

Škola

Božského Srdce Páně.

Časopis pro zbožné spolky a bratrstva mezi Čechoslovany.
Spovolením duchovní vrchnosti pořádá P. Petr Hlobil, O. S. B.

Ročník XLV.

Rok 1911.

V Brně.

Tiskem a nákladem papežské knihtiskárny benediktinů rajhradských.

OBSAH :

Básně.	Str.		Str.
Novoroční a k Panně Marii. A. M. Kadlčáková	1	Coelestis aulae. Jar. St. Pavlík	321
Kristus láska moje a O Bože, zůstaň se mnou. A. M. Kadlčáková	9	Nejkrásnější pozdrav. A. M. K.	330
Jen Bohu služ a Chci věčně spát. A. M. Kadlčáková	18	Pomněnka. A. M. K.	333
Hlas zvonů. A. M. Kadlčáková	22	Při mši svaté. A. M. K.	338
Dobrota Matky Boží a Slyš, Matko. A. M. Kadlčáková	33	Buď pozdraveno Srdce Páně. A. M. K.	345
Modlitba. A. M. Kadlčáková	33	Coelestis aulae J. St. Pavlus	353
U Matičky a Prosba. A. M. Kadlčáková 37,	219	Pochválen buď Ježíš Kristus. A. M. K.	362
Útěcha. — Svatý kříž. A. M. Kadlčáková	50	V kapliče. A. M. K.	369
U Marie. — Pojďte ke mně. A. M. Kadlčáková	65	Ianné Marii. A. M. K.	374
Klekání. — Zimní ráno. A. M. K.	71	V kapliče. A. M. K.	378
Svým rodičům	79	Báň, Stvořitel. A. M. K.	382
Ledové květy	82		
Kristus, láska má. — Nenaříkej. A. M. Kadlčáková	97		
Večerní klekání. A. M. K.	108, 133	Pojednání nábožná.	
Zal v srdci. A. M. K.	118	Co slavíme na Nový rok? (Jar. St. Pavlík)	2
„Zdrávas“ Panně Marii. — Ranní modlitba. A. M. K.	129, 161	Božská prozřetelnost. (Jan Tagliaferro) 4,	
Svatý ruzenec. — Z rána. A. M. K.	143	38, 66, 98, 130, 162	
Aj, což tak libě zavání? A. M. K.	145	Nabražujme Bohu slávu. (Boh. Hendl)	10
K Panně Marii. A. M. K.	152	Dvanáctiletý Ježíš. (Ign. Zháněl)	14
Za tichých, jasných nocí. A. M. K.	155	Obětování předrahé Krve Pána Ježíše	30
Sírotkuv stesek. A. M. K.	161	Koukol mezi pšenicí. (Ign. Zháněl)	34
Kterak lidé umírají. A. M. K.	166	Účinky častého sv. přijímání. (B. Hendl)	47
Rodnému kraji. A. M. K.	182	Rozjímání při litanii k božskému Srdci Páně. (Boh. Hendl)	51, 71, 112
Zdrávas Panno. — Maria, pros za nás! A. M. K.	185	Jak si myslí sv. Otec Pius X. časté svaté přijímání věřících. (Boh. Hendl)	67
Mé matce. — Večernice. A. M. K.	193	Půst jazyka. (Ign. Zháněl)	75
Naše síla. A. M. K.	197	Dokonáno jest. (Ign. Zháněl)	101
U Matky Boží. A. M. K.	202, 289	Velikonoční radost P. Marie. (Boh. Hendl)	105
Slunce. A. M. Kadlčáková	211	Častější sv. přijímání dítek. (Boh. Hendl)	108
Večerní. A. M. K.	214	Dědictví Kristovo. (Ign. Zháněl)	134
Na pouti. — Vyslyšená prosba. A. M. K.	225	Časté sv. přijímání a mládež dospívající. (Boh. Hendl)	140
Cestou víry. A. M. K.	235	Pomni, abys den sváteční světil (Frant. Janovský)	146, 179, 198, 228
Zůstaň s námi! A. M. K.	241	Nejsv. Srdce Pane, srdce milosrdného Samaritána. (Boh. Hendl)	166
Zdrávas Maria. A. M. K.	248	Svatý Alois, náš vzor. (Ign. Zháněl)	169
Dobrota Matky Boží. — Jak Bůh velí. A. M. K.	257	Sv. Norbert, vítězný obhájce nejsvětější Svátosti. (Boh. Hendl)	173
Smrt přijde. — Slyš, Matko! A. M. K.	270	Velká missie božského Srdce Páně	177
Prosba. A. M. K.	283	Sv. Methoděj na dvoře krále bulharského. (Boh. Hendl)	194
O modli se! A. M. K.	289	Slavnost P. Marie Karmelské (Boh. Hendl)	203
O Kriste, budiž pozdraven! A. M. K.	293	Pobožnost k nejsv. Srdci Páně a Apoštolát modlitby. (P. A.)	206, 238, 258
Znám růží krásnou. — K svatému kříži. A. M. K.	301	K jubileu 50letého vydávání časopisu (A. P.)	226
Úcta ke sv. kříži. A. M. K.	312	Sv. Augustin. (boh. Hendl)	242
Anděle Boží. A. M. K.	314	Kdo je pravým křesťanem? (Boh. Hendl)	245

	Str.
Tři řeči Tomáše Kemp. o Duchu svatém. (Fr. Klíma)	249, 261
Vzkříšení mládence z Naimu. (Ig. Zháněl)	270
Ztracené dědictví. (Boh. Hendl)	274
Ejhle, člověk, přijímající Tělo Páně. (Al. Křemenský)	281
Dnes v domě tvém musím zůstatí. (Ign. Zháněl)	290
Naděje. (Boh. Hendl)	293
Duch mše svaté	310
Promluva při pobožnosti nověny prv. pátku v měsíci (Al. V.)	322
Komu sloužiti? (Ign. Zháněl)	326
Pán Ježíš a osmero bialustavenství	331
Vánoční pozdrav (B He dl.)	354
Nevěřící Tomáš (Ig Zháněl)	362
Vydej počít z vládařství svého!	365
Sv. apoštol Tomáš, svědek víry.	369
II. Promluva při pobož. milost nověny	372

Hlavní úmysly.

Apoštolát modlitby mezi dělnictvem	31
Náboženské zájmy ve Španělsku	63
Dělnictvo	94
Synovská oddanost k papeži	126
Náboženství v životě veřejném	159
Roční missie božského Srdce Páně	191
Náboženství a křesť. mravy ve Spojených státech v Americe	222
Pokoj mezi křesť. národy	254
Křesťanská strídmost	286
Missie ethiopské	318
Zbožnost kněžská	350
Boj proti špatnému tisku	382

Pojednání poučná.

Trappisté. (Ant. Zavadil) 12, 61, 86, 118, 144 Oslava svátostného Spasitele v Americe. (Boh. Hendl)	19
---	----

	Str.
Obrázky z pouti palestinské	23, 55, 79, 121, 153, 279.
Pašiové hry v Horní Ammergavě. (Karel Balík, děkan) 124, 155, 186, 215, 284, 301,	345
Sv. Jan Nepomucký. (Boh. Hendl)	136
Falešní proroci. (Ign. Zháněl)	211
Lživí proroci. (Jar. St. Pavlík)	231
Smír. (Jar. St. Pavlík)	233
Bojování je život člověka na zemi. (Ign. Zháněl)	250
Hrob sv. Václava. (Boh. Hendl)	266
Náboženství mně nic nedá. (Boh. Hendl)	295
Něco o růženci. (Jar. St. Pavlík)	307
Homilie. (Jar. St. Pavlík)	314
Troje podobenství o duši lidské (Boh. Hendl)	324
Sluší mrtvé pohřbívati či spalovati? (Boh. Hendl)	333
Homilie. (Jar. St. Pavlík)	338
Vydatil se? (Ig. Zháněl.)	356

O křesťanských záležitostech.

Obrázky z katol. missií. (P. Max. Wein- berger) 26 58, 83, 115, 149, 183, 200, 235, 276, 305, 341, 357.	
Sjezd „papírové rodiny“ na Sv. Kopečku u Olom. (Boh. Hendl)	313
Statistika	375

Různé zprávy.

Různé zprávy (Ign. Zháněl) 29, 90, 189, 220, 254, 286, 317, 348, 379.	
Děkuvzdání	158, 215, 317, 381

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník XLV.

Vychází počátkem každého měsíce.

LEDEN 1911.

Ját jsem Hospodin a není jiného. Já působím světlo a tvořím tmu, činím pokoj a dopouštím zlé.
(Isaiáš.) Dobré i zlé věci, život i smrt, chudoba i bohatství od Boha jsou. (Sir. 11, 14.)

Novoroční.

Zas starý rok se ve hrob klade
a nový kráčí hrle v před,
zas pohřbívají touhy svoje
ti, jež nezasáhl štěstí hled.

A v Novém roce bít se budou,
by dosáhnuh tužeb svých,
a nesplněny-li zas budou,
jim v tváři utkví trpký smích.

Co všecko Nový rok má přinést,
by zavděčil se lidem všem?
Toť, věru, nesnadný ie úkol,
a proto k sobě s přáním jdem.

Rač štěstí, zdar a zdraví hojnost
nám, Nový roku, přinéstí,
ať nemoc, bol a kruté žaly,
chtí v krásné ráže vykvéstí.

Toť naše přání v Novém roce,
s nímž každý k Tobě pospíchá,
kéž nový život v truchlém srdci,
rok Nový zase rozdmýchá!

K Panně Marii.

Svatá Panno, Matko Boží,
k Tobě spěchám v pokoře,
doufaje, že vyslyšíš mne,
neopustíš v důvěře.

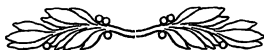
Jsem tak v duši rozervána,
krutým bolem umdlena
a přec padám před tvůj oltář,
abych byla slyšena!

Slyš mne, Panno, Matko svatá,
slyš mé bolné duše hlas,
sešli v duši moji tčhu,
dej, bych klidna byla zas!

A hle! Sotva „Zdravas“ vroucí
počla duše moje pět,
navrací se v srdce moje
spokojenost zase zpět.

Maria, ta neopustí,
kdo před ní v chrám pokleká,
vyslyší ho, tčhu podá
a bol v srdci umlká!

Anna Marie Kalléková.

Co slavíme na nový rok?

Jarolím St. Pavlák.

Slavnost novoroční je slavnost mnohonásobná. Hlavní tajemství toho dne jest obřezání Páně. Obřízku poručil Bůh již Abrahamovi, a nařízení to skrze Mojžíše obnovil. Byla to pro Israelity přísná povinnost; zanedbání její bylo těžce trestáno. Obřezané místo na těle bylo známkou, již se židé měli rozeznávat od pohanů; bylo známkou smlouvy, již uzavřel Bůh s národem židovským; bylo však i znamením hříchu, lpícím na potomcích Adamových, jenž s nich mohl býti jenom sňat vykupitelem Abrahamovi zaslibeným. An se Ježíš zákonu obřízky podrobil, měl při tom trojí úmysl. Předně chtěl dokázati, že skutečné tělo vzal na sebe a stal se nám podobným ve všem až na hřích. Jako člověk stal se Ježíš naším bratrem: máme radost z toho; neboť je to významným pro pokolení lidské, jež nám však ukládá za povinnost, abychom byli dobrými bratřími a sestrami Pána Ježíše, za něž by se nemusel on stydět. Takovými budeme, když budeme zachovávatí přikázání Boží; neboť Ježíš řekl sám: »Kdo koná vůli Otce mého, jenž jest v nebesích, ten jest mně bratrem a sestrou a matkou.« Umiňme si, v novém roce přikázání Boží podrobně zachovávatí. Ale i přikázání církevní, mešní a postní. Ježíš sám nás předchází dobrým příkladem. Podrobuje se zákonu obřízky, jenž ho jako zákonodárce nikterak nezavazoval; zákonu, jenž ho vydával za obyčejného smrtelníka, obtížnému zákonu, jehož vyplnění bylo spojeno s bolestmi. My jsme sice nakloněni k vyplnění lehkých přikázání, ale ne takových, jež vyžadují od nás sebezapření, jako na příklad přikázání postní. Zachovávejme i ta poslednější, pamětlivi slov Kristových: »Kdo chce býti mým učedníkem, přemož sama sebe, vezmi kříž svůj a následuj mne.« Kdo nenese jha Kristova, nemá práva zváti se křesťanem.

Druhým úmyslem Ježíšovým při obřízce bylo, prohlásiti se tím za potomka Abrahamova a za člena národa vyvoleného. Kdo se nechal obřezati, byl uznán za pravého Israelitu, jenž se zavázal k plnění celého zákona Mojžíšova. Bylo to významným pro židy, že Syn Boží stal se jejich soukmenovcem; ale židé stali se později nehodnými té přednosti; neboť nechtěli v Ježíše uvěřiti, zneuznali ho, nenáviděli, pronásledovali a usmrtili. Proto řekl Spasitel v podoběnství o vinici: »Království Boží bude od vás odňato a dáno národu, jenž přinese jeho ovoce.«

Místo židů zaujali jsme teď my křesťané; my jsme teď vyvoleným národem Božím. Na křtu svatém též jsme smlouvu s Bohem uzavřeli, zavázavše se žiti po křesťansku. Ale jak mnozí křesťané žijí jako pohané; chtějí býti sice křesťany, ale beze mše, bez svátostí, bez modlitby, bez postu, beze slova Božího, bez sebezapření, bez ctnosti. To jest k politování. Každý spolek požaduje od svých členů zachovávaní spolkových stanov. My přináležíme k největšímu spolku, jaký jest na světě, k církvi katolické; jest nejenom slušno, ale zrovna nutno zachovávatí stanovy, pravidla a přikázání církevní. Z jiných spolků lze vystoupiti, ale ze spolku církevního nelze vystoupiti; kdo se vyjímá z království Božího na zemi, vyjímá se zároveň z království Božího na nebi.

Třetím úmyslem Ježíšovým bylo ukázati obřízkou, že přišel za nás trpět a utrpením svým od hříchu nás vykoupit. Už jako dítě chce trpět, jako dítě krev svou prolíti a prvotiny velkého vykupitelského díla slaviti, jež chtěl dokonati na kříži. Proto jest den novoroční dnem důležitým, protože Ježíš první

krev svou prolil v den ten za nás. Už jako dítě musel trpěti, protože i děti Pána Boha urážejí; chtěl v dětském věku již trpěti, aby nám mohl navrátiti ztracenou dětskou nevinnost; chtěl jako dítě trpěti, aby děti nenařikaly, pakli je něco bolí; božské dítě nechtělo býti na tom lépe než jiné děti. Proto, dítky, neurážejte Pána Boha; každý hřích jest jako řez do těla Ježíškova; buďte trpělivé, musíte-li bolesti nebo něco jiného nepřijemného snášeti. Vy, dorostlí, litujte hříchů mladosti, třeba jste se už z nich zpovídali. Uctivejte krev Kristovu, cenu našeho vykoupení; tatáž krev jest při mši svaté v kalichu. Bojujte až do krve, abych tak řekl, proti trojí žádostivosti, očí, těla a pýchy života.

Obřezání Páně je tedy hlavním tajemstvím dne novoročního. V den ten slaví se však i oktáva narození Páně; proto panuje ještě vánoční nálada, vánoční radost ještě jednou hárá v srdcích našich; slyšeti ozvěnu vánočních zvonků a viděti lze odlesk vánočních světél. Katolická církev to tak zařídila, abychom déle okoušeli vánočních radostí; za to musíme jí býti vděční. Modleme se i na Nový rok k milému Ježíškovi, gratulujeme mu k narozeninám, k jmeninám i k Novému roku.

Vězte, že je i svátek Pána Krista, Spasitele našeho, neboť v osmý den po narození, totiž při obřezání dostalo božské pacholátko jméno Ježíš, což znamená Spasitel neb Vykupitel. Arciže slaví církev zvláštní svátek ke cti nejsvětějšího jména Ježíš, protože slaví prvního ledna obřezání Páně; ale prvního ledna je vlastní den jména nejsvětějšího. To je dobré zařízení, že počínáme Nový rok ve jménu Ježíšově; toť je dobrý začátek, neboť tím celý rok je zrovna posvěcen. Projíme jej ke cti Boží a k blahu duše své. Ve jménu Ježíš spočívá naše spása. V žádném jiném není spasení, pravil svatý Petr, neboť není žádné jiné jméno pod nebem dáno lidem, v němžto bychom mohli spásy dojíti.

Na Nový rok je i svátek blahoslavené Panny. Tentokrát ji uctíváme jako Matku Boží; to je největší její významění. Porodem Ježíše stala se požehnanou mezi ženami, nejšťastnější z matek. Zakusila mateřských radostí, a přece zachovala si při tom panenskou čistotu. Antifony nešpor a chval novoročních platí Matce Boží; i hlavní modlitba dne novoročního je modlitba mariánská. Zní pak takto: Bože, jenž jsi plodným panenstvím blahoslavené Panny Marie odměny věčného spasení uděliti ráčil, propůjč nám, abychom přimluy té svaté Panny u tebe okusili, skrze kterou jsme hodni učiněni byli obdržeti původce života, Pána našeho Ježíše Krista. Když jsme se na počátku roku na Ježíše obrátili, tak je to po právu, abychom i jeho Matky byli pamětlivi a ji prosili, by i nás i v tomto roce vzala pod svou mateřskou ochranu a nám pomáhala.

Počátek roku občanského nebývá sice přímo církvi slaven; ani mše ani officium nebere ohled na Nový rok; je však přece slavností připadající posvěcen. Už židům bylo Bohem doporučeno, slaviti svátek na začátku roku občanského. Řekni synům israelským, řekl Hospodin k Mojžíšovi: Měsíce sedmého — to byl měsíc Tíšri, první v roce občanském, prvního dne měsíce máte míti sobotu (den odpočinku), památnou slavnost za zvuku trub, a dnem svatým má býti nazván; žádného díla služebného nebudete v něm dělati, a obět zápalnou přinesete Hospodinu. V ten den měli Israelité vděčně vzpomínati dobrodiní, jež obdrželi od Boha v roce minulém, a Nový rok Bohu zasvětit. To prvnější konají křesťané v předvečer Nového roku, když se sejdou k důkladné pobožnosti; na Nový rok mají vykonati to druhé. Nevíme, jak se nám v Novém roce povede. Ať už se nám vede dobře nebo zle, bude to právě tak, jak Bůh chce; v jeho svatou vůli chceme se oděvzdati.

Božská prozřetelnost.

Dle spisů ctihodného *P. de la Colombière* upravil *Jan Tagliaferro*.

Bez vůle a rozkazu Božího neděje se nic na nebi ani na zemi, mimo hřích.

»Náhodou se nic neděje v celém životě našem,« praví svatý Augustin, »všudy Bůh jest původcem.« »Ját jsem Hospodin,« praví sám ústy proroka Isaiáše, »a není jiného. Já působím světlo a tvořím tmu, činím pokoj a dopouštím zlé.« (Is. 45, 6.) A ústy Mojžíšovými již dříve řekl: »Já usmrtím, ale já obživím. Já raním, a uzdravím. (5 Moj. 32, 39.) A v písni Anny, matky Samuelovy, čteme: »Hospodin umrtvuje i obživuje, uvodí do pekel a zase vyvodí. Hospodin ochuzuje i obohacuje, ponizuje i povyšuje.« (1 Král. 2, 6.) Amós praví: »Zdali bude co zlého, jehož by Hospodin neučinil?« (Amos 3, 6.) Moudrý Sirach praví: »Dobré i zlé věci, život i smrt, chudoba i bohatství od Boha jsou.« (Sir. 11, 14.)

»Snad namítneš, že se tu jedná jen o nemoc a smrt, zimu a teplo a jiné události, a nikoliv o to, co závisí od svobodné vůle lidské.« »Nebot,« řekneš, »mluvi-li kdo zle o mně, odnímá-li mi majetek, pronásleduje-li mne, nakládá-li zle se mnou, jak mohu takové jednání vůli Boží přičítati, Jemu, jenž nechce, aby křivda činěna byla, jenž zapovídá právě nepravost? Lze tedy viniti z toho jenom svobodnou vůli, nerozum anebo zlobu lidskou.« Ale marny jsou všechny tyto zdánlivé důvody a důkazy, které uvádíš, abys se ohradil proti oddanosti do vůle Boží. Bůh zajisté sám výslovně oznámil, že bez Jeho vůle nic se neděje na světě, a přece uvěříš slovu Jeho, které svatou pravdou jest. Řekl Davidovi: »Aj, já vzbudím proti tobě zlé z domu tvého.« (2 Král. 12, 11.) Pán Bůh nejlépe dal pocítiti, kdo jest původce utrpení, když Absalon povstal proti otcí. Židé nemajíce této pevné víry, když byli do zajetí odvedeni a jiným neštěstím na-

vštevneni, útrapy prisuzovali spíše svému osudu nebo jiným příčinám nežli vůli Boží. Ale prorok jim odpovídá: »Kdo je ten, jenž by řekl, že se co stává, (an) Pán toho nerozkázal? aneb že z úst Nejvyššího nevychází ani zlé ani dobré? Myť jsme neprávě činili a k hněvu tě popuzovali: proto jsi ty neúprosný.« (Pláč Jer. 3, 37, 38, 42.)

Když naše dobré jméno podezřívají, naše jmění kradou, dům náš spálí, nás poličkují nebo jinak nám ubližují, přisuzujeme to vůli Boží! Jsou to rány ruky Jeho a vůle nařízení Jeho Prozřetelnosti.

»Jak může Bůh takové skutky chtíti,« tážeš se, »když vždycky hřích při tom jest? Jaký podíl má v tom Ten, jenž jest nejsvětější a proto nemá společnosti s hříchem?« Při lidských skutcích sluší dvě věci rozeznávati. Předně pohyb aneb vnější skutek; pak nezkrocenost vůle, která příkázání Boží opouští.

Když tě někdo ztýrá nebo zle o tobě mluví, dvojího je tu dbáti, předně pohybu ramene nebo jazyka, pak úmyslu, jenž pohyb řídil. Leč pohyb ramene nebo jazyka o sobě není ještě hříchem, proto Bůh může býti a jest původcem těchto pohybů. Žádný člověk, žádná bytost nemá byti ani pohybu od sebe, ale od Boha, jenž v něm a jím jedná. Zloba však pochází od člověka samého, a tato jediné jest hříchem. Na ní Bůh nemá podílu, on ji toliko dopouští, aby nezkracoval svobodné vůle a svobodného úsudku lidí.

Pán Bůh sčastňuje se našich činů jen tolik, že jest jejich podstatou. Ale dále nepokračuje; on jest dalek zloby, která se děje, již původem jsme sami. On chce ti odňati čest a jmění, jehož zneužíváš; On však se nesčastňuje hříchu utrače a zloděje, jenž ti je odnímá.

Příklad to lépe vysvětlí. Soudce pravým a spravedlivým výrokem odsuzuje zločince k smrti. Kat jest však nepřítelem zločince, nevykonává popravu z povinnosti, nýbrž z nenávisti a z mstivosti. Zřejmě jest, že soudce nikterak podílu neměl ve hříchu kata. Vždyt soudce neví, že hřích spáchán, nýbrž že spravedlivosti dosti učiněno bylo. Podobně nesúčastňuje se Bůh zloby člověka, jenž tě pomlouvá a okrádá; nepravost jest jeho vlastním činem. Řekl bych, Bůh tě chce pokořiti a tvých statků zbaviti, aby tě osvobodil z neřestí a ke ctnosti tě přivedl; úmysl tento hodný dobroty Boží, jež by tisícerými jinými prostředky mohl dosáti, nemá účasti na hříchu člověka, jenž Mu jest nástrojem. Hřích tě nikterak nesnižuje a neochuzuje, nýbrž ztráta cti a jmění. Hřích škodí jen pomlouváči, utrači a zloději samému, jenž se viny dopouští. Tak nám jest rozlišovati, co Bůh s lidskou pomocí činí, a co vůle lidská ještě přičiňuje.

Svatý Řehoř nám tutěž pravdu vysvětluje jiným způsobem. Lékař předpisuje pijavice. Zvířata tato sama všecku krev nemocného by vyssála a tak se nasýtila, že by ani krůpěje krve nezůstalo. Ale lékař chce dáti jenom zlou krev vyssát a tak nemocného uzdravit. Proto nemá úmysl lékaře nic společného s tím, co by pijavice učinily, kdyby sobě byly ponechány. Jak lékař užívá pijavic, tak užívá Pán Bůh lidí. Nemocný se nemroutí nad chtivostí zvířátek, nemyslí, že by byla tak zlá; naopak přemáhá odpor svůj proti nim; chrání a podporuje činnost jejich dobře věda, že děle ssáti nebudou, než jak lékař za potřebno uzná. Podobně nesmíme se pozastavovati nad náruživostí těch, kterým Pán Bůh dal moc, aby nám příkoří činili. Nedbejme jejich zlých úmyslův a střežme se vši nechuti k nim. Neboť ať jsou kdožkoliv, jsou toliko léky v ruce Boží, jehož dobrota, moc a moudrost jest nekoněčná. On jim nedovolí dále jíti, nežli jak nám prospívá. Vlastní zájem měl by nás přiměti, abychom předcházeli jejich styky, a neodporovali jim; jsouť jenom prstem Božím. Tak se děje s každým tvorem. Nemohli by nám škoditi, kdyby jim nebyla moc dána shůry.

Toto učení věřily všechny duše osvícené, čehož skvělým důkazem nám je trpitel Job. Ztratil děti a jmění; z nejvyššího štěstí klesl do nejhlubší bídy a říkal: »Hospodin dal, Hospodin vzal: jak se Hospodinu líbilo, tak se stalo: buď jméno Hospodinovo požeňháno.« (Job 1, 21.) »Vidíte,« vykládá sv. Augustin, »že tento muž veliké tajemství dobře pochopil; neřikal: Hospodin mi dal dítky a statky, nepřítel mi je vzal; nýbrž: Hospodin dal, Hospodin vzal: jak se Hospodinu líbilo, tak se stalo, a ne jak se nepříteli líbilo.«

Pozoruhodný je též příklad Josefův. Bratří prodali jej z nenávisti, a přece přisuzoval to vše svaty praotec božské prozřetelnosti řka: »Pro zachování vaše poslal mne Bůh do Egypta... Předdesal mne Bůh, abyste zachování byli na zemi... Ne vaší radou, ale vůlí Boží sem poslán jsem.« (1 Mojž. 45, 7.)

David, pronásledován a pohaněn jsa Semejem vidí v chování odbojného poddaného skutek prozřetelnosti. Dvakráte zdržoval své věrné, aby jej neurazili řka: »Nechte ho, ať zlořečí; neboť Hospodin přikázal mu, aby zlořečil Davidovi.« »Nechte ho, ať zlořečí vedle rozkázání Hospodinova.« (3 Král. 16, 10. 11.)

A Spasitel náš, jenž s nebe sestoupil, aby nás slovem i příkladem učil, neřekl-li Petrovi, jenž veden jsa nerozvážnou horlivostí nechtěl nechati Jej trpěti, a vojáky zadržoval: »Což nemám píti kalicha kterýž mi dal Otec?« Ukruhých bolestí svého umučení nepřisuzoval židům, kteří jej obžalovali; ani Jidášovi, jenž ho zradil; ani Pilátovi, jenž ho odsoudil; ani katanům, kteří ho trýznili; ani zlým duchům, kteří popuzovali tyto nešťastníky; nýbrž Bohu samému. Ale ani Boha nenazýval přísným soudcem, nýbrž Otcem, jemuž něžnou láskou oddán byl.

Nepřisuzujme tedy nikdy své ztráty, své starosti, svého zármutku a svého ponížení ani duchu zlému ani lidem, nýbrž pravému prameni, Bohu. Jinak bychom jednali jako pes, jenž svůj hněv vylévá na kameni nedbaje ramene, jež kamenem hodilo. Nemluv proto: Ten neb onen jest vinen mým neštěstím, pro něho jsem přišel na mizinu. Tvoje utrpení není dílem lidským, nýbrž Božím; a o tom

presvědčen bud, že Bůh vždy s nekonečnou moudrostí jedná, máje jistý svatý a vznešený cíl.

Mnozí slavní učenci praví: »Všecka díla jeho jsou v každém směru tak dokonalá a dobrá, že nemohou býti lepší a dokonalejší.« Dle pokynu sv. Basilia má nás vésti myšlenka, že jsme tvorem dobrého Otce, jenž nám v nejmoudřejší prozřetelnosti všecko dává, aby se nám nic nepříhodilo bez jeho vůle. Královský pěvec praví: »Velici jsou skutkové Hospodinovi, vyhledání ke všem vůlem jeho.« (Žalm 110, 2.) A právě v tomto poměru prostředkův a účelů jeví se moudrost jeho. »Dosahá mocně od konce až do konce, a řídí všecko líbezně.« (Moudr. 8, 1.) Zázračným řízením lidí spravuje: vede je silně k spáse, nenutíc, násilí nečiníc, mírně, ale i opatrně. »Ty, Panovníče mocný«, volá mudréc, »s tichostí soudíš a s velikou zdrželivostí spravuješ nás.« (Moudr. 12, 18.)

Ty máš moc neobmezenou, již nemůže nic odporovati, a přece neužíváš této moci neobmezené proti nám. Jednáš s námi nejvyšší dobrotivě. Řídě se naší přirozeností ráčíš každého ustanoviti na místo, kde nejlépe může pracovati pro svou spásu. Řídíš nás s šetrností jako živé své obrazy, jako bychom byly osoby vysokého rodu, jimž se nepřikazuje jako otrokům hlasem přísným, nýbrž slovy zdvořilými a uctivými. Zacházíš s námi pečlivě, jako nádoby křišťálové se dotýkáme, aby se nerozbila. Je-li pro naši spásu prospěšno aneb potřebno, abys nás zarmoutil, na nás nemoc seslal, nás ztrátou navštívil, nás bolestem vydal, jednáš opatrně a šetrně snámi. A opravdu! Jako lékař, nucen jsa odnítí králi út, nejvyšší opatrný jest, aby mu více bolesti nepzpůsobil, než nevyhnutelně třeba, tak jedná Bůh s námi jako s tvory vznešenými, jichž si velice váží. Velmi pečlivě přikládá obvazek na ránu naši a mírní co možná trpkost léků.

Konečně sesílá nám Bůh zkoušky jenom k šlechtnému a svatému účelu, ku své cti a slávě, k naší spáse a našemu zdokonalení. Jsa sám dobrotou, přivínuje tvory k sobě, aby je zdokonalil a jim vlastnosti a lesk svatosti vtiskl. A poněvadž právě nás lidi neskončeně více miluje, než všechny jiné tvory, láska

jej nutká, aby jenom naše dobro chtěl. Proto jest vše, co nařizuje a dopouští úplně přiměřeno našim silám a schopnostem.

Nermutme se tedy časnými protivivstvými, poněvadž je Bůh seslal ve své moudrosti a jim meze vykáže, jako moři. Zdá se chvílemi, jakoby moře ve své vzteklosti veškeru zem potopit chtělo, a přece bez zvláštního rozkazu Božího nepřekročí meze břehů a tříští svou sílu na mělkých písčinách. Tak ustanovil Bůh všem protivivstvím meze, aby nás nezničily, nýbrž zachránily. A právě proto čítáme je k nejdůležitějším lékům, jichž nám Bůh poskytuje. »Věrný jest Bůh,« praví apoštol, »který nedopustí vás pokoušeti, nad to, co můžete snést.« (1 Kor. 10, 13.) Takové zkoušky jsou nevyhnutelně potřebny, a sami bychom byli si nepřáteli, kdybychom je odmítali. Podobní jsme kameni mramorovému v ruce sochaře, jenž jej musí okřesat a vyhladit, aby z něho vytvořil krásnou sochu. Bůh chce z nás vytvořiti svůj vlastní obraz. Budme klidní, když nás obdělává a můžeme býti ubezpečeni, že úderý dle pravidla umění vede a ani jeden nebude, jehož by nebylo třeba k jeho záměrům, jenž by neprospíval našemu posvěcení. Neboť »vůle Boží jest posvěcení vaše« (1 Thes. 4, 3).

Za tím účelem jedná Bůh takto s námi. Co velikého ku své cti a k naší spáse učinil by z nás Bůh, kdybychom se neprotivili! Běh hvězd jest tak pravidelný, krásný a užitečný, proto že hvězdy moci Boží neodporují. Tím právě hlásají nám slávu Boží a udržují pořádek všehomíra. Kdyby dráhy vykázané opustily, do nepořádku by upadly a celý vesmír by s sebou strhly. Totéž lze říci i o duši lidské vzhledem k Bohu. Dá-li se Bohem vésti, jsou všechny schopnosti její, všechny údy těla, vůbec vše v člověku, v tomto malém světě, v dokonalém souladu; ale vše přijde do nepořádku, jakmile vůle člověka vůli Boží opustí.

Nejjistější učení spásy jest, že dokonalost záleží v souhlasu naší vůle s vůlí Boží. Čím více se podrobujeme, tím více pokračujeme; čím více odporujeme, tím více klesáme. Sv. Teresie, světlo své doby, řekla svým dcerám: »Kdo se chce horlivě modliti, uini si, své potřeby

uvésti v souhlas s vůlí Boží. Budte převšedčeny, že v tomto souhlasu spočívá nejvyšší dokonalost, jaké lze dosíci; a ten, jenž se horlivě v této poddanosti cvičí, bude největšími dary Božími obdařen a nejrychleji v duchovním životě pokročí. Jiných tajemství není, a v tom jedině obsaženo naše štěstí.« Vypravuje se, že bl. S o c i n a z řádu sv. Dominika u vidění do nebe vtržena byla, aby spatřila štěstí blažených. I viděla duše mezi kůry andělskými dle stupně jejich zásluh. Zpozorovala též některé, které za života znala, mezi serafíny. Když se tázala, jak se tyto povznesli k tak vysokému stupni, odpověděno jí, že se tak stalo, protože vůle jejich vždy byla sjednocena s vůlí Boží. Jest-li tedy tento souhlas povznáší nás v nebi k nejvyššímu stupni blaženosti, hltně z toho vyplývá, že i zde vede k nejvyššímu stupni milosti, a že jest nejbezpečnějším základem nejvyšší dokonalosti, jaké člověku lze dosíci.

Oddanost do vůle Boží jest opravdu nejpříjemnější obět, již člověk přináší; jest nejdokonalejším úkonem lásky, nejslechetnější a nejzáslužnější ctností. Není pochybnosti, že člověk touto oddaností v každém okamžiku si právě tolik pokladů získá, co mnohý jiný dlouholetou námahou. Příběh jednoho svatého řeholníka nám to dokazuje. Světec tento nelíbil se vnějšími skutky nikterak od svých spoluobratří, kteří s ním v klášteře bývali, a přece dospěl k takové dokonalosti, že uzdravoval nemocné, kteří se dotýkali jeho roucha. Představený kláštera řekl mu, že se velice diví, jak zázraky koná, když se více nepostí, nebdlí a nemodlí, než-li ostatní bratří, a že by rád věděl toho příčinu. Dobrý řeholník odpověděl, že se sám ještě více tomu diví a že příčinu sám neví. Zdá se mu, že by důvodem jediným bylo, že vždy se snažil, aby chtěl, co Bůh chce. Proto mu Bůh udělil milost, aby své vůle si nevšímaje s vůlí Boží se spojoval, a vše činil dle vnuknutí shůry ve věcech nepatrných i důležitých. »Štěstí mne nevynáší,« pokračoval, »neštěstí mne neschvátí, neboť vše přijímám z ruky Boží, neváhaje dlouho. Neprosím nikdy, aby se něco stalo dle mé vůle, nýbrž jak Bůh chce, a všechny moje modlitby k tomu směřují, aby Jeho vůle se děla na mně i na všech tvorech.«

»Jak?« tázal se dále představený, »nebyls rozrušen, když nedávno nepřítel zapálil naše stodoly s obilím i dobytčkem, který nám měl živnost poskytovat?« »Nikoliv, otče,« odpověděl, »naopak v takových případech Bohu za to děkuji, věřím pevně, že to dopouští jen ku své cti a slávě a k naší spáse. Nedbám, máme-li mnoho aneb málo živnosti, vím, že důvěřujeme-li v Boha, nás právě tak uživí kouskem chleba, jako velkou zásobou. Tak jsem vždy klidný a spokojený, ať se cokoli přihodí.« Opat nedivil se již, že tento řeholník konal zázraky, poznáv jeho dokonalou oddanost a velikou důvěru.

Shoda vůle naší s vůlí Boží působí nejen naší věčnou spásu, ale oblažuje nás již zde na zemi. Ji nabýváme největšího pokoje, jakého v životě dojtí lze: zemi nám mění v ráj. Alfons Veliký, král Aragonský a Neapolský, velmi moudrý a učený mocnár, znal tuto pravdu výborně. Otázan byv, koho pokládá za nejšťastnějšího na zemi, odpověděl: »Toho, jenž se úplně oddává řízení Božímu a vše, štěstí i neštěstí, z ruky Boží přijímá.« U Isaiáše proroka dī Bůh: »Ó bys byl šetřil příkázání mých: byl by učiněn jako řeka pokoj tvůj.« (Is. 48, 18.) Elifaz řekl Jobovi: »Poddej se Bohu a můj pokoj, a v tom budeš mítí užítky výborné, .. a bude Všemohoucí proti nepřátelům tvým ... a tehdy nad Všemohoucím rozkoší oplývati budeš« (Job 22, 21. d.). A při milostném narození Spasitele pěli andělé: »Sláva na výsostech Bohu, a na zemi pokoj lidem dobré vůle.« (Luk. 2, 14.) Lidé dobré vůle jsou oni, kteří vůli svou poddávají vůli Boží. Jinak by vůle jejich byla nepochybně zlá.

Abychom požívali toho dokonalého pokoje, jenž převyšuje všeliký smysl, nesmí nic odporovati našim přáním. Vše dle přání se dítí má; a kdo dojde toho štěstí, jako ten, jehož vůle s vůlí Boží sjednocena jest? A vskutku děje se vše, co Bůh chce, úplně a dokonale, a nic se neděje, čeho nechce.

Výmluvný Salvian dī: »Míním, že není na světě lidí šťastnějších nad spravedlivé, protože se jim jen to přihází, čeho si přejí. Jsou sice poníženi, opovrženi, ale oni chtějí tak býti; jsou chudi, ale ze své chudoby se radují. Jsou vždy velmi šťastni, třeba by je největší příkrosti

zastihly; nemohli by býti šťastnější a spokojenější, než-li jsou, poněvadž vědí, že se tak mají, jako si přejí.« »Nezarmoutí spravedlivého, což by se koli přihodilo jemu,« dí Písmo sv. (Přís. 12, 21.)

Nelze však upříti, že v přirozenosti naší cítíme odpor při myšlence na útrapy, nízkost, hanbu a chudobu. Jest zázrakem milosti, že můžeme šťastnými býti, i když nás zlo svírá. Ale tyto zázraky může každý sám poznati, když se snaží ve všech věcech vůli Boží se poddati. Jest Bohu ku cti a chvále, když s osudem svým spokojeni jsou, kteří se velkomyslně jeho službě věnují.

Snad se tážeš, je-li tomu tak, jak lze vysvětliti slova božského Spasitele: »Chce-li kdo za mnou přijíti, zapří sebe sám, a vezmi kříž svůj, a následuj mne.« Odpovídám: Žádá-li božský Mistr, aby učedníci jeho sebe zapírali a kříž svůj na sebe brali, slibuje jim s přísahou, že jim mimo života věčného udělí stonásobně všechno, co byli opustili. Ano ještě více. Vždyť slibuje, že jim ulehčí břímě kříže, až bude snadno; neboť praví, že jho jeho jest sladké, a dodává, že břímě jeho jest lehké. Necítíme-li slasti jha Ježíše Krista, ani úlevy břemena Jeho, jest toho příčinou, že jsme ho na sebe náležitě nevzali, že jsmesebenezapřeli, že jsme všechno nikoliv ve světle víry, ale světským svým zrakem pozorovali. Božské světlo způsobuje, že Boha chválíme, ano dle slov sv. Pavla »žádá toho od nás.« Jest základním kamenem neskončené radosti, kterou dle téhož apoštola, vždycky míti máme.

Tauler, zbožný a učený kněz rádu sv. Dominika, vypravuje nám o podivuhodném příkladě tohoto učení. Toužil velice, aby v ctnosti pokroky činil. Nedůvěruje ve svou sílu a moudrost, prosil Boha celých osm let, aby mu některým služebníkem svým ukázal nejjistější cestu k nebi. Když jednoho dne si toho zvláště vroucně přál a Boha všele prosil, aby ho vyslyšel, řekl mu hlas jakýsi: »Jdi na cestu ke kostelu a tam nalezneš, koho hledáš.« Ihned šel. Tam spatřil jenom žebráka v hadry oděného, s bosýma nohama. Ubožák, jak se zdálo, spíše tělesné pomoci potřeboval, než aby udílel duchovní rady. Ale Tauler šel k němu a pozdravil ho: »Dobrý den!« »Děkuji ti za pozdrav,« odvětil žebrák,

»ale já se nepamatuji, že bych byl kdy měl zlý den.« »Tak ti přeji,« děl Tauler, »aby ti Bůh k dobrým dnům, které jsi měl, přidal všelikého štěstí.« »Děkuji,« řekl žebrák, »ale věz, že jsem nikdy nebyl nešťasten a že v mém životě žádná nehoda mne nepotkala.« »Dejž Bůh,« zvolal Tauler udiven, »abys při všem štěstí svém došel věčné blaženosti! Ale přiznávám se, že smyslu slov tvých dobře nerozumím.« »Ještě více se podivíš,« řekl žebrák, »když dodám, že nikdy, ani nyní, nejsem bez štěstí.« »Tvá řeč mne překvapuje,« odvětil Tauler, »mluviš tajemně; buď tak laskav a mluv zřejmě.« Pak vysvětloval žebrák takto: »Pravil jsem, že jsem nikdy neměl zlého dne; a dnové naši jsou vsuktku jen tehdy zlí, když jich neužíváme, abychom poddanosti Boha uctívali. Jsou vždy dobří, když je jemu zasvětime, ať nám se přihodí cokoliv; a s Jeho milostí vždy tak lze činiti. Jsem, jak vidíš, churavý žebrák v největší chudobě. Chodím světem bez opory, bez útulku; trpím mnoho strasti na této cestě; trpím-li hlad, když nedostanu almužny, chválím za to Boha. Když děšt, kroupy a bouře mne sklíčuji nebo jsa polonahým zimou se třesu, děkuji za to Bohu. Když mnou lidé opovrhují jako bídákem, velebím za to božskou velebnost. A co vytrpím příkrého, přirozenosti odporujícího, zdali mne lidé přijímají aneb odmítají, za všechno chválím Boha a svou vůli Jeho vůli podrobuji. A tak za všechno velebím jeho svaté jméno. Proto jsou dnové pro mne dobří; neboť neštěstí nečiní jich zlými, nýbrž netrpělivost, která vychází z odbojné vůle, která se necvičí, jak se sluší, aby Boha stále chválila a velebila. Dodal jsem, že jsem nikdy nebyl nešťasten, že mi nikdy nehoda se nestala; sám se přesvědčím, že dím pravdu. Za šťastny se přece pokládám, když vše, co se nám přihodí, tak dobré a příznivé jest, že si nic lepšího nepřejeme. Viz, bratře! Tak šťasten byl jsem vždycky. Divíš se? Ale přece jest pravda, co pravím, a ty to pochopíš. Bez vůle Boží nestane se nám nic, a co Bůh chce, jest pro nás vždy nejlepší. Z toho plyne, že za šťastna se považují, ať cokoliv od Boha dostanu nebo s jeho dovolením lidé mi dají. A opravdu, jak bych nebyl

šťasten, jsa přesvědčen, že vše, co se mi přihodí, jest nejpříznivější a nejuvhodnější pro mne.«

Tauler podivil se hluboké moudrosti žebrákově a prosil jej, aby mu řekl, jak toto divné učení, jež ho šťastna činí, ve skutek uvádí. Zebrák odpověděl: »Tě se stává tím, že s Bohem žiji, jako syn s Otcem, jenž miluje děti. Nezapomínám nikdy, že tento moudrý a mocný Otec ví, co se jim hodí, a že jim to dává. Co se mi přihodí, přijímám jako dar, jenž mi jest vhodnější než každý jiný, ať to cítím člověka vnějšího odporuje nebo lahodí, ať je to hořké nebo sladké, v očích lidských čest anebo hanbu přináší, ať to zdraví slouží nebo škodí. A při tom jsem spokojenější se vším, cokoliv se stane, než bych jinak mohl býti. Vše, co zažiji a zkusím, je tak mým štěstím a já děkuji za to Bohu.«

»Vysvětlí mi ještě,« řekl Tauler, »svoji třetí odpověď, že nikdy nešťasten jsi nebyl a ani nejsi.«

»Výklad není snadný, ale doufám, že tě uspokojím. Víš, že za šťastného považují lidé takového, jehož vůle a

přání se vždy plní. Bezpochyby není člověka, jenž by dle zásad toho světa žil a při tom dokonale blaženosti používal; taková blaženost popřána toliko nebešťanům, kteří sjednoceni s vůlí Boží žili a zemřeli. My jsme povoláni již zde na zemi podíl bráti na této blaženosti, a to se děje shodou naší vůle s vůlí Boží. Kdo tuto shodu provádí, bývá provázen rozkošným mírem, jenž jest předtuchou nebeského štěstí. A nemůže ani jinak býti. Kdo chce, co Bůh chce, nenalézá překážky pro svou vůli, a všechna přání, spojená se zálibou Boží, se vyplní. Takový člověk jest opravdu šťasten, ano blažen. To jest blaho moje, má jediná, všechna radost. Ve všem, co se Bohu líbí, mám více zalíbení a radosti nežli člověk, jehož přání a žádosti se vyplňují.«

Tyto výklady naplnily Taulera novým obdivem nad vznešenou moudrostí toho žebráka.

Tážes se, jak máme konati tuto shodu vůle naší s vůlí Boží. Odpovídám: Ve všech záležitostech. Nezůstávejme při častých a velikých, ale všechny v to zahrnujme!

(P. a.)

Kristus, láska moje.

laze mi po všechna léta,
mohu-li tu s Kristem žít,
klidně kráčím vírem světa,
na vše mohu zapomenít.

V neštěstí a v krutém bolu
k pomoci mé vždycky jdeš,
k hodování k Tvému stolu,
milostivě mne pak zveš.

Proto, Kriste, láska moje,
neustále se mnou buď,
ustavičná milost Tvoje,
lej se v bolnou moji hrud.

A až budu umíratí
neopouštěj duši mou,
rač ji k Sobě povolati,
rač ji vzítí v radost svou!

O Bože, zůstaň se mnou!

Bože, zůstaň se mnou!
tak volá denně chvějný ret,
když v modlitbě má duše
chce do nebe zaletět.

O Bože, zůstaň se mnou,
když v pokušení upadám,
když místo lásky čistě
jen nevděk hříchu podávám.

O Bože, zůstaň se mnou
a dať mne lásky úsměvem
a nedej zahynouti
v tom víru světa velikém.

O Bože, zůstaň se mnou
a duši čistou zachovej
a jedenkrát k Sobě
jí do nebe přijít dej!

Anna Marie Kadláková.

Boh. Hendl:

Nahražíme Bohu slávu!

Arcibratrstvo smírné mše sv.

Nlověk od Boha stvořený má na důkaz Boží svrchovanosti Bohu se klaněti, jej ctíti a velebiti. Nejpříhodněji vykonává tuto svou povinnost přinášením obětí; a proto také člověčenstvo hned na počátku Bohu obětovalo. Oběti jsou tak staré, jako pokolení lidské samo.

Jako katolíci křesťané víme však dobře, že není v zákoně novém oběti vznešenější, Bohu milejší a nám prospěšnější nad obět mše sv., jelikož obět tato totožná jest s obětí, kterou Syn Boží na kříži Bohu Otci nebeskému za spásu člověčenstva přinesl, s tím toliko rozdílem, že na Kalvarii se obětoval způsobem krvavým, kdežto na oltáři, kde pod způsobou chleba a vína přítomen jest, se obětuje způsobem nekrvavým. O jak živě uvádí nám tato stěžejná pravda našeho sv. náboženství na mysl velebnou svrchovanost Boží, která jen takovou obětí usmířena býti mohla! A jak bohatý poklad milostí a přechetných duchovních radostí otvírá nám zde sv. víra, kdykoliv nábožně a s patřičným porozuměním obcuje předrahe obětí mše svaté!

Proto také naše sv. církve majíc mateřskou péči o blaho nesmrtelných duší, v příkázáních svých nám velí, abychom alespoň v neděli a svátek mši sv. nábožně obcovali a tak nejen Pána Boha náležitě uctíváme, nýbrž i sami sebe posvěcovali.

Avšak bohužel, jak veliký jest za našich dnů počet těch katolických křesťanů, kteří tohoto hlasu duchovní matky své neslyší, příkázání její neplní a tak své vlastní duchovní blaho poškozující, Pána svrchovaného o čest, hlavně v této věci mu přislušnou, svévolně a hříšně olupují.

O tomto smutném stavu a hříších z něho pocházejících přemýšlela často na počátku let šedesátých předešlého století zbožná řeholnice řádu praemonstrátského v klášteře sv. Anny Brulien v Francii, jménem Rosa, neustále toužíc po nějakém prostředku, jimž by Boha za tuto nevěšmavost, vlažnost a heľásku jemu tak mnohými nevďečnými dětmi okazovanou

usmířila. I pojala, a to zajisté nikoliv bez vnutnutí Božího, úmysl, že o nedělích a svátcích slyšeti bude více mši sv., jež by obětovala Bohu na usmířenou a zadostučinění za ty, kteří této povinnosti křesťanské nedbají a že k podobnému jednání i jiné povzbuzovati bude, což také učinila. A hle, v krátkce našla hojný počet křesťanů horlivých, kteří za jiné Boha ctí a obět mše sv. jemu přinášeti se odhodlali.

A tak položen byl základ ku »Bratrstvu smírné mše svaté«, které záhy i mimo Francii se počalo šířiti. U nás v Rakousku nejprve založeno bylo r. 1890 v klášteře sester praemonstrátek ve Zvěřinci u Krakova; později pak a to r. 1894 dne 18. července k žádosti tehdejšího generalního opata řádu praemonstrátského Sigmunda Starého, od kardinála arcibiskupa pražského hraběte Františka Schönborna církevně zřízeno jest při opatském chrámu Páně na Strahově v Praze. A toto Bratrstvo smírné mše svaté bylo od Jeho Svatosti Lva XIII. apoštolským listem ze dne 18. prosince 1894 na »Arcibratrstvo« pro země rakousko-uherské povýšeno a dočasný opat strahovský ustanoven byl generalním ředitelem. Na Svatém Kopečku při proboštském a poutním chrámě blah. Panny Marie zřízena byla odbočka arcibratrstva tohoto r. 1899 a probošt Sv. Kopecký ustanoven ředitelem a spolupracovníkem generalního ředitele.

Povinnosti bratrstva.

Hlavní povinností členů jest: v neděli a svátek dvě mše sv. nábožně slyšeti, jednu za svou povinnost a druhou na usmíření Boha v zástoupení těch, kdož svévolně toho dne mši svatou zanedbají. V místech, kde jen jedna mše svatá se slouží neb nemožno-li slyšeti téhož dne obě mše sv., může tato druhá mše svatá nahrazena býti buď sv. přijímáním, na úmysl bratrstva vykonaným anebo i slyšením mše sv. v kterémkoli dni všedním.

Také jednají členové zcela v duchu bratrstva, jestliže na úmysl jeho často

přijímají sv. svátosti, i ve všedních dnech, pokud jim to jejich stav a povolání do-
voluje, zbožně mši sv. obcují, když jsou
horliví v konání dobrých skutků a účastní
se rozličných pobožností církevních, zej-
ména těch, které se nesou k uctění
nejsv. Svátosti oltářní.

Na začátku mše sv. (aneb před svatým
přijímáním konaným na úmysl bratrstva)
vzbuzen budiž úmysl bratrstva modlitbou
na konci uvedenou.

Duchovní prospěch bratrstva.

Členové berou podíl na všech
modlitbách, dobrých skutečích a mších
svatých které se v bratrstvu obětují. Na
základě apoštolského listu papeže I. va XIII.
ze dne 18. prosince 1894 může každý
člen získati následující odpustky, které
i dušem v očistci věnovati lze, a sice:

I. Plnomocné odpustky.

1. V den zápisu do bratrstva, který
vznamen jest na lístku přijímacím, když
toho dne vykoná svatou zpověď a svaté
přijímání.

2. V hodině smrti za téže podmínky;
když by člen však sv. svátosti přijmouti
nemohl, když aspoň nábožně vzývá nej-
sladší jméno Ježíš buď ústy nebo srdcem.

3. Čtyřikráte do roka a sice o slavnosti
sedmibolestné Panny Marie (v pátek
před nedělí květnou, o zeleném čtvrtku,
v neděli třetí po sv. Duchu (kdy se slaví
v řádu praemonstrátském vítězství svatého
Norberta nad kacířem Tanchelinem),
o slavnosti Nanebevzetí blahoslavené
Panny Marie, patronky chrámu arcib-
bratrstva, dne 18. srpna. K získání těchto
odpustků jest třeba hodně přijmouti
svátost pokání a velebnu Svátost oltářní
a mimo to navštívit chrám arcibratrstva
na Strahově, kde se na úmysl bratrstva
modlití dlužno. Členové mimo Prahu
bydlící mohou navštívit kterýkoli chrám
a pomodlití se tam na úmysl sv. církve.

II. Nepplnomocné odpustky.

1. Sedmi let a sedmkrát 40 dní;
o slavnostech následujících: v den bla-
hoslovené smrti sv. Norberta 6. června,
v den sv. Anny 26. července, svatého
Augustýna 28. srpna a svatého Jana
Evangelisty 28. prosince. K dosažení těchto
odpustků nutno se pomodlití v chrámě

arcibratrstva anebomimo Prahu v některém
kostele nábožně na úmysl svaté církve.

2. Odpustky 60 dní za každý skutek
zbožnosti a lásky, který koná se se srdcem
kajícím na úmysl bratrstva, zvláště pak
za zbožné konání doleji uvedené modlitby.

Svatí patronové bratrstva.

Nejpřednější patronka jest bolestná
Rodička Boží; další patronové jsou: Svatý
Norbert, sv. Anna a sv. Jan Evangelista.

Poznámka:

Žádná z uvedených povinností neváže
pod hříchem.

S úmyslem bratrstva lze spojovati
jakýkoliv jiný dobrý úmysl.

Modlitba

ku povzbuzení úmyslu před mši sv. neb
sv. přijímáním.

Bože můj, popřejž mi milostivě, abych
se přiblížil (a) k svatému oltáři Tvému
a účastní (a) se nejsv. oběti mše svaté
a s Tebou ve sv. přijímání se sloučil (a)
duchovně a tak spojen byl (a) se spolu-
členy arcibratrstva, kteří si uminili dnes
druhou mši sv. za ty slyšeti, kteří jsou
tak nešťastní, že povinnosti neplní a tím
Tebe, o Bože můj, olupují o čest, která
se Ti prokazuje plněním této povinnosti
křesťanské. (60 dní odpustků.)

Jak užitečný jest účel bratrstva toho!
Kdyby v našich městech a dědinách za-
veden byl, oč že by se kostely plnily
a Bůh byl více oslavován, a milost Boží
zase by pro lásku a obět horlivých,
dotkla se srdcí vlažných a netečných,
a obrátila je na cestu dobrou. Proto
stůjtež zde řádky tyto, aby zbožní čtenáři
»Školy B. S. P.« uchopili se vítané této
příležitosti a tak oslavili nejsv. Srdce
Páně, ve vel. Svátosti oltářní lásku nám
ukazující a sobě i jiným získali hojných
milostí z oběti mše sv. plynoucích, zvláště
ubohým dušem.

Kdo by ze čtenářů tedy přistoupiť
hodlal k arcibratrstvu, nechť oznámí to
proboštovi na Sv. Kopečku, který již vše
potřebné zařídí. Arcibratrstvo toto jest již
díky Bohu, rozšířeno valně, čítáť již daleko
přes jedno sto tisíc členů. Kěž tedy i milí
čtenářové »Školy B. S. P.« a jejich známí
rozmnoží přistoupením tyto řady horlivých
ctitelů nejsv. Srdce Páně ve vel. Svátosti
oltářní. Zdař Bůh!

Trappisti.

Duchovní řády, vznikající jeden za druhým na neochvějně skále sv. Petra, byly a jsou ve svém vývoji podrobeny změnám jako jiné věci na světě. S počátku, ve svém vzniku byly a jsou jen nepatrným semínkem, ale pak se libě rozkvetou, přinesou hojnou úrodu, konečně však uvadnou jako v jeseni listí. Než docela nezmizí nikdy. Svým časem přinesly ovoce, vektorém je uschován zárodek k novému kličení, k novému životu a ze zdánlivě uvadlé luštiny se vyvine nový řád.

Tak se i staroslavý řád sv. Benedikta přetvořuje, pozměňuje a přizpůsobuje poměrům a mravům až na naše dny.

Vážnou přeměnu v řádě sv. Benedikta způsobila okolo roku 910 reforma v klášteře Clugny¹⁾ (Klyň), založeném akvitánským vévodou Vilémem Pobožným. Clugny za vlády sv. opatů, jakými byli: Bernon, Odon, Majo, Odillo, Hugo a ctihodný Petr, skvějících se vzácnými ctnostmi, neobyčejnými vědomostmi a hlubokou moudrostí, rozprostřel větve benediktinského řádu skoro po celé vzdělané tehdy Evropě a byl ve středověku střediskem opravdové pobožnosti, obdivované účenosti a spanilých ctností. Vznešené osobnosti: princové, mocnáři, kardinálové, papežové (Řehoř VII., Urban II., Gelasius a jiní) s chlubou ukazovali na Clugny jako na svou duchovní kolébkou a pečlivou vychovatelku.

Ale po smrti sv. Huga († 1109) nastává již úpadek. Tíže bohatství, velikosti a slávy podhlodaly a podlomily zdravý kmen řádu, zvláště světácký opat Pons otevřel zlořádům dvěřeokořán a za jeho krátkého opatování ochabla tam bezmála všechny vzpružiny řeholního života a duchovní budova se rozpadávala. Ponsův

¹⁾ Clugny, latinsky Clunacum nebo Cluniacum, je městečko ve Francii v departementu Saône-et-Loire s 5000 obyvateli, jehožto jediná znamenitost jsou zříceniny opatství benediktinského r. 1789 zbořeného. Bernon, první opat, usadil se tam r. 910 s dvanácti mnichy řádu benediktinského. Toto opatství bylo později nejnádhernější ve Francii. Gotický kostel byl největší na světě po velechrámu sv. Petra v Římě. Opat měl skvostný palác v Paříži (posud zachovalý »Hotel de Clugny«, kdež se nyní chovají starověké starozitnosti.

hodný nástupce Petr Ctihodný nemohl už zastavit a zameziti zhoubného proudu. Po jeho smrti se řád benediktinský v Clugny ztráci v temnotách.

Než evangelický duch, mizící a chabnoucí v základním kmeně Clugny, sbíral se mezitím na druhém kraji benediktinského řádu a již koncem XI. století vtryskovaly zdravé pramenky z benediktinského zřídla v nové, osvěžené podobě.

Tehdy totiž někteří benediktinští mnichové, toužící po tom, aby vskutku dosáhli dokonalosti prvokřesťanských patriarchů v poušti, vybrali si za bydlo osamělý, opuštěný les Molesme. Vystavěli si tam ze stromové kůry baráky a utvořili pod vedením sv. Roberta přísnou kongregaci. Než Prozřetelnost Boží usoudila, aby Molesme zůstalo jen štěpnicí novému a požehnanému řádu. Jakmile se totiž počet řeholníků v Molesme rozmnožil, vybral sv. Robert — dojista ne bez Božeho vnuknutí — nejhorlivější mnichy jako nejvzácnější rostliny v poušti Citeaux (Sito.¹⁾ S počátku jich bylo sedm: Robert, Alberich, Štěpán, Odon, Jan, Letald a Petr, později se k nim přidružilo ještě 14 nových členů. Roku 1099 vystavěli si dřevěnou kapličku ke cti Panny Marie. To byly narozeniny a rodný kraj i u nás²⁾ proslaveného cisterciáckého řádu. S počátku mníši ti neměli jiného předpisu než řeholi sv. Benedikta, kterou však plnili co nej-

¹⁾ Citeaux je nedaleko Dijona (Dyžona), v biskupství Chalons sur Saone ve Francii.

²⁾ V psané kronice trappistické v Banjaluce v Bosně, která se předtím co den při obědě, našel jsem mezi jiným toto: 14. května... je památka sv. mučedníků z českého klášteře na Zbraslavi, které r. 1425 kacíři chytily a na lipě oběsili. Tímto způsobem byly jejich vítězné duše v nebesích korunovány lípovím místo palmami. Ona lipa, na které byli oběšeni, ohlašuje do dnešního dne záračným způsobem vítězství těchto sv. mučedníků, neboť její listy mají podobu kapucí (kápi), jaké nosí právě cisterciáckí mníši.

10. září. Ve Slezsku byli r. 1427 mučeni sv. mníši cisterciáckého řádu v městě Neuzell. Žili tam náramně zbožně a za to dosáhli milosti, že směli pro Krista Pána podstoupiti mučednickou smrt. Husité jich do jednoho porubali.

23. září. Roku 1429 povražдили Husité v Oseku ze zášti ke katolickému náboženství všechny mnichy z tamějšího cisterciáckého klášteře.

svědomitěji. Ale když se později opat Robert vrátil do Molesme, dal druhý opat v Citeaux, sv. Alberich, Robertův žák a nástupce, nově utvořené společnosti zřízení starých patriarchů na poušti. Přísná cvičení a sebezapírání měla zničit vlastní já, měla úplně utlumit zkaženou přirozenost, vyprostiti ji z pozemských a tělesných pout, duši pak přivést do jejího původního poměru k jejímu Stvořiteli.

Světčům těm bylo tam také všechno příhodno k dosažení dokonalosti křesťanského života. Svět jich tam v této bohubilé práci nevyrušoval. Řeholníci z Citeaux pojímali všechny evangelické rady z přísného stanoviska a jejich přísná řehole má v sobě opravdu něco, před čímž se lidská přirozenost zachvívá. Skoro se zdá, jakoby vše to přesahovalo lidské síly. Mráz i sluneční žár jich sužoval. Pracovali stále a zároveň stále vykonávali nejtěžší cvičení: noční bdění, služby Boží, čtení pobožných knih, dlouhotrvající modlitby, tuhá práce — vše to se stále střídalo.

Třetím opatem, po smrti sv. Albericha († 1109), byl sv. Štěpán Harding, rodem Angličan. Sousední řeholníci reptali a pomlouvali jejich klášter, že prý svatý Štěpán a jeho mniši rozšívají nesváry, že jsou novotáři, že přehánějí askési. Ale sv. Štěpán zůstal neoblomným. »Je-li to dílo lidské, rozpadne se samo sebou,« myslil si a zdojnásobil horlivost. Jeho stádečko se tratilo, ubývalo jich stále víc a nových nepřibývalo. Srdce se tu šlechtnému muži svíralo úzkostí a pochybností se mu rojily hlavou, zda jeho počínání jest opravdu Bohu příjemné, nedává-li mu snad Bůh tím své nelibosti na jevo, když mu řád a mniši před očima vymírají. Viděl totiž, že tu konečně stojí jen s hrstkou chorých mnichů. V nejkruším utrpení přikázal jistému umírajícímu mnichu, aby mu z věčnosti přišel oznámit, má-li Bůh nad jeho skutky a jednáním nějaké zalíbení.

Minulo několik dní, co mnich zemřel. Řeholníci pracovali na poli. Sv. Štěpán

dal znamení k oddechu, poodstoupil stranou a tu se mu zjevil nebožtik v nebeském jasu. »Oče, buď bez starosti, v krátkém čase pošle ti Bůh novice, urozené a moudré muže, a ti tak naplní celý tvůj klášter, že pak budou řeholníci z něho vyletovati jako roje včel na jaře, aby se usadili po všech dílech světa a hlásali tam slávu Boží svým příkladem i slovem.«

Toto zvláštní zjevení osvěžilo a oživilo důvěru mnichů znova. A když se nedlouho potom sv. Štěpán s nepatrnou hrstkou svých řeholníků modlil před klášterními vraty, aby Bůh splnil své zaslíbení, hle, hlouček třiceti jarých jinochů kračí lesem ku klášterním zdem. Mladistvý Bernard, jeho bratří a 25 jiných šlechticů padá na kolena před sv. Štěpánem a prosí o přijetí. Splakal tu svatý opat, objal Bernarda a poželhal jeho druhům.

A sv. Bernard († 1153) se svými společníky vskutku přinesl s sebou pozeňnaní Boží do těchto klášterních zdí. Jeho moudrostí a svatostí řád vzkvetl a po dvě století byl církvi k největší cti a slávě. Způsob života mnichů byl tuze přísný, do písmenky měli plnit řeholi sv. Benedikta bez jakékoli dispense, bez nejmenší úlevy. Půst, modlitba, noční bdění a zpěv v choru střídaly se s namahavou prací na poli. Samotu a mlčení zachovávali co nejsvědomitěji. Prostota, jednoduchost a chudoba zračily se ve všem: v pokrmu, oděvu, náradí, ba i v okrašení kostelním.

Ale v polovici XIV. stol. ukazují se již známky mravní choroby. Bohatství se nahromadilo. Co nejširší pohostinnost klášterní vůči cizincům umožňovala mnichům obcování se světem, stále války tehdejšího času úpadek mravů v klášterích jen podporovaly. V klášterích bývala kázeň jen potud, dokud tam nebylo bohatství. Velké bohatství a časné statky bývají škodlivy těm, kteří dle svého stavu a povolání jsou povinni vésti chudícký, skrytý, práci věnovaný a kající život, jenž nemá býti pokálen nějakými starostmi tohoto světa. (P. a.)

Dvanáctiletý Ježíš.

Rozjímání na dobu po Zjevení Páně.

Říše Ignát Zhdněl.

Ježíši Kristu jako dítěti, jako mladíku, jako mladém muži praví Písmo sv.: »Ježíš prospíval moudrostí a milostí u Boha i u lidí.« (Luk. 2, 52.) Jak málo slov, ale jak významných! Můžeme jich užítí o naší mládeži, kterou tak rádi nazýváme svou nadějí, nadějí naší vlasti? Je tedy velmi důležité neustále připomínati všem, kteří vychovávají mládež buď jako rodiče, buď jako vychovatelé, aby nezapomínali na velký úkol, že dosáhnouti má mládež jim svěřená cíle svého, zděditi slávu nebeskou. Jednou navštívilo vznešenou paní římskou Kornelii několik přítelkyň a ptaly se jí zvědavě, kde má své šperky a klenoty? Přišli právě ze školy její dva synáčci Tiberius a Kajus; uzřevše matku plni radosti k ní běželi, »Ejhle, vizte, tuto jsou mé šperky a klenoty!« zvolala matka poukazujíc přítelkyně na své oba synky.¹⁾ Mluví-li podobně matky křesťanské jako tato matka pohanská? Věnují-li všchnu svou péči, práci, starost dorůstajícím dětem? Jsou-li jim děti opravdu klenotem, šperkem nejmilejším a nejvzácnějším? Každé dítě vyžaduje, aby se mu s láskou vychovatelé věnovali; pak mohou doufati v úspěch. Básník Lenau napsal pěkná, těžko přeložitelná slova: »Kinder sind Rätsel von Gott — und schwerer als alle zu lösen. Aber der Liebe gelingt's — wenn sie sich selber bezwingt.« Doslovně: »Dítka jsou hádankou, kterou Bůh dal; je nesnadno jich rozluštití. Ale podaří se to lásce, která se obětuje.« Písmo sv. nás napomíná: »Nebude-li Hospodin stavěti domu, nadarmo pracuji, kteří stavějí jej.« (Žalm 126, 1.) Mnohá krajina vychloubá se nevyrovnatelnými krásami přírodními, mnohá města pyšní se skvostnými uměleckými stavbami, sbírkami, mnohý stát považuje se za vzor svými zákony, mnohý národ

se chlubí svými spisovateli, svou vědou, svým velkým národním majetkem. Ale největší chloubou, jediným štěstím všeho lidstva by měla býti mládež. »Nechte dítek a nebraňte jim ke mně jíti, neboť takových jest království nebeské.«

1. Mládež, naděje rodičů. U každého malíčkého dítěte ptávají se starostliví rodiče: »Co bude z něho? Čím bude?« Radostí zaplesá srdce jejich, je-li dítě zdrávo, prospívá-li věkem. Navštíví-li Bůh úrodu zemskou krupobitím, přihodí-li se neštěstí, že dům vyhoří, přijde-li ten onen kříž, vždy těší se lidé, že Bůh zkouší, ale neopouští. Pošle-li Bůh svého anděla, aby vzal k sobě některé z dítek, tu připadá rodičům jejich příbytek polospustlý a úplně opuštěný. Ještě po dlouhých letech prochvěje bolest srdce, vzpomenou-li na tuto ztrátu.

¹⁾ Weiss, Weltgeschichte, 2. svazek, 3. vydání, str. 723.

Jsou-li rodiče chudí, doufají, že je dívky ve stáří neopustí a budou jim vydatnou podporou. Jsou-li majetní, těší se, že dívky budou kráčet v jejich stopách a zanechají také jednou po sobě dobrou památku. Jakou radostí zaplesá srdce rodičů, když přijdou na ně doby, o nichž se říká, »že se nám nelíbí« a dostaví se z ciziny daleké syn anebo dcera, aby ošetřovali nemocné rodiče, aby ze všech sil pomáhali jim zpříjemnit starobu. Proto kdo má dívky nebo kdo vůbec má sobě podřízené osoby, starej se, abys jim dával dobrý příklad a vedl je k Bohu. Hlavně pros Boha o svatou trpělivost!

Dvanáctiletý Ježíš ve chrámě.

Ve Vídni měla se vdávati v rodině bohatého továrníka vychovatelka. Továrník měl jediného chlapce, na němž lpěli rodiče jako na své jediné radosti. Protože vychovatelka získala si úplná lásku svého malého svěřence, též ji rodiče milovali, a nyní, když po několikaletém pobytu měla odejiti, hleděli jí tento okamžik co nejvíce zpříjemniti. Rodiče se domlouvali u přítomnosti chlapcově, co jí dají na památku; chlapec pořád se jim pletl do řeči a volal: »Také něco dám slečně!« Aby dal pokoj, řekla matka: »Ano, Josífe také něco daruje,« což považoval za dovolení a spokojen odešel. Kde co pěkného uviděl, sebral a zanesl do kufru slečnina, který byl v jeho světničce, kdež s vychovatelkou přebýval,

a těšil se, jak se slečna zaraduje z jeho dárků. Přišel den, kdy vychovatelka měla opustit dům továrníkův. Všichni se shromáždili v její světnici; otec i matka odevzdali jí cenné dary. Slečna radostně překvapena dary vděčně přijala a šla ke svému kufru, aby je v něm uschovala. Otevře víko, a tu uvidí tam paní mezi šaty svou ruční tašku, kterou od několika dní postrádala. Rychle se shýbla, vzala tašku do ruky a přísně volá: »Jak se dostala, slečno, má taška do vašeho kufru?« Divka zbledla a s pláčem se vrhla na kufr. Ale dříve než někdo z nemile překvapených mohl něco říci, otevrou se dvěře vedlejšího pokoje, Josifek vesele skočí do světnice a pln radosti volá: »Slečno, jak se vám zalíbily mé dary?« Chlapeček nerozeznává ještě mého od tvého, podaroval po svém milou slečnu. Nyní ovšem paní se velice zarmoutila, že slečnu podezřívá z krádeže, prosila, aby vše, co jí chlapec do kufru nanosil, přijala od nich jako skutečnou vzpomínku. Zajisté je trpělivost onou ctností, o níž každý, kdo má co jednati s mládeží, Boha má stále prositi.

Kdo jsi poddán, buď poslušen svých představených! Kdo jsi představeným, dávej dobrý příklad svým podřízeným a neustále Boha pros, aby ti dal svatou trpělivost, abys trpělivě snášel vše, čím tě poddaní dráždí, k zlosti popuzují, neposlouchají. Ty pak, mládeži, nezapomínej, že kdo chce dlouho býti živ a chce, aby se mu dobře vedlo na zemi, má ctiti otce a matku, čímž se vyrozumívají všichni i naši představení a vůbec lidé, jimž jsou povinni úctu vzdávati.

2. Mládež, naděje vlasti. Vlast jest jméno každému drahé. Lidé staří jsou ctí vlasti, mládež jest vlasti k obraně. Staří podporují vlast svým rozumem, zkušenostmi, věhlasem, moudrými radami; mládež jest jí podporou svým ohnivým zápalem, mladistvou silou, nadšeností, neohrožeností. Každý se více těší na východ slunce, západ sluneční nemá tolik obdivovatelů jako východ; více se každý těší na jaro než na podzim, neboť v podzimku, když opadávají listy se stromův a ukracují se dnové, tu všichni víme, že blíží se hrozná a dlouhá zima. Podobně jest i v životě lidském; s úctou, s posvátnými pocity důkův a skroušenosti skláníme hlavu před stářími, ale s radostí a pýchou pohlížíme na mládež jako na naději v lepší budoucnost. Od mládeže očekáváme, že vlast zvelebí, okráší, rozmnoží, proslaví, že jméno naší vlasti roznese po všem světě.

Z přítomnosti vyrostá budoucnost. Símě, které zaséváme, vzroste a přinese stonásobný užitek pokolení budoucímu. Naši potomci budou teprve kliditi, co v potu tváře své na roli dědičné zaséváme. Rodiče, dědové, pradědové seli, potomci teprve budou mítí ovoce se stromů, které zasázeli. Proto kdo povinnost má, hled, aby se mládež na toto své povolání důkladně připravila, aby byla vyučena ve všech ctnostech, hlavně v poslušnosti, kázní, bázní Boží, aby měla přiměřené vzdělání, patřičnou zkušenost. Nikdo neupře: mládež jest naděje vlasti!

Běda samotnému! Sám o sobě nikdo nic nepořídí, nikdo nežije úplně odloučen od všeho světa, každý jest údem lidské společnosti, jest obyvatelem své vlasti. Každý jest odkázán na svého spolubratra. Čím jest jednotlivec pro svou rodinu, tím jsou rodiny pro vlast. Jenom ve spojení všech, kteří v jedné zemi žijí, lze dosíci všeho, čeho ku zvelebení vlasti potřebí jest. Spojenými silami zakládají se útulny pro starce a stařeny, chorobince a nemocnice, školy nižší, vyšší i odborné, podporuje se věda a umění, zajišťuje se jistota zemských hranic, rozkvétá obchod a průmysl, zakládají se knihovny, umělecké sbírky, musea. Dějiny lidstva nám dokazují, kterak Bůh řídí svět; v dějinách, čteme-li je pozorně a všimáme-li si rozmanitých událostí, se přesvědčíme, že prst Boží je mnohdy napsal, že mlýny Boží melou pomalu, ale jistě. Ctnosti povýšily národy, hříchy zhladily je s povrchu zemského. Hříchy rozdvoují rodinu i obec, hřích svádí k lehkomyšlnosti, k utrácení, k lenosti, prostopášnosti, k sebevraždě, lichvě, k opilosti, zkrátka ku zkáze mravů. Jsou-li jednotlivé rodiny oddány hříchům, jest beze vší kázně i celá země, celý stát. Pak není žádnou vzácností křivá přísaha, zrada vlasti, zrada císaře, zrada víry i jazyka. Kdo ztratí víru v Boha, zbožňuje hříchy, zamiluje si je a zcela se jim oddá. Běda národům, kteří se Boha spustily! Kolik bývalo velikolepých říší

o nichž se dočítáme jen v dějinách; kolik bylo převelikých měst, o nichž se ani neví, kde vlastně byla, jen z dějin známe jejich jména.

Jen ten národ zkvétá, který se boji Boha a zachovává Boží přikázání. Proto kdo miluje svou vlast, přičiní se, aby zkvétala bázeň Boží, láska k Bohu i k církvi, aby vládla spravedlivost, poctivost, věrnost, čistota, poslušnost.

3. Mládež, naděje nebes. Při křtu přijímá nás Bůh za své syny a dcery, za spoludědice království nebeského. Abychom se všichni účastníci mohli tohoto svého vyvolení, jest naši povinností zde na světě cvičiti se ve ctnostech, bojovati proti všem zlým žádostem a považovati život pozemský za přípravu k životu věčnému. Vždyť dobře jest nám známo, že nemáme zde sídla stálého, ale budoucího, t. j. nebeského Jerusalema hledáme. Jest potřebí, aby mládež již v útlém věku byla přidržována a vedena, aby Boha ctíla, poslouchala, milovala. Bázeň Boží a kázeň mají býti hlavní body, kolem nichž soustřediti se má všechna výchova. Jak správné bylo ono slovo krále francouzského Ludvíka XIV., který se dal kdysi strhnouti svou rozpoutanou prudkostí ke skutku krále nehodnému, když pln bolesti trpké zvolal: »Ó což nebylo v mém království žádných prutů, když mne vychovávali!«

Jak krásná jest duše dítěte, když jest očištěna od hříchu prvotného při křtu svatém! Jak často přirovnává se nevinné dítě k bělostné lilii! Kéž by bylo hodně mnoho mladíkův a panen, kteří by kráčeli ve stopách sv. Aloise a svých svatých patronův a patronek; pak byla by naděje, že setkáme se všichni jednou v městě Božím, kde bychom Boha chváliti mohli prozpěvujice: »Svatý, svatý Hospodin Bůh zastupů!« Všichni dospělí dbejte, abyste nikdy malíčkových ničím nepohoršili. »Běda světu pro pohoršení!« Jakou bolestí naplněno je srdce každého upřímného přítele mládeže, když slyší, kterak se v její přítomnosti vedou špatné, bohaprázdne, oplzlé, nemravné řeči; před dětmi spílá se svatě víře, vedou se řeči proti církvi, papeži, kněžím. Jak se zodpoví takový dospělý, který rozšiřuje kolem sebe tento mor duševní a otravuje nevinné duše dětské? Za našich dob číhá na mládež na všech stranách nepřítel, o němž lze užiti slov Písma sv., že »obchází jako lev řvoucí hledaje, kde by koho pohltil.« Proto musí vychovatelé, rodiče a vůbec všichni dospělí a starší střežiti se, aby nikdy mládeži nedali špatného příkladu a starati se svědomitě, aby mládež nepřišla nikdy do špatných společností, kde by víra, dobré mravy mohly přijíti ve zkázu.

Všeobecný jest nyní nářek na nezvedenost, surovost, nevázanost a bujnost mládeže. Má-li se státi náprava k lepšímu jest nezbytně potřebí, aby všichni spojenými silami se přičinili, aby mládeži byla vštípena mravnost, aby byla vyučována ve víře, přidržována k přesnému plnění všech povinností, jež naše svaté náboženství předpisuje, aby se jí nic nedarovalo; když zaslouží, ať jest napominána i trestána. Za nejtělejšího mládí budí již naváděna k úctě k Bohu, k úctě ku každé autoritě (představeným); protože nynější mládež mnohdy nikoho nechce uznati nad sebou, proto stávají se od ní často takové neomluvitelné přehlmaty. Nikoho zajisté není, kdo by nedopřál mládeži všech dovolených radovánek, a když má pokdy, aby se řádným způsobem poveselila. Ale všeho mnoho škodí, praví již naše úsloví národní, často povstane z veselí hádka, roztržka a ještě horší věci. Kéž nikdy mládež nezapomíná, že je život lidský velmi vážný, že žádný člověk nebývá ušetřen »popelčnické středy«, která bývá pro velmi mnohé příliš dlouhá a příliš bolestná.

Konec. Je zajisté vznešené povolání vychovávatí mládež, ale nikdo neupře, že jest velice nesnadné a že má velkou zodpovědnost. Na věčnost nikdo nepočítej, vždyť již staří pohané měli úsloví: »Koho nenáviděli bohové, toho učinili učitelem.« Každý, kdo vychovává mládež, pros neustále a vroucně Boha, aby tě silil v tomto těžkém povolání a dal ti všechny k tomu potřebné ctnosti. Ty pak, mládeži, naděje rodičů, naděje vlastní, naděje nebes, těš se ze svého mládí, ale užívej mladých sil vždy a výlučně k dobrému, varuj se zlých spolužáků, všech příležitostí ku zlému, špatné četby, špatného příkladu. Boj se Boha, hled si cíle, který máš;

zde na světě »dokud síla, hledíme díla, by památka po nás zbyla,« žij tak, aby když bý tě Bůh k sobě i v mladém věku tvém povolal, mohl tě odměnit věčnou slávou na nebi, kde bys se setkal se svým andělem strážným a se všemi milými příbuznými, kteří tě již předešli. Kéž možno užítí o naší mládeži slov, jež napsal svatý evangelista o dvanáctiletém Ježíši: »Prospíval věkem a moudrostí před Bohem i před lidmi!«

Jen Bohu služ!

Když večer vidím tolik hvězd
se stkvítí svojí nad hlavou,
tu v myslí plno chmury jest
neb bloudí smutnou dálavou.

Sama nevím, kde bloudí as,
zda v poli, v lese, kolem ví,
zda poslouchá kdes ptáčků hlas
neb vodopádu doprovod?

Snad mám již jíti také spat,
když blíž jde ke mně černá noc,
snad mám se dáti zkolébat
a volat spánek na pomoc?

Ne, to nejde! Bůh všecko ví,
k čemu je to mé trápení!
Snad duši moji uleví,
když nechá mne tu ve snění.

On k službě své vše povolal,
neb všecko tvorstvo miluje,
všem v srdce radost i bol dal,
leč mnohý se Jej vzdaluje.

Zde všecko světa stvoření,
když posláno Ním bylo v svět,
již mělo svoje určení,
ať byl to člověk, zvíře, květ.

Nuž, ráda duše Bohu služ,
On lásku v srdce naše dal,
ať je to dítě, žena, muž,
o každého se postaral!

Chci věčně spát.

Jako květy na záhonku
umírají bez vláhy,
tak má duše bez přátelství
sklesle padá v mátohy.

Jako o žních ostrou kosou
skoseno je obilí.
tak i moje chvějné city
bez lásky je neslí.

Chodím jako žebrák světem
výživy si hledaje,
ale moje srdce přece
nenajde, co miluje.

Pro mne není v širém světě
ani jedné radosti,
pro mne zbylo nepřátelství,
hněv a kruté žalosti.

Ani jedna duše lidská
nerozumí citům mým
nuže, proto v krutém bolu
dám se unést sněním svým.

Zalétám až tam za hroby,
kde je konec trápení,
kde netíží srdce bolest,
ani duši soužení.

Tam chci také spočinouti,
k odpočinku hlavu klást,
bez smutku a bez bolesti
chci tam věčně, věčně spát!

A. M. Kadlěková.

Oslava svátostného Spasitele v Americe.

Potěšitelným znamením doby naší je zajisté vzrůstající úcta, a to veřejná úcta svátostného Spasitele. Mnoho je sice nevěrných vyznavačů Kristových, kteří nemají nežli jméno křesťana a místo lásky ke Kristu chovají v srdci svém zášť proti němu, místo úcty povinné rouhají se mu a hanobí jej i vše, co s ním souvisí. Tak také neušla ani velebná Svátost a Kristus sám v ní přítomný urážkám a rouhání, ba i svatokrádeže čím dál více se objevují. Toto vše však na druhé straně probudilo posud vlažné a lhostejné katolíky, kteří prohlédají a s hrůzou pozorují, kterak nepřátelé využili času a zmohutněli a již již na skoku jsou, aby naši svaté víře katolické a církvi zasadili ránu smrtelnou. Podařilo se jim to již v krásné a veliké zemi francouzské, kde církev Páně je zdeptána, ozebračena, zavržena, kde se nesní ani na venek odvážiti s projevem zbožnosti a úcty Boží a Kristovy. Kristus má býti vyloučen se světa, svaté jeho náboženství smeteno, bohoslužba jest posud v kostelích trpěna z milosti nevěrců, příkázání jeho nemá nic platiti ve veřejném životě, slovem celá země má býti úplně od Krista odtržena. A cíl tento sledují nepřátelé i jinde i u nás i všude, kde posud církev katolická má pevné kořeny. Proto katolíci se vzbopili a staví se v šiky k ochraně nejsvětějších statků svých a shromažďují se kolem vůdce svého, Spasitele Krista, v nejsvětější Svátosti oltářní. A dobře tak! Nabude-li zase úcta a láska k velebné Svátosti vrchu, pak zajisté marné bude bouření se nepřátel proti nám. Bude-li Kristus státi nám v čele jako vůdce, zvítězíme jistě v boji úporném nad všemi, kdož brojí proti nám. Ke Kristu tedy v nejsv. Svátosti spěchá křesťanstvo a uctívajíc Spasitele svého v tomto pře-svatém tajemství lásky jeho, vyznává víru svou veřejně, dokazuje lásku svou a čerpá sílu nadpřirozenou k snášení největších útrap pro Boha a pro Krista a tím také pro spásu věčnou duší svých.

Proto nyní rok od roku konají se tak slavné sjezdy eucharistické, při nichž

veřejně před celým světem, a to způsobem pokud možno nejslavnějším vyznává se víra naše, že ve velebné Svátosti přítomen jest Kristus Ježíš, jednorozený Syn Boží, náš Pán a Spasitel, a to jak slavnými přednáškami tak i co nejslavnější bohoslužbou. V posledních letech vynikly sjezdy v Londýně (1908) a v Kolíně nad Rýnem (1909). Sjezdy tyto byly tak okázalé, tak slavné a tak ohromným množstvím věřících navštívené, že se za to mělo, že by dosažen byl tím již vrchol vši možnosti, že něco velkolepějšího, slavnějšího provésti není možné. A hle, přece to bylo možné. Roku 1910 konal se 21. světový eucharistický sjezd daleko za mořem v Kanadě v severní Americe, kterým docílena byla ještě větší a okázalejší oslava nejsv. Svátosti a projevena nejslavnějším způsobem víra, láska a nadšení katolické. Sjezd konal se v městě Montrealu (Ilora královská) ve dnech od 7. do 11. září. Montreal jest lidnaté město mající asi 500.000 obyvatel, z nichž čtyři pětiny jsou katolické, a to věrně a prakticky katolické. Mezi těmi mnohými tisíci jsou jen nemnozí, kteří by povinnosti katolické, zejména svěcení neděl a svátkův a přijímání svatých svátostí zanedbávali. Kanadané a zvláště obyvatelé Montrealu lpěli povždy věrnou láskou na církvi katolické a s úctou ochotně skláněli se před církevní pravomocí, jsouce poslušnými dítkami církve svaté, a proto také tam kvete život katolický utěšeně. A k tomu jest Montreal městem zámožným, neboť je spolu nejdůležitějším obchodním městem Kanady.

S velikou horlivostí a radostným nadšením konaly se v městě přípravy k slavnému sjezdu. I nekatolíci se jich účastnili. Nově jmenovaný starosta města protestant odstoupil říka, že v době katolického sjezdu eucharistického musí býti starostou města katolík. Anglický místodržitel kanadský věnoval 20 000 marek k výzdobě města a postoupil svůj palác za obydli cizích biskupů ke kongresu přišedších. Den před zahájením sjezdu byl celý věnován posledním přípravám, tak že se nikde nic jiného nepracovalo. Výzdoba města byla velice nádherná,

hepříznivé počasí deštivé ovšem mnoho pokálo.

Svatý Otec Pius X. ustanovil kardinála Vanutelliho za svého zástupce při sjezdě. Kapitané poslali pro kardinála zvláštní loď krásně ozdobený parník zvaný »Empres of Ireland«, na němž kardinál ještě s více nežli 100 biskupy a přečetnými kněžími do Ameriky přijel. Na lodi byla zřízena krásná kaple, v níž stálo 14 oltářů, kde den co den při jízdě na moři slouženo bylo více nežli sto mší svatých. Uvítání zástupce sv. Otce bylo přeslavné a radostné a ukázalo přítulnost obyvatel k náměstkovi Kristovu v nejkrásnějším světle. Všecky i nejvyšší úřady očekávaly kardinála a ve slavném průvodu uvedli jej do města.

Ze 7. na 8. září byla o půlnoci sloužena slavná pontifikální mše svatá v prostorném biskupském kostele Panny Marie, kterou sloužil arcibiskup Redwood z Nového Zélandu. Na konci mše této přistoupilo 10.000 mužů k sv. přijímání. Byl to úchvatný pohled na tisíce mužů přistupujících po celé hodiny ke stolu Páně a veřejně vyznávajících přítomnost Ježíše Krista ve velebné Svátosti.

Každého dne bylo několik schůzí, jichž se účastnilo 120 biskupů, 4000 kněží a nespočetní tisícové katolíků všech stavů a povolání. Vystrádal se 150 řečníků. Slavnostní schůze konaly se ve velké katedrále, která pojme až 12.000 lidí. Byla k tomu co nejkrásněji ozdobena; 1200 elektrických lamp a 5 velikých lustrův osvětlovalo chrám až do nejzadnějších koutů. K výzdobě oltářní přivezeny byly nejkrásnější květiny z celé Kanady; taková nádhera se nedá ani vylíčiti. K výzdobě kostelův a ulic městských vydáno bylo na 4 miliony marek.

V sobotu před posledním dnem sjezdu sloužil kardinál baltimorský Gibbons slavnou mši svatou pod širým nebem u paty »Hory královské«, již se účastnilo přes 20.000 lidí. Současně slavil kardinál Vanutelli v kostele sv. Patrika pro dítky slavné služby Boží a udělil 30.000 dítkám apoštolské pozhennání.

Sjezd ukončen byl velkolepým průvodem s nejsv. Svátostí oltářní celým městem až ke krásnému parku 5 kilometrů vzdálenému, kde postaven byl nádherný, 30 metrů vysoký oltář. Nej-

světější Svátost oltářní vedena byla na nádherném voze taženém šesti bělouši, 50.000 mužův a jinochů, 113 biskupů, 3 kardinálové, 4000 světských kněží, 2000 řeholníkův a 7 pohlavářův indianských v kroji provázelo Krista Ježíše, Krále a Pána, ve Svátosti oltářní. Nejvyšší státní úředníci, celé ministerstvo, 100 důstojníkův a několik pluků vojenských dodávalo průvodu slávy a lesku. Statisíce lidu v největší úctě a zbožnosti pohroužené tvořilo spalir po celé dlouhé cestě. V parku Mance byla nejsv. Svátost na vysokém oltáři k uctění vystavena. Dole pak kolem klečely statisíce se svými biskupy a kněžími a klaněly se Spasiteli svátostnému. Byl to pohled úchvatný a každé srdce překypovalo láskou a věrností k Ježíši, Králi a Pánu v nejsvětější Svátosti skrytému.

Kardinál zanotil »Tebe, Bože, chválime« a udělil na konec s výše oltáře za hlaholu zvonův a střelby děl slavnostní pozhennání s velebnou Svátostí oltářní. Okamžik ten nevymizí nikomu, kdo přítomen byl, nikdy z mysli. Ano, nejsvětější Svátost jest duši, jest mladistvou silou katolické církve, která nikdy neselábne, nikdy nepomine. Proto také nynější sv. Otec Pius X., když nastoupil vznešený úřad svůj jakožto náměstek Kristův na zemi, hned obrátil zraky křesťanského světa k prameni síly a potěchy naší, ke Kristu, a vida smutný stav lidstva pojal úmysl »obnoviti všecko v Kristu.« A obnova tato musí vycházeti ze svátostného Spasitele. Proto horlí svatý Otec tolik a přičiňuje se tolik jak o účtu nejsv. Svátosti tak o časté přijímání její, tak že se může nazývatí smělé »papežem nejsvětější Svátosti«, jako předchůdcové jeho Lev XIII. byl papežem »nejsvětějšího Srdce« a Pius IX. »papežem marianským«. Sjezdy eucharistické mající za účel rozšiřovati účtu a víru v nejsvětější Svátost, dostoupily za nynějšího papeže věru svého vrchole; časté, ba denní svaté přijímání věřících ujmá se utěšeně čím dál více mezi katolíky, a jsou již obce křesťanské, kde den co den stůl Páně osazen jest hojným počtem.

Nyní pak udělal sv. Otec značný krok dále. V nařízení svém ze dne 8. srpna 1910 stanoví sv. Otec, že se dítkám má podávati první svaté přijímání jakmile

k užívání rozumu dospívají, tedy asi v 7. roce věku jejich, ovšem podle okolností i později. Svátý Otec drží se při tom slov Spasitelových: »Nechte malíčkových přijít ke mně,« a ukazuje na tu velikou lásku Krista Pána k dítkám. Proto praví, nesmíme jim zabraňovati, aby je božský Spasitel žehnal a do svého Srdce zavřítí mohl. Dále poukazuje svátý Otec na obyčej církve až do 10. století trávající, že se totiž i dítkám hned po křtu sv. podávala nejsv. Svátost oltářní, ovšem ve způsobách vína, jakož že to posud zvykem u Řeků a východních křesťanů. Církevní sněmy Lateranský z r. 1215 a Tridentký z r. 1545–1563, nařizují, aby každý křesťan, jenž k užívání rozumu dospěl, v čase velikonočním svátost pokání a nejsv. Svátost oltářní přijímal. Totéž, vykládá papež, totéž platí i pro dítky, i tyto musejí od času dospělosti rozumu zpovídati se a přijímati. Úplná znalost sv. náboženství se u dítek při tom nevyžaduje, postačí, pak-li znají základní pravdy sv. víry a dovedou rozeznávat sv. pokrm od pokrmu obecného. Sv. Otec má při nařízení tomto na mysli zachovati nevinnost dítek a podporovati je hned záhy proti všemu pokušení milosti božskou. Dítky mají býti ku Spasiteli vedeny, dříve nežli hříchem těžkým ztratily nevinnost křtu svatého, aby tak nebeským chlebem posilněny jsouce, v milosti utvrzeny byly a čistotu duše své lépe zachovati mohly. Vždyť není sv. přijímání jen odměna za pokání anebo čistotu duše, nýbrž jest i prostředkem a to nejsilnějším k zachování nevinnosti a čistoty vnitřní, neboť posiluje duši v boji jak s ďáblem i světem tak i s vlastním tělem a jeho slabostmi a náruživostmi. Což divu, že i toto nařízení o tak časném přijímání dítek bylo předmětem porad při eucharistickém sjezdu v Montrealu. V prvním sezení, kterému přítomni byli 3 kardinálové, 4000 kněží a 8000 věřících, čten byl dekret sv. Otce a také s velikým souhlasem všech uvítán. Za pochvaly všeho shromáždění prohlásil arcibiskup Montrealský, že se zajisté nedá mysliti, aby slova papežova narazila na odpor buď biskupů nebo kněží a věřících, nýbrž že všudy přijata budou s dětinou poslušností. Jak asi potěšila sv. Otce tato jednomyslná prohlášení 120 biskupů,

tolik tisíců kněží a věřících lidí. Dá Bůh, že i nařízení toto o časném přijímání dítek přinese jak jim tak celé církvi pozhnání, jakož přinesl již ovidněné pozhnání dekret o častém sv. denním přijímání věřících, kde se v pravdě toto ujalo. Vždyť jest sv. Otec náměstkem nejvyššího kněze našeho, Ježíše Krista, a slova jeho, nařízení i rady přinásejí užitek a pozhnání vždycky a všude, kdekoli se věřící podle nich svědomitě řídí. Samy dítky poznaly již, kterak otcovsky sv. Otec Pius X. o ně pečuje a proto, jak sám papež s radostí vypravoval, posílají mu písemná poděkování, v nichž vyslovují svou radost i díky nad nejnovějším jeho nařízením jich se týkajícím a slibují, že si tak veliké milosti jim skýtané vážiti budou a jí hodnými se státi přičiní.

Letos je určena pro eucharistický sjezd Sevilla ve Španělsku a na rok Vídeň. Kež by také světový eucharistický sjezd slavil se brzy v našem hlavním městě koruny české, Praze, aby i náš věrný lid český ukázal svou víru v Krista svátostného, která po všechny časy oživovala naše předky a jejíž čistota byla i podnětem bojů, válek a nezměrného jeho utrpení. Mámeť světce národního, jenž vzorem může býti všem v účtě a lásce k nejsv. Svátosti oltářní. Jest to náš kněz a dědic země české sv. Václav, který sám připravoval s velikou úctou chléb a víno obětní ke mši sv., s velkou pokorou kněží při oltáři přísluhoval a často i v nočních hodinách do kostela spěchával, aby tam na kolenou kleče, Kristu Pánu se klaněl a před ním za svůj lid se zbožně modlil. Věru, v této lásce a účtě i víře našeho svatého Václava se mu málo kdo z jiných národů vyrovná. A naši předkové zbožní nezůstávali za takovým příkladem s trůnu jim daným pozadu. Jaké to nádherné a krásné chrámy stavěli po městech, hradech ba i vesnicích ve vlasti naší svátostnému Spasiteli za přibýtek! Vyrovnali se v tom i národům daleko bohatším a počtem četnějším i v umění pokročilejším. Aeneáš Sylvius, vyslanec papežský na dvoře krále Jiříka z Poděbrad, nápotomní papež Pius II., chválí sám jak nádhru a krásu kostelů českých tak i zbožnost lidu našeho. Zajisté závažné a čestné svědectví to

z úst Itala. A co vše snesl Otec vlasti, císař Karel IV., do chrámů svých, zejména hlavního chrámu sv. Víta na hradě pražském a kostela na zamilovaném hradu jeho Karlově Týně! Všecko, čeho jen se dopátrati mohl a čeho dosíci i za drahé peníze, sně k ozdobě a slávě chrámů Božích. Ovšem, potomci zbožných a věřících předků zničili mnoho ve zlobě své a ve vřavě válečné odvezeno bylo do ciziny sta a sta vozů plných památek z kostelů, hradů a měst našich, ale nebylo možno zničiti a odvéztí všecko. Máme posud tolik vzácných památek, dokazujících nám i lásku a úctu předků našich k Ježíši svátostnému, že se jim věru podívatí musíme. Což kdybychom byli zdědili vše, co předkové zanechali! Věru by vlast naše byla mezi zeměmi nejpřednější a národ náš by stál v první řadě národů vzdělaných a také víře a církvi věrných.

Ó když se snad tak brzy slavného sjezdu eucharistického ve vlastech našich nedočkáme, nedejme si ujíti příležitosti, abychom dávali na jevo svou viru a úctu k vel. Svátosti oltářní, kterou plné jest srdce naše. A příležitosti takých máme dosti. Je to předně návštěva kostela ve dnech nedělních a svátečních, nebudiž nikdo mezi námi, kdo by mši sv. pobožně neslyšel. Dále jsou to slavné průvody s vel. Svátostí o vzkříšení a Božím Těle: tu vše učiníme, aby byly slavné a radostné, jako bývaly a jak býti mají k oslavě takového krále jakým jest Kristus. Potkáme-li kněze, nesoucího vel. Svátost k nemocnému, poklekněme a veřejně se Kristu Pánu klaňme! Často Spasitele v chrámě jeho navštěvujme a alespoň jednou za měsíc věnujme mu hodinku klanění se. Nebude ztracena, nýbrž hojnou měrou se vyplatí. Dejme si záležeti na ozdobě, okrase a čistotě stánků Božích, zejména oltářů, neboť krásný, čistý chrám jest nejen důstojným stánkem Božím, nýbrž i radostí a chloubou věřících osadníků a také veřejným svědectvím jejich víry a obětavosti. Ovšem, nejlépe uctíme Spasitele, pak-li zachováme srdce své čisté, jemu je zasvětime a jej jako nejdražšího hosta často, ba i denně bu-

deme přijímati. Potom nebudeme opuštěni, Kristus bude s námi, neboť »radostí jeho jest býti se syny lidskými.« Duše naše bude mu stánkem nejmilejším, neboť si ji tak trpce vykoupil. A jestliže bude duše naše zde na zemi hostiti Spasitele svého, pohostí ji Kristus Pán tam na věčnosti při hostině, kterou připravil všem pozvaným, neboť duše taková vejde tam oděna jsouc rouchem svatebním.

Boh. Hendl.

Hlas zvonů.

Mlabolily zvony hlučné,
Matce Boží zpívaly,
velkým srdcem tloukly v boky
a sladince vzdýchaly.

Matko Boží. Panno svatá,
chválu Tobě hlásáme,
z dálky, z blízka k srdci tvému
tvoje dítky voláme.

Voláme je, k Tobě, Matko,
když je souží krutý žal,
abys ty jim vyprosila
u Boha též pomoci.

Voláme je, k Tobě, Matko,
když zápasí s nemocí,
abys ty jim vyprosila
by je více nestíhal.

Voláme je, k Tobě, Matko,
ve štěstí i v radosti,
aby se ti poklonily
v každé k Bohu žádosti.

A když budou umíratí
opět zavzní zvonů hlas,
tenkrát, Matko, nezapomeň,
vyprosit jim klidu zas!

A. M. Kadlěčková.

Obrázky z pouti palestinské.

Podává poutník č. 406.

Betlém.

Douhé toto jméno již vzbuzuje v srdci každého křesťana nejkrásnější vzpomínky. V Betlémě počalo nejněžnějším tajemstvím dílo spasení našeho, jež dávno prorok Isaiáš předpověděl: „Vyjde prut z kořene Jesse“. Na prutě tom vykvetl nebeských růží a pozemského kvítí nesčíslný počet. Nejkrásnější doba mládí našeho vrací se k nám při pouhém vyslovení Betlému. Tak se dělo i nám poutníkům dne 23. srpna 1910, když nám praveno: „Dnes pojedeme do Betléma!“ Odpovědno o 5. hodně přijely povozy před náš hospic de Notre Dame a 15 kněží nás jevo do Betléma. Jízda naše byla přímá až na malé nehody, neboť byl překrásný podvečer. Cesta jest dosi dobrá, od návštěvy německého císaře Viléma II. trochu upravená. Vyjedše z města, jeli jsme dolů údolím Hinnom, pak opět na protější svah vzhůru. Koně jen letěli. Vyjeli jsme na vyvýšenou rovinu Re'aim, na jejímž konci, kde začíná silnice zase s odpati, jest cisterna, zvaná studně sv. Tří Králů, kdež naši kočí zastavili a z cisterny se vody napili. Na vrchu silnice na levo stojí řecký klášter Mau Elias, obklopený bujným hájem stromů olivových. Při něm jest cisterna, ze které prý pila sv. Rodina. V pravo opět na pahorku stojí Tantur klášter s nemocnicí, která svěřena jest milosrdným bratřím, z nichž jeden, Fr. Method jest Moravan.

Před námi již leží Betlém. Na cestě další jedeme kolem hrobky Rachely, manželky Jakobovy, která mezi Betlémem a Jerusalemem umírající porodila synáčka. Jakob postavil na hrobě jejím pomník, který trvá podnes. Zde odpočívá ta, která „krásnou byla mezi ženami a milovaná mezi všemi manželkami“, pramáti lidu israelského. Jí s'ěžují si židě dosud svá utrpení a „Rachel oplakává synů svých, že zahynuli.“ Nedaleko odtud viděti několik úrodných polí, které druhy

patřily Boozovi. Na nich žala Ruth, líbezná Moabitka, zlaté klasy. Booz pohnut její ctností a spanilostí pojal ji za manželku. Ruth byla pramáti rodu Davidova, babičkou žalmisty Páně, jehož Samuel pomazal na krále israelského. Slunce zapadá, ohnivou září vtiskuje polibek na čelo Judey. Večerní hvězda září na nebi a okolo ní celý zástup trpytících se jiných hvězd. Již se setmělo a v dálce viděti světélka, jako ohnivé oči, zvoucí nás do Betléma. Okolo vozů pobíhají ponahé, čiperné děti s vlnícími vlasy, natahují ručky a milým hláskem prosí o „bakšiš“. Kdo by jim nedal? Povož již zahýbá do úzké uličky a brzy zastavují. Jsme u cíle dnešní pouti. Před námi vypíná se vysoká zeď jako pevnost. Tam jest casa nova, hospic Otců Františkánů a chrám Narození Páně, vlastně chrám sv. Kateřiny, trojlodní chrám, povzbuzující ku vroucí pobožnosti. Vystaven byl z velkomyslných darů Jeho Veličenstva císaře pána Františka Josefa I.

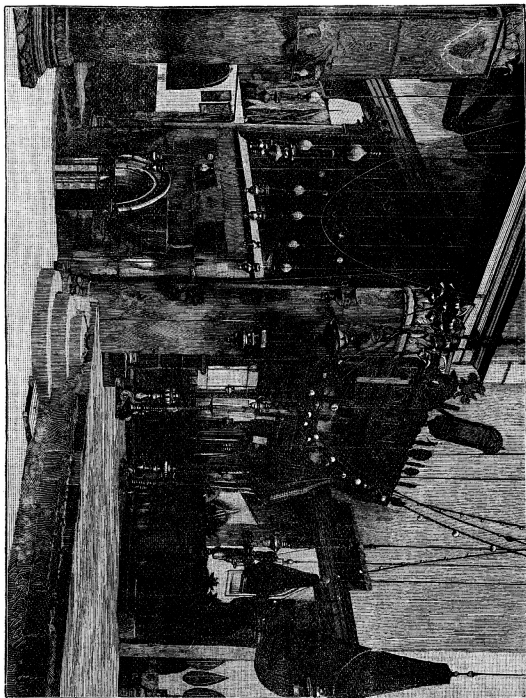
Vstoupivše do prostranné chodby kláštera byli jsme srdečně uvítáni a do pokojů zavedeni, bychom odložili své věci. Jelikož byl ještě čas do večere, vyšli jsme na balkon potěšiti se pohledem na Betlém za jasného večera. Jasný měsíc osvětluje stříbrným světlem svým celou krajinu a člověk se domnívá, že žije v pohádce. Jasný měsíc tvoří noc, která s otevřenými očima bdí a přece spí. Jest jakoby vše dýchalo svaou radostí. Viděti město Betlém na svahu kopce dlouhého, terasovitě se rozkládající, bujně zahrady s olivami, se stromy fíkovými a granátovými a bujnou révu. Mezi tím trpytí se bílá země a mezi zahradami bílé zdi. Nad tím vším rozlévá měsíc své bílé světlo a zdá se, jakoby vše bylo sněhem zasypano. Z domu kmitají světélka, jako jasná přivětivá očka nevinného dítky. Tu dolů viděti místa, kde druhdy David pásával svá stáda, kde své žalmy zpíval, básně to, které nikdy nepřestanou a sobě

rovných nemají Pak přišel staříček Samuel a pomazal Davida za krále israelského. Z jeho rodu vyšla pak Panna, která lidstvu dala Krále všech králů a Pána všech pánů.

Na poli které od kláštera Oo. Františkánů viděti, tam v tiché noci

„Sláva na výsostech Bohu a pokoj lidem na zemi!“ To vše jsme na mysli měli dívající se do údolí betlemského. Po večeri v klášteře Oo. Františkánů odebrali jsme se na krátký odpočinek; krátký pravím, protože jsme dlouho o Betlému rozpravěli a před půlnocí

Jeskyně narození Páně v Betléme.

rozlila se jednou nebeská zář, záře jako ranného slunce a andělský hlas zvěstoval chudým pastýřům: „Zvěstuji vám radost velikou, kteráž bude všemu lidu; narodil se vám v městě Davidově Spasitel, Kristus Pán!“ A množství nebeských duchů sneslo se nad pastviny betlemské pějce Bohu chválu;

zase měli vstáti. Ani nás nebylo třeba budit. Radost nám nedala spáti. Dávno před půlnocí iž jsme se připravovali ke sloužení mše sv. v jeskyních betlemských. V sakristii jsme se jeden po druhém oblékali do mešních rouch a rázem 12. hodiny půlnoční vedl mne sakristán kostelem sv. Kateřiny do

vedlejší staré basiliky. Blízko u vchodu v levo jest klenutý vchod, vedoucí ku jeskyním. Člověk si ani nevšimne tam stojícího vojína v plné zbroji a jde po schodech dolů za matným světlem svíčky, kterou sluha ukazuje cestu. Již jsme v je kyni betlémské! Jest to vlastně větší přirozená jeskyně sestávající z několika menších jeskyní. Zlaté lampy nade dvěma ma'ými oltáři osvětlují prostor tajuplným světlem. Těž zde stojí vojín na stráž. Napřed jest oltář n a r o z e n í P á n ě; neboť na zlaté hvězdě, připevněné na mramorové desce, stojí vyryto: „Zde narodil se Ježíš Kristus.“ Dále po pravé straně jest o l t á ř j e s l i č e k P á n ě. Zde klaněli se chudí pastýři božskému dítěti. Veliký dojem učinila na nás hora Kalvarie, mocně dojal nás Boží hrob, ale zde duše naplněna tichou, l beznou radostí, která se vyjádřiti nedá. Zde mimoděk člověk klekne a libá povátnou zem; zde zvlhnou oči radostí, kteráž se tu stala celému světu. Mše sv. začala. Jest sice tichá, ale zdá se, jakoby ji andělé zpěvem svým provázeli. Kněz se modlí „Gloria“ a slyšíš v duchu, jak andělé Boží pějí. Při evangeliu, při obětování, při pozdvihování a přijímání pořad jako bys slyšel anděla pěti: „Sláva na výsostech Bohu!“ A na konci při evangeliu sv. Jana: „A Slovo tělem učiněno cest a přebýva o mezi námi!“ Ano, tam leželo božské dítě, tam se mu pastýři i sv. Králové klaněli, tam panenská Matka Maria Ježíška na rukou chovávala, tam sv. pěstoun Josef pln lásky a starosti nad oběma bděl a radostí rozplývala se čistá jeho duše. Mše sv. ukončena, duše plná blaha ani nechce odtud odejít, ale již čeká jiný kněz, aby téhož blaha okoušel při nejsvětější oběti. Tak se střídali kněží od půlnoci až do rána. O čtvrté hodině ranní již tu byli ostatní poutníci z Jerusalema za námi, aby každý téže čisté radosti okusil na místě svatém v betlémské jeskyni. Tu si z celé duše zapě i „Narodil se Kristus Pán“. Po službách Božích katolíků nastoupili zase Řekové a Arméni. Nejvíce času k bohoslužbě mají ovšem Řekové vyhrazeno. Kolikrát se stává, že v dobu

latinské bohoslužby v jeskyních mají Řekové nahoře své zpěvy, aby rušili katolíky.

Mimo jeskyni narození Páně a jesliček jest tam též kaplička sv. Josefa a mláďátek. Sem prý se utekly matky se svými chlapečky, když počali vojíni na rozkaz Herodesa vraždit pacholátka betlémská. Odtud dále se jde okolo výklenku s kamenou rakví sv. Eusebia, žáka sv. Jarolíma. Nedaleko jsou dvě jiné hrobky, na jedné straně hrob sv. Jarolíma, na druhé hrob vznešené paní římské sv. Pauly a dcery její Eustochie. Těla jejich zde již nejsou, jsou převezena do Itálie. Dále se chodbou přijde do prostranné jeskyně sv. Jarolíma, kde žil, psal, modlil se, a přeložil písmo sv. na jazyk latinský. Všecky tyto prostory jsou pod starou basilikou, mezi lodí a kůrem po straně chrámu sv. Kateřiny. Ve všech jeskyních jest tma a jsou jen lampami osvětleny. Zde nemluví jen city, ale dějiny. Svědčí o tom dějepisec židovský Josef Flavius. později sv. Justín, mučnick ve 2. století: „Dnes dosvědčují lidé zde bydlící, co od svých rodičů ústním podáním zdědili, že v jeskyni Kristus se narodil z Marie Panny.“ Těchto posvátných míst nedotkla se ničící ruka ani Římanů, ani Peršanů, ani Saracenů nebo Turků. Jeskyně tato stala se vzácným majetkem celého křesťanstva na západu i na východu. Bylo viděti, jak přicházejí z rána mužové i ženy z Betléma do kostela a do jeskyní a to s velikou vážností a pobožností. Jest po službách Božích; všichni zase vážně odcházejí do příbytků svých. Lidé jsou v Betléme po většině křesťané a to od roku 1834. Před tím byl obcí mohamedánskou. Asi třetina obyvatel jest nesjednocených Řeků, kteří činí Oo. Františkánům všude překážky. Obyvatelé Betléma jsou dosti zámožni. Pěstují olivy, révu, pak zabývají se hotovením růženců z perleti a řezbářstvím. Jejich výrobky bývají rozepisány do celého světa. Město samo jest trochu čistější než na př. Jaffa, ale je též úplně orientálského rázu. Lidé jsou pěkně rostlí a příjemně tváře. Proto dobře může se říci o Panně Marii: „Jak krásná jsi,

přítelkyně má! Celá krásná jsi a není poskvrny na tobě!“ Čas odjezdu našeho se blížil. Za těch několik hodin, co dojmů, co památek, jaké pocity! Vozy na silnici již čekají, aby nás před

polednem dovezly do Jerusaléma. — Š Bohem, Betléme! Se slzami v očích loučíme se s tebou! Dá-li Bůh, tedy na shledanou!

Obrázky z katolických missií.

Podává MAXIMILIAN WEINBERGER.

I. Podivný křest.

V jednom katolickém pensionátě čili vychovávacím ústavě v Cañihradě měla představená k dětem přednášku o nebi a jeho radostech. Následujícího dne seděly dvě chovanky, katolička a židovka, při práci vedle sebe a bavily se o přednášce předešlého dne. »Paulino,« praví Anna své židovské přítelkyni, »ty jsi židovka a nepokřtěna. Myslíš, že budeš jednou také mít podíl na rajských radostech? Nevíš, co pravil náš Spasitel: »Nenarodí-li se kdo z vody a Ducha sv., nevejde do království nebeského.«

»Vímto,« pravila čtrnáctiletá židovka, »avšak není ti zajisté neznámo, že již dávno o pravdivosti víry křesťanské jsem přesvědčena a že bych ráda, velmi ráda, křest sv. přijala. Než moji rodičové by k tomu nikdy nepřivolili a také důstojný panopřevor bez jejich svolení by toho nikdy nedovolil. Avšak neučili jsme se nedávno ve škole, že v čas potřeby každý člověk platně křtiti může? Nůže, zde je voda, prosím, pokřti mne, já si to přeji. »Proč ne, milá Paulino, od srdce ráda, ale nesmíš zapomenout, že nestačí, dáti se pokřtiti, ale člověk musí potom také po křesťansku živu býti.«

»Ovšem, a to také chci; nechci se státi jenom křesťankou, ale chci i zbožně a bohobojně žiti. Pojď tedy, za to tě snažně prosím, a pokřti mne!«

Po těch slovech Paulina nábožně poklekla. Její křesťanská přítelkyně vzala nádoby s vodou, polila třikrát čelo židovky, řkouc: »Paulino, já tě křtím ve jménu Otce, Syna a Ducha svatého. Amen.«

Ovšem věc vyšla brzy na jevo. Představení vyptali se důkladně na způsob, jak tajný křest byl udělen. Všechno souhlasilo; o platnosti udělené svátosti nemohlo býti pochybnosti. Skutek v dobrém úmyslu a dětině důvěře vykonaný nemohl býti odčiněn. Běželo jenom o to, jak pokřtěné dívce, která ostatně všechna šťastna byla, ukázati cestu, aby své křesťanské povinnosti plnila a přes to se svými rodiči se neznepřátelila. Avšak prozřetelnost Boží, která byla tomuto dítěti tak zvláštním způsobem cestu do katolické církve ukázala, bude zajisté i dále je chrániti a povede je po cestě vedoucí k spáse věčné.

II. Neviditelné účinky missijního kázání.

Je obecným míněním, že úspěch missijní činnosti v říši Japonské je příliš skrovný a že v žádném poměru nestojí s klopotnou námahou, s jakou tamější missionáři sv. evangelium hlásají. Tomu však odporuje tamější missionář P. Marián, jenž působí v osadě Hirošima, v diecési Osaka, an píše:

K poučení těch, kteří se proto horší, a k potěše těch, kteří ztrácí mysl, když na prstech malý počet našich křtů počítají, stůžtež zde některé drobnější události.

Nezřídka potkáváme zde na ulicích příslušníky rodiny, jejížto pán nebo paní byli kdysi horlivými křesťany, potom však ve svém dobrém přesvědčení se zviklali. Inu, je to stará písnička. Jednoho dne potkal jsem takovou ženu, která nesla v rukou láhev a v láhvi byla, jak

jsem poznal na první pohled, medicina. »Kdo pak je u vás nemocen?« tázal jsem se. »Naše matka umírá.« »Tak, a vy ji necháte umřít, aniž jste s ní o křtu sv. mluvili?« »To nic nepomůže. Ona je zatvrzelá pohanka a nechce o křesťanství ničeho vědět.« To bylo pravda. Kdykoliv jsem totiž do onoho domu přišel, abych muže a ženu vyučoval, starocha se pokaždé schovala, aby její sluch mou řečí nebyl znečištěn. Přes to domlouval jsem ženě s láhvi dále. »O nikoliv,« byla její řeč. »všecko je marno. Ostatně umře naše matka ve své víře klidně a pokojně.«

Na štěstí podařilo se našemu katechistovi t. j. křesťanu, který s učením křesťanským dobře jest obeznámen a nás v úřadě učitelském zastává, k těžce nemocné stařeně se dostat. Starocha byla obklopena svými čtyřmi dětmi, z nichž dva byli špatní katolíci, dva zarytí pohaní. Umírající byla se pokryla amuletami a jiným ďábelským zbožím. Vedle ní šli si domácí žlutý smuteční šat, jaký o budhistickém pohřbu příbuzní zemřelého nosívali. Když se katechista jal mluvit o náboženství, tahali ho domácí za rukáv, aby mčel. A hle, proti všemu nadání přála si starocha sama, aby ve své řeči pokračoval. Za hodinu asi bylo její obrácení dokonáno. Sama o své újmě nařídila, aby amulety a ostatní pohanské tretky s jejího lůžka byly odstraněny, a žádala, aby po křesťansku byla pochována. Ve dva dni, v které ještě žila, děkovala Bohu opětně za velkou milost, které ještě v poslední hodině účastnou se stala, a napomínala své dívky, řkouc: »Vy, kteří již pokřtěni jste, konejte své křesťanské povinnosti a vy ostatní obraťte se. O jak bych si přála, abych vás mohla sama do kaple přivést!« Děti slibily všecko a byl to dojmavý pohled, jak mužové se svými ženami u smrtelného lože a potom u hrobu se společně modlili různec. Nyní odpočívá stařena ve svém hrobě, na němž leží mohutný náhrobní kámen. Již zdaleka viděti kříž v něm vytesaný.

To jest příběh, a nyní poučení. Znal jsem missionáře, který byl první dva křty v této rodině vykonal, velmi dobře. Radoval jsem se s ním nad jeho úspěchem a později rmoutil jsem se

s ním nad špatným koncem jeho missijní činnosti. Dnes jest už dávno mrtev. Zemřel spíše lítostí než jiným neduhem. Avšak nyní v nebi vidí, že přece nepracoval nadarmo. Nyní teprve se dověděl, co dosud nevěděl, že totiž ona stařena, kdykoliv prchla ze světnice, aby »jeji sluch jeho slovy nebyl znečištěn,« do vedlejší místnosti se vplížila, aby tam potají jeho vyučování naslouchala. Já jsem klidil, co on kdysi zasil...

A jiná událost. Jednou večer vstoupím do krámu, abych si koupil deštník. Proč se jenom obchodník tak nápadně přívětivě na mne usmívá, ačkoliv ho neznám? A jak jsem teprve žasl, když jsem slyšel, že dcera praví otci potichu: »Otče, spust mu na ceně!« To se také stalo a bylo příčinou, že jsme se dali do řeči. Nyní jsem se dověděl všechno.

Před lety měl jsem jednou kázání, jak se zdálo, bez úspěchu. Obchodník byl mezi posluchači. Dával dobrý pozor a věděl ještě dnes, co jsem tehdy mluvil. »Vidíte,« pravil mi, »že jsem to nezapomněl. My jsme nyní ještě vázání ohledy na své staré rodiče, ale srdcem náležíme vám už dávno. A později...« — »Ano, ano,« vmísila se do řeči dívka, »celým srdcem.« Zde sil jsem já, jiný bude žiti.

To jsou jednotlivé případy z mnohých jiných. Co dokazují? Dokazují, že nesmíme účinek apoštolského kázání posuzovati jen podle okamžitého výsledku. Hlásání svatého evangelia má tichý, nenápadný účinek, jenž se nejvíe ihned počtem křtův a obrácení. Jestliže zde v této zemi počet těch, kteří pravdu přijímají, skrovný jest, jest počet těch, kteří pravdu hledají, veliký. Kvas účinkuje pomalu, ale účinkuje jistě, a krev mučedníků jest od pradávna semenem nových vyznavačů.

III. Z ústavu malomocných v Bivasaki.

Sestra Marie, ošetřovatelka v ústavě malomocných v Bivasaki v Japönsku, děkuje v jednom listě svém za příspěvky ústavu z Evropy zasláné a dokládá:

Kéž bychom mohly všem jednotlivým dobrodincům vysloviti jménem našich ubohých nemocných své nejvroucenější díky a jim říci, jak mnoho dobrého jejich dárky zde způsobují. Pro ubožáky jsou nesmírným dobrodiním a nám do-

dávají nové síly a zmužilosti a dosvědčují nám: že při svých pracích a námáhách máme v daleké staré vlasti věrné pomocníky. Zde v Japonsku jest více než kde jinde třeba, aby skutky křesťanské lásky kázaly a viru křesťanskou rozšiřovaly; tato řeč vniká rychleji a hlouběji do srdce ubohých pohanů. Pěkná slova slyší odevsad a nevšímají si jich, Zde je třeba pracovat, modliti se a trpělivě vytrvat, až pravý okamžik se dostaví a milost Boží účinkovati začne. Ostatně zákon nikomu nezbraňuje, aby se stal křesťanem. A pravidelně kdo žádá, aby ve víře křesťanské byl vyučen, činí tak z přesvědčení anebo v úmyslu, naléztí pravé náboženství. O Japoncích nelze říci, že by prostě předstírali, že víře křesťanské jsou nakloněni, aby od missií byli vydržováni a živeni. To by mohly býti jenom výjimky.

Hojným příspěvkům z Evropy máme co děkovati, že jsme mohly naše missijní stavení opravití a prázdna místa v nemocnici malomocných obsaditi. Přály bychom si ze srdce, abychom aspoň trojnásobný počet postelí a potřebné místnosti měly, abychom všechny malomocné, kteří po okolí roztroušeně žijí a toliko střídavě ošetřováni býti mohou, do naší nemocnice přijati mohli. To by byla velká úleva nejen pro sestry, ale i zvláště pro nemocné, neboť při nejlepší vůli nemůžeme jim v jejich chatrčích takovou péči věnovati, jaké mají zapotřebí. Hrozná rány malomocných vyžadují bedlivé péče a především velké čistoty, má-li rychlý postup nemoci aspoň poněkud býti zadržén. Těžké rány je třeba několikrát denně čistiti, zvláště za horkého počasí, ježto jinak usadí se v nich červi, kteří nemocným hrozná bolest působí. Jsouce ponecháni sami sobě, o čistotu se nestarají. Mimo to nezná Japonec ani tělesného ani lůžkového prádla; v létě v zimě spí na zemi na tlustých pokrývkách. Tyto pokrývky bývají u malomocných hnísem a krví velmi znečištěny a ošklivé. Je to tedy pro malomocné velkým dobrodiním, mají-li čisté prádlo a čisté postele.

Co do potravy a způsobu života řídí se nemocní svými starými zvyky a obyčejí. Také dívky vychovávají se po japonsku. Mohou a mají zůstatí pravými

Japonci, jenom povaha má se křesťanstvím zjemnití a povznéstí. Někteří nemocní, kteří svých rukou ještě užívati mohou, zhotovují některé drobnější práce, jako sítě, koše a pod. Vydělek jest ovšem malý, ale jaká radost pro ubožáky, mohou-li si za vydělaný groš nějaký oděv poříditi nebo jiným nemocným nějaké malé překvapení způsobiti. Za příznivého počasí podnikají nemocní, jejichž zkomolené nohy vetché tělo ještě nositi mohou, rádi malé procházky nebo sedají vedle veřejné cesty, která našim malým statečkem a zrovna podle nemocnice vede, a dávají se s mimojoudoucími do řeči.

Cizinec, který sem zavítá, diví se, jak velkou svobodu nemocní mají, nebo lépe řečeno, jak nepatrné jsou ochranné prostředky proti nákaze. Na všech cestách potkáváme se s malomocnými; ano mnozí z nich zhotovují z rýžové mouky buchtíčky a podobné pečivo a prodávají je veřejně, a chudobnější lidé rádi je kupují. Odlučování nakažlivou nemocí postižených od zdravých jako u nás v Japonsku není dosud ve zvyku a nebude tak záhy zavedeno, ačkoli se o tom všeobecně mluví.

Potěšitelná je zbožnost našich křesťanských nemocných, přijímají-li svaté svátosti. Mše svatá slouží se v nemocnici každou neděli a svátek a tu a tam i ve všední dny a pokaždé rozdává se svaté přijímání.

Dospívající dívky, které nechtějí sester opustiti, vypomáhají při ošetřování nemocných jakož i při jiných pracích. V odměnu dostávají všechno, čeho potřebují. Jiné dívky, které si přejí, aby byly přijaty do spolku terciářek, obstarávají hlavně práce polní za stejných podmínek. Velkých výloh vyžadují katechisté a katechistky, jichž však nevyhnutelně je třeba. Ježto počet dívek stále roste, bude třeba zakoupení více půdy. Takovým způsobem bylo by pak možná pěstovati rýži, zeleninu a luštěniny, čímž by pak výdaje značně se zmenšily. Pro slabší dívky hodláme zavésti průmysl hedvábný. Využítujeme-li takto všech sil, snad se nám podaří, že nebudeme více docela odkázáni na almužnu z Evropy, byť bychom jí sotva kdy mohli úplně postrádati.

Nyní nastalo dlouhé deštivé počasí. Toliko kopce a pahorky vyčnívají z ohromné vodní spousty. Avšak my máme vodu nejen venku, ale i v našem domku není bezmála suchého mística. Domnívá-li se člověk, že některou díru ve střeše zacpe, otvírá se druhá hned

vedle ní, a včera propadl se jistý dělník i s kusem střechy do naší světnice. Byl totiž vylezl na střechu, aby aspoň ty nejhorší otvory zadělal. Tak vypadá náš milý klášterík! Ještě jednou tisícere díky všem dobrodincům.

Různé zprávy.

Všem lidem dobré vůle! Jeden z nejdůležitějších spolků českých ve Vídni byl vypovězen ze svých místností jediné z té příčiny, že je český, že příliš mnoho lidí přichází do domu, že nechává v útulné příliš mnoho lidí spát a j. Tedy proto, že spolek dle značení koná den co den velikých a osvědčených dobrodiní, že pomáhá ze všech sil našim ubohým lidem českým ve Vídni, musí ven z domu! Spolek stěží sehnal prostředků k zařizení nynějších místností a sotva kryje stále stoupající vydání. Že to pravdou, dokazují tato přesná čísla: od 1. ledna do 31. října t. r. umístil na 2000 českých lidí, poskytl 700 noclehů a vydal v hotovosti přes 500 korun na stravování a jiné podpory českým ubožákům, kteří byli hladoví a bez přístřeší. Právní ochrana a různých urovnání sporů byl počít veliký. Všecka tato práce, všechno to namáhání koná spolek zcela zdarma! Není tak snadno vylíčit velkou cenu spolku tohoto pro náš český lid! Při tom snaží se povětve správa spolková, aby nikterak nelákala lidi české do Vídně, nýbrž naopak svědomitě radí, by mnohý zůstal raději doma a nerozmnožoval řady nezaměstnaných ve Vídni! Najmutím nových místností, přesídlením a j. vzniknou spolku značné výlohy, k jejichž krytí správa spolku prosí o rychlou pomoc! Přispějte dle nejlepší možnosti! Děk českých utiskovaných lidí ve Vídni bude Vám odplout! Spolku možno přispěti: darem, uspořádáním sbírek, zábavy, divadla, přistoupením co člen, v závěti a j. v.

Za výbor Českého spolku pro opatrování služeb ve Vídni IX., Pramergasse č. 6, II. schody, I. poschodí. Frant. Čáseňský, předseda. Ed. Štefan, jednatel.

Co je u nás dovoleno. V Cmuntu byl v listopadu 1910 položen slavnostně základní kámen k prvnímu evangelickému kostelu, který evangelici nazvali: Anti-boromejské encykliky kostel. Obřady konal evangelický farář z Českých Budějovic. Z nařízení vlády byl přítomen c. k. okresní hejtman Riěl, který provedl obvyklé trojí uhození kladivem na základní kámen s přáním, aby se nový kostel stal kostelem pokoje. Tedy kostel protiboromejské encykliky se stává uprostřed klidného katolického obyvatelstva a má být symbolem míru! Je možné větší šíření veřejného mínění? Vždyť to bude kostel provokační, jako všechny dosavadní štvance pryč od Říma. Při tom se velkolepě vyjímá c. k. okresní hejtman, který přišel z nařízení c. k. naší vlády. — Ostatně úřady též milčely když Schönerer daroval obci zwettelské evangelický kostel, který se na věčnou památku tupení katolické církve nazývá: „kostel pryč od Říma“. Něco takového je jistě jen u nás bohužel dovoleno.

Londýnský starosta a chudí. V Londýně je zvykem, že určitý den v listopadu zve londýnský starosta k sobě na oběd mnoho vzácných hostů. Při tom je zaveden jistě chvalitebný návyk, že téhcž dne večer je od starosty též pozváno mnoho chudých a nasyčeno. Roku 1910 bylo shromážděno u této večere 2100 chudých a dostali k jídlu polévku s kusem masem, velký koláč, dvě jablka, pecen chleba a dosti velký hrníček čaje.

Professor-kněz a studenti. V Krakovské započal na universitě přednášeti nově jmenovaný professor Dr. Zimmermann sociologie. Protože je knězem, vyvedli mu studenti při jeho první přednášce velkou surovost. Když vstoupil Dr. Zimmermann do sálu, počali židé, svobodomyšlní a socialističtí páni studenti jako kluci na pastvě pískat, hulákat a hlučet. Professor hyl nucen odejít. Studenti tedy u nás poroučejí, co se smí anebo nesmí dělati.

Ruský katolický chrám v Římě. V Římě byl slavnostně odevzdán ruským katolíkům chrám sv. Vavřince blíže fora Trajanova. Chrám má místo asi pro tři sta osob a jest upraven úplně dle ruského obřadu.

Papež a bavorský vladař. Bavorský princ-vladař Luitpold daroval sv. Otcí pro sixtinskou kapli skvostně vypracované, nádherně malované okno, jež se vše obecně líbí.

Císař Vilém II. v Beuronu. Německý císař Vilém II. navštívil loňského listopadu benediktinské opatství Beuron, jemuž krátce před tím daroval kříž. Měl při té příležitosti řeč, z níž vyjímáme některé pozoruhodné věty: Vyslovuji vám svůj nejsrdečnější dík za laskavá slova, jimiž jste mne přivítali, a těší mne, že jsem vás mohl navštívit a vyslovit vám svoji

nejsrdečnější blahovůli. Od počátku mé vlády bylo mým zvláštním potěšením, podporovati benediktiny v jejich snahách, poněvadž jsem pozoroval, že tam, kde působili, nejenom udržovali a sílili náboženství, ale zároveň že byli též kulturními nositeli církevního zpěvu, umění a vědy. Očekávám od vás, že budete i nadále pracovati v kolejších svých předků a že mne budete podporovati ve snaze zachovati lidu náboženství. Je to tím důležitější, poněvadž 20. století holduje myšlenkám, proti nimž, jak já pevně doufám, musíme vítězně bojovati pouze pomocí náboženství a za podpory nebes. Koruna, kterou já nosím, může jen tehdy zaručiti úspěch, má-li svůj základ na slově a osobnosti Páně. Jako symbol toho daroval jsem tomuto chrámu kříž, abych, jak jsem již pravil ve svém vlastnoručním dopisu, dokázal, že vlády křesťanských panovníků mohou býti řízeny pouze ve smyslu Páně a aby pomáhaly Germánům vrozený náboženský smysl siliti a šířiti lásku k oltáři a k trůnu; obě patří k sobě a nesmí býti rozděleno. Proto z celého srdce podporuji vaše snahy a jako nyní, tak i v budoucnosti zachovám vám blahovůli a ochranu. — Katolický deník „Čech“ přidal k této velený významným slovům protestanta Viléma II. následující poznámku: my v Rakousku nejsme na podobná zlatá slova zvyklí.

Obětování předrahé krve Pána Ježíše.

Ó Maria, neposkvřněná Matko Ježíšová, rač obětovati Otcí věčnému předrahou krev Tvého božského Syna za obdržené milosti, aby aspoň jeden jediný hřích byl zabráněn tohoto dne.

P. Faber praví o této kratičké modlitbě: »Když každého večera před odpočinkem zapřisaháme nejsv. Pannu, aby obětovala Otcí nebeskému předrahou krev svého božského Syna na zabránění jednoho smrtelného hříchu v některé části světa za té noci: jestli každého rána obnovíme tuto modlitbu pro nastávající den; zdaž nemůžeme doufat, že taková obět přinesená požehnanýma rukama nám žádanou milost vymůže? Každý z nás může po všechna léta předejiti velikému počtu hříchů.«

Modlitba tato obdařena odpustky 100 dnů.

Apoštolát modlitby mezi dělnictvem.

(Hlavní úmysl).

Kdyby se mne někdo otázel, čeho je za doby naší nejvíce potřeba, musil bych odpověděti, že modlitby a opět modlitby. Zdá se, že právě proto rozmáhá se zlo více a více, protože lidé méně a méně se modlí. A kde není náležitá modlitba, kterak může obstát co dobrého. Bez modlitby není ctnosti, není pokoje, není štěstí, není Božího požehnání. Bez modlitby nedaří se výchov dítek, bez modlitby není pořádku v rodině, bez modlitby nemá člověk útěchy a pokoje. A přece, bohužel, tolik býval zanedbávána od lidu tato nejpřednější povinnost našeho sv. náboženství. Hlavně nedbají modlitby muži a to nejvíce z třídy dělnické a třídy vzdělaných. Jedni pro vezdejší chléb a starosti oň vynechávají modlitbu a druzí zase myslí, že majíce co jísti a čím se odívati, nepotřebují Pána Boha o nic prositi. Obojí hřeší a škodí sobě samým, tím více, ana modlitba má velikou od sebe cenu a jest člověku nejpotřebnějším dílem.

Modlitbou se Bohu s anděly a svatými kořime, modlitbou Boha chválíme, jeho prosíme, jemu děkujeme. Proto pravil již žalmista Páně: »Oslavovati Tě budu, Hospodine, celým srdcem svým, před obličejem andělů žalmy zpívati budu Tobě.« (Ž. 137.) Modlitbou různí se člověk od nerozumných zvířat a podobá se andělům, dí sv. Jan Zlatoušlý, neboť jako člověk jediný, mimo anděly, schopen jest Boha poznávati, tak také jediný, mimo anděla, schopen jest se modliti. Člověk modle se rozmlouvá s Bohem. Není to veliká pro člověka čest? Kdo by si nepovažoval za velikou čest rozmlouvati s cisařem pánem, byť i několik slov? Tím více to platí o naší rozmluvě s Pánem Bohem, Pánem všech pánů. Ale na to lidé nemyslí. Sv. František Sal. vypravoval jednou dítkám o blaženém stavu našich prarodičů v ráji, kterak s Bohem samým obcovali a s Ním jako s otcem rozmlouvali. »Ach, škoda,« zvolal jeden hoch, »škoda, že již nejsme v ráji! Já bych tak rád s Pánem Bohem rozmlouval!« Sv. biskup se pousmál a odpověděl: »Potěš se milé dítě. Poradím ti, jak bys s Ním obcovati a mluvití mohl. Bůh jest všude přítomen, tedy i zde s vámi a na každém místě a my s Ním můžeme mluvití, kdykoliv chceme — v modlitbě.« Uvážíme-li, kdo Bůh jest a kdo my, zda není to největší vyznamenání pro nás? A proto již z této příčiny bychom měli si modlitby nade vše vážití a v ní radost největší míti. Proto lidé můj, at si práci jakkoliv znaven, nezanedbej modlitby! A vy, již vyvyšujete se nad obyčejný lid a na své vzdělanosti sobě zakládáte, dejte dobrý příklad, modlete se; i vám, jako každému jinému jest modlitba největší ctí a vyznamenáním.

Modlitba je též pro člověka úkonem nejpotřebnějším, bez něhož nedojde nikdo cíle svého. Člověk je stvořen, aby Boha poznával, ctil, miloval, jemu sloužil a tak na věky spasen byl. To vše děje se modlitbou. Modlitbou prosíme za dar pravé moudrosti, bychom Boha víc a více poznávali a Jej milovali. Modlitbou Pána Boha ctíme a chválíme, také Ho víc a více milujeme a Jemu sloužíme. Nemodlí-li se člověk, ať kterýkoliv, jest jako vzduch, který nevane, jako voda, která nezvlažuje, jako oheň, který nehřeje. Proto tvrdí sv. Alfons, že kdo dospěv rozumu se nemodlí, nemůže býti spasen, poněvadž neplní podmínky ke spasení nezbytné — neoslavuje Boha. Modlitbou si můžeme vyprositi od Boha, čeho nám potřebí jest. »Proste a bude vám dáno,« praví Spasitel náš. Kdyby se lidé modlili, lépe by se měli, protože by jim Bůh dal, čeho potřebu mají. Svatý Bonaventura napomíná: »Važte si modlitby, neboť moc její jest nesmírná. Modlitbou můžeme si zjednati všeho, co duši naší ke spasení prospívá, a odvrátiti všecko, co jí škodí.«

Máme též potřeby tělesné, a tedy i v této příčině máme se modliti. Chce-li člověk, aby se mu dobře vedlo, musí se přičiniti sám, ale nedá-li Bůh svého požehnání, marna všechna práce. Proto se zdá, že nyní, ač lidé mají veliký výdělek a větší platy, přece nemohou vystačiti, protože bohem jejich jsou peníze a všeliké

požitky. Pro samé starosti o vezdejší věci zanedbávají nejdůležitější věc, a proto není žádného Božího požehnání. Čím více budou lidé na Boha zapominati, tím bude i Bůh je opouštěti, tím hůře bude. Týká se to po většině mužův ať dělníkův, ať řemeslníkův, ať rolníků nebo vyšších stavů. Ženy ještě jsou věrný zbožnosti a modlitbě. Kdyby se ani ženy nemodlily, tím hůře bylo by. Proto obrácíme se tentokrát k mužům a připomínáme jim velikou povinnost, Boha ctíti a chválu modlitbou. Jak je to povzbuzující, vidíme-li muže se sepjatýma rukama v kostele klečeti a se modliti! Jak hodným je takový otec a hospodář! Jak pilným je takový dělník! Protože koná práci svou nejen pro výdělek časný, ale též pro Boha, že tomu Bůh chce. Jak to povzbuzuje, vidíme-li pána v kostele klečeti a se modliti! Jaký to krásný příklad, že víra není jen pro obyčejný lid, ale i pro pány!

A tuto povinnost nás všech k Pánu Bohu pěstuje zbožný spolek Apoštolát modlitby. Jeho cílem jest, aby Bůh modlitbou byl ctěn a chválen a aby modlitbou dostalo se nám všeho, čeho nám pro tělo i duši potřebno jest. Jestli Apoštolát modlitby rozšířen mezi dítkami, mezi pannami, mezi ženami, ale u mužův, a to pracovních dosud ještě málo byl znám. Dobré by bylo, kdyby i mezi muži, dělníky, živnostníky a zemědělci nalezl Apoštolát modlitby své přátele a příznivce, aby mezi pracovním lidem více byl rozšířen, a se šířením Apoštolátu modlitby šířilo se též blaho jednotlivců, rodin, obcí a celých národů. Neboj se nikdo, že modlitbou zanedbáš práci svou. Nezanedbáš ničeho, protože pro modlitbu tvou Bůh ti zase dá síly a schopnosti k práci a požehná jí, aby se ti dařila. A právě k tomu vede Apoštolát modlitby členy své, aby každodenní modlitby náležitě vykonávali a vzbuzením dobrého úmyslu práce své posvěcovali a Bohu obětovali. Nuže, vstupte do Apoštolátu modlitby, aby požehnání Boží a s ním blaho rozlily se po vlastech našich.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejs. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za rozšíření Apoštolátu modlitby mezi pracovním lidem a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, buď mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrono ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Šířiti chuť k modlitbě.

Úmysl v únoru: Náboženské zájmy ve Španělsku.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník XLV.

Vychází počátkem každého měsíce.

ÚNOR 1911.

Nikdo nemůže dvěma pánům sloužiti: Neboť zajisté jednoho bude nenáviděti a druhého milovati, anebo jednoho strpí a druhým pohrdne. Nemůžete Bohu sloužiti a mamoně.

Dobrota Matky Boží.

Jak jsi dobrá, jak jsi milá,
Panno svatá, Marie,
ve Tvém chrámě plno světél.
krásných, vonných květů je!

Vůně libá naplňuje
celičký ten svatý chrám,
když tu s vroucí modlitbičkou
před oltář Tvůj poklekám.

Modlím se zde s důvěrností,
šeptám vroucí Otčenáš,
doufaje, že požehnání
duši mojí jistě dáš.

Prosím Tebe, Matko Boží,
za jiné i za sebe,
šťěstí jim Zdrávšem krásným
vyprosit chci od Tebe.

Dobrota Tvá všemu tvorstvu
od staletí známa jest,
proto k Tobě každý spěchá
vzdát ti slávu, úctu, čest.

Slyš, Matko!

Slyš, Matko, moje volání,
když v kapli Tvoji lkám
a bol své duše umdlené
v důvěře vylévám!

Slyš, Matko, Panno panen všech,
když k Tobě zní můj hlas,
slyš vroucí prosby duše mé
a útěchu dej zas!

Slyš, Matko, Boží Rodičko,
svou láskou plň mou hruď,
chraň protivensství každého,
mé duši téchou buď!

Slyš, Matko, nezamítej mě,
vždyť Tebe jenom mám,
jen k Tobě se svým trápením
se vždycky utíkám.

A Matka Boží vyslyší
mé duše vroucí hlas,
když z kaple domů odcházím,
mám v srdci klid a jas.

Modlitba.

Slyš mne, Bože, nad hvězdami,
mocný vládce všehomíru,
zachovej mé srdce čisté,
ať nehynu v světa víru!

Klaním se Ti u pokoře,
dopřej žití mojí touze,
dej mi sílu, klid a stálost,
pro Tebe chci žítí pouze.

Volám k Tobě, Hospodine,
ku Tvé slávě ladím lyru,
prosím, bys v mé srdce vložil
lásku, naději i víru.

Bože, Bože, velký Bože,
Světa Králi, Hospodine!
Dokud Tebe ctíti budu,
vím, že duše nezahyne!

A. M. Kadlědková.

Koukol mezi pšenicí.

Rozjímání na V. neděli po Zjevení Páně. — Napsal Ignát Zhdněl.

Koukol jest vlastně pěkné, červeně obarvené kvítečko, které dodává sice pšenici něžnou barvitost, ale žádný hospodář nevíta je na svém poli. Čím více kookole, tím jest špatnější úroda. Neboť při mláčení obilí smísí se oboje semeno, obilní i kookole dohromady a nutno oboje pracně od sebe oddělití. Čím méně je kookole ve pšenici, tím radostněji dívá se na ni hospodář.

Kookolem vyzrozumívá se v podobnosti, které nám Ježíš vyprávěl, každý plevel. Jak se brání zahradník proti plevelu: jakmile ho uvidí mezi kvítečky, ihned buď sám ho vytrhne, anebo svými lidmi dá vytrhnouti. Často se stává, že bují plevel mnohem více než ušlechtilá květinka, kterou zahradník zasei na záhonek. Kde ho nepotřebujeme, kde si ho nijak nepřejeme, tam se často plevel usadí. Plevel roste bujněji, rychleji se rozšiřuje než kvítko. Chceme-li něžnou květinku uchrániti, aby ji plevel neudusil, nutno ho i s kořenem vytrhnouti, jinak se ho nezbavíme.

Duši naši můžeme v duchovním smyslu srovnati se zahradou. Plotem jejím jsou příkázání Boží i církevní; mají zabraňovati, aby do duše nevníkl žádný plevel hříchu. V zahrádce naší duše mají býti upraveny čisté cestíčky. po nichž by kráčetí mohl náš Spasitel Ježíš Kristus. Zarůstají-li trávou, plevelem, nelibuje si tu Vykupitel a odstěhuje se

i se svou milostí. Každý hřích je plevelem, zabraňujícím, že láska našeho Pána opouští nás a my vydáni jsme všem pokušením, jež pak těžce a bolestně přemáháme. Uvažujme 1. jakou urážkou Boží je každý těžký hřích a 2. jakých prostředků užívati máme, bychom se hříchů co nejvíce varovali.

I. Zloba hříchu. Písmo sv. praví: »Bojování jest život člověka na zemi« (Job 7, 1). Při boji důležitě, aby se vědělo, jak silný je nepřítel a ve kterém místě stojí. Zná-li vojevůdce tyto dvě věci, pak je mu snadno zvítěziti — má-li jen dostatečné a zdatné síly. Žádný vůdce nesmí se prozraditi, jakým způsobem chce svést boj, čím více umí tyto úmysly své tajiti, čím lépe dovede nepřítele udržeti v nejistotě, tím snadněji dobude vítězství.

Ze všech stran jsme obklíčení nepřítelem, napadá nás uvnitř v srdci, napadá z venku, neustává nás dráždití, ponoukati, abychom přestupovali zákon Boží. Za starších dob mívaly pevnosti ve válečnictví veliký význam a proto i v čas pokoje byly drženy v největším pořádku a byly stále pohotové, kdyby snad nepřítel z nenadání vpadl, aby se mohlo proti němu bojovati s úspěchem. I k nám přicházívá nepřítel když ho nejméně očekáváme. Je věru s podivením, že mnozí lidé tak lehkomyslně jsou živi, žijí jakoby nebyto žádné zodpovědnosti, jako by život byl hrou a nebyl žádným

unavujícím, bdělosti vyžadujícím a těžkým bojem. Všichni dobře víme, že jediný hřích je pravá zloba ve světě, víme, že hříchem ztrácíme milost Boží a stáváme se nepřáteli samého Boha. A přece kolik je lidí, kteří se nijak neostýchají hřešiti, ba mnohdy se zdá, jakoby jim byl hřích takovou každodenní nezbytnou potřebou, jakou je chléb a voda. bez nichž nikdo nemůže být živ. Kdo cítí se svou církví, kdo má porozumnění pro život duchovní, nemůže pochopiti, že mohou být lidé na světě, kteří dávají přednost tvoru před Stvořitelem, kterým jest obzvláštním potěšením nespravedlnost, zlodějství, šízení, nečistota a jiní hříchové. Je nepochopitelné, jak se může člověk tak dalece zapomenouti, že nenávidí svého nejvyššího dobrodince, toho, který ho zde na světě svými dobrodiními přímo zahrnuje. Hříšník uráží svým vzorem toho, který je láska sama. Příčina této nečitelnosti ku zřídlu všeho dobra, ku Pánu Bohu jest, že mnozí zapomínají, jaké zlo, jaká nevděčnost, jaká urážka Boží jest každý těžký hřích.

Kdybychom líčili zlobu hříchu nejčernějšími barvami a používali k tomu nejpádňějších slov, přece nikdy nedovedeme vylíčiti, jakou hroznou, jakou bezměrnou urážkou Boží je každý hřích. Proto nepodivíme se, když čteme, jakých výrazů užívali svatí otcové a učitelé církevní, vysvětlující, co je hřích? Svatý Pavel ho jmenuje opětným křížováním Spasitele, Tertullian dává nám přednosti ďáblu před Bohem, jiní hřích nazývají dítětem ďáblovým, zkázou ctností a milosti, zhoubou všeho světa, katanem duši. Ale ať dáváme hříchu pojmenování jakékoliv chceme, přece jsme tím neoznačili dostatečně jeho zloby. Urážka, kterou někdo učiní, je těžší, menší dle osoby, kterou urazil. Těžkým trestem trestá se dle našich říšských zákonů urážka Jeho Veličenstva, našeho císaře a krále a vším právem, neboť poroučí-li nám čtvrté přikázání Boží milovati a ctíti rodiče, poroučí též ctíti a milovati vrchnost světskou, jejíž od Boha ustanoveným zástupcem je císař. Urážka Boží je tak velká, jak nesmírná je velebnost, vznešenost, majestátnost našeho Boha. Jako je Bůh největší, nevyslovitelné, nesmírné dobro, je také urážka Boží nej-

větší, nevyslovitelnou, nesmírnou zlobou. Ano, žádný lidský jazyk není sto, aby dle zásluhy mohl vylíčiti zlobu hříchu. Jistý kazatel líčil velikost hříchu následujícím příkladem: hroznou zlobou by bylo, kdyby někdo strhl korunu z hlavy královny a dal ji na skrání nejneopatrnějšímu z jeho poddaných. Jistě by to byla veliká urážka; ale nesmírně větší urážka jest, když hříšník strhuje korunu Bohu. jenž našim posledním cílem jest, a okrašluje jí nečistého tvora.

Hříšník sraží pokud na něm jest. Boha s trůnu a posazuje na něj hřích, jemuz jest oddán; hříšník stává se modláfem, což vyjadřuje svatý Jeroným slovy: Hřích v srdci je modla, kterou hříšník na oltář stavi a již se klaní. Jest dvoji druh lupičů: jedni napadají lidi otevřeně, za bílého dne, na veřejné ulici, druzí činí tak v noci a tak potajmu, jak jen možno. Podobně je také dvojitě modláfství; kdy by se veřejně modlám klaněl, byl by modláf veřejný, a těch asi jest u nás málo, ale mnohem větší je počet oněch modláfů, kteří si postavili na oltář modlu v úkrytu srdce svého a jí se klanějí, aby pokud možno jich nikdo neviděl; skrývají se jak mohou se svými hříchy. Právem můžeme říci, že každý hříšník je modláfem. Či není jim na příklad lakomec? Kdosi pravil: »Bláznem by byl cestující, který jsa blízko cíle, staral se pečlivě o zásobu potravy;« podobným bláznem je člověk, který moha umřítí každé chvíle, stará se o zásobu vezdejších statků. Kdo umí zacházeti s penězi a jest jejich pánem, tomu jsou výborným sluhou, kdo se však tomuto nenaučil, tomu jsou tyranem. Ve válkách století sedmnáctého přišel pozdě večer v Pultavě do hospody polský voják. Dal si předložit něco k jídlu, byl k hostinskému i jeho ženě velice přívětivý a jda do své světnice spát, odevzdal jim váček s penězi, prose, aby mu ho do rána schovali. Tu zmocnila se domácích lakota; prohlíželi míšek a viděli, že jsou v něm samé dukáty. Uvažovali: vojáka nikdo neviděl, nikdo neví, že u nás noclehuje. Zabijeme ho a jeho peníze jsou pak naším majetkem. Zabili ho a pochovali v zahradě do hrobu, který v rychlosti vykopali. Časné z rána. ještě za tmy, klepe někdo na

vrata. Kdo je, volá hostinský a otvírá. Kde je bratr? ptá se dcera jejich, která byla provdána v blízké osadě a přišla, aby sdělila rodičům vitanou zprávu, že neznámý voják jest jejich syn, kterého měli již za mrtvého, neboť byl dlouhá léta ve světě a nikdy nedal nic o sobě vědět. Kdo, co, volali zděšení rodiče, tvůj bratr, náš syn? Ano, vyprávěla, nemohouc pochopiti, proč pohlížejí na ni rodiče jako vyjevení. Včera z večera potkala jsem na silnici vojáka, dala se s ním do řeči a zvěděla, že jde k vám; domluvili jsme se, kdo je. Rekl, že se vám nedá poznati, aby uviděl, jest-li ho sami poznáte. Ó jak se těšil na vás, že vám odevzdá svou kořist, kterou spravedlivě ve válce získal. Ale co otálime, pojďme za ním, ještě spí? Rodiče stáli jako zkamenělí; své vlastní dítě zabili z lakoty! Otec šel ven a oběsil se, matka šla do komory a probodla se tímžže nožem, kterým zabila syna.

Není-li bůžkem mnohým ženám »móda«; této jsou ochotny vše obětovati. Je věru víře nepodobno, jaké oběti se módě přinášejí! Pařížská slavná herečka, jménem Cecilie Sorelová, vydá ročně půl milionu korun za šaty, z čehož případně pro jeviště 50.000 K, vše ostatní má pro svou osobní potřebu. Za šaty pro ulici dává ročně 15.000 K, za klobouky 6000, za prádlo 8000, za obuv 2500, za vějíře, slunečníky a deštníky 12.000, za kapesní šátky 3000, za šperky 30.000 K atd. Není-li této a mnohým jiným ženám móda bůžkem, které přinášejí ochotně a trpělivě oběti všeho druhu, oběti na čase, na penězích, trpělivosti, vytrvalosti.

II. Odevzdej se cele Bohu. Rádi uznáváme, že každý hřích těžký je jedině a pravě zlo, že je nekonečně velikou urážkou Boží, chceme se tedy hříchů varovati, chceme dáti pozor, abychom Boha žádným hříchem neuráželi. Nuže, odevzdejme se mu cele, obětujme mu celé své srdce!

Nestačí, aby byl hříšník ochoten obětovati Bohu část, snad polovici svého srdce, nikoliv, chceme-li Boha uznati za svého pána, stvořitele, zachovatele, dejme mu celé srdce své. Mnohý dává Bohu ochotně srdce své, ale jen nějakou částku, ponechává si právo, se zbylou částkou

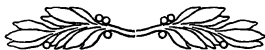
činiti, co se mu líbí. S takovým návrhem se Bůh nespokojí, Bůh chce od nás celé srdce. Podobně chtěli jednati Filištinští. Dobyli v boji na Israelských archu úmluvy; odvezli ji a dali do chrámu své modly Dagóna. Chtěli míti v jedné místnosti pravého Boha i bůžka, což je však nemožno. Když vstali Filištinští na úsvitě druhého dne, aj, Dagón ležel tvář na zemi před archou Hospodinovou. Podobně každý z nás, kdo chce Bohu sloužiti, nesmí míti v srdci svém žádné modly, žádného bůžka, páнем jeho srdce musí býti jediný Bůh, jemu jedinému musí obětovati všechna svá myšlení, skutky, žádosti, touhy, Bohu musí se všecek a cele obětovati. Nikdo, kdo chce Bohu věrně sloužiti, nesmí užiti slov ženy, která stojíc před Šalomounem, zvolala: »Rozděl dítě ve dvě, ať není ani moje, ani její (mé sokyně), ať je rozděleno.« Kdo je věrným služebníkem Božím, věnuje celé své srdce Bohu, Pánu svému!

Věčně pravdivá zůstanou slova božského Spasitele, zaznamenaná v evangeliu svatého Matouše v šesté kapitole: »Nikdo nemůže dvěma pánům sloužiti. Neboť zajisté, jednoho bude nenáviděti a druhého milovati, anebo jednoho strpí a druhým pohrdne. Nemůžete Bohu sloužiti a mamoně.« Císař Julian, kterému se v dějinách říká Odpadlík, neboť odpadl od pravé víry Kristovy a stal se pohanem, chtěl vyhladiti ze světa všechno křesťanství. Rozkázal, že nikdo z jeho úředníků a sluhů nesmí býti křesťanem, buď zůstane v úřadě a bude pohanem, anebo nechce-li se státi odpadlíkem, ať se vzdá svého místa. Mnozí ochotně se všeho vzdali a raději chtěli sloužiti Bohu a jeho svatému evangeliu, než zůstatí v úřadě a přetvarovati se, raději se vzdali vši přízně císařovy, než by zapřeli svou víru. Jakýsi mladík, nadaný, císařem Juliánem milovaný, jemuž kynula ve vojsku, v němž sloužil jako důstojník, skvělá budoucnost, byl sám se sebou ve sporu; nevěděl, má-li se vzdáti, zaměnití kříž s mečem, či má-li zůstatí? Konečně se rozhodl. Půjdu k biskupovi Theodorovi. Když k němu přišel, našel ho v sakristii, kdež se právě chystal jíti k oltáři a sloužiti mši svatou. Důstojník přednesl svou záležitost a biskup ho

laskavě vyslechl. Dříve než mu odpověděl, otevřel mešní knihu a podíval se do ní. Oči mu utkvěly na místě: »Nikdo nemůže dvěma pánům sloužiti.« Neříkaje ani slova, dal prst na ono, náhodou otevřené místo missálu, kynul důstojníkovi, aby si je přečtl. Pak mu řekl biskup: »Milý synu, zde má odpověď, císař tvůj a svaté evangelium se nesrovnají buď budeš sloužiti císaři a opustíš evangelium. anebo opusť císaře a úřad, který ti propůjčil a služ věrně evangeliu a našemu přemilému Ježíši Kristu. Důstojník uposlechl a opustil císařskou službu.

Konec. »Kdo není se mnou, je proti mně,« praví Ježíš Kristus. Chceme-li býti jeho věrnými syny a dcerami,

varujme se všech hříchů. Vypuďme ze svého srdce vše, co by nás mohlo odvrátiti od Boha, od jeho víry, od církve jím založené. Učiníme-li tak, pak zavítá k nám pokoj, který nemůže nám dáti svět a služba jeho; Bůh dá svůj pokoj, pokoj, který nás učiní šťastnými zde na světě a přivede nás jednou na ono místo, které »připravil Bůh těm, kteří se ho bojí.« Kéž každý z nás pln svatého zápalu zvolá: ó Pane, chci býti všecek Tvůj, chci jen Tobě přináležeti, ty jediný budiž Pánem mého srdce, Tobě jedinému obětují všechny své skutky, všechna svá myšlení, touhy a žádosti. Ty budiž mým Pánem, já chci býti Tvým věrným služebníkem. Amen.

U Matičky.

U Matičky v chrámě našem
každý den se modlívám
a v sobotu při mši svaté
písničku jí zazpívám.

Modlím se zde před oltářem
tichý Zdrávas s vroucností,
ulevuji bolu svému
i všeliké těžkosti.

Otčenáš a Anděl Páně,
k tomu svatý růženec,
ty modlitby každiděký den
víjí Matce u věnce.

A Maria, nebes Máti,
ráda slyší Zdrávas svůj,
růženec i Anděl Páně,
vše, co modlí se ret můj.

Vyslyší vždy prosby moje,
oč ji kdys jen prosívám,
a proto také ráda ve chrám
k Matičce své pospíchám.

A. M. Kadlčáková.

Prosba.

Slyš, dobrý Bože, na nebesích,
slyš duše mojí chvějný hlas,
buď ochráncem mým v každé době
a dej se znáti ke mně zas!

Ty věrný, nejvyšší spravedlivý,
mne jistě také vyslyšíš,
a k prosbám chvějné duše mojí
sluch svůj mile nakloníš.

Tys Tvůrce, dárce všeho světa,
Tys Pánem země, strmých hor.
a před velebou Tvoji sklání
svou šíji každý země tvor.

I na nebesích andělové
před Tebou padnou na svou tvář
ba měsíc, hvězdy, slunce jasné
před Tvou tváří svou cloní zář.

Nuž budiž ke mně milosrdný
a dej mi znáti lásku svou,
když přijdu k Tobě otevřítí
svou duši, srdce před tvář Tvoú!

A. M. Kadlčáková.

Božská prozřetelnost.

Dle spisů ctihodného P. de la Colombière upravil Jan Tagliaferro.

Jak se máme vůli Boží poddati.

1. V souhlasu s vůlí Boží chtějme horko, zimu, déšť, kroupy, bouřku a hromobití, přivaly a zuřivost živlů. Přijímejme každé počasí, jaké Bůh sešle; nereptejme v netrpělivosti a zlosti, střežme se, mluvití: „To je počasí — k zoufání.“ Taktéž se varujme jiných slov jevících nespokojenost. Ale nejen chtítí máme počasí, jaké jest, protože je Bůh učinil, ale při všem nepohodlí, jež nám působí, rcemež s třemi mládenci v ohnivě peci babylonské: „Dobrořečte studeno i horko, ledové a sněhové, blýskání a oblakové Pánu, chvalte a nađe všecko vyvyšujte ho na věky.“ (Dan. 3, 67. d.) Nerozumní tvorové plní svou povinnost tím, že konají vůli Boží, a právě týmž prostředkem my jej chválí a ctíti máme. Totéž počasí, které nám jest obtížno, jiným jest užitečno. Třebas nám překáží něco vykonati, ale jiným právě k tomu prospívá. A kdyby i toho všeho nebylo, zdaž nepostačí nám vědomí, že vše slouží ku cti a chvále Boží, a že On tak chce? V životě sv. Františka Borgiáše, třetího generála Tovaryšstva Ježíšova, máme toho doklad. Světec šel do kteréhos domu tovaryšstva a přišel tam právě, když všichni spali. Venku byla krutá zima, sněžilo, a dlouho bylo mu u brány tlouci. Konečně otevřeli a omlouvali se, že ho neslyšeli a proto tak dlouho ho nechali čekat při špatném počasí. Světec však odvětlí, že se velice potěšil myšlenkou, že Bůh sám nechává sníh tak hustě na něho padati.

Příklad. Jsi-li poddán Bohu, získáš i na časných statcích. Jak jest taková poddanost Bohu milá. důkazem toho jest rolník, o němž v životě poustevníků se vypravuje. Role jeho vynášely více než role sousedů. „Nedívejte se tomu,“ řekl jim, když se tázali po příčině, „já mám roční dobu i počasí podle přání.“ Překvapení jsouce dotírali na něho, aby jim vy-

světliil, jak se to děje. I řekl: „To se děje proto, poněvadž nechci jiného počasí, jako Bůh; a poněvadž chci, co jemu libo, dává mi žeň, jaké si přeji.“

2. Poddávejme se vůli Boží ve všech veřejných nehodách, jako ve válce, hladě a moru a ctěme s nejhlubší pokorou tyto metly spravedlnosti Boží. Jakkoli přísnými se zdají, přece s pevnou důvěrou věrme, že Bůh by jich neseslal, kdyby z nich nevzešlo dobro. A vskutku! Kdo sčítá duše, které zármutkem a utrpením se zachrání, které jinak by zahynuly! Kdo sčítá ony, kteří v kříži a bolesti k Bohu se obracejí a slítoští nad svými hříchy umírají! Co se nám metlou a trestem býti zdá, jest často velkým dobrodiním a milosrdenstvím.

Uvažujme často článek víry, že i vlasy na hlavě jsou sčítány a ani jeden nepadne bez vůle Boží. To znamená, že i nejmenší, co se nám přihodí, Bůh chce a přikazuje. Jsouce proniknuti touto pravdou, poznáme, že v době veřejné nehody nemáme se více báti, nežli jindy. Bůh nás ve všech nehodách může skryti na bezpečném místě; ale, líbí-li se mu, všechny strasti na nás může dopustiti, když všichni vůkol jsou veselí. Proto snažme se jediné, abychom se Bohu líbili. To způsobí nepochybně shoda naší vůle s vůlí Boží. Z Jeho ruky přijímejme všechno, co nám sešle; tím nabudeme veliké moci nad srdcem Božím. Dojat naší pokornou a důvěrnou oddaností, udělí nám za všechna utrpení největší zásluhy aneb nás ušetří úplně.

Příklad. Attila, král hunský, zaplavil Galii nesmírným vojskem. Sám sebe nazýval bičem Božím, domýšleje se, že poslán byl, aby trestal hříchy a nepravosti národů. Zuřivostí jeho již zakusila města Remes, Cambrai, Besancon, Auxere a Langres, na to se ubíral do Troyes. Obyvatelé města byli sklíčeni a zarmouceni. Sv. Lupus, biskup toho města, spoléhal

na ochranu nebeskou; oděn v roucho biskupské, provázen duchovenstvem, s křížem v čele zástupu, šel vsťříc Attilovi. Došed k němu, tázal se, kdo by byl. „Jsem bičem Božím,“ odvětil Attila. „Bič Boží budiž nám vítán,“ řekl sv. biskup a kázal brány města otevřít. Když vojínové do města vešli, způsobil Bůh, že prošli, aniž v čem ukřivdili obyvatelům. P. Rodriguez dokládá: „Ačkoliv Attila byl opravdu bičem Božím, přece Bůh nechtěl, aby byl bičem těm, kteří ho přijali s takovou poddaností.“

3. Jsi-li otcem aneb matkou, ponechej na vůli Boží, kolik dětí ti dá a jakého rodu jsou. Pokud lidé horliví byli ve víře, považovali četnou rodinu za požehnání a dobrodiní nebes, a Bůh jim byl více otcem dětí než oni. Nyní však, kdy víra mnohdy uhasla, když lidé bez Boha žijí a Boha se jenom bojí a jeho prozřetelnosti se nesvěřují, sami musí snášeti břímě rodiny. Poněvadž prostředky lidské, sebe větší a jistější, vždycky obmezeny a nejistý jsou, hrozí se mnozí, když se rodina množí. Pro ně je to neštěstím, které je rmoutí, a stálým zřídlem starostí, které jim život ztrpčují. Jak by bylo jinak, kdyby oživeni byli vírou, že Bůh otcovsky pečuje o ty, kteří se dětinně a důvěrně jeho vedení svěřují.

Chceš-li se o tom přesvědčiti, buď pln dětinné zbožnosti, a doznáš, co sv. Pavel o dobrotivém Bohu praví: „Mocen jest Bůh všelikou milost hojnou učiniti ve vás, abyste ve všem vždycky všeliký důstatek majíce, rozmáhali se ke všelikému dobrému skutku.“ (II. Kor. 9, 8.)

Abys podíl měl v těchto zásluhách, snaž se s Bohem spolupracovati, vychovávaje děti dle jeho srdce zvláště dobrým příkladem. Měj tolik odvahy, abys horlivě nepečoval o jiné věci; neboť jedině — děti dobře vychovat. — jest cílem tvých tužeb a starostí. I můžeš býti uspokojen a ubezpečen, že Bůh o tebe pečuje, byť dítě bylo sebe více. On bude bdíti nad nimi, řídití bude srdce jejich a vše k blahu jejich uspořádá. To vše způsobí tím divnějším způsobem, čím věrněji je chrániti budeš světské smyslůstí a

jejich budoucnost vložíš do Jeho rukou.

Pečlivě bdi nad sebou a ničeho neopomíjej, co by dítkám ke ctnosti prospělo. Poddaně naslouchaje vůli Boží, pomáhej jim kráčet po cestě, která jest jim určena, ať je to cesta odloučenosti aneb život ve světě. Věř též, že tak ve světě jako v zátiší tvé naděje v pravý čas krásně se splní, můžeš-li ovšem říci, že si jediné přeješ, abys se Bohu líbil a dítky své pro Něho vychoval.

4. Podobně a s tímž úmyslem snášejme ztráty peněžní a jiné škody svých zájmů. Taktéž zaplaťme, i když zdánlivě nespravedlivě od nás peníze žádají aneb za podmínek obtížných; když nás na př. nutí, abychom něco po druhé zaplatili, a nemáme důkazů o tom, že jsme již zaplatili; když máme platiti dluhy za jiné, za které jsme zaručili, aneb cla a daně různé atd. Má-li kdo moc peníze od nás požadovati, a činí-li tak, pak chce to Bůh. Představme si, že Bůh tyto peníze od nás žádá, a Jemu je skutečně dáváme, když platíme s úmyslem, abychom se Jemu zalíbili, poddávajíc se vůli Jeho. Kolik milostí slíbeno těm, kteří takto jednají! Chceš si to znázorniti? Představ si dvě osoby; jedna z nich z oddanosti do vůle Boží zaplatí přílišný, nespravedlivě žádaný obnos; druhá dá dobrovolně stejný obnos jako almužnu. Jakkoli veliké jsou zásluhy almužny, záslužnější jest skutek oně osoby, která obět peněžní přináší ne dle vlastní vůle, ani pro vyvolenou osobu, nýbrž v duchu oddanosti do vůle Boží. Poněvadž na tento skutek svobodná vůle nepůsobí, jest v očích Božích čistější a příjemnější; a jestli dle Pisma sv. a zkušenosti všech věků almužna přehojně požehnaná rodinám přináší, zmíněným právě skutkům ještě hojnější účinky přisloužejí.

5. I v chudobě a všech jejích následcích a obtížích se do vůle Boží odevzdávejme. Poddanost tato bude nám snadnější, když nabudeme povinného přesvědčení, že nad námi Bůh bdí jako otec nad dítkami, že On nás do toho stavu uvedl, poněvadž nám prospěšný jest. Pak nám chudoba nebude ob-

tížna, anebo my nebudeme chudoby cítiti, když nouzi, kterou trpíme, za lék budeme považovati.

Mocný král dítka nemocné podrobí životu přísnému, jakého třeba, aby dítě ozdravělo. Mladý kralovič, když musí nechutné, prosté pokrmy požívati, bude snad soudit, že opravdu chud jest? Bude pečovat o pokrm a oděv pro budoucnost? Aneb bude někdo jiný jej za chudáka považovati? Každý ví, že povolán jest, by kdysi převzal hořavost svého otce, že mu nebude již zapovězeno jeho užívati, jakmile zdraví dovolí, by ho beze škody užíval.

A my nejsme-li dítky Nejvyššího, Všemohoucího, spoludědicové Kristovi? Může se nám něčeho nedostávat? Kdo za dítka Boží od Boha přijat byl a láskou dětinou za to se vděčným prokazuje, od té chvíle má právo k tomu, co Božího jest. Pak náleží nám vše. Ale nám není prospěšně, abychom všeho užívali, nýbrž nám více prospívá, když se nám mnohého nedostává. Nemysleme, že pro nedostatky, které nám jako léky jsou uloženy, něčeho prospěšného se nám nedostává, nýbrž věřme pevně a důvěrně, že Otec náš nám jistě dá vše, co nám potřebno a spasitelné jest. A božský Mistr řekl lidu: „Jestliže tedy vy, zlí jsouce, umíte dobré dary dávat synům svým; čím více Otec váš nebeský.“ (Luk. 11, 13.) Toť jest nedotknutý článek víry, a kdybychom obavy v té příčině pevnou vírou neodmítali, byli bychom tím vinnější a k Pánu Ježíši nespravedlivější, že učení své o tom na mnoha místech Písma sv. přesně vysvětlil a určité sliby učinil. Dal slovo své a vyplní je s podmínkou, že my hledati budeme nejprve království Božího a spravedlnosti jeho. Toť naším prvním, podstatným, ba jediným úkolem. — Všecky jiné záležitosti mají k tomu cíli směřovati a s tímž úmyslem máme své povinnosti konati ku svému spasení. Za tuto cenu Bůh odnímá nám všechny zármutek, bere na sebe všechny starosti našich přátel a těch, kteří nám svěřeni jsou. Tím více nás bude podporovati, čím více důvěry a oddanosti osvědčíme a jeho vedení se svěříme. Zřekneme-li se z lásky k němu touhy

po majetku, pak nám dle slibu Ježíše Krista nejen život věčný, ale i zde stonásobně bohatství jest zajištěno. Jako záznakem se stává, že jsme bohatí, ačkoliv nás za chudé považují. Sproštěni jsouce touhy po bohatství i majetku samého a jeho břemen a starostí, v pravdě požívati budeme statky těch, kteří zdánlivě jimi vládnou, ve skutečnosti však jen jejich obtíže snášejí. Tak se nám pravdou stane slovo velikého apoštola, že pobožnost ke všemu užitečná jest majíc zaslíbení života nynějšího i budoucího. (I. Tim. 4, 8.)

6. Poddáváme se vůli Boží v neštěstí i ve štěstí, v ponížení i v povýšení, v potupě i slávě. Vše přijímejme i snášejme jako řízení Boží; vše určeno jest, abychom svou poddaností Boha uctívali a tak sebe přivedli k blaženosti. Když David prchal z Jerusalema, aby ušel pronásledování svého syna Absolona, dal velekněz Sadok archu úmluvy nésti, aby krále chránila v této bídě a zárukou byla šťastného návratu. Svätý král dal jí však zpět zanésti do města, řka: „Nes zase archu Boží do města: jestliže naleznu milost před očima Hospodinovým, přivede mne zase, a ukáže mi ji i stánek svůj. Pakli řekne mi: Nelíbíš mi se; aj, tu jsem, nechť učiní, co dobrého jest před ním.“ (II. Král. 15, 25.) Tak i my smýšlejme, a nikdy neodporujme vymlouvajíce se, že nejsme dostateční k tak velikému sebezapření. Neboť Bůh toto sebezapření v nás vzbudí, neodporujeme-li jeho milosti.

P ř í k l a d. To poznal velmi dobře svätý stařec, o němž nám vypravuje Kassius. Toho starce obklíčil jednoho dne v Alexandrii zástup nevěřících, kteří mu spílali, jej bili a všelijak týrali. Světec stál mezi nimi jako beránek, trpěl a mlčel. Když se ho někteří potupně tázali, jaký záznak Ježíš Kristus učinil, odvětil: „Záznak právě nyní učinil, že jsem se nerozhušval na vás, ani se nerozčilil, když jste mne týrali.“

7. Naše oddanost do vůle Boží obsahuje i nedostatky a chyby těla i duše. Nemíme se rmoutiti, ani bédovati, nemáme-li tak dobré paměti, bystrého rozumu, vycvičeného a jistého úsudku jako jiní. Naříkáme, že málo

Madona.

máme; ale zasloužili jsme, aby nám Bůh i to dával? Není-li i to darem Jeho štědrosti, za niž máme býti vždy povděční? Jakou službu jsme mu prokázali, že nás učinil lidmi a nikoliv nižšími tvory? Co jsme učinili, abychom ho zavázali, že nás vůbec stvořil? To však není jediný důvod, abychom nereptali; máme s tím býti spokojeni, co máme, a nedychtiti po větších darech. Máme opravdu dosti, když Bůh tak zařídil a nařídil. Jako dělník si udělá nástroje tak veliké, jakých potřebuje, tak nám Bůh uděluje rozum a vlohy dle svých úmyslů, které má s námi. Velmi potřebno a důležité jest, abychom dobře užívali toho, co nám dává. Pro mnohé jest velmi prospěšno, aby jen skromné měli vlohy. Míra Bohem daná, je spasí, kdežto při větším podílu by ztraceni byli. Nadměrné vlohy často slouží jenom pýše a marnosti a stávají se příčinou záhuby a zahynutí mnohých duší.

8. Bůh žádá, abychom se jeho vůli poddali v nemocech, vzhledem na místo, čas a trvání, jakož i všechny okolnosti jejich. Arciť smíme vše činiti, co jest rozumno a k uzdravení prospívá. Když se stáváme netrpěliví, bojujme proti přirozenosti, pamatujíc, že city netrpělivosti Bohu čest odnímáme, a že nás nedůstojna jest neposlušnost a odpor proti nejvyššímu Pánu a proti jeho spravedlivým a úctyhodným úmyslům.

Příklad. Sv. Bonaventura vypravuje, že sv. Františkovi Assiskému v trapné nemoci řeholník, prostý muž, řekl: „Můj otče! pros Boha, aby s tebou poněkud vlídněji zacházel, neboť se mi zdá, že jeho ruka spočívá těžce, velmi těžce na tobě.“ Světec, slyše slova ta, odpověděl: „Kdybych nevěděl, že to, co jsi právě řekl, pochází z prostoty, která nic zlého v tom nevidí, nemluvil bych od té chvíle s tebou, ani viděti bych tě nechtěl, že jsi se opovážil kárat soudy Boží nade mnou.“ Po těchto slovech vrhl se světec, ačkoliv zeslaben dlouhou nemocí, s lůžka chudého na zemi, při čemž ruce i nohy mohl si polámati. Líbaje podlahu své cely, řekl: „Děkuji ti, můj Pane, za všechny bolesti, které mi sesíláš; prosím a zapřísahám tě, abys mi stokrát více seslal,

uznáš-li za dobré. Radostí budu oplývati, když Ty mne všemožně zarmoutíš, poněvadž plně tvou vůli největší zakusím útěchy.“

Sv. Efreem praví: „Když vozka ví, jaký náklad koně uvezou i mezci unesou, a proto jim větších břemen neukládá, aby jim neškodil; když hrnčič ví, jak dlouho hlína v peci zůstati musí, aby se právě upálila, a proto jí ani delší ani kratší čas tam nenechá, tak lze říci o Bohu, jenž jest věčná moudrost a nás nekonečně miluje, že naše bedra neobtěžil přílišně těžkým břemenem, aniž nás nechá v ohni útrap déle, nežli potřeba.“ Buďme bez starostí. Oheň nebude silnější, ani nebude déle trvati, nežli třeba, aby naše hlína patřičně se vypálila.

9. Poddati se vůli Boží třeba i při smrti. Umřeme! Toť výrok nezměnitelný! V ten den, v tu hodinu a takým způsobem umřeme, jak Bůh chce. Tuto smrt nám již předem ustanovil, a na nás jest, abychom ji vděčně přijali, poněvadž právě takovou a ne jinou k slávě své ustanovil.

Příklad. Sv. Gertruda jednou vystupovala na pahorek, ale uklouzla a spadla dolů. Vystupujíc s klidnou myslí opět nahoru, řekla: „Můj nejmilejší Ježíši! Jaké štěstí bylo by pro mne, kdyby tento pád mne rychleji k tobě přivedl.“ Průvodkyně tázaly se udiveny, zdali by se nebála umřítí bez sv. svátostí. Odvětila: „Z toho srdce si přeji sv. svátostí v poslední hodině přijati, ale více miluji vůli Boží; nejlepší a nejjistější podmínka dobré smrti jest, bychom jeho vůli se podrobili. Proto si právě přeji smrti, kterou k Němu dojdou, a důvěřuji, že mi přispěje Jeho milosrdenství, když takto jsouc připravena jakýmkoli způsobem umru.“

10. I tehdy vůli Boží se poddávejme, když se nám odnímají vnější prostředky ku spáse. Zemře na př. duchovní vůdce aneb přítel, jenž tě ostříhal a povzbuzoval. Zdá se ti, že bez jeho pomoci a přispění se neutržíš. Něco pravdy jest v této domněnce, totiž že sám kráčeš nedovedeš; pomoci potřebuješ nevyhnutelně, proto byl ti dán onen moudrý vůdce, onen

přítel. Ale miluje tě Bůh nyní méně, nežli tehdy, když ti jej dal? Není-li sám tvým otcem, a zdaž opouští otec své děti? Tvůj vůdce tě arcíť na všech cestách šťastně vedl; ale byl-li schopen tě dále vésti po cestě, kterou k cíli svému ještě vykonati máš? Řekl přece Kristus, náš božský Mistr, svým apoštolům: „Užitečné jest vám, abych já odešel; nebo ncodejdu-li, nepřijde k vám Utěšitel.“ (Jan 16, 7.) Kdo by tedy se domníval, že není prospěšno zbavenu býti vůdce aneb přítele sebe zbožnějšího a výbornějšího? Ale, tážeš se, není-li to trest za mou nevěrnost? Kdyby tak bylo, tresty otcovy jsou poslušným a ucelivým dítkám léky. Člčeš-li rámě jeho odzbrojiti, srdce pohnouti a jej nějak přinutiti, aby tě novými milostmi obdařil? Pak přijmi jeho tresty a jako odměnou za důvěrnou oddanost do vůle Boží ti jiného vzbudí, jenž tě povede po jiných cestách, než posud. Aneb Bůh, Bůh dobrotivý sám tě povede. Sešle ti jako apoštolům Ducha svatého. Jeho světlo tvé kroky osvítí a milost jeho tě neobyčejně posílí.

Jiný příklad. Svůj život jsi zasvětil zbožnosti, a cvičení v pobožnosti jsou ti pokrmem duševním. Ale nemoc přerušil dlouhou řadu zbožných skutků; již ani v neděli nemůžeš na mši sv.; pozbaven jsi pokrmu sv. přijímání; brzo tvá slabost i modlitbu ti učiní nemožnou. Nenaříkej, zbožná duše! Tys povolána, abys měla čestné účastenství s Ježíšem Kristem v pokrmu, jehož snad neznáš; když ho však užiješ, nemoc tvá se stane prostředkem spásy. Sám Ježíš Kristus řekl učedníkům svým: „Můj pokrm jest, abych činil vůli toho, který mne poslal.“ (Jan 4, 34.) Tentýž pokrm se ti podává, a jen tímto pokrmem živi budeme pro věčnou blaženost. Modlitba sama zůstane bez účinku, není-li proniknuta tímto svatým pokrmem, jak náš božský Mistr v evangeliu praví: „Ne každý, kdož mi říká: Pane, Pane, vejde do království nebeského, ale kdo činí vůli Otce mého, kterýž v nebesích jest, ten vejde do království nebeského.“ (Mat. 7, 21.) Víš však, že Bůh sám tak ustanovil. Zbožné skutky ti

promíjí aneb vlastně zapovídá. Buď bez starosti! Za to raději pozoruj, že od tebe žádá, abys se ještě více cvičil v oddanosti do jeho vůle, zříkaje se své vůle. A příležitost, abys se tímto pokrmem posílil, ti proto dána tak hojnou měrou, abys cviče se v oddanosti i nadále v tom svůj pokrm nalézal. A opravdu, kolik příkoří a obětí ukládá nemoc! Zmaňuje všechny úmysly nutí k vydajům, vnucuje nám odporne léky, přivádí s sebou neobratnost a lehkomyšlnost ošetřujících osob a konečně množství věcí, které nás bolí. Kolikrát máš příležitost, abys řekl: Bůh to chce. Nedej si ujiti žádné příležitosti a vystoupíš na stupeň, kde jsou miláči Boží u Ježíše Krista; „nebo,“ praví, „kdož by koliv činil vůli Otce mého, jenž v nebesích jest, tenť jest bratr můj, i sestra i matka.“ (Mat. 12, 50.)

Jiný příklad. Blíží se ti veliká slavnost. Připravuješ se dle sil svých, jsi nadchnut ohnivou horlivostí, že zakoušíš již předem onu útěchu, které se ti dostane v slavný den. Očekávaný den přijde, a ty jsi se zmčnil. City blažené ustoupily smutné prázdnotě, nemůžeš ani jedné dobré myšlenky pojeti. Nebuď zarmoucen nad tímto stavem; nevytrhuj se z něho nerozvážným usilováním; Bůh sám tě tam dovedl, a víš, že jenom dobré od něho pochází a vše prospívá těm, kteří v pokoře vše přijímají. Přijmi to z ruky jeho a podrob se Jemu, jako lékaři nemocný, jenž z ošetřování zdraví očekává. Buď jist, že žádná útěcha ti více neprospěje, jako duševní vypráhlost, budeš-li ji snášeti v spokojenosti a duchu poddanosti. Nikoliv city naše nás činí přístupny milosti Boží, nýbrž vůle naše, a té necítíme. Snad ji provází něco citlivého, pozorovatelného, ale cit tento nepřispívá ničím k zásluze před Bohem, jakož nedostatek citu aneb opačné city zásluze ničeho neodnímají. Tak buď též přesvědčen o pravdě, že netřeba, aby modlitba byla procítěna, má-li účinná býti, že to jedině záleží v úmyslu vůle k Bohu, a tento úmysl nemá v podstatě ničeho citlivého. Toto lze porovnat s účinkem tělesného pokrmu na nás. Jako síla

pozemského pokrmu se v údech rozlévá bez našeho přičinění, aby je občerstvila a posílila, tak i Ježíš Kristus, pokrm nebeský nás živící, tajně působí v duši. Jest neštěstím, že chceme vše cítiti. Nepozorujeme-li něco citlivého, buďto ducha tratíme aneb se snažíme mnohými, pozornými modlitbami a trudnou námahou v nitru svém něco vyjádřiti, co nás upokojuje a ubezpečuje. Tato usilování neusnadňují nikterak působení milosti, ale jí překážejí, ducha zaměštnávajíce a rozčlňující přílišně.

Příklad. Sv. Kateřina Sienská tázala se jednoho dne Pána, proč se tak často zjevil praotcům, prorokům a prvním křesťanům, nyní však řídkěji se zjevuje. Na to Pán odvětil, že se tak děje proto, poněvadž tehdy lidé s velikým pohrdáním sebou jako věrní učedníci k Němu přicházeli. Jeho učení si vážili, jako zlato v peci dali se vzdělati, jako kus plátna jeho rukou malovali a zákon lásky si do srdcí dali zapsati; kdežto nynější křesťané právě tak jednájí, jako by Bůh nebyl blízký, vše sami mluví, činí a jednájí. Proto jsou tolik zaměstnáni a rozechvěni, že v nich působiti nemůže. Před tímto zlořádem chtěl nás božský Spasitel varovati, řka: „Modlice se nemluve mnoho jako pohaué, nebo se domnívají, že by pro mnohé mluvení své byli vyslyšeni. Nepřirovnávejtež se tedy jim, neboť ví Otec váš, čeho jest vám potřeba, prvě nežli byste ho prosili.“ (Mat. 6, 7. 8.)

11. S oddaností do vůle Boží jest nám snáseti všechna utrpení, jež jsou následky hříchů našich. Na př.: Případ nestřídmosti ti působí nesnáze aneb i vážnější porušení zdraví. Nerozumné výdaje, aneb takové, které jsi z nezřízené marnosti učinil, nutí tě snad, bys žil v nedostatku. Tvá lehkomyslnost v plnění povinností stavu, tvá netečnost, tvá pomluvačnost, netrpělivost, hněvivost aneb nepěkná povaha ti snad nepřijemnosti způsobují. K tomu se druží předsudky rozumu, roztržitost, nemilé starosti, jichž se nemůžeš zbaviti. Bůh nechtěl tvého hřichu; chtěl však, aby měly pro tebe tyto následky. Přijmi je tedy z ruky Jeho,

neboť není lepšího prostředku, bys došel opět milosti a v ní prospíval, jako pokorná oddanost. Pak ti tvůj pád neuškodí, ale bude pomníkem tvé vytrvalosti v službě Boží, a jeho svědectví bude tím slavnější, čím více jsi v neštěstí upadl. Příkladem se ti pravda znázorní. Pěšky bys cestoval do Říma. Pro zlé cesty, slabé oči, křehké tělo a snad i pro trestuhodnou nepozornost klesáš při každém kroku. Ale tím nepozbudeš odvahy, ty povstaneš hned, abys starostlivým uvažováním neztratil času. Opět se vydáš na cestu odhodlán stůj co stůj do Říma dostihnouti. A vskutku tam dojdeš. Není-li pravda, čím více překážek jsi nalezl, čím více jsi klesal, tím statečnější byla tvá vytrvalost? Právě tak jest i ve službě Boží.

12. Vůli Boží jest se nám poddati v duchovních utrpeních, v pokušeních, úzkosti, nestálosti, roztržitosti, vyprahlosti a jiných špatných náladách, jaké v duchovním životě se naskytují. Ať na jakékoliv příčiny je svádíme, vždy přijdeme k Bohu jako prvním původci. Míjíme-li, že tato utrpení od nás vycházejí, třeba nám se přiznati, že pocházejí buď z nevědomosti ducha, buď z citlivosti srdce aneb z nezřízené obraznosti aneb z převrácených náklonností našich. Jdeme však výše a hledíme původ těchto nedostatků. Kde jinde nalezneme zřídlo všeho, než ve vůli Boží, jenž nás neobdařil většími dokonalostmi a podrobiv nás téměř slabostem, uložil nám i následky jejich s oddaností snášeti, až On cíl ustanoví. Kéž by zasvítíl pařsek Jeho světla do rozumu našeho, kéž by vlil do srdce našeho křůněj rosy milostné a hned bychom byli osvíceni, posílení a potěšeni! Připouštíme-li, že utrpení tato od zlého ducha pocházejí, — ať i to Bohu přičítati třeba. Dokazují přece dějiny Jobovy, že satan by nám nemohl uškoditi, kdyby Bůh mu moci nedal k tomu. O Saulovi, jenž pokoušen byl žárlivostí, nepřejností a nenávisí k Davidovi, praví Písmo svaté, že lomcoval jím duch zlý od Hospodina. (I. Král. 16, 14.) Je-li duch tento od Hospodina, jak jest zlý? Je-li zlý, jak jest od Hospodina? Jest zlý pro

zlou, zkaženou vůli, již ďábel má, aby člověka pokoušel k záhubě, a jest od Hospodina, poněvadž Bůh máje úmysl lidí zachrániti, dovoluje mu, aby je zarmucoval. Ano ještě více! Věrou i učením svatých nám praví, že Bůh sám často odnímá bezprostředně světlo a účinky milosti, které duši obveselují a posilují, jenom z úmyslu, hodných jeho moudrosti a dobroty. Kolik osob, vlašných a netečných v plnění povinností, bylo probuzeno nepokojem, jenž následuje po podobné nebalosti, a nalezlo opět ztracenou horlivost! Kolika jiným vnitřní utrpení podalo příležitost a prostředky, aby konali nejvyšší ctnosti! Kdož by mohl zvláště vylíčiti, k jakému stupni rekovnosti právě ona utrpení povznesla ctnosti sv. Terezie, sv. Františka Saleského, sv. Ignáce? Podivno, jak božská Prozřetelnost nakládá s dětmi svými opouštějíc je zdanlivě, aby je probudila z ospalosti a vzbudila v nich ducha pokory, nedůvěry v sebe, důvěry v Boha, ducha oddanosti a modlitby. Neznepokojujme se utrpeními, jaká nás tu a tam navštěvují, ale jednejme, jak při tělesných neduzích činíváme, kde lékaře se tážeme, předepsané prostředky užíváme a v trpělivosti očekáváme účinek, jak Bůh dáti ráci.

Příklady. Zbožný muž, o němž Blossius vypravuje, znal cenu těchto utrpení. Stále trpěl pokušeními, duchovní vychřadlostí a trpkostí. Když jednou bolestmi jsa trápen, plakal, zjevil se mu anděl, aby ho potěšil. Odmítaje útěchu, řekl: „Nežádám útěchy; mně postačí, že vůle Boží se na mně vyplnila!“

Tentýž Blossius vypravuje, že sv. Brigitě, velmi zkormoucené, se ukázal Ježíš Kristus, tázaje se, proč se rmoutí. Řekla, že ji trápí nescetné zlé myšlenky, které ji naplňují strachem před jeho soudy. Pán odpověděl: Jest záhodno, abys ty, jež dříve tolik proti mé vůli jsi sobě líbovala v marnostech světa, nyní proti své vůli trápena byla marnými a zlými myšlenkami. Jest dobře soudy mého se obávat, ale má se tak dít s důvěrou ve Mne, Boha tvého. Pak vždycky ti třeba pamatovati, že zlé myšlenky, jimž odporujeme,

vzdalujice je od sebe, jsou očištěm duše na zemi a předmětem odměny na nebi. Nemůžeš-li je odpuditi, uspokoj se tím, bys je v ošklivosti měla a pak je snázej trpělivě.“

Mnozí obraceli se v duchovní tísní k Taulerovi, tázající se jej o radu v žalostném stavu, do něhož je přivedla stálá utrpení duchovní. Jak sám vypravuje, odpovídal jim: „Vám všem se dobře daří, nad čím naříkáte, jest milostí Bohem vám udělenou.“ Když mu pravili, že naopak tato utrpení jen za trest za hříchy přišla, říkával: „Ať jsou za hříchy, čili nic, vězte, že kříž tento od Boha pochází. Přijímejte jej ochotně, děkujte mu a oddejte se ochotně v jeho ruce.“ Když si někdo na duchovní vyprahlost stěžoval, povídal: „Snázejte to trpělivě, a za to dostane se vám více milosti, jako kdybyste v nitru cítili dětinnou, ohnivou vroucnost.“

13. Konečně — a to jest snad nejchoulostivější část v poddanosti vůli Boží — nesmíme ctnosti samy, stupeň milosti a slávy jinak chtít, než jak Bůh nám je dává. Všecky snahy naše mají směřovati k tomu, abychom došli svou věrností k onomu stupni dokonalosti, k němuž jsme povoláni, když všem není dána síla k rovnému stupni se povznést. Je též pravda, že jakkoliv s Bohem jeho milostí obcujeme, nikdy nemůžeme míti takové lásky, pokory aneb jiné ctnosti, jako nejbl. P. Maria. Kdo by chtěl dojíti stupně milosti a slávy svatých apoštolů? Kdo svatosti chce se vyrovnati sv. Josefovi? Kdo chce dovršiti stupně sv. Jana Křtitele, o němž Spasitel sám povídá, že jest největším ze synů lidských? V tom i ve všem se vůli Boží podřizujeme; o nás by mohl říci, co řekl u proroka Isaiáše: „Zalíbilo se Hospodinu v tobě.“ On řídí a spravuje vše v nás. Jak slyšíme a čteme, božský Spasitel některé duše v krátké době povznesl k vysoké dokonalosti, dal jim výborné milosti, udělil jejich rozumu podivné světlo a naplnil srdce jejich vznešenými city oddanosti; tu třeba ducha krotiti, aby netoužil po podobné dokonalosti na újmu poddanosti. Ještě vroucněji třeba přilnouti k vůli Boží: a s oddaným

srdcem Jemu říci: „Můj Pane, chválím a velebím tě, že uděluješ tolik lásky a přízně duším vyvoleným. Ale u větší míře chci se Tvé vůli podrobiti, nežli jsi Ty svým svatým věnoval přízeň, osvícení a blaženost. Proto Tě prosím, uděl mi jako jediné dobro, abych neměl jiné vůle, jenom Tvou vůli. Ať každý si od Tebe vyprosí, čeho si přeje; mou jedinou prosbou jest, abys mne ustavičně k Sobě poutal a mne dokonalým plněním Tvých úmyslů učinil čistým nástrojem své slávy. Učin ze mne, ve mne a skrze mne bez všeliké výhrady, v čase i na věčnosti vše, co se Ti líbí!“

Toto poddání jest Bohu tak milé, že nazývá Davida mužem dle srdce svého. „Vyhledal Hospodin sobě muže vedle srdce svého.“ A opravdu byl David rozkazům Prozřetelnosti tak poslušán, že srdce jeho hotovo bylo každý dar z jeho ruky přijati, jako měkký vosk přijme každou podobu jemů vtisknutou. Proto praví v žalmech: „Hotovo jest srdce mé, Bože, hotovo jest srdce mé.“

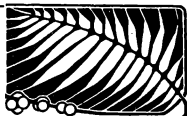
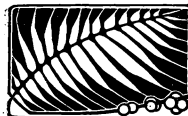
Nebude od místa uvést zde některá místa Písma sv., v nichž poddanost vůle skvěle vyniká. „Pane, co chceš, abych činil?“ Hotov jsem Tvou vůli vyplniti. David praví: „Tvůj jsem.“ Čiň se mnou, co se ti líbí. A Spasitel náš řekl: „Nehleď vůle své.“ (Jan 5, 30.) „Sstoupil jsem s nebe, ne abych činil vůli svou, ale vůli toho, který mne poslal.“ (Jan 6, 38.) „Buď vůle tvá, jako v nebi, tak i na zemi.“ (Mat. 6, 10.) Božský Spasitel kázal sv. Kateřině Janovské, aby zvláště uvažovala o těch slovech, když se modlí „Otčenáš“. Totéž i my číňme a Boha prosme, abychom plnili Jeho svatou vůli na zemi tak dokonale a z téže příčiny, jak ji plní svatí v nebesích.

Když nechuť nebo odpor proti zákonu Božimu v nás vzniká, rceme s Davidem: „Zdalič nebude Bohu poddána duše má? Neb od Něho jest spasení mé. Onť zajisté jest Bůh můj a Spasitel můj.“ (Žalm 61, 2. 3.) Když přirozenost se vzpírá učiniti, co Bůh chce: „Síla má a útočiště mé jsi Ty.“ (Žalm 30, 4.) Rcemež s Pánem Ježíšem ve smrtelné úzkosti: „Otče, ne má vůle, ale tvá buď.“ (Luk. 22, 42.) Toto slovo Pána našeho, dí sv. Lev Veliký, jest spásou lidí, toto slovo všechny věřící poučovalo, všechny vyznavače rozněcovalo, všechny mučedníky korunovalo. Kéž by tomu slovu se naučily všechny dítky církve, vykoupené tak vysokou cenou, posvěcené bez vlastních zásluh; kéž by v něm nalézaly bezpečné útočiště, jsouce napadeny prudkými pokušeními. Pak přemohou nesnáze přirozenosti a snesou statečně zármutek. V tomto duchu poddanosti přijímejme nejen příhody všeliké, ale i utrpení a vnitřní boje, jaké nám působí zapírání sebe, poněvadž Bůh chce, abychom jich zakoušeli ku své spáse i k Jeho cti.

Poddávající se vůli Boží, nalezneme někdy obtíže; třebaš vůle ochotna jest poddati se, přece rozum někdy uvažuje, co by se nám přihodilo. Na příklad: „Kdybych onemocněl; kdyby se mnou tak jednali; kdybych v tom domě bydlel; kdyby tato událost byla pro mne dobrá nebo zlá; kdyby úmysl se zdařil, aneb zkazil; kdybych chtěl, učinil bych to aneb ono atd.“ Rychle třeba tyto přehmaty přirozenosti potlačovati; neboť jako obětí lásky vůli své svobodu odnímáme, tak odpíráme svému rozumu z téže příčiny, lásky k Bohu, svobodu rozvahy. Svěťme se ve všem s dokonalou oddaností vedení božské Prozřetelnosti!

(P. d.)

Účinky častého svatého přijímání.

bolesti pozorujeme, že čím dále tím více množí se nepřátelé svatě naší víry, nepřátelé Kristovi a jeho sv. církve. Zlobě jejich slouží všechno: tisk, schůze, řeči, obrazy, divadla a není již, snad ani jediné vesničky, aby v ní jeden nebo druhý novodobým tímto pohanstvím nenačichl, který potom rozumy své po hospodách troucí a jiné ve víře viklá, děláje sobě žerty a posměch z věci každému pravému křesťanu nedotknutelných a svatých. V práci nepřátel jest celá dobře promyšlená soustava. Nejprve začínou jednotlivými výtkami: to nebo ono se jim na církvi naší nelíbí, to by mělo být jinak. Dále postupujíce, vytýkají chyby kněží a katol. křesťanů a přičítají je všem a zavrhují hned učení naše jakoby za to mohlo, že ten neb onen ho nezachovává a proto chybuje a hřeší. Pochybnostmi o některých těžších článcích víry — zejména o sv. tajemstvích učení křesťanského, vkládají do srdcí mnohých símě pochybovačnosti, nedůvěry, a konečně přistupují k posměchu a žiravému vtípu na všechno svaté a božské. posmívají se těm, kteří ještě povinností náboženskou plní, novinami vláčí věrné katolíky, slinou poslintávají papeže, biskupy, kněze a řeholníky; když mají tak své posluchače nebo čtenáře zpracované, vytasí se na konec s rouháním proti Bohu, Kristu Pánu, nejsv. Matce Páně, svatým a tak obdělávají své zhoubné dílo v srdcích křesťanů a připravují je o okrádají o víru a s vírou i o dobrý křesťanský mrav, spokojenost, štěstí a činí z nich zarputilé nepřátele Boží a církve a lidi na konec zoufající. Jest to smutným znamením doby naší, že něco takového se trpí, že katolíci

peněží svými zhoubný tisk nepřátel podporují, schůze jejich navštěvují, řečníky jejich poslouchají ba i když to jde proti papeži, biskupům a kněžím také přizvukují a ještě k tomu tleskají. Jest to smutný úpadek sebevědomí katolického. úpadek hrdosti katol. křesťana jakožto člena pravé církve Boží. Jest to zraza na věci svaté, která se nejvíce vymstí na nich samých. A zdá se, jakoby Bůh dopouštěl na nás tyto metly, za trest za naši mnohdy tuze velkou vlažnost a nečtečnost. Zdá se, jakoby nyní platila slova Páně, »že vládne nyní kníže tohoto světa,« neboť obrací se proti Kristu a to zejména proti jeho největšímu důkazu lásky a oběti, proti Kristu přítomnému ve velebné Svátosti oltářní. Co tu řávy už bylo nakydáno na toto nejsv. tajemství naše, co svatokrádeže spácháno, co rouhání proneseno! Věru, více nyní trpí Kristus Pán ve velebné Svátosti urážek než-li trpěl v den svého umučení. Tehdy to byli židé a pohanští vojáci římsí, kteří ho nepoznali, nyní jsou to bohužel křesťané, katolíci, které on povolal, sobě vyvolil, posvětil, svými dítkami učinil. Jako se v přísloví říká: že poturčenec je horší Turka — tak i zvrhlý, odpadlý katolík bývá horším nepřítelem Božím a Kristovým nežli pohan. A co my? Máme složití ruce v klín a mlčky a nečinně přihlížeti, kterak se nám drahá naše víra ničí, kterak se božský Spasitel náš tupí, kterak nejsv. Svátost se hanobí? O jakými bychom to byli zrádci — horšími nežli Jidáš byl, jenž klidně přihlížel, kterak Pána a Mistra jeho nepřátelé vázali. Naši svatou povinnost jest, vždy a všude zlu tomuto naproti se postaviti, je potírati způsobem všemožným, víru

důrazně a mužně vyznávati, z posměchu si nic neděláti, naopak si za čest pokládáti, že můžeme pro Spasitele trpěti, jak to dělali sv. apoštolé. A jelikož se Kristus ve velebné Svátosti nejvíce tupí, musíme jej v tajemství tomto co nejvíce uctíváti, Ho navštěvovati a plniti to, co nejvíce si přeje, t. j. často se s ním spojovati ve sv. přijímání. Přijímání velebné Svátosti není však toliko pocta Spasitelova, nýbrž i náš prospěch jak časný, tak i věčný, neboť vzácné jsou dary, které nám Spasitel skýtá, drahé jest ovoce, kterého se nám ve sv. přijímání dostává, neboť Kristus Pán působí v nás obrození, posvěcení a zdokonalení ke spáse a blahu našemu.

Účinky sv. přijímání vztahují se na tělo i na duši a jsou mnohostranné; dotýkají se naší vůle, našeho myšlení a našeho citu. Účinky tyto dostávají se sice i při řídkém sv. přijímání je-li hodné, avšak trvale zůstávají ba se stupňují a sesilují přijímáním častějším a o tomto chceme zde promluvit.

1. Prvním ovocem častého svatého přijímání jest pokoj srdce.

»Nepokojné jest srdce lidské dokud nespocíne v Bohu« dí krásné sv. Augustin. A to vším právem. Pravý pokoj vnitřní, onen klid duše, který porovnáti můžeme s krásným, jasným a klidným dnem letním, může jen ten dáti, který pravil: »Pokoj vám« a při jehož narození andělé zpívali »Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle.« Či snad jsi milý čtenáři nikdy nepocítil tíhu vědomí hříchu na duši své? Snad přecasto. A nepocítil jsi to milé ulehčení, když jsi vyšel ze zpovědnice, kde jsi se kajicně vyznal, litoval hříchů a z úst zástupce Kristova slyšel: Rozhřešuji tě z hříchů tvých.« Nevešel pokoj sladký v srdce tvé? A jak pokojné bylo tvé svědomí, když jsi se vracel od stolu Páně, kde jsi přijal Boha svého a s ním se co nejúžeji spojil skrze sv. přijímání? Co vyrovná se tomuto sladkému štěstí srdce? A tento pokoj, tento nebeský klid zůstává v srdci tvém tak dlouho, pokud milého Pána nevypuďíš sám, t. j. pokud zůstáváš v posvěcující milosti Boží a nehréšíš těžce. A čím častěji Boha a Pána svého přijímáš, tím pevnější jest pokoj tvůj v srdci, tím sladší také ovoce jeho pro celý život.

2. Další účinek častého sv. přijímání jest štěstí srdce.

»Srdce lidské stvořeno jest pro lásku, žádá si milovati a milovánu býti.« A také první a hlavní přikázání, které nám Bůh dal, jest přikázání lásky: »Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého, ze vsí duše své, ze vsí síly své.« Bůh stvořil nás ke své cti a slávě ale také k tomu, abychom skrze něho šťastnými a blaženými byli. Boží vůle jest, aby láska jeho od lidí byla uznána a vděčně opětována. A to se děje zachováním přikázání jeho. Ovšem, někdy není to stojí přemáhání, práce a sebezapírání, abychom vždy a všude a ve všem zachovávali přikázání Boží ale láska přemáhá vše, ráda přináší oběti největší a právě se nejlépe jeví a dokazuje v odříkání a utrpení. Nejvšelejším přáním lásky však jest s milovaným býti spojenu. Jak rádi se vidávají dobří přátelé, jak neradi od sebe odcházejí rodiče a děti! Tak také nenaplnuje srdce lidské Bohu oddané větší touha než-li spojenu býti s Bohem. Spojení s Bohem dokonalé a neustálé však jest možné až po smrti těm, kteří dojdou spásy věčné.

Avšak milosrdný Bůh nechtěl přání srdce dobrého nechati neukožené a proto již na tomto světě podává nám možnost spojit se s ním a to ve sv. přijímání, v němž spojuje se člověk skutečně a opravdově s Kristem, požívaje jeho tělo a pije jeho krev, jak sám Spasitel byl řekl: »Kdo jí mé tělo a pije mou krev, ve mně zůstává a já v něm«.

A čím častěji se člověk s Pánem svým takto spojuje tím horoucnější bývá jeho láska a tím vícejší touha po novém a novém spojení. A srdce Páně zase miluje takovou duši láskou nekonečnou a nežádá si sobě nic vícejší, než-li spojovati se s ní co nejčastěji.

Má-li ale duše Krista zde na světě v sobě, má i rozkoš a štěstí vnitřní, jakožto okoušení budoucích radostí věčných, neboť kde Kristus, tam štěstí, tam blaho, tam láska, tam pokoj.

3. Třetí účinek častého sv. přijímání jest klidná smrt. Kde v srdci ustavičně hoří láska k Bohu, kde klid vnitřní jest a štěstí nadpozemské, tam není místa pro strach před smrtí. Vždyť pro takovou duši jest smrt jenom dosažením onoho

největšího štěstí, ustavičného to spojení s milovaným Bohem beze strachu ztráty, beze strachu hříchu.

Pomyšlení na smrt naplňuje duše Bohu odcizené a hříšné hrůzou a strachem hrozným, ztrpčuje jim každou radost, kazí pokoj vnitřní a dohání k zoufalství. Jinak jest to u srdce, které pro Krista bije. S Bohem a Pánem svým spojeno jsouc již zde na zemi, s klidem očekává hodinku, kdy spojeno bude s ním i na nebi. Vždyť při každém sv. přijímání taková zbožná duše zajisté prosí, aby hodinka poslední byla šťastná, a Kristus Pán, jenž duši tuto miluje, vyslyší zajisté prosbu její. Proto kdo často a hodně přijímá, smrti se tolik nebojí, a klid tento mnoho přispívá k spokojenosti a štěstí života pozemského.

4. Dalším účinkem jest poznání pravd či osvětlení rozumu.

Častým sv. přijímáním a spojením se s člověkem sděluje Bůh duši lidské vždy víc a více své vlastnosti. Bůh však jest nevystihlá moudrost a věčná pravda. Proto také vede Bůh duši takou na dobrou cestu, dává jí zřetelnější poznání dobré a zlé, poznání a milování pravdu a zákon Boží. Kdo Boha miluje a věrně v něho věří, nezná záhad tohoto světa a jeho řízení, tomu zřejmá jest ruka Páně, která vládne všim a vše k cíli vytknutému vede. Proto také nazírá na svět a věci v něm se stanoviska jedině správného. Ví dobře a je přesvědčen, že Bůh lidí miluje, a od lidí milován býti chce k své oslavě a jejich štěstí. Toť nadpřirozený řád a účel lidstva a proto poznává také dobře i mnohdy tajné a zastřené vedení Boží k tomuto poslednímu cíli. To vše přivádí do rozumu světlo a poznání tam, kde by člověk jinak jen ve tmách tápal a jen domysly si pomáhati musil.

5. Avšak i na vůli působí spojení duše s Kristem, neboť Bůh jí sílí, aby v dobrém vytrvala a zlé přemáhala.

Život člověka na světě jest ustavičný boj, neboť v něm zápasí dobré a zlé a zápas ten odehrává se v srdci každého jednotlivce. Žádostivost, zbytek prvotního hříchu v duši, radí člověku odchýliti se od přikázání Božích, ze zapovězeného ovoce jísti. Anděl strážný pak, tento věrný náš přítel, hledí však naši vůli

nakloniti k dobru, k zachování přikázání a odříkání se zlého.

Člověk však jest slabý tvor a často dává se unésti zlou žádostivostí a následkem toho jest hřích.

Sv. přijímání však, zejména často a hodně, posiluje člověka tak, že odolati může nejsilnějším pokušením smyslnosti, varovati se může zlé příležitosti, vyhýbati se špatným příkladům, neotevře srdce své našeptávání zlého ducha, jenž mnohdy hřích tak sličným a neškodným dělá. Láska Boží, kterou Kristus naplňuje duši s ním spojenou, dodává člověku o sobě slabému a křehkému takovou moc, že v nejhorším a nejprudčím boji zvítězí a dobehe palmy. Tato láska ale také dodává síly v utrpení; neboť láska nezná mezi obětí. Proto duše s Bohem spojená ráda na sebe bere kříž, kráčí s ním odevzdaná jsouc do vůle Boží a stejně přijímá z ruky Boží radost jako žalost, jak to Pán Bůh usoudí. »Raději umřít než-li těžce zhrěšiti« volá duše s Kristem Pánem ve sv. přijímání spojená a když utrpení a boj vnitřní tuze veliký jest, tu volá duše Boha milující: »Ó Pane Ježíši, raději necht srdce moje pukne, než by nejsv. srdce Tvé zarmouceno bylo.«

6. Šestým účinkem častého svatého přijímání jest k rása.

Bůh jest nevyrovnatelná krása. I tuto svou vlastnost sděluje Kristus poněkud duším s ním spojeným, a to netoliko jim, nýbrž i tělům. Tvary těla se ovšem nezmění, avšak pokoj, klid a štěstí vnitřní obráží se i ve tváři i v očích člověka, tak jako zase jeví se i na těle vnitřní boje, nepokoj, bolesti a nespokojenost.

Srdce čisté, láskou k Bohu zanícené, dodává i tělu něhu, důstojnost a vznešenost, kterou lidé od Boha odvrácení marně hledají. Zejména se jeví vnitřní štěstí duše v očích, tyto jsou jaksi zrcadlem duše lidské. Čistota a láska obráží se v nich a dodává jim lesku a krásy, a tento lesk sděluje se i tváři a celému vzezření člověka a káže druhým: »Hle, žijte podle přikázání Božích, přijímejte Boha ve Svátosti oltářní často do srdce svého a potom i vám sdělí Pán svou krásu, svou něhu a ušlechtilost, která tak krásně sluší pravému křesťanu.« Jak milý všem byl zjev sv. Františka, svatého Antonína, sv. Anežky a jiných svatých

kteří Boha v srdci svém nosili, jak spokojený život jejich, plný klidu a radosti vnitřní, když i zevně trpěti musili.

7. A konečně dodáváme, krásným ovocem častého sv. přijímání jest i z d r a v í.

Jak jsme ukázali, způsobuje časté hodné sv. přijímání v duši pokoj, štěstí, mírní strach před smrtí a silí vůli lidskou k dobrému. Každý lékař řekne, že vnitřní klid a spokojenost mnoho přispívá k zdraví těla a naopak, že výčitky svědomí, vědomí hříchu a trestuhodnost způsobuje poruchy zdraví tělesného.

Pro zdraví těla jest zajisté také dobré, opanuje-li člověk nad svými naruživotmi a má na uzdě zlé vášně a žádosti, varuje-li se hněvu, výstřednosti, prostopášnosti, nestřídmostí, závisti a ne-

přátelství, zkrátka hrubších hříchů. Kdo častěji přijímá svého Boha a Pána zajisté sebe opanuje, zákona Božího poslouchá, a zákon učí lásce bliženské, mravnosti, čistotě, pokoře a střídmosti. Častým sv. přijímáním zacpává se pramen, z něhož prýští se nečistota hříchu do duše, a tím také se zabraňuje mnohým nemocem a podporuje se zdraví tělesné.

Nuže, rozjímajme o blahodárných těchto účincích častého sv. přijímání, ovšem opět pravíme, hodného, zajisté zatoužíme po nich a půjdeme k tomu, jenž volá nás »pojďte ke mně všichni, kteří pracujete a obtíženi jste, já občerstvim vás.« Vědomí však jsouce své slabosti a nehodnosti, volejme vždycky: »Pane, nejsem hoden, abys vešel pod střechemou, ale rei slovem a uzdravena bude duše má.«

Útěcha.

Stůsněna-li duše moje,
z očí kane slzí proud,
zajdu sobě do kostela
před oltář vždy pokleknout.

Zajdu si tam k Matce Boží,
tam, kde dlí i její Syn,
modlitbou se zbavím tíže,
z duše zmizí všaký stůn.

Přikleknu i ku oltáři,
kněz kde slouží svatou mší,
doufaje tak, že mou prosbu
Pán Bůh dobrý vyslyší.

Modlitbou již mnohá bolest
z mého srdce zmizela,
a proto tak ráda chodím
modlit se do kostela!

A. M. Kadlčáková.

Svatý kříž.

Budiž uctěn, svatý kříži,
s něhož Ježíš bolně shlíží
na ty, které vykoupil,
pro něž smrt svou podstoupil.

Hle, Kristova hlava svatá
je korunou z trní spjatá,
a zsinálá jeho tvář
shlíží dolů na oltář.

Ze svatých ran krev se proudí,
hřích náš těmi slovy soudí:
Otče, odpusť, co činí,
v pokání to odčiní!

Budiž uctěn, svatý kříži,
sejmi s duše, co ji tíží,
v svatém kříži znamení
dej nám dojít spasení!

A. M. Kadlčáková.

Rozjímání při litanii k Božskému Srdci Páně.

Každý měsíc buď první pátek nebo první neděle koná bratrstvo božského Srdce Páně zvláštní pobožnost za tím účelem, aby nejsv. Srdce Pána Ježíše bylo oslaveno, uctěno a aby ctitelé jeho láskou jemu za lásku spláceli, za ustanovení nejsv. Svátosti oltářní děkovali a za chladnost, nevědek a urážky, jichž se Kristu Spasiteli v nejsv. Svátosti oltářní dostává, zadost činili. Při pobožnostech těchto modlíváme se zvláštní litanii k božskému Srdci Páně, kterou sv. Otec Lev XIII. dne 2. dubna 1899 schválil, potvrdil a odpustky 300 dnův obdařil.

Litanie tato jest velice krásná a důmyslná a podává pobožnost látky k rozjímání každému, kdo s prospěchem a zbožností se jí modlití chce. K tomu cíli, abychom se litanii tuto netoliko ústy, nýbrž i duchem a srdcem modlili, určeny jsou řádky tyto, v nichž narčtneme některé body při jednotlivých prosbách, o kterých rozjímání lze. Vždyt dle slov samého Spasitele našeho má všechna naše modlitba končiti se »v duchu a pravdě.« K tomu ovšem potřebí jest věděti, jaký duch litanii tuto oživuje, aby při modlení oživil i nás.

A jaký je to duch? Litanie jest 1. modlitbou, a sice modlitbou prosebnou, v níž Srdce Pána našeho prosíme o smilování, proto musí duši naši naplňovati upřímné a vřelé přání po smilování. Jest 2. prosbou k Srdci božského Spasitele, k jeho lásce nezměrné a moci neomezené, proto máme se jí modlití s důvěrou. Je 3. oslavou nejsv. Srdce Páně, neboť ve 33 vzýváních staví se nám na oči božské Srdce Páně v nejvznešenějších a nejkrásnějších svých boholidských vlastnostech. Těmito máme povzbuzení býti toto přesvaté Srdce Bohočlověka co nejvíce uctívati a chváliti, abychom tak víru svou v něho jakožto našeho jediného Spasitele vždy víc a více oživovali a utvrzovali. S takovým tedy úmyslem přikročíme k modlitbě této litanie a rozjímáme při každém vzývání takto:

1. Srdce Ježíšovo, Srdce Syna věčného Otce, smiluj se nad námi! Nejsvětější Srdce Páně jest darem nejsvětější Trojice Boží světu daným. O tom vypravují tři první vzývání v litanii. Srdce Páně děkujeme nejprve milosrdné lásce Boha Otce, jenž v něm dal největší a nejdražší dar a almužnu, jaký jen nešťastnému pokolení lidskému, hříchem poskvrněnému, dáti mohl. Proto také dar ten od nás co nejuctivěji a nejvděčněji přijat býti má, a to děje se věčným vzáváním Srdce Páně jakožto Srdce Syna věčného Otce. Vzývání toto jest vyznáním víry v božství Ježíše Krista a v božství jeho Srdce, jest chválou a oslavou tohoto Srdce jakožto Srdce Syna Božího, čímž získáváme si lásky Boha Otce. Je zároveň důkazem naděje a důvěry naší v prostřednickou moc Spasitelovu a dikůčiněním Otcí nebeskému za tak veliký dar, skrze nějž tolik milostí věčný Pán nám skýtá.

2. Srdce Ježíšovo, v lůně panenské Matky od Duchu svatého vytvořené, smiluj se nad námi! V těchto slovech předkládá se nám Srdce Páně jakožto dar třetí božské osoby, Duchu svatého. Rozjímáme při tom, že je to dilo božské moci. Duch svatý vytvořil i lidské srdce Ježíšovo svou božskou mocí v lůně panenské Matky Marie. Srdce toto jest nejušlechtlejší částí přesvatého těla Páně; jako Maria Panna tak i ono pochází z královské krve a bylo určeno za obět na kříži, jaksi za kalich nejsvětější krve, která za spásu světa měla vylita býti. Duch svatý vytvořil božskou mocí svou i duši Spasitelovu podle stránky lidské a opatřil ji bohatými milostmi a spojil ji s tělem a Srdcem Ježíšovým. Proto je Srdce toto sídlem lásky, svatosti a spravedlivosti. Duch svatý dal Srdce toto lidstvu, aby ohněm této božské lásky také v duších našich zanicena byla pravá láska k Bohu a pravý bohubibý život. Chceme-li tedy býti pravými ctiteli božského Srdce, prosme Duchu svatého za milost a pomoc jeho.

3 Srdce Ježíšovo se Slovem Božím podstatně spojeno. Zde vidíme Srdce Pána našeho jakožto dar druhé božské

osoby, která se nazývá v Písmě »Slovem Boží« dle slov sv. Jana: »A Slovo tělem stalo se a přebývalo mezi námi.« »Slovem Božím« nazývá se druhá božská osoba, jelikož jest úplným obleskem Boha Otce. Srdce Ježíšovo je tedy Srdce onoho »Slova«, které tak mocné, tak dobré a milostivé jest jako Bůh sám. Jak potěšitelné jest pro nás vědomí toto! Druhá božská osoba nazývá se »Slovem Božím«, že Bůh skrze ni k nám mluví, skrze ni nám moudrost svoji i lásku zjevil. Proto je Srdce Ježíšovo Srdcem našeho božského Učitele, jemuž povinni jsme poslušností. Se Srdcem Páně je tedy co nejnerozlučněji spojena druhá božská osoba, proto je to Srdce božské. Jaká útěcha pro nás, že Bůh má Srdce, Srdce pro nás, a že Kristus Ježíš bere si k Srdci všecko, co srdce naše plní — radost i žalost!

4. Srdce Ježíšovo, Srdce neskonale velebnosti. Velebným nazýváme to, co daleko všecko ostatní převyšuje. Srdce Páně převyšuje daleko všecka, i ta nejslechetnější a nejlepší srdce lidská již proto, že vytvořeno bylo mocí Boží v lůně neposkvrněné Panny, že je Srdcem Boha člověka, že z něho oheň lásky a světlo pravdy a moudrosti vyzářuje a že zázračně spojeno je se Slovem Božím — druhou božskou osobou. Nade všechna srdce lidská vyniká Srdce Páně neochvějnou statečností a nepřemožitelnou mocí, kterou vedl boj proti svým a našim nepřátelům. Jak šlechtné bylo jeho smýšlení, jak svaté jeho konání, jak nezištná a obětava jeho obět za čest Boží a spásu duší! Učiňme srdce naše nedokonalé alespoň poněkud podobným velebnému Srdci Ježíšovu!

5. Srdce Ježíšovo, svatý chrám Boží Jako si Bůh ve Starém zákoně dal zbudovati skvostný chrám rukama lidskýma, tak buduje sobě ze srdcí věrných a věřících chrám živý, v němž sám volí přebývat. A nejpřednějším takovým chrámem je Srdce Ježíšovo, Duchem svatým překrásně vyzdobené a milostmi obdařené. Syn Boží vyvolil si toto Srdce za chrám svůj, posvětil je, a z chrámu toho vystupuje k Bohu nejvonnější obět zápalná, obět chvály a děkův, obět prosby a smíru. Vždyť náš Spasitel jest veleknězem, jenž ustavičně za nás obětuje.

Proto i my všechny své bohoslužebné úkony ukládáme do Srdce Páně, aby je se svými spojil a tak také Bohu libými a příjemnými, nám pak záslužnými učinil.

6. Srdce Ježíšovo, stánek Boha nejvyššího! Když byl Hospodin vešel s lidem vyvoleným na hoře Sinaji ve smlouvu, poručil, aby zřízen byl stánek, jenž by cele službě jeho a dobru lidu zasvěcen byl. Takovým stánkem je také nejsv. Srdce Páně. Stánek starozákonní byl viditelným důkazem, že Bůh, jak to byl přislíbil, jako pastýř a ochránce lidu svého obzvláštním způsobem uprostřed něho bydleti chce. Tak také rozbil Syn Boží v Srdci svém stánek svůj, v němž jako pastýř nejlepší nad námi bdí a nás vodí.

Ve stánku starozákonním sídlil Bůh ve světlém oblaku a slíbil, že lid svůj skrze všechny nepřátele povede do země zaslíbené. Ještě krásnější zaslíbení máme my, jelikož Kristus Pán chce nás všechny jakožto vítězný vůdce dovésti do země věčné blaženosti, a proto jako závdavek tohoto přislíbení postavil své božské Srdce uprostřed nás.

Stánek starozákonní choval v sobě archu úmluvy se zákonem Božím. Srdce Ježíšovo chová v sobě nový zákon Boží, z něhož poznáváme, co činiti máme, abychom i my přemohli všechny překážky a do země Bohem nám zaslíbené šťastně se dostali.

7. Srdce Ježíšovo, dome Boží a brano nebes! Od počátku stvořil Bůh člověka pro nebe, nebe mělo býti jeho věčnou vlastí. Avšak hříchem ztratil člověk právo toto, brána nebes byla mu zavřena. Člověk byl bez pravé vlasti. Však větší ještě nežli hřích člověka bylo milosrdenství Boží, a proto již v ráji přislíbil Bůh padlému lidstvu Syna svého, jenž mu měl zavřenou bránu nebes otevřít. A Kristus Ježíš to učinil. Láskou srdce svého a předrahou obětí života svého smířil Otce svého s lidmi a navrátil nám právo a naději na nebi. Dobrotivé jeho srdce nám ukázalo cestu k nebi a také nás všim potřebným na tuto cestu opatřilo, zejména oním rouchem sva-tebním, rouchem milosti Boží, bez něhož nelze do nebe vejíti. Tak se stalo Srdce Páně branou, skrze niž do nebe vcházíme, pravým domem Božím, v němž

nám hojných milostí a pomoci poskytuje. Ó klepejme jen s důvěrou na tuto bránu a otevře se nám, dbejme, abychom si vstup do ní zasloužili skutky, jichž si přeje na nás Srdce Páně, a pak bude duše naše přijata do věčné vlasti.

8. Srdce Ježíšovo, ohnisko láskou planoucí. Rozjimejme zde nejdříve o lidské jak přirozené tak nadpřirozené lásce nejsv. Srdce Páně k Bohu a k lidem. Uvažme, že Kristus jest Bohem a Bůh že dle slov sv. Jana láska jest. I tato božská láska předstává se nám v obraze Srdce Páně. Toto srdce jest plné lásky, z něho vyzáruje láska tato do srdcí našich, zapaluje je k nejčistší lásce k Bohu a k lidem, jak é jen slabé srdce lidské schopno býti může. Vzpomeňme jen na příklad sv. Pavla, jak srdce dříve studené, ba nepřátelské oheň chytlo od Srdce Ježíšova a k jakým obětem hotovo bylo. I nám udělil Spasitel z lásky své mnoho, ve svátosti křtu sv. udržuje oheň ten a živi sv. přijímáním; proto nedopustme, aby srdce naše vychladlo, nýbrž pečujme, aby co nejvíce se zahřívalo v ohniska nezměrné lásky Páně, u jeho nejsv. Srdce.

9. Srdce Ježíšovo, schránko spravedlivosti a lásky! V Srdci Páně jest láska se spravedlivostí spojená a stejnoměrně rozdělena. To dokazuje nám kříž Kristův. Na kříži visí Pán náš jednak z lásky k nám, jednak k dostičinění spravedlivosti Boží. To dokazuje jeho soud, a to soud pokání. Tu žádá od nás spravedlivost jeho, abychom se káli, láska jeho však nám skýtá odpuštění viny i věčného trestu. To dokazuje dále čistec; tam spravedlnosti Boží dosti se činí utrpením, avšak láska Páně zase vysvobozuje a uvádí duše do nebe; láska tato přijímá za ně naše modlitby, naše dobré skutky, almužny, oběti mše svaté. To dokazuje soud poslední, neboť spravedlivost dá každému, čeho si zasloužil, láska však připočte k dobru a zásluze všecko i to nejmenší, co jsme z lásky ke Kristu učinili a odmění to stonásobně. Proto záleží pravá úcta k nejsv. Srdci v tom, když jak spravedlivost jeho tak i lásku uznáváme, lásky si poslušností a věrností dobýtí usilujeme a se střežíme spravedlnost jeho hříchem vyzývati.

10. Srdce Ježíšovo, plné dobroty a lásky. Celý život Krista Pána na tomto

světě byl nepřetržitým řetězem důkazů lásky a dobroty k lidem, zejména k trpícím a bídňým. Nevědomé učil, zarmoucené těšil, nemocné uzdravoval, mrtvé křísil, zmrtvých, chudým pomáhal, lačné nasycoval, hříšníkům hříchy odpouštěl. všecky k sobě volal. Dobrota a láska z jeho Srdce nevymizela, i nás zahrnuje důkazy dobroty této a lásky. Dává nám světlo učením svým, očišťuje a posvěcuje nás svatými svátostmi, sytí nás tělem a krví svou ve svatém přijímání, zůstává ustavičně u nás ve svatostánku, obětuje se za nás den co den ve mši svaté. Ustavičně volá nás k sobě, aby nás obohacoval dary své lásky a dobroty. A co mu za to dáváme? Zdali užíváme dobře darů jeho, zdali jsme za ně vděční? Ó rozjimejme o tom při pohledu na kázatelnu, zpovědnici, stůl Páně a oltář, křtitelnici a svatostánek, a uvidíme, co eo nám ještě schází.

11. Srdce Ježíšovo, hlubino všech ctností! Před Bohem i před rozumnými lidmi platí ctnostné srdce za nejkrásnější ozdobu člověka a největší jeho skvost. Srdce Páně jest však nade všechna srdce jiná Srdcem nejctnostnějším, vždyť v něm jsou zahrnuty ctnosti všecky, a to v nejvyšším stupni dokonalosti, všecky v síle stejné a nezměnitelné. Obzvláště však ze Srdce jeho září nám na příklad jeho pokora a mírnost, abychom je následovali, jak sám nás vyzývá: »Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem.« Vidíme jeho mírnost a pokoru v jesličkách, na kříži a na oltáři. Za příklad dal nám sama sebe, své ctnosti plné srdce. Hledme, pokud můžeme, je následovati a prosme Spasitele za pomoc a milost k tomu.

12. Srdce Ježíšovo, vši chvály nejhodnější. My lidé chválíme a ctíme na jiných, co se nám líbí, zejména jejich šlechtetné, dobré srdce, které si i u nepřátel účtu vymáhá. Úcta, kterou máme ku svatým, vyplývá z uznání svatosti, jejich smýšlení a konání, tedy ve svatosti jejich srdce. Vždyť praví přísloví: »Komu čest, tomu čest!« Nade všechnu chválu však vznešenější jest nejsv. Srdce Páně, neboť žádné sebe dokonalejší a lepší srdce lidské se s ním ani z daleka nemůže srovnati. Proto všichni svatí velebí a chválí božské Srdce Páně, vzor do-

konalosti, pramen vši milosti, zdroj vši lásky. Následujeme v úctě a chvále nej-světější Srdce Páně jak slovy tak skutky, abychom i my jednou účastnými se stali jeho odměny.

13. Srdce Ježíšovo, králí a ústředí všech srdcí! Trojí věc zde uvažujeme. Srdce Páně jest králem, a to králem srdcí, a sice srdci všech. Srdce Ježíšovo má v sobě zajisté všechny vlastnosti krále, a to krále nejvyššího, nejmocnějšího a jako Srdce Bohočlověka. A tento Král náš chce trůn moci i vlády Srdce svého ve světě postaviti a také jej postavil v srdcích nesčíslných svých věrných od počátku svého života až podnes a kralovati bude jim až do konce světa. Kristus jest Králem jako Bůh že všecko stvořil, jest Králem jako Spasitel že si všecko smrtí svou vykoupil. I v našem srdci chce Kristus trůn moci a panství svého postaviti, a to ne k vůli sobě, nýbrž k vůli nám, k vůli naš- mu dobru jak časnému tak věčnému. Avšak nechce se nám vnucovati, jen nás žádá, jen si toho přeje, my musíme mu napomáhati, aby si vydobyl srdce našeho, které jest mu tak drahé. A k tomu zajisté velice slouží úcta k nejsv. Srdci jeho, kterou nenechává bez odměny a bez pomoci, jak jim byl připovídal.

14. Srdce Ježíšovo, v němž jsou všechny poklady moudrosti a umění. Jako oko lidské aby vidělo, má zapotřebí světla, tak i rozum náš aby pravdu chápal a dle ní také jednání své zařídil dle vůle Boží, potřebuje osvětlení shora, světla Božího, moudrosti a vědění. Ilhich však zatěnil rozum náš a seshabil vůli naši. Aby nás osvětil a posilnil, přišel Syn Boží na tento svět. Srdce Páně neustávalo a neustává moudrost Boží v nás rozsvítati a světlo nebeské v nás rozžihati. Bez něho tapáme ve tmách, nevíme si rady, chybujeme a jen škodu z toho máme. U Srdce Ježíšova hledějme tedy moudrost pravou a osvětu a ne u světa, jehož mínění a vědění tak často se mění a

jehož moudrost tak často jako bláhovost se ukazuje.

15. Srdce Ježíšovo, v němž všecka plnost božství přebývá. Plnost božství, to jest Bůh se všemi svými nejdokona-nejšími a nejvznešenějšími vlastnostmi. Jelikož pak božství v Srdci Ježíšově sídlí, víme, kde tyto vlastnosti hledati máme. V Srdci Ježíšovu nalezáme velebnost a vznešenost Boží, a toto Srdce plné božství snižuje se k nám a ukazuje se nám milosrdným a laskavým. V Srdci Ježíšovu sídlí všemohoucnost, vševěd-oucnost a nezměrná božská láska, Boží radost, která obradostnití chce všecko, a božská nezměnitelnost, která v lásce a dobroť nikdy se nemění.

V Srdci Páně sídlí svatost Boží, která ustavičně činná jest, aby všecko nesvaté, hříšné s následky jeho od nás odvrátila. V Srdci Páně sídlí spravedli-vost Boží, proto se Spasitel tolik namáhá, aby za nás dosti učinil. I když nás trestá, má dobro naše na mysli. Ejhle, tak v Srdci Páně sídlí plnost božství, a tento Bůh jest Bohem tvým a bratrem tvým, nerozlučně jsi s ním spojen. Daruj proto tomuto Srdci božskému v důvěře a vděčnosti i srdce svoje!

16. Srdce Ježíšovo, v němž se Otcí dohře zalíbilo! Všecko se líbí Bohu Otcí na Kristu Pánu, všecko, nejvíce však jeho srdce, neboť Srdce Kristovo jest nejlepší, nejslechetnější, nejdokona-lejší srdce synovské. Jest plné úcty k Bohu Otcí, oslavuje Otce před lidmi a poslušně mu jest až k smrti, a to smrti kříže. Srdce Ježíšovo horlí pro čest a slávu Otce a chce všechny lidi učiniti dobrými dětkami nebeského Otce. I nás učinil Kristus dětmi Božími a proto i svými bratry. Na Srdci Páně máme zářivý příklad, kterak jako děti Boží Pána Boha našeho ctíti, jemu sloužiti a jeho po-slušnými býti máme, aby i srdce naše podobně jako Srdce Ježíšovo bylo pravým srdcem synovským a Otec nebeský také na nás zalíbení míti mohl. (P. 4.)

Obrázky z pouťi palestinské.

Podává poutník číslo 406.

Chrámové nádvoří — hora Moria.

Kdo by neznal horu Moria již z dětství? Jak krásný důkaz lásky své k Hospodinu podal Abraham, když hotov byl mu obětovati i jediného syna Isáka. Děj ten odehrál se na hoře Moria.

Tam stával druhdy nádherný chrám Šalomounův, pýcha to a sláva lidu israelského největší. — A nyní? Chrám sbořen, se zemí srovnán, holá dlažba kamenná, jen dvě turecké mešity pyšní se na jedné části chrámového nádvoří pod cypřiši vzhůru se pnoucími. Pro starobylost, pro děje, jež se tu od věků odehrály, láká nás toto památné místo silou neodolatelnou, abychom je navštívili. Také naše skupina jednoho dne odpoledne putovala na toto chrámové nádvoří.

Ach jaké vzpomínky vířily v hlavě, jaké truchlé obrazy stavěly se před oči poutníkův. Jedna pohroma za druhou, z nichž nejhroznější jest rozboření města Jerusalema. Co Pán Ježíš předpověděl stalo se. Napřed zkažena vyšší třída lidu a odtud šířila se náказа do nižších vrstev lidu. Již 12 let třese se Jerusalem před hrůzovládou loupežné sekty, která dopouští se strašných ukrutností na svých občanech, a zároveň s touto pohromou kráčí spolu utiskování lidu od Římanů. Lid židovský povstal a veden mladým a statečným vůdcem Eleazarem, obsadil chrám. Sedm dní zuřil boj v městě. Královské paláce jsou již v plamenech. Římská posádka hradu Antonia povražděna na nádvoří chrámovém. Krev teče proudy. Tím popudil lid židovský vše proti sobě. V Damašku 10.900 židů, v Cesarei 20.000, v Alexandrii 50.000 židů povražděno. Toť jen truchlivá předehra ještě většího neštěstí. Císař Vespasian táhne s velkým vojskem proti židům. Meče římské sekou lidi jako trávu. Obléhá Jerusalem a vida, jak židé sami mezi sebou se potírají a požívají jako dravá zvíř, pravil Vespasian: »Bůh jest lepším vojevůdcem než

já. Dá mi židy bez práce.« A skutečně. Tři strany v Jerusalemě jsou proti sobě a bojují na život a na smrt, loupí, pálí, vraždí po celé dny. Již blízka je záhuba města i lidu jeho. Vespasian byv zvolen za císaře, vrací se do Říma a posílá svého syna Tita s velkým vojskem do Palestiny proti Jerusalemu. Bylo to 36. roku po smrti Krista Pána. Titus obklíčil město zdi a to znamenalo pohřbení 1 1/2 milionu lidí za živa. Tolik asi bylo tehdy lidí v Jerusalemě. Povstal strašný hlad. Lid počíná si jako litá zvíř. Jeden druhého přepadá bez milosrdenství a bere co může, jen aby ukojil hlad a zachoval aspoň na chvíli život. Mrtvoly nestačili pohřbívat i proto povstala i morová náказа.

Krokem neodolatelným blíží se smutný osud svatého města i chrámu i lidu jeho. Město Římany dobyto, zbořeno, chrám zapálen a tak zničeno vše: kámen na kameni nezůstal. Vyplnilo se, co sami židé si byli přáli: »Krev jeho na nás i na naše syny!«

Jen mohutné věže Hippikus, Phasaelus a Mariamne měly zůstat i budoucímu pokolení hlásati, kde stával Jerusalem. To dalo se r. 70 po Kr.

Musíme si však mysliti, že všecko šmahem nezahynulo. Sta a tisíce! lidu se zachránilo ve skrýších v horách; byli to židé i křesťané. Tito se vrátili po delší době opět do města a stavěli si tu nové přibytky. Okolo roku 125 počal císař Hadrian město stavěti. Na místě chrámu Šalomounova dal postaviti trojí chrám bohům římským a vyzdobil jej sochami Joviše, Minervy a Juno. Jerusalem se jmenoval pak Aelia Kapitolina ke cti císaře Hadriana. Blíží se doba císaře Konstantina, který na nádvoří chrámovém dal vystavěti nádherný chrám vedle pohanského chrámu Hadrianova (r. 326 po Kr.).

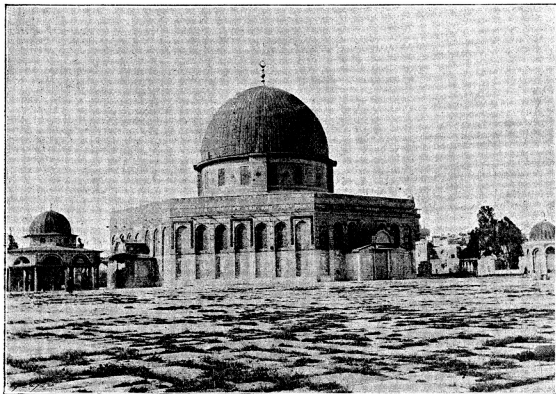
Nadešla doba císaře Juliana odpadlíka, který chtěje židy získat, slíbil jim vystavět opět chrám v Jerusalemě a dokázat, že proroctví Kristovo přece se nevyplnilo. Ale marná byla jeho

práce. Když kladli základy, šlehaly plameny ze země a tak zmařeny úmysly Julianovy.

Po době křesťanského panovníka Konstantina a pozdější přitáhl roku 637 kalif Omar k Jerusalemu. Rozbořil chrámy na nádvoří chrámovém a postaven jiný chrám Mohamedovi. Je to nynější mešita Omarova na chrámovém nádvoří. Křižáci se roku 1099 sice zmocnili města Jerusalema i turecké mešity, pobili Turky tam ukryté, přeměnili mešitu ve chrám

mešita je ohromný osmihran, každá strana o 20 m. a to vše je vyzdobenou kopulí přikryto. Vnější stěny jsou dole z leštěného mramoru, od oken vzhůru barevnými plotnami obloženy a nad okny jsou rozličné mohamedánské průpovídky z koranu. Vstupujeme bronzem obloženou branou sezuvše napřed obuv a zaplativše »bakšiš«.

Vnitřek je podepřen 2 řadami krásných sloupů, nad nimiž klenutí překrásnou mosaikou je vyzdobeno. Dlažba

Mešita Omarova a El Aksa.

křesťanský a odevzdali jej kolegiu kanovníků sv. Augustina. Roku 1187 došel kalif Saladin města Jerusalema a chrámu. Jeho sestra dala prý na 12 velbloudech donésti růžové vody z Aleppo, aby jí byla mešita umyta od zneuctění křesťanů. Je to nádherná budova! Věčná škoda, že není chrámem křesťanů!

Vstupujeme po několika schodech na nádvoří. Starý turek přišel nám naproti, uvítal nás a pokynul rukou, abychom šli dále. Osm schodů vede ku krásné bráně sloupovím ozdobené a je takových vchodů osm. Již to dodává jakési vznešenosti této mešitě. Sama

je z mramorových ploten. Kopule jest 30 metrů vysoká a uvnitř bohatě pozlacená. Okna jsou z malých kulatých skleněných kostek nejrůznější barvy složena. Svítí jako mosaika z rubínů, safírů a žlutých křišťalů. Proto světlo v mešitě je takové tajuplné. Uprostřed mešity na zemi je viděti kámen zábradlím chráněný, z něhož prý prorok Mohamed vstoupil do ráje. Mešita tato je čistě chována. O pořádek se stará bělovousý starý turek se zeleným turbanem na hlavě, pravý »hadži«.

Od této mešity Omarovy jdeme ku protější mešitě El Aksa, která již svým

zevnějškem činí dojem druhdy křesťanského chrámu, třeba má na kopuli zlatý půlměsíc. Jestli to basilika o 7 lodích, krásným sloupovým oddělených a jednou příční lodí. Tato mešita byla dříve chrámem mariánským, postaveným od císaře Justiniana. V ní prý se modlil Saladin po dobytí Jerusalema, zde prý stávaly chrámové školy židovské a v jedné z nich byl 12letý Ježíš mezi zákoníky a učiteli lidu. Za překrásnou

60 metrů. Zde asi zuřily kruté boje při obléhání města mezi jednotlivými stranami židovskými.

Smutně odcházíme z nádvoří chrámového, protože zde viděti vyplněnou hrozbu Spasitelovu: »Nezůstane kámen na kameni!«

Odtud krásně viděti horu Olivetskou a na ni mnohé památnosti. Však až jindy. — Nyní jsme se ještě podívali na židovskou zeď nářků, jejíž

Turecký minaret.

kazatelnou ukazují mohamedáni šlepěj Ježíšovu ve skále; neví se však, kdy a jak sem přišla.

Od mešity El-Aksa šli jsme ku stájm Šalomounovým. Tak nazývají mohutné spodní stavby při jihovýchodním cípu nádvoří chrámového, které tu byly provedeny, aby se získalo rovné prostory, potřebné pro okrsek chrámový. Dvanáct řad pilířů z mohutných kamených kvádrů běží směrem od jihu k severu. Všechny těchto 88 pilířů dělí podzemní prostor ve 13 podzemních, překlenutých síní, z nichž 7 dosahuje délky

obrovské zvětřalé a sešedivělé již kvádry viděly doby Spasitelovy. Zeď tato byla vystavěna roku 130 po Kr. Sem přicházejí židé, protože na nádvoří chrámové vstoupiti nesmějí, hltají tvrdé kameny zhoucimi pohledy, líbají je a pláčou nad zkárou chrámu, města i národa.

Hluboce dojati vrátili jsme se do svého hospice k večeri a k večerní pobožnosti v mariánské kapli elektrikou krásně osvětlené.

Na tyto večerní pobožnosti dlouho budeme vzpomínati! — —

Obrázky z katolických missií.

Podává MAXMILIAN WEINBERGER.

IV. Obrázek z Číny.

(Z listu missijní sestry.)

Během tohoto měsíce mohli jsme značný počet nemocných do naší nemocnice přijati. Čtyřicet z nich bylo pokřtěno. Skoro denně prosí 10—12 nemocných o přijetí; tak se stává, že pro nedostatek místa nemůžeme jejich prosbě vyhověti. To jest pro nás velkou starostí. Právě v tomto roce je v provincii Hupe nouze tak veliká! Je to následek stálých povodní, které jednu část provincie pustošily. Řeka Yangtsekiang (Modrá řeka), jejížto vody činí zemi úrodnou, stala se tentokráte pravou metlou Boží. Třikrát zaplavila ohromné území, hráze s velkou námahou a značným nákladem vystavěné protřhla a všechna rýžová pole tak rozvrtala, že veškerá žni byla zničena. Také mnoho lidských životů padlo vodním spoustám za obět. Pro naše Čiňany, kteří většinou polním hospodářstvím se živí, znamená tato pohroma úplnou zkázu a neodvratný hladomor. Četné rodiny odebraly se na západ, kde řeka žádných škod nenadělala, v naději, že tam najdou výživu. Hluboká soustrast nás jímala, kdykoli jsme viděly ty shrbené, kolísající se postavy s pohledem beznadějným a zoufalým, které hladem a starostí o budoucnost byly zmořeny.

Nicméně posílá nám dobrý Bůh i mnohé radosti, které nás uprostřed podobných bolestných událostí a výjevů udržují v dobré náladě a k horlivosti v konání našich missijních prací vždy větší povzbuzují.

Před krátkým časem byla k nám přivedena patnáctiletá dívka. Byla to otrokyně, jejíž osud naše čtenáře zajisté bude zajímati. Svou něžnou, ochotnou povahou získala si přízeň své velitelky a byla poměrně šťastná ve svém postavení. Avšak Bůh měl s dívkou své zvláštní úmysly a poslal na ni těžkou zkoušku. Před několika měsíci utvořily se jí na zádech boule a brzy na to i na nohou. Její paní chtěla ubohé poskytnouti ulehčení, ale použila k tomu nepravých prostředků. Dávala jí totiž horké obkladky

ze šupek pomerančových, které pak boule v zapálené rány proměnily. Když byla potom ona paní ještě jiné čínské lékařce dala zavolati, ale bez úspěchu, dala děvče donésti k nám, ale v jakém stavu! Rány vydávaly zápach tak odporný, že jsme musili nemocnou od jiných nemocných odloučiti. Každodenně potřebovaly dvě sestry víc než hodinu, aby ubohou obvázati mohly. Dívka snášela své bolesti s bezpříkladnou trpělivostí a dávala svým ošetřovatelkám svou vděčnost na jevo jak mohla.

Její životní síla mizela vůči hledě; proto zaváděli jsme častěji řeč na pole náboženské. Nemocná zdála se býti modloslužbě velmi oddána. Její paní, která ji častěji navštěvovala a k ní vždy laskavě se měla, ji beze vši pochyby v její nepravé víře utvrzovala. Jednoho dne cítila se nemocná velmi slabou. Prosila tedy sestry, aby její šaty a skvosty prodaly a nakoupily papírových peněz; peníze měly na jejím hrobě býti spáleny, aby dalekou cestu na věčnost nemusila nastoupiti beze všeho majetku! Ošetřující sestra pokusila se ještě jednou děvčeti dokázati, jak pošetilé jest její mínění a jak málo jí na onom světě prospěti může spálení papírových peněz. A Marie, útočiště všech ubohých zbloudilých, vyslyšela zajisté mnohé a vroucí modlitby, které za záchranu této duše k ní vystupovaly, a přimluvila se u trůnu Božího za dobrou, ale v pohanství vychovanou dívku. Nemocná se zamyslela a zdálo se, jakoby ze své dosavadní důvěry v pomoc bůžků byla vyrušena. Když po nějakém čase sestra opět k jejímu lůžku přišla, prosilo děvče rozhodně: »Pokřti mne, chci ve vašeho Boha věřiti.«

Nemocná byla brzy s dostatek o pravdách víry poučena, ježto měla velmi lehkou chápavost a mimo to sestry velmi často o sv. náboženství k ní mluvily. Proto mohla za příčinou blízkého nebezpečení smrti ihned pokřtěna býti a obdržela na křtu sv. jméno Magdalena. Od toho dne nechtěla slyšeti žádných jiných řečí leč o Bohu a svatých věcech. Její bolesti byly čím dál tím nesne-

sitelnější. »Přes to,« pravila, »nenaříkám nikdy, když sestry mé rány obvazují. Nyní však chci tím více dávatí pozor, abych trpělivost si zachovala a tak Bohu tím více se líbila.«

Když byla Magdalena pokoj a štěstí dítek Božích sama okusila, přála si, aby mohla tutéž milost i jiným lidem zjednatí. Z té příčiny doléhala také na svou milovanou velitelku, aby náboženství křesťanské znáti se naučila a je přijala. Bohužel neměla paní, radostem světským oddaná, pro vyšší věci žádného smyslu a říkala jen: »Nyní nemám času; později!« Přes to doufejme, že modlitby malé otrokyně dobré pohanské paní, která dítěti tolik dobrého prokázala, milosti pravé viry vymohou.

Po přijetí křtu sv. žila Magdalena ještě 14 dní, potom usnula tiše v Pánu.

(P. o.)

V. Katoličtí missionáři v boji proti islamu.

Je známo, že v severní a střední Africe úžasně se šíří islam. Zanášejí ho tam arabští obchodníci a otrokáři. Pronikl už docela až do srdce Afriky, k jezeru Tanganika a ohrožuje povážlivě tamější katolické missie, spravované missionáři z řehole Bílých otců. Před lety přistěhovali se do tamějšího území mohamedáni a mohamedánští černoši. Majíce dobré spojení s pobřežím strhli všecken obchod do svých rukou. Tak se stalo, že všichni domácí černoši od nich úplně odvislími se stali. Mohamedánští obchodníci užívají ovšem své převahy, aby se sami hanebným způsobem obohatili a islamu nových přívrženců získali. Na příklad:

Blíží-li se žně, objeví se obchodníci v černošských osadách a nabízejí své často bezcenné anebo méně cenné, za to však vždycky pestře barvené látky a jiné bezcenné tretky ke koupi. Málo kdy může však koupěchtivý černoš ihned zaplatiti. Proto vezme zboží na dluh a slibí ve žně zaplatiti. Obchodník přichází pak přesně v čas žní a vymáhá nemilosrdně peníze za zboží i lichvářské úroky. Ošizeným je vždy dobromyslný černoš. Rozumnější z nich to také nahlížejí. »Od té doby co Arabové do naší země přišli,« vyjádřil se jeden z nich jistému katolickému missionáři, »bída

a nouze se zde usadily; nehledě ani k nemocem prve docela neznámým, které sem zavlekli, podarovali nás dvěma věcmi, které nás přivádějí do záhuby: pachtěním se po pěkných látkách a nemocí vypůjčovati, t. j. dělati dluhy.«

Než každý mohamedánský obchodník je zároveň rozšiřovatelem islamu. Pro jeho společenské postavení a peněžní převahu je mu to snadno. Chce-li sobě nebo některému svému příteli čtvrtou nebo pátou ženu opatřiti, obrací se nejraději na pohanského otce, jenž má dcery na křesťanství obrácené a pravi: »Nechťl bys mi dáti svou dceru za manželku?« »O ne, nemohu! ona je křesťankou.« »Myslíl jsem si to hned. Ty jsi se tedy od těch Evropanů nechal svěsti. Měj rozum. Nemáš právě žádných látek, aby jsi se pořádně oblekl, není liž pravda?« »Bohužel je to tak, jsem chudák.« »Brzy ti vyjde také všecko sorgho (obilí, ze kterého se dělá chléb), a přece jsou žně ještě daleko.« »I to je pravda, a já skutečně nevím, jak a z čeho budu žiti.« »Proto právě rozhodni se! Chceš-li choditi jako zvěř bez obleku anebo chceš-li hladem umříti, prodej svou dceru za křesťana. Chceš-li však dobře jísti a píti, pěkné šaty nositi a při tom bez práce býti, dej mi svou dceru! Zde máš hned čtyřicet lesklých rupií! Většího nátlaku není třeba; obyčejně pohanský černoš svůdným slovům podléhá a prodává své vlastní dítě necitelnému, zpustlému člověku.

To je onen smutný stav, který se během let utvořil, který však jak blahobytu domorodců tak i křesťanskému náboženství velmi je škodlivý. Aby nebezpečnosti zmírnili, pokusili se missionáři z řádu Bílých Otců, ovšem s mnohými oběťmi, spolehlivě domorodé křesťany na dovedné obchodníky a řemeslníky vycvičiti. To se jim také podařilo, na mnohých místech, jmenovitě v městě Kirando na jezeře Tanganika, byl úspěch rozhodný. Domorodci výhodu ihned pochopili; pomíjejíce obchodníky arabské kupují od křesťanských. Kupní a dlužní podmínky jsou u těchto co možná nejvýhodnější. Zůstane-li pohanský nebo křesťanský otec rodiny s placením pozadu, nemusí se obávat, že bude muset svou dceru dáti arabskému obchodníku

do haremu, anebo sám vandrovati do vězení. Mladým lidem, kteří by se rádi na viru křesťanskou obrátili, není třeba více poslouchati jízlivých poznámek: »Ty se tedy chceš dáti pokřtít? Zda-li pak jsi to sobě dobře rozmyslil? Vš-li pak, že se tím k chudobě a nouzi odsuzuješ?« Vliv islamu v celém okolí mizí a v dozírné době bude docela vykořeněn. Snad tento dobrý příklad povzbudí katolické missie i v jiných krajinách, aby s tímtež úsilím a zdarem dravému islamu čelily, jak se to děje ve zmíněné osadě Kinando na jezeře Tanganyika.

VI. Horlivý přítel missií.

Blížilo se poledne — vypravuje jistý farář v Německu, v krajině z části protestanty obydlené — odložil jsem tedy péro, abych podle svého obyčeje ještě několikrát se prošel po světnici, prve než budu volán k obědu. Tu klepe kdosi na dvěře, a když jsem zavolal »dále!«, objevil se ve dveřích muž, podle zevnějšku řemeslník, ale slušně ošacený. Byl mi znám, neboť vídal jsem ho každodenně z rána v kostele. Byl tedy katolíkem a zdálo se, že také jako takový žije, neboť řemeslník. jenž nalézá dosti času, aby ráno slyšel mši sv., jest nyní velkou zvláštností.

Tyto myšlenky projely mi hlavou, když jsem vstupujícího muže spatřil. Potom jsem se ho tázal, co ho ke mne přivádí. »Milý pane,« začal, »raďte mne dobrotivě omluviti, jestliže si dovolím přednésti vám malou prosbu.« »A jaká je to prosba?« tázal jsem se. »Dříve, než-li svou prosbu pronesu, dovolte, abych předeslal několik poznámek na vysvětlenou. Jsem řemeslem krejčí a přistěhoval jsem se sem s rodinou před krátkým časem. Než Bohu díky, mohu se pochlubiti, že již mám hezký počet zákazníků; pracuji sice dosud sám, ale vydělám tolik, že dobře vycházíme a že časem i ve spořitelně nějakou částku

mohu uložit. Boží požehnání je očividně s námi. Učinil jsem totiž na začátku svého obchodu s vědomím mé manželky slib, že vždy desátý díl svého výdělku věnuji našim katolickým missiím.«

Poslouchal jsem jej s podivem a žádostí zvěděti, kam míří.

Muž pokračoval: »Před několika dny dověděl jsem se, že nám po příbuzném, na něhož jsme vůbec už nemyslíli, připadlo dědictví 1000 marek, které mně budou zítra vyplaceny. Jsem v rozpacích, nač bych měl desátý díl tohoto obnosu t. j. 100 marek věnovati. Rád bych vykonal skutek velmi dobrý. Ježto pak vím, že sbíráte na missie, prosil bych, byste tuto částku pro tento účel přijali a na patřičné místo odvedli.«

Byl jsem hluboce dojat velkodušností tohoto prostého muže. Podal jsem mu ruku a pravil: Milerád přání vašemu vyhovím, a to tím spíše, ježto jsem právě před několika dny od představeného nově založené missie obdržel list, ve kterém si do své velké chudoby stěžuje. Jemu tedy váš dar pošlu. Budou se tam za vás modliti a odplata Boží vás nemine. Avšak mám nyní také na vás prosbu: vy jste krejčím, dobře, potřebuji právě nového obleku; přijměte mne mezi své zákazníky?« »Ó, jak rád,« pravil pln radosti, »a budete zajisté s mou prací spokojen.« »Dobře tedy,« pravil jsem, »aneopomenuti též mým přátelům a známým vás doporučiti. A nebudete-li potom mocí sám všechno zastati, vezmete si jednoho nebo dva tovaryše; čím více potom vy-děláte, tím více budete moci dáti missiím. Vždyt víte dobře, že se Bůh co do velkodušnosti nedá zahanbiti.«

Při těch slovech vstoupily mu slzy do očí; četl jsem v nich, co on slovy vyjádřiti nemohl. Potřásli jsme si ruce, jakobychom se Bůh ví jak dlouho byli znali. Krejčí má nyní kvetoucí závod a pracuje s dvanácti tovaryši.

Tato událost poučila mne znovu o pravdivosti příslovi: »Nezmešká nic, kdo chodí do kostela, nezchudne, kdo almužnu dává!«

Trappisti.

onečně nejhorší příčinou úpadku byly komendy, které povstaly následovně: Řehole sv. Benedikta požaduje, aby měl opat svůj zvláštní stůl, aby mohl cizince u sebe pohostiti. To by bylo ovšem dle křesťanské lásky, ale lidská náruživost každé dobro leckdy již zvrhla. Někteří opatové myslii totiž, že pak mohou obydlí opatovo a důchody proň oddělití od konventu. A když světská vládcové postřehli, že opatství bývá někdy jen výhodným a výnosným úřadem bez povinností a zodpovědností, zmocnili se mnohých opatství a udíleli je svým šlechtickým milcům a dvořanům. Takový opat, který byl ustanoven od vladaře, jmenoval se pak obyčejně komendatárním opatem, býval laikem, jen tonsuru nosival, málo kdy měl vyšší svěcení a leckdy míval pod svojí mocí několik takových výnosných opatství jediný člověk.¹⁾ Podobné zjevy měly též zhoubný vliv na mnichy. Dříve neměli jísti masa,²⁾ nyní však mívali nej-pikantnější masité hostiny. Chudoby také již nebylo mezi nimi. Jídlo, pití, obydlí, šat, vše bylo již luxusní, spojené s marnotratností a zhejřilostí. Svátý Štěpán Harding ještě na oslátku odvážel do kláštera z blízkých vesnic vyzěbranou almužnu, ale jeden z jeho nástupců (opat v Citeaux) projíždíval se v šestispřežení a jeho četní lokajové byli ve zlatých livrejích. Samota a mlčení byly také tytam. Dříve mniši nesměli bez opatova povolení nikam, nyní jsi je našel všude: na honbě, v městě, ba i v hospodách. V klášteře přijímali sousedy šlechtice, jedli, pili, hodovali, bavili se, hráli. Pozdě chodívali spat, zavneni ne modlitbami, nýbrž světáctvím, vstávali se sluncem, ač měli dle řehole vstávat po půl noci. Jejich modlitby v choru byly otfelé, mechanické, ježto již nebyly prosyceny vřní kajícího sebezapření a nevznášely se k nebesům na perutích svatého nadšení. Stížnosti proti tomu na

generální kapitulu byly marné. Také papežové se pokoušeli o nápravu, zvláště Benedikt XII. († 1335), ale nepořídili také nic. Řád tedy hluboce poklesl, avšak Bůh ho neopustil ani nyní, chtěje ho pozvednouti z prachu ponížení a mravní hniloby. Některé duše se zachovaly neporušeny uprostřed této náказы, a těch prozřetelnost Boží použila jako nástroje k obnově. Někteří opatové doopravdy začali odstraňovati zlořády z řádu a 9. května 1606 přísahali tři opatové (z Clairveaux, z Chatillonu a Aumone) při ostatcích svatého Bernarda, že obnoví starý řád. Tim založili tak zvanou přísnou observanci.

Nyni se ještě na nějaký čas církevní kázeň pozvedla. Ale v XVIII. století každá a všeliká observance zmizela z cisterciáckých klášterů docela. Řád byl nakažen všeobecnou rakovinou tehdejší doby, která konečně zachvátila všechny jeho údy. A tu, když žáci a děti svatého Bernarda začali, bohužel, moc svěťácky a obráceně žiti, t. j. dobře jedli, pracovali však málo nebo zhola nic, mnoho mluvili, ale málo myslii a rozjímalí, tu tedy povstal druhý Bernard, jenž jako záz akem část řádu spasil před zhoubou, ba povznesl ho docela na podivuhodnou výši řeholní kázně a bázně Boží. Začátkem XVIII. stol. ve francouzském klášteře La Trappe,¹⁾ vystavěném v divokém, téměř nepřístupném údolí, byl totiž komendatárním opatem francouzský šlechtic Jan Armandus le Bouthillier de Rancé (1616—1700), o kterém jsme se již dříve zmínili, že měl již jako 12letý hoch pět opatství ve své moci. Tento muž žil v mládí náramně rozmařile a svěťácky, později však vzbudilo se v něm svědomí; složil řeholní sliby (r. 1662), stal se regulárním opatem, oživil ve svém klášteře řeholní kázeň, stal se na to přísným reformátorem řádu

¹⁾ Opat Rancé, zakladatel Trappistů, měl již jako 12letý chlapec pět takových opatství a nosil pouze tonsuru.

²⁾ Papež Sixtus IV. jim v té příčině poněkud allevl.

¹⁾ La Trappe je ve francouzské provincii Le Perche. Tamější klášter byl založen r 1140 jako benediktinské opatství, později pak přijal cisterciáckou reformu. »La Trappe« jmenovalo se toto opatství ne snad proto, jakoby bylo lapačkou nebo pastí (la trappe v řeči francouzské vskutku znamená také past), nýbrž má své pojmenování dle druhého významu toho slova, které značí tolik jako »stupně«, »schody« — totiž do nebe.

sv. Bernarda a zakladatelem nynějších trappistů. Sepsal důkladné předpisy pro svůj klášter, v nichž obnovil původní řeholi sv. Benedikta, cisterciácká nařízení sv. Bernarda přiváděl opět k platnosti, cti a vážnosti. Jeho reforma se udržela do francouzské revoluce. »Osvícený duch« XVIII. století nebyl však přízniv přísnému žití klášternímu a revolucionáři zrušili r. 1790 i opatství La Trappe. Než právě tehdy měl řád neobyčejně způsobilého muže, plného energie a odhodlanosti, byl to Dom Augustin de Lestrange. Tento odhodlal se stůj co stůj řád spasiti. Když jej revolucionáři vypudili ze země, prchl se svými do Švýcar. Od magistrátu města Fryburka dostal za obydlí starou kartousnu Heiligental (La Val-Sainte). Tam se usadil se 24 druhy a zavedl přísné předpisy. Pius VI. horlivě podporoval jeho snahy. Odtamtud nastaly nové větve trappistické v Itálii, ve Španělsku, v Anglii a Americe, což svědčí o svěží životní síle této mladé kongregace. Ba Dom Augustin založil tehdy i ženské oddělení Trappistek a konečně třetí řád členů, kteří jsou určeni k výchově sirotků a mají tedy v lecčems úlevu, především smějí mluvit (praví Trappisti nikdy!), když jsou se svými chovanci ve škole.

Ale války napoleonské je naposledy vypudily i ze Švýcar (r. 1798). Dom Augustin tčkal a bloudil po Rakousku, Vestfálsku, Bavorsku, Polsku, ba i po Rusku, zanecháváje tu a tam několik osad, kteří pak tam utvořili nové řeholní osady. K těm patří především Westmalle v Belgii, která se stala kolébkou později proslavené trappistické kongregace belgické. Když pak byl konečně přinucen prchnouti do Anglie a do Ameriky (roku 1811), založil i tam trappistické kláštery. Jakmile se však ve Francii ustanovila královská vláda, vrátil se do své vlasti, koupil dvě stará opatství: La Trappe a Aiguebelle a tam usídlil své mnichy. Papež Řehoř XVI. jim dal vlastního generálního vikáře, jinak však byl cisterciácký řádový generál nejvyšší jejich hlavou. R. 1892 združily se všechny trappistické kláštery, přijaly společné stanovy, veliký papež Lev XIII. slavné paměti dal jim vlastního řádového generála, stanovy jejich schválil a konečně r. 1902

určil, že jsou Trappisti pravými cisterciáky, ovšem reformovaní, mající úplné právo na výsady starého cisterciáckého řádu. Kanonickým jménem se nazývají »Řád reformovaných cisterciáků blahoslavené P. Marie z Trappy« (Ordo Cisterciensium reformatorum b. M. V. de Trappa).

Jak se u nich žije?

Dle sv. Benedikta má se řeholník úplně odloučiti od světa, spojití se s Bohem a zabývati se modlitbou, sebezapíráním, studii a prací. To se také u Trappistů zachovává plnou měrou. Především musí Trappista světu dáti výhost, ode všeho, co svět nabízí nebo slibuje, musí se odtrhnouti a to na vždy. Opustiti musí rodinu i vlast, přátele a známé, všecko, všecičko, zrovna tak, jakoby ho odnášeli do hrobu. Někjakých dopisů psáti nebo přijímatí nesmí. Zemře-li někomu z nich otec anebo matka a oznámí-li se to v klášteře, tu opat, který prohlíží celou korespondenci, oznámí při nejbližší schůzi v kapitulní sně: »Jednomu z našich milých bratří zemřel otec, modlete se tedy zaň.« A pak se aspoň každý vřele modlí, myslí, že to zemřel snad právě jeho otec.

Trappisti jsou rozjímavým řádem, ale jejich kontemplace má na vnějšek volnější tvárnost. Trappista nevidí ve svém klášteře temné umrlčí komory, nýbrž nebeskou svatební síň a jeho srdce překypuje nejsladší útechou.

Trappista se uzavře v ubohý klášter, kde nemá nic co poroučeti, všechno si musí dáti libiti, pranic tam není k jeho pohodlí, nýbrž jen to, co je krajní potřebou lidského života. Trappista musí býti připraven, že ho budou všichni nohama kopati, a jestliže koho, byt i nechtě, urazil, musí hned pokleknouti před uraženého a políbiti mu nohy, sám sebe pak musí nenáviděti a opovrhovati sebou, tedy: v trestní kapitolě musí na sebe veřejně požalovati všechny vnější chyby, spáchané proti řeholní kázni, byt jej i zahanbovaly, udá-li kdo naň v kapitolní síni nějaký jeho přestupek, musí mlčky, ba vděčně tuto pohanu přijati, jako hříšník padnouti na zem a trestům se co nejochotněji podvoliti. (P. a.)

Náboženské zájmy ve Španělsku.

(Hlavní úmysl).

Španělsko jest našim čtenářům více méně neznámá země a přece se máme modlití za povznesení zájmů náboženských v zemi této. Španělsko jest na jihozápadu Evropy, jižně od Francie, od níž oddáleno jest horami pyrenejskými. proto se nazývá též poloostrov Pyrenejský. Čítalo roku 1900 asi 17,924.192 obyvatel, většinou katolíků. Španělové jsou smíšenici z Iberů, Keltů, Fenicánů, Řeků a Římanů, z Němců, Arabů a Maurů a proto tvoří rozličné kmeny. Jsou Katalonci, Kastiliani, A dalusiani a Aragoniani, skromní Galicianani a Asturiani. Všichni však jsou velmi živé a ohnivé povahy a proto Španělsko prodělalo mnoho převratů vnitř, mnoho válek s jinými národy na pevnině i na moři. Pominuvše minulost, obrátíme pozornost svou na dobu novější a to velmi pohnutou. Po smrti krále Don Karlosa vypukla r. 1868 nová revoluce. Liberální povstali proti přívržencům královským a porazili je. Isabella utekla do Francie. Pokroková vláda nabídla korunu králi Ferdinandovi Portugalskému a když tento ji odmítl, dědičnému princí Leopoldovi Hohenzollernskému. Pak r. 1870 přijal korunu královskou vévoda Amadeus z Aosty, syn italského krále Emanuela, ale brzy nasytiv se bojů strannických vzdal se koruny 1873. Následovala republika. Povstaly rozličné nepokoje v jednotlivých krajích až r. 1874 syn Isabelly za krále zvolen jako Alfons XII., který byl dobrým katolíkem, pravým Španělem a skutečně dokonalejší muž. Potlačil pomalu vzpoury jednotlivých stran a zrušil mnohé staré svobody a nové zaváděl reformy. Brzo zemřev měl za nástupce Alfonse XIII., syna pohrobka, za něhož vedla vládu matka jeho Marie Kristina, arcivévodkyně rakouská. Přes všeliké obtíže a boje jednotlivých stran dovedla matka královna udržeti otěže vlády svým moudrým jednáním a oblíbeností u lidu. Mnohé užitečné věci zavedla a upravila poměry na dvoře královském a jednáním svým povznesla Španělsko a získala jemu vážnost mezi ostatními státy evropskými. Boj Španělska s Amerikou vyzádal sobě veliké oběti, tak že Španělsko zesláblo a mnohá území v Americe a v Asii ztratilo. Zatím dorostl kralevic Alfons XIII., nastoupil vládu 1902 a lid španělský klade, v něho veliké naděje I na tohoto panovníka učiněn vražedný útok brzo po svatbě s princeznou battenberskou. Odkud to, že tolik vražedných útoků se vyskytuje nyní všude a právě v zemi Španělské a v Portugalsku? Příčina toho jest falešný pokrok, znekřesťanění škol a úřadů světských. Tot dilo svobodných zednářů. Napřed prováděli svou krutovládou ve Francii, odtrhli stát od církve, zrušili křesťanské školy, pobrali církevní jmění, zrušili nadace a kláštery, řeholníky vyhnali ze země a nyní, když dohospodařili, začali totéž provádět ve Španělsku a v Portugalsku.

Kdo by nebyl slyšel o nějakém Ferrerovi? Kdo by nevěděl, jak ho i naši nepřátelé oslavovali, nevědouce vlastně proč, jen proto, že zuřil proti církvi katolické. A to jest u nich hlavní věc. Tento Ferrer narodil se roku 1859 v Abelly jako syn chudých rodičů vinařů. Jeho školní vzdělání bylo nedostatečné, ale rád čítal knihy, a sice socialistické a anarchické, a tím se připravoval na budoucí svou činnost. Štěstí mu trochu přálo; zdědil roku 1901 víc než 700.000 franků, vrátil se z Francie do Barcelony a zakládal »moderní školy«, v nichž se vychovávali samí anarchisté. Při vražedném útoku na krále Alfonse byl také Ferrer, ale vyvázl z tohoto bez trestu. Na to vláda zavřela 121 škol ferrerských. V červenci 1906 vypukla v Barceloně revoluce přičiněním Ferrerovým a natropila od 25. do 29. téhož měsíce strašné spousty. Kostelů 48 a klášterů bylo zapáleno a sbořeno a 130 kněží

povražděno. Každý věděl, čím to dílo jest. Všichni žádali trest na původce. Zednáři jej vzali v ochranu. Noviny zednářské se Ferrera zastávaly a omlouvaly. Než marně. Úřady se chopily této záležitosti a Ferrer odsouzen na smrt. A nyní teprve nastala bouře. Všecko svalováno na církev katolickou, aby davy lidu byly ještě více poštvány proti církvi a jejím ústavům. Konečně dokázáno přece, že ne církev, ale světské úřady po právu Ferrera odsoudily, jak toho zasloužil takový zloduch v lidské podobě.

Takové byly poměry v poslední době ve Španělsku. Doufejme však, že mnohým se otevrou oči a poznají pravdu a kdo s nimi dobře smýšlí. Doufejme ve příznivý obrat poměrů ve Španělsku. Přes všeliké strannictví přece ještě jeví se dobrý duch. Studující vysokých škol v Barceloně podali veliký protest s 1009 podpisy na presidenta vlády, v němž odsuzují s opovržením řádění divokých buřičův a ničitelův kostelův a uměleckých památek, knihoven a archivů, proti nepřítelům společenského řádu a proti špatné porozuměné svobodě. Duch katolický se vzmáhá proti liberálům. Konají se okázalé schůze katolíkův a dávají na jevo své přesvědčení vládě, v říšské radě a v novinách. Katolické spolky k novému životu se probouzejí. Nábožná bratrstva konají své schůze za vedení svých duchovních a biskupů. Poměry ve Španělsku jsou velmi těžké a nejspíše jak v náboženském tak v národním ohledu. Není ještě jisto, která strana zvítězí, zda katolická nebo proticírkevní — zednářská. Je tedy naší povinností, abychom Boha prosili za příznivý obrat zájmů náboženských, aby země dříve skrz naskrz katolická opět nabyla tvárnosti katolické, přivínila se ke Stolicí papežské a k víře svaté, a to přímlovou tolika svatých a světíc Božích, kteří se v této krásné zemi zrodili a tolik dobrého v ní učinili pro čest a slávu Boží a pro spásu duší nesmrtelných. Bože, zachraň tuto zemi od pohromy nevěry a nepřátel Tvých!

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za zachování a oživení sv. víry v národu španělském a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plno-mocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.) Sv. Josefe, vzore a patrono ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michæli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Hešo apoštolské: Modliti se a dáti se modliti za vzrůst katol. víry.

Úmysl v březnu: Dělnictvo.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČNÍK XLV.

Vychází počátkem každého měsíce.

BŘEZEN 1911.

Bratři! Napomínám vás, abyste nepřijímali milosti Boží nadarmo. Neboť praví: V čas příjemný uslyšel jsem tě a v den spasení spomohl jsem tobě. (2, Cor. 6)

U Marie.

V tom našem kostele,
v kostelíčku,
poklekám v holech svých
před Matičku.

Modlím se růženec
u Marie,
nesu jí něžný květ
od lilie.

Modlím se Otčenáš,
Anděl Páně,
aby mě uvedla
k nebes bráně.

Ona vyslyší
moje lkání,
sešle mi do duše
požehnání.

Požehná práci mé
Máti milá,
když se jí duše má
poklonila.

V tom našem kostele
blaze mi je,
když se tu pomodlím
u Marie.

Pojďte ke mně!

Na kříži tu rozpjat visí,
Ježíš Kristus, světa Pán,
pětí toky krev mu stéká
z jeho svatých těla ran.

Na hlavě má z ostrých trnů
přitlačenou korunu,
a ty oči zakalené
zavřeli se v bolném snu.

A bok kopím probodený,
ruce, nohy přibity,
a to jenom vinu neseš,
nešťastný hříšníku, ty!

Pro tebe tu Kristus umřel,
hříchu by tě pozbavil,
a tam v nebi tvoji duši
u Otce stan připravil.

Nuže, pospěš k mému kříži,
sílu čerpej z mojih ran,
abys mohl po svém žití
stanout u nebeských bran.

Pojďte ke mně ó zarmoucení,
volá s kříže Kristus Pán,
neboť za vás z pouhé lásky
byl jsem Otcem v obět dán!

A. M. Kučláková.

Božská prozřetelnost.

Dle spisů ctihodného P. de la Colombière upravil Jan Tagliaferro.

Cvičba oddanosti Božské prozřetelnosti.

(Tato cvičba je důležitá pro neobyčejný prospěch, jaký poskytuje.)

1. V z b u d' v í r u v božskou prozřetelnost; uvaž pravdu, že Bůh stále pečuje o vše, jednotlivě a všeobecně, jmenovitě o duši naši, o tělo naše a o všecken prospěch náš. Péči této nic neujde: On pečuje o naše dobré jméno, o naše práce, naše zdraví i nemoc, o život i smrt, i o nepatrný vlásek, jenž nespadne bez vůle Jeho.

2. Vzbudiv víru, vzbud' naději v božskou prozřetelnost, která o vše pečuje, nás řídí a spravuje s bdělostí a otcovskou pečlivostí. Ponechávajíc se tomuto řízení doufejme, že cokoliv se nám přihodí, bude nám prospěšno i spasitelné, i to, co právě se zdá tomu odporovati.

3. Pak v z b u d' l á s k u. Osvědč božské prozřetelnosti něžnou přítulnost a ohnivou lásku, jako dícko matce své, když se k ní utíká. Uctivej její úradky jakkoliv jsou nevystižitelný, dobře věda, že jsou plodem neskončené moudrosti, která nemůže oklamati, a všemohoucí dobroty, která jen dokonalosti svých tvorů vyhledává. Pak snažme se, aby se úcta tak povznesla, abychom o prozřetelnosti rádi mluvili a nadšeně jí hájili, kdyby bylo třeba.

4. Když tyto cvičby často obnovíme a jimi budeme proniknuti, svěří se duše naše božské prozřetelnosti a spočine v jeho náručí, jako dítko v náručí matky. Heslem nám jsou

slova Davidova: „V pokoji proto spáti a odpočívati budu, nebo Ty, Hospodine, obzvláště v naději postavil jsi mne.“ (Žalm 4, 9.) Aneb s tím prorokem rceme: „Hospodin jest mým pastýřem, a nic mi se nedostáváti nebude: Na místě pastvy tu jest mne usadil: nad vodou občerstvení vychoval mne, duši mou obrátil. Provedl mne po cestách spravedlnosti pro jméno své (a pro mou dokonalost: Pane, stráž rukou Tvou chráněn zajištěnou Tvoji,) bychť pak chodil uprostřed stínu smrti, nebudu se báti zlého nebo Ty se mnou jsi. A milosrdenství Tvé následovati bude mne po všechny dny života mého, i dáš mi, abych přebýval v domě Hospodinově za dlouhé časy.“ (Žalm 22 1. r.)

Potěšena jsouc těmito slovy, přijímá duše s úctou všechny příhody přítomné a očekává budoucích se sladkým klidem a rozkošným pokojem; žije jako bezstarostné dítko. Nečeká zahálčivě na to, čeho potřebuje, aniž nedbale se ujímá věcí jiných. Právě naopak, činí vše, co pokud síly stačí, a všech schopností používá; ale všem starostem se oddává, řízena jsouc Bohem. Vlastní domněnky podrobuje Jeho soudu a ponechává Bohu, by vším vládl, očekávajíc jenom takový výsledek, jenž se shoduje s Jeho úmyslem.

Kolik cti a slávy prokazuje Bohu taková duše! Jest Mu cti velikou, že má tvory, kteří se Jeho prozřetelnosti oddávají, od Jeho řízení závislími se stávají, tak pevnou důvěru v Něho mají

a tak velikého míru požívají, očekávajíce, co jim sešle. A jak pečuje Bůh o takovou duši! Bdí nad ní i nejmenším, co by jí prospělo; dává vnučení osobám, které jí vedou, aby jí dobře vedly. A kdyby duchovní vůdce z jakékoliv příčiny k něčemu škodlivému ji nabádal, tajným a neočekávaným způsobem by mu to Bůh překazil; přiměl by jej k tomu, co duši nejvíce prospěje. Tak pečlivě bdí Pán nad těmi, které miluje. Připisuje-li Písmo sv. Bohu oči, má je k tomu, aby bděl nad milovanými; připisuje-li mu uši, má je k tomu, aby je slyšel, a ruce, aby je chránil; kdo se jich dotkne, dotkne se zřítelnice oka Jeho. „Na rukou svých zapsal jsem tě,“ dí Bůh ústy Isaiáše (40, 16.): „Při prsích chováni budete, a na kolenou budou vám chlácholiti. Jako když matka někomu lahodí, tak já potěším vás.“ (66, 12. 13.) A u Oseáše: „Byl jsem jako pěstoun Efraimovi, nosil jsem je na ramenách svých.“ (11, 3.) A již dříve ústy Mojžíše dí: „Na poušti nesl tebe Hospodin Bůh tvůj, jako nosívá člověk maličkého syna svého, po vši cestě, po které jste šli.“ (5 Mojž. 1, 31.) A u Isaiáše dí: „Budou králové pěstounové tvoji a královny chovačky tvé. I poznát všeliké tělo, že já Hospodin spasena činím tebe.“ (Is. 40, 23. 26.)

Jak šťastna jest taková duše!

Noe jest nám skvělým příkladem štěstí, jakého zakoušíme úplnou odda-

ností k Bohu. Když déšť z nebe v prouděch se lil a živly celé přírody se rozpoutaly, žil klidně a pokojně v arše, mezi lvy, tygry a medvědy, protože Bůh řídil jej. Jiní lidé byli rozčileni a přestrašení na těle i na duši. Ztratili jmění, ženy i děti. i sami zahynuli, pohlceni jsouce vlnami bez milosrdenství. Tak bezpečně pluje i duše bouřlivým mořem života, oddává-li se prozřetelnosti a ponechává-li jí kormidlo lodi; duše pak, které samy se řídití chtějí, v ustavičném nepokoji jsou, jako duše neposlušné, odbojní služebníci. Majíce za kormidelníka svou nestálost, slepou vůli, zmítání jsou dlouho větry a vlnami, až se ztroskotají.

Oddávejme se dokonale božské prozřetelnosti, ponecháme jí všecku moc nad námi. Buďmež opravdu dítkami jejími, následující je laskavě jako matku; důvěřujeme jí ve všech potřebách a čekajme bez starosti, až nám dobrotivě přispěje. Nechme ji dle vůle své jednatí a všim nás opatří v pravý čas, na místě náležícím a vhodným způsobem. Po divných cestách nás přivede k pokoji duše a k oné blaženosti, které již v tomto životě požívati máme. Tato blaženost jest předtuchou blaženosti a rozkoše, které, jak nám slíbno, v nebesích požívati máme po všechny věky.

(P. d.)

Jak si myslí Sv. Otec Pius X. častější sv. přijímání věřících.

„Dobrého není nikdy
tuzé mnoho“

Na vyšší svého apoštolského úřadu a jakožto náměstek Kristův na zemi, stojí papež jako na vysoké hoře, s níž přehlíží celý svět, řídí a poznává, co lidstvu chybí. Jako velepastýř, kterému duchovní blaho lidstva svěřeno jest a jako pečlivý otec, jenž o rodinu svou ze všech sil svých se stará, tak

pečuje i sv. Otec Pius o velikou rodinu svou, církev katolickou, a vida ty neščíslné boje, které přestáti musí, dodává jí zbraně, vida ta hrozná nebezpečí, která věřícím hrozí, podává ochranu, a vida; že tak mnozí slabí jsou a chabí, podává posilu a sice ne lidskou, nýbrž nebeskou, volaje všechny a volaje ke všem: Pojďte k stolu Páně, pojďte často, pojďte denně, zde sám Spasitel vám podává zbraň k statečnému bojování, ochranu v ne-

bezpečích, posilu v slabosti, neboť se vám dává celý s mocí, láskou i milosrdenstvím svým ve sv. přijímání. Ku Kristu zpět chce sv. Otec vésti stádo své, ku Kristu, nejvyššímu pastýři duší, od něhož jsme se příliš vzdálili. Ano, k svému velikému zármutku vidí svatý Otec, kterak hřích panuje a ctnost ve světě mizí, kterak široké kruhy katolických křesťanů nemají toho života, který Syn Boží jim přinesl, kterak mrtví jsou podle duše, ačkoliv jim denně Spasitel podává »chléb života«. A sv. Otec vidí příčinu tohoto smutného zjevu v tom, že málo anebo docela ne mnozí, ba přemnozí, neužívají prostředků k životu duchovnímu potřebných, totiž milosti Boží, žijíce tak podle těla, ale skomírajíce podle duše. A jelikož Kristus svou milost nám podává ve sv. svátostech, a to zejména v oněch, které co nejčastěji přijímání lze, svatém pokání a nejsv. Svátosti oltářní, proto nabádá sv. Otec k častému sv. přijímání a slibuje si od něho znovuzbrození duchovního života katolíků. Z té příčiny vydal list 20. prosince 1905 o častém ba denním přijímání věřících a nalehá co nejdůrazněji jak na biskupy a kněze tak i na věřící, aby se podle něho řídili a v životě co nejvíce následovali.

Chceme proto zde v krátkosti uvést, jak si sv. Otec Pius X. častější svatě přijímání věřících myslí a co v tom ohledu nám činiti třeba. Dvě věci hlavně musíme při dekretu sv. Otce na paměti mítí a sice otázky: 1. Jak často se má přijímání? a 2. jaké má býtí rozpoložení duše? 1. Tedy jak často si sv. Otec přeje, by věřící přijímali? Jest zajisté výslovným přáním Spasitelovým a proto i toužebným přáním církve svatě, aby věřící denně přistupovali ke stolu Páně. Tak to vyslovil církevní sněm tridentský. Kristus zajisté ustanovil nejsv. Svátost za tím účelem, aby byla přijímána — »vezměte a jezte,« řekl a také poručil: »To činite za mou památku.« To jest, opakuje obět tuto neustále, aby i jiní měli příležitost tělo své a krev mou přijímati. Proto nesmíme si mysliti: Nynější sv. Otec si sice toho přeje, ale může se státi, že přijde jiný, který nebude na to velkou váhu klásti. O nikoli, nejen sv. Otec si toho žádá, nýbrž církve sv. si toho přeje a přátí musí co nej-

vřeji, neboť sám Pán a Spasitel náš toto přání co nejzřejměji vyslovil. Proto církve vždycky na tom trvala, aby věřící Tělo Páně často přijímali, byt by tohoto jejího přání nebylo vždy dbáno anebo nebylo vždy se stejnou jasností a důrazem hlášáno. Když pak ve smutných dobách bludů jansenistických celé stavy s přísností neoprávněnou byly od sv. přijímání vylučovány, na př. manželé, obchodníci a pod., tu papež Innocenc XI. r. 1679 staré učení církevní o sv. přijímání zase zdůraznil, řka, že jest pro každého křesťana a že Pán všechny věřící denně si přeje viděti u svého stolu. Neučí tedy sv. Otec ničemu novému snad, nýbrž obnovuje a na paměť nám uvádí starou, ustavičnou nauku církve sv. A jelikož i dítky náležejí k církvi sv., vydal svatý Otec Pius X. 15. září 1906 dekret, kterým stanoví, že i děti častěji, ba denně mají přijímati svátostného Spasitele, aby co nejvíce byly od malička v dobrém utužovány a před zlým chráněny.

Z toho ze všeho jde na jevo, že sv. církve dle svého zakladatele si přeje a co nejdůtklivěji věřící vybízí, aby denně osazen byl stůl Páně.

2. Druhá otázka, a to veledůležitá, jest o stavu duše přijímajícího. Svatý Otec připomíná, že k dennímu svatému přijímání třeba jest stav milosti, všední hříchy tedy nevyklučují člověka od stolu Páně, b) pravý úmysl to jest úmysl nejsv. Svátost se všemi účinky spásonosnými skutečně přijmouti a tak ne snad jen k ukojení své ješitnosti, anebo jen tak s jinými jíti, ze zvyku. Úmysl pravý tedy musí býtí. V těchto dvou věcech: stavu milosti duše a pravému úmyslu záleží potřebné rozpoložení duše přijímajícího. Kdo tedy takto denně přijímá, přijímá hodně a také s užítkem. Kdo tak v duchovním životě pilným jest a pokročil, že se udržuje ve stavu milosti Boží, ten může ke sv. přijímání přistupovati denně i bez zvláštní sv. zповědi. Ovšem, jest zajisté radno a prospěšno i takovým věřícím často sv. zповěď konati.

Sv. Otec Pius X. vším způsobem o to usiluje, aby dekret jeho se prováděl; proto dal již v roce 1905 rozšiřovati »modlitby na podporu denního svatého přijímání,« které velice dobře na mysl věřících působily. Roku 1906 zřídil svatý

Otec zvláštní spolek horlivců pro denní sv. přijímání tak zvanou »eucharistickou ligu kněží«, která věřícím co nejvšeleji denní sv. přijímání doporučovala, že k němu vodila a také mnohými duchovními milostmi od sv. Otce obdařena byla. Téhož roku povolil svatý Otec značné ulehčení všem, kdož nemocní na lůžku leží, byť by i nebyli nebezpečně nemocní, v ohledu lačnosti, takže i před sv. přijímáním něco málo pojisti mohou, kdyby jinak se pro slabost zdržeti nemohli, tak, aby jen denně mohli přijímati. Roku 1907 poslal sv. Otec k sjezdu eucharistickému v Metz list, v němž tvrdí, že časté sv. přijímání jest nejkratší cesta pro jednotlivce i celou společnost křesťanskou k získání spásy. Když republika mexická své jubileum slavila, poslal sv. Otec biskupům mexickým blahopřání a v tom také uvedl přání své o častém sv. přijímání, jakožto potřebnému ku vzpružení a zachování křesť. ducha ve věřících. Pak, kde může, nabádá a vybízí sv. Otec náš věřící i představené jejich duchovní, aby časté sv. přijímání co nejvíce podporovali a zaváděli. Svatý Otec nabádá zvláště, aby dítky od útlého mládí vedeny byly k častému svatému přijímání, neboť v dítkách má se vychovati budoucí lepší a horlivější pokolení, které by plně ohně a lásky bylo pro Krista a sv. jeho církev, a v době bojů hrdinsky za nejdražší statky naše bojovalo, trpělo, ale také vítězilo. Proto vydal svatý Otec 8. srpna 1910 dekret, v němž stanoví, že se dítky již při nabývání rozumu, tedy dle krajín, od 7ho roku stáří mají vésti k prvnímu sv. přijímání a potom vždy často a často za rok.

Ovšem řekne mnohý, v takovýchto okolnostech vloudí se všelijaké nešvary, nepřístojnosti, nejsv. Svátost bude zlehčována nehodným přijímáním, mnozí budou přistupovati jen z okázalosti a ješitnosti, aby za zbožné byli pokládáni atd. K tomu se musí odpověděti toto: Nešvary jsou a budou všudy, neboť dokud lidé lidmi jsou, nelze se jich vyvarovati, a kdo by jen proto chtěl časté svaté přijímání neschvalovati, že se mnohé nepřístojnosti vyskytují, musí by se vůbec všech duchovních statků, plynoucích ze sv. Svátosti zřici. Vždyť všeho, co samo sebou velmi dobré jest, lze zneužiti; nezneužívají snad lidé pokrmu, nápoje,

ohně umění, modlitby, atd. a snad by proto se všeho toho člověk vůbec zřici měl? To přece nelze. Zde jde o to, aby se veškeré zneužívání co nejvíce omezilo a zamezilo. A tu dekret sv. Otce dává nám dva pokyny a spolu jak se samo sebou rozumí i napomenuti. Předně klade váhu na přípravu ke sv. přijímání a na díkučinění po něm. Právě tam sv. Otec: »Jest o to pečovati, aby pilná příprava ke sv. přijímání předcházela a příslušné díkučinění, dle možnosti, stavu a povolání přijímajícího následovalo.« Ovšem ani příprava ani díkučinění nepůsobí stav duše k přijímání hodný. Kdo by nebyl ve stavu milosti Boží, nýbrž v těžkém hříchu, ten by zajisté přijímal nehodně a dopouštěl se velikého hříchu, i kdyby se jinak na sv. přijímání připravoval a po něm díky činil. Naopak ale, kdyby jsa ve stavu milosti Boží opomenul přípravu i díkučinění, přijímal by hodně, ovšem by se dopouštěl hříchu všedního pro malou úctu k Nejsvětějšímu. Svatý Otec bere ohled na povinnosti a práce jednotlivce a proto praví: »Příprava a díkučinění dějtež se dle možnosti jednoho každého.« Kdo tedy času nemá a velice prací a povinnostmi zaměstnán jest, tomu zajisté dostačí několik minut přípravy a díkučinění, obzvláště tomu, jenž jinak zbožným jest a takřka ustavičně na Boha, i při pracích svých, vzpomíná. Je-li možné slyšeti mši sv., tu zajisté doba její dostačí k dobré přípravě a ku zbožnému dostičinění. Za druhé k vůli větší jistotě dobré jest vyžádati si radu zpovědníka. Sv. Otec povi radu, neboť dovolení dal Spasitel sám. Zpovědník zkoumá stav žadatele, a vidí-li stav milosti a dobrý úmysl, zajisté rád a ochotně udělí radu k častému ba dennímu sv. přijímání. Ovšem uděliti ji nemůže, ba zrazovati musí tam, kde vidí, že těchto dvou podmínek není, sice by spolupůsobil ke hříchu. Avšak i tam musí zrazovati od denního sv. přijímání, kde by se tím povinnosti jiné hrubě porušovaly anebo kde by větší zlo se tím stávalo. Svatý Otec má na mysli dále i slabost lidskou a obyčej v mnohých krajínách ročně jen jednou neb dvakrát ke stolu Páně přistupovati. A tu napomíná, věda, že by náhlý přechod k častému ba dennímu

sv. přijímání nebyl možný, napomíná, aby se věřící často upomínali na ty spasitelné a veliké účinky v duši, které má sv. přijímání, a tak znenáhla se věřící vedli ku stolu Páně alespoň v neděli a svátek, kdy jsou povinni slyšeti mši svatou. K tomu radí sv. Otec zakládati bratrstva častějšího sv. přijímání, aby po příkladu jejich ostatní se učili Tělo Páně často přijímatí.

Ovšem jsou krajiny na př. Tyrolsko, kde věřící již vždycky často sv. svátosti přijímali, tam s radostí zajisté přijmou vyzvání sv. Otce, aby co činili často, činili ještě častěji, ba denně. Ve zbožném Tyrolsku není to řídkým zjevem, že služebné, aby mohly denně ke svatému přijímání, již o 4. hodině ranni se vydávají na cestu do kostela, a v čas svých prací zase doma jsou a nic tedy nezameškají. Horlivost ve službě Boží a péče o spásu duše zajisté vždy nalezne prostředky a způsoby, kterak by se jak povinností denním tak touze duše po Spasiteli vyhovělo. Proto jako při všem i v tomto ohledu jest horlivost hlavní věcí, neboť ona jest výsledkem lásky ke Spasiteli a láska jest vždycky vynalezavá, aby dosáhla toho, po čem prahne. Poznejme ze všeho, co řečeno jest o dekretu sv. Otce Pia X., něžnou a velikou jeho péči a starost o duchovní blaho dítek církve katolické, poznejme, že jako dobrý otec vyhledává a podává prostředky k ozdravení nemocných, k posílnění slabých, k utužení dobrých a k obrácení hříšníků. Tělo a krev Páně zajisté jest lékem ze všech nejučinnějším, který jako onen olej a balsám milosrdného Samaritána léčí nemocného, uzdravuje rány duše, dodává síly ke ctnosti, chrání před úklady ďablovými a seslabuje vlastní naši hříšnou náruživost a žádostivost. Kdo spojen jest takto ustavičně se Spasitelem, nemusí se ničeho báti, může vždy naň se spoléhati,

v pomoc jeho doufati, a tak klidně a spokojeně žíti, byť by, jak pravil onen pohanský básník, i celý svět se naň hroutil. Vždyť sv. Pavel vítězně a sebevědomě zvolal: »Jestliže Bůh s námi jest, kdo proti nám?« I my s důvěrou největší zvolati můžeme: »Je-li Ježíš s námi, je-li v duši naší, čeho se báti máme?« Proto jest časté sv. přijímání, ovšem mějme vždy na paměti hodné, pramenem čistých radostí, uslechťujících tužeb, posily, útěchy, pomoci, a spolu také zárukou oněch nebeských darů jednou tam na věčnosti, po nichž baží duše věrná zde na zemi. »Vzkříšení a život věčný« jsou dary, které nám slibuje Kristus Spasitel na věčnosti, jestli Ho přijímáme zde v časnosti. Proto opět a opět se vracíme ve »Škole B. S. P.« k častému sv. přijímání, opět a opět milé čtenáře prosíme, aby zkusili často »jak sladký jest Pán,« jak »štědrý na svých darech,« jak »milosrdný v odpuštění« a přistupovali často, co nejčastěji možno, ke stolu Páně. Vždyť tím nejlépe uctí nejsv. Srdce Ježíšovo, které z lásky své podává jim sebe sama a vyplní nejvřelejší přání jeho, spojenou býti s námi ustavičně. »S plesáním čerpati budete vodu z pramenů Spasitelových,« volá sv. žalmista. Nuže, čerpejme spásu z nevyčerpatelného zdroje lásky a milosrdenství Božího, z nejsv. Těla a krve Páně častým sv. přijímáním a uvidíme, kterak zázračné budou účinky v duši naší. Kéž by řádky tyto alespoň některé zbožné čtitele nejsv. Srdce Páně nadchly, aby si řekli »budu alespoň v neděli a svátek ke sv. přijímání přistupovati, vždy se dobře připravím a dobrý vzbudím úmysl,« aby co si řekli, také ve skutek uvedli. Boží pomoc — láska a milosrdenství necht všechny provází, když tento úmysl vzbudí a provedou! Zdař Bůh!

Boh. Hendl.

Klekání.

Zvučné zvony blaholily,
Matce Boží zpívali,
a má duše zaletěla
tam do nebe na chvíli.

Zaletěla duše v snění
tam do nebe k Matičce.
a to krásné její Zdrávas
zašeptala sladičce.

Anděl Páně domodlil se
mého srdce chvějný hlas,
a ty zvony ztišily se
se mnou skoro v jeden čas.

Přestaly již zvony zvonit,
v dálce kdesi ještě zní,
moje srdce utišeno
a mysl tu tiše sní!

Zimní ráno.

Krásné zimní ráno! Všude
sníh a všude z mrazu led,
všude pusto, prázdno v kraji,
kam jen upřu smutný hled.

V poli, v lese, v tichých sadech
sníh a mráz je napadlý,
pod ním všecko v spánku dřímá,
tráva i květ uvadlý.

Někde jenom poletují
sem i tamo havrani,
a zající hladem hnáni
krčejí se pod strání.

Všude ticho! Slunce matné
svítí v lesy, v poličko,
a v mé hrudi unavené
lká a bolí srdíčko!

Rozjímání při litanii k Božskému Srdci Páně.

17. Srdce Ježíšovo, z jehož plnosti my všichni jsme obdrželi! Dvojí věc zde rozjímáme: 1. Že se v Srdci Páně plnost všech pokladů nalézá. 2. Že láska jeho z pokladu tohoto štědře nám všem uděluje. Srdce Páně je srdce bohatého Bohočlověka, v němž proto veškeré bohatství milostí Božích složeno jest. Toto bohatství jest nevyčerpatelné a každý z nás najde tam vše, čeho potřebuje, a to v hojnosti. A Spasitel dokázal i o tom lásku nejsv. Srdce svého, že ubohému lidstvu hojně darů svých udělil. Vykoupení člověčenstva, svatost tolika vyvolených je toho důkazem, neboť vše to jen z lásky a bohatství Božího se vyprýstilo. A rozpomeňme se, kolikrát i my jsme již obdrželi hojných darů ze Srdce Páně? Kolikrát čerpali jsme z plnosti jeho bohatství prostředky k cestě k nebi? Avšak nezapomeňme i na to, že jednou požádá Spasitel, jako přísný soudce počet z toho, kterak jsme milosti a darů jeho užívali. Dejme proto dobrý pozor, abychom netoliko z ruky Páně

hojných darů přijímali, nýbrž také jich ke cti Boží a spáse duše naší užívali a tak jednou s dobrým svědomím počet z nich vydati mohli před soudem Božím.

18. Srdce Ježíšovo, žádosti pahrbků věčných! Na počátku stvořil Bůh všecko k radosti a štěstí, jak celou přírodu, tak i lidi. Dle vůle Stvořitelovy mělo se lidstvo na zemi již těšiti z lásky a milosti svého Boha a tak již zde okoušeti poněkud radostí věčných. Ale hříchem zkažen byl tento stav, všecken pořádek se shroutil, štěstí bylo zničeno a zůstala jenom žádost, touha, a to touha horoucí po ztraceném štěstí. Zdaž mělo se navrátiti? Člověk si ho ovšem nezasloužil, ale milosrdenství Boží bylo větší nežli hřích, a tak přislíbil Bůh zase vše do pořádku uvéstí, co hřích lidský rozvrátil. A to státi se mělo samým Synem Božím, jenž proto na svět přijíti měl. Na tomto Synu Božím, na lásce jeho Srdce a oběti jeho záviselo blaho celého světa. Proto nese se touha a žádost veškerého lidstva a celého stvoření k tomuto Srdci Páně.

K němu s touhou pohlíželi světci Starého Zákona, k němu nesla se touha i pohánův a k němu tíhne srdce všech věřících silou neodolatelnou. Ovšem úplně ukojena bude tato naše touha na věčnosti u pahrbků věčné lásky a dobroty. Netoužíme-li však jen my po Srdci Páně, ono touží po nás, touží nás spasiti, nás šťastnými učiniti zde i na věčnosti; vždyť přišel Spasitel, »aby hledal a spasil, co bylo zahynulo.« A naše srdce už je tak stvořené, že musí být spojeno s Bohem, sice nemá pokoje. Zdali však hledáme toto štěstí své vždy u Krista Pána, zdali touží srdce naše po spočinutí v Srdci Páně? Roznětme touhu svou po něm a uvidíme, jaká radost, štěstí a spokojenost uhostí se v duši naší.

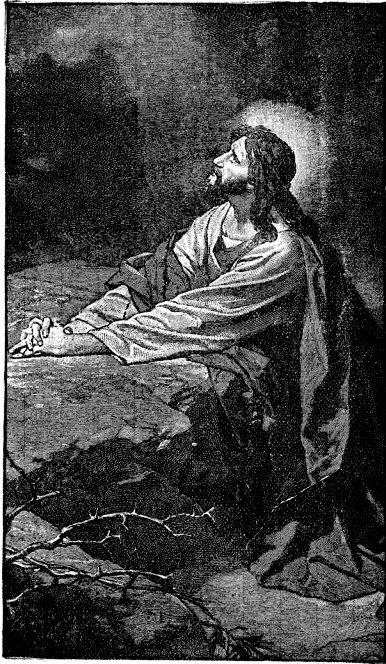
19. Srdce Ježíšovo trpělivé a mnoho slitování! Nedošli bychom nikdy štěstí, spásy, kdyby Srdce Páně bylo tak vrtkavé a tvrdé jako je srdce naše. Slibujeme, ale nedržíme, prosíme a zase ubíráme, chceme být spaseni a přece mnohdy více svět nežli Spasitele milujeme a posloucháme. A hle, přece nás božské Srdce Páně neodmítá, přece se před námi nezavírá, je trpělivé a slitovné. Ó jak útechyplné pro nás jsou tyto vlastnosti nejsv. Srdce Ježíšova! Co bychom si počali bez nich? Již v Starém Zákoně ukazoval Bůh svou shovívavost a trpělivost s vrtkavým národem vyvoleným, v Novém Zákoně jeví se tato dobrota Boží ještě v jasnějším světle v Srdci Ježíšově. Chcete díky? Vzpomeňte na Magdalenu, veřejnou hříšnici a kajnicu, na zrádce Jidáše, na lotra kajícího na kříži, vzpomeňte na fariseje a lid židovský a celé člověčenstvo — neměl Kristus s nimi útrpnost, nebyl trpělivý v čekání na kajicnost jejich? »Vždyt nechce, aby hříšník zahynul, ale aby se obrátil a živ byl.« Proto čeká a čekává dlouho, dlouho; daleko větší je trpělivost jeho nežli bývá naše. A proč je Srdce Páně k nám tak trpělivé? Poněvadž jest »mnohého slitování«. Má útrpnost s naší bidou jako náš otec a nejlepší přítel, nechce nás zničit, nechce nás zavrhnouti, a proto čeká, čeká trpělivě. Že však i přes tuto trpělivost a slitování mnoho hříšníků zavrženo bývá, není vinou Srdce Páně, nýbrž vinou jejich, že trpělivosti a slitování Božího zneužívali, pokání své

oddalovali, hříšně se spoléhali na lásku Kristovu a se nepolepšili, až bylo pozdě. Pozdě! Jak hrozné to slovo! Rozpomeňme se na vlastní stav duše své, zdali snad i my líní nejsme a nedbali v pokání, abychom i my nezakusili jednou hrozného významu slova: »Pozdě pokání činíš — už tě neznám!«

20. Srdce Ježíšovo bohaté ke všem, kteří těbe vzývají! Jak radostná to slova! Pro všechny je Srdce Páně bohaté, nevyjímá nikoho, ani chudého ani bohatého ve světě, ani ctnostného ani hříšníka, jen když ho prosí a vzývají. Světci toho zakusili. Proč dosáhli tak vysokého stupně dokonalosti? Milostí Boží i vlastním přičiněním. Ježíš Kristus — Bůh — moci svou ponechal slabé jejich vůli a oni zase hledali a užívali darův a milostí Božích svědomitě k životu ctnostnému. Avšak Kristus Pán chce, abychom za dary jeho prosili, o ně jej vzýváli, a to jak ústy tak srdcem. Proto jest modlitba potřebná, ovšem modlitba zbožná, upřímná, ze srdce jdoucí, taková dosahuje až k Srdci Páně. Věčně pravdivým zůstává slovo Páně: »Proste a bude vám dáno.« Ve všech potřebách svých jak těla tak duše utkejme se tedy k nevyčerpatelnému pokladu uloženému v Srdci Páně, a otevře Pán ruku svou a hojně obdaří všechny, obzvláště ty nejubožejší a nejchudší, a to jsou hříšníci. Vždyť k vůli těmto přišel obzvláště na svět, k vůli nim pněl na kříži, k vůli nim dal otevřítí nejsvětější Srdce své. Blaze nám, jestliže najdeme v hříšném stavu svém cestu k Srdci Páně a prosíme o slitování a pomoc k obrácení se, jistě se nám všeho dostane.

21. Srdce Ježíšovo, pramení života a svatosti! Vykupitelské dílo Kristovo mělo ten účel, aby jak hřích a vinu tak i jejich následky, zlobné pro časnost i věčnost, zahlazeny byly. Svým utrpením a smrtí na kříži vykonal Kristus jako Spasitel světa dílo své. Proto v následujících prosbách předkládá se nám utrpení Páně k zbožnému rozjímání, abychom jednak hřích a následky jeho zlé pro nás poznávali a jednak také vděčně si připomínali umučení Páně jakožto vykoupení z nich. Hříchem se člověk takřka zavraždil, spáchal samovraždu na duši své, neboť hřích zabíjí život milosti a svatosti v duši. Aby naši

duši znova oživil a na životě pravém v milosti Boží uchoval, vydal se Kristus Pán sám na smrt. Smrt jeho jest pramenem života našeho. Kde je však život s milostí Boží spojený, tam je svatost, bohumilá ctnost, která duše nese k nebi, Boží v nás, ale jest ještě něčím hroznějším vůči Bohu, jest neskonalou urážkou velebnosti Boží. Hřích povstává z neposlušnosti k Bohu a z pýchy života, hříchem ukrádáme Bohu povinnou čest a slávu, pokud na nás jest. Dokud tento

Kristus Pán na hoře Olivetské.

a této svatosti pramenem jest milost a láska v oběti nejsv. Srdce Páně. I nám dal Pán život tento, sřežme se proto podtíti jej hříchem a zatvrzelostí v něm jej docela zničit!

22. Srdce Ježíšovo smíření za hříchy naše! Hřích neničí toliko milost

lup spáchaný se neodčiní, nelze očekávat odpuštění. Kdo však může zase loupež tuto nahraditi? Hříšník? Nikoli! Vždyť skutky jeho, pokud jsou vykonány ve hříšném stavu, samy o sobě ceny nemají, a nelze skutkem lidským napraviti urážku nekonečnou. Tu zasáhla

lásky Syna Božího. Svým ponižením, svou poctivostí až k smrti kříže usmířil uraženou velebnost božskou, neboť skutek tento jakožto božský nekonečnou cenu má. Tím vrácena byla Bohu čest a hříšným lidem dána možnost s Bohem se smířiti. A možnost tuto podává nám Spasitel ve svátosti pokání, v nejsv. oběti mešní, v pobožnosti o lásce k nejsv. Srdci Páně, ovšem máme-li pravou kajicnost a také pevný dobrý úmysl učiniti vše, co Kristus a církve jeho od nás za tím účelem žádá. Ó chopme se prostředků těchto, aby nejsvětější Srdce i pro nás bylo smířením za hříchy naše!

23. Srdce Ježíšovo potupami nasyčené! Hřích na jedné straně ukrádá Bohu čest, na druhé však hanobí jméno jeho. Jak zavrženíhodný jest proto hřích! A hle, i v tomto ohledu bylo Srdce Páně smířením za hřích. Vytrpělo všecku pohanu, rouhání, plvání, bičování, trním korunování a všechny ty hrozné útrapy, které Spasitel na těle a duši své před smrtí svou vystál. Vše to stalo se z lásky k Bohu Otci a z lásky k nám. Potupou vlastní chtěl Syn Boží Otci vrátiti a nahraditi urážku a potupu hříchy lidskými spáchanou a hříšným lidem zase získati ztracenou lásku a milost Boží. Ó rozjmejme o potupách, jimž vydán byl Ježíš pro nás, a varujme se hříchem tyto potupy rozmnožovati a blahodárný jejich účinek na duši naši ničiti. Ba přičiňujme se, abychom rádi pro Ježíše a víru jeho potupy na světě snaželi a trpěli, neboť za takové čeká nás jedinou oslava v nebesích.

24. Srdce Ježíšovo potřené pro hříchy naše! Hřích nemůže býti odpuštěn, dokud ho člověk nelituje a šobě neoskliví. Avšak hřích těžký má za následek, že člověk sám ze sebe k této lítosti a osklivosti nad hříchem se dostat nemůže. Tu Srdce Páně plné slitování přispělo nám na pomoc. Rozjmejme onu velikou bolest Spasitelovu v zahradě Getsemanské, kde vida to ohromné množství hříchů, za něž měl dostičiniti, krví se potil. Spasitel se rmoutí až k smrti nad hříchy našimi, a my bychom měli zůstatí hostejnými? Naše blaho, naše spása jde mu tak k srdci, a my bychom se o to starati neměli? Kristus trpí bolestí pro nás až k sebeobětování, a my bychom jej měli znova a znova hříchem urážeti,

neměli bychom míti s ním útrpnost, že uražen jest od tolika nevděčných lidí? Proto dbejme, abychom láskou, úctou a pobožností k nejsv. Srdci Ježíšovu nahražovali Spasiteli potupy a urážky od nevděčných a hříšných lidí mu činěné a sami poslušností svou dostičinili mu za neposlušnost jiných.

25. Srdce Ježíšovo poslušné až k smrti! Každý hřích ubírá Bohu povinnou mu lásku, jelikož se staví proti jeho nejmoudřejším, nejspravedlivějším a nejlepšímu zákonům. I toto zlo musí býti shlazeno, jestliže nám odpuštěno býti má. A to učinil Kristus Pán svou poslušností, a to tak velikou, že jej vedla až k smrti. Ohotně a rád přijímá Syn Boží z ruky Otce nebeského kalich utrpení, který až na dno vypíti chce. Volá sice v úzkostech: »Otče, je-li možné, odejmi tento kalich ode mne,« avšak hned poslušně a oddaně dodává: »Ne má, nybřz Tvá vůle se staň!« Ó kterak učiti se máme od poslušného Ježíše poslušnosti k Bohu a vůli jeho! Poslušností svou naklonil nám Spasitel Boha Otce, že rád promíjí a odpouští nám neposlušnost naši, jestliže jen ji uznáme, litujeme a pokání činíme. Dal nám tedy Kristus Pán v poslušnosti své netoliko příklad skvělý, ale i poklad nevyčerpatelný, z něhož k dobru svému vážití máme. »Učte se ode mne,« volá k nám proto nejsv. Srdce Páně. Učme se od Spasitele býti poslušnými Bohu, a to povždy, až do smrti, přemáhejme náruživosti své, které se proti Bohu staví, a tak zajisté nejlépe ukážeme vděčnost svou k nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu za poslušnost jeho nám tak užitečnou a spasitelnou.

26. Srdce Ježíšovo kopím probodené! Obraz Srdce Páně stává nám na oči Spasitele našeho, kterak po smrti ještě srdce jeho probodeno bylo kopím vojákovým a z něho vyprýštila se poslední krůpěj krve přesvaté. A co vypravuje nám rána tato v Srdci Ježíšově? Hlásá nám smutnou pravdu, že my, totiž hříchové lidstva jsou vinni smrti Ježíšovy a protože třeba nám hřích odstraniti a k němu se již nevracetí. Krev a voda prýšící se z rány nejsv. Srdce ukazují nám, kterak Spasitel náš dobrovolnou smrtí svou a vylitím předražené krve své nám odpuštění hříchů našich získal a

tím také největší zásluhy o nás a naši duši si dobyl. Srdce Ježíšovo na obraze bývá otočeno září plamenů vycházejících z něho, což nám na mysl uvádí, kterak hřích dusí plamen lásky k Bohu v srdci našem, a protože dal Spasitel Srdce své otevřítí, aby plamen jeho nezměrné lásky k nám vyšlehl a ustydilou lásku v srdci našem zase zapálil dle slov jeho: »Oheň přišel jsem s nebe poslati na zemi, a co jiného chci nežli aby hořel?« Ano jako hoří Srdce Páně láskou k nám, tak hořeti má srdce naše láskou k němu, a k lásce této povzbuzuje nás upřímná pobožnost k nejsv. Srdci Spasitelovu, kterou on sám obzvláštním provází požehnáním a pomocí.

27. Srdce Ježíšovo, prameni všelikého potěšení! Následek hříchu lidského byly, jsou a budou vždy rozličné bědy, utrpení jak tělesné, tak obzvláště duševní, rozličné kříže, bolesti, práce, trampoty a svizele života, neboť hřích přivodil na lidstvo kletbu Boží a způsobil mu tak hroznou škodu. Proto hledá člověk také potěšení, jinak by zahynul, hledá útěchu zvláště vnitřní, hledá ji často u tvorů, ale bohužel právě, trvalé potěšení u nich najítí nemůže. Nejsladší útěcha pro zraněné srdce lidské leží v odstranění hříchu z duše. A tuto útěchu podává nám nejsv. Srdce Páně, neboť v něm sídlí útěcha Boží, kte á očisťuje duši od hříchu a navrácuje milost ztracenou. Aby toho nám dobýti mohl, Kristus sám

trpěl všecka možná muka a trápení jak na těle tak na duši podle své lidské přirozenosti; proto zná trápení naše a má s námi také jako nejlepší náš přítel upřímnou soustrast. Jako tehdy, když viděl zástupy u sebe, které po tři dny už neměly, co by jedly, zvolal: »Lito jest mně zástupů,« tak nejsv. Srdce jeho ustavičně k nám volá: »Lito jest mi vás, ubozí přátelé! Já obětoval jsem se za vás, já trpěl i nejhroznější muka, úzkosti duševní za vás, abych získal vám útěchu, které tolik potřebujete.« Ó blaze nám, slyšíme-li hlas ten a hledáme útěchu svou u nohou Spasitele svého, u kříže jeho, před velebnou Svátostí a spojujeme-li se s ním kajnicně ve svatém přijímání. On obdarí nás útěchou, pokojem pravým a vnitřním, který nás oblaží a který nám svět dáti nemůže, ale také nám vzítí nemůže. Je to onen pokoj dobrého svědomí s Bohem spojeného, o němž Spasitel děl: »Pokoj svůj dávám vám.« Onen pokoj, o němž sv. Augustin tak krásně pravil: »Nepokojné je srdce lidské, dokud nespočine v Bohu,« t. j. dokud nemá pokoje nebeského v sobě. A k tomuto pokoji vede cesta nejsv. Srdcem Páně. Ó ctěme, milujme toto nejsv. Srdce celou silou duše naší, a pak při všech svizelích tohoto života budeme spokojeni a šťastni v duši, jako byli nesčíslní světci a světice Boží na zemi, kteří této moudrosti křesťanské tak dobře rozuměli a jí se řídili.

(O p)

Půst jazyka.

Postní rozjímání. — Napsal Ignát Zhdnel.

Čas postní jest doba, v níž každý bývá poněkud jinak naladěn nežli v jiné době roku církevního. Již ta modrá barva, kterou vidáme u oltáře při bohoslužbách, připomíná nám, že přiblížila se doba pokání, doba, v níž úsilovněji se máme zabývatí spásou své nesmrtelné duše. Vždyť hned na počátku čtyřicetidenního postu sypal nám kněz na čelo popel říkaje při tom: »Pomni, človče,

že jsi prach a popel, a že obrátíš se zase v prach a popel.« Může-li býti důtklivějšího napomenutí ku právě křesťanskému životu nad tato slova? Všichni máme této svaté doby používatí, abychom dále pokročili v dokonalosti křesťanské.

Máme se hlavně v této době postiti. Ale půstem vyrozumívá se nejenom půst v užším, přísném slova smyslu, totiž půst od masa, ale vyrozumíváme tuto

vůbec všechno umrtvování vášní, zlých žádostí, nezřízeností všeho druhu. Dnes chceme uvažovati, kterak by se měl náš jazyk postít. Lze zajisté mluvit o postu jazyka v mnohém ohledu; postít se má jazyk náš tím, že dáme pozor, abychom jazyka nezneuctili vyslovující nadarmo jména Božího; uložíme si dále půst jazyka tím, že se přičiníme, abychom nepochybili jazykem pomlouvající bližního, a konečně provedme nebo se aspoň upřímně vynasnažíme, abychom neposkvrnili jazyka sebeláskou, chválice a vyhovující ve všem samým sobě. V tomto ohledu lze tedy mluvit o postu jazyka, což bude našim letoším postním rozjímáním. Počneme ve jménu Páně, neboť »aj nyní čas příjemný, aj nyní den spasení«, použijme ho k dobrému!

1. Půst jazyka vzhledem k Bohu

— **neklejme!** Jazyk je z nejmenších údů těla našeho. A jakoby chtěl Bůh naznačiti, že ho máme s velkou opatrností užívatí, postavil před něj dvojí silnou hradbu, hradbu zubův a hradbu rtů. Dvojitá tato stráž jakoby k nám stále z vůle Boží volala: Dej pozor na jazyk, uživej ho nanejvýš opatrně, nemluv nadarmo! — U sv. Jakuba čteme tato velmi pozoruhodná slova: »Jazyk je sice malý úd, avšak provozuje velké věci. Aj, jak malý (jest) oheň a jak veliký les zapálí. Jazyk jest oheň, veškerost nepravosti« (3, 5). Jazyk může totiž nesmírně mnoho zlého sobě i jiným i celému světu zploditi. Co může zlého učiniti vzhledem k Bohu?

Druhé přikázání Boží jasně praví: »Nevezmeš jména Božího nadarmo«, čímž se nám přikazuje, abychom jméno Boží vždy uctivě, se zbožností vyslovovali a důvěrně vzývali. Ó kolik lidí jest, kteří bohužel nedbají tohoto zákona! Jest u nás ustáleným zvykem, že jdeme-li okolo lidí, kteří na polích pracují, dáváme jim pozdrav »Pomáhej Pán Bůh!« načež odpovídají »Dej to Pán Bůh!« Ale kolikráte bývá kolemjdoucí v pokušení, aby nevyslovil tohoto pozdravu, neboť již od zdaleka slyší celou spoustu všelikých rouhání, všelikého brání jména Božího nadarmo; dobytek nerozumný nechce poslouchati, a tu kleje orač nebo hospodář, až se hory zelenají. A kdo jde okolo, má říci »Pomáhej Pán Bůh«? Nepozoruješ, lide náš, že tím klením,

tím rouháním vlastně odháníš Pána Boha od sebe, že ho vyzýváš, aby ti nepomáhal, že nestojíš o jeho pomoc! Nezní to jako výsměch, když kolemjdoucí volá pracujícímu k pomoci Pána Boha, a ten za chvíli volá všechny lucifery?

Jazyk náš měl by býti rozhlásovatelem slávy a velebnosti Boží; povinností našeho jazyka by mělo býti děkovati neustále Bohu za vše dobré, co nám ve svém milosrdenství prokazuje. A týž jazyk se opovazuje jména Božího zneužívatí, jméno toto do bláta házetí, po něm nohama šlapati? Jazyk náš je první úd našeho těla, který Bůh prohlašuje za svůj majetek a jež hned při křtu zvláštním způsobem posvěcuje a ve svou ochranu bere. Když donesou kmotří novorozené dítětko do kostela ke křtu, neleje mu ihned kněz vodu na hlavu a neříká ihned slov »Já tě křtím ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého.« Ale první, co kněz činí, jest, že vezme něco málo z posvěcené soli a dá ji na jazyk novokřtěncův říkáje při tom »Vezmi sůl moudrosti.« Tato do úst, na jazyk vložená sůl znamená, že dítě má se varovati vši hniloby hřichu, že nikdy nemá zneužívatí jazyka ke hřichu, že má dostati chuť ke konání skutků dobrých. A jelikož ten, jenž takto jedná, jest v pravdě moudrým, nazývá kněz sůl, již dítěti dává, solí moudrosti. Kéž by každý z nás užíval jazyka jen výhradně k moudrosti a nikdy ho neznesvětil rouháním, bráním jména Božího nadarmo!

2. Půst jazyka vzhledem k bližnímu

— **nepomlouvej!** Ukazujme lásku ke bližnímu jazykem, to jest mluvmе o něm šetrně, laskavě, uctivě, nikdy však pomlouvачně, lživě, urážlivě. Velký počet jest lidí, kteří si libují v pomlouvách a na cti utrhávají bližního svého. Ano mnozí tak otupěli ve svém svědomí, že to ani nepovažují za hřích. Mnohý pomlouvач zapomíná, že ho sice lidé chválí, poslouchají, jemu přisvědčují a říkají: »Ano, máš pravdu; ten člověk je takový, jak ho líčíš.« Ale sotva že odešel, soudí zcela jinak. Nazývají ho pravým jménem, řeknou: »Ten osklivý pomlouvач, ten sběratel klepů, k nám přišel, aby něco vyzvěděl, a jde k jiným, aby zase o nás lživě zprávy vyprávěl.« Z té příčiny

nikdo si pomlouvače neváží, nač tento často zapomíná.

Náš slavný kukátkář Kosmák popisuje kávový večírek, kterak se sešly paničky u paní správčové. Její muž chtěl ji poučiti, kterak ji její tak zvané přítelkyně pomlouvají a jejího pohostinství ku lžím, klevetám zneužívají, čemuž paní správčová nikterak nechtěla věřiti. Myslíla, že známé dámy, které jí, jejím dětem do očí lichořily, co mají v srdci, mají i na jazyku. Pan správce nachystal do gramofonu plotnu, která by za nepřítomnosti jeho choti vše zaznamenala, co se mluvilo. Když se paní zpět vrátila, šla ke stroji, natáhla a stroj nyní spustil hlasem paní lékárníkové: »Ó ta pyšná osoba, to její škrvně!« atd. Paničky hrůzou omdlévaly, paní správčová opravdu zděšením omdlela, pan správce měl plné ruce práce a nežli se jeho žena vzpamatovala, všechny ostatní paničky zmizely. Co se tuto v ženském tónu vykládá, jest bohužel často skutečností. Jsou lidé, kteří tak jsou zaslepeni, že pomluvy vůbec nepovažují ani za hřích, domnívají se, že pomluva jest dovolena společenskou rozpravou a příjemnou zábavou, jenom když z toho nepovstane žádný škandál. Pomluvy jsou zlovykem skoro všude zdomácněným. Kterýsi znalec lidí řekl, že by uznal za světců, kdo nikdy nepomluvil bližního; chtěl říci: Jako jest málo lidí vskutku svatých, tak málo jest lidí, kteří nepomlouvají.

Mluv o každém uctivě, slušně; nemůžeš-li o bližním nic krásného říci, raději vůbec pomlč o něm a nic nevykládej. Učíní si proto pravidlem: Nemluv o nepřítomném nikdy nic, co bys neřekl před ním, kdyby stál před tebou. Mluv o bližním tak, jak si přeješ, aby on mluvil o tobě. Mluví-li někdo před tebou neuctivě o bližním, nikdy nedávej ničím svého souhlasu na jevo, buď pokářej pomlouvače nebo přeruš rozmluvu nebo začni řeč o něčem jiném. Při této příležitosti doporučuji se zachovati se dle rady moudrého Siracha, který praví: »Opleť uši své trním, neslyš jazyka zlého a svým ústům udělej zámky a dvéře« (28, 28), t. j. buď ústa zavří, nemluv, anebo mluviš-li, ukáž, že jsou ti pomluvy protivny a nemily. Ve křečtější klášteře nazývali jednoho z bratří žertovně »plá-

štěm«. Kdykoliv byla řeč o chybách bližního, onen bratr vždy dovedl řeč tak dovedně jinam obrátiti, že se mu pokaždé zdařilo chyby bližního jakoby pláštěm ukrýti.

Zachovejme se i tuto dle slov Kristových: »Všecko tedy, cožkoliv chcete, aby vám lidé činili, i vy činite jim.« (Mat. 7, 12.) Jsme roztrpčeni, dovíme-li se, že nás někdo pomlouval, proto učíme si zásadou: Nikdy nebudeme pomlouvati nikoho! Staré, všeobecně známé přísloví praví: »Mluvíti je stříbro, ale mlčetí je zlato.« Věru ještě nikdo nelitoval, že málo mluvil, že to neb ono zamlčel, ale často již velice se rmoutil mnohý, že více mluvil než měl. Bohužel jsou skoro všichni lidé prosáklí jedem pomluv, mají je za svůj denní, nezbytně potřebný chléb; jako nemohou býti bez jídla, bez chleba, tak se jim zdá, že nemohou žíti bez společnosti, a v těch obyčejně se jen pomlouvá bližní. Sirach píše: »K hrůze jest ve svém městě člověk mnohomluvný; v nenávisti bude nerozvážlivý ve slovech svých.« (9, 25.) Varujme se tedy všech pomluv a nestarejme se o věci, za které nejsme zodpovědni. Dejme na řeč svou pozor, abychom ji nikoho neurazili. Zachovejme v řeči vždy povinnou lásku k bližnímu.

3. Půst jazyka vzhledem k sobě samým — nevynášeje se! Každému jest vrozena láska k sobě samému. Sám sobě člověk nejvíc přeje a proto rád se nad jiné vynáší, na sobě vidí vše v růžové barvě, na bližním však v barvě nejčernější. Orli, supové a jiní ptáci hnízdívají na vysokých, těžce přístupných místech; zdá se, jakoby tyto druhy ptactva druhým se vyhýbaly a jich se stranily, aby nepřišly s nimi v žádný styk. Nejsou-li i mezi lidstvem mnozi, kteří jsou nepřístupni, uzavírají se, vylučují se od ostatních, s nízkým nechťejí mítí nic společného, jsou nesnášliví, vypínají se nad druhé. Mluví-li o spolu-bližním, děje se to s výrazem opovržení. Pro sebe však vyžadují, aby každý vzdával jim velikou úctu skutky i slovy.

Často vynášejí se mnozí přednostní a výsadami domnělými i skutečnými. Zeptáš-li se na příklad, zač koupil někdo šaty, klobouk, hodinky, obyčejně ti udá větší cenu, jen abys myslil, že jest bohatý.

Lidé se pyšní zásluhami, bohatstvím, na dáním, krásou, přáteli, příbuznými, opovrhují jinými, chtějí být nad ně lepšími. »Nejsem takový, nejsem taková, jak ten, jako ta,« tak a podobně často mluvívali lidé vynášejíce se nad druhé. Vynášíš se zásluhami, ale jsou to vskutku zásluhy? Vynášíš se jméním, ale není mnoho lidí, kteří mají mnohem více než ty? Vynášíš se svým společenským postavením, a kdo ti k němu dopomohl? Vynášíš se svým nadáním, svou vzdělaností, svými vědomostmi, svou krásou, svými rovnými údy, svou silou, a máš tyto všechny tyto vyjmenované a jim podobné přednosti sám od sebe, či zapomněl jsi, že jest jejich jediným dárce sám náš Pán a Hospodin? Jsi velice opatrný, aby tě nikdo slovem neurazil, malý, úplně nevinný žert, jediný pohled, a ty se urazíš, jako bys byl nějak zneuctěn. Daří-li se bližnímu lépe než tobě, jsi závidí všecek bez sebe; potká-li ho neštěstí, raduješ se a přeješ mu toho; dáváš jiným cítiti, že jich ne miluješ, můžeš-li, máš-li moc, utiskuješ je. Necítíš a nepozoruješ té zlosti, té nenávisti, té nsty, co vše řídí tvé jednání? Ano dnem i nocí obírá se tvůj duch tvými záležitostmi, tvými obchody, podniky, penězi, na nic jiného nemáš času. Nemáš pokdy na modlitbu, na svěcení neděl a svátků, vše, všecinko musí ustoupiti tvým starostem.

Ale, příteli, proč se tolik zahazuješ? Co je to za bláznovství, že chceš znáti řeči i myšlenky všech druhých lidí? Pleteš se do věci tobě úplně cizích, po nichž tobě pranic není, jež ti mají býti úplně lhostejny. Běháš z domu do domu, jako bys za to dostával plat, všude vy-

zvidáš a cos vyzvěděl, zase dále vypravuješ Neužíváš-li jazyka svého ku zkáze jiných; není-li jazyk tvůj jako jed, který otravuje život tvého spolubližního?

O nyní snad již nahlížime, kolik a jakých nepřátel máme jedenkaždý z nás, aniž o ně dbáme, aniž jich pozorujeme.

Upozornili jsme tu na některé, ne na všechny, z nichž má převalná většina sídlo v našem srdci. Pátráš-li po nich, chceš-li je opravdu odstraniti, hledej je v srdci, tam je sídlo jejich; jazykem je zjevuješ. Tvé srdce je sídlem zlých žádostí, myšlenek, slov a mnoho jest jich, které by nás mohly uvrhnout ve věčný trest. Je tedy potřebí, abychom se postili jazykem, dali bedlivý pozor a nevynášeli se ani skutky, ani posuňky, ani slova a vůbec ničím nad své spolubližní.

Konec. V době 40denního postu přikazuje se nám nejenom ujma v jídle, ale vůbec půst v nejširším slova smyslu. My uvažovali jsme dnes o postu jazykem. Půst jazyka je různého druhu; máme se postiti jazykem vzhledem k Bohu — dáme pozor, aby jazyk náš nikdy nevyslovil jména Božího nadarmo; postíme se jazykem vzhledem k bližnímu — nikdy ho nepomlouveme. Vykonávejme půst jazykem vzhledem k sobě samým — nechvalme, nevynášejme se! — Proslulý kardinál Bellarmin pravil: »Špetka lásky k bližnímu má větší cenu nežli sto vozů naplněných rozumnými důvody,« což znamená: Raději méně mluv a více dokazuj lásku svou k Bohu i k bližnímu skutky. Žádné ceny nemá tvá řeč, nedokazuješ-li jí skutky! Dejme tedy v postní době pozor na svůj jazyk, užívejme ho jen k dobrému!

Svým rodičům.

Buď s Bohem, matko milená,
 buď s Bohem, kraji můj.
 Bůh dobrý tebe, máti má
 i tatíčku můj, opatruj!

Dnes slední den tu s vámi jsem
 a vpřím v duši sladký hled,
 jež z očí vašich září tu
 jak dýmánek jasný naposled.

Zas ujížděti budu zpět,
 tam v město velké, vzdálené,
 tam ráda duše moje si
 na otce, matku vzpomene.

Tam denně v tiché vzpomínce
 modlitbu šeptat bude ret,
 a v myslí aspoň na chvíli
 k vám bude chtít zaletět.

Nuž, požehnání dejte své,
 tatíčku, drnhá matičko,
 ať radost nesu v duši své
 a pokojné mám srdíčko!

Obrázky z pouťi palestinské.

Podává poutník číslo 406.

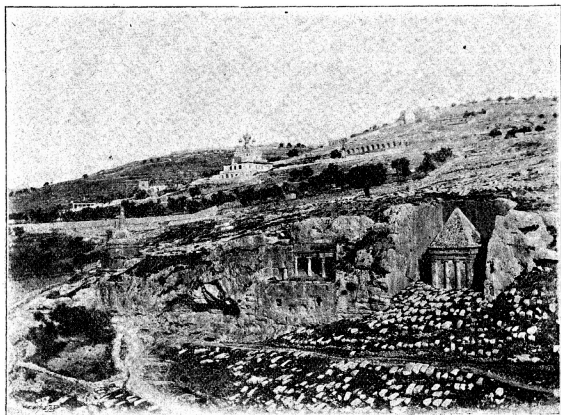
Hora olivetská.

Jednou z nejpamátnějších a nejkrásnějších hor jest hora olivetská. Ze sv. města vyšli jsme dne 22. srpna (1910) údolím Josafat na horu olivetskou. Pořád je místy dosti obtížné stoupaní, najali si někteří poutníci osly, na nichž se pohodlněji dostali vzhůru. Šli jsme totiž údolím Josafat, jež se rozprostírá jako široké řečiště plné kamení mezi sv. městem a horou olivetskou, mezi horou Moria a protější horou olivetskou, která jest dosti veliká, rozsáhlá a nahoře hodně prostranná. Kdo by nevzpomněl si na Krista Pána, který tak rád prodléval na této hoře. Kolikrát se zde modlil! Zde učil Otčenáši učeníky své; zde plakal, ubíraje se na slavnost ve-

likonoční, shlédnuv krásu města Jerusaléma a chrámu jeho! A není divu. S hory olivetské jest uchvacující pohled na Jerusalém. První místo památní, které jsme hned na úpatí hory olivetské navštívili, byl hrob Panny Marie, vlastně kostelík nad hrobem jejím. Ústní podání totiž praví, že apoštolé mrtvé tělo Matky Ježíšovy s hory Sion přenesli do údolí Josafat. Již za prvních dob zmiňují se někteří spisovatelé o kostelíku ve skále zbudovaném nad hrobem Panny Marie. Bohumír z Bouillonu založil poblíže tohoto hrobu opatství benediktinské. Sultan Saladin zbořil klášter a hořejší kostel, kdežto dolejší zůstal v rukou Syřanů. Od r. 1392—1759 byli s krátkými přestávkami Otcové Františkáni strážci této svatyně. Od té doby zmocnili se jí

Řekové nesjednoceni a vedle nich mají podíl Arméni, Kopti, Syřané, Habešané ba i mohamedáni mají zde místo k modlení. Katolíci mohou se tam též pomodlit, ale nesmí tam služby Boží konat. Vchází se tam branou obloukovitou, po 48 stupních dolů na prostorné místo mající podobu kříže; v každém rameni jest oltář, nejkrásnější jest nad hrobem Panny Marie. Viděti, že tam na východu zrovna tak vroucně ctí nebes Královnu, jako my na západě. Jako u nás putují zbožní na

Páně nebo modlitby Kristovy na hoře olivetské. Zde volal Pán Ježíš: Otče, je-li možno, odejmi kalich tento ode mne; avšak ne má, ale Tvá vůle staň se! Zde učiněn jest pot jeho jako krůpěje krve, tekoucí na zem. Asi 500 let jsou Otcové Františkáni strážci této jeskyně, »úzkostí Páně«, v níž každý den se slouží mše sv. Tři mramorové oltáře zdobí tuto jeskyni; před hlavním hoří ustavičně světla. Hned při vstoupení do této památné jeskyně ovane člověka dech

Pohled na horu Olivetskou.

místa mariánská, tak putují též Orientali ke hrobu Marie Panny. Ba i sami Turci ctí nejsv. Pannu, jako matku velikého proroka Ježíše. Největším svátkem jest Nanebevzetí Panny Marie a sice osm dní napřed a osm dní po svátku. Přicházejí veliké zástupy, srobí si stany v okolí a konají slavnosti své. Mohl by býti nad branou hrobky nápis: Aj, od této chvíle blahoslaviti mne budou všichni národové.

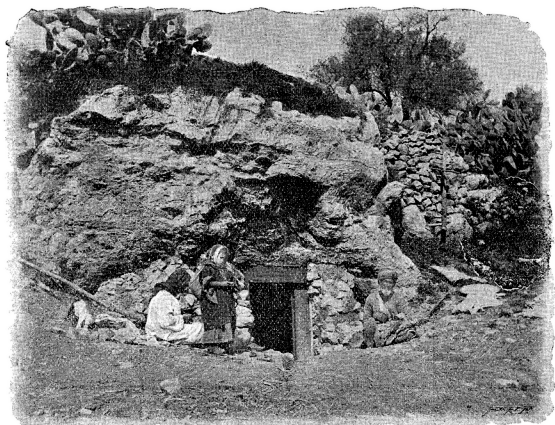
Odtud jsme šli k východní straně úzku, nepokrytou chodbou k otevřeným dveřím železným. Sestoupí se po schodcích níže do přirozené jeskyně, »úzkostí

zbožnosti, připomínajíc, že zde se něco velikého událo, že zde začalo utrpení Páně. Proto padá každý na kolena a modlí se za příkladem Spasitele, který se za nás zde modlil a krví potil.

Odtud jsme šli dále do zahrady getsemanské. Místo, kde Spasitel náš tak často a rád prodléval a na modlitbách trávil, nemohlo býti zapomenuto. Jak velká byla tato zahrada, nelze ovšem nyní zjistiti, neboť i Řekové mají nad hrobem Panny Marie svou getsemanskou zahradu. Od století stráží Františkáni prastaré olivové stromy v této zahradě, která je

nyni obehnaná zdi. Osm starých stromů zde stojí, svědků to velikých událostí a dějin sv. města Jerusaléma. Majetek františkánů jest upraven jako milá zahrádka květinová a rozmarinová. Nejvíce je zde červených kvítek, slziček. Zde jsme se modlili bolestný růženec a byli jsme od staříckého františkána obdarováni ratolístkou rozmarinu a červeným kvítečkem. Škoda, že sem to ztratilo. Za to ale mám růženec ze zrněk starých

dání od věků kladlo sem místo, odkud Pán vstoupil na nebesa. Nad místem tím dala císařovna Helena postaviti chrám. Než roku 614 tato nádherná stavba zbořena od Peršanů. Biskup jerusalémský vystavěl chrám ten znova; měl prý podobu okrouhlou s otvorem ve stropě. Císař Karel Veliký vystavěl při chrámu Nanebevstoupení Páně klášter pro benediktiny. Chrám ten byl rozbořen a od křižáků znova vystavena odevzdán augustiniánům.

Obydlí felahovo v údolí Cedron.

oliv, křížek a láhvičku olivového oleje na památku od P. Gottharda.

Naproti dveřím zahradním jest skála, na níž odpočívali tři apoštolé, Petr, Jakub a Jan a zdřímli si, zatím co se Pán modlil. Nedaleko odtud jest místo, kde Jidáš Pána Ježíše políbením zradil a do rukou nepřátel jeho vydal. Odtud jsme vystoupili ještě výše na horu Olivetskou (830 m. nad hladinou moře), kde jest arabská malá vesnice, to jest několik obydlých stavení jménem Zeitun. Tam jest turecká mešita nad místem Nanebevstoupení Páně. Ústní po-

Po pádu Jerusaléma dostal se chrám ten do rukou mohamedánů, kteří jej zbořili a vystavěli na místě tom mešitu. Mešita jest osmihranná, nad osmihranem zdvihá se válcovitá zeď, krytá zděnou kopulí. To jest svatyně Nanebevstoupení Páně. Vnitř není ničeho než kousek skály vroubené mramorem. Kámen tento má na sobě otisk nohou Ježíšových. Jest to pouze otisk levé nohy, stopa pravé nohy padla za oběť vroucí zbožnosti poutníků. Právě při našem příchodu sloužil kněz františkán mši svatou nad svatým místem a my pokleknuvše, modlili

se a líbali místo, kde Pán Ježíš, rozloučiv se s učedníky svými, řka: jdu k Otci mému a k Otci vašemu, vstoupil na nebesa.

Od této mešity Nanebevstoupení Páně sestoupili jsme zase ke klášteřu a chrámu u Pater noster. Nádvoří je veliké a křížová chodba 30 m. dlouhá a 20 m. široká. Na stěnách lze spatřiti veliké desky z pálené hlíny a na nich je v modrém poli černým písmem psaný »Otčenáš« v 38 jazycích i v našem jazyku českém. Zde se každý zastavil s radostí a pomodlil »Otčenáš«. Na východní straně chodby té připojen krásný chrám vystavěný r. 1869 francouzskou kněžnou.

Nedaleko odtud vedou schody do podzemní prostory, bývalé cisterny, nyní kaple »Credo« (Věřím), poněvadž v této místnosti dle ústního podání složili svatí apoštolé apoštolské vyznání víry.

Na vrcholu hory olivetské jest osada pravoslavných Rusů, mají tam chrám s vysokou věží, z níž jest překrásný rozhled do dalekého okolí. Na svahu hory olivetské mají Rusové krásný chrám sv. Magdaleny, vystavěný carem Mikulášem pro jeho zemřelou matku. Jest nádherný jak vně tak vnitř.

Hora olivetská jest opravdu sama o sobě velmi zajímavá, tím více, že má tolik památných míst na povrchu svém. Porostlá je místy zakrslými stromy olivovými, keři rozmarinu, ale i jiné stromy jsou na vrcholu jejím, takže skýtá dosti příjemný pohled se strany

města. Z našeho hospice měl jsem vyhlídku na horu olivetskou. Každodenně za jasné noci pohlížel jsem na tuto horu a vzpomínal velikých jejích dějin. Prohlédnuvše všechna pamětihodná a posvátná místa, nastoupili jsme zpáteční cestu.

Sestupujíce s hory olivetské, máme před sebou město Jerusálém. Tóně v moři slunečního světla, pohled to velebný i přes rozklad, jenž se snad děje uvnitř jeho zdi. Jaký teprve musil býti pohled na Jerusálém v době slávy jeho! Jak krásný to byl pohled na sv. město, kdy chráněno bylo trojnásobnou hradbou s četnými věžemi, kdy na výšině Sionu stál palác krále Heroda, kdy celou plochu hory Moria pokrývaly mohutné mramorové stavby náměstí chrámového s hradem Antonii! Nasytivše se krásného pohledu na horu olivetskou a na svaté město Jerusálém, sestoupili jsme dolů a zastavili se ještě jednou u hrobu Panny Marie, protože nyní tam nebyli Řekové a mohli jsme se tam pohodlně pomodlit a prohlédnout si krásu podzemní této svatyně. Zdetedy odpočívalo tělo panenské Matky Boží; nemělo však v zemi zůstat. Požehnaná duše její již po třech dnech, jak pravi ústní podání, navrátila se opět do panenského těla, aby se i s tělem znova ubírala do nebes. Tam dlí po boku božského Syna svého jako Královna nebes, Prostřednice a Orodovnice naše.

Dostí unaveni cestou a horkem slunečním, vrátili jsme se před polednem do našeho hospice de Notre Dame.

Ledové květy.

Na oknech v mrazivé noci
vykvetly krásné květy,
tak jako zlíhnou se v myslí
mladistvé duše vzněty.

Vykvetly ledové květy,
krásné jsou, plné vnady,
zdá se nám, že Vesna dýchá
do zahrád, v květné sady.

Ale to dýchá mráz krutý,
když všecko v spánku ztichne,
vykreslí na okna květy,
kolem nich když se mihne.

Na oknech smutně tu trní
ledové mrazu květy,
a duše lidská jen v snění
zalétá v hvězdné světy!

Obrázky z katolických missií.

Podává MAXMILIAN WEINBERGER.

VII. Obrázek z Číny.

(Z listu missijní sestry.)

Ičangfu je ostatně půda málo úrodná, ve které simě božské pravdy jen málo prospívá. Nápadno jest, že se ženy mnohem tíže na křesťanství obracejí jak muži. Je zde totiž zakořeněn podivný předsudek, že náboženství vůbec pro ženy není. Proto počtem převládají u nás křty mužů. Přes to jsou tu a tam Číňanky, které povzneseny nad takovými nesmysly nejen samy horlivými křesťankami se stávají, nýbrž i jiné ženy k témuž kroku povzbuzují.

Jedna z našich nově obráčených křesťanek vrátilší se z našeho domu do své rodné vesnice působila mezi svými krajany jako pravý apoštol. Nejprve vyučovala vlastní matku a sestru ve víře křesťanské. Než její horlivost neměla na tom dosti. Proto shromažďovala kolem sebe všechny ženy ze vsi a vyučovala je katechismu. Se svolením svých rodičů upravila jednu světnici v otcovském domě na kapli. Kdykoli missionář nyní na svých apoštolských cestách do osady přijde, slouží v této skromné kapličce mši sv. Nedávno konal biskup v této malé křesťanské osadě visitaci a k nemalé své radosti zjistil, že celá ves od příchodu čínské dívky se docela změnila.

Taková věrnost nověobráčených domorodců svolává zajisté požehnání Boží na Čínu, kde až podnes hrozné věci se dějí. Důkazem toho buďtež některé případy, které jsme sami viděli.

Jistý křesťan přinesl nám do nemocnice osmiletého chlapce, jehožto nohy zahnívaly. Když jsme je vlažnou vodou umývali, odpadly prsty a z ran tekla krev proudem. Děcko jen slabě nařikalo. Ptali jsme se křesťana, který byl chlapce přinesl, na bližší okolnosti. Vypravoval toto: »Otec hochův umřel. Jeho matka nemohla ho uživití a prosila svého švakra, aby ho vzal k sobě. Jeho žena však trýznila ubohého chlapce tak, že si umínil utéci a také úmysl svůj provedl. Kdyby bylo šlo o děvče, nebyl by se o tu věc dále nikdo staral, a děvče bylo by bezpochyby někde bidně zahynulo. Že to

byl však chlapec, pronásledovali jej a brzy také lapili. Zlá teta umínila si malého uprchlíka citelně potrestati, aby mu chuť k dalším útěkům zašla.

»Nohy mu k útěku dopomohly, pravila ukrutnice, »na nohou nechať je potrestán.« I spálila mu nohy žhavým železem, aniž pak rány jeho ošetřovala. O případu tom dověděl se náš missionář a dal ubožáka donést k nám v naději, že by mohl ještě býti vyléčen. Bohužel nadarmo, neboť rány zachvátila již snět. Bezpochyby bude nutno ubohému nohy uříznouti. Tato myšlenka vrývá se nám bolestně do srdce, kdyžkoli milého, trpělivého hochá vidíme.

Minulý měsíc byla k nám donesena dvě děvčata, z nichž jedno sotva 8—10 měsíců je staré. Jakás pohanka nalezla je na silnici a byla soustrastí pohnuta vidouc ubohé stvoření bez pomoci a opuštěné. Druhé děvčátko leželo jednoho rána ve slámě zaobalené před našimi dveřmi. Údy dítěte byly zimou tak ztuhly, že jsme se domnívali, že naše pomoc přijde pozdě. Nicméně podařilo se nám je zahřáti a s radostí pozorujeme, že jeho stav den ode dne se lepší.

Včera teprv donesli do nemocnice vojáka, který za malé provinění dostal 1000 ran bambusovou holí. Politování hodný člověk ten nemohl se bolestí držeti na nohou. Jak to bolí, vidíme-li, jak mnoho ubozí pohané musí trpěti! Bohužel nemůžeme jim pochopitelnou učiniti důvěřivou naději na blažený život na onom světě a užitečné účinky vezdejších strastí, což všechno nám křesťanům útěchy a posily dodává v kříži a soužení.

Zmíním se ještě o jedné příhodě, která nás před krátkým časem velice potěšila. Asi $\frac{3}{4}$ hodiny odtud bydlí pohanská žena, které jsme byli jedno z našich dětí svěřili. Jednou přišla k nám dlouho ještě před ustanovenou lhůtou a prosila o peníze na výživu dítky. Plakala hořce a sdělila s námi, že už neví, jak by se uživila, ježto její muž již několik neděl těžce nemocen a k práci neschopen jest. »Nechtěla bys ho ukázati lékaří?« tázali jsme se. Přisvědčila s radostí a my

jsme za ní poslali jednoho z našich katechistů s malou domácí lékárníčkou. Ubohý muž byl skutečně na smrt nemocen; proto nepomenul horlivý katechista mimo léků pro zdraví tělesné potřebných i léků pro spásu duše mu nabídnouti. Nemocný naslouchal vývodům o sv. náboženství velmi pozorně, naučil se dělati kříž a jevil ochotu pravou víru přijati.

Následujícího dne očekávala žena katechistu již ve dveřích a sdělila s ním plna radosti, že nemocný spal dobře celou noc a že se cítí zdravějším. A skutečně, až dosud činí zdravotní stav nemocného radostné pokroky k lepšímu. Mladá rodina je ochotna ke křesťanství přestoupiti a my doufáme, že v nedaleké době tak se stane.

Mnohdy odehrávají se v našich ústavech výjevy i velmi zertovné. Jistý katechista na př. dal si mnoho práce, aby nemocným tajemství o jednom Bohu ve třech osobách poněkud srozumitelným učinil. Potom vypytał se jednoho z posluchačů, aby se přesvědčil, zda jeho slov správně chápali. Tázaný odpověděl plnými ústy: »Boha Otce a Boha Syna jsem často nosil, ale Ducha sv. jsem nikdy neviděl.« — »Jak to, ty jsi našeho Pána a Boha nosil?«, tázal se katechista, žasna. »Ano, neboť jsem nosičem. Často měl jsem s Bohem Otcem, t. j. biskupem (čů Kino) a s Bohem Synem, t. j. knězem (čanfu) co činiti, nikdy však s Duchem svatým.«

Katechista vyložil po té Číňanům, že biskup a kněz jsou toliko sluhý a zástupci Božími na zemi. Pokorně přijal onen muž vysvětlení a učí se nyní katechismu a modlitbám s větší ještě horlivostí.

Založení nové missijní stanice s obtížemi.

Vypravuje P. Kochers, misijník v Togo v Africe.

Nastalo ráno 3. srpna. Mňj »gaso«, t. j. železný kůň, jak černoši kolo (bicykl) nazývají, stál již osedlán před domem; dnes bylo mu uraziti cestu nejméně 50 kilometrů. Mně bylo skutečně úzko před touto africkou cestou na kole a to tím více, ježto cesta, kterou jsem se měl ubírat, nebyla v pověsti nejlepší. Je sice průměrně 5 metrů široká, avšak jenom

na jedné straně, kde černoši, chodíce husím chodem, stezku vyšlapali, schůdná. Přes to vyšinul jsem se odhodlaně na svého železného komoně a brzy uhaněl jsem rychle k svému cíli. Hustá až 6 metrů vysoká tráva stále z obou stran podle cesty, mezi tím vypínaly se do výše obrovské stromy, mnohé majíce objem dvou až pěti metrů. Cesta vede vzhůru dolů, zde přes kolísavé dřevěné mosty, tam napříč přes husté řady stěhujících se mravenců anebo za polekanými přehajícími veverkami.

Konečně po čtyřhodinné, namáhavé jízdě žhavým vedrem slunečním šťastně jsem dojel svého cíle, osady Ito jménem. Již před šesti lety byl pro tuto novou missii získán kus pole a r. 1907 byla tam otevřena první škola. Apoštolský prefekt, P. Schöning, tehdy představený missie v Pališne, začal r. 1908 s bratrem Probem přípravné práce ku stavbě kaple. Bohužel byly práce tyto, jako pálení cihel, dovoz stavebního dříví atd již záhy úmrtím dobrého bratra Proba (14. února 1909) přerušeny a započaté dílo bylo ponecháno svému osudu, až konečně moje maličkost obdržela rozkaz, za pomoci našeho stolaře, bratřa Theodora, stavbu kaple dokončiti.

Milý čtenář může už z řečeného si učiniti ponětí, jak to v našem novém obydlí vypadalo. Asi 60 metrů od cesty nalezli jsme uprostřed ve vysoké trávě stavení z prken, slamou kryté, do kterého všechna zvíř polní i lesní měla volný přístup. Tráva byla tak vysoká, že z ní hřeben střechy jenom na několika místech vyčníval. Nejprve bylo ovšem třeba udělati k domu cestu a prostranství okolo domu poněkud vymýtití a očistiti, abychom různým hmyzem nebyli příliš obtěžováni. Brzy pokročila práce tak daleko, že jsme se v očistěné chýši mohli poněkud po domácku zařiditi.

Jednoho večera byli jsme se právě sešli, abychom se po práci hovorem zotavili, když jsem najednou spatřil černého hada, asi 25 cm. dlouhého, který se rychle a hbitě do světničky mého spolubratra plazil. Pátrali jsme po něm dlouho, ale nemohli jsme nic nalézt, pro jistotu však vykropili jsme celý náš příbytek silnou cibulovou vodou,

kteřá podle mínění černochoů všechny hady vypuzuje a obydlí před nimi chrání.

Jednou v noci běhaly mi myši po obličejích a jaly se mi ohlodávat uši a prsty. Uleknut vyskočil jsem s lůžka a nestydatě dotěry rozehnal, ale za chvíli přišly zase. Za nedlouho byla jimi celá střecha tak rozežrána, že bylo těžko lůžko chrániti před deštěm. Za jiné noci přepadl nás celý roj stěhovavých mravenců. Na štěstí nechali naše lůžko na pokoji a na úsvitě táhli dále.

Pět dlouhých měsíců musili jsme v tomto baráku bydlet. Teprv potom přestěhovali jsme se do dvou světnic, které ku kapli byly přistavěny. Nejbližší naši spolubratři byli dobrých 50 kilometrů od nás vzdáleni; žili jsme úplně osamoceni, mezi cizími lidmi, neznajíce jejich řeči a o afrických poměrech a obyčejích nemajíce ani potuchy.

K tomu přidružila se stavba nové kaple. Cihly ležely ve velkých hromadách mezi travou 4—5 metrů vysokou. Nezbývalo než činně přiložiti ruce k dílu. Již při odklizení první hromady cihel zvolal jeden z dělníků: »Had!« Na ta slova popadl každý co měl po ruce a všichni se vrhli na hada. Za malou chvíli ho utloukli. Téhož večera přiběhli ke mne tři hoši všeci zděšení a pravili: »Otče, v naší ložnici je velký had a my se velmi bojíme.« Šel jsem s nimi a zabil hada sekýrou. V jedné hromadě cihel našli jsme druhého dne sedm pěkných hadích vajec. Chtěl jsem je uschovati v lihu a položil jsem je na stůl před sebe. Ale co se nestalo! Mezi snídaním vejce oživila a mladí plazi vylezše z nich, utekli.

Dne 24. srpna byl položen první kámen k nové kapli. Stavba měla býti téhož roku dokončena a kaple posvěcena; musili jsme si tedy pospíšiti. Pro lenivost a lhostejnost černochoů je třeba stále na ně při práci dohlížeti a všecko, co dělají,

dodatečně pečlivě prohlížeti. K tomu je ovšem třeba velké zásoby trpělivosti, která však bohužel zde v horké Africe až příliš brzo se vyčerpává.

Jestliže již v Evropě u každého obyčejného stavení základy pevné a dobré býti mají, jak pak teprv v Africe, kde termité (mravenci) v několika málo letech celý dům podkopati dovedou. I pálené cihly potírají jakousi tekutinou a provrstávají do nich své chodby a bydlíště. Tak se stává, že při budovách se špatným základem již v několika málo letech velkých oprav je zapotřebí. Aby stavení bylo proti termitům sdostatek chráněno, musí býti základy z cementu. Náklad na stavbu se tím ovšem značně zvýší, ale dosavadní zkušenost ukázala, že takové výdaje jsou menší nežli pozdější velké opravy.

Při takové stavbě nejvíce nákladu vyžaduje doprava. Cement dováží se z Evropy nejprve do Lome, z Lome drahou do Palime a odtud do Ilo. Dopravní výdaje z Palime do Ilo — vzdálenost činí asi 50 kilometrů — jsou tak velky jako nákup a dovoz z Evropy do Palime. Musí totiž býti cement v Palimě do malých beden naložen a od nosičů na hlavě na určité místo donesen.

Po dvouměsíční práci byla stavba dokončena a 12. prosince měla býti kaple posvěcena. Slavnost posvěcení měla však býti zároveň slavností lidovou, aby domorodci důstojnost a důležitost domu Božího tím lépe poznali a tím více ho v uctivosti měli. Také pohanští černoši jsou nám velmi oddáni a navštěvují pilně naše služby Boží. Dne 13. prosince pak konal se mnohonásobný slavný křest, na který se byli naši katechumeni (čekatelé křtu sv.) po tři léta připravovali. Od té doby přinášejí často i rodičové docela pohanští své děti, aby byly pokřtěny. Tak vzrůstá poněkud a mohutní tato nová obec křesťanská a počet našich křesťanů den ode dne utěšně se množí.

Trappisti.

Denní pořádek.

U Trappistů má každinký okamžik své zaměstnání a určeno též, jak se má vše konati, takže Trappista má každou chvíli příležitost, aby se cvičil v pokoře a poslušnosti. Zhola nic není zůstaveno na vlastní jeho vůli. Podívejme se na denní pořádek v takovém klášteře.

Zvonem se dalo znamení k spánku. Mniši natáhli ve svých skromných komůrkách své zmalátnělé a zkostnatělé údy k nočnímu odpočinku. Společný dormitář je dlouhá síň. Komůrky jsou jen tak veliké, že se v nich nalézá jen nuzná postel, nad postelí je obrázeček, u vchodu kroupka. Za podušku má pytlík, naplněný drtinami, místo zíněnký má na tři prsty silnou vrstvu slámy a za pokrývku hrubou houni. Svléci se ku spaní nesmí, jen kapuci přehodí přes hlavu. V zimě to ještě ujde jakž takž, netopí se a okna jsou stále otevřena, ale hůře bývá v létě. Komůrky jsou jen tolik vysoké, aby se jeden druhému nemohl ze zvědavosti dovnitř dívat. Prostoru v nich není více, než co se může jednotlivec těsně dostat na postel. Odděleny jsou od sebe plátěnou stěnou, vchod je také zastřen jenom plátěnou závěsou, kterou musí mnich při svém odchodu z cely zavěsiti stranou na hřebík. Ustlati si musí každý sám a sice teprve po vykonaných církevních hodinkách. Do toho času jsou komůrky také zastřeny, byt i tam mnicha nebylo. Elektrické světlo uprostřed dormitáře svítí celou noc.

Spat chodí Trappista v létě o osmi, v zimě o sedmi. A kdy se vstává? Svatý Benedikt předpisuje, at si jeho mniši navynou vstávati o dvou ráno a toho se Trappisti přísně drží. Jakmile se ráno o 2. hodině zazvoní, najednou je celý ten malý svět oživen, zatím co bylo před tím všecko jako mrtvo. Oko je hned bdělé, mnich se pokřizuje a první jeho slova jsou: »Ježíš, Maria, Josef!« Mnohým lidem se zdá za těžko vstávati záhy, byt i se slaměného lůžka, a my pochopujeme rádi, že těch 7 hodin v zimě, nebo 6 hodin v létě po lopotné práci neustálým postem vyhladovělému

tělu jen tak tak dostačuje. Leckterý novic se ještě několikráte natáhne, pokud ho zvuk zvonku neprobudí zcela. Starší mniši jsou již arcit cvičenější. Skočí s postele a v okamžiku se vmyslí ve všudypřítomnost Boží. U společného umyvadla chladnou vodou občerství své oči a osvěží svou tvář a pak se postava za postavou bez hluku plíží klášterní chodbou těsně u stěny (jen opat chodívá prostředkem). kapuce je přehozena přes nakloněnou hlavu. oči sklopeny a ruce visí skryty v hábitě.

Když přijdou do kostela, musejí půl hodiny klečeti a rozjímati. Pak dá opat dřevěným kladívkem znamení, mniši vstanou a modlí se jitřní. Mimo obyčejných církevních hodiněk, které se vždy zpívají, modlí se co den také Mariánské hodinky, konečně v dny, které jsou v církevním kalendáři zaznamenány jako »de ea«, modlívají se hodinky za zeměřel.

Nyni se při nočních službách Božích svítí v kostele elektrickým světlem,¹⁾ dříve svítivali vždy olejem. Slabé světlo sotva osvětlovalo chrám, vždyť hlavní díl liturgické bohoslužby se recitoval z paměti. Kdyby se nepohybovaly rty, potom bys modlíci se mnichy snadno považoval za bílé sochy, neboť ruce jsou skryty v podobě kříže na prsou. Sladký zpěv prvňích mnichův okouzloval součastníky jako něco nadpřirozeného. a to se věru dosud nezměnilo, neboť Trappisti pěstují službu Boží s takovou důstojností, zbožností a láskou, že mniši slyšeti andělské hlasy v jejich sboru. Jejich zpěv je zvláště vhodným ku kontemplaci (rozjímání). Na každé slabice pausují a zatím, co vyslovují slova, vssávají medosladký smysl žalmů. Není se co diviti, když lidé dřívějších dob věřili, že se zlí duchové třesou, andělé však že zapisují zlatými písmeny slova, plynoucí z jejich úst, když se velebný hlas mnichův ozýval a rozléhal noční tmou, opěvaje vítězství dobra nad zlem, slávu Páně a Jeho cirkve.

¹⁾ Při všech údajích mám na mysli trappistický klášter »Maria-Hvězda« v Banjaluce v Bosně.

Po jitních hodinkách, které trvají asi do 4. hodiny, odcházejí hnědí¹⁾ bratři ku své práci, kněží pak a ti řeholníci, kteří mají slavné sliby, recitují ještě Mariánské hodinky. Když pak kněží tyto hodinky ukončí, odcházejí do svých cel, aby ustlali svá lůžka. V pátek bývá v ten čas bičování. Jen o velikonoční době se mniši nebičují, zato však v postním čase bičují se třikrát týdně, a poslední týden před velikonocí každý den. Po těchto výkonech kněží se vrátí do kostela a slouží mše svatě.

O půl šesté zazvoní se ke konventuální mši, při které musí býti celý konvent, a pak odejdou mniši do kapitolní dvorany, která je v klášteře hned vedle kostela. Po příslušných modlitbách přečte se oddíl řehole svatého Benedikta, který pak opat vždy stručně objasňuje. Na to nastává trestní kapitola. Je-li kde případ, kde se lidská pýcha uráží a krotí, je to dozajista při této trestní kapitole. Tam je věru škola pokory, kde se sebe slabší kořínky sebelásky vytrhávají a na jejich místo vštěpuje se evangelická pokora a poniženost.

Trestní kapitolou jmenuje se shromáždění všech mnichů, kteří tvoří řeholní obec a při této trestní kapitole každý hlasitě své poklesky, kterých se dopustil proti řeholi, doznává.²⁾ Opat započne trestní kapitolu vždy těmito latinskými slovy: »Nunc autem loquamur de ordine nostro« (Nyní si pojednáme o záležitostech našeho řádu). Na to vystoupí z řady jeden každý bratr, který se dopustil byt i nejmenší chybičky proti řeholi a veřejně se zpovídá. Kapuci shodí s hlavy na zad, aby ho mohli všichni viděti, pak zase

¹⁾ V trappistickém řáde jedvoji drah řeholníků:

1. bratři či řeholní bratři, kteří mají hnědý hábit jako u nás kapucini, a 2. pátri čili kněží, kteří mají bílý oděv a černý škapulír.

²⁾ Tvrdí-li se, že Trappista nikdy nesmí mluvit, tu se tím vždy vyrozumívá, že se svým řeholním spolubratrem anebo nějakým cizincem nesmí nikdy, a nikdy promluvit. Trappista smí mluvit pouze se svým opatem — což se zřídka stává — a to vždy kleče. Není-li opat doma, zastává jeho úřad převor. Noviciem smí mluvit s novici, jakmile však po dvouletém noviciátě sl.ží aliby, převzali tím již věčné mlčení do smrti. Při společných modlitbách, u zpovědi nebo konečně v trestní kapitole smí a musí Trappista mluvit. Opakují ještě jednou, že jen jeden s druhým nikdy mluvit nesmí.

rychle hlavu zahalí a celým tělem vrhne se na zem. Takových vinníků bývá vždy mnoho. Trappista má útloucitné svědomí a požaluje na sebe sebe menší poklesek. Opat se zeptá, pokud ještě leží na zemi: »Co pravíte?« A vinníci najednou odpoví: »Mea culpa — provinil jsem se.« Potom se mu řekne, ať ve jménu Páně vstane. Kapuci dá zase dolů, pak po řadě jeden za druhým praví své hříchy, opat mu dá naučení a udělí pokání a pak teprv, ukloniv se opatovi, může odejiti na své místo.

Opakují zde znovu, že se mnich v trestní kapitole opravdu musí v pokoře cvičiti. Podám zde ukázkou obyčejné talkové veřejné zpovědi. Mnich nehledanými slovy vždy řekne: Můj ctihodný otče! Žaluji na sebe, že jsem se zbytečně dorozumíval znameními; že jsem špatně zpíval, že jsem byl lenivým při práci, že jsem byl svěhlavým, že jsem byl mrzutým, že jsem nerad vstával, že jsem byl neposlušným, že jsem se opozdil do kostela, že jsem při práci něco porouchal a hned toho neudal; že jsem byl mlsným (!); že jsem byl lehkomyšlným; že jsem byl nemotorným při práci; že jsem byl při práci váhavým; že jsem se díval v chóru do cizích přihrádek, že jsem při stole nepokryl kolen pláštěm, že jsem lokty kladl na stůl atd. atd.)

A když některý mnich pro duševní slepotu, nebo ze sebelásky nevyzná svých chyb, je povinností jeho spolubratra, aby to naň v trestní kapitole udal a to se jmenuje »proklamace«. Zvláštní to výjev! Bratr žaluje na bratra, řka: Náš milý bratr dopustil se té a té chyby. O blahoslavení, třikrát blahoslavení jsou ti, kteří se nepozlobí, když se jim veřejně vytýkají jejich chyby! Andělé jsou blažení, poněvadž nemohou hřešiti, ale jim v zápětí následují ti, kteří se nepohňvají a nepohorší, jsou-li haněni.

A tresty? Ty se odbývají vždy při obědě. Jen kněží za své poklesky, kterých se dopustili v kostele při mši sv., odbývají si tresty mnohdy před oltářem při konventuální mši, a sice klečí před oltářem s rozpjatýma rukama od pozdvi-

¹⁾ Úplněji o všem tom pojednáno v knize: »Kterou Trappisti svým nákladem vydali v »Štyrském a Štyrském Hradci a má název: Reglements des Trappisteuordens.

hování do přijímání. V neděli se tresty neodbývají, tu si odbude svůj trest až při pondělním obědě.

Porouchal-li kdo nějaké nářadí při práci, musí poškozený předmět, kleče před prahem večeřadla, držeti v ruce, když jdou ostatní mniši z kostela k obědu. Jiný vinník pokryje hlavu kapucí, natáhne se celým tělem přes práh, takže mniši přes něj kráčeji dovnitř. Nebo musí vinník v refektáři pokleknouti před opata, rozpráhnouti ruce a dotud klečeti, pokud mu ruce slabostí neklesnou. Jiní opět pokryjí hlavu kapucí, lehnou si před opata na zem a dotud leží, dokud ho na znamení opatovo některý z mnichů nezatáhne za kápi, aby vstal. Mnoho je takových, kteří musejí svůj skromný oběd jísti na zemi. A ještě více je těch, kteří musejí mnichům, začínajíc u opata, libati nohy. Některým určí opat za trest, aby svou chybu, napsanou na tabulce, ukázali při stole ostatním mnichům. Mních opět začne u opata a pak jde pořadem dále; před každým se ukloní, ukáže tabulku a znovu se pokloniv jde o číslo dále. Nejprůsňejším trestem bývá bičování. Jak již zmíněno, v pátek bičují se dle řeholních pravidel všichni mniši bez rozdílu. Přijdouce do svých komůrek obnaží záda, vezmou důtky, které mají stále v posteli pod hlavou schovány a na dané znamení představeného (dupne nohou) počnou se bičovati. Důtky mají pět řeminků a na každém řeminku je pět uzlíčků. Bičují se pravou rukou, mrskajíc střídavě na pravou a levou lopatku. Mezi tím se modlí 50. žalm: »Smiluj se nade mnou, Bože!« — Je-li bičování mnichů určeno jako trest, tu je vykoná v kapitulní síni. Postaví se do zadu, mniši se obrátí tváří k předu, aby ho neviděli, vinník se svelle, opat dá dupnutím nohy znamení, a provinilec mrská se potom dotud, pokud mu opat opětým dupnutím nohy nenaznačí, aby přestal. Po kapitole bývá snídání. Fráteri, jelikož vykonávají těžkou práci, snídají po celý rok, ale kněží a řeholníci se slavnými sliby od svátku »Povýšení svatého Kříže« (14. září) až do velikonoce nespějí snidati. K snídání bývá káva, kterou si doma sami praží z obilí, nebo ýr s pivem a k tomu vždy kus chleba. nidaně stačí úplně, aby se člověk na-

sytil; smutněji to bývá bez snidaně: o dvou po půlnoci vstáti, těžce pracovati a pak jísti teprve v $\frac{1}{2}$ 12 a to den co den, přátelé, to už bývá hrdinstvím.

Práce.

Po kapitole, a když se snídá, tož po snídání, zabubnuje převor na dřevěný buben, připevněný na stěně u pracovní síně a mniši sejdou se v pracovně. Hnědī fráteri pracují od třetí hodiny ranní až do večere, vyjma času snidaně a oběda. Aby věděli, kdy se mají modliti církevní hodinky, které jsou jim zaměněny v určitý počet otčenášů, dává se s věže znamení zvonem. Kněží pracují v létě 6, v zimě 4 hodiny a to doma nebo na poli. V pracovně svléknou vrchní roucho, vezmou na sebe plátěné zástěry, zují koženou obuv a obují dřeváky, jdou-li do polí, vezmou široké slaměné klobouky a se založenými rukama čekají, jakou práci jim představený uloží. Ten, jda od jednoho k druhému, na prstech ukáže, co komu přiděleno. V pondělí na příklad kněží pro celý klášter prali. Opat říkával: »My zde nemáme maminky nebo sestry, aby to za nás vypraly!« — a určitý počet řeholníků jde do ohromné prádelny, každý dostane veliký kus mydla a rozeštaví se okolo stolů. Spoustu špinavého klášterního prádla naházeli již dříve do ohromných sudů, pak se do nich naleje horká voda, zabední se a nějakou dobu se elektrickým pohonem sudy otáčejí, aby se prádlo propláchlo a aspoň z hrubší špíny očistilo. Pak se vyháže na kamennou podlahu, mniši si pak prádlo natáhnou na stoly a dají se s chutí do práce, zahanbí zručností mnohou nešikovnou pradelnu. — Jdou-li na pole, tu se všichni zastaví u kolny, kde dostane každý svoje nářadí. Na to jde představený napřed a mniši, nesouce hrabě, rýč anebo motyku na levém rameni, v pravé ruce růženec, jdou husím pochodem na udané místo. Při práci dá představený po každé půlhodině tlesknutím ruky znamení, aby se přestalo v práci. Mniši okamžitě ustanou a rozjímají. Na opětné znamení v práci pokračují. I mezi prací zachovává se přísné mlčení, ať se mohli nerušeně zabývatí zbožnými myšlenkami. Zlámal-li kdo něco při práci, musí to ihned kleče-

představenému ukázati. Po vykonané práci vracejí se týmž vzorným pořádkem do kláštera. Když jednou jakýsi cizinec jich tak do práce jdoucí pozoroval, poklekl, mysle, že nesou velebnou Svátost.

Polní práce není jedinou. Přijde-li na mnicha řada, je kuchařem, sklepníkem, pradlenou, vrátným, ošetřovatelem nemocných atd. a sebe menší práce bývá posvěcena poslušností, modlitbou a mlčením.

A to není jen práce, kterou rád konáš, nýbrž i taková, která kolikráte není člověku po vůli pleti. pro kuchyni připravovati zeleninu, dříví štípati, mýti, zametati a vše v Bohu. Vzácnou je hodinka práce, kterou v bratrské lásce společně konají duše, jež hledají jen Boha a prahnu jen svému trpícímu Spasiteli podobny býti.

A když dopolední tělesná práce skončena a mniši si umyjí ruce i tvář, obléknou pláště a ihned spěchají do kostela uctít na několik okamžiků nejsvětější Svátost oltářní Poslušnost jich tam za ruku vede, aby si tam s miláčkem Páně, sv. apoštolem Janem na srdci Ježíšovým odpočinuli od práce.

A mezi těmi mnichy jsou mnohdy i takoví, kteří kdysi ve světě mnoho platili, kteří se vyznamenávali učeností a důvtipem, a ti se nyní tím více ponížují, čím více byli dříve povýšeni. Kolikráte vidíš bývalé světské kněze vysokých důstojenství, doktory sv. Písma, kteří, vstoupivše do řádu, těžkým kopáčem kydají hnůž z chlívů. Na jejich minulost se v trappistickém klášteře nebere nijakého ohledu.

Oběd.

Záhy vstávají a těžce pracovati --- to bylo dobré koření. proto ten skrovný oběd Trappistovi vždy chutná. K obědu mívá ve vodě zavařenou zeleninu, trošku osolenou a olejem omaštěnou, pak luštěniny, kus chleba a půl litra piva, které si vaří doma. Ryb a vajec nikdy jísti nesmějí. A takové jídlo bývá co den stejné, svátek nesvátek, v neděli velikonoční máš zrovna takový oběd jako jsi měl na popeleční středu. Než, jak je to jen možno, že slabá a něžná těla, zmořená prací a bděním, spokojí se tak nevydatným, hubeným jídlem? Sv. Bernard nám to vysvětluje, co dělá

ten trappistický oběd chutným. »Ty se bojiš -- pravil k jakémusi odpadlému mnichu -- ty se bojiš bdění, postu a práce? Ale to je tomu, kdo myslí na věčný oheň, zcela lehké. Představ si záhrobní temnotu a samota ti nebude tak trapnou. Mysli na to, jak bude souditi věčný Soudce všecko to, cos nepotřebně mluvil a mlčení ti nebude těžkým. Mysli na pláč a skřípění zubů, a tvrdá postel ti nebude obtížnou.«

Doba odpolední jest opět věnována modlitbě a práci. »Až v nebi si odpočineme!« je heslem Trappistů, »až budeme jisti spásou své duše.« Po skrovné večeři, kde dostane Trappista kousek domácího sýra, nebo v létě kvašenou okurku s chlebem, odejdou nejdříve do kapitulní síně, kde se přečítá životopis svatého, jehož památka připadá druhého dne, každou sobotu bývá v tom čase po večeři umývání nohou v kapitolní síni po příkladu Páně při poslední večeři, na to se odeberou mniši k večerní modlitbě do kostela. Při večerní pobožnosti zpytuje Trappista kleče čtvrt hodinky opět své něžné svědomí, jež bývá citlivé jako lékarnické vážky. Při tomto večerním zpytování prosí o milost a milosrdenství za přestupky uplynulého dne a dřívějšího života, prosí o další trpělivost a shovívavost Boží a slibuje znovu a každý večer opravdové polepšení. Trappista při tom obětuje svému Bohu pro tuto noc, pro celý život a celou věčnost své srdce a svou duši a tak ukončuje den, jako by byl jeho posledním.

Duch trappistického života.

V hrubých čarách označili jsme život Trappistů. Než, chceme-li jej důkladně poznati, musíme hlouběji ponořiti svou mysl, abychom pochopili ducha trappistického života. Život Trappistů, jak jsme jej jen z náčrtku poznali, je opravdu moc tuhý, proto se čítá k nejpřísnějším řádům. Denní pořádek se zachovává co nejpřísněji: modlitby soukromé a společné, rozjímání, mlčení, ruční práce, hubená strava, stálá upomínka na poslední věci člověka, vše to dává řádu ráz kající, ačkoli se vše u nich děje pospolitě na rozdíl od neméně přísných kartuziánů, kteří spíše vedou život poustevnický, ani jeden s druhým nesmějí se ani stýkati.

Okolo postavy Trappisty vykouzlila a vybájala lidská obrazotvornost rozličné báchorky a mylné pojmy o celém řádě. Pro svět je Trappista buď velikým lumpem, jemuž je potřebou, aby výkřiky uraženého svědomí a svou zoufanlivost skryl za dvojitou zdi úzké klausury a věčného hrobového mlčení — nebo je nějakým mrzoutem, zneuznaným velikánem, misantropem, kterého oklamal svět, jenž nemohl déle žiti v lidské společnosti a proto se za živa zakopal: tak jakási záhadná, kousavá bytost, melancholický podivín, fanatik, jemuž je slasti v sebevražděných kajících skutečích ukracovati svůj život. Tím prý si Trappista jaksi získává náhradu za legitimní radosti ducha, za radosti rodiny a společnosti, pro které nemá smyslu a kterým nikdy nerozuměl.¹⁾

¹⁾ Mezi lidem koluje obyčejně pověst, že Trappisté spí v umrlčích truhlách, že se jednou za den smějí navzájem pozdraviti slovy: *Memento mori!* = Pamatuj na smrt, a konečně že

To je mylná povídačka. Předně: největší část Trappistů nováčků jsou mladíci, děti skoro, kteří o životě ve světě nemají ani potuchy a proto zkaženosti světa, jeho klamu a mamu, jeho bidných radostí a žalů ještě ani nepoznali. Oni zanechali ve světě jen přátele a chovají pro ně jedinké přání, aby se stali také Trappisty. Také druhá výčitka, že se totiž Trappisti štítí společnosti lidské, není místnou a oprávněnou. Trappistický život je společenský život v nejlepší slova smyslu, kde by se zasmušili podivínové ani neujali.

Duch trappistického řádu je šťastná směsice ducha modlitby, ducha práce a prostoty.

musí jedena každý hodinku denně strávit ve vykopaném hrobě a tam rozjímat o smrti. Z vlastní zkušenosti tu tvrdím, že vše to jsou povídačky a mvlénky. Se svým řeholním spolubratrem nesmi promluvit ani těch dvou slovček, jejich «postýlku» jsem vám také popsal, ostatně umrlčí truhly nemá ani po smrti, neboť bývá pochována bez ní.

Různé zprávy.

Klásterní sbírky. V mnohých klášteřích mají skvostné sbírky, o nichž širší veřejnost nic neví. Nedávno vyšel velký svazek (o 344 stranách za 20 K), pojednávající o římských mincích, jež jsou ve sbírce benediktinského kláštera u Škotů ve Vídni. Druhý svazek, jednající o mincích řeckých, vyjde později. Sbírkata tato obsahuje 24.000 kusů, z nichž je 14 552 římských. Spis vydal mnich téhož kláštera Dr. Albert Hübl.

Žádost chudých matek. 10.200 chudých matek zaslalo žádost anglické královně, aby automobilitům bylo zakázáno příliš rychle jezdit. Všechny tyto matky bdelej v veřejných silnicích a stěžují si, že jsou jejich dítky stále v nebezpečí přejetí automobilem. Dále si stěžují, že je všechen jejich nábytek a ostatní věci zničeny prachem, že nemohou po celý čas otevřít okna a že ani v noci nemají pro hluk pokoje. Nevědí prý, kam by se měly obrátit, aby bylo vydáno nařízení, že automobily

přes osadu musejí jezdit co možná pomalu. Doufají, že lidumilná královna se chudých matek ujme.

Benediktini. Koncem roku 1910 bylo ve všem světě 6457 kněží staroslavného řádu benediktinského; roku 1905 jich bylo 5940, nyní je jich tedy o 517 více. Všechny kláštery je 156, které jsou rozděleny ve 14 kongregací. Všechny členů kněží, bratrů, kleriků i postulantů má řád tento 16.750. Ženských benediktinských klášterů je nyní 274 s 8360 členy.

V katolickém Německu a u nás. V pruském Slezsku v okolí Beuthenu se velmi rozšířilo katolické obyvatelstvo, neboť jsou tam rozsáhlé doly na uhlí, následkem čehož se tam stěhuje mnoho lidí. Doposud bylo v onom kraji na 700.000 katolíků, kteří byli rozděleni na 50 samostatných far; kněží bylo v celku 120. Protože je tento poměr velmi nepříznivý, bylo usneseno postarati se o nové kostely. A slovo toto padlo na dobrou půdu. Neboť nyní staví

se tam najednou jedenáct nových prostranných kostelů, v nichž bude založeno tolikéž nových far. A mnohé z těchto dosavadních farností nejsou dle našich poměrů příliš velké. Na př. farnost Miechovice má 17.000 katolíků a jednu faru — a nyní budou dvě. Ve Friedenhütte je 9000 duší a nyní se tam též staví nový kostel a nová fara. V mohých osadách, které doposud jinam byly přifařeny, budou zřízeny nyní samostatné fary.

Budoucnost katolické církve. Na posledním světovém shromáždění spolku pro volné křesťanství v Bruselu prorokoval kněz-odpadlík Loyron brzký konec katolické církve. Totéž tvrdili a doposud tvrdí všichni odpadlíci. Ale naproti tomu třeba poslechnouti, co povídají slavní konvertité. Nedávno stal se katolíkem syn evangelického primasa Robert Benson, který napsal do měsíčníku „Revue Atlantic“ mezi jiným následující krásná slova: mnozí věští církvi katolické brzký zánik, kdežto jiní přívrženci věští jí novou dobu rozkvětu. V době, v níž ve Francii znamenití mužové Brunetière, Coppée, Huysmans, Ketté, Bourget Pavel přestoupili z volnomyšlenkářství ke katolíkům a v níž nejproslulejší učenec Pasteur vyznává, že mu nevyvaly všecky jeho výzkumy víru bretoňských sedláků, v níž nejváženější magistrátní osoba v Anglii a protestantský professor řečtiny v Glasgowě rozhodli se navrátiti se ke katolické církvi, v níž professor dějin na universitě v Hallu Ruville je následoval, v níž v Německu po třech stech letech pevného protestantismu povstává v parlamentě silná katolická strana, která udržuje váhu v rozhodování ve své ruce, v níž v Londýně častěji lze slyšati: kdybych si měl voliti své vyznání, volil bych vždy jen katolické, v níž v Londýně vidíme papežského legáta činiti na veřejném náměstí vyznání víry, v níž tentýž legát v Kolíně se ubírá za zvuku všech zvonů a hřímání děl ve velkolepém vítězném průvodu a konečně, v níž lze znamenati, že katolické vinice na Východě dodělávají se stále nových a skvělých úspěchů; pak máme pevně za to, že není naše doba dle toho, aby se směl předpovídati brzký zánik katolické církve.

Náš císař jako dobrodinec. V loňském říjnu dojel náš císař František Josef do mariánského poutního místa ve Štýrsku,

do Maria Celli. Na památku této své návštěvy daroval kostelu nové velkolepé varhany. Posavadní byly z roku 1751 a byly umístěny v překrásné umělecky pracované barokové skříni. Tato zůstane. Nové varhany mají tři manualy a vystavil je vídeňský dvorní varhanář F. J. Svoboda. Jsou skvostnou prací.

Knihovna kostelní. Katedrála anglikánská v Glincasteru má velkou knihovnu, u níž jsou ustanoveni za knihovníky dva bratři, jménem Rivers. V letoším zimě nějak se hliadč kostela zmylil a zavřel je. Mohli jíti do kostela, ale z něho se nemohli dostat ven, neboť knihovna byla přistavena ke kostelu. Ještě dobře, že měli nápad a šli na věž, kdež počali zvoniti. Lidé se sběhli a bratři na ně křičeli, aby jim otevřeli

Dvě hesla. V Uhrách zemřel evangelický biskup Pavel Zelenka. Císař německý Vilém, jako nejvyšší biskup evangelické náboženské společnosti, dal skrze rakousko-uherského vele vyslance vysloviti příbuzným zemědělovi svou upřímnou soustrast. Z toho je zřejmo, že čím je nám katolíkům Řím, tím je evangelíkům Berlín. Z Berlína vyšel spolek Gustava Adolfa, z Berlína vycházejí predikanti do našich zemí, odtud se sypou marky k nám, aby se jimi podporovalo hnutí pryč od Říma.

Vystěhováci do Ameriky. V posledních 10 letech, a sice od 1. července 1901 do 1. července 1910 vystěhovalo se z Evropy do Ameriky 8½ milionu lidí, z nichž bylo 332.446 Slováků. 97.762 Čechů, 873.660 Poláků. 82.602 Rusů, 143.143 Rusínů. 309.727 Chorvatů a Slovinců. Bohužel, že stejně nepostupuje v Americe i katolicismus. Přemnozí přestěhovavše se do Ameriky, stanou se své — po otčích zideálně — více katolické nevěrní.

Skočil s věže V Paříži skočil s věže katedrály Notre Dame v listopadu odpoledne samovrah Jaston Garron, kuchař. Na štěstí šlo právě v tom okamžiku jen několik lidí do kostela, když s velikou průliskostí dopadlo na dlažbu lidské tělo. Všechny právě přítomné postříkala krev a mozek samovrahův. Garron vylezl na hlavní věž. Strážce pozoroval, že je nějak příliš rozčilen a proto šel v patách za ním, ale než došel nahoru, byl již samovrah na dlažbě. Našli u samovraha 40 franků a tužkou psaný dopis jeho matce.

Sebevražd přibývá. V listopadu roku 1909 skončilo ve Vídni 43 osoby sebevraždou. Roku 1910 však téhož měsíce jich bylo už 58 a z nich bylo 18 ženských. Z těchto 58 osob 20 se oběsilo, 16 zastřelilo, 11 otrávil, 7 skočilo z okna a 4 se utopily.

Poutní místo Starý Etting. V Bavorských je proslulé poutní místo mariánské, Starý Etting. Nedávno přijel tam bavorský královský princ Alfons s chotí a malým synáčkem Klementem. Donesli jako dar překrásně pracovanou korunu, kterou obětovala sestra prince Alfonsa. vévodkyně z Gemny jako dík Panně Marii za vypoštění uzdravení z těžké nemoci. Korunu nesl na skvostné podušce malý princ a položil ji na milostný oltář.

Katoličtí Poláci v Americe. V severoamerických Spojených státech mají katoličtí Poláci 517 kostelů, 546 kněží a jednu universitu. Poláků hlásí se tam čtyři miliony ku své církvi.

Vzácný oltář. V Berlíně byly ve veřejné dražbě různé umělecké předměty, jež byly majetkem některého právě zemřelého přítele umění. Vídeňské průmyslové museum zakoupilo při té příležitosti za 40 tisíc korun oltář, který je skvělou prací ze školy řezbáře Michala Pachera z Bru necku v Tyrolsku. Oltář je velice dobře zachován co do barev i pozlacení. Představuje klanění svatých tří králů malíčkemu Ježíškovi.

Židé v Haliči. Halič lze právem nazvati rájem a zaslíbenou zemí židů. Z celého obyvatelstva je 11% židů. Na všech středních školách v Haliči je průměrně 22% židovských studentů a číslce tato neustále stoupá. V některých městech je poměr tento ještě nepříznivější. Na př. v Tarnopělu je na střední škole 52% židů. Ještě hůře je na dívčích ústavech. V Krakově na př. je na dívčím gymnasiu zapsáno 67 katolíček a 176 židovek — žákyň. Ve Lvově 146 katolíček a 103 židovky a ve Stanislavi 36 katolíček a 57 židovek. — Zajisté neutěšené a nezdravé poměry!

Nábožná rodina. Za našich dob, kdy nevěra a náboženská lhostejnost bohužel všeobecně se rozšiřuje, je vzácností, když sedm sourozenců věnuje se stavu duchovnímu. Ve Württembersku v osadě Tett nang je rychtář Munding, který má pět

svých synů v klášterech sv. Benedikta, a sice v kongregaci beuronské. Dva bratři, P. Ildefons a P. Odilo jsou v opatství setonském ve Štyrsku, P. Emanuel je v klášteře beuronském, bratři Ferdinand a Pius jsou v Praze v Emausích a dvě sestry Hellranta a Valburga jsou jeptíškami u sv. Gabriela na Smíchově u Prahy. Otec i matka těchto sourozenců jsou doposud na živě, oba zdraví.

Vyhnaní portugalští mniši. Ta vyhlášená a oslavovaná svoboda ukázala se v podivném světle, když nyní portugalští mniši byvše z vlasti své vyhnaní, utíkali se do jiných států. V mnohých státech se jim jednoduše nedovolilo usaditi se v zemi. Jinak se k nim zachovala — Amerika! Přišli do Brasílie; lid, poštván socialisty, anarchisty a vůbec všemi nezabohy, demonstroval a počal pleniti i domácí kláštery. President Brasílie, ač svobodný zednář, ozval se veřejně a oznámil, že u nich každý, ať je kdo je, má právo k volnému vystoupení a bydlení v zemi; totéž uznaly a prohlásily i všechny nejvyšší úřady. — Opat kláštera benediktinského v St. Paolo obrátil se telegraficky na presidenta Tafta s dotazem, mohou-li z Portugalska vyhnaní mniši přistáti v Severní Americe, načež obdržel odpověď: „Bezpodmínečně ano, udejte dobu odjezdu!“ — O téžz presidentu Taftovi uveřejňují římské katolické noviny, následující zprávu: Když po prohlášení republiky portugalské byly rády odtud vypuzeny a president Taft se dozvěděl o ukrutnostech, páchaných na mniších, poukázal telegraficky amerického vyslance, aby proti tomu u provisorní vlády protestoval a prohlásil: Severní Amerika uzná mladou republiku jen tehdy, když upustí od nelidského pronásledování katolického duchovenstva. — A skutečně: na základě tohoto prohlášení ustaly ihned další násilnosti. — Tak si počíná nestranný protestant Taft.

Spolek sv. Vincence Tento spolek má za účel podporovati chudinu. Působí ve všem světě asi sedmdesát let a čítá nyní 6000 skupin se 100 tisíci činných členů; ročně rozdají tito přátelé chudiny přes 9 milionů korun. V Čechách je tento blahodárný spolek 25 let, má 63 odboček a rozdál 28.775 chudým 1,553.963 korun.

Důležitost dobré četby. Neustále píše a mluví se o důležitosti dobré četby. Kdy naučíme se od nepřátel, kteří tolik pro svůj tisk pracují, kdy vezmeme si z nich dobrý příklad? Německé přísloví praví: »Chléb na stole, kniha vedle něho, mají být v každém domě.« Starí dobře rozuměli tomuto přísloví, bývaly kdysi všude rozšířeny: Umučení Páně od Cochema, Postilla, život Krista Pána a Výklad mše svaté. Dobře věděli nepřátelé, jakou důležitost má tato dobrá četba, proto za dob francouzské revoluce bylo vládou rozkázáno, že mají všude tyto knihy být lidu násilně odňaty. U Strassburgu ve kterémsi dědině sebrali četníci tolik těchto dobrých knih, že když je na násvi dali na hromadu, byla tak vysoká, jako fůra naložená senem a vše spálili. Občané, u nichž později tyto knihy byly nalezeny a kteří jich dřívě neodevdali, platili za podezřelé a byli neustále v neb-zpečí, že budou popraveni. A mnozí raději toto nebezpečí vzali na sebe, než aby vydali své knižní poklady. Byli při jejich uschovávání vynalézaví. Jedna hospodyně slyšela, která u souseda četníci prohlédávali. Rychle odhodlána vzala »Cochema«, dala ho do kolíčky pod peřinky; dítko pak položila na peřinky a kolíbala. Tak očekávala četníky. Za chvíli vstoupili a neurvale křičeli: »Vaše knihy vdejte!« Žena stavěla se velice uleknuta a pravila: »Nemohu odejít od dítěte, hleďte si sami, po čem pátráte. A nestarajíc se o nic, dále pilně kolíbala, jakoby jí jen záleželo na dítěti. Ale jednalo se jí, aby jen zachránila svého »Cochema«, což se jí též podařilo. A podivno! Ve všech domech, v nichž tehdy uchránili si obyvatelé tyto knihy, uchovávala se též vira a křesťanský život. Byly dobré knihy v rodinách, kdež byly četníkům odevzdány, nahrazeny jinými dobrými? Odejmutí dobrých knih byla příčina, že v přemnohých rodinách ve Francii zmizela vira a dobrý mrav.

Spis proti souboji. Roku 1908 odbýval se v Pešti první mezinárodní protisoubojový kongres, který vypsal cenu tisíc korun na nejlepší zpracování otázky: jaké ideje mají být mládeži vštepovány z důvodů myšlenky protisoubojové. Lhůta přihlášek končila 31 prosincem 1910. V celku bylo zasláno 51

prací; 3 byly z Rakouska, 40 z Německa, 5 ze Španělska, 2 z Italie a 2 ze Švýcar. Z Uher nebyla zaslána žádná práce. Žádná však ze zaslaných prací nebyla uznána za hodnu, aby byla odměněna první cenou. Byla tedy tato cena rozdělena ve dvě části po 500 korunách a obdrželi tyto obnosy: universitní profesor Eseriche v Barceloně ve Španělsku a katolicky kněz Weigert z Bavorska.

Černoška jeptiškou. V Mühlbachu v Tyrolsku mají terciárky velký vychovávací ústav pro dívky. Po řadu let byla tam kuchařkou a květinářkou černoška, Aloisie Alimová. Roku 1855 zakoupili někteří dobrodinci větší počet otrokyní z Kairu a odvezli je do Tyrol. Ale následkem změny povětří všechny během několika let pomřely, většinou na souchotiny, jediná Aloisie dočkala se velkého věku. Byla dcerou náčelníka, ale nikdy nevykládala o svém mládí — to byla kniha zavřená. V klášteře i v celém okolí velice ji milovali pro její hodnou povahu. Úplně se přizpůsobila zvykům a návykům tyrolským.

Nový klášter v Norimberku. Protestant bavorský baron Cramer Clet je velkým přítelem benediktinův. Založil úplně na svůj náklad již několik klášterů, nyní vyjednává a kupuje bývalý klášter v Norimberku, jež odevzdá beuronským benediktinům.

Spisy sv. Jeronýma. Benediktinský kněz P. Staerk z Anglie, vydává dílo, jakého jsme doposud neměli. Pomohli mu peníze katolíci, ale i šlechtití protestanté a pravoslavní, aby mohl vydati spisy svatého Jeronýma, v řeči původní, pokud jsou uchovány v císařské ruské knihovně v Petrohradě. Některé z těchto spisů budou tu vydány nonejprv a mají velkou důležitost pro výklad Pisma svatého.

Sežidovštění Haliče. V Haliči vládnou bohužel v mnohých osadách židé. 155 měst haličských má svou samosprávu a jenom v jedenácti z nich nebyli židé v městské radě, v 28 městech měli židé většinu a 63 měst jest úplně v rukou židovských. Na mnohých středních školách jsou tři čtvrtiny žáků židovských. V celé Haliči bylo 1. ledna 1911 15.754 výčepů a jen 2000 není v rukou židovských.

Milosrdné sestry. Vytýká se naší svaté církvi, že je nepřítelkyní lidu

a jeho hmotných zájmů. Ale skutečnost dokazuje něco docela jiného. Všimněme si jen třeba velkolepé činnosti milosrdných sester, které z pouhé lásky k bližnímu obětují své mládí, stav i rod a věnují se službě nemocných. Po celém světě působí nyní asi 457 tisíc katolických řeholnic, z nichž se zcela věnuje blahu bližních 410 tisíc. Počítáme-li dle obyčejného zvyku jen deset ošetřovanců na jednu řeholnici, shledáme, že ošetřují tyto od světa zneuznané rekyně přes čtyři miliony sirotků, nemocných a choromyslných. A za to je svět pronásleduje, tupí, vysmívá se jim!

Jsou zlé časy? Za rok 1908 prokouřilo se v Rakousku (bez Uher) za 276 milionů korun doutníků a tabáku. Je to jistě nesmírná daň, kterou lidé dobrovolně státu platí.

Prsten po kardinálovi. V Římě zemřel v lednu t. r. kardinál Segna, který býval dříve po léta apoštolským delegátem u republiky Kolumbijské v jižní Americe. Tehdy dostal tam darem od presidenta republiky drahocenný prsten. Odkázal tento klenot nemocnici malomocných v Bogotě, hlavním to městě téže republiky.

Něco z Uher. Roku 1909 bylo v Uhrách uzavřeno 178.885 sňatků; o 9793 méně než roku 1908. Narozených bylo o 20.507 více než rok před tím.

Polovice všech zemřelých neměli ve své nemoci žádného lékaře. Vystěhovalo se 183.218 osob, o 37.000 více než roku 1908. Více než 400 tisíc školou povinných dětí, do ní nechodí.

Katolický učenec. Ve vatikánské hvězdárni je ředitelem kněz jesuita P. Hagen; zvláště vyniká v oboru fotografování hvězd. Abymu ukázali hvězdáři žijící v Anglii svou úctu a oddanost, věnovali mu celou knihovnu hvězdářských spisů s astronomickými tabelami. Podobný dar chystají američtí hvězdáři, kteří téhož P. Hagena počítají s pýchou mezi své spolupracovníky. P. Hagen je rodákem z Tyrolska.

Nepřátelský tisk. Dle úřední zprávy strany sociálně-demokratické vychází nyní v Německu 78 jejích listů, které mají 1,160.016 předplatitelů. Protože dle téže zprávy byl roku 1904 počet abonentů 599.880, tedy se za šest let zdvojnásobil. Zda snad vzpruží nás tato statistika, abychom ze všech sil se ujali svého katolického tisku?

Dar nástupce trůnu. Nástupce trůnu, arcivévoda František Ferdinand, ztrávil loňské léto většinou v Tyrolsku poblízkou Pragského jezera. Na vánoce zaslal majitelce tamějšího hotelu pro kapli, která je tam, několik překrásných mešních rouch.

Dělnictvo.

(Hlavní úmysl).

Člověk stvořen jest ku práci! Velmi případně vyjadřuje povolání člověka píseň kostelní: »Bůh sám přikázal světlu nebeskému, probudit lidi k povolání svému; stvoření jsouce jako k letu ptáci, pospěšme k práci.« Také vidět v zimě v létě zástupy lidu dělnického, jak časně ráno ubírají se do práce na rozličné strany. Jedni jdou do práce polní, jiní jdou do továren, jiní opět

spěchají do dilen řemeslných, ba mnozí i drahou jezdí do velkých měst za výdělkem. Lidu dělnického jest poměrně nejvíce a proto třeba též této třídě věnovati pozornost, jak k tomu napomínal slavné paměti papež Lev XIII. Právě o tuto třídu dělnictva vede se tuhý boj mezi vůdci křesťanskými a protikřesťanskými. Žel Bohu, že právě socialistický liberalismus se svými zhoubnými zásadami zmocnil se dělnictva, svedl je na bludné cesty, vštípil jim nepravé a nespílitelné zásady, rozerval mysl jeho, naplnil je nespokojeností, oloupil je o nejdražší, o náboženství a tím o všecku útěchu. Maje dělnictvo takto v moci své, rozdmychuje v něm bludné zásady a při tom vysává kapsy jeho, tak že dělnictvo platí a chudne a vůdci či svůdci jeho bohatnou a mají se při tom dobře. Proto mnozí toto neblahé hospodářství prohlédli a uznali, že bez zásad křesťanských nelze pořádaný život vésti, a vrátili se k zásadám katolické víry a získali mnohé jiné pro toto smýšlení, takže povstalo proti sociální demokracii sdružení křesťansko-socialní. Toto sdružení nechce převrátit nynější společenské řády, nýbrž chce jen opravit, co v nich jest chybného. Jeho myšlenky uloženy jsou v okružním listě papeže Lva XIII. z roku 1891, ačkoliv již dávno před tím biskup mohučský Vilém Emanuel Ketteler a u nás v Rakousku baron Vogelsang a jiní mužové křesťanské zásady dělnictvu hlásali. Křesťanský socialismus hájí právo přirozené na majetek soukromý. Člověk má rozum hledí zajistiti si i budoucnost pro sebe a potomstvo; z té příčiny hledí získati si majetek osobní, který by jej samého a potomstvo v budoucnosti živil. Je to snaha zcela přirozená. Půdu třeba vzdělávati, aby plodila tolik, co člověk k výživě potřebuje. Ten, kdo půdu si vzdělal v půdu úrodnou, má právo na kus té půdy, aby z ní se živil a za svůj majetek ji měl.

Křesťanství hájí i přirozená práva rodinná. Člověk má přirozené právo starati se i o své potomstvo, o svou rodinu. Toto otcovské právo je starší než každý stát. Ano péče o vychování, o rodinu a náboženství jest vedle péče o zachování života hlavní pobídkou k práci.

Člověk stvořen jest ku práci. »V potu tváře dobýváti budeš chleba svého.« řekl Stvořitel již prvnímu člověku v ráji. Osten a tíhu práce úplně odstraniti jest naprosto nemožno, a kdo slibuje lidu na zemi ráj bez tíhy práce, lid jen klame.

Poměr mezi bohatými a chudými neznamená věčný boj a nenávisť mezi nimi, ale možno jest, aby mezi oběma vládla láska křesťanská a přátelství. Aby tato shoda mezi bohatými a chudými skutkem se stala, o to se přičiňuje církev katolická. Ona připomíná bohatému i chudému, že třeba jest býti spravedlivým. Dělníku hlásá, že jeho povinností jest práci řádně smlouvenou poctivě a svědomitě konati, zaměstnavateli ani na statku ani na osobě neublížovati, společnosti lidí ničemných se chrániti. Církev hlásá i zaměstnavateli, že nemá dělníka svého za otroka považovati a jen jeho sil využítkovati, nýbrž že má v něm ctíti a viděti důstojnost lidskou i křesťanskou, a proto i o jeho duši a mravní zachovalost pečovati a mzdu spravedlivou mu dávat. Církev snaží se mezeru mezi bohatým a chudým překlenouti láskou k bližnímu, zakládající se v lásce k Bohu. Otázku sociální luštění má také stát. Proto jest hlavní povinností státu pečovati o blaho všech občanů státních, tedy i chudých, a to tím více, protože chudých jest většina a chudí zvláště pomoci a ochrany státu potřebují. Stát má tedy povinnost starati se o dělníkovo blaho duševní i tělesné.

Co se duševní důstojnosti lidské týká, jsou před Bohem všickni lidé rovni, není rozdíl mezi bohatým a chudým. Stát proto má pečovat o to, aby dělník měl tolik volného času, aby mohl Bohu samému sloužit a o svoji duši se starat. Má tedy stát chránit klid nedělní a sváteční. Co se těla týká, má stát k tomu přihlížeti, aby síla a zdraví dělníkovo nebyly přepínány od zaměstnavatelů; proto dle povahy práce. pohlaví a věku třeba je zaváděti zákonitý klid od práce.

Luštění otázku socialní mají boháči i dělníci. Co se dělnictva týká, má se sdružovati ve spolky dobré, křesťanské, aby vespolek si pomáhalo, poučovalo, zušlechtovalo, se vzdělávalo a chránilo. Proto, křesťanský dělníku, nevstupuj do takových spolků, kde se svatá víra a křesťanský mrav tupí a haní, ale vstup do organizací šlechetných, opravdu křesťanských. Křesťanský socialismus je tedy jenom křesťanství obrácené na nynější poměry a život, je to systém rozumný, jenž žádá tolik, co jest možné, poctivé i spravedlivé — jemu náleží budoucnost. Křesťanský dělníku, drž se pevně zásad svatého náboženství našeho, ty jedině tě zachráni, dodají síly, trpělivosti a útěchy ve starostiplném životě a zabezpečí ti jednu odměnu v blaženosti nebeské.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za křesťanské dělnictvo, aby zůstalo zásadám víry věrným a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastráž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrono titelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michæli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Podporovati a pečovati o křesťanské dělnictvo.

Úmysl v dubnu: Dětinná oddanost k papeži.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČNÍK XLV.

Vychází počátkem každého měsíce.

DUBEN 1911.

Za naše hříchy umčel, spravedlivý za nespravedlivé, aby nás přivedl k Bohu. (I. Petr. 3, 18.) —
Vstalť jest, není ho tuto!

Kristus, láska má.

Blaze mi po všechna léta
mohu-li tu s Kristem žít,
klidně kráčím vírem světa,
na vše mohu zapomenít.

V neštěstí a krutém bolu
k pomoci mé vždycky jdeš,
k hodování k svému stolu
milostivé pak mne zveš.

Proto, Kriste, láska moje,
neustále se mnou buď,
ustavičná milost Tvoje
lej se v bolnou moji hruď.

A až budu umíratí
neopouštěj duši mou,
rač ji k sobě povolati,
rač ji vzítí v radost svou!

Anna Marie Kadlčáková.

Nenaříkej!

Naříkáš snad, Bůh že mnoho
na tvá bedra vložil béd,
přítele že nemáš v světě,
jenž by ti chtěl rozumět?

Naříkáš snad, že tě sítíhá
v světě samé sklamání,
že se štěstí, láska, radost
nad jiným jen uklání?

Naříkáš snad, tiše pláčeš,
v hrudi tajiš bolný vzdech?
Ku kříží své zraky upři,
v něm se pojí láska všech!

Víš, že vzejde na věčnosti
den, v němž šťastně budeš žít,
kde ti bude na tvé strasti
možno lehce zapomenít? —

Anna Marie Kadlčáková.

Božská prozřetelnost.

Dle spisů ctihodného *P. de la Colombière* upravil *Jan Tagliaferro*.

Jest jistou a útěšnou pravdou, která nám zjevena byla, že mimo hřích nic se na světě neděje, co by Bůh nechtěl. Bůh dává bohatství i chudobu. Jsi-li nemocen, jest Bůh původcem toho zla; nabyli-li jsi zdraví opět, Bůh ti ho vrátil; za svůj život, který jest velikým dobrem, jedině Jemu samému máš děkovati; a když smrt pozemský život tvůj ukončí, z Jeho ruky ji přijmeš.

Pronásledují-li nás zlí lidé, máme-li i to pronásledování přijímati, jakoby vycházelo z ruky Boží? Ovšem, neboť Bůh jest jediným původcem toho zla. Není sice příčinou hříchu, jehož nepřítel se dopouští, když ti ubližuje. Jest však původcem zla, které ti nepřítel způsobil. Nespravedlivý člověk jest jako řeka, jež s vysoké skály padá a do širé roviny se rozlévá. Rolník nedává řece prudkého pohybu, jenž ho unáší, ale dělník strhuje hráze, vyplňuje příkop aneb zvyšuje cestu, vodu vzdaluje od rolí, kde jí nechce mítí. Chceš-li, podobá se tento zlý člověk v ruku Božích jeďu v ruku lékařových. Nedalť blínu aneb neistou zlé moci, nýbrž tak připravil lék, aby ti zachoval život aneb smrt způsobil. Taktéž Bůh nevnukl nepříteli zlé vůle, aby nám škodil, dal mu však moc a zlobu toho člověka proti tobě namířil, a tak vše zařídil, aby zničen byl tvůj pokoj, tvá bezpečnost. Pán chtěl, abys upadl do této léčky; proto nečinil překážek, ano i podal ruku tomu, jenž léčku strojil. Vydal tě tvým nepřátelům a on vedl

rány, jichž se ti dostalo. Nepochybuji utrpíš-li ránu, že Bůh sám ji způsobil. Kdyby všichni tvorové se proti tobě spikli, Tvůrce však kdyby toho nechtěl, s nimi se nespojil, jim síly a moci nedal k jich zlým úmyslům, nikdy by nedošli cíle. „Neměl bys žádné moci proti mně, kdyby nebylo tobě dáno s hůry,“ řekl Spasitel světa Pilátovi. (Jan 19. 11.) Tak můžeme i my říci zlému duchu, lidem i tvorům nerozumným a necitným: „Nesužovali byste mne, neškodili byste mi, kdyby Bůh nebyl přikázal. Bůh vás posílá, Bůh vám dává moc, mně trápití a pokoušeti. Neměli byste žádné moci proti mně, kdyby vám nebyla dána s hůry.“

Kdybychom o tom občas vážně, rozmýšleli, nebylo by ničehož již třeba aby umlko naše reptání při ztrátách a nehodách. Pán Bůh mi dal všechny statky, Pán Bůh je opět vzal, ani zloděj mne nezahubil, ani zlý jazyk mne pomluvou nesnížil. Ani dítko neumřelo protože bylo trýzněno aneb zle ošetřováno, nýbrž proto, že Bůh, jenž vším vládne, nechtěl mi ho déle popřáti.

Jest tedy věroukou, že Bůh řídí všechny události, na něž si lidé na světě stěžují. Nelze nám tedy pochybovati, že všecko zlo, jež Bůh sesílá, nám jest velmi užitečno. Pochybnost o tom je podezříváním Boha, že nemá tolik vědomostí a moudrosti, by mohl rozoznati, co nám prospívá neb neprospívá.

Sv. Basil praví: „Jest známkou nesnesitelné pýchy domnívati se, že nám ve vlastních záležitostech není

třeba rady jiných, že sami jsme dost moudří, abychom nejlepší volili. Jestliže však v našich záležitostech, mnohdy jiný lépe rozhodne než my, co nám prospívá, bláznovstvím by bylo, myslet, že my vše lépe víme, nežli Bůh, jenž jest prost vášně, proniká budoucnost a vše předvídá, i následky každého skutku.“ Víme, že nehody často šťastné následky mívají, a opačně, šťastné události smutně končí. Dle toho pravidla Pán Bůh směřuje k cíli, a sice po cestách, které právě opačny jsou proti cestám, po nichž lidská opatrnost se ubírá.

J o s e f byl prodán a do otroctví uveden, pak i do žaláře uvržen. Nad zdánlivou nehodou svou byl smuten, ale rmoutil se nad opravdovým štěstím svým. Neboť to musel trpět, aby povýšen byl za vladaře země Egyptské. S a u l ztratil osliče svého otce a daleko je marně shledával. Zmařil mnoho času, ale kdyby se mu bylo obtěžovalo, nemohl by nic vhodnějšího udělati. Neboť brzy seznal, že vše to k tomu pomáhalo, aby přišel k prorokovi, jenž jej z rozkazu Božího pomazal na krále lidu svého. Jak zaplesáme žasnouce, až přijdeme k Bohu a poznáme úmysly, jež měl při zkouškách našich. Plakal jsem, řekne jeden, nad smrtí jediného syna; než kdyby byl žil ještě několik měsíců aneb let, byl by zemřel rukou nepřátelskou nebo ve hříchu smrtelném. Jiné: Nedal jsem se potěšiti, že zamýšlený sňatek jsem neuzavřel; kdyby však Bůh ho byl dopustil, ve smutku a bídě bych prožil dny své. Aneb: Věcnou spásu děkuji zármutku, jenž mne stál tolik slz. Aneb: Duše má by na věky zahynula, kdybych nebyl ztratil jmění. Proč bychom vždy se starali? Bůh vede nás! Podrobujme se dobrozdání lékaře, uvažujíce, že všemu rozumí. Nařizuje nejtěžší operace, otvírá někdy lebku, řeže tělo, odnímá úd, aby zánět zadržel, by se nedostal k srdci. To vše trpíme, ano za to děkujeme a platíme, věduce, že vše z nutnosti koná. Moudrým se nám zdá, umění lékařovu se podrobiti, a Bohu se nechceme podrobiti! To by byla nedůvěra v Jeho moudrost a obava, že nás na scesti uvede. Vydáváme se

muži, jenž se může mýlit, jehož nejmenší chyba náš život stojí, a vedení Boha nejmoudřejšího se nechceme svěřiti!

Kdybychom viděli vše, co Bůh vidí, jistě bychom chtěli vše, co On chce. Se slzami bychom Jej prosili o utrpení, kdežto nyní si přejeme a o to se modlíme, abychom ho zbaveni byli. Jako synům Zebedeovým praví Ježíš tobě i všem lidem: „Nevíte, oč prosíte.“ (Mat. 20, 22.) Lítosť mám, člověče, nad tvou slepotou; nevíš, co žádáš; nech mne tvé zájmy pečovatí, tvé štěstí přivoditi, vím lépe než ty, čeho potřebuješ. Kdybych posud byl povoloval tvým náklonnostem a přáním, dávno bys byl ztracen býval.

Milý křesťane, chceš-li se přesvědčiti, že Bůh ve všem, co dopouští, tvůj prospěch, tvé věčné blaho hledá? Uvaž je i na chvíli, co pro tebe činí. Jsi smuten; uvaž, že původce tvého zármutku celý život svůj v bolestech strávil, aby tebe ušetřil věčných útrap; Jeho anděl tě vždy provází, aby vše odvrátil, co tělo by zranilo, duši poskvrnilo. Těmto útrapám tě vydává Ten, jenž ustavičně na oltářích se modlí a každý den bezpočtůkrát se obětuje, aby za tvé hříchy dosti učinil a hněv Otcův smířil: Ten, jenž s tolikou dobrotou k tobě přichází v nejsv. Svátosti oltářní, jehož největší radostí jest, by s tebou obcoval a sespojoval. Jaký nevděk, že po tolika důkazech lásky, Jemu nedůvěřuješ a pochybuješ, zdali navštěvuje nás, nám prospívá aneb škodí! „Ale krutě mne bije, a ruka Jeho mne tíží.“ Čeho se bojíš od ruky, která pro tebe proražena a na kříži přibita byla? „Nechává mne kráčet po trnité cestě.“ Není-li jiné cesty do nebe, chceš raději na věky zahynouti, nešťastníku, nežli na čas trpět? Nešel-li Oo sám toutéž cestou před tebou a pro tebe? Nalezneš jediný krok, který by nebyl poznačil svatou krví svou? „Podává mi kalich plný hořkosti.“ Třebas; ale uvaž, že tvůj Vykupitel ti jej podává. Když tě tolik miluje, jednal by tak přísně s tebou, kdyby ti to nebylo prospěšno aneb potřebno? Slyšel's již o knížeti, jenž se raději nechal otrávit, než by byl odmítl nápoj, jež mu podal

lékař, poněvadž věděl, že lékař jest vždy věrný a oddaný. A my křesťané odmítáme kalich, který nám podává náš božský Pán; opovvažujeme se Jej tolik urážeti! Na tuto úvahu nezapomeň, prosím snažně. Postačí zajisté, abychom přijali a milovali všecka nařízení božské vůle, byť byla sebe bojestnější, a pak se podrobili Jeho vůli. A právě tím upevníme a zajistíme si časně i věčné blaho.

Dejme tomu, že křesťan rozjímáním aneb osvícením božským všech radováněk světských se vzdal, poznáváje, že vše jest marno a srdce neuspokojí, že to, po čem touží, tolik dychtí, pramenem velkého zármutku bylo, že nesažadno lze rozlišovati, co jest užitečno a co škodlivé, protože skoro vždy dobré se zlým se splétá a co dnes prospívá, zítra snad jest neštěstím. Poznává, že tužby jeho jej sužují, a že starosti jeho, aby něco provedl, jej szírají a úmyslům škodí, a že tudíž třeba, aby vůle Boží se děla ve všem, že Bůh ničeho nenarizuje, co by nebylo k našemu spasení. Dejme tomu, že tento křesťan jako slepý se vrhá do náručí Božího, aby se mu dokonale a bez podmínky oddal, ničeho si nepřál, ničeho se nebál, než co chce Bůh. Pak nabyl šťastný tento člověk od této chvíle dokonalé svobody, která se nezmenší ani neporuší, tak že žádná moc na světě neuškodí.

„Jak mne přinutíte?“ řekl světec jeden. „Boha samého musíte přinutit, abyste mne přivedli k tomu, bych jednal proti svému přání. Neboť Bůh činí, co se mu líbí, já pak jsem úplně svoboden, chci jenom to, co On činí. Chce-li Bůh, bych onemócněl, jest mi nemoc milejší než zdraví. Chce-li, bych byl chudý, nechci býti bohat. Cce-li, aby celý svět mnou pohrdal, já souhlasím, by svět mnou opovrhoval; já v tom čest nalézám. Mám-li zde aneb tam žiti, v pokoji neb útisku; mám-li v květu mládí neb pod tíží věku žiti, o všem pravím, že co jest nejlepší dle úradku Božího, miluji. Když mi Bůh ukázal, kam se kloní jeho srdce, i mé srdce Jej bude následovati a tam nalezneme své blaho.“

Není-li však prapodivno, že dobré i zlé stejně působí na člověka? Nikoliv!

Znám osoby, které jsou stejně spokojeny ve zdraví i v nemoci, v bohatství i nedostatku; znám též osoby, které nemoci a bídě dávají přednost před bohatstvím a zdravím.

Konečně jest pravdou nezvratnou, že Bůh přáním našim potud vstříc přichází, pokud se Jeho vůli podrobujeme. Posloucháme-li Jej, zdá se, že jenom nás upokojiti se snaží. Nejen slyší naše modlitby, ale předchází je. Hledá až do hloubi srdce přání, která jsme z lásky k němu potlačili, a vyplní je mimo očekávání. Štěstí toho, jenž vůli svou vůli Boží podrobil, jest stále, nezměnitelné a věčné. Žádná bázeň nezkalí štěstí jeho, jako muže, jenž sedí na skále uprostřed moře, Vidí šumivé vlny dorážeti, a nebojí se; ovšem raduje se vida, jak vlny se od noh jeho odrážejí. Ať jest moře klidno aneb bouřivo, ať vítr z té neb oné strany vlny přihání, jest nehybný, poněvadž stanovisko jeho jest pevné a nezrušitelné.

Odtud pochází radost, klid, vždy jasná tvář, vždy stejná veselost, jakou pozorujeme u pravých služů Božích. Proč by se měly starati tyto svaté duše? Ve vůli Boží nalezytí útočiště, kteréhož nehody života nedobudou a nepřekročí. Povznesly se nad končiny bouře, žádná rána tam nemůže dojíti; nebojí se ani lidí, ani ducha zlého. Ať se jim cokoliv přihodí, vždy jsou šťastni, jinak by Bůh přestal šťastným býti.

Zbývá toliko prohlédati k tomu, jak bychom došli tohoto šťastného podrobení do vůle Boží. Milý křesťane, dojdešho jedině, cvičíš-li se často v této ctnosti. Poněvadž příležitosti k velkým skutkům zřídka se naskytují, jest celé tajemství toto: i všedních drobných příležitostí dbej, neboť užiješ-li těchto dobře, pak sneseš nevzrušen i rány největší. Každému člověku se denně přihodí malé nepřijemnosti v přáních a náklonnostech. Dílem si je způsobíme svou neopatrností, dílem pocházejí z nešetřivosti neb zloby jiných, dílem se rodí z nepředvídané zapletenosti různých poměrů. Celý život náš jest poset takovým trním, které pod nohami stále vzrůstá a v srdci plodí tisícere ovoce, tisícere mimovolné city závidi, nenávidi a bázně a netrpělivosti, tisícere

nepříjemnosti a starosti, jež aspoň na chvíli ruší pokoj duše. Na př. povíš slovo, jaké bys raději neřekl: býváš zaražen. Sluha jest nedbalý a váhavý, dítko tě obtěžuje; nudný člověk tě zdržuje; člověk nerozvázný tě udeří; jest špatné počasí; práce nejde po vůli; nábytek se poláme; šat se poskvrní aneb roztrhá. Při takových příležitostech nelze rekovných ctností konati. Ale všechny tyto drobnosti postačí, bys jí došel. Každý, kdo se snaží Bohu tyto nepříjemnosti obětovati a je od prozřetelnosti přijímati, mnoho zásluh získá, spojí se úžeji s Bohem a brzy snese i nejhroznější události.

K této cvičbě, snadné a přece užitečné a Bohu milé, jinou lze připojiti. Třebas veliké nehody denně se nedějí, přece je každý den Bohu obětovati můžeš, že bys je snášel, kdyby se Bohu líbilo. Kdyby Bůh dopustil, že bys syna, manželku, rozepří aneb celé nabyté jmění ztratil, veliké síly duševní bys potřeboval, abys to snesl. Ale ty neznáš vůle jeho v těch věcech. Proto předcházej Jeho rozkazy a poddávaj se ode dneška všemu, co ustanovil. V Jeho přítomnosti odříkej se všech přání, jaká snad máš, bys jmění množil, zdraví, dobré jméno zachoval; osvědčuj, že Mu všechno obětovati chceš. Denně myslí již ráno na to, co se ti přes den přihodí. Snad ti v ten den přinesou zprávu o ztroskotání lodi, o úpadku, o požáru; snad utrpíš, než noc nadejde, velikou hanbu, neblahou opuštěností; snad ťi smrt odejme osobu, kterou mi-

luješ; sám nevíš, nezemře-li náhle nebo smutnou smrtí. Všecky tyto nehody příjmi, kdyby je Bůh dopustil. Přinuť vůli, by se této oběti podrobil, a neustañ, až budeš moci s Bohem chtítí aneb nechttí.

A když se vskutku nešťestí stane, hned poklekni před božským Spasitelem, místo, abys čas mařil a na lidi a na osud nařikal, a pros Jej o vytrvalost v tomto navštívení. Byl-li člověk smrtelně zraněn, běží k lékaři, jeňž ho vyléčit může. Chceš-li v nehodě původce hledati, vždy jdi k Bohu, jeňž tě zároveň i uzdravit může.

Proto jdi k Bohu, ale rychle, hned to budiž první péčí tvou. Přines mu zpět ránu, kterou ti zasadil, i biče které jsi pocítil. Tisíckrát celuj ruce svého ukřižovaného Spasitele, ony ruce, které tě udeřily. Opakuj před ním často slova, která v prudkých bolestech řekl: „Otče, ne má, ale Tvá vůle staň se.“ Velebím Tě tisíckrát a děkuji Ti, že Tvé rozkazy se na mně plní, a kdyby bylo v mé moci jim odporovati, přece bych se poddal. Přijímám toto nešťestí a nechci v něm ani při jeho následcích nařikati nad tím, co trpím, ani nad lidmi, kteři mi ho způsobili, ani nad tím, jak, kdy a kde se stalo.

Vím, že Ty, Bože, tak a nejinak chceš, a raději bych zemřel, než bych Tvé svaté vůli v něčem odporoval. Buď vůle Tvá! Ano, Pane, ve všem, co chceš ode mne, dnes i vždycky, na nebi i na zemi. Buď vůle Tvá, jako v nebi, tak i na zemi!

(P. d.)

Dokonáno jest!

Rozjímání na pašijový týden. — Píse Ig. Zháněl.

Jaký srdcelomný pohled je pro děti, vidí-li, kterak staří jejich rodičové neodvratným krokem stále se blíží ku hrobu! Žádný syn, žádná dcera nemá tak tvrdého srdce, že by nezaplakaly hořkým pláčem, stojí-li u smrtelného lože předrahyh rodičů. Jakou bolest

mělo by pocítiti srdce naše, když slavíme v posle a hlavně v pašijový týden památku na přehořké utrpení našeho Pána a Spasitele Ježíše Krista. Umíraje na kříži zvolal: »Dokonáno jest«; tu třásla se země, skály pukaly, slunce se zatmělo, mrtví z hrobu vstávali a jině

zázraky se děly. Utrpení, smrt Kristova měly by nás všechny povzbudit ku vroucí lásce k našemu Spasiteli, k upřímné žádosti, abychom byli jeho věrnými žáky a následovníky v životě i ve smrti. Ano Ježíš budiž naším vzorem po celý náš život, vždyt »za naše hříchy umřel, spravedlivý za nespravedlivé, aby nás přivřel k Bohu« (1. Petr. 3, 18).

I. Ježíš náš vzor v životě.

Ve Starém zákoně dal Bůh skrze ústa svého proroka Mojžíše lidu israel-skému na hoře Sinai desatero přikázání za zvuku hromu, blesku, zemětřesení, tak že když lid tyto hrůzy viděl i slyšel, utéci chtěl. Ze strachu pak zachovávali všichni příslušníci vyvoleného národa vše, co v tomto desateru přikázáno a všeho se varovali, co bylo jim zakázáno. Když přišel na svět Kristus a počal hlásati své učení, nechtěl, aby se zachovávaly jeho předpisy se strachem a hrůzou, ale s láskou. Zvěstoval pravdy, které věřiti, učil ctnostem, které zachovávatí máme, dal nám příklad »abychom i my činili, co sám činil«.

Jak horlivý byl! Neznal jiné vůle, než vůle Otce svého nebeského, jeho nejmilejší prací bylo, oslavovati a rozšiřovati království Boží. Když byl celý den v potu tváře své pracoval o spásu duší, trávil pak celé noci v modlitbách. Každé příležitosti použil, aby rozšířil říši Otce svého, když na př. seděl u studně Jakubovy a přišla Samaritánka pro vodu, dal se s ní do řeči, poučil ji a neodporoval, když ho uznala za zaslíbeného Vykupitele. Je někdo mezi námi, jehož jediným účelem by bylo rozšiřovati slávu a velebnost jména Božeho? Jak liknavi, neteční jsme ve věcech, jež týkají se věčné spásy naší duše? Jak často máme příčinu bítí se v prsa a volati: Pane nejsem hoden, abych byl nazýván synem tvým! Probuďme se z tohoto spánku netečnosti, a liknavosti, vstaňme a konejme skutky, za něž by nás spravedlivý náš soudce odměniti mohl životem věčným.

Jak lidumilný byl. »Kudy chodil, všudy dobře činil«. Jsou sice mnozí lidé, kteří se vychloubají svou lidumilností,

rádi se pyšní, že jsou dobrodinci svých bližních. Ale jak kusá, neúplná, nedostatečná bývá tato dobročinnost, jak často lze ji srovnati s Farisey, kteří konajíc dobré chodili na rohy ulic a dávali tak okázale, aby je každý viděl a tuto jejich laskavost chválil. Jak lidumilný byl Kristus! Usušoval slzy hříšníků, umírňoval bolesti trpících, pomáhal kde mohl; nikoho neodsoudil, což i my tak rádi často i pro maličkost činíme. Přivedli k němu ženu a volali: Pane, dle našeho zákona má býti ukamenována, co ty soudíš? Rozkaž, co máme s ní učiniti? Kdo z vás je bez hříchu, vezmi kámen a vrhni ho na ni, tak odpovídá Spasitel a když pak viděl, že nikdo se neodvážil ženu kamenovati, propustil ji řka: jdi ženo a nehřeš více. Jak často jsme my okamžitě hotovi s úsudkem; uslyšeti nějaká podezření a odsouditi, bývá u nás jedno a totéž.

Jak miloval bližního. Dopověděv výklad o milosrdném Samaritánovi, doložil Ježíš: kdo z těch tří zdá se tobě bližním býti tomu, kterýž upadl mezi lotry. Zákoník odpověděl: ten, kterýž mu prokázal milosrdenství. I řekl jemu Ježíš: jdi, i ty čin podobně! A co slovy kázal, to činil náš Spasitel. Když uzdravil šlakem poraženého, pln lásky řekl mu: vstaň, vezmi lože své, a jdi do domu svého. Nemůžeme ovšem nahraditi bližnímu, zemřel-li mu milý syn, anebo někdo jiný, ztráty kterou utrpěl, ale můžeme mu poskytnouti úlevu a bráti vřelé účastenství na jeho bolesti. Cítí-li bližní, že máme s ním upřímnou útrpnost, je mu to lékem, posilou. Nikdo nekal živé víry, se kterou někdo na své spásu pracuje, nikdo není nevinností, kterou oděl Kristus své věrné při křtu svatém a při svatě zpovědi. Varujme se všeho pohoršení, pamětlivi slov Kristových: běda tomu skrze koho pohoršení přijde; lépe by mu bylo, kdyby mu přivázali kámen mlýnský na hrdlo a hodili ho do moře. Běda světu pro pohoršení!

Jak trpělivý byl. Těžce snáší se chudoba, proto se přičiňuje každý chudý, aby se vybědl ze své bíd. Syn Boží pravil: lišky mají svá doupata, ptáci mají svá hnízda a Syn člověka nemá místa, kam by hlavy své položil.

S jakou trpělivostí snášel svou chudobu ten, který slovem svým poroučeti mohl všemu světu. Jakým je vzorem pro ty, kteří obtíženi jsou a těžce pracují. Jaké to napomenutí pro ty, kteří s tlukoucím srdcem pohlížeji vstříc bližícímu se dni, když nevědí, co jim přinese. Snášej každý s klidnou myslí, co ti Bůh uložil, vždyť »ví-li Pán o každém vrabci, který nespadne se střechy bez jeho vědomí«, čím více miluje nás lidi a nedá nám v něj doufajícím zahynouti.

Ale jest ještě jiné utrpení, které se snáší ještě bolestněji než chudoba; minim falešné a křivé podezřívání a pronásledování. Jako skála v bouři stojí Kristus, je klidný, nanaříká, nestěžuje si, když ho nevinného pronásledují a křivě obžalují. Ač s největší láskou, ochotou přicházel vstříc každému přání, které mu předneseno bylo, přece musel slyšeti volání rozkaceného lidu »ukřičuj ho, krev jeho na nás a na naše syny«. Jak litoval poblouzení lidu svého, jak by ho byl rád ještě v posledním okamžiku zachránil, jak volal z hloubi srdce svého: ó Jerusaleme, kolikrát jsem tě chtěl shromáždit, jako shromáždíuje slepice kuřátka pod křídla svá, ale nechťel jsi. A my? Jak vě, jak překypuje v srdci našem zlost, jaké rozechvění se nás zmocňuje, pozorujeme-li faleš, zlobu, nepřátelství bližního. Petr zapřel třikrát Mistra svého, a z úst Mistrových nevychází žádné ostré slovo, žádná zloba, jen bolestný pohled zastihl apoštola tohoto; když kráčel Mistr přes dvůr, bolestně pohleděl na Petra.

Těchto několik tuto vypočítaných příkladů jest jen slabounký, chabý nástin vzoru Kristova. Jak vyniká zář sluneční, nad zář, kterou činí kolem sebe slabá lojová svíčka; mnohem a mnohem jasněji svítí vzor, který máme v Kristu. Ovšem je nedostizitelný, ale přičiňme se ze svých slabých sil, abychom dle jeho příkladu život svůj uspořádali.

II. Ježíš náš vzor při smrti.

Proroku Isaiášovi ozval se hlas a poroučel: volej! I ptal se: co budu volati? Hospodin řekl: »volej, všeliké tělo, jako tráva jest«. (Is. 40, 6.) Vizme, a nikdy nezapomeňme: každý člověk jednou zemře; ať se pyšíš svým rodem,

bohatstvím, vlivem, krásou, zdravím, ať si myslíš o sobě co chceš, nic ti nepomůže; přijde čas, kdy tě Bůh k sobě povolá a snad právě v té chvíli, kdy nejméně očekáváš; vždyť je tělo tvé jako tráva. Přijdou sekáči, nabrousí si kosa, postaví se do řady a netrvá dlouho, bujná, štavnatá tráva na louce je zesečena. Člověk sám ze sebe nic není, dle těla svého jest jen prach a popel, v prach a popel se opět obrátí.

Jak se mnohý v životě vypíná, vynáší nad jiné. Kdyby se s někoho optal: ty, kdo jsi, snad by ti dal odpověď: jsem perla mezi lidmi, jsem polovičním bohem, jsem rek, mám důvtip, bystrý rozum, vše umím, všemu rozumím, ničeho a nikoho se nebojím. Ale jak přestřelil, kdo takto soudil sám o sobě, jak velice se zmylil; bohužel jsou však někdy skromnost, pokora, vlastnost, kterých mnozi z nás nemají a jichž neznají. Kdyby každý správně soudil a sám sebe dobře znal, musil by vydati svědectví pravdě a vyznati: jsem přeslaboučký tvor, mám malý rozhled, slabou paměť, k zlému nakloněné srdce, vůli pokaženou, nenasytné žádosti, vrtkavé smysly. Snad bychom popsali správně člověka, kdybychom řekli: je proměnlivý, slabý tvor, s nímž třeba mítí útrpnost. Či neznáš-li lidi, kteří tak se zamilovali do mamonu, do peněz, že jsou takovými lakomci, že ani sobě nic nepřejí, hladý zahynou, ač zbylo po nich tolik peněz, že si dědici radostí výskali; neslyšel jsi o lidech, jimž je medem, když je hodně chválíš, když vynášíš jejich pranepatrné zásluhy až do modrého nebe a bližního zatracuješ do horoucího pekla; kolik lidí jest úplně oddáno naruživostem, hříchům, o nichž praví Kristus, že by mezi námi ani jmenovány býti? Kolikrát zdá se, jakoby mnohý člověk rozumu pozbyl, počíná si jako nerozumný tvor a snižuje se pod něj. Ale přijde okamžik, kdy docela jinak o sobě souditi budeme.

Co je člověk při smrti? Kristus Pán přišel do Bethanie byv požádán od Marie a Marty, aby přišel a pomohl Lazarovi. Přišel k jeho hrobu, vybil kolemstojící aby hrob otevřeli, což však s počátku odepřeli, dokládajíc: již zapáchá, neboť čtvrtý den již leží v hrobě. Není nikoho na světě, kdo by byl

nenahraditelný. Zemře-li císař, v celé říši truchlí jeho poddaní a volají: císař, náš pán, zemřel, ale skoro ještě v téměř okamžiku provolávají: sláva, ať žije nový císař! Nikdo nebuď tolik ješitný, tolik domýšlivý, že bys si mohl mysliti: mne nikdo nenahradí, na mne lidé nikdy nezapomenou. Jen se podívej na umrlce, jinak budeš souditi; viz jeho oči; dokud živ byl okouzľily každého. Viz jeho ústa; když mluvil, viseli všichni na nich, jakoby se z nich řinulo zlato. Viz jeho ruce, byly tak dovedné, že vykouzľily překrásné obrazy, vytvořily sochy, které byly tolik krásné, že řkali, kdož se na ně dívali: jen ústa otevřítí a mohly by mluvití. Viz ty prsty: byly jako očarované, ovládaly housle, že pod jeho prsty zpívaly chvíli chvalozpěvy, za chvíli opět plakaly žalozpěvy — a nyní po smrti, co zbylo ze všeho? Domáci spěchají, aby mrtvola co nejdříve byla z domu odstraněna, hledí, aby co nejméně jim byla na očích, nemohou snéstí její delší přítomnosti a proto jen pryč s ní. Nikdo nezapomeň: prach a popel jsi a v prach a popel se obrátíš. Kdybys v celém životě tuto pravdu si nepřipomněl, smrt tě poučí; jen nebude-li pro spásu tvé duše již pozdě?

Vše pomíjí. Přejde pošta, vezmeš noviny do ruky a čteš: tam a tam umřel ten a ten. Co se stalo, je to možná? vždyť jsem nedávno s ním mluvil, pomyslíš si. Přepadne někoho na oko nepatrná mdloba a podlehne; jedné noci někdo nespál, jednou jen se rozzlobil, jednou se zakašal a bylo po něm. Ať je někdo jak chce vznešený a vážený, posledním jeho příbytkem bude malý kousek země, do níž bude pochován. I když chovali někoho v jeho mládí ve zlaté kolébe, když i po celý život se brodil ve zlatě, když měl třeba několik set světnic pro sebe, několik zámků nazýval svým majetkem, vše marno — rakev z několik desek zhotovená bude jeho posledním příbytkem.

Připravuj se ku smrti, aby tě nepřekvapila, vždyť obchází jako zloděj a hledá přeležitost, jak by tě nepozorovaně a z nenadání, když nejméně se nadáš, překvapila. I tu budiž nám vzorem Ježíš Kristus. Povečeřel naposledy se svými apoštolý, předpověděl zrádu Jidášovu

i zapření Petrovo, ustanovil pro duši naši nepomijitelný pokrm i nápoj a odebral se do zahrady Gethsemanské. Jsa Bohem věděl, co ho čeká, a proto byla zarmoucena jeho duše až k smrti; oddávaje se jako člověk bolesti, zvolal: ó Otče, je-li možno odejmi ten kalich ode mne, ale ihned dodal: Pane, ne má, ale tvá vůle staň se! Umíraje, modľil se za své nepřátele řka: Pane odpusť jim, neboť nevědí, co činí! Jsa bez viny umíral a ještě tu chtěl, aby všichni spaseni byli, aby i ti vrazi s Bohem se smířili; tčm, kteří přičinou byli jeho přehořkých muk, z plna srdce odpustil. Pln lásky řekl ku lotrovi po pravé straně visícimu: Amen pravím tobě, ještě dnes budeš se mnou v ráji!

Může-li býti nalezen lepší, zářivější, dojemnější vzor pro umírající, než Ježíš Kristus? Kěž každý z nás, když přiblíží se jeho poslední okamžik, vezme útočiště ku Pánu svému, kéž ho prosí, aby zůstal při něm a neopouštěl ho v této tolik důležité chvílce; vždyť rozhodne se tu věčnost, která bude buď šťastná v nebi, anebo nešťastná v pekle. Chraň Bůh jednoho každého z nás ode všeho zlého; dej Bůh jednomu každému z nás šťastnou hodinku smrti; kéž až budeme umíratí a duše z těla odejde, řekne k ní Spasitel: Amen pravím tobě, budeš se mnou v mém kráľovství!

Konec. »Dokonáno jest«, zvolal Ježíš vise na kříži a skonal doporučiv ducha svého v ruce svého nebeského Otce. Různé jsou dojmy, které nás pojaly při čtení tohoto rozjímání; zůstaňme věrni tčm dobrým, tčm spásonosným. Ježíš budiž naším vzorem v životě i ve smrti. Kdo žije v hříšném návýku, v nepřátelství, kdo má špatné svědomí, které mu činí vyčítky, obrať se na cestu dobrou, buď kuátkem, které volá Spasitel pod svá křídla. Vždy a všude se doporučjme pod ochranu Boží; když pak přijde na nás okamžik, při němž budeme volati »dokonáno jest«, kéž nám otevře nebeský klíčnik svatý Petr bránu nebeskou, kéž je pak oděna duše naše rouchem věčné spásy.

Nikdo nezná okamžiku, kdy ho Pán povolá.

V Kostelní Lhotě měli hodného a zbožného hrobaře. Jednou šel ráno zdráv

na hřbitov, aby vykopal pro kohosi hrob; ale nevěděl, že ho kope pro sebe. Měl zvyk, že vždy, když hrob nějaký dohotovil, klekl v hrobě a pomodlil se za nebožtíka. I tentokrát tak učinil; ale v tom okamžiku byl raněn mrtvicí a skonal. Vy-

kopal tedy pro sebe hrob. Ne nadarmo se modlívalme od náhlé a nenadále smrti vysvobod nás, ó Pane! Bude-li však Ježíš naším vzorem v životě i ve smrti, nikdy nás smrt nepřekvapí, ale najde nás připraveny.

Velikonoční radost Panny Marie.

Raduj se, nebes královno!
Alleluja! (církv. hymnus.)

posledním sešitu »Š. B. S. P.« minulého roku uvažovali jsme o radosti vánoční blahoslavené Matky Páně. Byla to radost čistá, vřelá, jakou jen přečistá a neposkvrněná Bohorodička mohla mít, když dala světu toho, o němž věděla, že jest »očekávaním národů«, že »spasí lid svůj«, že »bude králem na stolici Davidově« a že »království jeho nebude konce«. Radost její byla vznešená, neboť stala se »matkou Boží« dle slov andělových: »Co se z tebe svatého narodí, slouží bude Syn Boží.« (Luk. 1. 35.) Radovala se matička Páně vidouc, kterak dětátko její hned po svém narození dochází obdivu a pocty od zbožných pastýřů a kterak i vznešení mužové tohoto světa, moudří a bohatí mudrcové z východu až přicházejí, aby se ditku jejimu poklonili, dary přinesli a ji jako matku požehnanou a vznešenou velebili. Veliká byla tedy vánoční radost Marie Panny a z hloubi duše své přečistě a vděčně děkovala za ni dárci všeho dobra Bohu, Otcí svému nebeskému. Avšak radost tato, ač veliká, ač hluboká a vřelá, přece nebyla bez pelyňku starosti a obavy pro budoucnost.

Vzpomínalať zajisté na mnoho věcí, které jí věstily, že s dítkem svým nepůjde cestou růžemi posetou, nýbrž cestou trnitou. Vždyť již to jméno »Ježíš«, které ditku svému dle nařízení andělova dáti měla, znamenalo »Vykupitele«, tedy mělo v sobě význam »oběti« a to oběti veliké, kterou Syn její za živé přinéstí má, aby je vykoupil. Že dobře soudila, potvrzoval snoubenec a ochránce její sv. Josef, neboť k němu pravil anděl,

když váhal ji vzíti k sobě: »Josefe, Synu Davidův, neboj se vzíti k sobě Marii, manželku svou; nebo co v ni zrozeno jest, z Ducha sv. jest. Porodí pak Syna a nazveš jméno jeho Ježíš, onť pak zajisté vysvobodí lid svůj od hříchů jejich.« (Mat. 1, 20.) Jaká to ale obět čekala Ježíše, aby vysvobodil lid od hříchů, získal mu zase milost Boží, hříchem ztracenou! O tom všem uvažovala Matka Ježíšova, když v tichu nočním sedávala u lůžka synáčka svého a tu v tu její velikou vánoční radost vloudila se starost, obava a tušená bolest. A obava tato se stupňovala. Sotva že uplynulo 40 dní — a ona odnesla svého synáčka do chrámu, aby jej tam jako prvozeného obětovala Hospodinu, již slyší zase smutnou zvěst z úst staříčkého proroka Simeona: „Aj, postaven jest tento ku pádu a ku povstání mnohých v Israeli, a za znamení, jemuž bude odpiráno; a tvou vlastní duši pronikne meč.“ (Luk. 2, 34.)

Co všecko nevězelo v tomto proctíví! Bol nevýslovný, rána v duši tak bolestná, jakou jen britký meč zasaditi může! A Maria Panna nezapomíná na slova tato nikdy, a když po 33 letech pod křížem stála, zajisté ozývala se slova ta v duši její tak zřetelně, jak je byla slyšela v chrámě. To vše zajisté kalilo Matce Páně tu krásnou její radost vánoční. Ale přišlo toho ještě více. Sotva že pocítila radost z návštěvy sv. mudrců od východu příšlých, již zase s bolestí a strachem trnouc o život miláčka svého, utíká do cizí země egyptské, aby ditko své zachránila před pochopy krvelačného krále Herodesa. Smutně zajisté prchá z vlasti své, nevědouc zdali a kdy se

vrátiti může a strach a bolest ta dusí v srdci jejím radost vánoční. Však přes to vše byla vánoční radost Bohorodičky veliká, protože přišla s nebe a naplňovala duši čistou, jakou jen neposkvrněná Matka Páně se honositi mohla.

Však ještě větší radost byla jí usouzena po dlouhých letech starosti, trudů, strádání, zármutku a bolesti — radost velikonoční, o které chceme rozjímati, abychom alespoň částečku její v srdci svém sobě pocítili.

Větší zajisté a upřímnější jest radost ku které člověk došel utrpením, a čím větší utrpení předcházelo, tím větší bývá radost následující. A nyní uvažujme utrpení Rodičky Boží od toho okamžiku, kdy Božský její Syn se s ní rozloučil ve čtvrtek před svou smrtí a kdy při loučení tom, zajisté jí také pověděl, co Ho čeká a tak již do srdce mateřského poznovu vložil předtuchu oněch hrozných hodin, v nichž i ona trpěti bude s ním bolesti největší, jakých jen srdce lidské vytrpěti může. Odešel od ní milovaný Syn, aby se vydal na smrt a matka doma trne strachem, kdy přiletí hrozná zvěst, že Syn její umírá. Nemůže to doma vydržeti, ven spěchá do ulic Jerusalemských a tu již zdáli slyší hluk a řev a srdce její cítí, že to vedou Syna jejího na popravu. Ještě jednou chce jej spatřiti — prodírá se zástupem — stane tváří v tvář před Synem — ó jaký to pohled — jaké to shledání!

Tak si ovšem Matka Páně miláčka svého nikdy nedovedla představití. Mužná síla jeho jest zlomena, sotva se pod těžkým křížem vleče, svatá tvář jeho potřísněna krví, oči smutně hledí skrze slzy, na hlavě hrozný věnec z ostrých trnů, šat rozedraný a na těle rána na ráně. A kolem jako smečka psů sápa-jících se na kořist, jen tu a tam nějaký laskavější pohled prozrazující soucit s ubohým, ale bez účinku, bez pomoci. Tak vidí Matka Syna svého, v takovém stavu shledává se Syn s matkou, ovšem není divu, kdyby již tehdy oba dva, matka a syn byli zemřeli bolestí, kterou trpěla srdce jejich. Avšak Matka musí vytrpěti ještě více. Za Synem kráčí, ač mu pomoci nesmí, kráčí jako zlomená, podporujíc se o učedníka Jana, aj, stane na pahrbku Kalvarii a přítomna jest

mučení, jemuž podroben jest nejmilejší Syn její. Aj, jak vyšlá rána na hřeb padající, padá zároveň do srdce jejího a jako meč seká je ve dvě. O jak by si prála na místě zemřítí, aby nemusela hleděti na umírajícího Syna, ale nebyla to vůle Boží. Matka Spasitelova musí s ním vytrpěti až do konce všecko, musí s ním vypíti onen hrozný kalich až na dno. I ona musí býti ukřižována byt ne tělem, ale srdcem a duší, aby byla důstojnou Matkou Spasitele světa. Meč bolesti pronikne duši její, ale nezahubí ji, cítiti musí sám otevřenou. A tak prodělává Maria Panna na Kalvarii všechny stupně bolesti duševní až do toho nejvyššího, když Synáček její kloně hlavu, vypouští ducha. Dokud Syn žil, byt i trpěl, byl jejím pokladem, žila pro něho, trpěla s ním, svým soucitem alespoň jej těšila — a nyní — umřel — není ho — ona osiřela — samojediná stojí ve světě. Nebyla to rána pro něžné srdce její, rána tuze veliká, než aby jí mohla sněsti? A hle, přece neklesla, stojí pod křížem, jak praví sv. evangelista, stojí i když celý svět na ni padá a všechna bolest na ni se hrne, stojí obětující syna svého i svou bolest Bohu na oltáři kříže za všechny jimž měl Syn její vydobyti spasení a vykoupení. A taková hrdinská matka hodila se jedině k hrdinskému Ježíši; matka měla míti podílu na oběti synově, a také si ho spravedlivě a poutivě zasloužila.

Avšak jak po bouři nastává ticho a jasno, jak po tmavé noci den, po zimě teplo, tak i po žalosti nastala pro Rodičku Boží radost, a to radost tím větší, čím větší byl její žal. I pro ni zasvítlo jitro, začátek slavného dne, o čemž žalmista Páně již dávno byl zvěstoval že jest „to den, který učinil Pán, abychom se radovali a plesali v něm“. Jak pro Krista Pána se skončila dráha utrpení smrtí na Golgotě a nastala potom doba oslavení vzkříšením, tak i pro Rodičku ukončena byla tam u hrobu Kristova doba trudu, bolesti a žalmu a nastala jí radost velikonoční. Ač nám Písmo sv. o tom nic nepraví, přece s jistotou za to míti můžeme, že se Kristus Pán hned po svém vzkříšení zjevil své přemilé Matce, aby jí ukrátil hodiny smutné a smutek její obrátil

v radost. Nedá se zajisté mysliti, že by Kristus Pán ten nejlepší Syn, jenž se o Matku svou ještě na kříži s láskou staral, po svém vzkříšení dříve se byl jiným osobám ku radosti jejich ukázal, a že by byl dopustil aby matička jeho teprve od jiných se dověděla že žije. Písmo sv. o tom nic nepraví proto asi, že se to samo sebou rozumí. O jak zcela jiné to bylo shlédání Matky a Syna, nežli bylo ono před 3 dny. Kristus oslavený, krásný, jasný, živý a zdravý stojí před udiveným zrakem Matičky své, která nemůže se dosti vynadívati naň a nemůže ani pochopiti, že tak brzy obrátila se žalost její v radost. Velkou radost měly ženy zbožné, přišedši ke hrobu Páně a uslyšeši hlas anděla řkoucího: „hledáte Ježíše Nazaretského — Ukřížovaného? Vstáť jest — není Ho tuto“. Velikou radost pocítili apoštolé, když tuto zvěst slyšeli z úst zbožných oněch žen a když sv. Petr a Jan se přesvědčili u hrobu o pravdivých slov jejich. Velikou radost pocítili apoštolé když téhož dne večer zjevil se již Pán sám. Velikou radost měla hříšnice Magdalena, když hledajíc Pána, náhle před ním stanula a on se jí dal poznati. Velikou radost pocítili jiní dva učedníci jdoucí do Emaus, poznavše Pána vzkříšeného. Ale nade všechny větší radostí naplnilo se srdce Bohorodičky, když uzřela vzkříšeného Syna, neboť nade všechny jiné větší byla také její žalost a její utrpení s ním, nade všechny jiné něžnější a pevnější láska ji spojovala s Pánem, jako matka se synem.

A radost tato se stupňovala vědomím, že dokonáno jest veliké dílo vykupitelské, a že Syn její nikdy již trpěti nebude a proto že i pro ni, matku, pominuly dny smutné a trudné a nastala radost, kterou nikdo nevezme od ní. Ježíš Syn její, ten potupený, ukřížovaný, usmrcený, žije, zvitězil nad smrtí, nad peklem i ďáblem, a že mu dána jest moc veškerá na nebi i na zemi. Doba ponížení pominula, doba oslavy nastala, Ježíš nastupuje dráhu slavného krále, a jde světem a podmaňuje sobě všechna šlechetná srdce lidská, zapaluje je k lásce největší, k obětem nejtěžším, a tak zakládá si království, které není sice z tohoto světa, neboť jest božské, ale

přece na tomto světě, neboť jest to království duší lidských. A Matka Páně to vidí, stojí u kolébky cirkve Synáčka svého, když o letnicích Duch sv. sestupuje na apoštoly, jest svědkyní rozmachu cirkve již v prvním roce, vidí prvního mučedníka jak Syna svého, Štěpána, slyší o zázračném obrácení nepřitele Šavla, z něhož stal se veliký apoštol Pavel, jest matkou, útočištěm, ochránkyní a těšitelkou apoštolů a všech křestanů a radou i modlitbou svou napomáhá ku rozkvětu cirkve, Synem jejím založená.

Tak prožívá svatá Panna radost svou velikonoční po dlouhá léta, a děkuje vroucně Bohu za milost, že byla Matkou Spasitelovou. Jen jedinou touhu ještě má a sice aby ukráceny byly dnové jejího pobytu na zemi, a ona spojená byla se Synem svým na věky. I té se jí dostalo. Slavně jak královnu uvedl Kristus Matičku svou do nebe, s tělem i duší ještě před všeobecným zmrtvýchvstáním vzal si ji k sobě, aby ji štědrě nahradil v nebesích, co proň zakusila na zemi. A tak se stala chudičká, od světa nepoznaná a neuznaná Panna Nazaretská královnou nebe i země, nejbliže trůnu svému postavil věčný Syn její trůn Matce své, a jak ctěna jest na nebesích jako Matka Boží od andělů a svatých, tak svatě jméno její ctí a velebí se na zemi a blahoslavenou jí nazývají všichni národové země. Vánoční radost Marie Panny uplynula brzy a obrátila se v žalost, ale velikonoční její radost trvá neustále a trvati bude věčně. Radujte se i my s Matkou Boží! Nám ku potěšení nezapomínejme, že Matka Páně je spolu Matkou naší, a jak Matka milující a pečlivá chce, abychom i my s ní sdíleli radost její v nebesích.

Proto volá k nám: milujte Ježíše jako já jej milovala, trpte pro něho jako já jsem trpěla, zřstaňte mu věrni, jako já věrně při něm vytrvala až pod křížem, a dojdete jako já radostí věčných, neboť pro vás je připravil Bůh, pro vás trpěl Syn můj, vás zachránil smrtí svou. Já prosím zde za vás, já zjednávám vám pomoc a milost Boží, útěchu v utrpení a radost po žalosti; přičiňte se, seč můžete, hříchu se varujte, dobré z lásky k Synu mému činite a pak i vás koruna slávy nemine“.

Uvažujme tedy zbožně v těchto radostných dnech velikonočních o té krásné radosti velikonoční Marie Panny a hleděme, abychom i my ji účastnými se stali. Vzpomeňme si při tom na slova sv.

Pavla řkoucího: „zemřeme-li s Kristem budeme s Ním živi; trpíme-li pro ně budeme i s Ním oslaveni“.

O přebлаžená Matko Páně, pro svou radost velikonoční oroduj za nás!

Boh. Hendl.

Večerní klekání.

Ticho, klidno po krajině,
ve hrob klade se již den,
matku zemi ukolébal
temné noci sladký sen.

V nebi třpytí jasné hvězdy,
z vížky slyšet zvonů hlas,
Matce Boží krásné Zdrávas
vypívati chtějí zas.

Zvoní zvony něžným hlasem
modlitbu rty šeptají,
zaslzené zraky k nebi
tam k Bohu se zvedají.

O Maria, nebes Máti
duše mé hlas chvějný slyš,
zmírní bolest srdce mého
bouřné city trochu ztiž!

Dej, ať klidně mohu žíti
ve světě tu širokém,
dej, ať šťastno srdce moje,
než mne v náruč pojme zem.

A Maria slyší ráda
kdo se k ní tu utíká,
těchu podá srdci jeho,
zvon když Zdrávas její lká!

Anna Marie Kadlčáková.

Častější svaté přijímání dítek.

„Nechte maličkých přijíti
ke mně a nebraňte jim!“
(Marek 10, 13.)

Již několikrát jsme v těchto listech pojednali o přání církve sv. aby totiž věřící častěji ba možno-li denně k stolu Páně přistupovali, jak to bývalo za starých dob církve sv., kdy věřící křesťané tolik museli bojovati proti nepřátelům nejdražších statků svých sv. víry a křesť. mravnosti. Doba naše jest velice podobná dobám oněm, a byt bychom snad posud krvavě pronásledování nebyli a nemuseli posud život svůj jako mučedníci dávat za Ježíše a svatě

jeho náboženství, přece jest i boj n úporný ne bez ran a bolestí a vyžaduje síly veliké a hojně pomoci Boží, neb nepřátel jest mnoho a útoky jejich mnc se den co den. Kdo do boje jíti musí má býti také vyzbrojen a vším opatře co by mu zajišťovalo podporu, chrání a sililo a tak k vítězství pomáhalo.

I boj duchovní, který jest nám ves nyní, vyžaduje totéž. Duše naše má by osvícena Duchem svatým, aby vše dobré a pravdivé jasně poznávala, a bytí posilněna pilností Boží, aby pro znanou pravdu hájila a dobro konal

má být rozohněna láskou Boží. aby hotova byla sebevětší oběti přinést pro Boha, Krista, církve a také spásu svou vlastní i jiných. A kdo nám to vše dáti může? Jedině Bůh! V moci jeho vše jest položeno, on osvěcuje, on posiluje, on chrání, on rozhňuje, on pomáhá kde lidská naše síla nedostačuje. A jen tehdy bude náš boj pro Boha zásluhový a výsledkem korunovaný, bude-li duše naše čistá a s Bohem spojená a tak také milostí a pomocí Boží hodná. K tomu nás vede sv. přijímání těla a krev Pána našeho Ježíše Krista, jak jsme již v předešlých člancích byli vydali.

Avšak církve Páně na zemi nemá v řadách svých toliko dospělých věřících, nýbrž i nedospělé — děti. I ty již záhy posilovati se mají, aby ta milost, kterou ve křtu sv. byly obdrželi, v nich zůstávala, ba se rozmáhala, aby rostly dle příkladu Spasitelova, o němž píše Písmo sv., že »prospíval věkem, moudrostí a milostí u Boha i u lidí.« I děti musí bojovati již záhy v životě svém se zlými náklonnostmi proti špatným příkladům, proti všelikému pokušení a již záhy mají se obrnit pro boj, který jim nastane jistě ve větší míře až dorostou. A kde děti toto vše hledati mají a kde to naleznou? Tam, kde dospělí, u Krista Pána, u stolu Jeho, ve sv. přijímání nejsv. Jeho těla a krve. Proto církve sv., vedená Duchem sv., si na výsost přeje a ústy sv. Otce Pia X. všem rodičům a vychovatelům na srdce klade, aby děti co nejčastěji ke stolu Páně vedeny byly a to hned od prvního jejich sv. přijímání. Proto sv. Otec Pius X. všem, kdož na výchovu dítek pracují, důrazně připomíná povinnost, aby v srdcích dítek moudrým poučováním a povzbuzováním vzbuzovali netoliko úctu ke Kristu Pánu v nejsv. Svátosti oltářní přítomnému, nýbrž i posvátný hlad po nebeském pokrmu, jenž se jim skýtá ve sv. přijímání.

Dekretem ze dne 20. prosince 1905 nabádá sv. Otec Pius X. ohnivými slovy k častějšímu, ba dennímu sv. přijímání, pod podmínkou, že »jsou ve stavu milosti Boží a mají pravý úmysl.« Timto však se sv. Otec nespokojil, nýbrž brzy potom 15. září 1906 vydal nový dekret, v němž praví, že ustanovení dekretu

prvnějšího se vztahuje i na děti prvním sv. přijímání a v dekretu ze dne 8. srpna 1910 konečně ustanovuje stáří, v němž děti podle poměrů zemi a podnebí mají být ponejprv vedeny k svatému přijímání a to od 7 roku věku jejich, čili od doby, kdy k užívání rozumu dospěly a rozeznávají mohou nebeský pokrm, sv. přijímání, od pokrmu obyčejného. Jelikož se však vyskytly některé pochybnosti o možném provedení tohoto dekretu papežského, vydal svatý Otec skrze kongregaci nový dekret v němž uvažuje všechny uvedené důvody »pro« i »proti« a dokládá: »i dítkám se musí častější sv. přijímání doporučiti, byly-li již u prvního sv. přijímání. Děti nesmějí být vyloučeny od stolu Páně, nýbrž naopak mají být k sv. přijímání co nejdůtklivěji povzbuzovány. Každé protivné konání nelze schvalovati.« Tak promluvil nejvyšší pastýř, jenž od Krista Pána obdržel rozkaz pásti ovce a vésti je ku spáse. Proto slovo jeho rozkazem jest pro všechny křesť. rodiče a vychovatele, a nezachováání jeho jest škodou velikou hrozičí dítkám samým.

Ovšem vyskytují se námítky dobře míněné a je tedy spravedливо je slyšeti a uvážiti. Jedna taková námitka zní: »Děti jsou ještě tuze mladé.« Odpovídáme na ni: v očích církve nerozhoduje stáří, aniž mladý věk je závadou k dosažení milosti. Jakmile církve dítě připustila k prvnímu sv. přijímání, dává mu právo přistupovati kdykoliv a také vyhražuje mu vždycky místo u stolu Páně. V prvních stoletích církve křesť. podávalo se sv. přijímání dítkám hned po křtu svatém a hle, jací z nich vyrůstali křesťané! Jestliže dítě dosáhne toho, že poznává hřích a že také vůli svou se od hříchu odtrhnouti chce ve svátosti pokání, proč by se mu zabraňovati mělo spojití se s Bohem ve sv. přijímání? Jestliže je již staré dost, aby bojovalo proti hříchu, proč by se nemělo chrániti před hříchem? Či snad se má později čekati, až satan opanuje mladistvá srdce dítky, zničí onen účinek křtu sv. a teprve potom se má Pán náš do takového srdce uváděti? Či není to rozumnější, aby Kristus vešel v duši sobě oddanou, která jest jeho rájem, nežli aby jí teprve ze zřícenin pozvedal?

Právě proto, že děti jsou mladé a nevinné, mají potřeby častěji přijímati, aby se udržely na této cestě spravedlnosti vedoucí k nebi, a posilovaly vůli svou, zlého se vždycky co nejvíce vystríhali. Proto zajisté volával Spasitel s takovou dojmavou láskou malíčké k sobě. Známé jest, že když jednou učedníci odmítali matky, přinášející děti své k Pánu, aby jim požehnal, že Kristus, ač umdlen byl, přece nemile nesl jednání učedníků a řekl: »Nechte malíčkých přijíti ke mně«. A nevolá posud snad tentýž Kristus Pán z tabernaku i děti k sobě a ne-napomíná rodiče a vychovatele, aby je k němu vodili, nechce snad s nimi také býti co nejužší spojen jako se svými miláčky? Zdaž by se rodiče a vychovatelé, zdráhající se vésti děti častěji ke stolu Páně nemusili báti, že i na ně rozzlíbí se Pán, jako tehdy na učedníky? Na vás, milí rodičové a vychovatelé dítek, jest, abyste moudrým povzbuzováním a také vlastním dobrým příkladem mladou duši dítek podporovali, aby toužila po Ježíši a po nebeském pokrmu.

Druhá námitka zní: »Děti tomu ještě nerozumějí.« Kdybychom se této námitky drželi, byli bychom přísnější nežli je církev sama. Aby dítě ze svatého přijímání užitek mělo, vyžaduje tridentský sněm »jen nějakou znalost, vědomost,« ne tedy všecko, co se v katechismu učí. Svátý Tomáš Akvinský žádá »začátek užívání rozumu.« Slova tato vysvětlují jiní bohoslovci takto: »Dítě má přijímati, jakmile dovede rozeznávat nejsv. Tělo Páně od pokrmu obyčejného.« Všichni učí v tom smyslu, že dítě schopno jest přijímati, jakmile schopno jest ve svatém pokání býti rozhrčeno, ba ještě více, neboť ve svátosti pokání žádá se od dítky mnohem více spolupůsobení nežli při svatém přijímání. A nezapomínejme, že nejlepší poučení pochází shůry od Otce světél, a že i učedníci poznali Ježíše při lámání chleba. (Luk. 24, 35.) Že tedy svaté přijímání dosazuje dítkám, čeho snad jejich útlý rozum sám by nepoznal.

Třetí výtky jest: »Ale když ty děti jsou tak těkavé a nestálé.« A co na tom? Jen když jsou ve stavu milosti Boží a mají pravý úmysl při svatém přijímání. Více církev svatá nevyžaduje a také více požadovati od nich nemůže. Zbožný a

věhlasný spisovatel de Legur píše: »Nic není upřímnějšího nad dobrou vůli dítěte, které právě k prvnímu svatému přijímání přistupuje. Miluje Ježíše a touží po něm. A proto proč bychom neměli dítku Ježíše podávati? Vždyť je často dítě takové hodnější ho přijmouti nežli my, kteří jeho zbožností opovrhujeme.«

Děti jsou těkavé a vrtkavé, to jest pravda, a to také ví každý, i sv. Otec. Ale právě proto je musíme naváděti, aby často přijímaly a tak se učily čím dál více Pána Boha milovati. Pro dítě je týden jako pro nás měsíc, u něho následují dojmy rychleji, jeden za druhým; musí se tedy dobré a křesťanské dojmy často opakovati, chceme-li, aby pro budoucnost z dětí nám vyrostli věřící a horliví mužové a ženy. I chyby jejich jsou vrtkavé a nestálé, a jestliže se přičiníme vzbuditi v nich svatým přijímáním pravou zbožnost, docílíme, že chyby jejich nevyrostou v neřesti.

Čtvrtá námitka: »Ale vždyť nemají z toho užítku, zůstávají neustále lehkomyslné, nedbalé a nerady poslouchají.« Zapomínáme zde, že účelem svatého přijímání není snad, abychom náhle ode všech chyb našich byli očištěni a osvobozeni, nýbrž aby život milosti v nás sesiloval se a tak ponenáhlu nás od těžších hříchův oddaloval. Jestliže toho dosáhneme, můžeme býti spokojeni. Proto nedivme se, jestliže i dítě, byť častěji přijímalo, zůstává lehkovážným a snad někdy ukáže svou těkavost v kostele a roztržitost, vždyť je to právě dítě a nelze od něho žádati vážnost věku dospělého. Povzbuzujte je, aby si svých svatých přijímání vážilo, je milovalo, Spasiteli za ně děkovalo a z vděčnosti také nějakou malou obět sebezapírání rádo přinášelo; potom uvidíte, kterak povlovně sice, ale jistě veliká změna děje se v duši dítěte. Varujte se však přísně toho, abyste snad hněvivě mu nevytýkali, že nevidíte na něm žádného ovoce častého svatého přijímání a že ustavičně stejným zůstává. Výtky tyto by vzbudily v srdci dítky hořkost a nechuť ke svatému přijímání, poněvadž by je pokládalo za příčinu, že jest plísňeno. Jestliže dítě zůstává i při častém svatém přijímání slabým, jakým bude bez svatého přijímání?

Pátá námitka zní: »Měsíční svaté přijímání zajisté dostačí pro děti.« Tu se ovšem mýlíme, jestliže tak usuzujeme. Neboť kdo má větší právo rozhodovati o tom, my nebo církev? Či snad svatý Otec nepromluvil dosti zřetelně a jasně? Řekl, že je to »vřelým přáním Ježíše Krista, aby věřící denně přijímali.« (Dekret z 20. pros. 1905.) Či snad můžete mysliti, že Kristus Pán méně zná, co prospívá dětem, a vy že lépe tomu rozumíte? Pán volá děti k sobě denně, aby je na srdce své přitiskl; proč chcete je vytrhnouti ze sladkého tohoto objetí? Denně nabízí jim život plynoucí z něho, život s ním a v něm; proč chcete děti své tohoto nejdražšího pokladu zbavit? Spasitel chce denně slabosti jejich hojiti, kroky jejich vésti, čistotu, zbožnost a lásku jim vlévati; proč chcete dětem svým ujímati tyto Boží dary, které srdce jejich ušlechťují a dle slov sv. Pavla: »Tomuto životu pozemskému neméně užitečné jsou jeho budoucim.« »Vždyť člověk není nikdy příliš pobožným, poněvadž není nikdy příliš dobrým,« praví moudrý de Segur. A dále napomíná tento zbožný kněz takto: »Chcete-li dítěti svému zachovati čistotu a nevinnost, domlouvejte mu, aby přijímalo, kdykoliv je k tomu zpovědník jeho vyzve. Uvažte, že jen nejsvětější Svátost může s výsledkem proti zlým zvyklostem bojovati. Ó jak mnoho otcův a matek samo bývá příčinou, ovšem bezděčnou, záhuby svých dětí, že nepoznali užitečnost častějšího sv. přijímání v útlém věku dětí svých.«

»Proto nemáte se co báti častého přijímání dětí, spíše nedbalosti v ohledu tomto báti se třeba, neboť všeho jest se co obávatí pro dítě, které se od malička od Boha vzdaluje.«

V prvních dobách církve připouštěly se děti jako dospělí denně ke stolu Páně; zde čerpaly toho ducha víry a zbožnosti, jenž církvi svaté dal tolik mučedníkův a světcův od 10 do 15 let. Rámě Boží není zvrácené; stejné prostředky budou i za našich dob stejné míti účinky a svaté přijímání dětí nám z nich vypěstuje světce a bude-li potřebí, i horlivce a mučedníky. Chceme-li míti zdravé, křesťanské pokolení, vedme děti ke stolu Páně. Kristus Pán podává se jim ve svatém přijímání, utvořuje z nich právě křesťany.

Z toho všeho, co zde řečeno, vysvitá, že časté svaté přijímání i dítkám ve prospěšné jest a že tedy všichni: duchovní, rodičové a vychovatelé dítek toho bedliví býti mají, aby děti od útlého věku, jakmile ponejprv přijímaly, častěji ke stolu Páně byly voděny. Zkrátka za rok, jak to v řádě školním stojí, jest naprosto málo. Ne z povinnosti školní, ale z horlivosti a z lásky mají děti k Ježíši přicházeti a jej přijímati. Kéž by slova sv. Otce našla ozvěnu v srdcích všech, kdož dítky pod mocí mají! Věru zavděčili by se velice jak Pánu Bohu tak prospěli s církvi i celé společnosti lidské co nejlépe.

Ó blahoslavená Panno Maria, pohni všechny rodiče křesťanské a vychovatele, aby poslechli hlasu Páně: »Nechte maličkých přijíti ke mně a nebraňte jim!«

B. Hendl.

Rozjímání při litanii k Božskému Srdci Páně.

28. Srdce Ježíšovo, živote náš a naše vzkříšení! Hrozným následkem hříchu je smrt. I tuto chce láska nejsvětějšího Srdce od nás odejmouti. Zemřítí sice musíme jednou všichni, avšak tato smrt tělesná není pravou smrtí, není koncem života, nýbrž jen průchodem k životu jinému. Proto všichni zase vstaneme z mrtvých, ovšem s nestejnou budoucností: jedni dobří k životu věčnému, blaženému, druzí zlí k životu sice také věčnému, ale nešťastnému, který spíše smrtí duševní nežli životem zván býti může. Dobrým lidem bude nejsv. Srdce Páně netoliko vzkříšením, nýbrž také životem věčným, blaženým. Důkazů máme hojnost. Vzpomeňme jen na vzkříšení oněch mrtvých, o nichž nám Písmo sv. vypravuje, vzpomeňme na milosti, které nám Ježíš Spasitel podává a které ničí hřích i následek jeho: smrt duše; vzpomeňme na vlastní jeho slavné zmrtvých vstání. Uvedme si na paměť, že ve svatém přijímání Kristus silí duši naši pokrmem nebeským k životu věčnému, proto vším právem jest laskavé Srdce Ježíšovo naším životem a naším vzkříšením. Netoliko duše bude oslavena podle Krista vzkříšeného, nýbrž i tělo naše bude sdíleti její oslavu, aby připodobněno bylo oslavenému tělu Spasitelovu. K tomu však musíme působiti sami již zde na světě. Všecko odstraniti, co hubí duši, znešvécuje tělo, co ničí v nich život budoucí, a to je hřích. Všecko pak, co nás posiluje, povznáší, posvěcuje, toho pilni býti a si toho v hojně míře získati, a to jest milost Boží. V této milosti máme život svůj zakončiti, chceme-li na věčnosti se radovati. K tomu dopomáhá nám úcta a pobožnost k nejsv. Srdci Páně, neboť milosti takové přislíbil Kristus všem, kdož vzývají a uctívají tajemství lásky jeho v Srdci nejsvětějším.

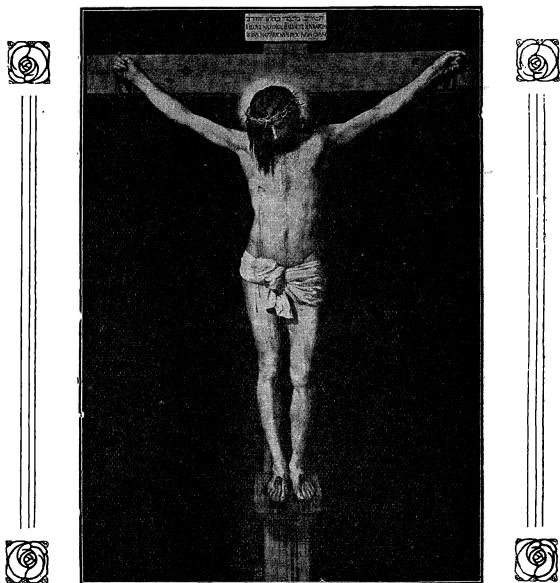
29. Srdce Ježíšovo, pokoji a smíre náš! Bůh stvořil člověka jako dítě své, a dítě má vždy s Otcem v míru a pokoji žíti, nic se mezi Otce a syna stavěti nesmí. A hle, hřích se staví mezi ně, rozděluje děti od Otce, ano činí z nich nepřátele Boží a vzbouřence proti jeho právomoci. Tím rozružen jest klid a

mír a člověk nemá nic, čím by to zase zavedl. A tu zase přichází Spasitel jako pomocník, on, jenž knížetem pokoje zván jest, při jehož narození zpívali andělé o »pokoji lidem na zemi«, a vymýtil hřích, spojil zase lidi jako dítky s Bohem, jako s Otcem, na kříži umíraje slavil ono tak spasitelné smíření Boha s lidmi. Svátými svátostmi křtu a pokání vlévá Kristus tento smír v duši naši, dříve Bohu odcizenou a nepřátelskou, a činí nás zase dítkami Božími, čímž sladkou radostí naplňuje srdce naše. On, kníže pokoje, nezavrhuje žádného člověka, ani sebe většího hříšníka nevyklučuje, žádá jen poznání hříchů, litost, polepšení a svatou zpověď a hned ochoten jest usmířiti duši hříšnou s Bohem. Ó važme si toho dobrodiní a buďme vděční nejsv. Srdci Páně, které nám políbení míru a pokoje nabízí. Užívejme svatých svátostí často a hodně a najdeme jednou věčný pokoj u Boha v nebesích skrze nejsvětější Srdce jeho milého Syna.

30. Srdce Ježíšovo, oběti hříšníků! Člověk, když hřeší, myslívá, že se hříchem stává svobodným, že se odpoutává od moci Boží a jest pánem svých činův. Ó jak se mýlí! Od Boha se sice odpoutává, láme sladká a něžná pouta, která jej k lásce Boží vízí, za to však upadá v pouta tvrdá, těžká, v pouta úhlavního nepřítelého svého — ďábla. Nechce býti sluhou Božím a stává se otrokem ďáblovým; nechce nésti lehké a sladké jeho vůle Boží a podrobuje se břemeni tyranství ďáblova. A následek toho jest, že strhnut bývá do propasti, v níž ďábel je zaklet a sám sobě odtud pomoci nemůže. A tu spěchá Spasitel k pomoci. On, Syn Nejvyššího, Bůh, stal se člověkem, aby knížete temnosti přemohl a nás z moci jeho vysvobodil. Co celé lidstvo nezomlo, zmohl Bůhčlověk Kristus Ježíš, neboť přinesl za nás oběť, kterou žádal Bůh, oběť utrpení a smrti jako člověk, již však dodal nesmírné a neuskonalé ceny jako Bůh. Kříž byl jeho oltářem, on sám obětí i obětníkem. Vše vytrpěl, co lidé trpěti měli, za všechny zadost učinil, tak že všem vymohl odpuštění a tím také vymanění z otroctví

ďáblova. Ovšem na nás jest, abychom se obětí této účastnými stali. Ovoce její nám podává, vezměme je a děkujeme mu za tak velikou lásku, neboť »nemá nikdo větší lásky nežli ten, jenž život svůj položí za přátele své.« Tato slova svá vyplnil Kristus do písmeny, ano

31. Srdce Ježíšovo, spásu v tebe doufajících! Smutným dědictvím hříchu je také ustavičné nebezpečí, v němž se na světě nalzáme, a to nebezpečí mnohé a rozmanité, které nás k pádu přivéstí může a nám mnohé překážky klade na cestu k nebi. I tu zase Kristus dle lásky

Obět.

učinil ještě více: netoliko za přátele, i za nepřátele obětoval život svůj. Srdce Ježíšovo i kříž jsou důkazem lásky jeho. Ó zpytujeme při pohledu na ně srdce a život svůj, zdali na nás obět jeho lásky zmařena není, zdali nás spasití chtěl, ale nemohl, jelikož jsme nechtěli a ničili sami ovoce nejdražší obětí jeho. Ó pak běda nám při soudu Páně!

nejsv. Srdce svého spěchá nám na pomoc. Sílí nás, těší nás, pozvedá nás, oslabuje moc ďáblova nad námi, aby nás udržel na cestě dobré. Od okamžiku narození svého pečoval o nás až do své smrti a po smrti pečuje dále církví svou, již svěřil všechny prostředky, které vedou k Bohu a ke spásu. Učí nás a osvěcuje rozum, abychom dobré poznali, sílí vůli

naši, abychom dobré konali, obrňuje nás milostí svou před úklady zlého ducha, ba i když jsme podlehlí, neopouští nás, nýbrž pomáhá, chceme-li. On jest vždy milosrdným Samaritánem, jenž pohotově má pro nás raněné léky uzdravující, on jest vždy dobrým Otcem, jenž každé chvíle s láskou na milost přijímá marnotratné syny své, jestliže kajicně se navracejí. Ó důvěřujme jen tomuto přelaskavému Srdci Páně, jemu se svěřme celým svým srdcem a pod jeho ochranou zajisté nezloudíme s cesty pravé, nýbrž konečně dojdeme k cíli, ježž nám vytkl do království jeho.

32. Ježíši, spáso v Tobě umírajících! Došli jsme v rozjímání svém ku konci života, k smrti. Smrt dostala hrůzu svou hříchem, neboť je trestem za něj. Čím těžší a čtenější jsou hříchy člověka, tím těžší a hroznější jeho smrt, tím smutnější již i vzpomínka na ni. I toto utrpení naše, a to nejhorší a největší odňal Kristus Pán od nás. On zemřel za nás, abychom živi byli, on vytrpěl muka smrti hrozná, aby muka smrti naši ulehčena byla. Proto hledme se učiti umíratí v Srdci Ježíšově, t. j. umíratí v živé víře v Ježíše jako Syna Božího a Vykupitele našeho, umíratí v nezdolné důvěře v jeho mocnou pomoc, umíratí v úmyslech, které měl on sám při smrti své, aby i smrt naše totiž byla výplatou za naše hříchy. A smrt v Srdci Ježíšově je tak lehká, tak krásná! Spasitel přislíbil ctitelům nejsv. Srdce svého lehkou smrt, a věru dostal slovu. Četní ctitelé jeho božského Srdce zakusili ochranu a pomoc jeho ve smrti. A jakž doufali za živa v pomoc a lásku nejsv. Srdce Mistra svého, tak odevzdali se cele ve smrti do tohoto Srdce, a smrt byla jim lehkou. Naděje krásná ulehčuje smrt ctitelů Srdce Páně, naděje, že je tentýž Kristus vzkřísí k životu blaženému, naděje, že odevzdávají se v ochranu mocného a laskavého Boha, jenž sám smrt podstoupil, aby smrt jim ulehčil. Proto nejlepší přípravou na šťastnou smrt jest úcta a pravá, srdečná a upřímná pobožnost k nejsvětějšímu Srdci Páně za živa.

33. Srdce Ježíšovo, rozkoší všech svatých! Kristus, Syn Boží, trpěl a umřel za nás, a ovoce jeho vykupitelské činnosti dává nám na zemi, dokončeno však

bude až v nebi, kde právě nejsv. Srdce Spasitelovo bude největší radostí a rozkoší všech vyvolených svatých. A proč? Svátí budou milováni Kristem, svým Spasitelem, celou láskou božského Srdce jeho, a to ustavičně, beze strachu, že by lásky jeho pozbyti mohli. Svátí budou sami milovati celým zárem srdce očištěného a svatého Boha a Spasitele svého, a v této lásce naleznou svou rozkoš. Svátí uvidí Spasitele svého, jenž zde na zemi tolik pohany trpěl, tolik byl zneuznáván, v tajemství lásky své, ve velebné Svátosti tolik uražen, uvidí ho ve slávě neskonale jakožto Bohočlověka, tím také sami povzneseni budou v důstojnosti své lidské, která podíl bude mítí na oslavě Ježíšově, což jen zvýšiti může jejich věčnou blaženost. A toto Srdce, které zde jen v obraze uctivali, jehož lásku jen v myšlenkách a rozjímáních uvažovali, uvidí v plném jasu velebnosti a krásy a teprve tam poznají úplně a jasně, co pro ně učinilo, kterak je milovalo, a v této lásce božského Srdce tak jasně poznané naleznou svou rozkoš. A blaženost tato bude věčná, bez konce, bez nebezpečí, beze změny. »Kde jsem já, bude i služebník můj,« pravil Kristus Pán. On v nebi jest, a to na věky, a tam i na věky budou jeho vyvolenci, ctitelé jeho nejsv. Srdce a pozívatí budou s ním a u něho oněch slasti duchovních, o nichž svatý apoštol Pavel tak krásně napsal: »Ani oko nevidělo, ani ucho neslyšelo ani do srdce lidského nevstoupilo, co Bůh připravil těm, kteří ho milují.«

Dodatek. V krásné litanii k božskému Srdci Páně, o které jsme rozjímali, představuje se nám jako v obrazech celá činnost nejsv. Srdce Pána našeho Ježíše Krista, činnost, která objímá svět i nebe, časnost i věčnost. Ohlédněme se nyní zpět, uveďme si jednotlivé prosby zase na paměť a zajisté radost veliká naplní naše srdce a oheň lásky Boží roznlití je. Vždyť dějiny života i činnosti Spasitelovy jsou zároveň dějinami našeho vykoupení, našeho osvobození ze záhuby časné a věčné, našeho zpět navrácení původnímu účelu.

Na památku vezměme si obrázek nejsv. Srdce Ježíšova, dívající se často a často na něj a říkejme si litanie tyto — jednu prosbu po druhé, pomalu a

pobožně — a uvidíme, jaký prospěch budeme z pobožnosti této mít. Čím nám potom bude svět, když se nám podává Bůh? Čím nám bude rozkoš života, mnohdy tak hříšná, když řine se radost a rozkoš ze Srdce Ježíšova do srdce našeho? — Žádná strast nesklátí nás, žádná bolest nestráví nás. žádné nebezpečí neuškodí nám, pak-li spočineme v Srdci Páně, které se proto otevřelo,

aby bezpečným útočištěm nám všem bylo. Spojení s tímto Srdcem hledme žiti v lásce a milosti Boží a jednou také v Srdci tomtu umřiti, abychom na věčnosti v Srdci Ježíšově se mohli radovati. Končíme pozdravem ctitelů nejsv. Srdce Páně: »Pochváleno budiž božské Srdce Páně, skrze které věčnou spásu máme; Jemu čest a sláva na věky věkův. Amen.«

Boh. Hendl.

Obrázky z katolických missií.

Podává MAXMILIAN WEINBERGER.

IX. Z Betléma.

Píše missijní sestra Annuntiata z řádu Františkánek.

Díky dobrotě a blahovůli našeho přítele a ochránce, velitele Mokroze, jenž každé příležitosti používá, aby nám nějakým způsobem posloužil, podobá se nyní náš dům opravdovému klásteru. To všecko stálo mnoho chůzi, prací a námah, neboť pod slunným nebem východu dělníci při práci mnoho nespěchají. Je třeba ustavičně je pobáněti, chceme-li přijíti ke konci.

Dne 16. června byla naše kaple vysvěcena. Zpěvácký sbor farního kostela, asi dvacet chlapců, za řízení jednoho ze zdevších Františkánů, přispěl velmi ku zvelebení celé slavnosti a také četní obyvatelé Betléma se jí účastnili. Podle domácího obyčeje přišli k nám dělníci, kteří při stavbě kaple pracovali, v neděli po jejím posvěcení na oběd. Tyž byl velmi jednoduchý; pozůstával z masa a rýže, což hosté bez příboru t. j. Adamovými vidličkami požívali. Mimo některé naše missionáře byl i velitel Mokroz obědu přítomen. Abychom dobrým těm lidem radost udělali, okusili jsme také pokrmu od nejstaršího dělníka připravovaného a pochválili, že je velmi dobrý.

V našem malém městě uctívá se velmi sv. Antonín. Zasvěcují se mu na př. nemocné dívky jako u nás Panně Marii. Ve svátek sv. Antonína, 13. června, dostávají děti, chlápce i děvčata, nové šaty. Hned po službách Božích kněz je světi, matky bez okolků sedají na zem a své miláčky

do nových šatů oblékají. Že se při tom bez dětského pláče nelze obejít, netřeba dokládati. Pohled na tento výjev není nezajímavý, byť i klid domu Božeho tímto obyčejem až příliš bývá rušen.

V květnu otevřeli jsme lékárnu pro chudé, která jim třikrát v týhodni bývá přístupna. Nával nemocných jest již dosti veliký, tak že jest naděje, že poněáhu na duše jejich budeme moci působiti. Mezi našimi chovanci je také člověk malomocný. Obyčejně zdržují se malomocní v Siloe a přicházejí jen v čas pouť k branám jeruzalémským, aby žebrali. Vypravuje se, že by mnozí z těchto nemocných si uzdravení ani nepřáli, poněvadž by takto ztratili své řemeslo a lenošným, nehybným výchoďanům práce nikterak nevoní.

V květnu dokončili jsme též stavbu nové útulny pro staré, nemocné chudobné ženy. V celé krajině široko daleko není podobného ústavu a my doufáme, že i zde budeme moci mnoho dobrého působiti, ježto takových ubohých opuštěných žen jest mnoho. První, která k nám přivedena byla, stála sotva na nohou. A kdo může její radost popsati, když potom se octla ve velké, světlé a dobře provětrané světnici a k tomu v čisté, bílé posteli! Dívala se pořád vzhůru. bezpochyby zdála se jí býti vysoká světnice vzhledem k nízké, tmavé jizbě, kde dosud bydlela, hotovým palácem.

Následujícího dne dostala společnici. Tato má jenom jedno oko a jest hubená jako kostlivec. Domnívá se, že jest u nás

jako v nebi a nechce věřit, že by zde mohla navždy zůstat. Bezpochyby budou brzy jiné ženy následovati.

Pod naším vždy medrým nebem je slunce někdy až příliš horké. Za poledne ukazuje teploměr venku 48 stupňů, v domě 28 stupňů tepla. Přes to jest vedro dosti snesitelné, ježto náš klášter stojí na vyšině. V městě jest však horko k zadušení. Také oděv domorodců jest v ten čas velmi jednoduchý. Tunika široce vykrojená stačí ženám a dětem a nestojí mnoho peněz a mnoho námahy při oblékání. I zde je žena málo vážena - a narození děvčete pokládá se za neštěstí.

Katolíci vdávají své dcery o 12 letech, rozkolníci ještě dříve, již ve stáří 9 — 10 let. Od několika let již mizí rozkošný kroj zdejších žen vždy více. Zvláště ženy, které pobýly v cizině a pak domů se vrátily, přinášejí s sebou směsici roztočivého kroje, jenž je přímo odporný. Bohužel s pěkným domácím krojem mizí snadno i jednoduché dobré mravy, o jiných větších nebezpečnostech ani nemluví. (O. p.)

X. Čtvrtý červenec a Indiáni.

Obrázek z missí amerických.

Čtvrtý červenec jest americkým svátkem.

Oslavuje se totiž toho dne památka na prohlášení neodvislosti, kterým 4. července 1776 severní Amerika se vymanila z područí anglického a stala se z anglické osady samostatným státem. Na slavnosti berou účast také Indiáni. Jak a s jak škodlivými následky pro náboženství a dobré mravy se to děje, vypravuje tamější missionář P. Placid Sialm z Tovaryšstva Ježíšova.

Čtvrtý červenec, píše, jak mezi Indiány oslavován bývá, je slavností nanejvýš nebezpečnou a škodlivou. Nebezpečnou, ježto je přivádí zpět do jejich starých pohanských zvykův a obyčejů, škodlivou, ježto je o poslední groš připravuje. Po slavnosti jest všechno prohráno. „Anpetu vakau tanka“ („velkým svatým dnem“) jmenují Indiáni slavnost 4. července, ale je to slavnost velmi nesvatá. Staří Indiáni ji pořádají a mladí se od nich starým, pohanským prostopášnostem učí.

Podle zákona směji toho dne Indiáni za drahé peníze civilisovaní vrátiti se ke svým starým obyčejům. Ovšem líbí se jim to, ano líbí se to i mnohým bělochům,

kterí se na to dívají a rukama tleskají, majíce v srdci zbožné přání, aby také aspoň na chvíli mohli býti pohany.

Due 4. července shromáždí se Indiáni z celého okolí na jisté místo. Tam, kde včera rostla tráva, rozkládá se dnes bílé, okrouhlé město stanů. Zdaleka vypadá velmi malebně. Kolem dokola pasou se hejna indiánských koní. Uprostřed stanového města je velké, prázdné místo určené pro hry, zábavy a tance. Jakmile se na velký buben dá znamení, sběhnou se všichni; jedni aby tančili, druzí aby zevlovali. Tanečníci mají na sobě svůj pohanský kroj, obličje barvou natřené a někteří z nich vypadají jako poloviční dábli. Bláznivé hlavy zdobí chochol z peří s dvěma ocasy, které až na zem sáhají. Staré indiánské spodky přicházejí ovšem zase ke cti a šiji mnohého starého Indiána zdobí starodávný, kouzelný váček s tak řečenou medicinou, t. j. kouzelným amuletem. Staré pohanství se úplně uplatňuje, kroj, tance a hry je připomínají. Výjevy znázorňují staré vítězné boje proti bělochům, krásné to a slavné doby! Jiné výjevy oslavují starou pověru, pohanské ukrutnosti a službu ďáblu. Běloši, kteří pohanské tajné nauky neznají, pokládají za něco pěkného a žertovného to, co je vlastně smutné a záhubné.

Katolíci missionáři ovšem těžce nesou, že Indiáni takovým pohanským způsobem 4. červenec oslavují. Je to jako krupobití pro mladé osení křesťanství. Klopotná, dlouholetá práce missionářů bývá tu jedním rázem zničena a proč? Protože „Strýček Sam“ (Američan) to schvaluje a k tomu vybízí. Aby dobrou vůli Indiánů pro sebe získal, povzbuzoval jistý agent Indiány, aby tento rok co možná nejdříve sobě vedli a všechny možné tance a obyčeje prováděli. A nepotřeboval dvakrát, je pobízeti, Indiáni mu porozuměli. Již ku konci května stálo asi 12 stanů na místě. A co se potom dělo, jakých prostopášností v době her napácháno, o tom raději pomlčím.

Vzpomínka na 4. červenec zůstává v paměti Indiánů celý rok. Oživuje v nich náklonnost k nemravným tancům, vzbuzuje starou vášeň pro pohanské čary, posiluje v nich náklonnost pro pohanství se malovat a šatiti a udržuje je v staré pohanské pověře. Tak zavádí 4. červenec mladé pokolení zpět do staré zdivočlosti. Děti se na př. právě vrátily ze školy a vrhají se

nedočkavě do pohanských výstředností. Mládeži se to ovšem mnohem lépe líbí nežli škola, práce, kázeň a poslušnost. Každý výrostek jest nyní svoboděn, svým páнем, dostane peníze na hýření a svého vlastního koně. Nyní má všechno. Při tanci smí bubnovati na velký buben, hulákati a divokým tancům starých se učiti. Žádný nemá síly, aby odolal a často účinkují děti spolu, ačkoli vědí, že hřeší. Ale všeobecný příklad jim dodává odvahy a jejich svědomí otupuje.

Na vlastní význam slavnosti 4. července nemyslí nikdo. Jestliže fábory a stuby s hvězdičkami v modrém poli (odznak to Spojených států) zdobí uši a ocasy koňů, domnívají se Indiáni, že je to v ten den předepsané, ale významu toho dne neznají. O slavnosti křičí a huláká se jako tehdy, když se rudoši vrhali na své nepřátele. Čtvrtý červenec neznamena pro Indiány nic leč zákonitou dovolenou, aby se ku svým staropohanským obyčejům aspoň na ten den vrátiti směli a „Strýček Sam“ dává k tomu své pozhánání.

XI. Revoluce v Portugalsku.

Od 4. do 10. října 1910. — Vypravuje sestra Marie Cecilia z řádu Františkánek.

Dne 3. října bylo v Lissaboně ještě všechno klidno. K večeru, okolo 7. hodiny, byla po ulicích vyvolávána vražda hlavního vůdce revolucionářů, Dra Bombardy, kterého byl zabil jakýsi člověk na mysl pomatený. Asi o půlnoci nebylo pozorovati nic zvláštního. Avšak o jedné hodině s půlnoci probudily mne výstřely z pistole, které zcela blízko u naší zahrady vypáleny byly, a strašný pokřik. Bylo to, jak jsme se později dověděly, umluvené znamení, oblažující vypuknutí revoluce, ustanovené již dávno před tím na den 4. října. Zároveň slyšely jsme hrmiti děla křížníků na řece Tajo křížujících. Přidali se k revolucionářům a bombardovali město. Také jeden dělostřelecký pluk, dva pluky pěší a jeden pluk jízdy odpadly a útočily na pluky králi věrné.

Brzo byly téměř všechny kasárny zhořeny, a ne lépe vedlo se domům, kde se zatarasila policie. Dům policejního presidenta byl bombardován a brzy se zemí srovnán. My jsme byly v křížovém ohni, neboť náš klášter stojí mezi dvěma kasárnami, které

proti sobě bojovaly a také úplně v trosky obráceny byly.

Dávala jsem se z terasy naší zahrady na to, co se na ulici dalo. Najednou vidím dva muže, kteří se tlačí ku předu. Tři jízdní vojáci jim zastavili cestu. „Pusťte nás,“ zavolali na vojáky. — „Nesmíme,“ praví vojáci, „stojíme zde na stráž.“ — „A my přece projdeme!“ — „Pravím vám, že nikoliv,“ pravil poddůstojník, „máme už ode dvou hodin rozkaz, nikoho nepropouštět.“ Přes to drali se muži do předu a vojáci je obklíčili. Tu jsem viděla, kterak jeden z mužů vhodil pumu koňům pod nohy. Strašný praskot a — koni i jezdcí leželi na zemi. Kouřící bílé mračno zabalilo celou skupinu. Když se mračno rozptýlilo, byla ulice prázdná. Kam se mužové, jezdcí a koně poděli? My jsme neviděly nic než rozlučená okna protějšího domu.

Celý den, celou noc střelba z ručnic neustávala. Děla křížníků bombardovala královský palác, který byl celý zbořen. Dělová koule srazila věž královské kaple. Král sám zůstal bez úrazu, mohl se však zachrániti jedině rychlým útekem 5. října otvorem, který jeho tělesná stráž v zahradní zdi prolomila. Ujžděl okolo našeho domu na automobilu s největší rychlostí, provázen četou jezdců kopími ozbrojených. Viděly jsme, že asi pět metrův od kláštera někdo na krále vystřelil. Jeden z jezdců sřítl se s koně, ale automobil ujžděl dále a zmizel.

Ve vnitřním městě byly domy bombardovány a mnohé z nich hořely. Některé koule zabloudily do naší zahrady, ale škody nezpůsobily žádné. Jeden klášter jesuitů byl zničen, jiné kláštery spáleny. První den bylo 13 jesuitův odvedeno do vězení, později i všichni dominikáni, františkáni a jiní. Dva lazaristé byli od luzy zabiti. Dne 5. října o 8 hodině ráno byla prohlášena republika; děla umkla, radostný zpěv ozýval se po ulicích. Potom valila se luza opět na kláštery. V klášteře salesianů domnívalo se vojsko, že má co činiti s jesuitu a odvedlo řeholníky i jejich chovance. Mezitím vnikl lid do kostela, rozlámal a zničil, co mu přišlo do ruky, otevřel svatostánek a svaté hostie rozházel. Řeholníci byli odvedeni do nejbližší kasárny. Tam se dověděli, že byli pokládáni za jesuity, a oznámili veliteli, že jsou salesiany. Po té udělal velitel důstojníku, jenž řeholníky zajal, důtku řka: „My

chceme jen jesuity, zaveďte tyto zase zpět!“ Tak se také stalo.

K večeru nastala všeobecná anarchie. Muži, ženy i děti toulali se v oděvu zabitých vojáků městem. Nás bylo v klášteře šestasedmdesát. Klášter opustiti jsme nemohly, neboť všechny dráhy byly odříznuty, lodě neodjížděly a ulice byly revolucionáři obklíčeny. Salesian, jenž 6. října u nás

sloužil mši svatou, požil všechny svaté hostie. Všechny sestry jevily velkou srdnatost. Žádného výkřiku, žádného úzkostlivého slova nebylo slyšeti v těch dnech. V kapli shromážděny modlily se sestry nepřetržitě růžencem, jiné šily kvapně světské šaty. V noci jsme střídavě bděly. Kdo byl unaven, lehl si oblečen na několik hodin do postele.

(P. A.)

Žal v srdci.

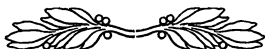
Co to žumí v mém srdéčku,
co to tluče ve hrudi?
Jsou to moje chvějné city,
které bolest probudí.

Bolí srdce, v hrudi skáče,
v oku vřelá slzička,
unavením na hruď klesá
rozpálená slzička.

Ze rtů ztěžka vydere se
prosba k Bohu milému,
aby dal útěchu srdci,
zcela v bolesti skleslému.

Vyslyš, Bože, prosbu moji,
když tu ret můj bolem lká! —
A hle, Pán Bůh sladkým spánkem
žal v mém srdci nmlká! —

Anna Marie Kadlědková.

Trappisti.

Duch modlitby.

Trappista jest mužem mlčení, avšak bez ducha modlitby bylo by toto mlčení nesnesitelným břemenem, trpkým jármem a nebezpečím pro jeho morální a intelektuální život. Trappista zatím co mlčí vůči lidem, rozmlouvá tím více v modlitbách se svým Bohem, ovšem ne v nějakých dlouhých a hlubokomyslných rozjímáních to není jeho oborem. Modlitba jest bez odporu potřebou lidskému srdci, skýtá mu klid, radost a útěchu, povznáší člověka k jeho Tvůrci a Otci, a z této příčiny jest modlitba také předním a neušlechtilějším zaměstnáním Trappistů. V modlitbě a v kostele přežije Trappista největší část dne a noci společně se svým

svátostním Bohem a vykonává tu tak říkajíc andělskou službu jako sluha církve před svým Stvořitelem. Tam ze zkrroušeného a pokorného srdce obětuje chvalnou, děkovací a smírnou oběť za své a cizí hříchy a prosí o nové milosti. Zvláště Panna Maria se uctívá dětinně a něžně. Jí ke cti se odříkávají Mariánské hodinky, jí jsou zasvěceny všechny trappistické kostely, jí k počtě a oslavě vykonávají se v trappistických klášteřích nejkrásnější a nejdojemnější pobožnosti.

Mimo církevních hodinek, což jest jeho hlavním zaměstnáním v kostele, má Trappista jen »střelné modlitby«. Jeho poměr k Bohu jest více rodinným. Trappista jest, dovoleno-li užití přirovnání, jako v kněžecím domě důvěrný

sluha. Tento zřídka mívá se svým pánem dlouhé rozhovory o vladaření atd., ale pocítuje radost, když jest aspoň stále blízko jeho osoby, když s ním každým okamžikem — a budiž to jen slovíčko, nebo pohled, anebo znamení přichylnosti a lásky — vymění, když jej, řekl bych, nikdy s očí nepustí. To je pravý způsob, jak se Trappista modlivá. Světský dělník při práci čas od času promluví se sousedem příležitostně slovíčko, Trappista si promluví s milým Bohem svým, a ten častý pohled k nebesům vlévá v jeho duši útěchu a rozlévá nad jeho celodenní práci balsámovou vůni srdečné oddanosti a dětinné lásky k Bohu, o které nemá svět ani potuchy a zdání.

Duch práce.

Člověk je stvořen ku práci, ale po Adamově hříchu přidružily se ku práci všechny trampoty, které jsou s ní nerozlučně spojeny. Trappista však všechny ty trampoty, úplně odevzdán do vůle Boží, s příkladnou trpělivostí snáší. Práce je Trappistovi životní potřebou. Starci, slabostí a stářím shrbeni, přece šukají semotam celý den při nějaké lehčí práci až k hodině smrti. »Až v ráji si odpočineme, až nebudeme v nebezpečí Pána Boha urážeti svými hříchy,« pravivá otec opat. Potřebuje-li Trappista okráni, zajde si na hřbitov, který bývá hned u klášterní budovy, tam rozjímá o svých zemřelých bratřích a o své smrti, a při pohledu na hroby znova se vzmuží na cestě pokání a pevně kráčí dále. Naši dnové rychle mizí, smrt stojí za námi, co nevidět otevře se před námi chladný hrob a pak nás čeká přísný soud a dlouhá, úzasně dlouhá věčnost, a ta jest dvojí: šťastná a nešťastná, jak si kdo svým jednáním vybere. To má Trappista stále před očima a stará se, aby jej smrt našla připraveného. Proto nehledá na světě odpočinku a netouží po něm.

Duch prostoty a poslušnosti.

»Nebudete-li jako děti, nevejdete do nebeského království,« praví svaté evangelium. Ale právě to se dnešního dne

nejméně plní, snad jenom ještě v řadě trappistském. Tam je vsutku dojemná dětská prostomyslnost, srdečnost, poslušnost, veselá pokora u poddaných, otcovská láska u představených.

Poslušnost byla ode dávna základem řeholního života, ale tato poslušnost musí býti upřímnou, dětinnou a dobrovolnou. Ne z přinucení jako u otroků, ne na pohled jako u nádeníkův a čeledínů, ne mechanickou jako u vojáků, tato poslušnost nesmí se jevit jen ve vnějších věcech, nybrž musí proniknouti až do samého srdce, aby tam umořila každinko i sebe menší libovůli. A právě to se zdá světským lidem nejvíce krušným a obtížným. Přisvědčujeme ovšem, že nejkrušnějším a nejvíce nepohodlným bývá právě toto zapření vlastní vůle, slepá, bezpodmínečná poslušnost. Úplně přiznáváme, že klášterní poslušnost vyžaduje největších obětí. Opustiti světské náhledy a zásady a přijati těm opacně, to se vsutku zdá převrácené lidské povaze nejhorším, ale právě tato nejkrajnější klášterní poslušnost jest oním talismanem, který nejspíše a nejsnáze přivádí k svatosti. Proč zůstávají někteří katolici na příklad vždy stejnými a nedosáhnou nijaké dokonalosti, ač se dosti modlí a často zpovídají? Proto, že nikdy neopustí své vlastní vůle. Všechny modly a bůžky, abych se tak vyjádřil, přinesou v den svého obrácení zpovědníku, chtějíce je zdrtiti. jen toho zdanlivě nepatrného, ale při tom zcela zčertělého bůžka si ponechají v úkrytu ňader — vlastní vůli. A žádný zpovědník ho nemůže vyhnati, neboť jakmile nastrčí páku pokory a ponížení, uteče mu takový »křesťan« a vyhledá si jiného zpovědníka nebo nejde již vůbec ke zpovědi. Již proto muselo jich mnoho jíti do kláštera, aby jim tam v těch valcovnách poslušnosti, jak praví sv. Jan Klimak, vyčistili kožichy, a co nedovede nikdo ve světě, vyléčí klášter ze svévůle. V trappistském klášteře musí ven buď bůžek anebo novic.

Chudoba.

V trappistském řádě jest každý řeholník omezen na nejkrajnější chudobu, na nejnútnější potřeby životní. Ani rú-

žence, obrázku, jehly nebo knoflíků si nesmí přivlastnit nebo považovati za své. Jeden z bratří se kdysi obžaloval v trestní kapitole, že vzal na dvoře kolek, který se mu hodil na oškrabování bláta

na bičování. Ve večeřadle: kříž, hodiny, pult ku čtení, dřevěné stolní náční, stoly. Úzké prkénko na podstavci, bez opěradla představuje ti židli, v kostele se vůbec nikdy nesedí. Jiného tam není.

Chrám Božího hrobu.

s dřevěnek, a ten si pak uschoval, aby mohl při každém blativém počasí ociditi své nemotorné »trepy«, ale za to se mu dostalo ostré dťtky. Oblek a nábytek jest u nich co nejjednodušší. Ve spací komůrce je: kroupka, křížek a karabáč

A s vnější chudobou poji se chudoba vůle, bez které prvá nemá platnosti a zásluhy u Boha. Ne chudoba sama, nýbrž láska k chudobě činí ideální evan gelickou chudobu. (O. p.)

Obrázky z pouťi palestinské.

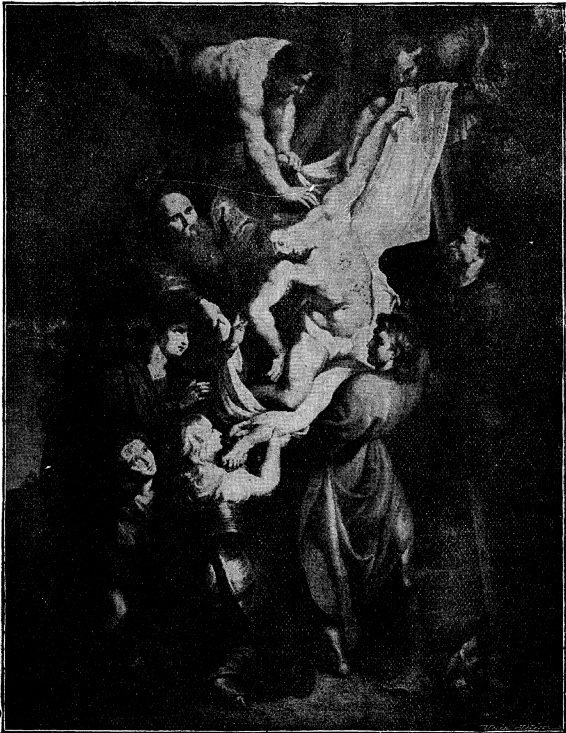
Podává poutník číslo 406.

Náš lid koná velice rád pobožnost křížové cesty v době postní. Není tuším ani jediného chrámu, kde by nebyla zobrazena bolestná cesta Spasitele našeho. Dojímá-li tato krásná pobožnost doma, tím více dojala nás poutníky ve sv. městě, když jsme šli touž cestou, kterou kdys Spasitel náš kráčel nesa sobě sám kříž, na němž chtěl se za nás obětovat a tím spásu naši dokonat na hoře Kalvarii. Dne 21. srpna minulého roku sloužili jsme někteří kněží naší skupiny na hoře Sionu mši svatou u benediktinů, ve chrámu »Dormitio«. Byla neděle. Otcové benediktini nás velice vlidně přijali, po mši svaté pohostili. Vystoupili jsme i na vysokou věž a pokochali se překrásným pohledem na mrtvé moře, na řeku Jordan a na celé daleké okolí. Pak jsme spěchali do patriarchálního chrámu, v němž o půl 7 hodině byly služby Boží pro nás poutníky a pak jsme my, totiž V. skupina konali pobožnost křížové cesty. Vedl nás františkán P. Gotthard. Chodili jsme po těch místech, kde Spasitel náš skutečně šel a za nás trpěl. Jsou to vesměs úzké, smutné uličky, všude plno Židů, Turkův a Arabů, hluk všude a tím pobožnost jest rušena, nikoliv však tím způsobem, že by nás někdo znepokojoval, nebo se nám posmíval, Bůh chraň, toho se nám nestalo nikde. Ale podívejme se blíže na tu bolestnou cestu. Z hospice našeho šli jsme v průvodu do kaple »bičování Páně«, mající pět oltářů. Pod stolem hlavního oltáře jest okrouhlá, mramorová deska s pětinasobným křížem a naznačuje místo, na němž stál sloup, u něhož byl Kristus Pán bičován. Drahocenné lampy osvětlují svaté to místo. Kus toho sloupu jest ve chrámu Božeho hrobu v kaple a zjevení. Odtud, pomodlivše se, šli jsme do blízkých tureckých kasáren. Toto místo stojic na skále tvořilo nejpevnější část hradu Antonia. V nádvoří těchto kasáren uctívalo se doposud místo prvního zastavení, kde Kristus byl odsouzen a

kříž na sebe vzal. Zde jsme začali pobožnost křížové cesty. Pomodlili jsme se vroucně a odešli jsme z nádvoří. Šli jsme třídou Mariánskou směrem ke braně Štěpánské až k místu, kde kamenná deska ve stěně kaple »Bičování« má nápis: II. zastavení na blízkém místě: Ježíš bere na sebe kříž. Na blízku jest kostel a klášter dcer Sionských: »Ecce homo« — ejhle, člověk. Je to velmi zajímavé místo, odkud prý Pilát Pána Ježíše ukázal slovy: »Ejhle, člověk!« Kus oblouku toho viděti za hlavním oltářem v témž chrámu, jinak překrásném. Odtud asi 180 kroků na západ na místě, kde bolestná cesta do ulice damašské zahýbá, naproti rakouskému hospici, jest na levém rohu zdi kus sloupu; označujef III. zastavení, kde Pán Ježíš po prvé padl pod křížem. Vchod branou přivádí nás na půdu katolických Arménů. Hned za branou sestupujeme hluboko do podzemní kaple. Hromady ssutin zbořeného Jerusalema ji pokryly, až byla v nejnovější době odkryta a obnovena. Mohutné kvádry kamenné hlásají veliké stáří. Tuto svatýňku zdobí jednoduchý oltář s obrazem, představujícím první pád Kristův pod křížem. — Nedaleko odtud jest ještě jiná větší kaple »Panna Marie ve mdlobách«. Pod obrazem jest oltář. Odtud asi 40 kroků směrem jihovýchodním spatřujeme v uličce bránu, vchod do vládní budovy. Zde je »Panna Maria ve mdlobách,« IV. zastavení. Na tomto místě ustila prý za oněch starých dob jedna ulice vedoucí z náměstí chrámového. Zde prý očekávala Panna Maria průvod, který Pán Ježíše k smrti doprovázel, zde ho spatřila Syna svého strýzněného. Jakoby meč pronikl srdce její při spatření tom, ale přidala se k průvodu. Jenom několik krokův odtud dále, tam, kde ulice Francká ústí do dosavadní naší cesty, stojí budova o jednom patře, majetek to stráže Sváté země. Dvěře v přízemí vedou do kaple, v níž jest jednoduchý oltář s obrazem, představujícím V. zastavení, kterak Šimon Cyrénský pomáhá Pánu

Ježíši nésti těžký kříž. Dle ústního podání je zde páté zastavení. Nyní se jde cestou vzhůru asi 115 krokův. Ulice jest úzká, kostrbatá, špinavá, tmavá.

ulici v přízemí spatřujeme dvě zamřížovaná okna a v nich je železnými písmenami napsáno: VI. zastavení. Zbožná paní, jménem Veronika, měla prý tu

Snímání s kříže.

Oblouk na způsob průjezdu klene se přes ulici. Je těch oblouků více, je to vlastně obloukovitá chodba, kterou ulice vede. Nad touto chodbou jsou dvě poschodí, mající po jednom okně. V chodbě té na

svůj dům. Když spatřila Pána Ježíše kolem jdoucího, byla pohnuta k útrpnosti, protlačila se zástupem k němu a prodala mu svůj závoj, aby jím usušil tvář svou, krví a potem potřísněnou.

Skutečně na tomto místě objeveny byly při kopání zbytky prastaré kaple, která jest nyní majetkem katolických Řeků. Zde nám prodávali malé obrázky představujícím roucho s obličejem Pána Krista.

Stoupáme dále vzhůru asi 90 krokův, ulice je kostrbatější a špinavější než doposud a křížuje se na jednom překlenutém temném místě s ulicí vedoucí z bazaru od jihu na sever. Zde končí za dob Kristových město, tudy táhla druhá zeď, zde byla brána, jež vedla ven z Jerusalema. Je to nyní tmavá, nízká, špinavá chodba krátká. Touto branou vyvádění bývali zločinci k popravisti, proto se nazývala také »branou soudní«. Zde se čítával ještě jednou rozsudek, který se pak připevnil na kamenný sloup. Kaple zde stojící, majetek strážců Svaté země, chová v sobě tento sloup a označuje místo VII. zastavení, kde Pán Ježíš podruhé padl pod křížem. Projedeme-li obloukovou chodbou asi 60 kroků, spatříme po levé straně schody vedoucí ku dveřím poutnického domu johanitů, což označuje kříž řádu johanitského a nápis nade dveřmi. K tomuto domu přiléhá jednotvárně dlouhé průčelí bez oken; je to klášter nesjednocených Řeků sv. Karalamba. Na jednom místě ve výši muže jest vytesán do kamene ve zdi malý křížek, označující VIII. zastavení, kde Kristus Pán mluvil k plačícím ženám jerusalemským: »Dcery jerusalemské, neplačte nade mnou, ale samy nad sebou plačte a nad svými syny.« Nyní se dále nemůže jíti pro skupinu domů právě tu vystavěných, a musíme obejít, prodrati se bazarovou ulicí, plnou krámův a všelijakých lidí. Pak se jde po schodech na pravo vzhůru, jde se průchodem v jednom domě a jsme ve slepé ulici. Na pravo budova, na levo zeď kláštera habešského, naproti nám brána a za ní kopule chrámu Božího hrobu. V koutě mezi branou a dveřmi vedoucími do dvora habešského stojí pahýl sloupu, jenž označuje IX. zastavení, kde Kristus Pán potřetí klesl k zemi. Odtud šli jsme zase zpět k bazaru a malý kus touto ulicí prošli, na pravo zahrnuli a přišli jsme mezi stavbou ruskou po straně pravé a protestantským chrámem po levé straně na místo před chrámem Božího

hrobu, v němž jsou ostatní zastavení křížové cesty, a sice X., kde byl Pán Ježíš svého roucha zbaven, pak se jde po schodech vzhůru na horu Kalvarii, která císařovnou Helenou byla srovnána; tam označuje mosaiková hvězda místo XI. zastavení, kde byl Pán Ježíš na kříž přibit, hned blízko jest oltář, XII. zastavení, kde na kříži umřel, pod oltářem jest viděti trhlinu skály a důl, kde stál svatý kříž, vedle jest oltář bolestné Matky Páně nebo XIII. zastavení, Ježíš na klín Matky své položen (tento oltář jest uprostřed XI. a XII. zastavení), pak jsme šli druhými schody dolů k Božím hrobu naproti hoře Kalvarii, XIV. zastavení, kde byl Pán Ježíš do hrobu položen. Toť ono místo, které láká a táhne katolíky celého světa k sobě, toť místo, kde odpočívalo mrtvé tělo Spasitele a odkud zase vstal svou vlastní mocí zmrtvých, čímž zpečetil pravdu svého učení a božského poslání! Proto v srdci poutníka na místě tom svatém bolest s radostí se střídá, vítězí pak radost nad vítězstvím Pána, a víra i naděje posilují se a vrcholí v lásce k Ježíši, Spasiteli našemu!

Než poohlédneme se po tom cti-hodném, velebném chrámu Božího hrobu. Pravím již napřed, že těžko si představí čtenář, co bude následovati, protože to skutečně neviděl a naše chrámy jsou docela jinak stavěny. Předně každý si pomyslí, že nad Kalvarii a nad hrobem Božím musí býti nejkrásnější chrám vystavěn. Bylo tak kdysi za císaře Konstantina. Napsal císař tento sv. Makariovi, že postaví chrám podivu nejhodnější a svatým místům nejprůslušnější. Stavěl jej 10 let a trval asi 400 let, totiž od roku 336. Přišli Peršané, dobyli Jerusalema, poškodili chrám Božího hrobu a roku 1010 od Saracenů byl docela zbořen. Až přišlo křesťanské vojsko, křižáci a dobyli svatého města a Bohumír z Bouillonu postavil nad Božím hrobem nový chrám, z něhož větší část dosud je zachována. Pohled na zevnějšek chrámu je smutný, je totiž se všech stran obstaven kláštery a hospici, jen průčelí jest volno, a to jest velmi sešlé. Věž Turci shodili, aby nestínila jejich minaret. Jednu bránu též Turci zazdili a vchází se jen jednou

branou, u níž se povalují čtyři Turci, pokuřují a popíjejí kávu a mají klíče od toho chrámu, otvírají jej a zavírají. Oni jsou největšími jeho pány.

Ani uvnitř není jinak, než tmavo a smutno. Zdi a mohutné pilíře vše téměř černé a jaksi mastné od světél olejových lamp, neboť světla denního sem málo vniká, toliko z bahně několika okny. Nehledejme krásy, ale pomněme na svatá místa zde se nacházející. Hned u vchodu do chrámu viděti kamennou plotnu, nad níž několik zlatých a stříbrných lamp svítí. Je to kámen pomazání Páně, na němž Josef z Arimathie a Nikodém vonnými mastmi pomazali mrtvé tělo Páně. Odtud jdeme v levo a přijdeme pod mohutnou, vysokou klenbu počívající na mohutných pilířích. Galerie kopule jsou zaprášeny, všecko velmi sešlé a zanedbané. Okolo oltáře rozkolných Arménů přicházíme ke kapli Božího hrobu, která je ze dvou částí; první jest andělská kaple a z ní se jde do kaple Božího hrobu. Kaple tato podobá se kaplím Loretánským v našich chrámech. Po dvou stupních vystupuje se na mramorem dlážděné podium. Před kaplí stojí ohromné svícny, patřící katolíkům a Řekům. Před vchodem jest kůr, kde františkáni nebo jiní kněží říkávají své modlitby. Zde bývá při katolických bohoslužbách postaven stříbrný oltář, dar to císařovny Marie Teresie. Nevkusná výzdoba kaple Božího hrobu jest dílem Řekův od roku 1808. Do kaple Božího hrobu vchází se nízkým otvorem. Jest malá jako jeskyně, obložená mramorem, oltář jest nad Božím hrobem, osvětlený zlatými lampami. Dopřáno mi štěstí, že jsem 20. srpna m. r.

sloužil mši svatou na Božím hrobě. City duše nelze vypsat! Pamatoval jsem na všechny, kteří se doporučili mým modlitbám a za které povinen jsem byl modliti se. I Jeho Excellence pan biskup Pavel Huyn mne při loučení žádal, abych se za něj aspoň »Zdravas« pomodlil, což jsem ovšem rád vykonal. Velkou vděčností jsem zavázán P. Gotthardovi, františkánu, který mně tu milost zjednal, sloužiti mši svatou u Božího hrobu. Na to nikdy nezapomenu!

Naproti kapli Božího hrobu je řecký kůr (katholikon), uprostřed jest okrouhlá plotna označující střed světa. Kůr tento jest velmi vyzdoben. Odtud jsme šli dále do kaple »Zjevení«, v níž jest oltář se sloupem bičování (část jeho), vedle je sakristie, kdež uschován jest meč a ostruhy rytíře Bohumíra z Bouillonu. Odtud na pravo přišli jsme k řecké kapli, pak ku kapli sv. Longina, který kopím probodl srdce Pána Krista na kříži; pak jsme přišli ke kapli, místo, kde vojín o oděv Páně metali los. Pak jsme šli po schodech dolů do kaple svaté Heleny a ještě hlouběji, kde jest oltář na místě, kde sv. Helena nalezla svatý kříž. Vyšli jsme odtud nahoru do chrámu a zase po schodech stoupali vzhůru na horu Kalvarii, nad níž se klene kaple povýšení svatého kříže a na levo jest oltář Ukřižování Páně. Patří Řekům. Vedle něho jest oltář bolestné Panny Marie, patří latiníkům. Hned na blízku jest místo, kde byl Pán Ježíš na kříž přibit. Sestoupili jsme po schodech dolů zase ke kameni pomazání Páně. Hrob Boží nepatrný a přece slavný.

(P. d.)

Pašiové hry v Horní Ammergavě.

Dne 23. srpna r. 1910 v 10 hodin 35 minut dopoledne vyjel jsem z Mnichova, hlavního města Bavorska, rychlíkem k Horní Ammergavě. Loňského roku hrály se totiž v této vesnici zvláštní pašiové hry, jež se opakují vždy

po desíti letech. Dny, v nichž se hraje, jsou předem v jízdních rádech oznámeny a současně jest oznámeno, že vždy den přede hrou a v den hry jezdí zvláštní rychlovlaky přímého spojení z Mnichova do Horní Ammergavy. Zvláštních těch

vlaků jede několik denně. Poněvadž jsem neměl předem objednaného ani noclehu, ani vstupenky, vyjel jsem den přede hrou a to již dopoledne. Chtěl jsem se účastnit hry dne 24. srpna a dne 23. srpna odpoledne obstarat si nocleh a vstupenku.

Dlouhý vlak byl nappán. Hovor německý, anglický a francouzský ozýval se se všech stran. Každý snažil se usednouti si ve voze k oknu, aby cestou pozorovati mohl krajinu.

S kým jsem mluvil, každý už měl buď vstupenku v kapse, neb alespoň písemně zamluvenou. Také měl již skoro každý zamluvený nocleh. Kdykoliv a kdokoliv mluvil o noclehu a vstupence, pociťoval jsem jakousi stísněnost, neboť jsem ani jednoho ani druhého neměl.

Vlak se hnul. Přes město Pasing ujížděl dále k Štarnbergu a značnou dobu jel po břehu velkého Štarnberského jezera, jehož modrá hladina třeptala se v záři poledního slunce. Po jezeře kříž jezdilo plno lodí, lodiček a parníků. Ve 12 hodin přijel rychlovlak do města Murnau a odtud zvláštní odbočnou drahou jal se stoupati vzhůru k světoznámé horské vesnici. Projel různými jezery, bažinami a močály a blížil se k horským lesem porostlým velikánům. Hle, na temeni hory Koflu věvodí kříž, Ammergava je už blízko. Vlak vjíždí do dlouhého, úrodného, s obou stran vysokými horami obklíčeného údolí. Dole vesnička Altenau, uprostřed Dolní Ammergava a nahoře na konci údolí Horní Ammergava. Již z oken vlaku díváme se na obrovskou, dřevěnou budovu, v níž brzy — už zítra máme zasednouti jako diváci. Též kostel vidíme a malebné skupiny úhledných domků.

Ve vlaku seznámil jsem se s panem farářem Oskarem Giesmannem z Olbersdorfu v Pruském Slezsku. A poněvadž neměl také dosud ani vstupenky ani noclehu, stalo se přátelství naše tím upřímnější. Slibili jsme si vzájemnou podporu a připravovali se již ve vlaku, jak přímo půjdeme k ubytovací kanceláři. Jakmile vlak zastavil, seskočili jsme rychle z vozu a pospíchali jsme od nádraží k vesnici. Za námi vyhrnul se proud hlučícího obecenstva, všude živo, automobily a kočáry rychlostí blesku odvážely bohaté cizince od nádraží a

předjížděly nás. Značily nám alespoň cestu, kudy jsme se brátí měli.

Brzy jsme ve vesnici. Všude proudí plno lidstva. Ptáme se po ubytovací kanceláři. Byla nám ochotně ukázána. Tři úředníci byli zaměstnáni vydáváním lístků a poukázek na byty. Hlouchek domácích žen, dívek a hochů stál u kasy. Někteří vyjednávali s cizinci o byty. Společně s byty nabízeli i vstupenky ku hře.

Když jsme se tlačili k úředníkovi, přistoupila k nám asi patnáctiletá dívka a tázala se nás, nepřejeme-li si noclehu a lístků, má prý ještě v zásobě dva lístky první třídy a rodiče prý mají pokojik se dvěma postelemi. Můžeme prý se jít podívat na pokojik a když by se nám nelíbil, že si ho nemusíme ponechat.

Téměř bez rozmyšlení jsme nabídku přijali a šli za dívkou, jež nám vzala naše zavazadla. Zavedla nás do domu svého otce holiče a ukázala velmi útulný pokojik. Za nocleh prý se platí za osobu 6 m (1 marka 1 K 18 h). Nabídku jsme přijali, každý zaplatil za nocleh 6 m a 10 m za vstupenku a — oddychli jsme si. Nejnnutnější jsme již měli.

Umyli jsme se, odložili zavazadla a šli jsme do hotelu »Wittelsbacher Hof« se naobědvat. Bylo již kolem druhé hodiny odpoledne. Ovšem nabízeli nám i »doma« celé zaopatření, ale odmítli jsme. Jednak se nám zaopatření to zdálo trochu drahé, (požadovali 6 m za osobu) a jednak jsme chtěli vše lépe prohlédnout a vidět život i v hotelu. Jídlo bylo velmi drahé, ale vždyť se může každý v takovém případě uskrovniti a také již předem na zadní kola pamatovati a do své cestovní tašky uschovati v Mnichově kousek salámu. Talíř polévky se platil na př. 1 m, několik koleček okurkového salátu 40 Pf. atd. Proto jsme se spokojili jenom s »menším« obědem.

Mezitím co sedíme v hotelu, letí vesnici a hotelem od stolu ke stolu zpráva: všechna místa k zítřejší hře jsou rozprodána — pozití se hra opakuje. Pochvalovali jsme si, jaké jsme měli ještě štěstí. Jak by bylo mrzuté zde býti o den déle a žítí v této drahotě!

Po občerstvení v hotelu šli jsme si prohlédnout vesnici. Vesnici? Horní

Ammergava nedělá na tebe dojem vesnice, ale spíše dojem nějakého lázeňského města. Ulice čisté, domy výstavné, spíše bys řekl, že jsou to vily; automobilů a nádherných kočárů projíždí ulicemi jako v nějakém sidelním městě; za okny květiny, domy pomalované různými vkusnými malbami, poněvile obrazy svatých, bohaté výkladní skříně, směnárna — to že je vesnice? Kolkolem ční hory, jež tvoří jako rám tohoto roztomilého obrázku. Vesnice sama čítá 1800 lidí a má asi 400 rodin. Obyvatelstvo jest téměř výhradně katolického náboženství. Vesnice leží 841 m nad hladinou mořskou. Protéká jí bujná říčka Ammer, jež jest velmi důkladně zregulována. Uprostřed pěkného hřbitova, zdobeného množstvím pomníků, stojí farní kostel, jenž vyniká čistotou a výstavností.

Obyvatelstvo domácí žije se částečně zemědělstvím, ale hlavně řezbářstvím, jež jest na vysokém stupni. Zručnější řezbáři vydělávají si denně 5—8 marek, obyčejní řezbáři dělníci 2—5 marek. Několik zámožnějších jsou t. zv. »nakladatelé«. Ti udílejí práci, přijímají výrobky řezbářské, vyplácejí mzdu, prodávají výrobky ve svých obchodech nebo je posílají do ciziny atd. Takových nakladatelů jest nyní devět. Každý dělník jest zvláště v některém odvětví zapracován. Někteří vyřezávají jenom kříže, jiní jenom rámy, jiní sošky, jiní zvířata

atd. Od nepamětných staletí se řezbářství zde pěstuje, dědí se od otců k synům a proto dospělo tak veliké výše. Roku 1909 vystavěna zde nákladem 107.000 marek zvláštní řezbářská škola, kterou navštěvuje 126 žáků.

Imuži nosí dlouhé vlasy. Obyvatelstvo jest vlídné, přívětivé a úslužné. Mnozí z nich následkem zdravého vzduchu, dobré výživy a spořádaného života dosahují vysokého věku. Letos ku př. hrál stařeček, který již hrál ovšem jako dítě v pašijových hrách roku 1820.

Původ pašijových her.

Slovo pašie odvozeno jest od latinského slova »passio«, což znamená česky »umučení« neboli »utrpení«. U zbožného lidu křesťanského vždycky umučení Kristovo bylo předmětem zvláštní úcty. Celé utrpení, tak jak nám je svatí evangelisté vyličují, vždy mocně působilo na mysl křesťanskou nejen svou názorností, ale hlavně svou vnitřní cenou, neboť utrpení Kristovo jest základ vykoupení našeho.

Hlavně doba velikonoční, v níž si zvláště utrpení Kristovo připomínáme, obzvláště pak překrásné a duchaplné obřady svatého týdne, byly pohnutkou ku skládání a předstávání zvláštních náboženských her.

(P. d.)

Synovská oddanost k papeži.

(Hlavní úmysl.)

době naší, v době urputného boje proti církvi a její nejvyšší hlavě je třeba připomenouti všem katolíkům a též našim čtenářům jednu hlavní povinnost a sice synovskou oddanost k nejvyšší naší hlavě, ku sv. Otci Piu X., to jest poslušnost pocházející z lásky. Za doby naší se zdá, jakoby lidé již ani neuznávali nejvyšší viditelné hlavy církve Kristovy aneb uznávají-li ho, myslí, že nejsou povinni poslouchati rozkazů jeho. Ale tomu tak není. My všichni, chtějící býti katolíky, jsme poddáni sv. Otci a proto jako jeho poddaní, jako jeho duchovní dítky jsme povinni jemu synovskou úctou a poslušností prokazovati. Kdo tak nechce činit, ten není pravým katolickým křesťanem, ten staví se do řad nepřátel církve. Nuže přesvědčme se o této povinnosti k papeži!

Každému křesťanu je známa událost v krajině Cesareji Filipovy, kde Pán Ježíš dotazoval se učedníků svých, aby mu pověděli, za koho jej lidé mají. I odpověděli: »Někteří za Jana Křtitele, jiní pak za Eliáše, jiní pak za Jeremiáše,

nebo za některého z proroků.« I dí jim Ježíš: »Vy pak kým mne býti pravíte?« Odpověděv Šimon Petr, řekl: »Ty jsi Kristus, Syn Boha živého!« Tak slavně vyznal Petr víru svou! A proto pravil mu Pán Ježíš: »A já pravím tobě, ty jsi Petr (t. j. skála) a na té skále vzdělám církev svou a brány pekelné jí nepřemohou.« A hned dále oznamuje Pán Petrovi: »A tobě dám klíče království nebeského, a cožkoli svážeš na zemi, bude svázáno i na nebi, a cožkoli rozvážeš na zemi, bude rozvázáno i na nebi.« Oběma těmito výroky odevzdal Pán Petrovi nejvyšší moc, učinil jej plnomocníkem svým, náměstkem svým na zemi. A Kristus Pán nechtěl, aby jenom Petr měl takovou moc, nýbrž i nástupci v jeho úřadě. Založil-li Kristus Pán církev pro všechny věky, musil též ustanoviti pro všechny věky svého náměstka a proto po smrti sv. Petra přišla všechna duchovní moc na jeho nástupce a z toho zase na jiného nástupce v úřadě tom až podnes. Co platilo pro Petra, platí i nyní pro papeže, jako nejvyšší hlavu církve katolické. Máme takřka rodokmen všech papežův a známe posloupnost jejich od sv. apoštola Petra až do nynějšího papeže, Pia X. Jako papežové jeden po druhém nastupovali, tak i moc duchovní s jednoho na druhého na druhého přešla. Je tedy papež opravdu náměstek Kristův, jako jím byl apoštol Petr.

A jako jest papež viditelným náměstkem vzhledem na Boha, tak je zase nejvyšším pastýřem vzhledem na nás věřící. Když Pán Ježíš po svém zmrtvýchvstání zjevil se svým učedníkům na břehu moře Galilejského, otázal se Šimona Petra: »Šimone Janův, miluješ-li mne více než tyto?« Dí jemu: »Ovšem, Pane, ty víš, že tě miluji.« Řekl jemu: »Pasiž beránky mé!« Řekl jemu po druhé: »Šimone Janův, miluješ-li mne?« Dí jemu: »Ovšem, Pane, ty víš, že tě miluji!« Řekl jemu: »Pasiž beránky mé!« Řekl jemu po třetí: »Šimone Janův, miluješ-li mne?« Zarmoutil se Petr, protože mu řekl po třetí: »Miluješ-li mne?« I řekl jemu: »Pane, ty víš všechno; ty víš, že tě miluji!« Řekl jemu: »Pasiž ovce mé!« (Jan 26.) Slovy těmi učinil Pán Ježíš Petra pastýřem všeho stáda svého; beránky i ovce odevzdal mu na starost; věřící i biskupy odevzdal jeho řízení, učinil jej tedy nejvyšším pastýřem v církvi své. Poněvadž však víme, že sv. Petr umřel a věřící jsou dosud a tvoří stáde Kristovo, ano roste víc a více po všem světě, proto potřebuje také pastýře, nejvyšší hlavu. Slova Kristova platila tedy netoliko sv. Petrovi, nýbrž i jeho nástupcům v církvi Kristově až podnes, tak že v každém rádném papeži žije dále nejvyšší pastýř sv. Petr. Proto i nynější sv. Otec Pius X. jest nejvyšším pastýřem našim. My jsme jeho stáde, my jsme ovce pastvy jeho, před nimiž má jíti, od vlků hájiti, na pastvu zdravé nauky voditi a od jakéhokoliv bludu vystříhati.

Papež jako nejvyšší hlava církve, jako nejvyšší pastýř stáde Kristova má plnou moc a plné právo nařizovati, čeho je třeba k našemu věčnému blahu; má právo pořádati život křesťanů, má právo dávatí příkázání a zákony týkající se vnitřního řízení církevního Papež jest našim neomylným učitelem nauky Kristovy, jest nejvyšším biskupem a nejvyšším pastýřem našim. Z těchto důvodů zaslouhuje si ode všech úcty a poslušnosti synovské a lásky dětinné. Či kdoby nectil zástupce panovníka, přichází-li ve jménu jeho! Patří mu pocta tehdy, jako panovníku samému. A jakou úctou jsme povinni tomu, jenž jest viditelným náměstkem samého Ježíše Krista! Na světě nemá sobě rovné důstojnosti a proto netoliko věřící lid, ale i panovníci sami prokazují mu povinnou poctu, jako náměstkou krále všech králů. Jak se provinují tedy ti, kteří proti papeži brojí, nebo jej dokonce tupí, jak to učinil židovský starosta města Říma! Však se proti tomu hanebnému jednání ozval celý katolický svět!

Papež, jako nejvyšší hlava a pastýř všech katolických křesťanů má právo bdíti nad řádem křesťanským a dávatí příkazy dle potřeb doby a časových poměrů a vůbec vše zaříditi, co uzná za potřebné ku blahu církve, k upevnění víry a křesťanských mravů. Nikdo mu tohoto práva upříti nesmí. Z těchto důvodů jsme

povinni jemu synovskou poslušnost prokazovati, jeho příkazů svědomitě dbáti a je zachovávat, ve všem se jemu, nejvyšší hlavě, podrobiti. Jako dítky povinni jsme své rodiče ctíti, milovati a poslouchati, tak i my všichni katoličtí křesťané máme se zachováti vůči společnému nejvyššímu pastýři svému, sv. Otci Piu X. a všem řádným nástupcům sv. apoštola Petra. Jako za Petra, modlil se Pán Ježíš i za jeho nástupce, když pravil Petrovi: »Šimone, aj satan žádal od vás, aby vás třibil jako pšenici, ale já jsem prosil za tebe, aby nezhylnula víra tvá, a ty někdy obrátě se, potvrzuj bratří svých.« A sv. Pavel výslovně poroučí: »Poslušni buďte správců svých a buďte jim poddáni; oni zajisté bdějí nad vámi jako ti, kteří mají počet vydati za duše naše!« A proto volejme často: »Čím více se pohrdá Tvou svatou církví, tím více chceme se snažiti, abychom věrnými dítky jejími byli, ó sladké Srdce Pána Ježíše!«

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za ochotnou poslušnost k rozkazům a nařízením sv. Otce a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učin, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patronu ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michæli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Vždy a všude prokazovati poslušnost sv. Otci.

Úmysl v dubnu: Náboženství ve veřejném životě.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník XLV.

Vychází počátkem každého měsíce.

KVĚTEN 1911.

Zdravas buď Královno nejsvětější, ty jsi matka neporušená, a chrám Trojice nejdůstojnější, již od věčnosti vyvolená.

A. M. Kadlěková:

„Zdravas“ Panně Marii.

Maria, Tys naše Máti,
pomocnice zemdlených,
k Tobě má se každý znáti,
Tys naděje ztrápených.

Tebe ctí andělé v nebi,
uctívá Tě celý svět,
všecko Tvorstvo velebí Tě,
i ten ptáček jde Ti pět.

Pěje slavík k Tvoji chvále
za noci i za šera,
velebí Tě neustále
i příroda veškera.

Nuže budiž pozdravena,
Matko Boží, ode mne,
když u večer zavzní krajem
„Anděl Páně“ velebně.

Přijmi, Máti, svoje „Zdravas“,
když zvon mile krajem lká,
duše má Tě oslavuje
a ret blahem umlká.

Ranní modlitba.

Pane Bože na nebesích,
klaním se Ti každý den,
když se ze sna zdráva vzbudím
a pohlednu z okna ven.

Vidím slunce vycházeti,
slyším ptáčky zpívatí,
vidím květy oživené,
sama smím též dýchatí.

Lehký vánek jemně vane,
rozčechrává každý klas
a odevšad slyšet jeden
nekonečných díky hlas.

Pane Bože, mocný Tvůrce,
u prach čelo kloníme,
by's nám ráčil poskytnouti
vše, čím se tu živíme.

Tak se modlí každé ráno,
k Pánu Bohu celý svět,
nuže, i já k němu spěchám
modlitbu svou povědět.

Božská prozřetelnost.

Die spisů otihodného P. de la Colombière upravil Jan Tagliaferro.

Matka tisícerými něžnostmi chce potlačiti bolestný výkřik dítěte svého, když je řezou a pálí. Jistě bolestná tato operace dítětu prospívá, vrací mu zdraví aneb aspoň mírní bolesti.

Totéž děje se v protivenstvích. Naříkáte, že vám ubližují, vás urážejí. pomluvou snižují, nespravedlivě statků zbavují. A přece jest váš Spasitel — a jméno jeho zní sladčeji než jméno otce i matky — svědkem vašich útrap; Ježíš nás nosí na prsou, prohlašuje, že zřítníci jeho raní, kdo se vás dotýká. Přece však dovolil, abyste to trpěli, ačkoliv tomu zabráníti mohl; a vy pochybujete, prospějí-li zkoušky tyto pomíjející?

Nezapomínejte dále, že Pán Ježíš, chtěje nás neužitečných útrap uchrániti, ničeho neopustil, ba i přírodní zákony proměnil, aby nás útrap takových ušetřil. Vše, co se po smrti trpí, ať v pekle, ať v plamenech očistce, nemá žádné zásluhy, trpí se, aby se trpělo, a žádné odměny nelze za to očekávati. Co učinil Ježíš Kristus, aby nás ušetřil těchto neužitečných muk a útrap! Vše podnikl, i sám na sebe vzal tyto útrapy! Proto vylil nejdražší svou krev, proto na kříži zemřel. Ježíš Kristus vydal se hněvu Otce svého a zuřivosti židů, aby nás zachránil před věčným ohněm, ano i před očistcem. On i za nejmenší chyby naše došti učinil a nám nenechal ničeho, za co bychom měli pykati; ano, církví své zanechal nevyčerpateľný poklad svých zásluh pro případ, že bychom upadli do nových hříchů. Tento jediný důvod

stačí mi za tisíceré jiné důkazy. Kdyby Duch svatý neblahoslavlil těch, kteří pronásledováni jsou, i kdyby v Písmě sv. strasti nebyly velebeny, a kdybychom ani neuznávali, že jsou obyčejným podílem přátel Božích, přece bych věřil, že jsou rekonečně prospěšny. Abych se o tom přesvědčil, stačí mi vědět, že Bůh sám mi připravuje a podává kalich hořký, ježž na tomto světě pítí mám. Tentýž Bůh, ježž tolik trpěl, aby mi útrap ušetřil, nesešle mi jistě žádných útrap, aby mne bezprostředně trápil.

Vidím-li člověka, ježž se všecek bolesti oddává v statech, Bohem seslaných, pravím: opravdu, tento člověk rmoutí se nad svým štěstím; on prosí na příklad, aby ho Bůh vysvobodil z chudoby, místo aby za ni děkoval. Jsem přesvědčen, že mu nic prospěšnějšího nemohlo se přihoditi, jak právě to, nad čímž naříká, a pro to jsou nesčetné, jisté důvody. Kdybych však viděl, co Bůh vidí, kdybych poznával dobré následky těchto nehod, jak bych se posílil v této víře!

Kdybychom znali záměry prozřetelnosti, horlivě bychom toužili po zlu, jaké nyní s odporem snášíme. Každý zná příběhy Josefovny. Kdo sčítá jeho slzy, jeho prosby, aby nezdárné bratry uprosil, kolikrát objímal kolena jejich; kdo vylíčí jeho bolest, když jej bratři obnažili a Ismaelitům prodali? Nejí pochybnosti, že zároveň i Bohu tisíceré sliby činil, přispěje-li mu ku pomoci. Ale Bůh jej nevyslyšel, protože miloval jej, toto dítě prozřetelnosti, nevinnou

oběť. Něco jiného byl by si přál, kdyby jej Bůh byl osvětil, kam jej přivede zajetí a otroctví. Později se ukázalo, že nehodou touto jej Bůh povznesl na trůn vladařský. Kdybychom měli jen něco víry, kdybychom věděli, jak nás Bůh miluje, jak o naše blaho pečuje, jinak bychom na své nehody pohlíželi. S nadšením bychom mu vsťříc vycházeli, velebili bychom ruku, která nás navštěvuje.

„Jaké štěstí mi vzejde z této nemoci, která přerušuje pobožnosti moje?“ řekne snad někdo. „Jaký prospěch mi kyne ze ztráty, která mne k zoufalství přivádí, ze zmatku, jenž mi odvaluje a ducha znepokojuje?“ Jest pravda, že nepředvídané zkoušky tísní člověka tak, že z doby této nedovede nějakého prospěchu mít. Ale dej pozor, a zkusíš, že Bůh právě neštěstím přízeň znamenitou ti prokazuje. Kdyby se to aneb ono nebylo přihodilo, nebyl bys se stal tak spravedlivým. Monls tehdy pohrdati ctí a vážností u lidí? Miloval's hru, marnost, a přepych? Zanechal-li's touhy, bys bohatství nasbíral a dítky vychoval k hodnostem světským? Snad nesmyslná přítulnost a přízeň srdce tvé od Boha odváděla, a jediný, poslední krok se ti nedostává, bys došel dokonalé svobody. Nebylo třeba mnoho, a tys nepřinesl této oběti. Kolik milostí byl bys dosáhl, kdyby ti jediná tato okolnost nebránila!

Jest to opravdu maličkost a přece vyžaduje po duši námahy veliké právě roztržení toho posledního svazku, jenž ji se světem a svět s ní spojuje, proto bylo třeba rázného zakročení; proto obratná ruka, právě kdy jsi se toho nejméně nadál, do živého těla zářez učinila, aby otevřen byl vřed ve tvých vnitřnostech skrytý; a kdyby se to nebylo stalo, trvala by posud tvá ochablost. Nemoc vlekla, úpadek, jenž tě zničil, pohana, která tě hanbou pokrýla, smrt osoby, kterou oplakáváš, to vše více zmůže, než všechna rozjímání, a všechny marné pokusy duchovních vůdců.

Má-li tvá nehoda výsledek, jaký Bůh chtěl, že tě odvedla ode všeho pozemského, a tě odevzdala Tvůrci

tvému, pak jistě budeš Bohu děkovati za protivensství. Všecka jiná dobrodiní, která jsi kdy přijal, porovnaj-li se s tímto zdánlivým neštěstím, osvědčí se jako menší důkazy přízně. Dříve jsi pokládal časné pozhénnání rodině tvé skýtané za důkaz lásky. Od nynějška však vidíš zřetelně a cítíš, že Bůh tě nejvíce miloval, když tvé časné štěstí zničil; a byl-li dobročinný, když ti dal bohatství, čest, dítky a zdraví, že byl přestědrý, když ti vše vzal.

Nechci mluvit o zásluhách trpělivosti; jisto jest, že obyčejně v jeden den neštěstí více zásluh pro nebe nasbíráme, než za mnohá léta štěstí sebe lépe prožítá. Abych se jasneji vyslovil, mám málo důvěry v dobré skutky vykonané v štěstí, a nelze se příliš spolehati na ctnosti, v nichž se tehdy cvičíme.

Veliký apoštol chlubí se toliko svými kovy, ztroskotaním, tresty nespravedlivými, k nimž byl odsouzen. Nevzpomíná svých modliteb ani svých apoštolských kázání. Neboť v takových dobrých skutcích jsme zřídka kdy tak pevní, aby nás nepřekvapila sebeláska, nepomáhá-li nám vytrvalá horlivost, nejvyšší bdělost a neobyčejná milost.

Každý ví, že nás štěstí činí choulostivými, a zřídka nalezneme, že by ten, jehož svět za šťastného pokládá, jednou neb dvakrát za den na Boha pomýšlel. Myšlenka na světské statky jeho ducha tak příjemně zaměstnává, že pro ně na vše ostatní zapomíná. Neštěstí však nám samo o sobě vnuká vážné myšlenky, a tak přirozeně naše oči k nebesům povznáší, aby tento pohled znehmil trpkost útrap našich. Boha lze oslaviti za všech okolností života. Ví, že křesťan, jenž Bohu slouží, pokud štěstí na něho se usmívá, Bohu čest prokazuje, ale jisto jest, že tento křesťan Jej tak nectí, jako onen, jenž Jej v neštěstí velebí. První se podobá pilnému a k službám ochotnému dvořanu, jenž svého knížete nikdy nepouští, na každý pokyn poslušen jest a o všech slavnostech mu čest vzdává. Druhý se podobá statečnému vojévůdci, jenž pro krále v tisíceroch nebezpečích a za cenu svého života v bit-

vách vítězil, a pána svého daleko proslavil a hranice jeho rozšířil.

O člověku, jenž má plné zdraví, vládné velkým bohatstvím, jest ctěn a vážen, a všech těch dávk povinně užívá, vděčně je přijímaje od Boha, nelze opravdu říci, že by nectil Boha křesťanským životem. Když však Prozřetelnost jej všecní statků zbaví, bolesti a bídou jej navštíví, a on v těchto útrapách stejně smýšleje, vděčným zůstává, se stejnou přesností příkázání Boží zachovává a se stejnou bedlivostí Jej na obtížné cestě následuje, pak skvěle a zřetelně hlásá velikost Boží a účinek milosti Jeho.

Uvažte sami, křesťané milí, jaká blaženost očekává těch, kteří ctíli Ježíše Krista na trnitě cestě, uvažte, s jakou radostí přijmou v nebi křesťana, jenž žil v samém utrpení, stále se cviče v trpělivosti, křesťana, pokrytého ranami a krví, jenž Pána následoval ve všech obtížích života, věrně Jej provázeje v útrapách. Potom teprve poznáme, jak velice nás Bůh miloval, dávaje nám příležitost, bychom tak hojnou odměnu si zasloužili; budeme si vyčítati, že jsme si stěžovali nad tím, co mělo rozmnožit naši blaženost, že jsme si naříkali a bědovali, místo abychom se radovali, že jsme o dobrotě Boží pochybovali, když nám ukázal neklamná znamení její. Budeme-li kdysi tak o smýšletí, proč nechceme hned vstoupiti do poměrů tak skvělých a šťastných? Proč bychom Boha nevelebili již v tomto životě za všechny útrapy, když v nebi věčně za ně děkovati budeme? Proč bych zaviděl bohatým, když mi tito kdysi zaviděti budou nedostatky, které jsem snášel?

Svatý Augustin se podivuje, že tak silný, šťastný a ode všech tvorů neodvislý mocnář, jakým jest Bůh, zvláštním zákonem své tvorby přiměl k tomu, by Jej milovali, aby jim zjednal prospěch největší, jakého dosíci mohou. Ale tento skutek lásky jest ještě podivuhodnější: nespokojuje se s tím, by přátelům svým ukládal povinnost pro ně tak prospěšnou, nýbrž ještě jaksi nutká, aby ji plnili.

Neštěstím, drazí křesťané, Pán Bůh nutí nejzatvrzelejší, nejhříšnější lidi, by se vrátili k Jeho milosti; jaká jiná účinná cesta ještě zbývá? Slovo Boží, sv. svátosti, obyčejné milosti mohou upevniti v konání dobrého jenom toho, jenž to za povinnost svou uznává. Člověk však světskými záležitostmi otlížený, žena v rozkoši žijící a marnivosti oddaná, křesťan, jenž v bezbožnosti a nepořádku zeseidivěl, musí trpěti aneb zahynouti.

Vím dobře, jak mocné jest slovo Boží, vím, že jest ostřejší než dvojsměčný meč, ale každodenně pozorujeme, že se mu odporuje, že nevejde do srdcí zatvrzelých. Co se nakáže proti mrhavosti, která pohlcuje jmění chudých i bohatých; proti hře, která nás neuprosně olupuje o dobro, za něž bychom nebe koupiti mohli, totiž o čas k tomu nám daný, abychom získali věčnost! Co se namluví proti nestřídmosti! A co prospějí všechny řeči proti hráčům z řemesla a proti těm, kteří všecko vydávají za šaty? Jedni zapomínají na to za chvíli, jiní na to vzpomínají, by se posmívali, jiní opět se urážejí, domnívajíce se býti v právu, když si stěžují na kazatele, protože jako náměstek Boží řekl, o čem nemohl mlčeti, nechtěje svědomí zraditi aneb nevěrnosti se dopustiti. Jak může Bůh tyto lidi přivesti, by plnili povinnost? Není jiného prostředku, než nedostatek. Třeba je přinutiti, aby pracovali, živili rodinu a na stavu vydali to, co by vydali na přepych. Mluvte o modlitbě, o skromnosti k té, která si tolik zakládá na krásě své a poctě, jaké se jí dostává. Domníváte se, že vaši rady uposlechnou? Aby zachráněna byla, třeba, by nemoc ji zohyždila aneb zahanbení ze společnosti vypudilo.

Kdy chtěli byste bohatce a pozivavce vybizeti, aby se obrátili? Nemá chuti slova Božeho poslouchati, ani spasitelné rady přijímati. A kdyby se i to stalo, jak by se ujala svatá myšlenka v duchu, jenž jest pln zábav a světských zaměstnání? Milost sama, byť i naléhavá, nenalézá cesty k tomuto srdci. Ale nezývá již než zoufati nad jeho duší? Či nemá božská Moudrost prostředku, aby jej od propasti od-

vedla? Bůh má prostředek, jehož používá vždy, aby přivedl k sobě ty, které Mu odcizilo světské štěstí. Tím prostředkem jest pohroma: prohraná rozepře, smrt manžela aneb dítky, ochrnutí, prudká dna, zlá horečka, nezhoditelná slabost, velká hanba. A jaký bude výsledek těchto navštívení? Nešťěstí jako bolestná smrt člověka ohromí a zkrúší, vnukne mu, aby pobrdal radovánkami, po nichž prve dychtí, vytýkati mu bude prostopášnosti života, jež mu hněv Boží zaviniily. Člověk strpí, by milosrdní lidé k němu přišli, aby jej aspoň potěšili. Bude-li všude prostředky proti nehodám svým hledati, upozorní jej na příčinu a připraví, aby užival prostředků vhodných proti nedeu duše.

Konečně ku svému blahu život změní, poněvadž nemůže déle v hříchu

trvati, aneb aby zadržel rámě Vše-možoucího, jež ho tíží.

To vše zjevně dokazuje, že všichni v jakémkoli postavení žijeme, nehody s radostí přijímati máme. Jsme-li dobří, nešťěstí nás očisťuje a lepšími činí, množí nám ctnost a zásluby; jsme-li hříšní, polepšuje nás a nutí nás, státi se ctnostnými. Nepůsobí-li nešťěstí tak prospěšně na nás, nechá-li nás nezměněny aneb činí-li nás ještě horší, pak má zatvrzelé srdce toto dosti příčin, aby se rmoutilo. Nepoddajný odpor jest jistým a nepopíratelným znamením zavížení. Křesťan, který zle žije a jehož Bůh netrestá, měl by se třešti, a má-li cit, hrozí se. Ale když Bůh hříšníka trestá a hříšník se nepodává ranám Jeho, takového lze jistě počítati mezi zavížené, nad spásou jeho třeba zoufati. (O. a.)

Večerní klekání.

Když se slunce v západ kloní,
večer když nám nastává,
hlas těch našich dumných zvonů
ku modlitbě svolává.

Zvoní zvony Anděl Páně,
modlitbou se chvěje ret,
a ta duše jak by chtěla
do nebe až zaletět.

Třikrát Zdravas modlíme se
Pozdravení andělské,
kterým bylo pozdraveno
srdce čisté, panenské.

Pozdravujem nebes Pannu,
čisté lásky bílý květ,
jejíž jméno třikrát denně
oslavuje celý svět.

Oslavuje Matku Boží
Pannu čistou, Marii,
její nevinnost jest bílá,
bělsí než květ lilí.

Proto rádi za večera,
když zavzní těch zvonů hlas,
jdeme Matce zpívat třikrát
její krásné „Zdravas“ zas.

A. M. Kadléčková.

Ďedictví Kristovo.

Rozjímání na Nanebevstoupení Páně. Piše *Igndt Zhdněl.*

Mnozí rodiče až příliš se starají, co by dětem zanechali. Zapominají často při těchto pozemských starostech, že třeba péči míti i o nesmrtelnou duši. Všechny práce, všechny myšlenky mnohých rodičů jen k tomu jsou obráceny, aby dědicům zanechali co možná nejskvělejší dědictví. I Ježíš Kristus byl svým apoštolům i všem svým věčícím starostlivým otcem, nezanechal nás zde na světě jako ode všech opuštěné sirotky, ale pozůstavil nám dědictví takové, že když ho užívati budeme, můžeme nabýti pokladů dopomáhajících nám k životu věčnému.

Velké, obsažné je dědictví Kristovo; povšimněme si jen několika málo bodů. Zanechal nám svůj kříž, obět mše svaté, svaté svátosti, svatou církev.

1. Kříž Kristův. V dobách, kdy Kristus zde na světě dlel, byl kříž znamením největší potupy. Aby Krista co možná nejvíce potupili, proto přibíli ho na kříž; tehdy nebylo potupnější smrti, než smrti kříže. Ale od té doby, co Kristus na kříži umřel, je kříž znamením naší spásy, vítězství největší pouty. Nyní je nám tento kříž předmětem, který my katoličtí křesťané nejvíce uctíváme. Proto považuje každý, i když je nevěrcem anebo židem za obzvláštní vyznamenání, jež s pýchou nosí, může-li prsa svá ozdobiti nějakým křížem, propůjčeným mu od mocnáře. Proto dávají v každém křesťanském domě kříž na zeď na místo vřzračné, proto vidáme tak často křížem zdobené mnohé předměty v kostele, všechny svátosti udělují se nám ve znamení kříže, ulice, pole zdobí se křížem. Kdo jde okolo kříže, dává úctu svou na jevo tím, že ho buď políbí anebo smekne. Od té doby, kdy Kristus kříž posvětil svou smrtí, je nám všem kříž znamením naší spásy, znamením vítězství, jehož dobyla víra Kristova nad světem pohanským.

Nikdo se nemyšlí, »Bůh nebývá posmíván!« Lze uvésti tisíce tisíců příkladů, že kdo nějakým způsobem pohanil kříž, bývá často již zde na světě za tuto urážku potrestán. Jednou jel ve kteréš

osadě pacholek s nákladem dříví. Buď měl rochu slabé koně, anebo si příliš mnoho, nač as koně nestačily, naložil; koně byly jako omámeny, sotva se s vozem vlekly. Pacholek, jsa povahou surovec, tloukl koně násadkou biče a klel až hrůza. Koně jenom pomalu jely, a tato zdlouhavost pacholka ještě více draždila. Přijel ku kříži, který tam byl vedle cesty a místo aby tento svatý předmět surového muže poněkud utišil, rozlítl se ještě více; jako zběsilý hnal se ke kříži, který byl z kamene poněkud již zvětřalého, tloukl pěstěma do nohou Spasitelových a rozbil je ze zdola až po kolena. Když kusy kolkolem litaly, dábselsky se smál a jel s klením a bitím dále. Několik set kroků dále byl úvoz nepřilíh hluboký; pacholek nemoha jíti kolem vozu pro nedostatek místa, šel po nevysoké mezi, ve svém rozčilení nedával mnoho pozorů na cestu, sklouzl a padl právě mezi kola, která mu přešla obě nohy v lýtkách. Když ho donesli do nemocnice, uřezali mu obě nohy v koleni.

Obět mše svaté Když se otevře jaro, vyhrnou se celé zástupy lidí z měst a utíkají na venkov. Komu prostředky dovolují, jde nejraději do Alp a tam vystupuje na vrcholy hor Když se vystoupí nahoru, tu každý je tolik okouzlen krásou, která se tam skýtá k vidění, že neví nač se napřed divati, kam napřed oči obrátiti. Napřed pohlíží jaksi všeobecně na krajinu, aby měl celkový dojem a již tu každý pln nadšení volá: ó jaká krása, jaká velkolepost! Když tak vtiskl do duše své celkový obraz, pak teprve prohlíží jednotlivé skupiny hor, jednotlivá sněžná pole, jednotlivá údolí, jednotlivé osady, samoty a úběce vše, co v tomto čarokrásném obraze spatřiti může. Pak teprve když se na vše do syta nadíval, občerstven, osvěžen sestupuje dolů a má památku pro svůj celý život; kdykoliv naskytne se mu příležitost, rád pak vypravuje o svých zkušenostech cestovních.

Podobně je s obětí mše svaté. Pozorujeme-li ji jako celek, či při-

hlížíme-li na jednotlivé částky, je vše důkazem nesmírné lásky boží k nám lidem. V onom svatém okamžiku, při pozdvihování, sestupuje Bůh-člověk na oltář, aby tě navštívil, přichází, aby se za tebe jako obět přinesl, pokrývá stůl a připravuje ti nebeskou hostinu. Vždy otvírá své šlechetné srdce jako pravý a starostlivý otec v milostivé lásce k nám lidem, bychom použili této jeho lásky ku spáse své duše. Svatý Pavel mluvil jednou o šířce, délce, hloubce, výšce lásky Kristovy a ve všech těchto směrech dokazuje nám Ježíš svou lásku při předražené oběti mše svaté, při tomto velkém tajemství víry i lásky. Kéž bychom i ve všední dny rádi a zbožně přicházeli na mši svatou a vzpomínali si na lásku, kterou nám prokázal Ježíš Kristus řka při poslední večeři k apoštolům: to činite na mou památku! Den co den vykonávali tento rozkaz Kristův apoštolové a slavili s věřícími svatou obět Ježíše Krista, den co den plní až po dnešek kněží tento odkaz Kristův. Uvažuje o tomto divu lásky Kristovy, v níž sám sebe dává nám v pokrm praví svatý Augustin tato krásná slova: neskonalá moudrost Boží neuměla nám dáti nic lepšího, neskonalá všemohoucnost Boží nedovedla nám dáti nic většího, neskonalá láska Boží nevěděla dáti nic lepšího! Učinme si proto za pravidlo svého života: žádný den beze mše svaté!

3. Svaté svátosti. Ku dědictví, které nám Ježíš Kristus zanechal, přináležejí též sedmero svátostí, které nám pomáhají ve všech našich bojích a posilují nás, bychom obtíže s naším životem spojené trpělivě nesli. Sedmero jest jich proto, poněvadž tolikéž jest nehlavnějších případů našeho života, v nichž nejvíce potřebujeme požeňání Božího.

Nejdůležitějšími úkony života všech lidí jsou: vstup do tohoto světa a odchod z něho. A tyto dva okamžiky Ježíš Kristus nám posvětil; při zrození přijímá nás svátostí svatého křtu za své syny i dcery a spoludědice království Božího; ku posílení v úzkostech smrtelných, když se přibližuje onen hrozný okamžik, který rozhoduje o celé naší věčnosti, zda bude šťastná či nešťastná, tu dal nám Bůh ku

potěše i ku posile svátost posledního pomazání. Účel, pro který nás Bůh stvořil, pozůstává v tom, abychom ho poznávali a ctíli, jej milovali a jemu sloužili a tak na věky spaseni byli. Avšak slabost lidská je velká, »i spravedlivý sedmkrát za den zhřeší«, proto často se stává, že zapomenuvše na svůj cíl, Boha nejvýš k nám milosrdného, těžce urážíme; tu však ukazuje Bůh své milosrdenství a protože »nechce smrti hříšníka, ale aby na věky živ byl«, ustanovil svátost pokání či svatou zpověď. Žádné tělo lidské nemůže býti živo bez potravy; nějaký čas vydržel by snad člověk o naprostém postě, ale dlouho by to nesnesl; tělo lidské nutně potřebuje ku životu přiměřené potravy; rovněž nemá býti bez posily a potravy duše lidská. »Ejhle, chléb andělský!« Vzpomeň si na svátost, o níž Ježíš Kristus řekl: »pojďte ke mně všichni, kteří obtíženi jste a já vás občerstvím.« Z nejdůležitějších okamžiků života lidského jest, když dítě opouští drahý prah otcovského příbytku a ubírá se do chladné ciziny, by samo si dobývalo potřebného chleba; i tento hořký okamžik Ježíš osladil, ustanoviv svaté biřmování, by mladík, by dívka jdouce do světa měly posilu, by neupadly do osidel lva řvoucího, obcházejícího, kde by koho pohltil! Nejdůležitější stavy na světě jsou: stav kněžský a stav manželský; oběma těmto pomáhá Ježíš příslušnými svátostmi snažeti obtíže, jež se jim v takovém množství namanou.

Hrozná bývá někdy plavba na širém oceánu, ale ve všech nebezpečích, jež hrozí, těší se lodníci na ostrovy, na přístavy, kdež se mohou po klopotných námáhách zotaviti; kdo cestuje pěšky, zná, jaké dobrodiní je hostinec, který sem a tam stojí u silnice; pocestný, který sotva únavou nohy vleče, může se tu zastaviti a ku další pouti posílniti. Takovými ostrůvky, přístavy, hostinci jsou nám v životě duchovním svaté svátosti, neboť čas po čase můžeme a máme se jimi posílniti a občerstviti. Vysoké stéblo žita anebo pšenice neudržel by se přímé a rovné, kdyby v něm nebylo součeků; takovými součky, které nám napomáhají udržeti se v milosti Boží a dávají nám možnost hleděti

z přima ve tvář Boží, jsou svaté svátosti.

4. Církev svatá. Ježíš Kristus ve své neskončené moudrosti, ustanovil, že čtyřicátého dne po svém z mrtvých-vstání vstoupí na nebesa, což učinil na hoře Olivetské. Za svého zástupce ustanovil apoštola Petra, k němuž byl již dříve řekl: »na tobě vzdělám církev svou!« Příkladně se, abychom byli hodnými dítkami této svaté církve, ctíme, milujeme ji, važeme si jí, nedovolíme by ji někdo tupil. I zde osvědčuje se: »Bůh nebývá vsmíván!«

V Korutansku seděla v osadě Lowamünd v úterý masopustní veselá společnost. Když se blížila půlnoc, kterou začínal postní čas, tu kterýsi z přítomných dal návrh, by se rozloučili s veselým masopustem a uspořádali mu pohřeb. Ostatní hosté souhlasili. Ihned byl kdosi pohotově, vynašel jakousi sukni a oblékl ji — což měl býti kněžský talár, dal na sebe bílou hadru — což měla býti rocheta, též našel jakousi tkanici, což byla černá štóla. Přítomní dělali ministranty, kostelníky a účastníky pohřbu. Již začínali, jak uměli říkati po latinsky »de profundis«, když z rozjařených mladíků jeden vyskočil z řady diváků a pln smíchu pravil: děláte pohřeb

a nemáte umrlce! Já jím budu! A již hodil sebou na lavici, na niž si lehl. Přítomní nápodobili pak nad ním pohřeb, což dělo se ovšem za stálých výsměchů a výtržností. Když vše skončeno, Petr, mladík, ležící na lavici, nevstával. Tu volali přítomní: Petře, vstávej! Ale Petr se nehýbe. Jdou k němu, vezmou ho za ruku a plni hrůzy pozorují, že má oči obráceny ve sloup — náhle skončil.

Opouštěje svět, pravil Kristus Pán: jdu k Otci, abych vám připravil místo. Kéž dostane se nám v úděl ono místo věčné, kde jsou radosti, »kterých oko nevidalo, o nichž ucho neslychalo, jichž srdce nepocítilo«. Otec nebeský chcemí u sebe všechny své syny i dcery; příčinme se, v potu tváře své pracujeme, by bylo nebe jednou údělem našim; kéž dá nám Bůh milost, abychom mohli vejíti ve přibýtek, který připraven jest na nebesích pro ty, kteří věrně plnili zde na světě vůli Boží. Když vstupoval Ježíš na nebesa a opouštěl apoštoly, poželhal jim; kéž i nám všem, kteří slavíme památku jeho Nanebevstoupení poželhá, bychom dědictví, které nám zde na světě zanechal milovali, jeho užívali a pomoci něho věčně spásy jednou dosáhli. Čerpejme hojně ze sedmera milostí, jež Ježíš ustanovil, abychom jimi živeni byli k životu věčnému

Sv. Jan Nepomucký, mučedník za zpovědní tajemství.

„Slávou a ctí korunoval
jsi ho, o Pane!“

Je to zajisté veliké vyznamenání, které Hospodin našemu, poměrně malému národu českému udělil, že čítá mezi svými světci dva znamenité mučedníky za zpovědní tajemství, a to v Čechách sv. Jana Nepomuckého a na družné Moravě blahosl. Jana Sarkandra. Těmito světci postaven byl národ náš na místo první a skrze ně znám jest po

křesť. světě, neboť jméno sv. Jana Nepomuckého zná křesťanstvo celé a sochy i obrazy jeho najdeš i v nejvzdálenějších osadách křesťanských všech dílů světa. Tak odměňuje Bůh hrdinskou obět svých věrných sluhů slávou netoliko nebeskou, nýbrž již i pozemskou. A kterak to víme, že Jan Nepomucký skví se v zástupu svatých Božích a že tedy zasluhuje naší úcty a lásky i na zemi? Víme to ze zázraků, kterými Bůh oslavil jej, neboť

divy a zázraky jsou hlasem Božím, jsou potvrzením pravdy a důkazem svatosti a oslavení svatých a světic Božích v nebesích. A církev svatá vedená a řízená jsouc Duchem svatým, zajisté by Jana Nepomuckého nepřipodobňovala k tomu velikému předchůdci Páně, jehož jméno na křtu sv. byl dostal, k sv. Janu Křtiteli, kdyby ze zázraků těch nenabyla důkazů, že ho Bůh ctí a slávou korunoval. Sám Spasitel náš nás poučil, že zázrakové důkazem pravdy jsou a proto sám je činil, aby lidé v něj uvěřili, že Synem Božím jest a zaslíbeným Messiasem, aby učení jeho za pravé měli, za slovo Boží považovali a podle něho také živi byli, proto potvrzoval slova svá zázraky. Sám to pravil: »Nečiním-li skutku Otce svého, nevěřte mi; pakli činím a nechcete-li mně věřiti, skutkům věřte, abyste poznali a věřili, že Otec ve mně jest a já v Otci« (Jan 10, 37).

A jakými zázraky medle oslavil Bůh miláčka svého, Jana Nepomuckého? O mnohými! Víme bezpečně, že ještě nežli Jan Nepomucký od církve sv. za svatého prohlášen byl, stalo se na jeho přímluvu 31 zázraků zaručených a přísným zkoumáním zjištěných. Z těchto zvláště tři jsou podivuhodné a od svaté stolice římské také za dostatečné uznané, aby Jan Nepomucký za svatého ctěn a prohlášen byl. A jsou to: 1. neporušenost jazyka jeho po 300 let, nabíhání toho jazyka a proměna barvy jeho po 300 letech ležení ve hrobě. 2. Zázračné uzdravení Terezie Krebsové. 3. Zázračné vysvobození Rosalie Hodánkové z nebezpečí utopení.

O zázracích těchto tedy zde uvažovati budeme.

1. Roku 1719 byl hrob Jana Nepomuckého v hlavním chrámu Páně sv. Víta v Praze ponejprv před valnou komisí kněžstva i obecnstva otevřen, aby se zjistilo, co se s ostatky jeho stalo. A tu v hrobě našel se jazyk jeho, zcela neporušený, ač již od r. 1393 v hrobě ležel a jakožto masitá část těla nejdříve porušení a setlení podléhá. Dne 27. ledna byl jazyk ten při tuhé zimě před komisí znovu prohlížen a vyšetřován; když světicí biskup Daniel Mayer jazyk ten na znamení úcty své polbil, počal jazyk Janův poněmhu nabíhati a tmavočervená

barva jeho se pomalu od dola ku přednímu konci zcela patrně měnila v šarlatovou červenost. Roku 1719 byl jazyk na jednom místě nařiznut, aby vnitřní žilky viděti bylo, že to skutečný jazyk lidský jest. A hle, nyní roku 1725 po 6 letech toto učiněné nařiznutí se tak silně od sebe roztáhlo, že bylo po obou stranách nářezu viděti zřetelné malé žilky, což vše trvalo po dvě hodiny, pokud totiž se vyšetřování jazyka dalo. Při tom se i ten nápadný úkaz pozoroval, že tři čtvrtiny sv. jazyka nabíhaly a barvou se měnily, kdežto asi čtvrtina jazyka zůstala zvadlá a v barvě nezměněná; a to se stalo při velké zimě a zima přece nic neroztahuje, nýbrž stahuje. A tento svatý a zázračný jazyk nebyl až do dnes porušen, nerozpadl se, ač od smrti sv. Jana uplynulo 517 let. Není-li to patrný div a zázrak? Čím se tak stalo? Jen nadpřirozenou mocí, mocí Boží — a k čemu? Aby Jan Nepomucký oslaven byl i před lidmi — jakož jej oslavil Bůh v nebesích.

2. Druhý zázrak bylo uzdravení Teresie Krebsové, která se roku 1680 v městě Mostu Čechách narodila. Dne 28. května 1701 — když byla 21 let stará, přiskřípla si nešťastnou náhodou levou ruku v bedně a vymkla si při tom palec; lékaři nejen že palec nezhojili, nýbrž užívali tak nevhodných lékův a prostředků, že celá ruka levá byla zachvácená nemocí, že všecka otekla a se zapálila. V září odebrala se na zimu do Prahy, aby zde u lékařů hledala pomoci. Avšak marně. Naopak se stav její tak zhoršil, že celé rameno levé ztrnulo, docela vyzáblo a seschlo, tak že ani kousek masa na něm nezůstalo, ano ani krev z něho nevyšla, když dvakráte na levé ruce jí žily otevřeli; i šlehali ruku kopřivami, štípali kleštěmi, drželi ji nad řevavým uhlím, strkali do vařící vody, ale ubohá Terezie nic necitila — ruka byla úplně mrtvá. Když tedy lidská pomoc byla marnou, utíkala se nemocná k Pánu Bohu a to skrze přímluvu sv. Jana Nepomuckého, k jehož cti se 9 dní postila, třikrát za ten čas šla ke svatě zpovědi a ke svatému přijímání a vzývala sv. Jana a bl. Pannu Marii, neboť se jí zdálo, že vidí papír, na němž to napsáno bylo, aby tak činila. Šesté noci

nemohla Terezie spáti. Tu ve 12 hodin slyšela hlas, volající její jméno: »Terezie!« Sedmé noci slyšela tentýž hlas i totéž jméno. Devátou noc asi o 12 hod., když nemohla spáti, uviděla v pokoji svém jasné světlo jak ve dne a viděla sv. Jana Nepomuckého ve slávě před sebou státi. Měl na sobě černý oděv kněžský, biret na hlavě, rochetu a plášťik kanovnický kožešinový, s křížem v jedné a palmovou ratolestí ve druhé ruce. Sv. mučedník promluvil tato slova k ní: »Terezie, nabuď myslí, tobě bude spomoženo.«

Ráno šla Terezie do blízkého kostela OO. kapucínů v Loretě, aby vykonala třetí sv. zpověď a Nejsv. Svátost přijala; ale o vidění svém nic nefekla. Bylo to v den »Obětování Panny Marie« 21. listopadu 1701. Jakmile přijala Nejsv. Svátost, cítila, jak by jí horoucí oheň skrze celé rameno až k prstům projel, načež desky a obvazky samy od sebe odpadly, chromé a scvrklé prsty se samy narovnal a celá ruka nabyla ohebnosti a vlády. V tom okamžiku bylo vyschlé rameno zase masité a silné jako pravé; i mohla jím volně pohybovat i ruku bez bolesti natáhnouti. I vykonala hned z vděčnosti k sv. Janu několik zbožných modliteb a ukázala svému zpovědníkovi rameno své řkouc: »Ejhle; Ježíš Maria! Můj sv. Jene! rámě mé jest zdrávo!« I navrátila se chvatem do kláštera Voršilek, kde u sestry bývala a přišedši tam zvolala: »slyšte, slyšte! Já jsem milostí Boží na přímluvu sv. Jana Nep. docela uzdravena!« Měla nyní tolik síly v ruce, že dosti velkou nádobu vody lehčeji nežli pravou rukou vyzvednouti a nésti mohla.

3. Třetím hlavním zázrakem bylo vysvobození Rosalie Hoďánkové z nebezpečí utonutí. Byla dcera správce Strakonického a stará šest a půl roku. U mlýna Pětikolského spadla dívčina tato po deváté hodině večerní do vody a přišla pod kolo stoupy; matka vidouc to, zvolala: »Pro Pána Boha, mé dítě spadlo do vody!« Že byla tma, nemohli ji hned najít a vytáhnouti; tu modlila se matka k sv. Janu Nep.; teprve za hodinu v nejtuzší zimě našli ji a vytáhli ji, ale jako mrtvolu; než pojednou se počala probouzet i přišedši k sobě, pravila: »Maminko nehněvejte se na

mne, že jsem do vody padla; vidíte, že mně nebudete proto bítí? Vždyť se mně nemohlo nic zlého státi! Svatý Jan Nepomucký přišel ke mně a pravil mi: »Něboj se, ty se neutopíš.« I ptali se jí, jak vypadal sv. Jan? Načež děvčátko odpovědělo: »zrovna tak, jako na našem mostě; měl v jedné ruce kříž a v druhé palmu a na hlavě biret. Jen že socha na mostě je dřevěná, zde však se mi ukázal živý.« Tu poznali všichni, že jen přímluvě sv. Jana Nep. má dívka co děkovati za své vysvobození od nebezpečení smrti. Tyto zázraky byly přísně zkoušeny od svědků hodnověrných a pod přísahou ztvrzeny a teprve na základě toho byl Jan Nepomucký za svatého prohlášen, aby se mu od celé církve, po vši křesťanské zemi úcta vzdávati mohla.

A co z toho všeho následuje pro nás? Důtklivé naučení, že dobré jest a užitečné vzývati svaté a svěťice Boží a ctíti je jakožto miláčky Boží, na jejichž slovo, modlitbu a přímluvu Bůh rád nám pomáhá ve všech potřebách tohoto života, že tudíž i sv. Jan Nep. tak mocným patronem a přímluvcem jest u Boha a že tedy ku prospěchu vlastnímu jej ctíti a vzývati máme. Mnozí ovšem povstali proti účtě jeho a brojí proti ní, ale to jsou nevěrci a nepřátelé svatých Božích vůbec, nechťejí uznati za svěťce ty, kteří Bohem samým byli jakožto svatí potvrzení, lidí však mnohdy špatné a zlé slaví, ctí a o pomoc k nim se utíkají.

Dále jde z toho naučení, že naše svatá církev katolická pravou je církví Kristovou; svatý Jan Nepomucký byl knězem této církve, který její učení hlásal, vyznával, hájil; zajisté by byl Bůh ho zázraky neoslavil, kdyby to vše nebylo pravé a dle vůle Boží.

Dále se z toho učíme, že svátost pokání — svatá zpověď, je zařízením božským a velice potřebným, neboť byl sv. Jan mučedníkem proto, že hájil tajemství zpovědní proti králi Václavovi IV., který od něho žádal, aby mu zjevil, z čeho se u něho královna zpovídala. A když žádným způsobem, ani lichocením, ani sliby, ani pohrůžkami k tomu přiveden býti nemohl, byl mučen a na konec s mostu do Vltavy hozen a utopen.

Že Bůh zázračným způsobem zachoval jazyk sv. Jana je důkazem, že dobře učinil zachovav tajemství zpovědní a že tedy sv. zpověď jest něco svatého, Bohu milého. Dále je sv. Jan důkazem, že duše naše jest nesmrtelná, neboť nemohl by sv. Jan se přimlouvati a živým v úzkostech stojícím zjevovati, kdyby nežil a duše jeho v nebi. Duše tedy může žiti i bez těla, myslí, žádá a jedná. Proto člověk není jako zvíře, které když pochází, pojde celé, nýbrž je tvorem vyšším, tvorem Božím, dle obrazu a podobnosti v duši své nesmrtelné stvořeným a určeným pro nebe; a proto kterak se hrozně mylí a rouhavě hřeší ten, kdo říká, že se smrtí jest u člověka se vším konec, že zahyne celý a nic z něho nezůstává. Také se z toho utvrzujeme ve víře ve vzkříšení z mrtvých, neboť když Bůh na orodování sv. Jana Nepomuckého mrtvou ruku v okamžení uzdravil a takořka z mrtvých vzkřísil, kdo by mohl rozumně o možnosti vzkříšení těl lidských pochybovati? A na konec potvrzuje se záznaky sv. janskými články víry naší: věřím v obcování svatých, že totiž svatí a světice Boží s námi spojeni jsou, dle připuštění Božího o našich potřebách vědí, nám rádi a ochotně pomáhají v tělesných bídách a trampotách, aby nás tak tím spíše naváděli k péči nejdůležitější — o spásu duše nesmrtelné a nás povzbudili k důvěře o pomoc a lásku Boží. Kéž bychom všechny tyto pravdy utvrdili v srdcích svých. Kéž bychom slavného a mocného krajana svého, sv. Jana Nepomuckého měli v úctě, rádi jeho sochami a obrazy přibytky své i veřejná místa, zejména mosty ozdobovali! Kéž bychom rádi, dle možnosti, putovali do Prahy ke slavnému hrobu jeho, jež zbožná a vděčná mysl předků našich tak krásným pomníkem, celým ze stříbra okrášlila, a uctili tam zázračný jeho jazyk — posud zachovaný, jakožto ustavičné svědeckví jeho svatosti a pravdy.

Avšak netoliko ctíme sv. Jana Nepomuckého, ale i cnosti jeho v životě následujeme. Zejména dávejme pilný pozor na jazyk svůj, řeč svou, abychom se varovali všeho, čím se Bůh uráží a

bližním škodí — tedy rouhání, boha-prázdňích a neslušných řečí, vsí pomluvy a nactiutrhání, lži, křivého svědeckví a přísahy, abychom jak sv. Jan Nepomucký jednou k těm byli připočtení, kteří jazykem se neprohřešili. Zejména však nikdy nepřidejme se k těm, kteří sv. Janu se rouhají, neboť takové Bůh již kolikráte očividným způsobem přísně potrestal.

Když se v roce 1618 buřiči zmocnili král. Prahy a povolali cizáka, Bedřicha Falckého — který nebyl katolíkem, nýbrž helvitem — na trůn český, tu helviti jeho průvodu začli arcibiskupský chrám sv. Víta v Praze, v němž se hrob sv. Jana nalézá, hrozně pustošiti a znesvěcovati. Jeden žoldněř pak přeskočil železnou mříž, obklopující kámen nad hrobem sv. Jana a jal se na hrobě tančiti. Ined však, jakoby zasažen bleskem, skácel se k zemi. Tak Bůh potrestal rouhače.

Roku 1833 bourala se v Plzni říšská brána s mýtním domkem. Stavivo koupil za 406 zl. 48 kr. advokát Martin Ponzer, který poručil, aby dělníci sochu sv. Jana Nepomuckého, na bráně stojící, dolů shodili. Dělníci to učiniti nechtěli, pravice, že by ji škoda bylo, že by ji snad někdo rád koupil. Rozhorlený odporem tím advokát, odvětil: »Já jsem koupil material — já poručím.« Zedníci nyní uposlechli a shodili sochu sv. Jana. Socha padla na konec železné páky na zdi ležící, která jsouc vymrštna, na advokáta padla a jej zabila. Porouchaná socha byla zase opravena a na cestě k Lobzům postavena. Kdo nevidí v tom patrný trest Boží a kdo nepozná, že Bůh ani ve svých svatých nechce býti posmíván, neboť v nich veliký jest a oni dilo jeho jsou. To nebyla náhoda, neboť nic neděje se bez vůle Boží anebo bez dopuštění jeho. Ctíme tudíž velikého světce a mučedníka, miláčka Božího a patrona našeho sv. Jana Nepomuckého, vzývejme jej staří i mladí, aby v tělesných i duchovních potřebách za nás orodoval a Bůh na orodování jeho nedá zahynouti ani jednotlivcům ani celému národu našemu. Sv. Jene Nepomucký, oroduj za nás!

Boh. Hendl.

Časté svaté přijímání a mládež dospívající.

Posud uvažovali jsme o velikém prospěchu a výhodách pro život duchovní častého sv. přijímání jak dospělých křesťanů tak dítek; nemáme tedy ani opomenouti stupně stáří mezi těmito se nalézajícími a sice mládeže naší dospívající. I pro tuto mládež, jakožto důležitou a silnou ratolest na stromě církve sv., má časté sv. přijímání důležitost velikou a veliké blahodárné účinky pro její mladý život nyní a pro život dospělý, ku kterému dospívá. Kristus je začátkem i koncem pro všechny — tedy také pro mladistvé své vyznavače, a jak nikdo z nás nenajde pramen milosti posily a pomoci u Spasitele našeho, tak také i mládež, která tak milostí těchto potřebuje ve věku svém, jen u Ježíše naléztí je může. Mají-li mladí lidé jednou býti jako dospělí hodnými křesťany, poctivými lidmi, užitečnými členy společnosti lidské a věrnými údy církve sv., mají-li i oni o spásu duše své pečovatí a tak i spokojenost a štěstí pozemské sobě založiti — tuť i oni často, ba co nejčastěji musí utíkati se k pokrmu nebeskému, Kristu Spasiteli, jenž ve sv. přijímání se jim podává a s tím také vše ostatní jim uděluje

Zajisté nepopře nikdo, kdo poměry světa zná, že lidstvo, celkem vzato je duševně nemocno, neboť není vše tak, jak by býti mohlo; hřích, nemoc duševní, se rozhojnil a cnost, která duši silí, mizí. Proto hledají lékaři lidstva lék spásonosný pro nemocné člověčenstvo, ale hledajíce, nenalézají, neboť chodí kolem léku pravého a nevyšmájí si ho. Vědí, že Kristus Pán dal v těle a krvi své nám lék zázračný a přece ho neužívají, spokojujíce se lektvary, rozumem lidským vymyšlenými, které ovšem nepomáhají. Tak také je to u mládeže dospívající. Kolik je zde nástrah, kolik nebezpečí, kolik pokušení! Mláď jest zvětlivý, pro vše hned hoří, ať je to dobré či zlé, podle toho, jak vedeno bývá, mláď touží po volnosti, svobodě, aby síly životní mohlo užívatí, mláď nerado se podrobuje, bujnost nerado

kroťí a tím také sobě mnohdy škodí jak na těle tak na duši a nezřídka tak zle, že následky toho nese po celý život. O jak je zde potřeba, aby mladí lidé měli mnoho pomoci a posily právě — posily a pomoci s hůry od Boha pocházející, aby ten jejich jarý a čilý život bral se směrem dobrým, nevybočoval z meze, aby síla jejich vynakládána byla ke skutkům blahodárným a zachováno bylo zdraví těla i duše, tolik pro budoucnost potřebné. A co lépe se hodí, nežli Kristus sám? Proto sv. Otec Pius X. netoliko dospělě, netoliko dítky, nýbrž i mládež zve a to důtklivě a otcovsky k častému sv. přijímání, jakožto nejúčinnějšímu prostředku, aby se mladý člověk zachoval Bohu, národu, církvi a sobě.

Nikdy se svět tolik netrhal o mládež, jako nyní. Říká se, kdo mládež má, má národ v ruce, a je to pravda, vždyť za krátký čas bude z mládeže dospělý lid, a jakým duchem nasákne mládež, takového ducha bude mítí národ. Proto živly podvrtné, Bohu, Kristu a církvi jeho nepřátelské ze všech sil svých se namáhají, mládeže se zmocniti a ji svými špatnými zásadami a učením otrávití. Mládež, která nemá pevný základ u víře, která neslyší učení Kristovo, posmívá se jak víře tak církvi a ochotná jest nakloniti sluch svůj všem rouhavým, nevěreckým řečem a výkladům nepřátel. A na těchto není dosti. Ještě horší nebezpečí hrozí mládeži špatným tiskem, který den co den chrlí nesčíslné množství spisů, novin, letaků atd. mezi lid a zejména mezi mládež, v nichž buď obalené anebo otevřené podřívají se základy víry, zbožnosti, cnosti v srdci mládeže a tak se mládež kazí. Poslechněme jen řeči, které taková mládež vede a zardíme se, vizme skutky její a zarmoutíme se a hledějme jejich četbu a poznáme, odkud přichází zlo. Nemravnost v řečích i skutcích se šíří úžasným způsobem mezi mládeží obojího pohlaví, nestřídmost je známku tak mnohých, neposlušnost k rodičům, nechuf ke kostelu a náboženským povinnostem, hýření, prostopášnost a mnohdy i jiné zločiny nejsou

řidkým zjevem u tak zkažené mládeže. A mládež takovou vidí děti, jaký asi příklad si z ní berou. Vždyť se dětem nemohou zavázatí oči, aby neviděly a zacpali uši, aby neslyšely. Denně stýkají se s dospívajícími bratry a sestrami a tak nevědomky ssají v sebe i ducha jejich, a tak se zkáza rozširuje v rodinách a dědinách úžasně. Co zможou zde rodiče sebe důtklivějším napomínáním? Co zможou kněží i sebe lepším kázáním u takové světecké mládeže, která nemá sluchu a porozumění pro dobré a cnotné a libuje si jen v tom, co se jí zamlouvá?

Avšak přece jest někdo, kdo mládež pokaženou napravití, v její srdce vejítí, kdo mládež dobrou a zachovalou upevní ve cnosti a dokonalosti může — a to jest Kristus Ježíš. On jest pramenem posvěcení a zdokonalení člověka, on jest lékem proti všem nemocem ducha i proti zkáze světa. A s lékem nemá se začínati, až nemoc dosáhla stupně nejvyššího, nýbrž hned záhy, jakmile se ukázala a nebo nežli se ukáže, aby se neukázala. Pak také časté sv. přijímání musí i mládež konati, aby v srdci mladistvém dříve uhostil se Kristus, nežli tam rozbije stan svůj ďábel, neboť potom těžké jest jej vypuzovati. Proč miloval Kristus Pán tolik mládež a dítky? Proto, že chtěl v srdci jejich sídliti, je k sobě připoutati, aby potom věrnými mu zůstali a tak sami sobě spásu zjednali. Mladé srdce není ještě zatvrzelé, jen lehkomyšlné bývá. A proto hleďte všichni, kteří na mládež působiti můžete, aby to její srdce přijímalo Ježíše co nejčastěji, tím vypudíte zlo z něho a zamezíte ďáblu a hříchu do něho přístup, neboť kde Ježíš sídlí, není místa pro ďábla a naopak.

Jednomu pokušení obzvláště vydána jest mládež ovšem nejvíce a to jest nečistota — jak v myšlenkách, tak v žádostech a mnohdy i ve skutcích. A každý ví, kam tato vášeň, jestliže se jí mladý člověk podá, jej vede. Netrvá to dlouho a pocítí sám zlo, které si naložil na bedra, s hrůzou pozná tu hroznou škodu, kterou utrpěl na těle, zdraví a ještě více na duši a své spokojenosti. Zde platí přísloví: »Krátká radost, ale dlouhá žalost.« Až do smrti mnohý vleče následky své mladické nerozvážnosti a svého

hříchu a tak bývá život jeho otráven, o všechnu radost a čistý požitek připraven, ba mnohého zažene to i k zoufalství, že si sáhne na život. Hrozné mstí se hřích tento na každém již zde na světě! A kde hledati lze léku proti této nákaze? Nikde jinde, nežli u Ježíše, nejčistšího to lékaře našeho; jen on dovede mládež udržeti nad dravým proudem této neřesti, která více lidí zničila, nežli války a mor. Dobře jest napomínati mladé lidi, varovati je, ukazovati jim na krásu ctnosti a ošklivost hříchu, na důstojnost lidskou, na hrozné následky hříchu toho, na škodu, která jim vzniká a také i rodinám a celému národu popisovati vítězství nad sebou samým jak sladké jest, to vše jest pěkné a záslužné, ale pomáhá málo. Mládež musí dostati sílu, aby v boji s pokušením zvítěziti mohla; a sílu tu nenajde ani v sobě, ani u jiných, leč jen u Krista ve velebné svátosti, při sv. přijímání. Ano učíte, aby mládež naše často, snad denně přistupovala hodně k stolu Páně a uvidíte, kterak duše její bude čistá a čistá zůstane, neboť vždy více na sebe brátí obraz Spasitelův, jehož srdce se se srdcem přijímajících tak úzce spojuje, že mu ze své plnosti milosti kolik potřebuje uděluje. Proč zachoval se sv. Alois tak čistým, jak anděl v těle lidském? Proč sv. Kazimír, proč bl. Bachmann, mládenci v nejkrásnějším životě rozpuku? Proč tolik panen ctí církev svatá mezi svatými, o nichž píše: »o jak krásné jest pokolení čisté s jasností!« Protože Kristus si je zachoval čisté a svaté i v tom viru světa a jeho pokušení, protože rádi a často se posilovali jeho sv. tělem a krví ve sv. přijímání.

Časté svaté přijímání jest také nejlepším prostředkem vychovávacím, kterého mládež posud neucelená potřebuje. Ono zachovává čisté duše v čistotě a nevinnosti, ale také pomáhá těm, kteří čistými zůstati chtějí, neboť sílí vůli jejich; posilovati vůli pak v dobrém jest hlavní cíl vychování. Co vše již lidé nevykonali silnou vůlí! Vzpomeňme jen na oba muže, Alexandra Velikého ve starém věku, a Napoleona ve věku novém! Podmanili si velkou část světa a to jen houževnatou vůlí svou, která se nelekala

překážek, nýbrž vždy pevně krácela v před. A nyní, zdaž nebudou již lidé lélati vzduchem? A proč? Protože chtějí stůj co stůj odstraniti vše, co se jim v cestu staví; i kdyby první pokusy se nezdařily, nechabnou, vůle je pohání dál a dále. A kde se vůle upevňuje a takřka zoceluje? U Ježíše, jenž praví: chceš-li míti mne, musíš býti dobrým, čistým, ať to stojí co chce. Ano u plamene Nejsv. Srdce Páně ve svatém přijímání, u tabernaklu, tam kuje se vůle naše, že z ní stává se ocel tvrdá, která nepustí zlému, nýbrž stůj co stůj dobro hledá, po dobru touží a dobro koná. Proto všichni kteří s mládeží co činiti máte, dbejte, aby nabádána byla k častému sv. přijímání, nechte zářiti slunce Kristovo v srdce její a zahřívati je paprsky lásky božské. Ovšem řeknete. mládež si zvykne a bude přijímati ze zvyku. O dej Bože, aby mládež neměla žádných horších zvyků. nežli zvyk častého sv. přijímání. To by bylo pro ni štěstím. Neboť zvyk tento připoutá mladé lidi ke Kristu a k církvi zachová je kostelu, službě Boží i ctnostnému životu.

Mládež naše ať měšíká, ať venkovská, ať studující, ať řemeslná nebo zemědělská jest obklopena tisícerymi nástrahami, do nichž upadá nemajíc vnitřní síly k odporu. Ze strany jedné špatný tisk, který ráda čte, ze strany druhé špatný příklad dospělých, který ráda následuje, ze strany jiné lichocení a vynášení nemístné a nemírné plete mládeži hlavu, slýchá hesla nevěrecká, řeči protináboženské a rouhavé, a vidouc, že vše tak prochází bez trestu a že mnozí i z řad vzdělanců holdují nevěře a pohrdají náboženstvím, církví, kostelem, obřady a povinnostmi křesťana, bývá zmatena a jsouc ve věku svém málo soudná a prozíravá, upadá tak snadno v teneta nepřátel Kristových a tak se stává, že s hrůzou pozorujeme, kterak valná část mládeže se odcizuje Bohu, církvi, kostelu a tím i křesťanskému spořádanému životu, což zajisté veliká škoda jest a veliké nebezpečí pro budoucnost. Neboť z této mládeže mají býti za krátký čas otcové, učitelé, soudcové, vojíní, představení, lékařové, úředníci, rolníci, řemeslníci, obchodníci — pro Bůh, jak by to vypadalo v rodinách,

při soudech, v učírnách, v úřadech atd., kdyby měly zásady podvatrné býti jejich vodítkem?

— Kde by se nalezl křesťanský mrav, spravedlnost, poctivost, láska k bližnímu a láska k povinnosti, když by nebylo základu víry Kristovy? Z toho věru vidno, kterak nutné jest pro všecky, netoliko pro mládež samu, aby byla utvrzena v dobrém, zůstala věrna Bohu a církvi a nedala se ošáliti pozlátkem řečí sebe křivějších, spisů sebe zajmavějších, jsou-li proti Bohu a církvi jeho. Nepřátelé dobře vědí, že v mládeži jest síla a moc veliká a proto snaží se jí zmocniti; zejména jsou to zednáři, jichž pomocníci jsou pokrokáři, volnomyšlenkáři, přivrženci volné školy a všichni podobní ať se jmenují jak chtějí, kteří jeden mají cíl, mládež zkaziti, ji o víru oloupiti, znemravniti a tak do svých služeb dostati. Běda národu, jehož mládež by taktó svedena byla! hrozí velký úpadek hmotný i duchovní. Lidstvo čím dále tím více se rozděluje na dva tábory, v jednom bude vládnouti jako velitel Kristus a v druhém ďábel, jak to krásně vyličuje ve svých duchovních cvičeních sv. Ignác. Jde o to, kam se mládež naše přikloní. Proto vši silou pečujte o to všichni, aby vytržena byla ze spárů ďábových a navrácena Kristu, a cestou nejlepší jest časté sv. přijímání. Volá se neustále: pryč od Říma t. j. vystupte z církve katolické, pryč od papeže atd., a mnozí již dali se ošáliti hlasem tím a odpadli od pravé církve Kristovy, což ovšem největší jest neštěstí, neboť je to zrada Jidášova na Kristu samém. Avšak jací to jsou? Zajisté ne ti, kteří často u stolu Páně klečovali a hodným způsobem Tělo Páně přijímali, nýbrž ti, kteří toho nedbali. Nedá se zajisté nikdo k odpadu svěsti voláním »pryč od Říma«, kdo dříve sám neodpadl od stolu Kristova. »Pryč od sv. přijímání« má za smutný následek odpad od víry, »pryč od Říma«. — Boj jest úporný a věru nepřestane, až jedna strana zvítězí. Kdo konečně zvítězí a zvítěziti musí, jako křesťané víme, že Kristus Bůh a Spasitel náš. Avšak v boji tomto tak mnohá duše zahyne anebo smrtelně poraněna bude a to zejména duše mladých, nezkušených našich bratří

a sester. Proto obrnití se musejí všichni silou vítězící, horlivostí neumdlévající, láskou horoucí k Bohu i k duši své a to vše lze naléztí jen u Ježíše Svátostného. Proto tak velký význam a blahodárné účinky má časté sv. přijímání u mládeže. A sv. Otec Pius X. dobře poznávaje potřeby časové volá: milá moje křesťanská mládeži, přístupuj často ba co nejčastěji ku stolu Páně, tam tě nasytí Kristus, tam tě osvítlí, tam tě posílí a vypraví do boje, jako mocný král své vojiny všim potřebným opatruje. S Kristem v srdci budeš bojovati vytrvale, zmužile a snáseti budeš všechny rány a na konec zvítězíš se svým vojevůdcem Kristem a králem světa i lidstva a dojdeš

i odměny, kterou přislíbil všem svým kteří u něho až do konce vytrvají. A odměna ta velká jest a sladká i zde na zemi spokojenost a štěstí vnitřní, pozhnání Boží, vědomí vykonané povinností a tam na nebesích koruna slávy nehynoucí věčné! »Chci, Otče, aby kde já jsem byl i služebník můj« jsou slova Kristova. Srdce nejsvětější a nejlaskavější, srdce Boha člověka, Krista, Spasitele touží po tobě milá mládeži naše, chce tě zavřítí v sebe! O jdi tedy a přijímej Spasitele, přijímej Ho často v srdce své, a on bude v tobě a ty budeš v něm, dle vlastního jeho výroku: »Kdo jí mé tělo a pije mou krev ve mně přebývá a já v něm«.

Boh. Hendl.

Svatý růženec.

V tom našem chrámě na oltáři
je socha Panny Marie,
tam jasná záře svící září
a kol ní věnec z lilie.

Tam ráda spěchá moje duše
a modlí se tu růženec,
s ním anděl k Matce nebes kluše,
když víjí jí jej u věnec.

Jest uvit z vonných, černých květů,
jest uvit z bílých růžiček,
jest majetkem Královny květů,
vždyť drží jej sám Ježíšek.

A Maria to ráda slyší.
kdo růženec se modlívá,
z těch nadhvězdnych rajských výší
se mile na nás usmívá.

Až jednou budem umíratí
jen s tímto svatým růžencem,
ten bude ruce oplétati
a duši bude ochráncem.

A. M. Kadlčíková.

Z rána.

Když z rána zavzní zvonů hlas
to sladké klekání,
tu celá Boží příroda
procitne ze spání.

Tu drobný lístek na sněti
modlitbu ševelí
a malí cvrčci pod mezi
zpívají v jeteli.

A skřivan pje v oblacích
ku Boží oslavě,
ta krásná jeho písnička
zní k zemi jásavě.

A za ním hned zas sluníčko
svou ukazuje tvář
a padá přímo v kostelík
Marii na oltář.

Nuž, pojďte také před oltář
té Boží Matičky
a věnujte jí z rána tu
Zdrávasek kratičký.

A. M. Kadlčíková.

Trappisti.

Mlčení.

Člověk má svou rebelantskou povahu krotiti a to se děje nejsnáze mlčením. Proto nesmějí býti u trappistů nikdy dva řeholníci sami, aby jich pokušení nesesvedlo k rozprávce. Jen opat smí mluvití kdy chce a s kým chce, v jeho nepřítomnosti převor, novicmistr pak jen s novici. Také vrátný s příšlými smí mluvití jen nejnutnější. Na cizince a návštěvníky kláštera — několik hodin ve dne jest každému dovoleno podívatí se na vnitřní zařízení kláštera, i Turci tam ze zvědavosti docházejí, jen ženské nesmí nikdy do kláštera vkročití — působilo to vždy mohutným dojmem, když mezi 100 lidmi neslyší jiného než tlumený ozvuk kroků. S počátku to zaráželo jako by byli ve velikém hrobě, ale pak to naplňuje každého obdivem a úctou.

Jelikož se však i v trappistickém řádě, při práci a v kostele, nemohou úplně zřítí lidského vzájemného obcování, zavedl opat Rancé obvyklou prstomluvu (daktylogii) čili mlúvu se znaky, jako to vidáme u hluchoněmých. — Trappista nejnutnější předměty a výkony naznačí ti na prstech, než to je dovoleno jen v nutné potřebě, nikdy však ne ze zábavy a kratochvíle.

Ale, jest všechno to také lidské povaze lehkým a příjemným? O nikoliv! To může konatí jen s pomocí milosti boží. Smyslnému člověku se to arciť zdá těžkým, ale láska k Bohu všechno konání trappistovo oslazuje. Bůh je jako kdysi poustevníky obrňuje vítěznou silou a naplňuje jich již na tomto světě nebeskou radostí.

Trappistovi se jeho život nijak nezdá přísným, neboť on ví, že Kristus Pán řekl: »Jho mé je sladké a břímě mé jest lehké.« Spasitel sám řekl, že je cesta do nebe úzká a že jest málo těch, kteří ji nalézají. On sám dále řekl, že máme zapřítí sami sebe, svůj kříž nositi a jej následovati. Tak činili to všichni svatí a přece nebyli to zpozdilci nebo ztřeštěnci. Ba svatí činili pro nebe mnohem více, než Bůh na nich žádal. A při té myšlence se trappista zastydí, zalká a zachvěje, on ví, že přes všechno jeho sebezapírání, jeho obrácení je sotva

v začátcích a má útěchu jen v neskonalém milosrdenství božím a v přesvědčení, že musí jen dále v bázni a strachu pečovatí o své spasení.

Nemoc a smrt trappistova.

Bůh jest pánem života a smrti. Božímu dítěti smrt není nijak děsnou. Zijeme-li jen a umíráme v Jeho lásce, pak se nám není třeba ničeho báti, pravá láska naopak vzdychá a lká: »Toužím, abych byl rozváán a spojen s Ježíšem.« A proto také trappistovi bývá smrt jen milým a spásným anděličkem, který mu snímá pozemská pouta a přivádí ho v objetí jeho Spasitele.

Ochuraví-li trappista, tož jest pro své tělo i duši tak zabezpečen, jak si jen skromný křesťan může přátí a trappista tisíckrát veseleji patří smrti vstříc, než kdyby byl v královském paláci. Co si zdraví na jídle od úst utrhnu, to se z lásky k Ježíši dá nemocným bratřím, cizincům a chudým. Všichni bez rozdílu, vyšší i nižší, dbají tu plnou měrou, aby ochuravělým bratřím poskytli útěchu a ulehčení. Sice vždy a všude, ale především v nemoci na svém skromném slaměném lůžku zkusi ubohý trappista oblažující útěchu bratrské lásky, vyslovenou Duchem svatým: »Aj, jak dobré jest a jak utěšené, když bratří v jednomyslnosti přebývají« (žalm 132).

Když se končně trappistovi přiblížila poslední hodinka, naspou bratří na podlahu popele v podobě kříže, na to prostřou něco slámy a položí pak zkostnatělé tělo umírajícího bratra. Zvonem se dá na věži znamení, že se jeden z bratří loučí se světem, řeholníci se shromáždí okolo umírajícího a se skříženými rukama šeptají vřelé modlitby za šťastnou jeho smrt. Nikdo umírajícího neznal, ač byl s nimi snad 20 i více rokův, ale pravá bratrská láska jich k němu víže. A v této poslední hodině nesmí umírajícího ani dobrý otec opat těšiti, trappista má býti svému trpícímu Spasiteli ve všem a až do smrti co nej-

více podoběn, a Vykupitel umíral na dřevě sv. kříže také ode všech, i od svého nebeského Otce opuštěn. A když konečně boj dobojován, když utichlo to srdce, které neznalo jiného, než plniti vůli boží, tu mrtvému umíjí pouze tvář, ruce a nohy a v témž hábitě, ve kterém v Pánu zesnul, pochovávají jej bez truhly do hrobu. Jeden z bratří vstoupí do hrobu, postele ho květinami, (pro zimu mají schovány vždy suché květiny) vezme mrtvolu do náručí, položí ji v hrobě k věčnému spánku a pokryje mu hlavu kapucí. Pak se pomalu sype hlína na jeho nohy a teprve když je celé tělo poznenáhlu pokryto prstí, zahrabou je docela. »Na shledanou v nebesích!« vysloví opat odcházeje od hrobu a řád má o jednoho svatého v nebi více.

Ronec.

Nastílnil jsem stručně, jak trappista žije a umírá. Ó blažená smrt po krátkém utrpení, ó věčná radost za tolik jeho lásky k Ježíši! Mnohý z nás s útrpným úsměvem soudí o trappistkém řádě, ale tento řád jest nejjistější průpravnou pro nebe. Tam nacházejí zpozdilci pravou moudrost, tam se stavají pyšní pokornými, bohatí chudými, nevědomí nabývají jediné pravé učenosti, tam se temnoty hříchů rozptylují vlivem světla milosti boží. Tam bývá pouze jedno srdce a jedna duše mezi tolika lidmi, shromážděnými ze všech končin světa. Oni již zde okouší duchovní radosti, majíce pevnou naději a zaslíbení boží, že jejich jest a bude království nebeské.

Ant. Zavadiš.

Aj, což tak libě zavání!

Aj, což tak libě zavání!
Tak zní po celém kraji,
když Matku Boží ctitelé
vždy v máji uctívají.

Tak pěje ctitel Mariin
v podvečer, také z rána,
vždyť ví, že Matka nejdražší
je k nebi jistá brána.

Tak zpívá ptáček ve hnízdě,
tak zpívá vonná růže,
hold Matce, nebes Královně
jde přinést kdo jen může.

Aj, což tak libě zavání!
Tak chci já také zpívat,
a po celý máj ve chrámě
své Matičky chci dlívat.

A. M. Kadlěčková.

Pomni, abys den sváteční světil!

Podává *Fr. Janošek*.

Slavně, zvučně v šif i dál,
slyš! zni zvony koetelní
přes pole a lesy, skály
v svatých tichu nedělí.

Sládel..

Poctivec jeden takto píše:

„Chci vám povědět něco o svém nej-
milejším příteli. Kam až nejdále do mého
mládí sahá paměť má, vím, že mě navštívil
každý týden a mnoho dobrého mi povždy
prokázal. Jak jsem se již jako dítě těšil
na jeho návštěvu! Nemohl jsem se ho ani
dočkat. Jak se všechno v domě uvádělo do
pořádku! Byl to milý host celému domu.
Při jeho příchodě bylo všechno sváteční.
A jak přívětivý byl ten náš milý host!
Vždycky mi přinesl něco dobrého; ba co
nejlepšího mám, za to větším dílem jsem
povinen díky mému nezištnému příteli a
dobrodinci.

Jak řečeno, přišel každý týden, zůstal
u nás jeden den, málokdy dal se zdržeti
ještě druhý den. Přišel za radosti i žalosti;
býval povždy dobré mysli, přívětivým,
laskavým přítelem; věru štěstí jej míti;
bez něho nemohl bych si života svého ani
představit.

Ovšem nesoudí všichni lidé, jako já.
Můj milý přítel — jest už velice stár —
dožil se již přehojně neváznosti, pomluvy,
týrán. Ach, že jest od tak mnohých zne-
uznán! Jak bolně to působí, vidíme-li, že
nejlepší úmysly zle se vykládají, nejpřímnější
dobrodiní se zamítají! A toho stále doznává
můj přítel.

Kdo jest on?

Neděle!“

I.

Právem se nazývá neděle dnem
Páně, že jej máme zcela Pánu svému,
Bohu trojjedinému zasvětit. Ovšem určení
naše pro věčnou blaženost žádá, bychom
každý den, ba každou chvíli byli Pána
Boha pamětlivi a svatě před ním kráčeli;
že však o všedních dnech je se nám sou-
časně zabývatí věcmi a starostmi pozem-
skými, záležitostmi domácími a občanskými,
bývá naše nebeské snažení jaksi tlumeno,
rušeno; i máme to štědre a hojně nahraditi
v neděli, v den Páně.

V neděli, v den Páně, volá nám svatý
hlas, že jsme určeni nejen pro tuto zemi,
nýbrž že náležíme vyššímu světu,
vyššímu, nadpřirozenému rádu, království
Božímu. V neděli, v den Páně, živé cítíme,
že jsme vyšší bytostí než všechno tvorstvo
vůkol nás, že jsme pokolení Boží, živý
obraz Boží, dítky Otce nebeského, jak nám
hlásá Písmo svaté na přecetných místech:

„I řekl Bůh: Učiníme člověka k obrazu
a podobnosti svému, ať panuje nad rybami
mořskými a nad ptactvem nebeským i nad
zvíraty i nade vši zemí i nad všelikým
plazem, který se hýbe na zemi. A stvořil
Bůh člověka k obrazu svému, k obrazu
Božímu stvořil ho, muže a ženu stvořil je.“
(I. Mojž. 1, 26—27.)

Sv. Pavel kázal v Athenách; „Bůh
učinil z jednoho všechno pokolení lidské,
aby přebývalo na vsi tváří země, vyměřiv
uložené časy a meze přebývání jejich, aby
hledali Boha... ačkoliv není daleko od
jednoho každého z nás; neboť v něm živi
jme a hýbáme se i trváme; jakož i někteří
z vašich básníků pravili: Jeho zajisté i
pokolení jsme.“ (Skut. ap. 17, 26—28.)

„Přijali jste ducha vyvolení synů,
v němžto voláme (k Bohu): Abba, Otče!“
(Řím. 8, 15.)

V neděli, v den Páně, jakoby chtěl
krásněji v nás zazářiti onen obraz Boží.
Neděle, den Páně, je takřka králem
celého téhodne, jest povýtečně dnem sva-
tého náboženství.

* * *

Ve Starém zákoně byla sobota,
sedmý den, dnem Páně, na památku, že
Bůh v šesti dnech stvořil svět a sedmý den
odpočal, a aby tak i lidé měli příklad, že
mají šest dní pracovati a sedmý den od-
počívati. Čtemeť v Písmě svatém:

„Dokonána jsou nebesa a země i
všecka okrasa jejich. A dokonal Bůh dne
sedmého dílo své, kteréž byl učinil, a od-
počinul dne sedmého ode všeho díla, kteréž
byl dělal. I počehnal dni sedmého a po-
světil ho...“ (I. Mojž. 2, 1—3.)

„Pomni, abys den sobotní světil. Šest
dní budeš pracovati a dělati všechna díla

svá. Sedmého pak dne sobota Hospodina Boha tvého jest. Nebudeš dělati žádného díla v něm, ty, i syn tvůj i dcera tvá, služebníci tvůj i děvka tvá i hovado tvé i přičozí, kterýž jest v branách tvých. Neboť v šesti dnech učinil Hospodin nebe i zemi i moře i všecko, což v nich jest, a odpočinul v den sedmý; protož požehnal Hospodin den sobotní a posvětil ho.“ (II. Mojž. 20, 8—11.)

„I mluvil Hospodin k Mojžíšovi řka: Mluv synům israelským a díš k nim: Vizte, abyste soboty mé ostříhali; neboť znamením jest mezi mnou a vámi v národech vašich, abyste věděli, že já jsem Hospodin, jenž posvěcuje vás. Ostříhejte soboty mé; neboť svatá jest vám; kdož by ji poskvrnil, smrtí umře; kdo by dělal v ní dílo, zahyne duše jeho z prostředku lidu svého. Šest dní dělati budete dílo, v den sedmý sobota jest, odpočinutí svatě Hospodinu; každý, kdož by dělal dílo v ten den, umře. Ať ostříhají synové israelští soboty a slaví ji v národech svých. Úmluva je to věčná mezi mnou a syny israelskými a znamení věčné. Neboť šest dní činil Hospodin nebe i zemi, a v sedmý od díla přestal.“ (II. Mojž. 31, 12—17.)

Podobně čtete v II. Mojž. 34, 21, v III. Mojž. 24, 8, ve IV. Mojž. 2, 9—10, v V. Mojž. 5, 12—15.

„Na horu Sinaj sestoupil jsi, Hospodine, a mluvil jsi s otcí našimi s nebe a vydal jsi jim soudy přísné a zákon pravdy, ustanovení a příkázání dobrá, a sobotu zasvěcenou svou ukázal jsi jim...“ (Nehem. 9, 13—14.)

„Toto praví Hospodin: Ostříhejte duší svých a nenoste břemen v den sobotní, aniž je vnásejte skrze brány jerusalemské, A nevyvrhujte břemen z domů svých v den sobotní a žádného díla nedělejte; svěťte den sobotní, jakož jsem přikázal otcům vašim.“ (Jerem. 17, 21—22.)

„Vyvrhl jsem je ze země egyptské a vyvedl jsem je na poušť. A dal jsem jim příkázání svá a soudy své ukázal jsem jim, kteréž čině člověk, živ bude skrze ně. Nad to i soboty své dal jsem jim, aby byly na znamení mezi mnou a mezi nimi, a aby věděli, že já Hospodin jsem, jenž posvěcuje jejich. Ale popouzeli mně dům israelský na poušti, v příkázáních svých nechodili a soudy mé zavrhlí, kteréž čině člověk, živ budeš skrze ně, a soboty mé poskvrnili náramně;

protož řekl jsem, že vyleji prchlivost svou na ně na poušti...“ (Ezech. 20, 10—13.)

Z veškerých těch slov Písma sv. je zřejmo, že sobota jest vlastně tak stará, jako svět; po šestidenním působení jest od Boha ustanoveným dnem odpočinku, ne však dnem zahálky, nýbrž dnem horlivosti o věčnost, o šťastnou věčnost; dnem Boží úmluvy s námi lidmi, povýtečné dnem svatého náboženství; dnem, kdy zvláště má člověk Boha oslavovati, jak za sebe, tak za všecko přírodu. Jejímž mluvčím jest od Boha ustanoven.

Tak tomu rozuměl královský pěvec David, když pěl: „Dobrořeč, duše má, Hospodinu: Hospodine, Bože můj, zveleben jsi náramně. Velebnost a krásu oblékl jsi. odín jsa světlem jako rouchem, který rozestíráš nebe jako oponu, který kryješ vodami výsosti jeho, který činíš oblak stupněm svým, který chodíš na křídlech větrů. Který činíš anděly své duchy a služebníky své oheň žhoucí. Který jsi založil zemi na základě jejím; nenakloní se na věky věků. Propast jako roucho odívala ji, nad horami stály vody. Před zehnaním Tvým utíkaly, před hlasem hromu Tvého strachovaly se. Vystoupily hory a sestoupila pole v místo, které jsi uložil jim. Meze jsi položil vodám, kterých nepřestoupí, aniž se navrátí, aby přikryly zemi. Který vypouštíš studnice v údolích, uprostřed hor tekou vody. Píti bude z nich všeliká zvířetí polní, očekávají je budou oslové lesní v žízni své.“

Který svlažuješ hory deštěm s výsostí svých, z úrod díla Tvého nasycena bude země. Který vyvádíš trávu dobytku a bylinu k službě lidské. Abys vyvedl chléb ze země, a víno aby obveselilo srdce člověka; aby vyjasnil tvář svou olejem, a chléb aby srdce člověka posilnil.

Nasyeni budou stromové polní a cedrové libáňští, které on štipil; tu ptáci hnízditi budou. Hory vysoké jsou útočištěm jelenům. Učinil měsíc k časům, slunce zná západ svůj. Položil jsi tmu, a učiněna jest noc; v té procházeti se budou všechna zvířata lesní. Lvičata řvoucí, aby lapala a hledala od Boha pokrmu sobě. Vyšlo slunce, a zase shromáždila se, a v doupatech svých se položí. Tehdy vyjde člověk k lidu svému a k práci své až do večera.

Jak velící jsou skutkové Tvoji, Hospodine! Všecky věci s moudrostí jsi učinil, naplněna je země zbožím Tvým. To moře veliké a

postranné; tam jsou tvorové, jichžto není počtu, živočichové malí i velcí; tu loď přecházejí budou... — Všichni Tě očekávají, abys jim dal pokrm v čase svém. Když jim dávatí budeš, sbíratí budou; když otvíratí budeš ruku svou, všichni naplnění budou dobrým. Avšak když odvrátíš tvář svou, zkormoutí se; odejmeš dučňá jejich, a zhynou a v prach svůj se navrátí. Vypustíš ducha svého, a opět stvoření budou, a obnovíš tvář země.

Budiž sláva Hospodinova na věky, veselíti se bude Hospodin ve skutecích svých, který shlédá na zemi a činí, aby se trásla; který dotýká se hor, a kouří se z nich. Zpíváti budu Hospodinu, dokud živ budu; propěvovati budu Bohu svému, pokud mne bude. Líbezná budiž jemu výmluvnost má, já pak kochati se budu v Hospodinu. Ať vyhynou bříšníci ze země a nešlechetní tak, aby jich nebylo; dobrořeč duše má Hospodinu! (Žalm 103.)

Jestliže každý den, pak zvláště ve sváteční den překrásně zní žalm 148.: „Chvalte Hospodina s nebes, chvalte ho na výsostech. Chvalte jej všichni andělé jeho, chvalte jej všechny mocnosti jeho. Chvalte jej slunce i měsíc, chvalte jej všechny hvězdy i světlo. Chvalte jej nebesa nebes, i všechny vody, které jsou nad nebesy, chvalte jméno Hospodinovo. Neboť on řekl, a učiněny jsou, on přikázal, a stvořeny jsou. Upevnil je na věky a na věky věků; přikázání uložil jim, a nepomine.

Chvalte Hospodina ze země, drakové i všechny propasti. Oheň, krupobití, sníh i led a vítr bouřlivý, jež vykonávají rozkaz jeho: Hory a všichni pahrbkové, stromové ovocné i všichni cedrové. Zvěř divoká i všeliká hovada, zeměplazi a ptactvo pernaté.

Králové zemští i všichni národové, knížata i všichni soudcové země. Mládenčí i panny, starci s mladšími chvalte jméno Hospodinovo; neboť vyvýšeno jest jméno jeho samého. Chvála jeho nad nebe i zemi a povýšil lid svůj. Píseň všem svatým jeho, synům israelským, lidu přibližujícímu se k němu. Alleluja.“

Tak pje tvorstvo Tvůrci svému.

Víme však, že by marno bylo naše stvoření, kdyby po smutném pádu lidstva nebylo nadešlo naše vykoupení. Proto též ustoupila starozákonní sobota naší křesťanské neděli, abychom si v tento první den téhodne povděčně připomínali toto dílo

našeho vykoupení, jež božský Spasitel korunoval svým slavným zmrtvýchvstáním a milostiplným esláním Ducha svatého.

K velebným žalmům sobotním druží se tedy nyní ještě velebnější hymny nedělní, jež jménem všeho křesťanstva zaznívají ze srdce i úst všeho kněžstva novozákonního v hodinkách církevních, však i ze srdce i úst všeho zbožného lidu, jež se svým kněžstvem pje nejsvětější Trojici:

Te Deum laudamus...

Tě Boba chválíme, Tě Pána našeho vyznáváme. Tebe Otce věčného velebí veškerá země.

Tobě všichni andělé, Tobě nebesa i všechny mocnosti, Tobě Cherubíni a Serafíni neprestávajícím hlasem propěvují:

Svatý, svatý, svatý jest Pán Bůh zástupů, Plná jsou nebesa a země slávy Tvé velebnosti. Tebe slavný kůr apoštolský, Tebe chvalitebný počet proroků,

Tebe jasné mučednické vojsko vychvaluje.

Tebe po ctlech světé svatá církev vyznává jakožto Otce nesmírné velebnosti.

Tvého cti nejhodnějšího, pravého a jediného Syna i svatého Ducha Utěšitele.

Kriste, Králi slávy, Ty jsi věčný Syn Otce.

Ty jsi k vysvobození našemu člověčenství na sebe vzal, a nezročil jsi se života pausenského.

Tys přemohl osten smrti a věcíím nebesa otevřel.

Ty sedíš na pravici Boží v slávě svého Otce. My věříme, že nás soudit přijdeš.

Žádáme Tě tedy, pomoz svým služebníkům, které jsi drahou krví vykoupil.

Popřej, abychom v slávě věčné k Tvým svatým přičtení byli.

Spasí, ó Pane, lid svůj a požehej dědictví svému a panuj nad ním a vyslyš je až na věky!

Po všechny dni dobrořečíme Tobě a chválíme vzdycky jméno Tvé i až na věky věků.

Račíš nás, Pane, den tento od hříchův ostříhati! Smiluj se nad námi, Pane, smiluj se nad námi! Staň se nad námi, Pane, milosrdenství Tvé, kdož jsme doufali v Tebe!

V Tebe, Hospodine, jsem doufal; nebudu zahanben na věky.

Pje dále církev svatá v Božf neděli:

Primo die, quo Trinitas...

V den, v němžto z ničeho svět širf byl od Trojice vyveden, v němž světa Tvůrce z hrobu vstal a nám, smrt přemoh, pousta snal,

hned z rána spánek odpuďme a k modlitbám se probudme; dle proroka hned za noci se viáme k svému Pávodci.

Ať zří k nám s výše blankytné
a pravice nám poskytně,
ať smyje s nás vše nečesti
a v nás tiš nebes uměsíť.

Kdo v dobu tuto pševatou
jdou k Bohu s písní rozhatou,
ti všichni za svou důvěrou
necht blahé dary odberou.

Již teď, ó Světlo velebné,
tu lkáme v písní prosebné,
zlé chlipy odstraň pochodné
a ode vši zprošť od zbrodné.

Ať nezavládne neblahá
a slížká tělem povaha
a nejmou pro zlé pochotě,
nás věčných ohňů lopotě.

Ó Spáso, obmyj potupu
všech hřísňých našich výstupň,
a věčného slast života
nám propňjě Tvoje štědrota!

Dej laskavý to Otče náš,
dej Synu, jenž byt stejný máš,
dej Duchu obou společný,
ó Bože, Vládece pověňný!

(P. d.)

Obrázky z katolických missií.

Podává MAXMILIAN WEINBERGER.

XII. Z Betléma.

(Dokončení.)

Nyní nám zbývá ještě podati zprávu o pěkné pouti, kterou jsme nedávno podnikli do Bethanie.

Již o 5. hodinách z rána vystoupili jsme na vůz, který byl jistý dobrodinec pro nás najal. Po jednohodinné jízdě dorazili jsme do Bethanie. U Jerusálema vedla nás cesta německou čtvrtí, které jsme nebyli ještě viděli. Na konci dubna bylo tam na svahu hory olivetské založeno sanatorium a kostel pro protestanty nákladem německé císařovny. Podél potoka Cedronu spadá silnice tak náhle a kroutí se tak, že se člověk každou chvíli obává nějaké nehody. Jestliže člověk ve sv. Zemi vsedá do vozu, činí dobře, odezdává-li se zcela pod ochranu božské prozřetelnosti a v pokoji mocně její ochraně se svěfuje.

V této ranní době je jízda mezi Jerusalemem a Bethanií velmi zajímavá. Cesta vede údolími a na svazích; v pravo osvětluje slunce nevýslovným jasmem vrcholky růžově nadchlých pahorků; v dáli vypíná se v tmavém modru pohorí Moab, na jehož úpatí skrývá se před námi Mrtvé moře, Jordán a Jericho.

Bethanie zdvihá se na svahu jednoho z pahorků do výše 700 metrů nad hladinou mořskou. Je to nyní bídná ves, bez jakékoli

zvláštnosti. Neúrodnou zemi vidíme místo úrodných polí, kterými chodil Spasitel. Cesty, které se kdysi vinuly mezi oleandry a jiným vzácným křovím, jsou plny rumu a štěrku. Přes to nezapomenutelnou a nesmazatelnou v myslí věřícího křesťana zůstane vždy dojmavá údálost, která se na onom místě udála a kterou nám svaté evangelium vypravuje.

Uprostřed mezi rozpadlými zděmi spěcháme ke hrobu Lazarovu, který nám stará žena ukazuje. Leží na blízkou samého domu, kde bydleli přátelé Spasitelovi. Sv. Helena dala tam postaviti nádherný chrám, avšak později zmocnili se ho Turci a proměnili v mešitu. Za velké peníze vymohli si od nich otcové Františkáni dovolení, ze silnice postaviti malý příchod k jeskyni a ji takto věřícím přístupnou učiniti.

Oslžení pronikavým světlem slunečním sestupujeme namáhavě po 24 špatných stupních, abychom se dostali k jeskyni, která po své někdejší podobě nemá ani nejmenší známky. Mše sv. začíná a nám se dostává štěstí, že přistupujeme ke stolu Páně na onom místě, kde Ježíš Kristus božskou mocí pronesl slova: „Lazare, pojď ven?“ Ponenáhlu zvykají si naše oči na temnotu a my pozorujeme v pravo schody, které vedou dolů. Sestupujeme tedy několik stupňův a ocitáme se v hrobě, ve kterém Lazar ležel. Kněz Františkán slouží tam právě mši sv.

Hned po snídání, které Františkáni všem poutníkům nabízejí, jsme svědky výjevu, jakého snad nikde jinde nevidíme. Jeden z kněží postaví se několik kroků před poutníky v polokruhu při vchodu do hrobu shromážděné a čte evangelický příběh. Přišel ke zprávě o vzkříšení Lazarově, nakloní se k otvoru hrobovému a volá dovnitř: „Lazare, pojď ven!“ Nelze sobě věru mysliti něčeho dojímavějšího. Zástup poutníků stojí tu tiše jako zkamenělý, studená hrůza prochvívá údy přítomných. Tak asi bylo u srdce svědkům zázraku, když božský Spasitel tatáž slova zavolal.

Před jeskyní čte se totéž evangelium ještě arabsky pro domorodce, kteří jsou přítomni. Potom pohybuje se průvod k místu, kde podle zbožného podání sestry Lazarovy s Kristem Pánem se sešly. Tam prý jest všechno ještě jak za časů Spasitelových. Zlomky sloupů ze vzácného kamene označují místo, kde stával kdysi nádherný chrám.

V Betfage, kam ještě na rychlo spěcháme, jsou také Františkáni strážci onoho místa, odkud Spasitel poslal učedníky, aby mu dovedli oslátko, na němž pak slavil svůj slavný vjezd do Jerusalema. Stojí tam obrovský kámen, na jehožto plochách jsou vymalovány rozličné události ze sv. evangelia. Vystupujeme na horu Olivetskou na stranu proti Jerusalemu ležící a vidíme v dáli před sebou silnici do Jericha, na které pestré karavany Beduinů pomalu se pohybují. Skoro na vrcholu hory, nedaleko místa Nanebevstoupení, zvědá se velký klášter karmelitů, který jistá francouzská kněžna dala postavit na místě, kde Spasitel své učedníky naučil modlit se „Otčenáš“. Pěkná gotická křížová chodba obejímá klášer a v ní jest modlitba Páně napsána ve všech řečích křesťanských národů. Nevýslovný dech nebeského pokoje jakoby ovíval tuto klidnou svatyni zbožného kajícího života.

Zcela na blízku karmelitického kláštera vypíná se kostel „Credo — Věřím“, na místě, kde dle podání sv. apoštolové sepsali sňešení apoštolské. Asi 200 metrův odtud poutají zrak náš zříceniny kostela Tam prý Spasitel plakal nad nevěrným městem. Odtud jest rozhled tak krásný, že ho nelze popsati. Jerusalem vyjímá se tu ve své zádušné kráse jakoby obehnut smutečným pásem pochmurného údolí Josafat. Odporných jednotlivostí, jakých uvnitř města je dostatek, ze zdálí neviděti. Oko naše nevidí ani

zbořenisk, ani špinavých ulic, které vnitřek svatého města hyzdí. Jako královské město trůní Jerusalem na svých pahorcích se svými hradbami, nádhernými kopulemi a věžemi, četnými terasami, velkolepými pomníky a kostely a v jasů slunečního světla září jako v pohádkovém vidění!

Bohužel je svrchovaný čas, abychom s překrásným pohledem se rozloučili. Pobývá tedy chvíli ještě v zahradě Getsemanské, vydáváme se na zpáteční cestu do Betlema. Tam jest pěkně klidno a pokojno. Ruch a šum světa do venkovského městečka neproráží. Zdá se, jakoby na krajině spočíval ještě slavnostní klid svatě noci . . .

XI. Revoluce v Portugalsku.

Od 4. do 10. října 1910. — Vypravuje sestra Marie Cecilia z řádu Františkánek. (Pokračování)

Dne 6. října z rána chtěla lůza stíci klášter Salesianů vedle našeho stojící. Četa jízdního pluku vrhla se však v rozhodném okamžiku mezi útočníky a zarazila na klášterní budovu republikánský prapor, načež se lid uklidnil. V domě samém však nadělali vojáci mnoho škody, propichovali svými šavlemi i slanníky, všecko zpřevraceli, vzácné a cenné předměty přehazovali, pátrajíce, zda nejsou někde Jesuité schováni nebo zbraně ukryty. Po té vedral se lid do našeho dvora a naší zahrady a odnesl kde co: slepice, kráviky, krávu a osla. Dala jsem všechny příchody do domu uzavřít a nedbajíc nebezpečí, vešla jsem se sestrou Marií Annou do zahrady. Sousední Salesiáni vidouce však z oken svého kláštera nebezpečí, do jakého se vydáváme, vyslali nám rychle na pomoc spolehlivého člověka, jenž mávaje dlouhým kyjem, křičel: „Jsem poslán, abych vás odtud vyvedl. Odejděte tedy!“ Lid domnívaje se bezpochyby, že to nějaký důvěrník republikánské vlády, uposlechl a vyvalil se ze zahrady, začal však hned útočiti na naše domovní dvře. Zavolala jsem na jednoho z důstojníků, kteří střežili klášter Salesianů. Důstojník přišel zahradními dveřmi do domu s dvěma jinými důstojníky, ukázal se v oknech vedoucích na ulici a vztyčil republikánský prapor, jediný záchranný prostředek Doporučiv lidu, aby nás neobtěžoval, odešel, zanechav v domě dva vojáky na stráži.

Bála jsem se velmi o Františkány; telefonovala jsem do jejich kláštera, ale ne-

došla jsem odpovědi, ježto už tam nikoho nebylo. Několik hodin potom nám sděleno, že se všichni mohli útekem zachrániti. Když revolucionáři přišli, aby je odvedli do vězení, našli jenom zahrádku v zahradě a horkou ještě polévku v jídelně. Z toho se soudilo, že nejsou ještě daleko. Jelikož jich však nikdo neviděl utíkat, domníváno se, že podzemními chodbami prchli k Dominikánkám na blízku bydlícím. Proštouřali tam všecko, ale Františkánův ovšem nenašli. Později mi bylo řečeno, že několik prchajících přeče padlo revolucionářům do rukou. Františkánský klášter v malém městečku, jménem Setubal, nedaleko Lissabonu, na protějším břehu řeky Tajo, byl rovně od chátory dobyt, kostel zapálen a řeholníci odvedeni do zajetí.

Sedmý říjen uplynul bezmála tak jako předchozí. Vláda snažila se lid odzbrojiti a dělnictvo pohnouti, aby práci v továrnách zase převzalo; ale nikdo neposlechl. Najednou slzšíme divoký pokřik. Zástup lidu utíkal ulicí a volal: „Hraběnka Dos Oliveas má ve svém domě ukrytého Dominikána!“ Tlupa jezdců spolu se zástupem vrhla se na její dům. Po celou půl hodinu slyšely jsme, jak byl dům bombardován a jak útočníci křičeli. Co se však s knězem a jeho ochrankou stalo, nikdy jsme se nedověděly.

O 7 hodinách večer přišel k nám důstojník a oznámil nám, že budou protější dům bombardovati; tamější sestry jsou prý v podezření, že ukryly kteréhosi jesuitu. My však abychom se nebály. Hned na to nastala tam prohlídka domu, ale sestry byly už prchly. Začala střelba a s klášterem byly bombardovány dva sousední domy. Potom slyšely jsme, kterak se vojáci ptali: „Půjdeme nyní na tento dům?“ Ukazovali na nás. „Nikoliv,“ odpověděl důstojník, „dnes ne!“ Odtáhli tedy a střelili na basiliku d'Estrella, domnívajíce se, že se tam dva jesuité ukryli a s věží na vojsko střelili. Střelba trvala skoro celou noc.

Dne 8. října z rána byl náš dům ve všech koutech prohledán, aby se zjistilo, nemáme-li zbraně nebo kněze někde ukryty. Nenašlo se ovšem nic. Ježto dráhy zase jezdily, poslala jsem v předvečer toho dne několik našich sester směrem k městům Brage a Burgos. Sedm z nich došlo šťastně nádraží a koupily si již jízdní lístky. Na-

jednou však obklopili jich vojáci a zavedli na hlavní stráž, kde byly znovu prohlíženy. Konečně vložil se do věci republikánský general, kterého jsem byla na štěstí o odchodu sester zpravila a dal je zase doprovditi na nádraží.

Jedna z našich sester, převlečena za dámu, přivedla některé naše chovanky šťastně k jejich rodičům. Ježto bylo nemožno bez nebezpečení života vydati se do města, telefonovala jsem 8. října odpoledne na hlavní stráž, abych odjezd jiné skupiny sester zajistila. Za několik minut přišlo oddělení vojáků, kteří sestry, počtem 32, dopravili na nádraží.

Opustily nás o 4 hodinách odpoledne. Za půl hodiny na to vrazila rota poloopilých vojáků a námořníků do domu a poručili nám, abychom okamžitě klášter opustily. Domnívala jsem se, že to zlomyslný žert a zůstala jsem. Ale brzy přišli někteří důstojníci a pravili, že všechny řehole jsou ze země vypovězeny do 24 hodin, abychom tedy ihned odešly. Nezbyvalo nám, než poslechnouti. Ani minuty nenechali nás vojáci sami. Mířili na nás ručnicemi nebo pistolemi, kdykoli jsme si chtěly něco vzít. Jiní tloukli pažbami na podlahu, aby nás ku spěchu pohnali. Bylo nás čtyřiatřicet. Mimo několik cestovních kufrů, které jsme byly již dříve na cestu připravily, nesměly jsme ani toho nejmenšího předmětu sebou vzít. Musily jsme bez prádla, ba bez kapesních šátkův odejít a lupičům všecko nechati na pospas. Vojáci zmocnili se všech klíčů ke skříním. To první co učinili, bylo, že sochu Rodičky Boží s okna vyhodili. U každé světnice stála stráž, kdo jednou z ní vyšel, nesměl více dovnitř, ani chtěl-li pro nějakou zapomenutou věc si dojíti.

V kapli vzali námořníci svíce s oltáře a v našich celách hromičky, které visely nad lůžkami, rozžali je a drželi u záclon, hotoví jsouce je zapáliti, jakmile odejdeme. Jiní rozbíjeli sochy svatých, jeden voják vehnal svého koně až do předního kostela. U presbytáře jest v dlážce větší kamenná plocha. Vojáci tušili ihned, že tam dole jest nějaká chodba. I dupali kolem na podlahu, volajíce: „Ozvi se, kdo's tam dole, odpověz kdo jsi, muž nebo žena?“ Rozumní se, že se jim odpovědi nedostalo. P. d.

K Panně Marii.

Tam za horou skryta v lese
kaplička jest maličká
a v ní bydlí Ježíš Kristus,
jeho svatá Matička.

Tam v podvečer každého dne
spěchám s hrstkou sedmikrás,
ponodlím se tichý Zdravas
a pak dám jí kytku v pás.

Ježíškovi na hlavičku
šípkovou dám růžičku,
a pomněnkou ozdobím mu
jeho svatou ručičku.

Zdá se mi, že mile kývá
na soanlas své radosti,
a já Otčenášem vroucím
přednáším své žádosti.

Prosím Matku, Krista Pána,
v modlitbě své prosím je,
ať je moje dětská duše
celý život miluje.

A Matička usmívá se,
zdá se mi, že slyším hlas:
Láska tvoje, dítě milé,
zůstaň s tebou každý čas!

A. M. Kadlčíková

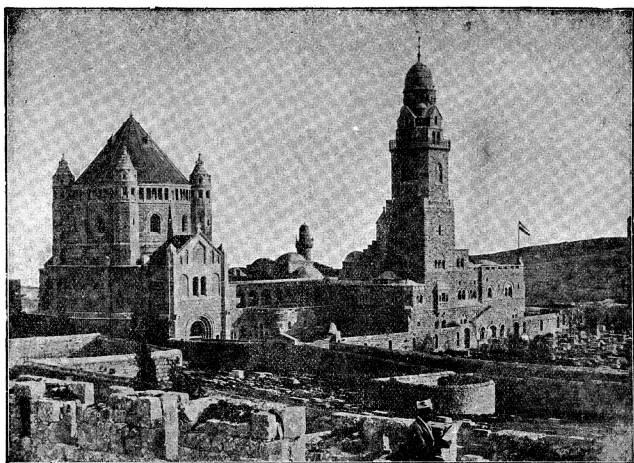

Obrázky z pouti palestinské.

Podává poutník číslo 406.

V předešlém pojednání zminil jsem se již o hoře Sionu, tak často opěvovaném Sionu od žalmisty Páně. Bylo to 18. srpna minulého roku, když naše skupina navštívila odpoledne horu Sion a na ní překrásný nový klášter benediktinský, jménem »Dormitio«, t. j. zesnutí Panny Marie. První naše cesta

kryptu se sedmi oltáři zasvěcenými sedmero bolestem Panny Marie a nad kryptou v lodi též sedm oltářů ke cti sedmero radostím Panny Marie. Nad tím klene se kopule. O něco dále jest věž velmi krásná se čtyřmi zvony a skýtá nádhernou vyhlídku do dalekého okolí až k Mrtvému moři a údolí Jordánu.

Dormitio — Zesnutí Panny Marie.

a návštěva platila tomuto novému katolickému kostelu Panny Marie a u něho postavenému klášteru. Byli jsme pohostěni dobrou a čerstvou limonadou, která všem chutnala v takovém parnu letním. Otcové benediktini nás velmi mile přivítali, měli velikou radost z naší návštěvy, tím větší, že ve skupině naší byli též 2 benediktini. Klášter i kostel jest vystavěn sice, ale není ještě upraven. Kostel jest asi jako náš Hostýn, okrouhlý. Má

Celý klášter i s kostelem jest obehnan vysokou zdí, která chrání tuto svatyni uprostřed Turkův a nepřejných Řeků. Po pravé straně Sionu stojí tvrz čili hrad Davidův, jehož věž nechal Titus státi, aby pozdějším věkům hlásala, kde bydlil slavný král David.

Je zde též chrám arménský, zasvěcený sv. Jakubu staršímu, který tu byl stát. Stěny chrámu uvnitř jsou plny obrazů, tak prý to mají rádi Arméni,

vše přeplněno. Na levo od místa smrti sv. Jakuba jest hrob sv. Makaria, biskupa jerusalémského, jenž bývá uváděn jako svědek dějin starého Jerusalema. V postranní kapli jsou 3 neotesané kameny, jeden s hory Sinai, druhý s hory Tábor a třetí z Jordánu. — Na místě, kde stojí nyní ženský klášter arménský, stával druhdy dům velekněze Annáše a v postranní kapli jest místo, kde Annáš vyslychal Pána Ježíše, kde se Ho dotazoval po jeho učednicích a po jeho učení. Pán Ježíš mu pravil: »Ptej se těch, kteří mne slyšeli, ať vydají svědectví.« Zde též dostal Pán Ježíš od služebníka kněžského políček do tváře, kteroužto potupu Pán trpělivě nesl. Na tomto místě potupy Spasitele jsme se vroucně pomodlili. Venku stojí malé zakrnělé olivy, pocházející ze stromu olivového, u něhož byl Pán Ježíš tehdy uvázan a posmíván. Nedaleko odtud stával kdys dům Kaifášův, kde byl Pán Ježíš vyslychán, kde vydal o sobě svědectví, že je Synem Božím a kde též apoštol Petr zapřel Pána a Mistra svého. Dům ten byl dávno proměněn ve chrám, který nyní od konce 15. století patří Arménům, kteří velmi neradi vidí návštěvy katolíků. Tito Arméni tvoří úplně pro sebe uzavřenou čtvrt, obehnanou vysokou zdí, jakoby tím dali na jevo, že jim po ostatních lidech nic není, že nechťjí míti žádnou společnost s ostatním světem. Ve chrámu tom je část kamene, který přikrýval hrob Páně a též kaple, kde byl Pán Ježíš uvězněn v noci ze čtvrtku na pátek. A nyní jsme se blížili nejdraší nám památce, k večeřadlu Páně. Všecky budovy okolo i s večeřadlem Páně jsou nyní v rukou tureckých; turečtí derviši a podivný jiný lid se zde zahníždil, kde roku 1551 stával ještě hlavní klášter Františkánův a kde Frankové postavili též u nádherného chrámu klášer Augustiniánů. Je zde místo prvotní apoštolské cirkve, shromáždíště učedníků Páně, kde Ježíš jedl beránka velikonočního; vzpomínáme na umývání nohou, na ustanovení Nejsvětější Svátosti, na velekněžskou modlitbu a na cestu Pána Ježíše odtud do zahrady Getsemanské. Vzpomínáme, kterak se zde Pán Ježíš po svém zmrtyvýchvstání zjevoval svým učedníkům, jak zde ustanovil svátost po-

kání, jak zde Duch sv. sestoupil na apoštoly v podobě ohnivých jazyků, jak první vystoupil apoštol Petr, aby kázal shromážděnému žasnoucímu lidu, zde byl také první církevní sněm. Zde trvali první křesťané v učení apoštolů, v lámání chleba a na modlitbách. Na tomto posvátném místě mnoho bylo stavěno a mnoho bylo sbořeno. Nápadně zde vyniká věž a kopule mešity turecké a právě zde jest večeřadlo Páně a vedle hrob Davidův. Protože mohamedáni proroka Davida velice ctí, měli zámluku vyhnat odtud křesťany. Smutný to pohled, svaté místo zneuctěno, opuštěno, bez okrasy, v rukou Turkův a vedle stájí. Vejdouce dovnitř večeřadla, vidíme zbytek bývalé svatyně gotického slohu. Dva pilíře dělí místo to na dvě části; pilíře ty jsou místy ohlazeny od samého libání a dotýkání se zbožných poutníků. Na tomto, pro nás tak svatém místě, nesměli jsme se ani hlasitě pomodlit, ani požehnat sv. křížem, ani klobouky smeknout, abychom nepodráždili dervíše turecké, kteří s vysokými bílými cepicemi na hlavách stáli u vchodu mešity Davidovy a zuřivě na nás hleděli. Proto jsme se pomodlili po tichu, ale tím vroucněji.

Již se činili pokusy dostatí to památné místo od Turkův, ale vše marné, Za žádnou cenu místo Turci vydati nechťjí, jedině když by mešita se sbořila, nebo zbrani vydobyta byla. Než my jako bychom slyšeli Pána uprostřed apoštolů sedícího mluvíti: »Vezměte a jeste, toto jest tělo mé!« A vzav kalich, díky činil, dal jim, řka: »Pijte z toho všichni, toto jest krev má nového zákona.« Navštívili jsme ještě kasárnu tureckou, vystoupili na hradební zeď a rozhlédli se po sv. městě a to s dovolením tureckého důstojníka, který ani nebyl vlastně Turkem, nýbrž odjinud byl najat, aby cvičil turecké vojsko ve zbrani. Znavení vrátili jsme se k večeru domů, do našeho hospice, kdež jsme povečeřeli a odešli do kaple na večerní požehnání. Jak často jsme za dne pohlíželi na horu Sion a toužili ještě jednou na památnosti její se podívatí, ale nevyplnilo se přání naše, až na to, že jsme navštívili ještě asi dvakrát benediktinský klášter a kostel zapělí litanii loretanskou a zpivali české písně marianské.

Za tichých, jasných nocí.

Za tichých, jasných nocí
když vůkol všecko dřímá,
mé tváře chladí vánek
a srdce smutek jímá.

Když hvězdy jasná záře
osvětlí střechy vesnie,
tu zdává se mi vždycky,
že v tvář mne líbá měsíc.

Když všechno v jeho lesku
jak ve zlatě se třpytí,
jdu k Tobě, velký Bože,
se tíše pomodlití.

Za celý svět se modlím
by's zhojil jeho ránu,
vždyť vím, že z hříchu mrákot
dáš zřít jim nebes bránu! —

A. M. Kadlčíková.

Pašiové hry v Horní Ammergavě.

Již ve 4. století byly známy takové náboženské hry. Biskup Řehoř z Antiochie sestavil kolem roku 572. zvláštní hru o 2600 verších, v níž vypsáno bylo zajetí Kristovo, Jeho odsouzení na smrt, bičování a zmrtvýchvstání. Ve 12. stol. byly pašiové hry ve střední a západní Evropě tak velice rozšířeny, že téměř ve všech městech ano i ve větších vesnicích provozovány byly. Tyto náboženské hry vytryskly z duše věřícího lidu, a církve uznávajíc jejich původ a účel, je trpěla. Největšího rozšíření došly ve 14. a 15. století. Nejčastěji uspořádala je zbožná

bratrstva. Někdy vystupovalo ve hrách až na 400 herců. Pašiové hry v Rouenu čítaly 34.000 veršů a trvaly 4 dny. I na královském dvoře v Mnichově byly pašiové hry s velikou okázalostí dávány a arcikníže Ferdinand II. věnoval na pašiové hry v Innomostí velký obnos peněžité.

Původně hrávalo se v kostele, ale když někteří z herců nepočínali si dosti důstojně a někdy i pro obveselení posluhačstva vsunovali různé poznámky, zapověděl pařížský biskup roku 1197. v kostele ona představení dávatí, kterýžto

zákaz papež Innocenc III. rozšířil na celou církev.

Potom se hrálo u kostelů, na dvorech klášterních, na náměstích a na ulicích. Ale poněvadž herci nemuseli již míti náležitého ohledu na posvátnost místa, na němž se hrálo, dovolovali si někdy žerty i hrubší a neslušné. Tak ku př. různé figury »židů« a »čertů« sloužily za obveselení obecenstva. Jidáš byl vycpán »vuřty« a když se oběsil a vykydla se střeva jeho, přiskočili čerti a střeva jeho (vuřty) s velikou chutí pojídali.

Tomu ovšem nebylo tak všude. Konečně každé i nejposvátnější věci může býti od některých lidí v jednotlivých případech zneužito. Také dlouholeté války tehdejších dob byly příčinou, že lidé byli mravů drsných a neuhlazených. V celku však pašijové hry u lidu vždycky považovány byly za skutek bohudělý.

V r. 1633. povstal v jižním Bavorsku veliký mor. Lidé umírali, a některé vesnice vymřely úplně. Také ve vesnici Horní Ammergavě, kdež se od pradávna pašijové hry dávaly, umřely 84 osoby. Zbožní obyvatelé této horské vesnice učinili slib, ušetří-li jich již Pán Bůh, že po věčné časy oslavovati Ho budou pašijovými hrami. Slíbili, že každý desátý rok pašijové hry dávati budou. A ejhle! Od té doby nezemřel již v Horní Ammergavě na mor nikdo.

Z vděčnosti hráli hned roku následujícího. Potom hráli r. 1644., r. 1654., r. 1664., a r. 1674. Potom přeložili hry na rovné desetiletí a začali hrát r. 1680. A od té doby hrají vždy po deseti letech.

Osmnácté století bylo pro Hornoammergavské dobou těžké zkoušky, v níž čestně obstáli a v níž láska jejich k pašijovým hrám skvěle se osvědčila. V té době totiž pro nepřistojnost na některých místech při pašijových hrách páchané, byly hry tyto nejen církevní, ale i světskou vrchností zakázány. Když pak i proti zákazům »pod kradmo« se hrálo, nařídil kurfirst Bavorský dne 31. března 1770., že v Bavorsku všechny pašijové hry odstraněny býti musejí. V tom roce ani v Horní Ammergavě se nehrálo. A to byl také od velikého slibu

jediný rok, v němž pašijové hry představeny nebyly.

Hned v dubnu téhož roku obec Horní Ammergava jala se žádati, aby hráti směla a aby ze všeobecného zákazu byla vyjmuta. Odvolávala se na slib svých předků. Ale 2. května církevní vrchnost k níž se s prosbou obrátili, jim odpověděla, že nutno se všeobecnému zákazu podrobit a jedná-li se o slib, že má obec místo pašijových her nějaký jiný bohudělý skutek konati, na př. kázání a nějaké modlitby.

Ale obyvatelé Horní Ammergavy neustoupili. Dne 22. května téhož roku podali si v téže věci žádost ku kurfirstu Maxmilianovi Josefu III., ale byli opět odmřtěni. Než ani nyní neustáli. Jakmile kurfirst Maxmilian Josef III. zemřel, obrátili se r. 1780. se žádostí k jeho nástupci Karlu Theodorovi. Zde byli vyslyšeni. Celá obec zajásala, když vládce země znova jim udělil dovolení pašijové hry dávati.

Všemohoucí církvi nepřátelský ministr Montgelas dověděl se, že vládce země dal Hornoammergavským dovolení, rozhněval se. Dovolení však bylo již dáno, a ani ministr nemohl ho odvolati. Výslovně však prohlásil, že dovolení to není trvalé, nýbrž jenom na čas. A tak obyvatelé Horní Ammergavy hráli své zamilované pašijové hry r. 1790 a 1800 zase.

Avšak hned po hrách roku 1800 všemocný ministr Montgelas vydal dne 14. dubna 1801. nový všeobecný zákaz pašijových her. A tak opět r. 1810. Hornoammergavští hráti nesměli. Ale když obrátili se s prosbou ku králi Josefovi I., bylo jim to znova dne 5. června 1811. dovoleno. A proto hráli hned téhož roku chtějíce tak vynahraditi rok předcházející.

Od té doby hrají nerušeně každé desetiletí.

Roku 1870. právě bylo obecenstvo shromážděno v divadle a herci na jevišti, když tu na otevřené jeviště za hry vběhne v obyčejném občanském obleku místní starosta a oznamuje, že Francie vypověděla Německu válku a že ihned všichni přítomní důstojníci a vojáci mají nastoupiti ku svým garnisonám. Hry byly okamžitě přerušeny a 20 herců druhý

den nastupovalo vojenskou službu. Obec dala jim na cestu bohatou podporu. Sám slavný představitel Krista Jos. Mayr musil nastoupit službu vojenskou, ale na osobní zakročení krále Ludvíka II. směl i na vojně nositi dlouhé vlasy, jako nosí vesměs muži v Horní Ammergavě a na vojně. byl zaměstnán jenom jako písař ve vojenské kanceláři.

Když bylo po válce, byly pašijové hry v náhradu, že r. 1870 byly přerušeny, dávány roku následujícího. Jos. Mayr svým nedostížným způsobem představoval Krista. Úlohu tuto hrál ještě r. 1880 a r. 1890. Roku 1900 přednášel »Prolog«, neboť k úloze Krista nevystačovaly již jeho tělesné síly. Roku 1903 zemřel.

Text pašijových her.

Kdo složil původní text pašijových her Hornoammergavských, se neví. Jest však domněnka, že bylo použito dvou různých textů, z nichž sestavena byla jedna hra. První prý pocházel z benediktinského kláštera sv. Ulricha z Augšburgu a druhý od zpěváka Šebastiana Wilda.

Nakladatel Kvido Lang v Horní Ammergavě chová text z r. 1662, na němž jest připsáno: »Znova opraven a opsán v r. 1662 po milostiplném narození Kristově«. Tento text popravil a pozměnil místní farář Jan Aelbl v r. 1680. V bibliotece biskupského ordinariatu v Mnichově chová se pod číslem 3165. »Nejstarší text pašijových her Hornoammergavských«. Také státní biblioteka v Mnichově chová jeden text pašijových her, jež mají název: »Starý text pašijových her v H. Ammergavě«.

V osmnáctém století sestavil mnich z benediktinského kláštera v Ettalu Ferd. Rosner zvláštní »duchovní hru«, dle níž se v H. Ammergavě hrálo r. 1750 a 1760.

Roku 1780 hrálo se podle hry jiného mnicha z Ettalského kláštera, jenž se jmenoval P. Magnus Knipfelberger.

V roce 1811 upravil text P. Ottmar Weisz, rovněž mnich z Ettalu.

Nynější text vyšel z pera faráře z H. Ammergavy P. Daisenbergra v r. 1860. Dle textu toho hraje se až do

dnešního dne. Farář Daisenberger byl velice vzdělaný, sám složil několik jiných divadelních her. Za poklad k novému textu použil hlavně starobylých pašijových her od Šebastiana Wilda vytisknutých v r. 1566.

Text jest částečně ve verších částečně v próse. Psán jest čistou, spisovnou němčinou. Krásné, básnické obraty a důmyslná rčení přizpůsobena jsou mistrně duchu biblickému, jímž celá hra se nese. Někde použito doslovně celých vět z evangelia.

Staré rozdělení na 17 představení bylo zachováno, ale některé věty vynechány, jiné zkráceny a opraveny, jiné přidány a vše zušlechtěno.

Dá se čekati, že tohoto textu bude po dlouhá léta používáno.

Když dne 25. září 1871 bavorský král Ludvík II. navštívil pašijové hry v H. Ammergavě, byl jim velice dojat a na památku své návštěvy slibil pro H. Ammergavu nějaké umělecké dílo. Sochařem J. Halbigem v Mnichově dal zhotoviti kamenné sousoší obrovských rozměrů, znázorňující ukřižování Krista. Dne 15. srpna 1875 bylo sousoší s velikou slávou posvěceno. Jest postaveno za vesnici. Jednotlivé sochy jsou zvýší 4 metrů. Celé sousoší dosahuje výšky 12 m. Na zadní straně dal král vytesati nápis: »Umění milovným a zvykům svých otců věrným obyvatelům Hornoammergavským«. Proto dá se po tomto vzácném královském napomenutí očekávati, že na hrách tak snadno ničeho měniti se nebude a že i text faráře Daisenbergra dlouho zůstane nezměněn. Farář Daisenberger zemřel v H. Ammergavě dne 20. dubna roku 1883. Jest pochován na místním hřbitově, jenž se rozkládá kolem kostela. Věrní osadníci z vděčnosti postavili mu pomník s nápisem: »Jeho památka budíž nám svatou«.

»Pašijové komité« dává text tisknout a skoro každý návštěvník si knížku onu za 1 M (1 M = 1 K 18 h) koupí. Text jest také přeložen do franciny a angličiny, aby i návštěvníci z těchto národů hře rozuměli a mohli ji sledovati. V roku 1910 čistý výnos z prodeje textových knížek a různých fotografií obnášel přes 100.000 M.

(p. a.)

Jedno jméno.

Znám jedno jméno sladičké tuze,
jej duše vzývá v žalu i hrůze.

Vzývá jej v světě tisíce lidí,
neboť v tom jméně spásu svou vidí.

Duše má vroucně miluje jméno,
jež samým Bohem je pozdraveno.

Jméno to krásné „Maria“ sluje,
jej zbožnou písní ret oslavuje.

Anna Marie Kadtláková.

Díkůvzdání božskému Srdci Páně.

Podepsaný octl se v nebezpečné nemoci. Pln úzkosti, ale i důvěry v pomoc Boží učinil jistý slib ku cti a chvále Božského Srdce Pána Ježíše a Jeho Matky Panny Marie — a hle — nemoc odešla. Z vděčnosti za to uveřejňuji toto dikůvzdání, plně tak i část onoho slibu. Chváleno budiž Božské Srdce, jímž nám spasení se dostalo. Jemu budiž sláva i čest na věky. P. F. K., kněz církevní.

Z Budějovic. Vzdávající steré díky sv. Judovi Tadeáši za vyslyšení v těžké domácí záležitosti po vykonané devítidenní pobožnosti tomuto sv. apoštolu. Doporučujeme vzývati sv. Judu Tadeáše ve všech trapných svízelních, zvláště o zachování cti a dobrého jména. F. A. K.

Z Frýdlantu. Nejsvětějšímu Srdci Pána Ježíše vzdávám tímto veřejné díky za vyslyšení úpěnlivé prosby, by to bylo též i jiným ku povzbuzení ve svých potřebách k Božskému Srdci Páně se utikati. M. B.

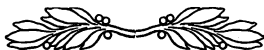
Z Boršic. Moje matka trpěla mnoho bolesti na noze přes půl roku. Od poranění na žile šířila se nákaza tak, že lékařská pomoc a všechny prostředky byly marné, noha stále otékala. Tu konala jsem 9tídní pobožnost k Božskému

Srdci Páně, k Panně Marii a k sv. Josefu a učinila slib, budu-li vyslyšena, že to ohlásím i že se stanu odběratelkou »Š. B. S. P.« a důvěra moje nebyla sklamána. Sotva uplynul týden, noha byla úplně zahojena (ač to bylo zimní dobou). Tak plním svůj slib a vzdávám nejvřelejší díky za tu milost a volám: »Budiž chváleno, vzýváno a ctěno, ó nejsvětější Srdce Páně, nejčistší Srdce Panny Marie a patrona svatě katolické církve, svatého Josefa. H. B.

Z Kralovic u Prahy. Veřejný dik sv. Josefu a sv. Filomeně za přimluvu a pomoc. K důvěře sv. Josefa a sv. Filomeny a k horlivé modlitbě za duše v očistci, jichž přimluvy zakusila, vybíží s. M. J.

Z Kroměříže. Díky vzdávám za vyslyšenou prosbu a za dar navrácení zdraví na prosbu Panny Marie ve Filipisdorfu. Prosím všechny bratry a sestry, čtenáře »Š. B. S. P.«, by chválili a vyvyšovali Pannu Marii ve Filipisdorfu na věky věkův. M.

Z Třeště. V jisté tísní obrátila jsem se s důvěrou k Božskému Srdci Páně, k Panně Marii a k sv. Josefu. Došla jsem vyslyšení. M. M.

Náboženství v životě veřejném.

(Hlavní úmysl.)

Nikdy snad nebylo náboženství naše tak všude odstrkováno, snižováno a v posměch uváděno, jako za doby naší! Ať již jsme ve společnosti, nebo čteme noviny, všude slyšíme stejnou, náboženství jest věci soukromou, náboženství patří jen do kostela a nemá co činit s veřejným životem. I katoličtí křesťané tak mluvívali, čímž ukazují jen svou velikou lhostejnost k nejdrazšímu, co máme, k náboženství. Jak to mnohdy zaráží, vidíme-li, jak širá nevěra se zmáhá, jak očividné bludy se přijímají za pravdu, jak ctnost bývá vyhostěna, jak hřích zaujímá její místo, jak nové pohanství nabývá moci nevidané mezi lidmi svedenými. Proto také vidět smutné následky tohoto bezbožectví! Nesmírná používavost, nevidaná hrdost, a mnohonásobná nešlechtnost zachvacuje lid náš, který sám se odcizil Bohu, sám se odvrátil od náboženství a učení Kristova, které žádá zapírání sebe, skromnost a pokoru a přemáhání zlych vášní. Kde jest kořen toho zla? Kde vlastní vina, že náboženství jest tak málo váženo? Nezapírejte toho a vyznejme, že výchova domácí i školní nese toho velikou vinu.

Pohledme jen do rodiny a všimněme si, jak rodiče vedou své dítky. Nemíníme tím všechny rodiče! Jsou čestné výjimky; ale většina jich přece jen chybuje velice. Mnozí rodiče se dítek málo všimají, nechávají je dělat, co chtějí, nevedou je ani k modlitbě, ani do kostela; sami pak dávají dětem špatný příklad slovy i skutky. Nevází-li si rodiče náboženství, jak vstřípi dětem svým účtu k němu? Nemodlí-li se rodiče, jak se budou dítky jejich modlit? Nevidí-li dítky rodiče jíti do kostela, samy též nebudou mít chuti ke službám Božím. Jaký pak jest další život tak vychovaných dítek! Naučí se mnohému jinému, světským způsobům a uměním všelijakým, jen tomu, čeho nejvíce třeba, nenaučí se. Tím způsobem rostou dále ve zlém, slouží světu, tělu a ďáblu a konec bývá nešťastný. Snad škola napraví, co doma na dětech pochybeno? Mohla by tak činit, kdyby byla vedena duchem křesťanským, jako dříve bývalo. Celé vyučování bylo proniknuto náboženstvím, duchem zbožnosti, protože učitelé byli též hodní katolíci. A nyní? Kdyby nebylo těch několik hodin náboženství, ničeho by dítky o Bohu neuslyšely, zejména tehdy, je-li učitel sám proti náboženství. Učí se, učí, ale nevychovává! Rozum se pěstuje, ale srdce zanedbává. Tak se vyvine veliká domýšlivost liché vzdělanosti, která jen od Boha odvádí. Náboženství pozbývá u takových veškeru svou cenu a proto bývá zamítnuto. Tedy nejen v rodině, ale i ve škole jest náboženství poslední popelkou. Snad na vyšších školách se uznává potřeba náboženství? Ani tu ne. Zde teprve pozbývá jinoch i dívka poslední jiskru náboženství, protože slyší jím jen pohrdati. Snad ve veřejném životě má náboženství větší platnost? Ani tam ne. Podivno, každé jiné bludné náboženství má větší vážnost, než-li katolické a to je přece pravé! Proč to? Pronásledoval svět Pána Ježíše, pronásledoval jeho učedníky a nyní se lépe nedaří těm, kdož se pevně drží učení Krista Pána. Nepřítel nepřestává bojovati proti Pánu a Kristu jeho. Proto právě, že nedostává se náboženství lidem, vítězí nespravedlnost, bezprávi, zášť a nenávisť; proto národ proti národu, bratr proti bratru; nepojí se láska k Bohu a k bližnímu. Kde nalezneme lék proti tomuto velikému zlu? Náboženství, učení Kristovo jest lékem tím. Ono jedině může zahojiti rány lidstva, ono jedině vrátí lidem pokoj a spokojenost. Proto zaveďte zase zbožnost do rodin! Rodiče, važte si sami sv. náboženství a konejte povinnosti jeho, uvidíte, jak blaze bude působit příklad váš na dítky. Zbožnost a s ní mravnost vštěpujte dítkám svým od útlého mládí, pak zdaří se vám dítky vaše. Jen zbožně vychované dítky budou vás rády poslouchat, budou vás ctít a milovat. Zbožným vychováním položíte nejlepší základ budoucího štěstí dítkám vašim. Domáhejme se toho, aby školy naše byly křesťanským duchem vedeny, aby dítky zbožně doma vychované, dále byly ve škole ke ctnosti a k lásce k Bohu vedeny slovem i příkladem katolických učitelů

a pěstounů. Proto uznáváme plně zásluhu spolku katolických učitelů, jejichž cílem jest, vésti mládež k Bohu, učiti ji ctnosti a potřebným uměním. Proto vždy a všude domahejme se katolických škol a křesťanské výchovy dítek. Avšak netoliko v rodině a ve škole, ale i ve veřejném životě ať nabývá náboženství platnosti své. Všude vyznávejme neohroženě víru svou, statečně se hlasme k církvi katolické, važme si svých duchovních, plňme věrně povinnosti, jež nám náboženství naše ukládá, milujme svůj chrám a važme si služeb Božích. Tuto vážnost k náboženství uplatňujme všude ve veřejném životě slovem i skutkem. Hajme je proti posměvačům a rouhačům, dejme výhost špatným novinám, neplatme nepřátelům svým za jejich špinu a rouhání a širme katolický tisk, katolické noviny a knihy. Volme jen rozhodně katolické muže za své zástupce u řízení záležitostí zemských a říšských a nedejme se přemluvíti a obelstíti všelijakými frázemi nepřátel. Jen rozhodný katolik bude svědomitě zastávati a hájiti práva národa svého a vlasti své právě proto, že je věrným synem církve Kristovy. Toť vítězství, které přemáhá svět, víra naše! Přestála tolik bouří, přestojí i nyní a proto si ji važme a všude vážnost jí zjednejme!

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vší zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za uplatnění sv. náboženství v životě veřejném a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby!

Pane Ježíši, zastráž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce. Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učíš, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plno-mocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, buďž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrono titelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michæli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Slovy i skutky osvědčovati víru svou.

Úmysl v červnu: Velké missie nejsv. Srdce Páně.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČNÍK XLV.

Vychází počátkem každého měsíce.

ČERVEN 1911.

Slavme slavně a radostně svátek nejsv. Srdce Páně, aby žár lásky jeho roznítíl i studené srdce naše k lásce opětovně, k lásce, která se skutky jeví.

A. M. Kadléčková:

Sirotkův stesk.

Z jara, v létě, na podzim
růže krásná kvete,
pro mne není růže té
na celém již světě.

Vonně dýchá v zahradě
čarokrásná růže,
ale mému srdéčku
nikdy nepomůže.

Moje růže uvadla,
je to růže lásky,
není v světě nikde jí,
není po ní hlásyky.

Umřela mi matička,
v hrobě odpočívá,
v modlitbě jí vzpomíná
moje duše snívá.

Pro mne navždy zmizela,
sladce dřímá v hrobě,
usnula jak růže květ,
neví nic o sobě.

„Zdrávas“ Panně Marii.

Maria, Tys naše Máti,
pomocnice zemlených,
k Tobě má se každý znáti,
Tys naděje ztrápených.

Tebe ctí andělé v nebi,
uctívá Tě celý svět,
všecko tvorstvo velebí Tě,
i ten ptáček jde Ti pět.

Pěje slavík k Tvoji chvále
za noci i za šera,
vlebí Tě neustále
i příroda veškera.

Nuže budiž pozdravena
Matko Boží ode mě,
když u večer zazní krajem
„Anděl Páně“ velebně.

Přijmi, Máti, svoje Zdrávas“,
když zvon mile krajem lká,
duše má Tě oslavuje
a ret blahem umlká.

Modlitba.

Každé ráno
požehnáno
modlitbou má být;
Otče milý,
v každé chvíli
duši mé dej žít!

Ať tu v světě
jako v květi
duše čistá je;
ať mé srdce
pro Tě tluče,
vždy Tě miluje!

Ku modlení
zvonů znění
denně volá nás;
Anděl Páně
k nebes bráně
přivede nás zas!

Božská prozřetelnost.

Die spisů ctihodného P. de la Colombière upravil Jan Tagliacferro. — (0.)

O modlitbě.

(Výňatky z kázání P. de la Colombière, T. J.)

Jest nápadno, že ačkoli Pán Ježíš často a slavně sliboval, že přání naše vyslyší, většina křesťanů si vždy stěžuje, že nebývá vyslyšena. Z jedné strany nelze neúspěchu našich modliteb přisuzovati věcem, o které prosíme, kdyžt v příslibení ničeho není vyňato; „všecko, začkoli byste prosili, na modlitbě, věřice, vezmete.“ (Mat. 21, 22.) Z druhé strany nelze neúčinnosti této přičítati nehodnosti prosícího, neboť všem bez výhrady slíbeno: „Každý, kdo prosí, béře.“ (Mat. 7, 8.) Proč tedy tak mnohé modlitby nebývají vyslyšeny? Myslíte snad proto, že mnozí lidé jsouce nenasytní a nemožouce ani se dočkati svých přání, tak pilně prosby Bohu předkládají, a tolik se modlí, že Jej unavují a odporní se Mu stávají zvatlavostí aneb dotěrností? Nikoliv, milí křesťané, míním, že hlavní příčina jest, že Jej málo a bez vytrvalosti prosíme.

Ježíš Kristus nám jménem Otce svého slíbil, že nám dá vše, i nejmenší; ale On nám dal i rozkaz, jehož při modlitbě šetřiti dlužno; neboť nedbajíce toho pravidla, nedosáhli bychom ničeho. U sv. Matouše (6, 33.) dí: „Hleďte nejprv království Božího a spravedlnosti jeho: a toto všecko bude vám přidáno.“ Není vám zakázáno přát si bohatství a čeho k životu třeba, ano i pokojného, veselého života; ale tyto statky třeba s měrou žádati, a chcete-li, aby přání vaše jistě se vyplnila, prostě

napřed o nejdůležitější, aby Bůh dávaje vám toto, přidal i ono nepatrné.

Právě tak se vedlo Šalomounovi. Když Bůh mu dovolil, čeho by si přál žádati, prosil o potřebnou moudrost, aby dostal svým povinnostem jako král. Nezmiňoval se o pokladech ani o slávě, nýbrž mýnil, že dává-li mu Bůh tak vhodnou nabídku, že třeba příležitosti použití, aby, což jest důležitějšího, dosáhl. A moudrost jeho zjednala (získala) mu, oč prosil, ano ještě více. „Že's žádal za věc tu, a neprosil's sobě o dlouhý věk, ani o bohatství, ale žádal jsi sobě moudrosti, hle, učinil jsem tobě podle řečí tvých. Rád ti udělím moudrost, že's mne o ni prosil, ale přece ti ušetřím stáří, čest, bohatství, že's mne o to neprosil: Ale i to, začež's neprosil, dal jsem tobě, totiž bohatství a slávu.“ (3 Král. 3, 11—13.) Zachovávali Bůh tento pořádek, udíleje dary své, nedivme se, že jsme posud marně se modlili. Dojat jsem mnohdy, vida horlivost některých křesťanů, jak dávají almužny, slibují pouti a posty, ano i kněze o přímluvu ve mši sv. žádají, aby časně záležitosti se jim zdařily. O, slepí lidé, pravím sobě, bojím se, že nadarmo se modlíte a modliti dáváte. Máte dary dávati, posty a pouti slibovati, abyste si vyžádali polepšení mravů, křesťanskou trpělivost, pohrdání a odloučení od světa. Když tak pravou horlivost osvědčíte, můžete prositi, byste nabyli zdraví, by se dařilo vaše zaměstnání; Bůh by tyto modlitby vyslyšel, ano by je i před-

cházel, spokojil by se, znáti vaše přání a je vyplniti.

Bez těchto prvních milostí mohly ostatní státi se škodlivými; a obyčejně též jsou škodlivé, proto je Bůh odpírá. My reptáme a stěžujeme si na nebe, že nedostává slibům. Ale Bůh jest laskavým Otcem, jenž raději naše stesky a reptání snáší, než by je umlčel dary, které by nám byly na škodu.

Co jsem řekl o stacích, platí i o zlu, kterému chceme ujíti. Nebažím po velkém jmění, řekne někdo, jsem spokojen, netrpím-li bídou. Čest a dobré jméno ponechávám těm, kteří za to slavni a znameniti jsou, já bych jen vyhnul se hanbě, kterou mi připravuje pomluva nepřátel. Konečně: Odříkám se všech rozkoší, ale trpím bolesti nesnesitelné; již dlouho prosím a zapřísáhám Pána, by je zmínil, ale jest neuprosný. Tomu se nedivte, milí křesťané. Máte mnohem vážnější, tajná zla, nežli jsou ona, nad nimiž si stěžujete, a přece neprosíte, byste jich byli zbaveni. Kdybyste za tím účelem jen polovici se modlili, jako jste se modlili, abyste zla vnějšího byli zbaveni, dávno by vás Bůh osvobodil od neduhů a nedostatků. Chudoba v pokoře udržuje ducha, jenž k pýše se kloní; nezřízená láska ku světu činí potřebny pomluvy a ponižení, jaká vás zarmucují; nemoc jest ochranným štítem proti rozkoším, které by tě do tisícového neštěstí uvrhly. Nemiloval by vás Bůh, ale ukrutně by vás nenáviděl, kdyby vám odňal tento kříž dříve, než by vám udělil ctnosti, jakých nemáte. Kdyby Pán aspoň nějakou snahu po těchto ctnostech spatřil, hned by vám je udělil, a ostatního se doptášovati nebylo bv třeba.

Milí křesťané, protože příliš málo prosíme, ničeho nedosahujeme, jelikož Bůh nám málo nedá, aniž své štědrosti na malíčkosti obmezí, nechtěje nám škoditi. Pozoruj laskavě, co dím, Boha neurážíme, žádajce časný blahobyt, aneb aby nás sprostil kříže a útrap. Vim, že prosby o takové dary oprávněny jsou, žádáme-li takovým způsobem, že neodporujeme ani Jeho cti ani své spáse. Když však nepřispívá ani ku cti a slávě Boží, ani ku spáse

duší, vyslyšel-li by Bůh vaše prosby o takové malíčkosti, tvrdím, že spokojující se s malým, v nebezpečí jste, že nedosáhnete ničeho.

Mám vám podati prostředek, naučení, jak byste i o časné štěstí prosili, by Bůh vás vyslyšel? Modlete se z celého srdce: „Můj Bože, dej mi buď tolik bohatství, aby mé srdce bylo spokojeno, aneb takové pohrdání statky, abych po nich netoužil; buď mne zbav chudoby, anebo dej, bych po ní toužil a jí přednost dával před všemi poklady světa. Buď ukončí mé bolesti, aneb učiň, co pro tebe mnohem slavnější jest, aby mne nemoutily ani pokoje duše rušily, nýbrž zřídlem nejsladších radostí se staly. Ty můžeš mi kříž odniti, Ty můžeš mi ho tak nechati, bych necítil tíže jeho. Ty můžeš zhasiti oheň, jenž mne páli, Ty můžeš, aniž bys ho zničil, způsobiti, by mne nepálil, nýbrž občerstvil jako mládence v ohnivě peci. Prosím tě o jedno nebo o druhé. Co na tom záleží, jak jsem šťasten! Jsem-li šťasten, vládna pozemskými statky, činy nesmrtelnými Ti díky vzdávám. Jsem-li šťasten, zbaven jsa těchto statků, jest to zážrak, jenž Tvému jménu ještě více cti a slávy přinese, a za to neméně Ti budu povděčen.“

Toť jest modlitba pravého křesťana důstojná. Jaký bude výsledek, když se takto modlíte? Předně budete spokojeni při všech událostech, a čeho si jiného přeji ti, kteří časnými statky požehnání jsou, jako spokojenosti? Pak dosáhnete nejen jednoho ze dvou, o něž jste prosili, ale obyčejně obého. Bůh vám dá dosti bohatství a zároveň vám udělí spasitelné pohrdání bohatstvím. Ukončí vaše útrapy a ponechá vám touhu po nich, kteráž vám získá zásluhu trpělivosti, ačkoliv nebudete trpěti. Zkrátka v tomto životě vás šťastnými učiní, a abyste nepřišli na scesti, vám marnost štěstí dá poznati a pocítiti. Lze si něčeho lepšího přát? Nikoliv. Když tak vzácný prospěch zasluhuje, abychom o něj se modlili, uvažte, že vytrvale o něj prositi třeba. Neboť že málo dosahujeme, není jedinou příčinou, že o málo pro-

síme, nýbrž, že ať o málo, ať o mnoho, nedosti prosíme.

Chcete-li, aby všechny vaše modlitby neomylně účinkovaly; chcete-li Boha přiměti, aby vašim přáním vstříc přicházel, nesmíte ustávat v modlitbě. Ti, kteří po nějakém čase v modlitbě ustávají, nemají pokory nebo důvěry, a proto nezasluhují vyslyšení. „Nežádej od Boha, jako bys rozkázal, bys hned chtěl vyžádati,“ dí starý otec církevní. Nevíte, že Bůh pyšným odporuje a pokorným milost dává? Nesnese pýcha vaše, abyste se více než jednou k téže věci vrátili?

Slyšte pravdu, kterou bych vryl hluboce do srdcí vašich. Poznáváme-li dobře, kam sahá dobrota Boží, nikdy nebudeme cítiti, že jsme odstrčeni; nelze se domnívati, že by Bůh nám odňal všecku naději. Já aspoň poznávám, že čím více mne Bůh nechává prositi o milost, tím více po ní toužím; nikdy nepřipouštím, že by modlitba moje nebyla vyslyšena, leč když jsem ustal v horlivosti. Cítím-li po roce modlitby tutéž horlivost, nepochybuji, že přání moje bude vyplněno; místo, bych po tak dlouhé době tratil odvahu, raduji se, neboť jsem přesvědčen, že když čekám tak dlouho, vyslyšení dojdou. Kdyby prvotní vytrvalost nebyla dokonala, nebyl bych stejných přání tolikrát opakoval, když by naděje byla opustila. Ale poněvadž moje horlivost neustala, mohu doufati ve štědrú odměnu.

Opravdu bylo obrácení sv. Augustina svaté Monice teprve po 16 letech slzavých popřáno. Ale obrácení bylo nesrovnaně dokonalejší, nežli jak prosila. Přála si, by stále prostopášností mladíka do mezi počestnosti byly uvedeny, a spatřila k radosti své, že přijal vznešené učení evangelické čistoty. Přála si, aby byl pokřtěn a křesťanem se stal, a viděla jej povýšena ku kněžství, ano i k biskupské hodnosti. Konečně prosila Boha, aby jej od bludů odtrhl, a Bůh jej učinil sloupem církve a bičem bludařů své doby. Kdyby zbožná tato matka po roce aneb po dvou letech byla ustála, vidouc, jak zlo vyrůstá, a jak nešťastný syn do nových bludů a prostopášnosti klesá,

přidává k nečistotě lakomství a ctižádost; kdyby v zoufalství vše za ztraceno pokládala, jak velká byla by chyba a křivda, jaké by se na synu dopustila! Jaké útěchy zbavila by sebe, jakého pokladu svůj věk i doby pozdější!

Obracím se ještě k těm, kteří u oltářů dožadují oněch milostí, o které Bůh tak rád dává se prositi. Vy šťastné duše, jimž Bůh dal poznati marnost toho světa, které sténáte pod tíží náruživosti a o vysvobození z nich prosíte, vy duše horlivé, nadchnuté přáním, byste Boha milovaly a Jemu sloužily, jako svatí mu sloužili, kteří prosíte o obrácení manžela, aneb jiné milé osoby, neustávejte Boha prositi, buďte vytrvalí a ustavičně se zabývejte modlitbou! Odmítne-li vás Bůh dnes, zítra všeho dojdete; nevyprosíte-li letos, budete na rok šťastnější! Zatím se nedomnívejte, že vaše námaha by byla marna. Čítají se povzdechy vaše, a a obdržíte v poměru k času, kterého jste k prosbám užívali. Nabudete pokladu, jenž převyší všechna vaše přání!

Ještě vám odhalím tajné výhrady Prozřetelnosti. Odmítnutí, jakého se vám nyní dostává, jest v rukou Božích jenom prostředkem, aby vaše horlivost se více roznitila. Uvažte, jak jedná s ženou kananejskou; nechce jí viděti ani slyšeti, tvrději s ní nakládá, jakoby cizí byla. Neřekl bys, že s ubohou jedná nepřátelsky, a že její dotěrnost jej více rozlobuje? Zatím se jí v nitru obdivuje, jest uchvácen její důvěrou, její pokorou, a proto jí (hned) nevyslyší. Zastřeně milosrdenství, volá kněz Guerik při podobné příležitosti, stavíš se býti kruté, s jakou láskou odmítáš těch, které nejspíše chceš vyslyšeti! Nedivte se tomu, ale hleďte raději, aby vám zdánlivě ještě více bylo odepřeno.

Dělejte to jako žena kananejská užijte proti Bohu stejných důvodů, pro které vás odmítl. Jak by měl mi vyhověti, řcete, toť by bylo chléb dítěte psům hoditi. Nezasluhuji milosti, o kterou prosím; prosím, aby mi dána byla ne pro mé zásluhy, nýbrž pro zásluhy mého Spasitele. Pane, třeba se ti obávati, že spíše vzpomeneš

svého příslibení, nežli mé nehodnosti, a že splně mé přání, sobě křivdu učiniš. Kdybych byl hodnější tvých dobrodiní, bylo by to méně slavno pro Tebe, bys mně jich udělil. Ale není spravedливо, nevděčniku milost prokazovati; avšak, Pane, vzývám tvé milosrdenství, a ne Tvou spravedlnost. Buď statečna, duše šťastná, která jsi dobře bojovati začala; neustávej, on miluje násilí, jaké mu činiš; on chce býti od tebe přemožen. Ukaž mu svou důvěru pevně k němu lnouci, ukaž na sobě divy vytrvalosti, příměj Boha, by odložil závoj svého milosrdenství, a s obdivem řekl: „Veliká jest víra tvá, staniž se tobě, jakž chceš. Již déle ti nebudu odpirati; co jsi žádala dostaneš, jak v tomto, tak i v onom životě!“

Odpustková modlitba.

Staniž se a budiž chválena a vebena nejsvětější a milování nejhodnější vůle Boží ve všech věcech.

Litanie k Božské Prozřetelnosti.

(Pro soukromou potřebu.)

Pane, smiluj se nad námi.
 Kriste, smiluj se nad námi.
 Paně, smiluj se nad námi.
 Kriste, uslyš nás.
 Kriste, vyslyš nás.
 Otče s nebes Bože, smiluj se nad námi!
 Synu, Vykupiteli světa, Bože,
 Duše svatý, Bože.
 Svatá Trojice, jeden Bože,
 Božská Prozřetelnosti, hodná lásky andělů i lidí,
 Božská Prozřetelnosti, mocí Kristovou vedená,
 Božská Prozřetelnosti, řídící vše dle počtu, míry a váhy,
 Božská Prozřetelnosti, naděje spásy,
 Božská Prozřetelnosti, útěcho duší na zemi,
 Božská Prozřetelnosti, cestů k nebi,
 Božská Prozřetelnosti, věrná vůdkyně duší ve všech nebezpečstvích,
 Božská Prozřetelnosti, hodná dárkyně milostí,
 Božská Prozřetelnosti, nevyvážený poklade všeho dobra,

Božská Prozřetelnosti, podpоро spravedlivých,
 Božská Prozřetelnosti, naděje opuštěných hříšníků,
 Božská Prozřetelnosti, útočiště nemocných,
 Božská Prozřetelnosti, útočiště v každé nouzi,
 Božská Prozřetelnosti, tichosti v bouřích života,
 Božská Prozřetelnosti, pokoji srdce,
 Božská Prozřetelnosti, ochrana zarmoucených,
 Božská Prozřetelnosti, léku proti všemu zlému,
 Božská Prozřetelnosti, pokrme lačných,
 Božská Prozřetelnosti, prameni občerstvení,
 Božská Prozřetelnosti, pomocichudých,
 Božská Prozřetelnosti, podpоро vdov a sirotků,
 Božská Prozřetelnosti, vlastnosti Boží, hodná naší úcty a našeho klanění,
 Pane, vebíbíme Tvou Prozřetelnost, k. A poddáváme se všem jejím úradkům.

Modleme se.

Věčný Bože, jenž jsi zraky své Prozřetelnosti na nás obrátiti ráčil, abys nás nehodné řídil, popřej nám, prosíme, milosti, abychom poddávající se úplně všem úradkům Tvé Prozřetelnosti, kdysi došli nezměnitelné blaženosti nebeské. Pro Ježíše Krista, Pána našeho. Amen.

Cvičení v oddanosti Bohu.

(Modli se každý den.)

Co se mi dnes stane, Bože, nevím. To vím jistě, že se nic nestane, co jsi Ty od věčnosti nepředvidal, nenařídil a nepřikázal. S tím jsem spokojen. Klaním se Tvým věčným, nevyzpytatelným úradkům, poddávám se jim z celého srdce, z lásky k Tobě. Chci všecko, přijímám všecko, a obětuji Ti všecko a spojuji tuto obět s obětí Božského Spasitele. Jeho jménem a pro Jeho nekonečné zásluhy prosím o trpělivost v bídách svých, abych dokonale se poddával všemu, co na mně seslati ráčíš. Amen.

Kterak lidé umírají.

Když umírá bídny chudák,
úsměv mívá na tváři,
neboť myslí, že mu hvězda
tam nahoře zazáří.

Když umírá velký boháč,
líto je mu pokladů,
nařiká a běduje si:
„Ach, jak nerad ve hrob jdu!“

Různě lidé umírají,
o smrti své různě sní,
jisto jest, že těla jejich
v prach se všeka promění.

A. M. Kalděbřovd.

Nejsv. Srdce Páně, Srdce milosrdného Samaritána.

K nejkrásnějším podobenstvím, která Kristus Pán na poučenou a útěchu zástupům vypravoval, patří bez odporu podobenství o milosrdném Samaritánovi, jež i z nás každého tak mile dojíhá. Spasitel chtěl nám v něm ukázati lásku, lásku opravdovou, vřelou, účinnou, která zapomíná na urážky, na nepřátelství, nemstí se, nýbrž v ubohém vidn bližního, ježž Bůh velel milovati a proto vše podniká, vše činí, aby mu pomáhala. Jak šlechetným byl onen Samaritán, jak vysoko stojí ve své mravní hodnotě před očima našima! Pomohl v nouzi nepříteli — ba postaral se oň i na dále, až by úplně se uzdravil. Věru miloval bližního jako sebe samého. A takovým milosrdným Samaritánem ne jednoho ubožáka, nýbrž všech, jest ve vyšším smyslu jistě Spasitel náš Ježíš Kristus. Srdce Jeho plné jest lásky vřelé, opravdové, ke všem přátelům i nepřátelům, ba můžeme říci, že nepřátelé jeho, hříšníci první mají místo v Srdci Jeho nejsv-

tější, neboť těm především chce pomoci, ty především chce zachrániti, ty volá k sobě, ano za nimi jde, jako za ztracenou ovečkou, hledá je a dají-li se nalézt, s radostí je nese k stádu svému zpět. Víť Kristus Pán dobře, že hříšník jest ubohým tvorem, aniž to sám ví, že podoben je těžce nemocnému, opuštěnému, blízko propasti stojícímu, a proto má s ním tolik útrpnosti, tolik soucitu, proto tolik chce pomáhati, neboť předobré Srdce Jeho nechce »smrti hříšnickovy, ale aby se obrátil a živ byl.« Milosrdný Samaritán našel ubožáka zraněného a obraného od lupičů, bez pomoci ležícího na cestě. Mohl ho pomítnouti, jako to učinili ti dva před ním, židovský kněz a levita, vždyť to byl jeho protivník, žid, ale neučinil toho. Podobenství praví takto: »Milosrdenstvím jat jsa, seskočil se sedla, vyčistil nejdříve rány ubohého, nalil potom do nich oleje a vína a zavázal je, a odvezl nemocného do nejbližší hospody, kde zaň

zaplatil, aby ho ošetřili, dokud bude potřebí. Kolik takových ubožáků, nemocných na duši, hříšníků nalézá Kristus Pán na cestě den co den? Zda li pak jednoho pomijí, aby se oň nestaral? Nikoli! Není nikoho, jenž by úplně byl opuštěn od Boha, leda by sám mermomocí pomoci Boží nechtěl. Ku každému sklání se Kristus Pán, nemoc jeho rozpoznává, hnis a nečistotu z ran duše odstraňuje koupelí ve sv. zpovědi, lije do ran jeho olej a víno sv. milostí odpuštění, útěchy, posily, odevzdává ho církvi své ku dalšímu léčení a vedení, a odměňuje každého štědrě, kdo takovému ubožáku ve jménu jeho dobře činí a duchovně se ho ujímá. Vždyť vše dobré, učiněné »ve jménu učedníka«, t. j. k vůli Ježíši Kristu Pánu a Mistru, ubohým, buď na těle, neb na duši, považuje Spasitel za službu sobě prokázanou a proto vše tak štědrě a rád odměňuje. Co jste učinili jednomu z nejmenších bratří mých, mně jste učinili,« jsou slova Kristova. A kdo jest menším, t. j. ubožším a vši pomoci a posily potřebujícím, nežli hříšník? A to božské Srdce Páně stará se o nás ubohé ustavičně. Vždy ochotno jest ku pomoci přispěchatí, vždy hotovo jest i oběti přinéstí, aby jen získalo nesmrtelné duše lidské. A proč? Proto, že tolik vytrpělo za ně, že tak draze si je vykoupiło a proto nechce ani jednu duši ztratiti. O jaké tedy loupeže dopouští se člověk, který na to vše zapomíná, buď svou vlastní duši Bohu odcizuje, nebo duše jiných pohoršuje a od Boha a Krista odvádí a tak mu je ukrádá! Jaký to hrozný zločin, stavěti se proti Kristu, bojovati s ním o duši svou nebo jinou a tak spojovati s úhlavním nepřitelem jak Božím tak lidským, ďablem, a napomáhati mu k vítězství. Jaký to jednou bude soud nad takovými lidmi na věčnosti a jaký rozsudek?! Nejsv. Srdce Ježíšovo jako pravý Samaritán hledá duše zbloudilé, volá je k sobě, pomáhá jim k návratu, všecky překážky odstraňuje. Co možné úlevy podává, jen aby se člověk navrátil k Bohu, víře, ctnosti a tak zachránil duši svou. Mnozí zloduchové maří jeho nejlepší úmysly, ničí jeho práce, oběti, posmívají se jeho lásce a jásají nad jeho zármutkem! Není to hrozné? - - A to přecasto děje

se za nočních dob! Svět hledá lásku, ale ne tam, kde ji naléztí lze, u Spasitele, hledá srdce, ale ne to nejlepší, božské Srdce Páně — svět hledá vše světské a nehledá nebeské, ba nestojí o nebeské dary ani o božskou lásku a proto to tak ve světě vypadá. Svět jest jakoby nemocnicí, v níž nemocní všeho druhu leží a trpí; lékařů přichází hojnost, každý léčí svým způsobem, ale nevyлéčí, neboť nepouštějí sem lékaře nad jiné moudřejšího a mocnějšího — Krista Spasitele, jenž sám o sobě pravil, že »přišel, aby hledal a spasil, co bylo zahynulo« a že »lékařem nemocných jest.« Tolik účinných prostředků podává milosrdný Samaritán, Ježíš Kristus, chorému světu k uzdravení, ale svět je nechce, nechce užívatí léků duchovních, nechce znáti lítost, zpověď, polepšení a podrobení se zákonu Božímu, nelíbí se mu sebezapírání, střídmost, spravedlnost, mírnost, trpělivost, nechce nésti křížky protivenství, nechce krotiti zlé náruživosti a náklonnosti, zkrátka nechce vyčistiti duši svou od nečistoty hříchův a nechce naliti do ran oleje a vína milostí Božích, aniž se chce odevzdati do pečlivého ošetřování církve svaté a zachovávatí její lékařská nařízení. A jak bidně to s ním stojí!

Proto třeba jest, aby podobností o milosrdném Samaritánovi co nejčastěji nám na mysl připadalo a my si uvědomili, že jsme oním nebožákem a že Kristus jest oním milosrdným Samaritánem a tak poznávali jeho převelikou lásku k nám, ocenili jeho obět, odpláceli láskou a poslušností jemu, ku svému vlastnímu prospěchu.

Hledáme lásku? Ejhle, největší jest v nejsv. Srdci Páně! Toho se držme a nechme se od něho odtrhnouti. Psáno jest o něm, jak praví sv. Bernard: »Ti, kdož od Tebe odstupují na zemi, zapsáni budou; a co ti, kteří k Tobě přistupují? Ty sám budeš učiti je. Ty's řekl k přistupujícím k Tobě: Radujte se, neboť jména vaše zapsána jsou v nebesích. Protož přistupme k Tobě a radovati se budeme a plesati budeme, pamětlivi jsouce Srdce Tvého. O jak dobré, o jak příjemné jest bydleti v Srdci Tvém!« A dále volá sv. Bernard k božskému Samaritánovi: »O nejkrásnější Ježíši: obmyj mne vodou od neřestí a od hříchův očisti duši mou,

abych jsa čistý, skrze Tebe, k Tobě nejčistšímu mohl přistoupiti a zasloužil si v Srdci Tvém bydleti po všecky dny života mého a abych i poznati mohl i konati povždy vůli Tvou!

Kristus Pán dal po smrti své prohodnouti ještě Srdce své a proč? Svätý Bernard praví o tom: »Jednak proto, abychom v něm bezpečně bydleti mohli, jsouce ochráněni před vnějšími nástrahami, jednak proto, aby ranou viditelnou Srdce svého ukázal nám ránu lásky své neviditelnou.« Tato rána tělesná ukazuje nám tedy ránu duševní, neboť zranila Srdce Páně láska k nám hříšným a nehodným, utrpením velikým a konečně potupnou smrtí na kříži. Proto jest nejsv. Srdce Páně nám Srdcem krále, Srdcem bratra a přítele. Co tedy mu učiníme? Nepůjdeme k němu? Ba nepoběhneme k němu a nebudeme prositi, aby ujal se nás a nám Srdce toto otevřel, aby vyprýštila z něho na nás milost, láska, odpuštění a tak uzdravena byla duše naše? O prosme Srdce Páně, Srdce Boha našeho, aby přijalo prosby naše ve svatyni svou a vyslyšelo nás, aby tak celí jsme taženi byli k nejsv. Srdci Páně. Neboť kdo by z nás byl tak zatvrzelým a necitelným, jenž by, vida Srdce Kristovo tak zraněné — a to k vůli němu zraněné — ho nemiloval? Kdo vida a cítě lásku jeho k sobě, by jí neopětoval? Kdo přečistě Srdce Páně by rád neobjímal? Ovšem dokud v těle jsme na zemi, nelze nám tak milovati to milující Srdce Páně, jak by zasloužilo, ale přičiňme se pokud to jen při křehkosti a nestálosti lidské možné jest, bychom Srdce Páně milovali, objímali, uctivali a tak srdce naše tvrdě obměkčili a také láskou odvčetně zranili. A jak k ubožákovi v podobenství sklonil se laskavě milosrdný Samaritán ku pomoci, tak i k nám nakloní se nejsv. Srdce Páně v lásce své božské, když poslechneme Davida, řkoucíc: Pojďte a plačte před Hospodinem,« když s ním volati budeme: »Zhřešili jsme proti Hospodinu« a proto: »Smiluj se nad námi, Bože, podle velikého milosrdenství svého« (II. král. 12.) a odpustí, vymyje rány duše naší a naleje do nich olej a víno, zaváže je a opatří dále. Tak to učinil Maří Magdaleně, velké hříšnici, ale ještě větší kajnicí, Petrovi, zapře-

všimú jej, pro litostné slzy, lotrovi na kříži pro litost upřímnou a prosbu nábožnou.

O pojďme k tomu Srdci Páně, které pro nás tuče, nás miluje ve velebné Svátosti Oltární a k sobě nás tam volá, pojďme, padejme před Ním, klanějme se a plačme před Hospodinem, který učinil nás! Vždyť jsme lid ruky jeho a ovce pastvy jeho! On je ten náš dobrý pastýř, který vše, co měl, nám obětoval: tělo, duši i božství! A za tu svou neskonalou obět, žádá od nás milení Pán také něco! On volá k nám slovy knihy Přísloví: »Synu můj, dcero má, dej mi srdce své!« (20, 26.) Nuže obětujme i my srdce své nejsv. Srdci Páně a klečíc před ním, ve Velebné Svátosti přítomným, volejme: »O nejdrazší Ježíši, Pane a Bože nás, který jsi z nesmírné lásky k nám celé Srdce Svě nám otevřel a chceš nás do něho přijati, o račiz milostivě přijmouti srdce naše, tento nepatrný dárek, ale z lásky podávaný! Je sice křelké, podrobené hříchům i mnohdy hříšné, ale Ty's, Pane, milosrdný Samaritán; proto račiz smýti viny naše nejsv. krví svou, nalej do něho vína a olej lásky a milosti své a pokrmem Těla a krve Tvé posiluj nás v dobrém, abychom se již od Tebe neodchýlili. Jen Tobě ode dneška má naše srdce náležeti. A jako se zde spojujeme se Srdcem Tvým v nejsv. Svátosti Oltární tak spoj nás s Tebou na věčnosti ve své blaženosti nebeské.«

Slavme proto slavně a radostně slavnost Nejsv. Srdce Páně, aby žár lásky jeho roznil i to studené srdce naše k lásce opětovné a to k lásce, která se jeví ve skutcích. A Kristus Pán sám řekl, jaké skutky dokazují lásku naši k němu: »budete-li mne milovati a přikázání moje zachovávatí budete.« Proto nade vše ostatní budiž nám zákon Kristův. Toho se držme, ten plňme a tak i skutkem dokážeme, že srdce naše miluje Srdce Páně. A čím více trpí Pán urážek a nevděku za dob našich od zbloudilých díek svých, tím větší necht jest naše láska. úcta, poslušnost k němu, aby tak námi nahrazeno bylo vše, co schází na straně druhé. O Nejsv. Srdce Páně, račiz nám dáti, abychom Tě vždy více a více milovali!

Svatý Alois, náš vzor.

Uněkterých světcův a světic jest ustálený zvyk, že malují se vždy týměž způsobem. Též bývají jim přidávány jisté předměty a věci, jež buď souvisejí s jejich životem anebo s jejich smrtí. Kdykoliv uvidíme obraz patrona mládeže, svatého Aloisa, tu pozorujeme, že mívá vždy u sebe bělostnou lilii, že dívá se na lebku a na stolku nebo na klekátku bývá kniha a kříž. Snad bychom ani nenašli obrázku tohoto světce, na němž by nebylo těchto předmětů. Lilie, lebka, kniha, kříž mají však též velký význam pro duchovní život jednoho každého z nás, uvažujeme tedy, co znamenají.

1. Lilie — nutnost pokání. Jak krásný jest pohled na bělostnou lilii! Právem ji počítáme mezi nejsličnější květinky, jimiž nás Bůh obdaroval. Jak líbezná jest její svěží bělost, jak lahodná a pronikající její vůně! Rovněž líbezný, lahodný, bezúhodný byl život sv. Aloise, vždyť ho nazývali andělským mláďencem, to jest byl jinoch, který se nikdy, po celý svůj život nedopustil žádného těžkého hříchu

Jak my? Jsme bez hříchů? Či ztratili jsme nevinnost, již jsme nabyli křtem svatým, byvše přijati za dítky Boží a za spoludědice království nebeského? Náš vezdejší život má být dle vůle Boží přípravou pro život věčný. Nebes dosáhneme buď nevinností, bezhříšností anebo pokáním; kdo není bez hříchu, musí činiti pokání. Je tedy pokání nezbytné pro každého, kdo Boha nějakým hříchem urazil. Protože nikdo z nás není bez hříchu, je tedy pokání pro všechny, kteří zijeme, nezbytné. Dvě jediné cesty vedou do království Božího: nevinnost a pokání!

Pán náš ustavičně nás všechny zve k sobě! Každé příležitosti používá, aby nás pohnul ku pravému křesťanskému životu. Neustále nám dává naději, že naše hříchy, i kdyby byly tak četné, jako písek na břehu mořském, mohou být odpuštěny. Ústy svatého Pavla volá k nám nejvyšší milosrdný Ježíš: »Nyní jest čas příjemný, nyní je den spasení« (II. ke kor. 6, 2). Povšimněme si toho slovíčka nyní; nyní jest čas příhodný, aby's

učinil pořádek ve svém svědomí, právě v tomto okamžiku uchop se příležitosti, která se ti poskytuje a zachraň svou nesmrtelnou duši. Právě nyní volá Bůh k tobě; nyní je den tvého spasení, použij ho, dříve než bude pozdě.

Každý použij tohoto vyzvání a čii pokání! Či chceš, aby se na tobě vyplnila hrozná slova, jež čteme v knize Přísloví: »Tehdy volati budou ke mně, ale nevslyším; ráno si přivstanou, hledajice (mne), ale nenaleznou; protože v nenávisti měli kázeň a nepřijali bázně Hospodinovy, aniž poslechli rady mé, ale utrhalí všelikému trestání mému (po)hrdajice mou domluvou« (1, 28—30). Nikdo nevypusť z úst svých té laciné výmluvy: polepším se, až bude čas! Či máš snad s Bohem uzavřenou smlouvu, že tě smí k sobě povolati jen v tu chvíli, ve které je tobě libo! Ještě jsi neslyšel, že lidé umřeli náhle, když se nejméně nadáli?

Za starých dob bývaly všechny větší osady opevněny vysokou, tlustou zdí, hlubokým náspem, napuštěným vodou. Když se takové město vzbouřilo proti svému zákonitému pánovi a hledalo odpuštění, lehce ho dosáhlo, když se zavčas vzpamatovalo a poslalo klíče městské s prosbou za odpuštění. Jestli však obyvatelé čekali, až pán přijde se svým vojskem, oblehne a sevře město se všech stran, až násilím rozboří kus zdi a otvorem takto vzniklým vnikne do města, vztyčí v něm svou korouhev, pak by bylo pozdě na vyjednávání a na prošení, aby odpuštěl a smiloval se. Podobně je s našim pokáním. Kdo stojí již jednou nohou v hrobě a tu teprve se chce smířiti s Bohem, jež těžce a často urážel, sotva dostane odpuštění. Kdo teprve tehdy, až jest nejvyšší nebezpečí volá kněze, dočká se ho? Každý, kdo je Šavlem, staň se Pavlem a nikdo neodkládej pokání! Nikdy nezapomeň: jen dvě cesty vedou do nebe: nevinnost a pokání!

2. Lebka — vzpomínka na smrt. Již moudrý Sirach dával osvědčenou radu: »Ve všech svých skutcích buď pamětliv na poslední věci své a na věky nezhrěšiš« (7, 40). Jen jedenkrát

každý zemře, neboť »uloženo jest lidem jednu zemřít a potom je soud,« celý náš život měl by býti přípravou k tomuto nejdůležitějšímu okamžiku z našeho celého života. Neboť jací budeme při smrti, tak budeme souzeni; padne-li strom, když se kácí, na pravo, zůstane ležeti na pravo, padne-li na levo, zůstane ležeti na levo; jaký bude stav naší duše v tomto posledním okamžiku, tak bude souzena. Není jiné cesty, po níž bychom dojíti mohli na věčnost, než smrt. A ty bys nechtěl se k ní připravovati, ty nechceš na ni mysliti?

Svět jest bojiště, na němž každodenně zůstávají tisíce ležeti. Má se za to, že po celém světě někde zemře každou vteřinu člověk, tak že zmirá pravidelně každého dne na světě 88 tisíc lidí, čili každý rok zemře 32 milionů lidí. Nejsou-li to hrozná čísla? A kdo z nás má záruku, že nebude také brzy připočítán mezi ty, kteří odešli. Znáš dobu, kdy také o tobě budou říkati: není ho tute již, již zemřel! Proto nazval svatý Cyprián smrt velkým pánem: smrt nečeká na nikoho, ale chce, aby všichni na ni čekali.

Podnikáme-li něco důležitého, dlouho se k tomu připravujeme. Svěřil-li někdo advokátovi proces a někdy bývá k vůli němu popsána celá fůra papíru, musí si svědomitý zastánce naší pře vše dobře přečísti, rozmysliti; vyžaduje mnoho času, než advokát do všeho vnikne, než má o všem správný rozhled, než může předstoupiti před soud a zastávati naši spravedlivou věc. Chystá-li se někdo k nějaké zkoušce, připravuje se mnohdy po několik let, nemá jediného pokojného okamžiku, stále myslí, zda obstojí, jakou otázku dostane, ve dne stále se učí a v noci nemá ani ve snu pokoje, ustavičně mu tane na mysli, aby již jen měl odbytou tuto, tolik nemilou záležitost. Proto jest jistě slušno a potřebno, abychom si častěji vzpomínali na smrt a používali všech prostředků, které by nám pomáhaly trpkost smrti zmenšiti.

Nezapomínejme nikdy na přítomnost Boží, přičiňme se ze všech sil, abychom udrželi duši svou v milosti Boží. Takovým prostředkem jest mezi jinými častější svatě přijímání, častější návštěva mše svatě. Císař francouzský, Napoleon, na-

vštívil jednou divčí ústav, v němž vychovávala paní Campanová dívky z tak zvaných vyšších kruhů. Císaři se všelicos příliš nezamlouvalo, chtěl zavésti nějaké opravy, jež uznával za dobré a proto žádal, aby mu předložili domácí stanovy. Četl je pozorně a mezi jiným shledal, že chovanky chodívají dvakrát v týdně na mši svatou, totiž v neděli a v úterý. Napoleon požádal o péro a přeškrkl slova dvakrát v týdně a napsal místo nich: denně! A od té doby chovanky tohoto ústavu byly denně na mši svatě. Napoleon nebyl bez chyb, ale nikdo mu neupře genia. Chtěl míti ve svém císařství zdravou, mravnou společnost, řádné, křesťanské rodiny a byl ve svém srdci přesvědčen, že mše svatá jest vydatným prostředkem pro mladé dívky, aby unikly různým pokušením a staly se z nich dobré matky a vzorné vychovatelky. Častější, možno-li denní přítomnost na mši svatě bude nám všem dobrým prostředkem, abychom udrželi duši svou v milosti Boží.

Vzpomeňme si na podobensství, jež vyprávěl Pán o pěti moudrých a o pěti nemoudrých pannách, které nevzaly k uvitání ženicha žádného oleje do svých lamp. Když pak jej šly kupovat, přišel ženich a ty, které byly přihotoveny, vešly s ním na svatbu a zavřeny jsou dveře. Napsledy pak přišly i ty druhé panny, řkouce: »Pane, Pane, otevři nám!« A on odpověděv, řekl: »Amen pravím, neznám vás.« Žijme takovým životem, abychom měli vždy zásobu dobrých skutkův a když nás zavolá Ježíš Kristus, abychom mohli vejíti s ním do brány, vedoucí ku slávě věčné. Kež uslyšíme slova: »Pojďte do království věčného, které připraveno je pro vás od počátku světa!«

3. Kniha — dobrá četba Za našich dnů jistě není potřeby, abychom pobuzovali ku četbě. Vždyť nyní je kde kdo. Nikdo nepotřebuje býti napomínán, aby nezanedbával sebezvzdělávání, ale je spíše potřeba varovati, aby toto vzdělání nebylo jednostranné, přepjaté.

V severoamerických Spojených státech považuje se za nejlepší a nejuzšíšenější divčí ústav vychovavací Collège Vassar v Ponghkeepsie. Bývá tam na tisíc, většinou dospělých dívek. Nedávno vypověděly všechny kuchařky a děvečky

v kuchyni zaměstnané službu a následek byl, že všechny tvářičky pobledly a »vyšší« dcery se přesvědčily, že nelze žítí jen z lyriky a ze znalostí nepravdělných

přeplněným špižárnám a vzdor skvěle zařízené kuchyni dívky podlehnou nečestnému hladu, neboť chemii vařícího hrnce žádná z nich nerozuměla.

Sv. Flois, náš vzor.

sloves. Žádná z dívek neumí vařit, nedovede uvařit ani zemčat ani udělati řízků telecích. Tak se objevilo, že žádná z tisíce příštích hospodyní a matek nedovede vařečkou zamíchati a že vzdor

Je potřeba varovati před zbytečnou četbou, která jen rozčiluje, ale ničemu ušlechtilému nenaučí. Jak málo jest u nás lidí, kteří by dbali o duchovní četbu, a tak důtklivě napomíná svatý Pavel Ti-

mothea: »Buď pilen čítání.« Není snad učitele duchovního života, který by vše nedoporučoval čísti zbožné knihy. Na příklad sv. Jeroným psal jedné zbožné dívce: »Čítej tak pilně, aby's držíc knihu v rukou usnula a tvář padala na posvátnou knihu.« Četba má přednosti před posloucháním slova Božího. Zbožný Rodriguez píše: »Kazatele nelze mít u sebe jako nábožnou knihu. Slovo kazatelovo nelze si tolik zapamatovati, do knihy stále můžeme nahlížeti; slovo pronesené rychle mine, o tom co čtu, mohu dlouho uvažovati a tím lépe si vše zapamatovati. Kniha jest upřímným rádcem, který nikdy nepochlebuje, nic nezamlčí. Čeho přítel dobrý neřekne, to směle poví kniha. Čta spisy zbožných mužův, obcují, rozprávím s nimi; pozorují a naslouchám co mi praví sv. Alfons Liguori, jindy mluvím s Tomášem Kempenským, jindy беру si za společníka sv. Bernarda, sv. Augustina a jiné světce, uplně dle své vůle.« Je tedy pravdivý výrok, že je dobrá kniha pokladem, z něhož lze čerpati výborná poučení a znamenitá dobrodíní.

4. Kříž — naše opora. Dne 24. října 1273 byl v Čáchách korunován za krále Rudolf Habsburský. Nový král přísahal, že bude chrániti pravou víru, hájiti říši, že vydobude ztracené říšské zboží, že bude ochráncem vdov a sirotků; pak mu byla posazena na hlavu koruna Karla Velkého a měl vzíti do ruky říšské žezlo. Okamžitě nebylo však po ruce. Bez dlouhého rozmýšlení uchopil Rudolf kříž, políbil ho a řekl: »Vizte znamení, v němž jsme byli spaseni my i celý svět, sloužíš nám za žezlo« (Weis, Weltgeschichte, 3. vyd., VI. svazek, 15 str.). Budiž i nám kříž oporou, pomocí, útěchou, záštitou v celém našem životě!

Nikdo nebývá ušetřen trpkostí všeho druhu, brzy přicházejí z té, brzy z oné strany; obyčejně nás překvapují v tu chvíli, když jich nejméně očekáváme, budiž nám v těchto bojích a úzkostech kříž oporou, která nám nedá klesnouti, budiž nám mečem, kterým přemůžeme všechny nepřátele naší spásy. Tomáš Kempenský volal ke kříži: »Přijal jsem Tě, ó Pane z Tvé ruky, chci Tě až do smrti nésti, budiž mým vůdcem do ráje věčného.« Jest velká zbabělost, když voják uteče z boje. Raději se brání až do krve, za vlast bojuje, za ni jest ochoten i život položit. Bez reptání padne voják v boji a my nechceme k vůli kříži nic snést, nic trpět?

Je zbožným zvykem, že bývá v každém katolickém domě kříž. A jak se srovnává, když pod křížem leží nevěrecké noviny? Když se v domě tomto kleje, v pátek jídá maso, dívky se nevedou k Pánu Bohu, víra katolická se nohama šlape, mrav katolický jest na výsměch? Budme všichni pravými ctiteli kříže, zachovávejme rádi, čemu nás učil Ježíš a církev jím založená i řízená.

Svatý Alois bývá vyobrazen s lilí, lebkou, knihou a křížem. Dvojitá cesta vede k nebi: nevinnosti a pokání. Jako lilie vyniká bělostí a krásou, budiž i naše duše Bohu milá našimi dobrými skutky. Lebka připomíná smrt; uloženo jest lidem jednou zemřít, proto budme vždy na smrt připraveni, neznáme ani dne ani hodiny. Kniha povzbuzuje k dobré čtbě, lépe čísti méně a s rozumem, nežli hltati haldy knih. Kříž budiž naší oporou ve všech obtížích našeho života. Bojujme dobrý boj, aby Ježíš byl na věčnosti naším údělem.

Svatý Norbert, vítězný obhájce Nejsv. Svátosti Oltářní.

Dne 6. června slaví církev památku blažené smrti velikého svého syna — Norberta — zakladatele řádu praemonstrátského a arcibiskupa z Magdeburku, který toho dne roku 1134 svatě zemřel.

Nemíníme zde popisovati celý život tohoto velikého biskupa a zakladatele řádu, majíce zde na zřeteli toliko jeho veliké zásluhy o obhájení tajemství velebné Svátosti oltářní; avšak přece něco ze života jeho předeslati musíme.

Sv. Norbert pocházel z rodu vzácného; podle otce z rodiny znamenitých hrabat z Genepů, podle matky z rodu vévodů Lotrinských, tak že dle matky i náš rod panovnický s ním spřízněn jest. Norbert, nejen tělesně vši ušlechtilostí obdařený, nýbrž i duševními vlohami nad jiné vynikající, počal již záhy se vzdělávati ve všech svobodných uměních a dospěl brzy k takové dokonalosti, že svou schopností, výmluvností a učeností podivení všech u velikém stupni vzbuzoval. Což divu, že jak kapitola rodiště jeho města Xanten, tak i biskupská kapitola v Kolíně nad Rýnem si za čest pokládaly, když mohly Norberta — tak vzácného jinocha — do počtu členů svých uvéstí. Jako kanovník kolínský získal si Norbert přízně jak znamenitého arcibiskupa Bedřicha, tak i samého císaře Jindřicha V., jenž ho všemožně vyznamenával. Avšak právě tato přízeň světská a ruch panující tehdy i na dvoře arcibiskupském, neblaze působily na vznětlivého mladého Norberta a svedly ho s cesty pravé na cestu radosti světských a požitků, na které Norbert po několik let krněl nestaraje se o budoucnost. Avšak Boží milost nechtěla nechati tak výtečného ducha Norbertova zahynouti. A jako ukrutný Šavel zázračně Kristem Pánem byl obrácen a stal se Pavlem — jenž cele se oddal Pánu, tak i Norbert světský zázračně obrácen jest Bohem v Norberta svatého, jenž hleděl vši silou nahraditi a napraviti — co byl promeškal a co byl provinil.

Roku 1115 v létě jel Norbert, jsa asi ve věku 30 let s jedním sluhou koňmo do nedaleké vsi Vredenu, aby tam ve

společnosti sobě rovných druhů se poseselil. Co tak jeli krajinou osamotnělou, překvapila je hrozná bouře — hrom uhodil právě před koně Norbertova a vzpirající se kůň svrhne polomrtvého Norberta do trávy. Skoro hodinu ležel Norbert v mrákotách, pak jako z hlubokého spánku se probrav počal v myslí uvažovati celý dosavadní život svůj s jedné a milosrdenství Boží s druhé strany — hluboce sobě povzdechnuv vypravil konečně ze sebe tato slova: »Páne, co chceš. abych činil?« A tu zdálo se mu, jakoby slyšel odpověď s hůry: »Ustaň od zlého a čin dobré, vyhledávej mir a sleduj jej!« To postačilo úplně, aby Norbert učinil první krok k nejpokornější velké svatosti své. Povstav vsedl na koně ještě se chvějícího a upustil mocně jsa dojat místo toto proň tak velevýznamné a důležité. »Ejhle, jak nevyzpytatelnější jsou cesty Páně! Jak veliká je láska Boží k duši lidské, jak veliké milosrdenství, které nechce smrti hříšníka, ale aby se obrátil a živ byl!«

Od toho okamžiku Norbert obrátil se na cestu pravou. Zřekl se bohatství i slávy světské, opasal se provazem na prostém rouše z kůže beránčích, mrtvil sebe, přemáhal pokušení a když se mu zdálo, že dosti silen jest k vytrvalé službě Boží — přijal zbožně posvěcení na kněžství. Když pak slavně konal svou primici — obrátil se po sv. evagelium ke kanovníkům z lidu a v znamenité řeči své vykládal o krátkosti a křehkosti života lidského a o potřebě dobrých skutků a to tak živě a tak přesvědčivě, že všechny unesl a veliká část posluchačů slovy jeho hluboce dotknutá, marnivosti proto se vzdala a dráhu ctnosti nastoupila. Byl to první krásný výsledek práce obrozeného ducha Norbertova. Podobně horlil Norbert i dále a to jak světským tak duchovním připomínaje povinnosti jejich k Bohu a duši a nic nedbal na to, že slova jeho nelibě se dotýkala tak mnohých a že si jen nepřátele z nich dělal. I trpěti již musil. Jeden z mladších duchovních podrážděn jsa kázáním Norbertovým naplil mu do tvaře, což Nor

bert klidně snesl — prohlašuje to se slzami v očích za trest zasloužený, za dřívější provinění svá. Věru: slavný jest Bůh ve svatých svých!

Norbertovi nedostačil úzký kruh posluchačů v Xantenách a v Kolině, duch jeho horlivý pudil jej dále, aby jako missionář cestoval po příkladu Spasitelově po zemi a všude hlásal spasnou nauku kříže a vyzýval ku pokání a polepšení mravův zpustlých.

Vyzádam si plnou moc od papeže, procestoval Norbert celé Německo, Belgie — i do Itálie zašel — všude sám i s druhý svými stejně smýšlejícími horlivě kázal a také mnohé Kristu Pánu získával. Zvláště pak usiloval Norbert o to, aby rozvaděné nepřátele snižil — proto jej nazývali »andělem míru«. V tom ohledu byl Norbert jakousi ohromnou mocí od Boha obdařen, tak že nejednou usmířil nepřátele, kteří sobě pomstu přisahali a nižádným způsobem dříve se smířiti nechtěli.

Na cestách svých dospěl Norbert do města Lavru ve Francii, kdež byl biskupem toho času Bartoloměj. Tento hned prohlédl Norberta a poznav v něm muže Božího, hleděl ho udržeti v diecesi své. I pohnul papeže tehdy v Remeši se zdržujícího, aby učinil Norberta představeným kostela sv. Martina v Lavru. Norbert nemohl odporovati vůli papežově a biskupově, ač nerad přeče z poslušnosti přijal hodnost tu, ale ne na dlouho. Vida, že mu není možné pokažený život a mravy duchovních při tomto kostele napravit, zřekl se důstojenství svého, ale přeče diecesi Lavrskou na prosby biskupa Bartoloměje neopustil, vykonáváje v ní úřad kazatelský.

Biskup neustal prositi Norberta, aby se v diecesi jeho stále usadil a proto jej s sebou vozil po všelijakých místech, kde by se Norbertovi zalíbilo a kde by mu stánek vystavěti měl. Po dlouhém hledání přijeli jednoho dne k místu velmi pustému, bahnitému a naprosto nevzdělanému, jehož bylo jméno »Prémontré«. (Ukázaná louka.) Tam byl nepatrný kostelíček sv. Jana Křtitele. Sotva Norbert místo spatřil, zvolal: »To jest místo, jež vyvolil nám Bůh!« A pomodliv se vroucně v kostelíčku, prosil biskupa, aby mu dovolil s druhem jeho Hugonem

celou noc na modlitbách zde strávit. Biskup svolil a odjel na noc do své nedaleké vsi Arisi. Norbert i Hugo modlili se vždy vroucněji a tu zjevila se noci té Norbertovi bl. Panna Maria anděly obkličena v záři nebeské zvěstujíc mu, že modlitba jeho jest vyslyšena a místo na kterém dlí, že určeno jest k založení hlavního kláštera a jeho řádu. Zároveň mu objevila roucho bílé, v něž on sebe i své duchovní syny příští odivati má, načež to krásné zjevení zmizelo. Druhého rána přibyl zase biskup, tážaje se, jak se Norbert rozhodl? A Norbert s radostí zvolal: »Ctihodný oče — ano, tof jest místo, které vyvolil nám Bůh, ale není vůle Boží, abychom se usadili u tohoto kostelíčka, nýbrž na druhé straně vrchu vystavěti máme klášter, kde bychom bydlili.« Biskup přijal zprávu tuto s radostí, daroval pozemek Norbertovi a oblékl Norberta i Hugona v den obrácení sv. Pavla — 25. ledna r. 1120 v bílé roucho řádové. Tímto svatým obřadem řehole praemonstrátská slavila položení základního kamene svého a Norbert s Hugonem stali se patriarchy tohoto napotom tak znamenitého a daleko široko rozvětveného řádu.

Od místa »Prémontré« má řád název »praemonstrátský« a členové nosí řádové roucho vesměs bílé a ctí co nejvíce Marii Pannu, jako zvláštní patronku a orodovnici svou. Proto také při hodinách kanovníckých modlí se denně i hodinky Mariánské a taktéž denně slouží se mše sv. k počtě bl. Rodičky Boží, zpívá se slavně »Zdrávas Královno« a modlí denně litanie loretské, slaví se slavně svátky Panny Marie a většina kostelů řádových zasvěcena jest královně nebeské. Řád má také mnoho slavných poutních míst Mariánských, jako v Čechách Sepekovy, Maria Štoky, na Moravě slavné poutní místo Sv. Kopeček.

Řád Sv. Norberta byl obrozením a opravou zřízení kanovníckého — má za úkol duchovní správu i společný život podle řehole a nazývá se proto »řádem řeholních kanovníků praemonstrátských«. Z nepatrného semene vyšel řád tento, ale již za života svého dožil se Norbert radostného pohledu na krásně vyrůstající strom řehole své, jenž kořeny svými daleko do všech zemí i zámořských dosa-

hoval a větve své po říších rozšiřoval. Jako Norbert, tak i řád jeho byl zvláštním ctitelům Nejsv. Svátosti oltářní a velikým horlilem pro neporušenost víry v toto veliké a přesvaté tajemství. A Bůh dopřál Norbertovi, že mohl být obhájcem Nejsv. Svátosti oltářní a to obhájcem vítězným. Stalo pak se to takto: V oněch dobách totiž, kolem r. 1124 vystoupil v Antverpách, lidnatém to a bohatém městě belgickém, muž nadmíru vášnivý a urputný, ne sice bez vzdělanosti, ale lstivý, opovázlivý a úhlavní nepřítel víry a náboženství křesťanského, jménem Tanchelm, který počal rozšiřovati nové kacířství, uče, že úřad biskupů a kněží ničím není, že přijímání Těla a krve Páně k spasení naprosto nepřispívá, že nejhlavnější účel lidského života jest, aby všem choutkám a žádostem vyhověno bylo. Jak učil tak žil a páchal mnoho hanebnosti. Drzost jeho dosáhla tak vysokého stupně, že sebe Bohu za rovna pokládal a od svých přívrženců božské pocty vyžadoval. Bylo dosti zaslepených a ve víře sešlých lidí, kteří jeho slovům rouhavým nejen naslouchali, nýbrž i jim uvěřili a dle nich se řídili; koho nemohl Tanchelm slovem pohnouti, proti tomu užíval největšího násilí, maje ku pomoci více nežli tři tisíce zbrojenců. Úlisností a lepým zevnějškem dovedl se Tanchelm vlouiditi v srdce četných panen antverpských, které se mu cele poddaly; ba i matky samy byly tak jim zaslepeny, že dcery své mu přiváděly a byly celé šťastné, když s nimi ohavnost páchal. Tak daleko zavádí blud! A tehdy byl Tanchelm pánem města, neboť byl v Antverpách jenom jeden duchovní a ten ještě své povinnosti zanedbával a pohoršlivý život vedl. Čím více proto nacházela dráždivá slova kacíře víry u neprozíravého obyvatelstva, tím více šířil se mor zkázy mezi nimi.

Což divu, když pramen všech posvěcení a pokrm duše — Nejsv. Svátost oltářní — byla zavržena a za nic pokládána, když kněží byli vyhnáni a ke kostelům cesty zarůstaly travou, neboť nebylo mše sv., nebylo bohoslužby, nebylo kázání a nebylo sv. svátosti. A Tanchelm dospěl i k tomu zločinu, že se opovážil veřejně přede vším lidem zasnoubiti s Nejsv. Rodičkou Boží. Postavil

v chrámu sochu Panny Marie na zem, postavil se k ní, vzal ji za ruku a zasnoboval se s ní, jako kdysi sv. Josef, přečistý panic. Vedle měl pokladnice, do nichž zaslepený a svedený lid házel peníze a jiné drahé věci, jakožto snubní dary Tanchelmovi. Tak okrádal kacíř netoliko lid o viru, nýbrž i o peníze, z nichž potom hýřivě se svými přívrženci žil. Aby se mu dilo lépe dařilo měl k ruce dva prohnané padouchy — Mannessera a Evarchera.

Že řádění takové v městě i v okolí trapný stav a velké nebezpečí vzbuzovalo, jest patrné; pročež také Burkard, biskup kambrejský, uděšen jsa postupem hanebného tohoto kacířství, které nejen město Antverpy již bylo pokazilo, nýbrž i krajiny belgické zaplavovati počalo, obrátil se k Norbertovi, žádaje muže toho svatého a družinu jeho, aby sem přišel a svízelmům těmto konec učinil, dokládaje, že první pokus jeho vysláním 12 kněží do Antverp ku biskupskému chrámu sv. Michala se žádným úspěchem se nepotkal. Norbert vida sice, že mu nastává perná práce a že zde jen na pomoc Boží, která dovede obrátiti srdce lidské, spoléhati dlužno, obrátil se ve zbožné modlitbě k Bohu a vyvoliv sobě několik pro viru a zbožnost výtečných bratří, odebral se do Antverp a započal dilo obraceni.

A tu opět osvědčila se moc Boží, hýbající Norbertem v nejkrásnějším světle. Norbert přišed ke zbloudilým Antverpčanům, nevyčítal, nehrozil, nýbrž s mírností jako druhdy Kristus Pán hleděl přivesti zaslepené ku poznání bludu a pravdy. Věděl, že jsou podobni nemocným, s nimiž s největší trpělivostí jednatí dlužno, aby hned s počátku nebyli odpuzeni a proto s laskavostí k nim pravil: »Vím dobře, moji milí, že více z neznalosti nežli ze zloby opustili jste pramen vody živé a kopali sobě cisterny, které vodu udržeti nemohou. Vydáni jste byli bludu, který jste neznali. Ejhle — já přicházím, abych zvěstoval vám pravdu, kterou jste dosud neznali a jsem přesvědčen, že pravdu tu s nemenší ochotou přijmete, s jakou já ji vám podávati budu — jako jste dříve ochotně přijali blud podávaný vám pod rouškou pravdy.« Tak s dobrotou spíše omlouval Norbert ubohé

zbloudilé nežli je káral a slova jeho do-
tekla se s milostí Boží srdce svedených,
že před Norbertem, laskavým učitelem a
otcem — bludu se zřikali a do lůna
církve zase kajicně se vraceli. Mnozí
přinášeli Norbertovi nejsv. Tělo Páně,
které až šest let v domech svých k vůli
rouhání se mu chovali a veřejně vy-
znávali s pláčem hrozný zločin svůj.
Přicházeli cizoložníci a v nemravnostech
žijící lidé oběho pohlaví a slibovali po-
lepšení. Chrámů se čistily a znovu vy-
světily, poražené kříže postavily, kněží
zpět povolali a Nejsv. Svátosti zase po-
vinná úcta vzdávána a stůl Páně zase
osazen, zbožnost a víra vrátily se v stará
práva svá a tak stalo se z Ninive hře-
šícího — Ninive kající. Tanchelm, jenž
zbaběle byl utekl — sešel bídým způ-
sobem na moři ze světa, zabít byv se-
kerou pro neslýchané rouhání své.

Biskup Burkard, vidatáku radostnou
změnu města i okolí za krátké činnosti
Norbertovy — máje podstatnou obavu,
aby snad po odchodu Norbertově znovu
kacíři se nevzpamatovali, prosil Norberta,
aby zůstal se svými kanovníky u biskup-
ského chrámu antverpského a vykázal
mu také tam značnou část důchodův ko-
stelních. Avšak Norbert povoláním svým
jinam zase veden, nemohl zůstat; za-
nechal alespoň několik bratří řeholních
ve městě, aby simě, které byl zasel, pě-
stovali, zalévali, udržovali, až by vzrostlo
a nepotřebovalo již také péče. Tím stalo
se, že za krátký čas po dřívějším ka-
cířství ani památky nezbylo. Tak se stal
sv. Norbert vítězem nad nevyšlovnou ha-
nebností tou, kterou páchal nestoudný
Tanchelm na nejsvětější Svátosti oltářní
a hájil co pravý, Bohem nadšený rek a
mstilit toto naše největší a nejsvětější
tajemství, zjednav sobě plným právem
zásluh i jména apoštola belgického.
Pročež také vyobrazuje se sv. Norbert
obyčejně v rouchu biskupském v pravici
drže monstranci s velebnou Svátostí a
nohou potíraje zlopestného onoho
zhoubce Tanchelma.

Za veliké zásluhy své o církev Páně
zvolen byl Norbert za arcibiskupa magde-
burského r. 1127, kamž ponejprv se
ubíraje ku slavnému vjezdu — zul obuv
a bos kráčel městem k stoličnému chrámu
svému. Když pak po vykonaném obřadu

vedli ho v prostém řeholním rouchu odě-
ného a bosého do arcibiskupského pa-
láce, nechtěl ho vrátný vpustiti, domní-
vaje se, že se to nějaký žebřák do prů-
vodu připtlel. Když však na něho volali,
že to sám arcibiskup jest, strachy utekl.
Ale pokorný Norbert nebyl uražen, na-
opak vlídně ho zavolal zpět a pravil
k němu: »neboj se ničeho, milý bratře;
neboť lépe jsi mě poznal, nežli tito, kteří
mne sem vedou a k takové důstojnosti
nutí, které já chudý a ubohý nikterak
hoden nejsem.«

I jako arcibiskup zůstal Norbert
věren své chudobě a pokoře; staral se
všemožně o napravení pokleslých mravů,
o lesk a ozdobu chrámů, horlivě kázal
a učil a obzvláště měl na zřeteli úctu
k nejsv. Svátosti oltářní a pobožnost
k bl. Rodičce Boží, kteréžto dvě věci
všude a vždy co nejvíce rozšiřoval. To
také i svým duchovním synům řeholním
jako odkaz otcovský zanechal, aby pe-
čovali o lesk a čistotu oltářů a všeho
co s nejsv. Svátostí ve styku jest, aby
ctili Pannu Marii jako matku svou a
denně ku počtě její mši sv. obětovali a
aby chudých a bídých se horlivě ujímali,
jelikož nikdy ten bídy a nedostatku ne-
zakusí, kdo rád s chudými vše sdílí.
A řád jeho po všechny časy odkaz otcův
věrně plnil. Bůh sám ukázal, kterak milý
jest mu Norbert, protože se tolik při-
čiňoval o obhájení nejsv. Svátosti oltářní
a proto učinil, že z řádu sv. Norberta
vyšla pohnutka k tak veliké a krásné
slavnosti »Božího Těla«. Byla to zbožná
řeholnice z řádu praemonstrátského Ju-
liana v klášteře lutišském, kterou Bůh
viděním poučil, že schází ještě v církvi
slavnost »Božího Těla«, slavnost veliká
a zvláštní, neboť o zeleném čtvrtku nelze
památku ustanovení Nejsv. Svátosti tak
slavně a radostně slaviti pro smutek
utrpení Páně. A církev ujala se tohoto
vnuknutí a vyvinula se z něho ta ná-
drž, největší naše radostná slavnost
»Božího Těla«, která jest pravým vítězstvím
víry naší ve Velebnou Svátost, jakožto
Těla a Krve Páně.

A dále z řádu sv. Norberta vyšla
pohnutka k bratrství »smírné mše sv.,«
o niž jsme v lednovém čísle byli pojednali.

Tak Pán Bůh sám odplatil Norber-
tovi hojnou měrou lásku jeho a úctu i

horlivost pro tajemství božského Syna svého a sv. Norbert ctěn jest a veleben jakožto vítězný obhájce nejsv. Svátosti oltární. Na památku vítězství jeho nad kacířstvím Tanchelmovým slaví se v řádě jeho zvláštní svátek a sice třetí neděle po sv. Duchu a to kanovnickými hodinami a mší sv., tak jako o svátku Božího Těla samého. O prosme sv. Nor-

berta, abychom dle jeho příkladu vždycky víru ve velebnou Svátost vyznávali, ji vždy hájili a bránili, často nejsv. pokrmem duši svou silili, lásku a důvěru v Rodičku Boží zachovali a potom jak zřejmě bude život náš požeňnaný, radostný a šťastný na zemi a odměněn také životem na věčnosti. — Sv. Norberte, oroduj za nás!

Boh Hendl

Velká misie božského Srdce Páně.

Pán Ježíš jest pravé světlo, osvě-
cující každého člověka, přichá-
zejícího na tento svět; On je
cesta, pravda a život; On jest božský
zákonodárce Nového zákona, jenž nás
k Bohu vede a s Bohem sprátelei. Proto
všecka spása a pokoj lidstva i jedno-
tlivých duší spočívá v Ježíši Kristu,
jestliže Jej poznáme a milujeme, zákon
jeho plníme a ctností jeho následujeme.
Toto plnit a působiti k tomu, aby toto
vše i vůkol nás bylo plněno, jest naši
svatou povinností, našim nejvyšším úko-
lem. Než nebojme se, že povinnost jest
příliš těžkou. Pán Ježíš pln lásky k nám
ulehčuje nám tuto povinnost udílením
své pomoci a milosti dle potřeby doby
a v ní žijícího lidu. Aby nás v nynějších
poměrech a snahách našich pohnul, zjevil
nám své milující, zraněné Srdce, které
člověk ještě více zraňuje, když se ke své
škodě od Boha odvrací, Srdce, které přece
touhou hoří nám odpouští a nebe nám
opět získati.

Pro toto Srdce své, nekonečné v bo-
lesti a lásce, žádá Pán Ježíš zvláštní
poctu, aby nám, v poslední době žijícím,
ukázal cestu a usnadnil nám dosíci
pravdy a života. V onom božském Srdci
oprávdu naleznou hříšníci neskončené
milosrdenství, spasitelnou horlivost vlašni,
velikou svatost spravedliví a každý svému
stavu potřebné milosti; skrze toto Srdce

dosáhne společnost lidská pokoje, Ono
odvrátí tresty, které provinění naše vy-
volaly. Tak slíbil nám Pán Ježíš!

Je tedy pro naši dobu, pro jedno-
tlivce i pro celé společnosti úcta nejsv.
Srdce Páně nad míru důležitá. Tato úcta
nezáleží však v odřikávání jednotlivých
modliteb; nikoli, ona je sama v sobě
živou a obživující pobožností, která za-
číná v lásce a útrpnosti, zdokonaluje se
v lásce a následování a konečný cíl její
jest láska dostiučinění a apoštolátu. Po-
božnost tato má úkol jednotlivé duše a
celé společnosti skrze lásku poučovati
o předmětu této lásky. Tento úkol nedá
se vykonati jedním dnem nebo jednotli-
vými pobožnostmi, nýbrž vyžaduje delší
doby. Z té příčiny jest pobožnost k Srdci
Páně v měsíci červnu velice důležitá.
V tomto měsíci se svorným působením,
úvahami, prosbami a dobrými skutky po
delší dobu úcta nejsv. Srdce Páně koná,
doporučuje a zavádí dle výslovného přání
a naléhání církve sv.; což lze poznati
z bohatých privilegií a z četných od-
pustkův, aby jedena každý rád tuto po-
božnost konal a druhé k ní navnadil.
V tom vrcholí naděje a přání papeže
Lva XIII. a Pia X.; proto chce nynější
papež sv. Otec Pius X., aby v církvi
veliká missie v měsíci červnu zavedena
byla, která by se každoročně opakovala
a všecko v Kristu obnovila!

Tato veliká missie božského Srdce Páně sestává z určité doby a činnosti, jež má býti pečlivě připravena a s velikou horlivostí provedena. Touto missií povolává se celé lidstvo a usnadňuje se mu vrátiti se k Bohu pokáním a polepšením se a ke spojení s Bohem skrze posvěcování sebe. Tak tomu chce měsíc úcty nejsv. Srdce Páně, kterážto úcta jest neúčinnějším prostředkem k obrácení a posvěcení duše. Tim více bude v tomto směru působit pobožnost tato jako veliká missie v měsíci červnu, zasvěceném nejsv. Srdci Ježíšovu. Proto má v tomto měsíci všecko směřovati k jednomu cíli, k obnově lidu skrze Krista Všecka rozjímání o vznešených pravdách sv. víry naší, o pravdách, které mocny jsou odvrátiti lidi od kluzkých cest hříčův a vzbuditi v srdci lásku ke ctnosti; všechny pobožnosti, které v tomto měsíci nás rozněcují k lásce k Ježíši Kristu; všechny modlitby a církevní pobožnosti a bohoslužebné výkony; to vše má býti hojicím balsámem duší našich, to vše má mocně pohnouti ku větší vždy lásce k Srdci Pána Ježíše. Takto uspořádaný měsíc červen jistě přinese dobré ovoce, jistě prospěje k obnově duší skrze Krista.

Nemenší prospěch bude plynouti z pobožnosti k Srdci Páně, bude-li se tato veliká missie každoročně opakovati po všem okrsku země. Nebo kdo miluje tuto pobožnost, nespokojí se, aby ji jen v červnu konal, ale koná ji po celý rok a každodenně. Ale to se děje u jednotlivců. Než sv. Otec Pius X. přeje si, aby se pobožnost k Srdci Páně všeobecně, všude a ode všech konala, aby měsíc červen, měsíc nejsv. Srdce Páně, vše

v Kristu obnovil, všechny stavy, všechny spolky a všechny příslušníky sv. církve, jež pojí páska jednotejného učení, jedněch svátostí, páska lásky k jedné nejvyšší viditelné hlavě její. Měsíc nejsv. Srdce Páně má býti slaven netoliko v kostelích kázáním, snadným přístupem ke svatým svátostem, veřejným klaněním se Pánu Ježíši ve Svátosti oltářní a společným sv. přijímáním a získáváním odpustků v poslední neděli; ne, to nestačí, nýbrž má býti jako veliká missie, slaven s nadšením a posvátným zápalem ve všech rodinách, na všech školách, ve všech dílnách, ve všech nemocnicích, ve všech řeholných společnostech, ve všech seminářích atd. V rodině at jest matka láskyplnou učitelkou, aby vstúpila všem domácím úctu k Srdci Páně a zájem pro tuto pobožnost, čímž by každý byl povzbuzen k plnění svých povinností, v rodině by zavládl svornost, zbožnost a krása ctností. Ve školách budiž pobožnost tato prostředkem k vychování, ve spolcích a společnostech budiž pravým apoštolátem, v seminářích budiž poučením a povzbuzením k asketickému životu, v dílnách jako prostředek útěchy. Hlavně se jedná o muže jak v kostele tak i mimo kostel; muže hleďme získati pro tuto velikou missii, bude jim nejen poučením, ale také povzbuzením ku přijetí sv. svátostí a ku šíření apoštolátu mezi známými.

A proto k dílu ruce! Pracujme ve spojení s Marií Pannou! Kněží, vychovatelé, muži katolíci, řeholníci, katolické ženy a matky, všechny vás čeká veliké, apoštolské dílo! Svati a blažení v nebi patří na vás! Ježíš vám světil dokonání svého království na zemi! Nuže obnovme vše v Kristu!

Pomni, abys den sváteční světil!

Podává Fr. Janovský. (Pokračování.)

II.

„Dnes k Tobě, k Tobě, Bože můj,
rozptíám blažen náruč svou,
a všechn vznět a všechn cit
zní k Tobě písně modlitbou.“
(Pukosta.)

Světíme neděli, světíme svátek, když od služebných prací odpočíváme, předepsaným službám Božím obcujeme a bohumilé skutky konáme.

Pracemi služebními rozumíme takové práce, jež se vykonávají s tělesným namáháním, jako práce řemeslnická, rolnická, tovární a j. Všeliká taková práce jest v neděli a ve svátek zapovězena, není-li svrchovaně potřebná, na př. při požáru, povodni, jiném neštěstí, nebo jindy zase koná-li se bez řádného církevního dovolení, jakéž bývá uděleno často zvláště o žních.

Tímto odpočinkem od služebné práce má se nejenom tělu dopřáti osvězení, nýbrž má i duši býti poskytnuta příležitost, více si hleděti oslavy Boží, než jí to bylo možno ve všední dny; i máme pobožně celou mši svatou slyšeti, máme i kázání slyšeti, máme odpoledním službám Božím obcovati, svaté svátosti přijímati, nábožné knihy čísti a jiné dobré skutky konati, jako na př. navštívit nemocné, podělovati chudobné, navštívit hřbitov a pomodliti se tam za drahé zesnulé!

Ovšem na prvním místě stojí mše svatá. Jestliť mše svatá ustavičná obnova křížové oběti Krista Pána, jest středem našeho svatého náboženství, jest přezářným sluncem všech duchovních úkonů, jest vrcholem bohoslužby, jest školou a pramenem všeliké lidské obětavosti. Jaký tedy div, že církev svatá zavazuje pod těžkým hříchem každého křesťana, jakmile přišel do rozumu, by v neděli a ve svátek obcovať mši svatě a to pobožně! Jsme pak pobožně přítomni mši svatě, když ji proto slyšíme, bychom se Bohu klaněli a jej ctíli; když se vystřiháme všeho, co překáží vnitřní pobožnosti nebo ji ruší; když mezi mši svatou dáváme pozor na to, co se na oltáři koná.

Veleslavný hrdina a vlastenec tyrolský Speckbacher, nerozdílný druh nesmrtelného Ondřeje Hofera, síhal v srpnu 1809 prchající nepřátele, Francouze a Bavorsy. Jednu sobotu stanuli vítězni střelci Tyrolané s jedné strany Innského údolí, Francouzi a Bavorané s druhé strany. I zavolal na ně mocným hlasem Speckbacher: »Zitřa je neděle, my vás necháme na pokoji. Kdyby však vám napadlo, do nás se pustiti, pak bychom se spravili!« Nepřátelé byli dojati těmito slovy a nechali zbožných Tyrolanů — když na druhý den služby Boží konali a nahlas sv. růženec se modlili.

A co díme o přeslavném Křištofu Kolumbovi, objeviteli Ameriky: Byltě on nejen odhodlaným, nepřemožitelným plavcem a námořníkem, nýbrž i velehorlivým křesťanem a věrným synem církve katolické. Denně konána na jeho lodích společně ranní i večerní modlitba; nikdy v neděli, ve svátek nevyplul schválně na širé moře; nikdy nesměli lodníci ve svaté ty dny konati práci služebných; v posvátné ty doby podobaly se lodě Kolumbovy plavicím se chrámům, v nichž ze všech srdcí i úst zaznívala chvála Boží. Dobře si byli vědomi mužové tito třetího přikázání Božeho a poctivě je plnili; věděli, že jest to vůle Boží, že jest to vůle svrchovaného Pána a ta jim byla nade všecko. Kéž by i nám!

* * *

Tu však přichází jiný pán; jeho chrámem je třeba továrna, dílna, písařna nebo vůbec nějaký světský dům; jeho věřicím lidem jsou jeho dělníci, tovaryši, učňové, osoby služebné a vůbec jeho poddaní. Ten jim třeba hned napřed, když je přijímá do služby, oznámí: »U mne se pracuje i ve svátek«, anebo když jim toho neoznámí — nepustí jich na služby Boží.

Bohužel, že tento hřích, toto pohrdání službou Boží, toto pohoršlivé znešvecování dne Páně za našich dnů tak

zhoubně se vzmahá a to k největší škodě společnosti lidské. Vždyť Kristus Pán dosud neodvolal svého slova: »Hleďte nejprve království Božího a spravedlnosti jeho a všecko ostatní bude vám přidáno.« Dosud neodvolal své výstrahy: »Co prospěje člověku, kdyby celý svět získal, ale na duši své kdyby škodu utrpěl?« Dosud platí přísloví: »Bez Božího požehnání marno lidské namáhání!«

A jak má Bůh zehnatí lidem, kteří rouhavě znesvěcují den Páně? Či jest nyní ve světě lépe, že se sváteční dnové znesvěcují prací služebnou anebo hříšnými rozkošemi a zábavami místo služeb Božích? Zdaž nesoudíme dobře, pravíme-li, že nynější bída, nouze, strast, nespokojenost, soužení jest větším dílem ovoce bezbožného znesvěcování dnů svátečních? Pán Bůh nebývá beztrestně posmíván; jako ve Starém zákoně až dosud trestá lidi, kteří svévolně přestupují jeho III. příkázání nebo I. a II. církevní.

Lodní kapitán žádal jednou v neděli na svých lidech, aby vykládali zboží z lodi na pevnou zemi. Někteří ihned se měli k dílu; avšak jeden pravil, to že se přičí jeho svědomí, dnes že jest den Páně. Namítal na to kapitán, že jsou tak daleko z vlasti, zde že neplatí nedělní řád jako doma. Odpověděl lodník, že pro něho všude platí Boží příkázání. I rozhněval se kapitán a poručil mu: »Jdi tedy do přístavu a zjednej tam někoho jiného za sebe!« Vece na to lodník: »I to se přičí mému svědomí.« I rozkřikl se kapitán: »Na místě jsi propuštěn; tu máš svoji mzdu a jdi si!« Lodník vzal mzdu a šel; myslil si: »Kdo ví k čemu to bude dobré!« Za několik dní roztrhl se parní kotel na oné lodi a většina lidu zahynula. Pán Bůh nebývá posmíván!

Jako onen dospělý lodník smýšlely i dvě hodné dívky — bratr a sestra. Vidaly, jak v jedné zahradě neděli jak neděli pracoval jakýsi chudás. I zašly si v neděli za ním. Chlapec řekl: »Nevíte, že jest dnes neděle a ta že patří Pánu Bohu?« Muž se zahleděl na děti a pravil: »Kdo jste a co zde chcete?«

Hoch na to dí: »Já se jmenuji Bedřich a tahle — jest moje sestra Anna. My jsme Vám jenom chtěli říci, že ne-

děle patří Pánu Bohu a že ji máme světití.«

Muž se zamračil a ryl dále. Za chvíli se rozkřikl na děti: »Co čekáte? Co je vám do toho, co já dělám? Jděte domů!«

Hoch na to přívětivě: »Půjďme, ale napřed vám něco dáme!« A podal mu peníz.

Jak se podivil muž! Děti řekly ještě jednou: »Dnes je Boží neděle, dnes se nemá rýti . . .« a odešly.

Muž odhodil rýč, zahleděl se za dítkami a řekl si: »Ano, dnes je Boží neděle!« Vícekrát v neděli nepracoval; dítky ony prokázaly mu službu anděla strážného!

»Slavně, zvučně v šit i dále,
slyš, zní zvony kostelní
přes pole a lesy, skály —
svatě ticho nedělní.

Teď to hrá a teď to volá
a teď mocně zaplesá —
a to srdce neodolá,
musí s nimi v nebesa.

Vzhůru, vzhůru letí, náhle
svatou jato zbožnosti,
tam k té výši neobstáhlé
až ke branám věčnosti.«

(Sládek.)

III.

— — — — — zvon náš — — —
vždy le svornosti, k ardenému svazku
má obec věst, v ní udržovat lásku.
To budíž pro vždy zvonu cti,
proč mistr sám jej vytrofil:
Ať vysoko nad bídu naši
a ve stan modrý nad námi
se soused hromu klidně vznáší
a hraučí až s hvězdami;
ať nám je hlasem s nebes výše,
jich hvězdy slatě, jejichž krok
jde Tvůrci k slávě nebem tise
a vede ověněný rok.
Jen věcným tužbám jiných světů
ret kovový buď zasvěcen,
co hodinu však v spěšném letu
svým křídlem čas naň tukni jen.

— — — — —
A jak tón každý v uchu byne,
ať mohutně zvon zvučí je,
tak užij nás, že všecko mine,
že vezdejší vše dožije.

— — — — —
Radost městu zvuč tím kovem,
mír buď zvonu prvním slovem!¹⁴
(Ze Schillerovy »Písně o zvonu«.)

Věru radost zní zvonom zvláště v den Páně, mír a pokoj ohlašovan lidu věřícímu zvláště v Boží neděli. Jsou kraje, jsou země, kde si radosti té, míru a pokoje z té duše váží. Týž poctivec, jehož

slova jsme uvedli hned na první stránce, byl jednou celý rok v Anglii — i vypravuje své tamější nedělní zkušenosti, jak následuje.

Bylo to pilné město, v němž jsem přebýval. Přčetné kominy tovární chrly celý týden černý kouř, po všechny dny leželo celé město pod černým tím mrakem. Avšak v neděli ráno nebylo po mraku ani památky; krásně, volně pod modrým blankytem nebeským leželo krásné město a milounek slunce zrcadlilo se v oknech pečlivě očištěných. Byl to zcela nový obraz. Ve všední dny netrhly se ulice chvátajícím lidem, jedoucimi vozy, pádící pouliční drahou a omnibusy; plno pískání, plno cinkání — jako stálý z dáli přicházející rachot hromu. Ale dnes v neděli, zvláště v prvních ranních hodinách, jest všude ticho, posvátné ticho. Daleko široko vozu neslyšeti. Místa, kde ve všední dny stávají drožky a kočáry, jsou prázdná. Nejezdí ani pouliční koňská dráha — kočí i koně mají dnes neděli. Celé město přidá si dnes hodinu spánku; pro kuchyni všecko, všecko včera v sobotu již opatřeno — dnes v neděli nebylo by kde co koupiti — všechny obchody jsou zavřeny. Noviny se nevydávají, psaní poštou došla se neroznášejí; i listonoši mají Boží neděli.

Nadešel čas služeb Božích. Zvony líbezně sezvánějí. Všecko chvátá do chrámu Páně, každý s kancionály. Velebné prostory chrámové zaznívají zpěvem, modlitbou, slovem Božím, zbožnou účastí při nejdražší oběti. Každý jako by se chtěl zasobiti milostí Boží na celý týden. Též odpoledne a podvečer plní se kostely zbožnými navštěvníky a čas ostatně zbylý tráví se v Boží přírodě; do hospod nemožno, protože jsou vesměs zavřeny. Nemožno-li do Boží přírody, baví se rodiče s dětmi ve svých rodinách, hrou, hudbou, zpěvem a četbou.

Drahou nerad kdo v neděli jede; proto i počet vlaků snížen na pětinu; průměrně jedou v každou stranu jenom dva vlaky. V lednu 1880 sřítíl se nejdělsí most světa, t. zv. »taybridge« ve Skotsku; celý železniční vlak po něm jedoucí zmizel v moři — avšak zahynulo jenom 20 lidí. Kerak to? Více jich vlakem nejelo; bylat neděle!

Ve Skotsku původně vůbec nejezdil žádný vlak v neděli; když pak později několik jednotlivých vlaků bylo povoleno, stával v neděli u nádraží kazatel Robert Burns a horlil tak horlivou řečí proti znesvěcování neděle, že se pasažéři většinou vzdálili a vlak zůstal prázdný!

Začátkem roku 1889 způsobilo v Anglii hroznou nevoli a vzbudilo nejzávažnější odpor, že pojednou po ulicích londýnských prodávány americké noviny — novoyorský »Herald«; protest neustál, až nedělní ten prodej zakázán. Toť nám připomíná horlivost, jakouž druhdy po zajetí babylonském v V. století př. Kristem Pánem v Jerusalemě horlil o svěcení soboty vzácny vlastenec a milovník národa i zákona Božího — Nehemiáš, jenž takto napsal v Písmě svatém:

»V těch dnech viděl jsem v Judstvu, ani tlačí víno lisem v sobotu, nosí snopy v hromadu a nakládají na osly víno, hrozny, fíky a všeliké břemeno a vnášejí do Jerusalema v den sobotní. I osvědčoval jsem, aby v den, kterýž sluší prodávati — prodávali. I Tyrští bydleli v něm, přinášejíce ryby i všelijaké věci prodejné a prodávali v sobotu synům Judským v Jerusalemě. I domlouval jsem přednějším Judským a řekl jsem jim: »Jaká jest to věc zlá, kterou vy činíte a poskvřňujete dne sobotního? Zdali téhož nečinili otcové naši a přivedl Bůh náš na nás všeliké toto zlé, i na toto město? A vy přidáváte hněvivost na Israele, rušice sobotu.«

Stalo se pak, když měly otevřené brány jerusalemské v den sobotní — řekl jsem, aby zavřeli brány a přikázal jsem, aby jich neotvírali, až po sobotě; i ze služebníků svých některé postavil jsem u bran, aby žádný nevnašel břemene v den sobotní.

I zůstali kupci a prodavači všelijakých věcí prodejných venku před Jerusalemem jednou i po druhé. I osvědčil jsem jim, řka: »Proč zůstáváte naproti zdi? Učiníte-li to opětně, vztáhnu ruku na vás!« A tak od toho času nepřicházeli v sobotu.

Řekl jsem také levitům, aby se očistili a přišli k ostřihání bran a svěcení dne sobotního (t. j., aby ostřihající bran nedali poskvřňovati soboty koupia prodejem).

»Také i proto pomni na mne Bože můj a odpusť mi podle množství slito-
vání svých!« (Nehem. 13, 15—22.)

Co dělal tehdy Nehemiáš v Jeru-
salemě — dělají Angličané doma. Hájí
si Boží neděle, nenechají si ji znesvě-
covati; jest jim dnem modlitby, dnem
služeb Božích, dnem klidu a odpočinku.
Vědí dobře, zač za všechno mají Boží
neděli děkovati, ač ve všední dny jsou
plni horlivosti, práce a přičinění a to
dle svého přísloví: »Čas jsou peníze«.
Neděle stala se jim největším dobro-
dincem. Slavný dějepisec jejich Ma-
caulay vyznává upřímně: »Kdyby se
u nás neděle po staletí nebyla pečlivě
světla, byli bychom chudým a nevzdě-
laným národem.« Neděli stali se Angli-
čané národem velikým. V Anglii se ne-
věře a revoluci nedaří jako v jiných
zemích. Proč? Protože se tam neděle
jako tichý anděl míru týden co týden
snáší s nebes výšin, zavítá do každého
domu, tolika srdcím přináší pokoj, jest
smírcem mezi jednotlivými stavy a spojuje,
co se snad během týdne bylo rozdvojilo.
Komu děkuje Anglie za své bohatství,
za svou sílu? Sama to vyznává: »Ta-
jemství našeho pozehnání spočívá v neděli.«

Roku 1851 byla vypsána v Anglii
cena za nejlepší spis: »Jaké pozehnání
plyne ze svícení neděle lidu pracujícím?«
I zaslalo 1044 anglických dělníků svoje
vypracování o tematě tom. Jeden z nich,
zámečnick⁹ Farguhar, napsal mimo jiné:
»Klidnou neděli miluji nade všecko. Lepší
společnosti než mé rodiny a dobrých
knih se mi nechce.« Slovnutný anglický
právník Wilson prohlásil: »Chtějí-li
se mladí začátečníci dočkatí úspěchu,
nesmějí v neděli pracovati. Nedělní práce
není prostředkem štěstí...« Anglický
vrchní soudce Hale napsal svému vnuku:
»Za 50 pracných let svého důležitého
úřadu nabyl jsem těchto zkušeností: 1.
Čím svědomitěji jsem si hleděl povinnosti
nedělních, tím lépe dařila se mi práce
v témdni. — 2. Ačkoliv jsem byl usta-
vičně vrchovatě zaměstnán, nikdy mi
nechyběl čas k náležitě přípravě.«

Když slavnému anglickému ministru
Palmerstonovi blahopřáli o naro-
zeninách a projevíli svůj milý podiv nad
jeho tělesnou i duševní čilostí v tak vy-
sokém věku a při tolika pracích, odvětil
vděčně, »že za svou dosavadní čilost i
za pevné ještě zdraví děkuje zvláště svému
zvyku, že v neděli se povždy zdržoval
všeliké práce.« (Pokračování.)

Rodnému kraji.

Ty rodný kraji! Co v tobě žije
překrásných dojmův, upřímných slov;
tu ráda duše v vzpomínce žije,
když přijdu z města pod rodný krov.

Zde ráda bloudím po lese, poli,
zde nechat boly chci duši své,
zde povím všecko, co v srdci bolí,
zde ráda zpívám písničky své.

Tys moje touha a moje všecko,
tys mládí mého milý druh,
zde jsem si hrála co malé děčko,
na věnce kvítky skýtal tvůj luh.

Ty rodný kraji, kolébko milá,
sníti mě chvíli u sebe nech,
bych zase v městě pokojně žila,
tobě tu patří každý můj dech.

A. M. Kadlčíková.

Obrázky z katolických missií.

Podává MAXMILIAN WEINBERGER

XI. Revoluce v Portugalsku.

(Od 4. do 10. října 1910.) — Vypravuje sestra Marie Cecilia z řádu frantiskánek. (Dokončení)

Konečně přijelo k našemu domu 7 nebo 8 automobilů. Surově a násilně vhečmali nás do nich. Tu zvolal kdosi: „Tyto trpí nespravedlivě, trpí za jiné!“ „Nikoliv“, odpověděl jakýsi voják — „ale střílely na lid, sám jsem to viděl včera večer, tamhle z toho okna.“ Na tuto lež neodpověděl nikdo. Lid zdál se již býti dlouhým rozčilením unaven. Z oken okolních domů pozorovali poděšeně sousedé náš odchod, ale pomoci nám nemohli.

Automobily již ubáňejí ulicemi. Vedle šofera sedí po obou stranách námořní voják a nabitým revolverem míří na lid. V automobilu naproti nám sedí důstojník v civilním obleku se střelnou zbraní na nás namířenou. Právili nám, že nás zavezou na nádraží, zatím zavezli nás k místodržitelci. Musily jsme vystoupiti do druhého poschodí, kde nás vhečmali do komory tři metry dlouhé a dva metry široké, kde nebylo ani vzduchu ani světla. Polouzavřené dvěře vedly do kanceláře, odkud nás úředníci střežili.

Tam jsme ztrávily hodnou chvíli, načež nás zavedli do arsenálu, bezpochyby proto, že místnosti v místodržitelství byly příliš malé a nás bylo mnoho. V arsenále bylo zajato asi sto jiných sester. Byly tam již od rána. Také jim nebylo dovoleno, něco s sebou vzít. Dvanáct z nich bylo raněno a do vojenské nemocnice dopraveno. K večeri dostaly jsme kousek chleba a trochu vody. Noc ztrávily jsme na židlích, toliko pro chovanky vyprosily jsme tři slamníky. Když následujícího dne 9. října důstojník službu konající viděl naše hubené snídáné — chléb a vodu, zvolal: „To je nelidské!“ a poručil námořníkům, aby nám donesli mléka a vína. Také studenou rybu dal nám přinést.

Okolo deváté hodiny přišel ministr spravedlnosti Alfonso Costa, obešel nás s kloboukem na hlavě a povolal nás pak do své úřadovny. Tam měl k nám nejprve řeč o poslušnosti k zákonům. Potom musily jsme udati účel našeho ústavu a počet našich klášterů v Portugalsku. Zapsal si jméno každé sestry a na konec prohlásil, že se nesmíme nikdy již jako řeholnice do Portugalska vrátiti. Potom byly jsme prohlášeny

za svobodné, ale přes to střežili nás vojáci celý den. Časem přicházely sestry z jiných řádů a všechny stihl týž osud jako nás. Byly vesměs ze země vypovězeny O jedné hodině s pálnoci přivedli poslední řeholnice. Byly to dominikánky, z nichž některé neměly ani času, aby se do světských šatů převlékly.

Konečně o 8 hodinách večer dostavil se automobil, který nás měl dopravit na nádraží. Ale jaké nebezpečství hrozilo nám v tak pozdní době! Chátara byla vínem zpitá, všechny ulice jí byly plny. Vojáci a námořníci nebyli s to, aby ji drželi na úzdě. Divoký křik a hrozby zněly nám vstříc. Pěšté se zatínaly a zvedaly k ráně . . .

Za pekelného lomu ujížděl automobil oživenými ulicemi. Na nádraží zavřeli nás do síně ozbrojenými vojáky strčené. Potom automobil zajel do kláštera tolikráte, až všechny sestry byly pohromadě.

Konečně přiblížil se čas odjezdu. Vojáci nás vzali doprostřed a zavedli do vozů třetí třídy. Dříve však ještě, nežli jsme do vozů mohly vstoupiti, vrhla se na nás luza. Sami vojáci musili ustoupiti. Několik okamžiků byly jsme od sebe odtrženy, ale nejsvětější Panna, k níž jsme se stále modlily, nás chránila. Sešly jsme se ve vagonech všechny. Námořní důstojník a dva vojáci vstoupili s námi a mířili z okna na lid, aby ho zastrašili. Vlak se hnul . . . Ale luza vidouc, že jí kořist uniká, dala se do pekelného křiku, spílala a vyhrožovala nám tak dlouho, dokud jsme jí nezmizely s očí.

O 4 hodinách ráno bylo nám zaměněti vlak. Musily jsme vystoupiti a naši průvodčí vykážali nám místo v čekárně. Ale nečekaly jsme dlouho; brzy dostavil se na nádraží smíšený vlak, který nás měl dopravit na hranice španělské a do toho jsme vsedly. Konečně byly jsme samy, neboť vojáci, kteří nás dosud chránili, nás opustili. Ale potřebovaly jsme celého dne ještě, než jsme dojezdy do Španělska. Na každé stanici bylo nám zakoušeti hrozeb a posměchu rozkáčené luzy; ale čím více jsme se od hlavního města vzdalovaly, tím pokojněji bylo. Na španělském pomezí šlo vše hladce, rovněž na francouzském. Dne 12. října přijely jsme šťastně do Paříže. Mnoho jiných našich sester bylo tam již před námi přijelo;

čekaly na rozkaz představených, kam a do kterých zámořských missií by se měly odebrati. Všecky pak bez výjimky těšíme se na nová působistě, která nám budou přiřčena.

XIV. Obrázek z missií jihoamerických.

V severní části pověstné argentinské republiky, odkud se dováží maso do Evropy a v poslední době i do Rakouska, leží na řece Parané město Posada. Tam činí řeka hranici mezi Argentinou a územím indiánským, náležejícím republice Paraguay. V pohraničním argentinském území žije ještě mnoho Indiánů, ještě více však v sousední republice Brasílii. Že těmto zbývajícím původním obyvatelům Ameriky od bělochů bohužel vykořisťovaným a tělesně i duševně zanedbaným, katoličtí missionáři všemožnou péči věnují, netřeba dokládati.

V řečeném městě Posadě mají missijní sestry malou, chatrnou nemocnici. Bezmála již dvě léta — píše jedna z nich — zde působíme. Děkujíce Bohu můžeme s radostí na tento čas zpět pohlédnouti. První těžkosti jsou překonány, hlavní předsudky domorodců proti nám zlomeny, nějakým bytí a malým úspěchem se můžeme honositi a tak hledíme důvěrně budoucnosti vstříc, pevně doufajíce, že požehnaní Boží i přístě nás provázeti bude a nám nahradí, čeho našim slabým silám se nedostává.

Máme zde stařenu, která prý je 115 roků stará. Z celého jejího zevnějšku lze také skutečně na tak vysoké stáří souditi. Větším dílem je dosud při dobrém humoru, velmi lživá a což nad jiné důležité, při chuti velmi dobré. Dříve zažila prý lepších dnů a často, když ji navštívíme, lamentuje žalostně a vzdychá po uplynulých krásných časech. Hlt oleje, jejího to oblíbeného nápoje, anebo mléka, škatulka se zápalkami nebo svíčka, anebo také kus nějaké látky, ba i papíru na zaobalení rukou a nohou, které si popelem, tukem anebo svařenými bylinami natírá, činí ji zase šťastnou a spokojenou. Trojnásobné požehnaní nebes svolává potom na hlavu dárcovu a mluví při tom velmi pěkně chvalořeči.

Naše starocha umí se také modliti a modlí se ráda a pěkně, ale nikdy v přítomnosti jiných. Večer zatarasí okénko a dvěře své jizby velkými klacky, zapálí ně-

kolik svíček, postaví je na vyhloubený kámen, který nazývá svým svícem a potom teprve se modlí. Když ji tak člověk potichu pozoruje, myslil by, že má před sebou starou čarodějnicí. A má skutečně také některé pověrečné obyčeje. Když je po modlitbě, zapálí si cigaretu, bez které zdejší ženy nemohou býti živý, tím méně taková stará osoba. Již mnohý veselý kousek jsme s ní zažily a ztratí-li kdo veselou mysl, třeba jemu zaskočiti k staré Petroně; tam jí jistě zase nabude.

Mimo naši starou Petronu bydlí u nás jiný ještě host — Don Domingo jménem. Ubohý ten muž je malomocný; ruce a nohy mu v pravém slova smyslu uhnívají; ano, nemoc zachvátila již i oči. Přes to je při svém velkém utrpení spokojen a doufá den ode dne ve své uzdravení. Jeho příbuzní se o něho docela nestarají. Dvě roztomilé děti mu odňali, co ho velmi bolí. Při tom snáší svůj osud trpělivě a mohl by mnohemu nespokojenci býti vzorem.

Mimo to přebývá zde ještě několik jiných nemocných, kteří též nakažlivými nemocemi jsou postiženi a proto také od ostatních jsou odloučeni. A přece, ačkoli z lidské společnosti jsou vyloučeni, jsou nicméně tak skromní a spokojeni, že by se mnozí netrpěliví od nich mohli učiti. Nejmenší službička jim prokázána je nad míru těší a činí šťastnými.

Nával do naší nemocnice v minulém roce podává důkaz, že nemocní se jí už nyní nebojí. Mnozí přichází ovšem dosud nesměle a nedůvěřivě, ale nedůvěra brzy mizí, když vidí, jak dobře to s nimi miníme. Počet nemocných kolísá obyčejně okolo čtyřiceti. Více nemůžeme bohužel přijímati. Tak mnohý bývá odmítnut slovy: „Již zde není žádného lůžka!“ Kéz by sám Bůh vzbudil nových dobrodinců, aby chom se zamýšlenou novostavbou brzy mohli započítí!

Mimo ošetřování našich domácích nemocných máme na starosti také obvazování raněných přespolních. Lze těžko věřiti, jak ošklivými, bolestnými a smrdutými ranami mnozí domorodci jsou stíženi. Právě v tyto dny přišel sem muž s ranami na noze, z nichž sestry červíky až 70—80 cm dlouhé vytahovaly. Ubozí se bolestmi často až svíjejí. Divíme se někdy skutečně, co všecko zdejší lidé dovedou snést a vytrpěti. Naše lékárna poskytuje léků nemocným domácím

i chudým přespólním, jichž počet je nemalý. Mnohdy mají v lékárně dvě sestry celý den co dělati.

V náboženském ohledu zažily jsme již také mnohých radostí. Zde v nemocnici máme příležitost viděti hlubokou duševní bídu zdejších obyvatelů. Mám za to, že v mnohé naší pohanské missii v temné Africe to vypadá lépe nežli u nás. Nevědomost těchto lidí je zrovna neuvěřitelná a zdejší mravy a obyčeje jsou všechno —

jenom ne křesťanské. Jaký div tedy, že nemocní vyšedše z nemocnice jako znovu zrozenými se cítí. Zdrávi na těle i duchu neradi a smutně odcházejí od nás a většinou by raději u nás navždy zůstali. Celkem jsou dobrým slovům přístupni a ochotni. Jako všude, neschází ani zde posměvačů a pomlouvačů. Ale my to snášíme trpělivě a náhradou jest nám vždycky nevýslovná radost, kdykoli jsme dobrému pastýři tu neb onu ztracenou ovečku přivedly.

Zdrávas, Panno!

Zdrávas, Panno skromná,
růže sladká, vonná,
zdrávas, Panno důstojná,
hvězdo jitrní, pokojná!

Zdrávas, Panno čistá,
bráno k nebi jistá,
zdrávas hvězdo spanilá,
Matko Boží rozmilá!

Zdrávas, Panno svatá,
hvězdo jasná, zlatá,
zdrávas, Matko milosti,
útěcho v mé bolesti!

Zdrávas, Panno blahá,
Matko milá, drahá,
Zdrávas, Panno Marie,
čistý květe lilie!

Zdrávas, Panno sličná,
těcho ustavičná,
Zdrávas, Panno jediná,
popros za nás u Syna!

A. M. Kadlěčková.

Maria, pros za nás!

Slunce ještě nezapadlo
a již měsíc svítí,
jeho záře ve hladině
malé říčky svítí.

Zadívám se do té vody,
měsíc pozoruji,
jak tam spolu s hvězdičkami
na nebičku plují.

A ve křoví ptáček malý
zpívá modlitbičku,
s větve k větvi poskakuje
svému ku hnízdečku.

A hned za ním dumné zvony
„Anděl Páně“ zvoní,
a to slunko tam za hory
k spánku hlavu kloní.

Celým krajem nesou zvony
ono krásné „Zdrávas“,
rety tiše šepotají:
„Maria, pros za nás!“

A. M. Kadlěčková.

Pašiové hry v Horní Ammergavě.

Vypravuje Karel Baltk, děkan. — (Pokračování.)

Hudba.

Tvůrcem hudby při pašiových hrách v H. Ammergavě byl tamní učitel Rochus Dedler. Narodil se v H. Ammergavě dne 15. ledna 1779, stal se učitelem a ve svém rodném místě také působil jako učitel, kostelník, zpěvák a varhaník. Byl hudebně velice vzdělán a také plodným hudebním skladatelem. Hudbu k pašiovým hrám psal nepřetržitě od Nejsvětější Trojice r. 1814 do vánoc téhož roku. Hudba je vážná, jednoduchá, prostá, ale dojemná. Zaujímá podřízené stanovisko. Má za účel naladiti mysl posluchače k velikému dramatu, klidniti a konejšiti jeho rozechvěnou mysl a vyplňovati dobu, které je třeba, aby kulisy mezi jednotlivými představeními za oponou mohly býti proměněny. Jenom verše provázeny jsou hudbou, prosu přednášejí herci bez průvodu hudebního. Hudba velmi vhodně přiléhá k obsahu a působí mocným dojmem.

Celý orchestr čítá 36 mužů. Umístněn jest v divadle mezi hledištěm a jevištěm v místě značně sníženém, takže ho ani diváci ani herci nevidí.

Hudbu Dedlerovu opravil r. 1899 Ferdinand Feldigl, kapelník při pašiových hrách.

Vždy večer přede hrou koncertuje na náměstíčku kapela 60 mužů. Koncert začíná o 1/9 hodiny večer a trvá něco přes 1/2 hodiny. Hudebníci stojí vedle kašny, jejíž střed zaujímá kamenná socha Krista na kříži. Z Kristových 5 ran prýští čistá pramenitá voda a padá do kašny. Je to velevýznamný symbol, znázorňující, že pěti ranami Kristovými byli jsme obmyti od hříchů. V celku všech hudebníků jest 76. Všichni jsou domácí rodáci.

Hudbu fídlil roku minulého místní učitel Ferdinand Rutz. Jak úlohy herců, tak i část hudební obstarávají výhradně jenom prostí lidé domácí a nikoliv odborní umělci divadelní nebo hudební. Ovšem se po celých devět let vždy pilně cvičí, aby roku desátého mohli se cti před celým světem vystoupiti.

Divadelní budova.

Jako všude jinde, tak i v H. Ammergavě hrály se pašiové hry původně

v kostele. Později, když počet diváků byl tak veliký, že malé prostory chrámové nestačily jich pojmuti a také hráti v kostele bylo zakázáno, hrálo se na hřbitově rozkládajícím se kolem kostela.

Roku 1830 se ukázalo, že ani prostory hřbitovní nestačí a proto na severní straně za vesnicí na louce postavena zvláštní dřevěná budova. Ačkoliv budova byla velikých rozměrů, přece již r. 1840 musila býti rozšířena.

Roku 1890 byla budova zvětšena a jeviště upraveno. Náklad obnášel 100.000 marků. Tím, že jeviště bylo zvětšeno a opatřeno různými přístroji, jest možno s největší rychlostí a přesně měniti kulisy.

Ku zdokonalenému jevišti bylo v r. 1900 i zdokonalené hlediště připojeno. Stará budova byla stržena a novou velkolepou dřevěnou budovou nahrazena. Hlediště toto vystavěl inženýr dvorního divadla z Mnichova Max Schmucker nákladem 246.758 M. Jest 47.3 m. dlouhá a 47.6 m. široká. Jest kryté obrovským obloukovitým stropem, dosahujícím výšky 27 m. Celá tato obrovská stavba jest ze dřeva, jenom obloukovitý strop spočívá na šesti železných obloucích, z nichž každý váží 20.000 kg. Proto také kouření v budově a na několik metrů okolo jest přísně zakázáno. Také kočáry a automobily svázející diváky k budově, nesmějí dojeti až k samému divadlu, nýbrž zastaviti opodál.

Do tohoto obrovského hlediště vchází se 12 branami, takže ve třech minutách veškeré obecenstvo může vyjiti. Na straně k jevišti jest hlediště úplně otevřené, takže diváci vidí nejen celé jednání na jevišti, ale i skalnaté a lesnaté okolní hory a oblohu.

V hledišti v dlouhých hustých řadách stojí číslovaná překloповací sedadla. Každá zadnější řada sedadel jest o něco vyvýšenější nežli přední, takže všichni diváci v celém hledišti velmi dobře na jeviště vidí. Také v celé budově jest každé slovo velmi dobře slyšeti, neboť herci všichni mluví jasným, zdravým a silným hlasem a mají vyskolenuou výslovnost.

Sedadel je v celku 4200. Jsou rozdělena v 5 tříd. V prvních řadách stojí sedadlo k jedné hře 10 M, v dalších řadách 8 M, třetí místo 6 M, čtvrté 4 M a páté 2 M. Místa k stání vůbec nejsou. Bylo by také velmi obtížné pro diváka, který třeba dalekou cestou jest unaven, kdyby měl stát při hře, jež trvá plných osm hodin. Nejzadnější na vyvýšeném místě jest několik knížecích loží po 20 M.

Zadní stěny hlediště jsou pomalované. Když se divák zdvihne se své židle a obrátí se, vidí na jedné polovici zadní stěny namalované pašijové hry v H. Ammergavě r. 1634 a na druhé straně blízký klášter v Ettalu, jenž měl tak velký vliv na pašijové hry v H. Ammergavě.

Ačkoliv přední strana hlediště jest úplně volná a horský vzduch volně nad hlavami diváků prouditi může, přece ještě po stranách v budově nad vchody jsou ventiláčnická okna, jež dle potřeby se mohou otevřít. Pobyt v divadle jest příjemný. Divák se domnívá, že jest v přírodě.

Před divadlem jest řada zvláštních kas, kdež se ke hrám vydávají lístky, ale ke kasám již se nikdo nehlásí, poněvadž si skoro každý nese vstupenku s sebou.

V budově jest také pohotově hašičský sbor, aby v případě požáru ihned mohl zakročiti.

Mezi hledištěm a jevištěm jest t. zv. »proscenium«, totiž nekrytá, prkenná podlaha obrovských rozměrů, na níž před začátkem každého představení vystupují zpěváci a zpívají. Tito zpěváci a zpěvačky musejí snésti nepohodu deště i prudkých paprsků slunečních, neboť se hraje za každého počasí. Loňského roku, který byl chladný a deštivý, tito zpěváci mnoho zkusili. Také i z dítek, kterých bylo při hře zapotřebí pro úlohy andělů, tři se nachladily a onemocněly.

Pohled na jeviště působí mohutným dojmem. V prostředku za prkennou podlahou pro zpěváky jest vlastní přikryté jeviště. Střecha jest ze skla, čímž dodává se jednotlivým scénám zvláštního zabarvení.

Opona jest pomalována. Uprostřed znázorněna jest socha Mojžiše, na jeho jedné straně obraz Isaiáše a na druhé obraz Jeremiáše. Tato přední dřevěná opona skládá se ze dvou polovic, z nichž

jedna posunuje se na pravo, druhá na levo.

Druhá opona jest plátěná a vyzdvihuje se do výše, jako jest tomu pravidelně u jiných divadel.

Po obou stranách jeviště jsou znázorněny jerusalemské ulice, na pravo přes ulici je palác Annášův, na levo palác Pilátův. Ku každému z nich vedou schody.

Toto jeviště jest celý souhrn budov. Jest kolem ohrazeno zdí. Pěti vchody vcházejí herci dovnitř. Muži mají místa oddělená, dívky také. Vdané ženy vůbec nehrají. Jakmile se některá dívka provdá, vzdává se tím zároveň i naděje při budoucích hrách některou úlohu dostati. Představitel Krista má svůj zvláštní pokojík a zvláštního sluhu. Zvláštní místnost má i vrchní regisseur. Z této místnosti nesčíslné dráty vedou po všech různých místnostech — regisseur elektricky udílí na všechny strany rozkazy.

Přípravy ke hře.

Hraje se jenom v létě. Již předem jest stanoveno, které dny se hráti bude. Hraje se pravidelně v neděli a ve středu. Nedostane-li se k těmto »hlavním« hrám míst, opakuje se celá hra nezkráceně dne následujícího. Tak r. 1910 hrály se »hlavní hry« v květnu třikrát, v červnu šestkrát, v červenci sedmkrát, v srpnu devětkrát, v září pětkrát. V celku bylo předem stanoveno, že bude 30 »hlavních« her. Ale nával byl skoro vždy tak veliký, že se hry musily 26krát opakovati dne následujícího. Místo třicetkrát hrálo se tedy v celku 56krát.

K těmto hrám rozdalo »pašijové komité« zástupcům tisku a zástupcům úřadů v celku 1842 bezplatných vstupenek. Jiných volných lístků vojínům, zřizencům dráhy, obyvatelům okolních vesnic dáno bylo 4700 kusů. Ku hlavní zkoušce, která se konala 11. května a která se již rovnala úplnému představení, dáno bylo obyvatelům domácím a okolním 4200 volných lístků. Prodáno bylo v r. 1910 ke všem hrám v celku 223.584 vstupenek, za něž strženo 1,545.254 M.

Tento velkolepý úspěch není zajisté jenom nahodilý. Žádná věc na světě není bez příčiny. Tajemství úspěchu spočívá

pravidelně v pilné předcházející práci. A můžeme říci bez nadsázky, že obyvatelé H. Ammergavy se devět let připravují a desátý rok klidí slávu i peníze. Neříká se nadarmo, že v H. Ammergavě pět let se mluví o hrách minulých a pět let druhých se mluví o hrách budoucích.

V r. 1901 postavila si obec uvnitř vesnice zvláštní cvičné divadlo, kdež se každoročně hraje, herci se cvičí, hrají různé jiné hry, aby se vyškolili. Zde také se objevují vlohы herců a hereček. Nejlepší se vybírají potom k pašijovým hrám. Toto pokusné divadlo slouží svému účelu po devět let. Desátého roku zřídí se v něm ubytovací kancelář a jeho místo zaujme velkolepé a vznešené divadlo »pašijové«, vypínající se vysoko nad ostatní příbytky v severním konci vesnice. V divadle pak uprostřed vesnice vydávají se lístky, vykazují se noclehy, prodávají texty hry, dávají pokyny atd. Zde psací stroj jest ve stálé činnosti, několik úředníků odpovídá na dotazy z celého světa docházející, jednotlivým domácím rodinám přidělují se vstupenky, jež pak samy společně s noclehy hostům nabízejí. V ubytovací kanceláři stojí zástup žen a dívek nabízejících vstupenky a noclehy, pokud ovšem vstupenky vystačují. Není se čemu diviti, že noclehy a vše ostatní jest dražší, poněvadž nával cizinců jest jenom jednou za deset let a přece celých deset let jsou byty a postele zařízené. Také potraviny a všechny ostatní potřebnosti jsou dováženy z ciziny, čímž se značně zdrazují.

Celé pašijové hry řídí vlastně obec. Obecní výbor tvoří základ »pašijového komitétu«, k němuž jsou i jiní váženější a zkušenější občané zvoleni. Starosta obce jest bez volby předsedou pašijového komitétu, místní farář jeho čestným členem.

Podle starobyklého zvyku dlouho přede hrou sejdou se všichni občané mající právo volební v radnici, aby rozhodli, má-li se budoucně zase hráti čili nic. Ovšem jest to otázka jenom formální — všichni hlasují kladně. Sezení toto konalo se pro hry r. 1910 již dne 7. července 1907. Dne 3. listopadu téhož roku bylo již zvoleno celé »Pašijové komitét«. Ke 14 členům obecního zastupitelstva bylo zvoleno ještě 6 nových členů.

Toto dvacetičlenné komitét bere na sebe veškeru starost a zodpovědnost za zdar budoucí hry. Především žádá k světským úřadům, aby hráti se smělo. Toto vládní dovolení došlo dne 3. června 1908. V tomto dovolení v posledních letech vždy výslovně stojí, že obec jest povinna celou třetinu čistého výtěžku věnovati na všeobecně prospěšné obecní účely. Tato »třetina« přispěla nesmírně ku zvelebení obce. Krásná škola, jatky, regulace, vodovod, chudobinec atd. mají co děkovati v prvé řadě této »třetině«.

Pašijové komitét brzy má plné ruce práce. Je třeba zaříditi vše k budoucím hrám, vybrati osoby herců a hereček, doplniti šatnu, poříditi mnohé nové obleky, postarati se o reklamu v časopisectvu domácím i zahraničním, projednati otázky stavby, fotografií, knížek textových, pohlednic, vstupenek, bytů atd. Komitét zasedá mnohdy až dlouho do noci a často za sebou.

Nejchoulostivější otázkou jest volba herců a hereček. Dítě od maličkosti v ovzduší divadelním vyrůstá a od otců učí se lásce ku hře. Dostati čelnější úlohu jest velkým vyznamenáním. Fotografie čelnějších herců a hereček v roce hry jsou skoro v každé výkladní skříní v Mnichově, ano i v jiných velkých městech Německa.

Za deset let se změní mnoho. Někteří herci umřeli, jiní sestárli nebo onemocněli a ku svým dřívějším úlohám nejsou schopni, někteří odešli do světa, někteří jsou hudebníci a proto na jevišti vystoupiti nemohou, rovněž i 38 zpěváků a zpěvaček ze hry jest vyloučeno. Kromě toho každý člověk své schopnosti výše cení a proto očekávají mnozí, že budou zvoleni ku hlavním úlohám.

Celé vesnice o ničem jiném nemluví nežli o tom, kdo asi jakou úlohu obdrží a kdo by se ku které hodil. Předběžné porady začaly začátkem října r. 1909.

Nejdříve komitét se radilo. Potom jednotliví jeho členové podali písemně své návrhy. Dle nich sestavena kandidátní listina, jež předložena veškerému obecnstvu místnímu ku posouzení a ku schválení.

A nyní nastal v celé vesnici rozruch. Někteří spokojeni se svými úlohami děkovali jednotlivým členům komitétu, jiní

nespokojení, zklamání a roztrpčení se zlobili. Ale L. Lang, vrchní aranžér byl neúprosný. Ani prosby ani slzy jednotlivců jim nehnuly. Má-li zdar být úplný, musí jednotlivec se svým přáním podrobiti se celku. Osoba ustoupiti musí tam, kde jedná se o prospěch věci.

Když takto kandidátní listina veřejností byla posouzena, přikročeno k volbě definitivní. Dle starobylého zvyku odebralo se »pašijové komité« a množství místního obecnstva v 9 hodin dne 12. října 1909 do kostela, kdež byla slavná mše svatá se vzýváním Ducha Svatého.

Vyprosivše si pomoc a osvícení Ducha Svatého, přikročili členové »pašijového komitétu« ku vlastní volbě. Volba ta vyžaduje nesmírné obezřetnosti, trpělivosti a námahy. Vždyť v celku jest třeba zvoliti 760 osob, které na jevišti vystupují, z nichž 110 na jevišti také mluví! A každá úloha vyžaduje jiného nadání a pochopení.

Konečně jednotlivé úlohy jsou obzazeny. Hlavní úlohu obdržel představitel Krista A. Lang z r. 1900 na r. 1910 zase. Osvědčil se minule znamenitě, nezkame ani nyní.

Tento muž ušlechtilého a něžného výrazu hned po pašijových hrách r. 1900 cestoval do Italie a byl od sv. Otce I. va XIII. přijat ve zvláštní audienci. Na zpáteční cestě zajel do Vídně, kdež byl představen kardinálu Grušovi a purkmistru dru Luegrovi. R. 1901 zajel

si i do Londýna a do Ameriky R. 1902 oženil se s Mathildou Rutzovou, jež zpívala r. 1900 ve sboru. Královna italská Margarita poslala mu k svatbě darem stříbrný džbán. Od sedmihradského biskupa Majlatha obdržel kříž se svatými ostatky. Rovněž darem dostal loni i zlaté maňetové knoflíky a volný lístek na cestu do Palestýny, kamž se brzy na pout vydá.

Prvním aranžérem zvolen zase Ludvík Lang, místní rodák, jenž studoval na akademii v Mnichově a nyní jest v H. Ammergavě ředitelem řezbářské školy. Jeho zástupcem zvolen Jan Mayr. Ředitelem hudby zvolen místní učitel Ludvík Wittmann, jeho zástupcem Ferd. Rutz, řezbář. Ku přednášení »prologu« zvolen professor řezbářské školy A. Lechner, zvoleno i 12 apoštolů, za »Marii« zvolena Ottilie Zwicková, za »Magdalenu« Marie Mayrová. Některým zůstaly úlohy jako měli v r. 1900.

Kromě toho zvoleno 50 cedulářů a uváděčů na místa, zpěváci, hudebníci, oddělení zdravotní, bezpečnostní, ubytovací atd. V celku na 1000 osob obdrželo své určité úlohy. Odpočteme-li vdané ženy a nemluvnata, vidíme, že skoro každá osoba v celé vesnici — starce a školní dítky nevyjímaje — obdržela svou úlohu.

Po volbě osob nastalo rozdvání úloh. Každý se musí svoji úlohu naučiti nazpaměť.

(Pokrač.)

Různé zprávy.

Úpadek náboženského života. Všeobecně se nařiká, že ubývá všude víry a že náboženský život klesá. Na universitách v Německu bylo r. 1840 přes 2000 protestantských theologů, roku 1890 jich bylo 4536, r. 1910 jen 2320 a přece se obyvatelstvo protestantské v Německu od roku 1840 zdvojnásobilo. Na některých vy-

sokých školách v Německu jest úbytek theologů protestantských až příliš nápadný. Na př. v Berlíně jich bylo r. 1890 686, r. 1910 jen 247, v Halle byl poměr tento 730 a 271, v Jeně 113 a 56. V Berlíně bylo roku 1907 17.422 protestantských sňatků církevně požehnáno, roku 1908 již jen 9390, za rok tedy o 7000 méně. Ze

všech protestantů v Berlíně jde jen 7 procent jednou za rok k večeři Páně. V Kielu bylo r. 1910 na protestantské theologické fakultě 8 profesorů a 40 studentů, v Bonnu 80 studentů a 13 profesorů.

Duchovní pouť do Lurd. — V době od 21. srpna do 2. září 1911 konati se bude III. česká pouť do Lurd. Komu nebude možno vykonati pouť tuto skutečně, to jest osobně, může tak učiniti duchovním způsobem. Přihlásili se totiž k pouti této někteří nemocní, ale chudobní lidé, kteří by rádi do Lurd putovali. Jsou dvě osoby slepé a několik jinak nemocných, celkem **patnáct osob**. Je potřeba pro ně almužny. Kdo tedy nemůže osobně se pouti účastniti, necht laskavě poskytne jakoukoliv almužnu. Tyto almužny se věnují: 1. Na zaplacení cesty oněm nemocným nemajetným poutníkům. — 2. Pokud stačí, na zbudování praporu, který poutníci s sebou do Lurd přivezou a tam na památku třetí české pouti ponechají. Jsou tam již prapory I. i II. české pouti, které věnovalo pořadatelstvo. — 3. Na sloužení mši sv. v Lurdech za všechny, kteří duchovně pouti se účastní. »Kéž vzbudí Pán Bůh hodně dobrodinců a kéž Nejsv. Panna odmění jim všechno mnohonásobně!« tak píše jedna nemocná osoba chudobná, která velmi touží po Lurdech, aby si tam vyprosila buď zdraví nebo svatou trpělivost. Kdo máš srdce soucitné a můžeš něco věnovati, věnuj rád. »Blažoslavení milosrdní, neboť milosrdenství dojdou!« pravil Kristus Pán. Milodary buďtež poslány podepsanému duchovnímu vůdci pouti. —

Leopold Kolísek, kons. rada a farář v Blansku, duchovní vůdce pouti.

Kostel z jediného stromu. V Kalifornii v městě Santa Rosa stojí krásný kostelík, který udělali z jednoho stromu. Jsou v něm ovšem i cihly na komině, sklo v oknech, zvonec ve věži, kliky, petlice ve dveřích a na věži, ale vše ostatní je ze dřeva jediného stromu, z něhož jsou i lavice kostelní. Do kostelíka vejde se 400 osob a kromě toho jest i sál, do něhož se může shromáždit na sto lidí. Má též pracovnu pro pastora, síň a komůrku. Je 20 metrů široký, 36 metrů dlouhý, věž je 34 metrů vysoká. A z celého obrovského sandelového stromu upotřebený pouze dvě třetiny.

Svěcení neděle v belgickém vojsku. Belgický ministr vojenství nařídil, aby všichni vojáci, kteří se dobře chovají, mohli nyní trávit každou neděli ve své rodině a aby k tomu účelu dostali dovolenou již v sobotu odpoledne. Žádá se jen, aby otec rodiny podal písemnou žádost. Takovým způsobem chce ministr zavésti přísnější nedělní klid v armádě.

Názorný příklad o krvavých románech. Mnichovský knihkupec Kunst vystavil ve své výkladní skříni román krvavý, který vycházel v sešitech a stál 10 marek. Vedle pak postavil na prkénko řadu dobrých, ušlechtilých knih, jež stály též 10 marek. Pod krvák napsal: „Jen hloupí lidé čtou tyto slátaniny.“ Pod dobré knihy napsal: „Chytrý člověk čte jen dobré knihy a má jich za tytéž peníze mnohem více.“ Tento názorný příklad dobře přý působil.

(Zasláno.)

Dědictví sv. Prokopa v Praze vydalo druhé a opravené vydání knihy: »Zpovědnice«, kterou sepsal na základě osvědčených pomůcek Dr. Gabriel Pecháček O. Cr. Jest sice v každé pastorálce pojednáno o svátosti pokání a úřadě kněze jako zpovědníka, nicméně přece v takové knize je důkladněji o zpovědi pojednáno nejen ze stanoviska theoretického, ale i praktického a to na zá-

kladě nejnovějších nařízení. Každému knězi v duchovní správě velice poslouží kniha tato jako dobrá, praktická příručka. Úprava knihy je pěkná a cena mírná — jen 6 K. Doporučujeme co nejvřeleji nejen knihu tuto, nýbrž Dědictví sv. Prokopa zvláště, které tak cenné knihy svým členům zasílá.

Redakce.

Roční missie božského Srdce Páně.

(Hlavní úmysl).

S počátku byla pobožnost k božskému Srdci Páně výhradně pobožností několika zbožných osob, hlavně v řeholích žijících. Později pobožnost tato víc a více nalézala záliby u věřících nejen v klášteřích, nýbrž i u těch, kteří ve víru světa žijí. Mnoho přispělo k rozšíření pobožnosti této schválení a potvrzení jejího Sv. Stolici římskou, která nejen že tuto pobožnost schválila, ale vřele doporučovala a mnohými odpustky obdařila. Od té doby se pobožnost šířila dle úmyslu samého Spasitele, Ježíše Krista, který právě v naší době, projevil nejsv. Srdce své plné lásky k nám lidem, chtěje i v srdcích našich roznititi větší lásku k Bohu. Jako strom vstípený v zahradě roste a větve své čím dál více kol sebe rozkládá a kořeny hlouběji a hlouběji do země zapouští, tak i tato pobožnost se pevně zakořenila v srdcích lidu křesťanského a větve svoje rozložila po celém okruhu zemském. Konávala se totiž pobožnost jen na několika místech — a nyní téměř ve všech chrámech a kaplích, a to zejména v měsíci červnu, měsíci to nejsv. Srdci Páně zasvěceném. Kolikrát nadejde s rokem měsíc červen, tolikrát opětuje se pobožnost k božskému Srdci Páně a proto se podobá pobožnost tato každoroční missii. Missie konávají se tam, kde víra klesá, kde lhostejnost u víře zavládla, kde hřích nabyl vrchu nad ctností, aby byla víra oživena, upevněna, aby zase nastala horlivost a hříšníci by se od hříchů odvrátili, pokání činili a kráčeli cestou k věčné spáse. Podobně koná i pobožnost k božskému Srdci Páně takové missie, protože kázáním a modlitbami, rozjímáním a zpěvy ke cti nejsv. Srdce Páně snaží se oživit víru, nadějí a lásku k Bohu, roznitit horlivost vlastních a pohnouti hříšníky ku pokání a polepšení života jejich. Podaří-li se to, vítězí božské Srdce Páně a plesá radostí, jako dobrý pastýř po nalezení ztracené ovečky. Tak získává vždy více a více lidí všech stavů, duchovních i světských, vznešených i prostých, učených i neučených, bohatých i chudých dělníků. Jak krásné a velebné je to divadlo ve chrámu Páně, když před vystavenou velebnou Svátostí klečí množství lidu všech stavů a povolání, mladých i dospělých a tito všichni se Pánu Ježíši klaní, jeho Srdci se zasvěcují, Jej odprošují, za smilování prosí a pak velebnou písní chválu Jemu propěvují. A pobožnost tato koná se misty den co den, misty každého pátku nebo každou neděli a nejvíce o slavném svátku nejsv. Srdce Páně a po celou oktávu slavnosti této. Kde pobožnost tato se náležitě koná, není ani možno, by nepřinesla ovoce dobrých skutků, by neobrodila život křesťanů. Pán Ježíš si přeje všechny vrstvy lidu přitáhnouti k sobě.

O jak blaze bylo by, kdyby všichni pochopili velikou šířkost a hlubokost Lásky nejsv. Srdce Páně! Než bohužel mnozí ji pochopiti nechtějí, jsouce tak světskými věcmi zapleteni, tak různými falešnými hesly svedeni, nevěrou zaslepeni, že srdce jejich zůstává chladné a tvrdé jako kámen, že zůstávají oddáni svým hříchům a náruživostem a Boha skoro nenávidí. Kdy tito se obrátí? Snad i tyto duše nešťastné láska Boží najde a obrátí. Kdo by tyto a takové lidi získal pro pobožnost k božskému Srdci Páně, velmi dobrý skutek by jistě vykonal. Proto kdo dobré jest vůle, přičiň se všemožně získati co nejvíce účastníků této pobožnosti.

Pobožnost k božskému Srdci Páně koná se sice v chrámech a kaplích, kde sídlí ve svatostánku Ježíš náš Spasitel, ale může se konati též i v rodinách. Ve chrámu Páně koná se třeba jen v jisté dny v neděli a doma mohou členové rodiny každého dne tuto pobožnost konati před obrazem nebo sochou nejsv. Srdce Páně. Pobožnost tato může pozůstávat z krátkého rozjímání a nejsv. Srdce Páně, z litanie k Srdci Páně, ze zásvětní modlitby a písně ke cti Srdce Páně. Nemůže-li se tímto způsobem konati, může se jen litanie k Srdci Páně s modlitbami příslušnými vykonati a růženec k tomu. Jak mnoho dobrého by taková domácí pobožnost vykonala, kdož to pochopí? Bez účinku dobrého by jistě nezůstala. Získali by touto pobožností rodiče, dospělí domácí i děti. Jaká by to byla krásná příprava též k hodnému přijetí sv. svátostí v tomto měsíci červnu!

Proto vzhůru k dílu bohumilému! Kněží, sluhové Boží, ať tím horlivěji káží slovo Boží, poučují a povzbuzují k větší lásce k Ježíši Kristu, ať vedou své ovečky k dobrému pastýři, který tolik nás miloval, že život za nás obětoval. Konejte co nejslavněji pobožnosti ke cti nejsv. Srdce Páně, aby duše lidu celá byla zaujatá slavností touto a vroucnou pobožností. Ředitelé seminářů shromáždžujte mládež svou do kaplí a konejtež s ní pobožnost k Srdci Páně, bude nám pobožnost tato mocným prostředkem k výchově a zušlechtnění srdce vám svěřeného stáde. Pěstouni — veďte v tomto měsíci svěřence své k nejsv. Srdci Páně, učte je ctíti a milovati, by poznala mládež, jak sladký jest Pán a jak milo je sloužiti jemu. Rodiče — shromáždžete dítky a domácí své před obraz nejsv. Srdce Páně a konejte společně pobožnost a brzy uvidíte dobré ovoce této pobožnosti, poznáte je na poslušnosti, účtě a lásce, jež k Vám dítky míti budou. Katolická mládeži — navštěvuj ráda pobožnosti ke cti nejsv. Srdce Páně, abys si zachovala srdce pobožné a čisté; takové miluje Pán Ježíš, jak víme o miláčku Páně sv. Janu apoštolu. Všichni bez rozdílu spěchejme před svatostánek k obydlí Pána Ježíše, který s námi přebývá, nám lásku svou a milosrdenství své nabízí a za to prosí: »Synu, dcero, dej mi srdce své!« Budiž slaveno nejsv. Srdce Ježíšovo pro všechny věky!

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkrvněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, aby tento měsíc nejsv. Srdce Páně co nejslavněji bylo po všem světě uctíváno a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby!

Pane Ježíši, zastráž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce. Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrono titelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michæli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Budu co nejvíce oslavovati nejsv. Srdce Páně.

Úmysl v červenci: Náboženství a mravy ve Spojených Státech.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník XLV.

Vychází počátkem každého měsíce.

ČERVENEC 1911.

Bez víry se nelze líbit Pánu, z víry růže etností rozkvétá — víra otevírá rajsskou bránu, věrou do srdce Bůh zavítá.

A. M. Kadlědková:

Mé matce.

Tichá noci, krásná noci,
ó jak tebe ráda mám!
Na matičku milovanou
o samotě vzpomínám.

Letím v myslí v rodnou chatku
kde jsem mládí prožila,
kde se duše ponejprve
tichý „Zdrávas“ modlila.

Tam mně dobrá matka moje
krásné písně zpívala,
když se něžně nad kolébkou
v tiché noci shýbala.

A když jsem již mluvit mohla
učila mne růžence
který dosud Matce Boží
často víjí u věnce.

Vzpomínám si na matičku
v krásné noci měsíční,
tichá píseň lásky vroucí
z chvějných retů bolně zní.

Píseň svoji slovy končím:
„O Matičko, matko má,
v dálném kraji srdce tvoje
moje duše objímá! . . .“

Večernice.

Na modrém blankytu
hvězdička jediná —
srdce mé na matku
tichounce vzpomíná.

Vzpomíná na otce,
bratry a sestřičku,
okem tu provází
překrásnou hvězdičku.

Za všecky modlí se
dušička umdlená,
Otčenáš přidává
za ty, co v světě zná.

A hvězda třese se
jak by to tušila,
že duše v vzpomínce
zbožně se modlila.

A když se v blankytu
na hvězdu dívám dál,
zdá se mi, jak by tam
Boží zrak jasně plál.

Zdá se mi, že slyším
mluviti tajný hlas:
„Bez vůle Boží jim
nesejde s hlavy vlas!“

Sv. Methoděj na dvoře krále bulharského.

Vypravuje se o Borisovi, králi bulharském, že miloval hrozné a děsné dojmy. Jemu se velice libilo na místech hrůzy plných a zvláštní mu bylo radosti na koni hnáti se za nejdivočejší zvěří do nepřístupných skoro hvozdů. Salony, obrazy a sochy v král. paláci představovaly prý jen děsné předměty a příběhy. Uslyšev pak Boris, že přišel do země cizí mnich jménem Methoděj, jenž výtečným malířem jest, navštívil jej a požádal, aby mu zhotovil obrazy podle jeho vkusu, t. j. nejhroznější, jak jen možné bylo. Sv. Methoděj svolil a namaloval mu obraz posledního soudu. Božský soudce byl zde vyobrazen — kterak sedí na oblaku obklopen jsa anděly v postavě převehlebné, rozhněvané, činici vznešený, ale hrozný dojem. Na pravici jeho bylo viděti spravedlivě lesknoucí se slávu, po levici hříšniky, zsinalé, sevřené úzkostí a bázní v očekávání posledního výroku soudního. Dole na obraze viděti bylo ďáblý v ohydných a strašlivých postavách. Byli rozzuřeni a opatřeni mučidly všeho druhu. Ještě doleji zela propast, z níž děsné plamenné kotouče vystupovaly.

Pohanský král byl při prvním pohledu na tento děsný obraz celý u vytržení a vyznal, že ještě nikdy nic tak hrůzokrasného neviděl. Nevěda však, co by obraz ten znamenati měl, vzal si mnicha Methoda s sebou do paláce, aby mu to vysvětlil. A sv. Method mu podal tak důkladné vysvětlení, že král ještě více poděšen byl výkladem nežli obrazem a počal přemýšleti o sobě a stavu duše své. A následek toho byl — úplné obrácení Borisovo na víru křesťanskou. Sv.

Method měl radost, že mohl tak mocného krále ve sv. náboženství vyučovati a vyučeného také slavně pokřtiti. Památka na obraz posledního soudu utkvěla tak hluboce v mysli Borisově, že po celý život nezapomínal na budoucí soud Boží a když něco důležitého chtěl podotknouti neb v radě královské něco se projednávalo, vždy říkával: »Pomůňme, že to, co nyní vykonati chceme, soudem Božím jednou zkoumáno bude.«

Když sv. Methoděj králi učení sv. víry křesť. vykládal, býval také přítomen jistý dvořenín, králův příbuzný, muž to sice duchaplný, ale veliký světák a prostopášník. Často odporoval výkladům sv. Methoděje a zejména učení o posledním soudu mu nechtělo jíti na rozum i posmíval se tomu a žákům sv. Methoda rozličné námitky činil, které oni zodpovídati nedovedli. Tím byl onen šlechtic ve svém odporu utvrzován a proto vydával vše, čemu sv. Methoděj učil — za klam a lež. Než sám král Boris ho napomínal, aby jen dobře uvažoval a chceli mítí důkladné odpovědi na své námitky, aby se obrátil s nimi na sv. Methoděje samého.

Šlechtic to učinil a sice ve velikém shromáždění, v němž ohnivě a s obratností dlouhý čas mluvil proti všemu, co sv. Methoděj hlásal a doufal, že tak sv. věrozvěstce porazil. Než sv. Methoděj vyslechnuv klidně řeč jeho začal mluvit sám. Zopakoval ještě krátce řeč svého protivníka, poukázal, že zvláště tři věci to jsou, které šlechtic popírá a sice: 1. vzkříšení těl z mrtvých; 2. odkrytí svědomí; 3. zahanbení hříšníků při soudě

věcném — a obrátiv se k šlechtici od-
povídal nyní na jeho námitky takto:

1. Ohledně vzkříšení těl z mrtvých. Vše, co jste nyní proti vzkříšení těl namítal, pane, nemá žádné váhy pro toho, kdo o moci Boží pravý pojem má a ji za neobmezenou považuje. Pán Bůh, jenž všemu co jest a žije — bytí i život daroval, může jej opět vzít a navrátiti, tak — jak se mu samému zlíbí; pro Boha není jedna věc těžší neb lehčí nežli druhá. Necht jest popel zemřelých rozptýlen jakkoli, není přece mimo ruky Páně; on jej dovede opět shledati a spojit. To co namítáte, abyste dokázal nemožnost, že každý z nás se svým vlastním tělem opět vstane z mrtvých, má také tak málo váhy pro toho, kdo pocit vlastní slabosti a své nevědomosti s představou o božské vše-
vědoucnosti spojuje. Neboť zajisté jsme k politování, když nerozumějící ani všem věcem tohoto světa, které přece vidíme, chceme rozuměti všemu, co na onom světě jest, jež nevidíme, znajíce jej pouze podle víry.

Pravíte sice, že tataž látka po sobě více mrtvým tělům náležela a tážete se, kterak to bude potom, komu po vzkříšení náležeti bude? Ale víte to také jistě, že tataž látka více tělům náležela? A i kdyby tak skutečně bylo, jest to překážkou, aby každý člověk nemohl své vlastní tělo míti a s tímž se svým tělem dále žíti? Právil jste přece sám, že jste před čtyřmi roky přestál nemoc, která vás zcela vymořila, tak že jste nevážil ani polovici, co vážíte nyní. Ztloustl a sesílil jste opět a vážíte nyní více nežli před nemocí. Vyměnil jste proto tělo své za jiné? Máte nyní jiné tělo nežli tehdy? Jste nyní, pane, šest stop vysoký, nebyl jste ale jako děcko jen jednu stopu vysoký? Vyměnil jste snad své tělo tehdejší za jiné? Či již nemáte totéž tělo, které jste měl přišed na tento svět? Aj, můj milý pane, to jsou tajemství tohoto světa, která nechápeme; proč tedy chcete chápati tajemství budoucího světa nám tak skrytého? Věřme slovu Božimu a spolehejme na moudrost a moc Stvořitele světa tohoto i onoho!

Tážete se dále, která prostranost bude s to, aby přijala v sebe takové množství vzkříšených těl? Pane, ten, jenž

syny Abrahamovy po zemi rozptýlil a rozdělil, aby tu žili, najde pro ně i místo až přijde je souditi. Vám nebylo se starati o to první a netřeba se také starati o to druhé, nelamte si tedy s tím hlavu.

Rád byste také věděl, zdali na onom světě podržíme tytéž výrazy v tváři a útvary těla, které máme? Otázky takové jsou, milý pane, zbytečné a malicherné. Onen všemohoucí a nejmoudřejší Pán, jenž do světa zrodil pořádek a rozmanitost, které se obdivujeme, ten zajisté dovede také na onom světě zaříditi všecko, co jeho cti (k blaženosti jeho přátel a potrestání nepřátel) přiměřeno bude. Pokladové moudrosti jeho jsou nevycerpateľni. Spolehejme tedy úplně na něho a zabývejme se jen starostí — žiti a zemřiti v milosti a lásce jeho.

Ostatně sv. apoštol Pavel praví, že i těla naše budou změněna, bude to totéž tělo mé, ale přeměněné dle osudu duše. Sejdeme totiž — ukládáme do hrobu tělo živočišné, t. j. v mnohém tělu živočichů podobné, ale vstane tělo duchovní. A tělo mající duši oslavenou bude také podíl míti na její krásě, na jejím štěstí.

2. Ohledně odkrytí svědomí na soudě posledním. A tu odpovídá sv. Methoděj šlechtici takto: »Shodují se s vámi v tom, že má-li odkrytí toto dokonale býti, každý člověk zevně a zevrubně poznati musí, co se týče alespoň těch osob, s kterými v životě ve styk přišel. Při tom bude musiti uměti poznati poměry postavení jejich. vlohly milosti, pak jejich činy s myšlenkami, tužbami, úmysly, slovy písma a následky, které toto vše v zápětí mělo. Dále musí znáti cesty Boží ohledně lidí vůbec a rozmanitě bdění Páně nad jednotlivcem zvláště. Toto a ještě mnoho jiného jest, když to do podrobnosti uvážíme, ovšem věci nemožnou, ale proto přece, pane, není vše nekonečné a není ti tudíž, aby poznáno bylo, potřebí nekonečného světla. Bůh ale může každému rozumnému tvorovi tolik světla udělit, jak se mu líbí, vyjma ovšem světla nekonečného. Pravíte sice, že jest to nepochopitelné! Připouštím, pane můj, avšak i zde jako při jiných věcech pomůžeme si nejlépe tím, co na zemi spatřujeme. Kdyby někdo ve

tmavém sklepení žaláře byl vyrostl a předměty, které se v jeho vězení nalézají, jen při slabém světle malé lampy byl viděl, nechápal by, že ve světě jest světlo, které více než sto tisíc mil země najednou osvětluje, a kdybychom jej ujišťovali, že všickni, kteří tento nesmírný kus země obývají, všechny věci země bez namáhání spatřují, bylo by vše, co by on učiniti mohl, že by věřil tomu, co mu říkáme, aniž by to pochopoval. Jest tomu ale vskutku tak, neboť my to vidíme. Avšak rozdíl mezi lampou a sluncem je menší nežli rozdíl mezi světlem, které Bůh nyní lidem uděluje, a světlem, jaké jim při posledním soudu udělí. Můžete tedy bez rozmyšlení uvěřiti, že v poslední onen den všechno bude zjevno a viditelné.

Nyní ještě odpovím na otázku vaši, zdali se v den soudný v nebi nebo pekle také opět poznáme. Co se soudného dne týče jest zjevno, že se poznáme. Neboť není možné, aby objevení svědomí tak jasné a úplné bylo, jak jsme pravili, aniž bychom se opět poznali a aniž bychom poznali ty, s kterými jsme žili a kteří buď dobrý nebo zhoubný měli účinek na náš duševní život. A proč pak by mělo nám toto světlo, které Bůh pro onen den uštědří a které k ospravedlnění Prozfetelnosti, oslavení svatých a zahanbení hříšníků tak potřebné jest, vzato býti? Budeť zajisté věčně trvati. Pak poznají se hříšníci ke svému neštěstí v pekle a poznají se v nebi spravedliví ke svému štěstí, a pro druhé stane se ke slávě Boží po celou věčnost.

3. Ohledně zahanbení hříšníků v. Nyní mně zbývá, milý pane, pokračoval sv. Methoděj, odpověděti na vaše tvrzení, že, poněvadž zavržených bude více nežli spravedlivých, nemusejí se hříšníci pranic zahanbovati. Připojil jste, že i na tomto světě se mnozí nevázaní často vychloubají hýřením a nepravostmi svými i v přítomnosti spravedlivých a nehanbí se za to. Aniž bychom se pouštěli do uvažování hanby, kterou od soudu věčného hříšníci pocítovati budou, o čemž by se mnoho dalo říci, to jen odpovím, že hříšníci, vychloubají-li se ve světě hříchy svými, činí tak v zaslepenosti své v domněnce, že tak brzy nezemrou a že soud je daleko — ale až uzří tíži hříchu, až uvidí

přítomného soudce a peklo otevřené, aby je pohltilo, pak, milý pane, bude zahanbení doista veliké. A tak jako bázeň všech ostatních nezeměštrachjednotlivce, nýbrž spíše zvětší, tak také zahanbení, které všechny hříšníky vůbec potká, nebude překážeti, aby jeden každý zvlášť zahanben byl. A nežli ukončím, odpovím ještě na jednu otázku, kterou jste mi dal, zdali totiž na soudě božím i hříchové světců z dob dřívějších objevení budou? Ač církev sv. o tom nic nepraví, myslím, že také objevení budou, ale ne k jejich zahanbení, nýbrž k jejich cti. Objeví se totiž, že dřívější jejich hříchové byli smazáni slzami lítosti pravé a krví Beránka Božího. Hříchy pokáním úplně napravené a odpuštěné nebudou skvrnami na duších světců, nýbrž budou ozdobou zvyšující lesk světcův, oslavující Ježíše Krista a zahanbující hříšníky, poněvadž tito, ač tytéž prostředky měli k obmytí duší svých od hříchů, jich přece nechtěli užívatí. Jizvy udatného hrdiny, které pozůstaly mu na těle po ranách obdržených v boji, také nehyzdí jej, nýbrž jsou mu ke cti a ozdobě. Pak také, ač známe hřích Davidův, poblouzení Augustýnovy, zapření Petrovo, hříšný život Magdaleny, přece si jich vážíme a ctíme pro jejich obrácení, pokání a život spravedlivý, tak také pohled na hříchy vyvolených neuškodí ani cti ani blaženosti jejich.*

Tím ukončil sv. Methoděj výklad svůj a král mu přede všemi dvořany srdečně děkoval za tak krásné a potěšitelné poučení, které jim dal. Šlechtic však onen zůstal zatvrzelý. Odešel celý rozmrzlý ode dvora a buď z předsudku nebo ješitnosti, aby se nemusil podrobiti zůstal nevěrcem a jediný ze všech se nedal pokřtiti. Zůstal v pověře panské. Děsný to byl zajisté soud Boží, smutný to následek zkaženého srdce a šílené zvědavosti, která chce tajemství Boží proniknouti, jež jen věřiti lze a jimž se kofiti sluší.

Odpověď sv. Methoděje hodí se také docela dobře na doby naší. Lidé mnozí hloubají o člancích víry nerozumně a všetečně — a chtějí mnohdy věci malicherné, nemající ohledně spásy naší žádné důležitosti, zvěděti a vyzkoumati. O věci pak vážné, o důkladné poznání

našich povinností k Bohu, k nám samým a bližním se nestarají. Rádi by poznali tajemství víry, ale učení jiné a nám bližší a srozumitelné přijmouti nechtějí. A přece zjevil nám Bůh všecko, čeho třeba nám věděti, bychom mohli pracovati o dobrou svém pozemském i věčném. Na všechny otázky důležité, které se týkají našeho cíle věčného i prostředků k dosažení jeho nám Bůh dává v učení svém dostatečné odpovědi, jen si jich všimejme, o nich uvažujme, to dostačí nám. Tajemství skryté rozumu a poznání našemu Bůh moudře připojil, aby zkoušel neobmezenou víru naší v slova jeho, a proto kdo všetečně v nich hloubá, jen chtěje ukojiti nemístnou zvědavost svou, hřeší a uráží Boha. Ostatně bylo by lépe, kdyby každý z nás zvědavost svou obrátil na sebe sama a hleděl poznati srdce

své, tužby a myšlenky, své náklonnosti a náruživosti, své dobré i špatné vlastnosti, aby, co dobrého má v sobě — ještě více rozmnožoval a utvrzoval, co pak zlého na něm jest, co nejdříve a nejdůkladněji odkládal. Zde je veliké a rozsáhlé pole zvědavosti naší otevřené a na tom pracujme a uvidíme, že nebudeme tak snadno a brzy hotovi. Ale práce tato nám prospěje, nás na cestu dobrou uvede a čím více duše naše bude se přibližovati k Bohu v ctnosti a milosti, tím také obsáhlejší a jasnější bude poznání naše o věcích nadpřirozených, jak to vidáme u svatých světců Božích. Proto spokojme se s tím, co Bůh ve své moudrosti nám za dobré uznal oznámiti a užijeme toho k jeho cti a naší spáse.

Boh. Hendl

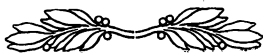
Náše síla.

Ve světě tu málo
štěstí pro nás bývá,
za to však víc bolu
osud pro nás mívá.

Kdo chce světem volně
za štěstím svým jíti,
ten se musí na vše
dobře připraviti.

Je to láska k Bohu,
naděj, pevná víra,
každá z těch tří ctností
slzu s oka stírá! . . .

A. M. Kadlěková.

Pomni, abys den sváteční světil!

Podává Fr. Janovský. (Pokračování.)

IV.

„Pozdvilni se duše z prachu,
založ k rajsčným končinám,
s bázní, avšak beze strachu
vstup tam v onen věčný chrám!
Bůh tam, jenž té oteřbívá
jako svoji zornice,
jenž té pod svá křídla brává,
jako plod svůj orlice.“

(Z mešní písně.)

Také u nás se poctivě slavivala Boží neděle ve vesnicích i ve městech. Jak milo na př. čísti o svěcení neděle v roztomilé »Babičce« Boženy Němcové!

»Mimo výroční svátky byla to každá neděle, na kterou se děti zvláště těšivaly. V neděli, to je babička nebudila, když měly vstávati: ta byla dávno již v městečku*) v kostele na ranní, na kteroužto mši ona, jako stará hospodyně, choditi uvyklá byla. Matka, a když byl otec doma, i on chodil na hrubou, a to šly, bylo-li pěkné počasí, děti s nimi babičce na-proti. Z daleka, jak babičku spatřily, na ni volaly, úprkem k ní se ženouce, jakoby rok jí nebyly viděly. V neděli se jim zdála babička vždy trochu jinačí, tvář jasnější, laskavější; také bývala pěkněji přistrojena, na nohách nové černé pantofličky, na hlavě bílý čepec s holubičkou ze škrobených kalounů. Seděla jí v týle jako opravdová holubička. Děti si povídaly, že je babička v neděli »hrozně hezká!« — Obyčejně, když k babičce přišly, chtěl každý něco nésti. Jeden dostal tedy růženec, druhý šátek, Barunka ale. co nejstarší, vždy nesla mošinku. Z toho ale povstaly vždy nechvalné křiky, poněvadž chlapičci všeteční jsouce, do mošinky nahlédnouti chtěli a Barunka zase jim to dovoliti nechtěla. Došlo po-každé k žalobě: Barunka musila se obrátiti na babičku, aby chlapcům vylála. Ale babička sáhla místo lání do mošinky, podělila děti buď jablky nebo něčím jiným a byl hned svatý pokoj. Paní Prošková říkala sice každou neděli: »Prosím vás, babičko, nenoste jim ničeho více!« Ale babička každou neděli jí odpovídala: »Jak pak by to bylo, abych jim z kostela ničeho nepřinesla! Vždyť jsme my ne-bývaly lepší!« Zůstalo tedy vše při starém.

*) V České Skalici.

S babičkou přicházivala zároveň panímáma, to jest paní mlynářka a leckdy ještě některá kmotra ze Žernova, vesnice to, která nejbliže nade mlýnem leží. Panímáma nosila dlouhé šaty s kabátkem a stříbrný čepec... Na krku mívala v neděli drobné perle, všední dny granáty a na ruce měla dlouhý, kulatý, pletený košík z rákosu s kulatým záklopem, v němž bylo trochu toho koření krámského, co panímáma pro domácnost potřebovala.

Za ženskými chořoval pan otec obyčejně s některým kmotrem. Bylo-li horko, nesl si kabát světlošedý na španělce přes rameno. V neděli míval vyleštěné boty do půl lejteč a nahoře štrapec na nich, což se chlapcům velice líbilo. Na hlavě měl vysokou černou beranici, na níž po jedné straně od zhora až dolů byly modré mašličky.

Druhý kmotr byl též tak ustrojený jako pan otec, jenže dlouhý kabát vzadu s faldy a velikými olovenými knoflíky posázený byl zelený a ne šedý — ktero-uzto barvu pan otec — co mlýnář — míval.

Lidé jdoucí na hrubou vítali je od slova Božího, oni pak k slovu Božímu. Někdy se zastavili, poptali jedni druhých, jak se mají tu — jak tam, co se přihodilo na Žernově, co ve mlýně. V zimě potkal se málokterý žernovský osadník, aby šel do městečka do kostela, poněvadž cesta byla po příkré stráni velmi nebezpečná. Tady chodili buď do Studnic nebo na Červenou Hůru; do obou dědin byla cesta schůdnější. V létě si ale z toho nic nedělali, zvláště mladá chasa. V neděli dopoledne se cesta po lukách k městečku ani netrhlá.

Přišedši domů převlékla se babička ze svátečního šatu, vzala na sebe kanafasku a šukala po domě... Odpoledne chodívala s dětmi do mlýna; to bylo již jako vyjednáno — děti se na to půldne velmi těšily. Mlynářovic měli také dcerku ve stáří Barunky — říkali jí Mančinka a to bylo děvče dobré a hravé,

U mlýna před vraty stála socha svatého Jana Nepomuckého mezi dvěma lipami; tam sedávala v neděli po obědě panimáma, někdy také žernovská kmotra, co zůstávala na stráni a Mančinka. Pan otec stál před nimi pohrávaje pikslou a cosi ženám povídaje. Jakmile zahlédli babičku s dětmi okolo struhy přicházeti, běžela jim Mančinka vstříc a pan otec šoural se pomalu za ní s Žernovskou kmotrou. Panimáma ale obrátila se do mlýna, »těm dětičkám něčeho přichystati, aby to dalo pokoj«, při tom dokládajíc. A než ty dětičky přišly, již byl přichystán stolec buď pod okny, v zahradě nebo na ostrůvku anebo v zimě v sednici; na stolku byly dobré buchty, chléb, med, pomazánka, smetana a ještě na konec přinesl pan otec v košíku čerstvě nachezaného ovoce, anebo panimáma přinesla ošatku suchých křížal a švestek. Káva a podobné panské pití, to nebylo tenkrát mezi lidmi v modě...

»To jste hodná, babičko, že jste přišla,« říkala panimáma, podávajíc jí židličku; »já nevím, kdybyste k nám nepřišla jednu neděli, mně by se neděle ani nezdála být! Teď ale pojezte, čeho l'ánbůh udělil!«

Babička málo jídala, také prosíc, aby panimáma dětem takové porce nedávala, ale tomu se tlustá panimáma jen smála... Když panimáma dětem naložila po buchtách, odklidily se za stodolu; tam o ně babička starost mítí nemusila — házely si míčem, hrály na koně, na barvy a jiné podobné hry prováděly...

Když sedávali staří v zahradce, přisedl k nim obyčejně také stárek a to se povídalo o ranním výkladu a kázání, jaké byly vyhlášky, za koho bylo modlení a s kým se kdo na mši sešel; z toho se přešlo vůbec na úrodu, povodeň, bouřky, krupobití, tkání a bílení plátna, jak se lny daří a konečně se začalo o kramolenských drábech a kriminále...

I lid městský poctivě plnil třetí přikázání Boží, jakož i první a druhé církevní. Dbala toho nejen duchovní vrchnost, nýbrž i světská, jak zřejmo z přečetných rozkazů královských, ustanovení šlechty, zvláště poručení cechovních.

U hrobu sv. Vojtěcha ve Hvězdě prohlásil kníže Břetislav Čechům svým: »Trhy aby v neděli nebyvaly prikazuje a zapovídáme. Jestliže by pak v neděli anebo v den sváteční, jež církev svítiti prikazuje, zastižen byl někdo při nějakém všedním díle, tomu se má dobytek anebo nářadí, jimž dílo koná vzíti a takový přestupník má do knížecí komory tři sta peněz zaplatiti.«

V červnu r. 1624 za císaře Ferdinanda II. vydán tento zákaz: »Kdo by v neděli a o svátcích katolických konal služebnou práci, jezdil anebo prodával, budiž naň dokročeno vězením anebo pokutou...«

Dne 4. ledna r. 1652 nařídil císař Ferdinand III. otevřeným listem, jenž i ve chrámech byl vyvěsen, »aby v den nedělní a sváteční žádný řemeslník řemesla svého, žádný nádeník a dělník hmotného díla svého před sebe nebral a nepracoval...«

Dne 13. srpna r. 1589 vydala Anežka Kutínská z Kutína, abatyše kláštera Tišnovského na nynějším Předklášteří zvaného »Porta coeli« — »Brána nebeská« listinu, stvzující artikule a pořádky cechu soukenického v Tišnově, v níž mimo jiné praví: »My, Anežka Kutínská z Kutína, abatyše kláštera Tišnovského a Anna Lysková Loucká, převoryše, i se vším konventem svým. Ve jménu svatě a nerozdílné Trojice! Známé činíme tímto listem našim, že jsou předstoupili cestmistři a starší mistři řemesla soukenického z městečka Tišnova, poddaní, věrní naši milí, pokorně a poníženě nás prosivše, abychom jim dole psané artikule k pořádku od nich vespolek dobrovolně svolané pro vzdělání, cti a chvály Božské a pro zlepšení živnosti jejich listem, pečeti našimi zjištěným, milostivě potvrditi ráčily. V čemž my znamenajíce slušnou a potřebnou prosbu jejich býti a chtíce tomu, aby u nich služba cti a chvále Božské příslušila, k tomu dobrý řád, svornost, láska bratrská v společnosti cechu jejich v pravé pobožnosti se rozmáhala, s dobrým rozmyslem a na místě Jeho Milosti Císařské s radou urozeného pana Mikuláše z Hrádku a na Novém Zámku, podkomořilo v markrabství

Moravském, tak jsme učinily a jim též artikulu potvrdily a mocí listu tohoto schvalujeme i potvrzujeme.*

» Nejprve ale všichni výše psaní mistři povinni jsou do chrámu Páně v Tišnově dva postavníky koupiti a voskem neb svícemi voskovými tak zaopatřiti, aby ve dny nedělní a na výroční slavnosti, na svátky blahoslavené Panny Marie, též i svatých apoštolů, tak jak pořádek církve svaté ukazuje, při mších svatých bývaly ke cti Boží ustavičně rozsvěcovány a páleny a ty má nejmladší mistr opatrovati tak dlouho, až by jiný na místo jeho se dostal. Do chrámu Páně na mši svatou a na kázání slova Božího i na procesii okolo kostela, do pole i jinam, jakž starodávný křesťanský řád ukazuje, všickni časně se scházejte . . . a obměškávati neb dřive od služby Boží (bez opovědi pro vhodnou příčinu) odcházeti nemají; kdož by pak odešel, dá pokuty jeden groš . . . *»

Podobně nařizuje též abatyše, jakožto tehdejší vrchnost nynějšího města Tišnova, dne 26. září 1589 tamějšímu společnému cechu kovářskému, kolářskému, zámečnickému a bednářskému, pak roku 1590 cechmistrům řemesla tkalcovského a mezulánského (vyřabitelé polovlněné látky).

* Fr. J. Rypáček: K dějinám živnosti řemeslných na Moravě. Časopis Matice Mor. Roč. XXXV. Seš. 1. Str 103—104.

Podobně nařizeno od vrchnosti ve všech jiných městech ve stvrzovacích listinách artikulů a pořádků řemeslnických. Všude na prvním místě pamatováno na poctivé svěcení dne svátečního. Z posvátného svazku práce s náboženstvím a církvi svatou nabyt každý cech rázu náboženského společenstva, řemesla byla počestna, práce jeho vesměs posvěcena a konána vážně, s chutí a horlivostí jako dílo Boží. Kdo však přece podlehl pokušení, kdo znesvětil den Páně byl pokutován. Řemeslo tehdy mívalo zlaté dno, spočívalo na něm zjevné požehnání Boží. Stávek, socialismu a podobných hesel, kterými se nyní všecek svět rozechvívá, tehdejší poctiví pracovníci neznali. Panoval bez toho všude vzorný sociální řád křesťanský, z něhož se vymykati nikdo neměl příčiny. Tovaryš byl nejen mistrovým společníkem při práci, nýbrž i pokládán od něho jako za úda rodiny. Měl u mistra svého byt i stravu při jeho stole a dle poměrů tehdejších i slušnou mzdu. Pobyt nějaký rok na vandru, nasbíral si k řemeslu svému potřebných vědomostí a zkušeností, stával se potom i sám svým pánem a samostatným mistrem.

Ó věru, ze svěcení dne Páně hojně plynulo požehnání jak venkovu, tak i městům. Nynější neblahé poměry z velké části jsou přirozeny znesvěcováním Boží neděle a jiných svátků. (Pokračování.)

Obrázky z katolických missií.

Podává MAXMILIAN WEINBERGER

XV. Obrázek z missií na řece Kongo.

Zajímavý kulturní obrázek o mravech, obyčejích a vůbec o vzdělanosti černochů na řece Kongo v Africe podává nám missionář P. Garmaja, jenž v tamějších krajinách již kolikátý rok působí. Píše totiž v listě svém ku svým příbuzným v Evropě, jak následuje:

» Ve svých dřívějších listech sdělil jsem s Vámi všelicos o zdejší zemi, o zdejších plodinách a o mravech a obyčejích zdejších černochů. Z toho všeho jest si však těžko pojem učiniti o zdejší vzdělanosti,

neboť my sami nabýváme denně nových a nových dojmů a musíme své počáteční názory a zkušenosti stále opravovati.

Za svého tříměsíčního pobytu u kmene Baluba poznamenal jsem si všelicos zajímavého. Kmenové v sousedství naší missie v Natale skoro ustavičně spolu válčí a bojují, ale pŕtky hývají pravidelně nekrvavé, ježto černoši mnoho sice mluví a svou statečnosti se vychloubají, ale když to jde do opravdy, na útěk se dávají. Hlavní věcí ve válce je zde vlastně ne boj, ale plenění a drancování. Především nedostává se zbraní. Z bojovníků, kteří vycházejí, aby některou

ves přepadli a vyloupili, jsou jenom někteří ozbrojeni starodávní puškou s křesadlem; vypálení rány z takovéto zbraně nahání jim tolik strachu, že stříli jen majíce ruce roztažené. Ostatní bojovníci mají kopí nebo špičaté hole. Způsob válčení těchto loupežnických rot je vždycky stejný. Jdouce po úzkých, krivolukých stezkách dávají se časem do hrozného křiku, aby si sami dodali kuráže. Nejudatnější, kteří se i opravdového boje nelekají, kráčeji v čele, ostatní opatrně následují, aby buď po chvíli plenili, jsou li přední bojovníci vítězi, anebo v případě opačném se dali na útěk anebo schovali v houští.

Dobytí vesnice, jejížto obyvatelé bez nejmenšího odporu byli přehli, činí válečníky Balubů na dlouhý čas slavnými. Když byli vše, co se jim líbilo s sebou vzali, zapalují chalupy a vytrácejí se odtud co mohou nejrychleji. Někdy stávají se obyvatelé přepadené vesnice, nemohli-li závčas utéci, otroky vítězů, ale kupní jejich cena je potom tak nízká, že za několik loktů nějaké látky značný jich počet můžeme osvobodit. Missionář si však musí věc dobře rozmyslet, nežli s takovými dívochy, které za řemeslníky, dělníky a křesťany chce vzdělati, novou osadu založí. To je práce velmi namáhavá. S černochoy musíme zacházeti jako s dětmi; můžeme si s nimi sice pohovořiti i zažertovati, ale musíme je časem i vážně kárati. Jestliže dovede běloch tyto dvě věci, dobromyslnost totiž a přínost spojití, řeknou Balubové jim osvobození: „Ten nás má rád, je udatný a může nás v čas nebezpečnosti chrániti; proto připojíme se k němu a budeme mu rádi sloužiti.“ Dá-li však běloch, byť i nejmenší nerozhodnost na jevo, jest jeho věc a vážnost u černochoů ztracena. Pak se nadouvají, právě proto, že jsou zbabělí a říkají: „Ach, ten běloch je hotové dítě, které ještě matce neodvyklo.“

Není proto divu, že těmto hrdinům, kteří před svými vlastními soukmenovci beze všeho odporu utíkají, již pouhé objevení se bělocha nezměrného strachu nahání. Ženy vidouce bělocha utíkají ze vsi co jim nohy stačí a v rychlosti berou s sebou své domácí nářadí; první myšlenka černochova náleží totiž vždycky žaludku. Evropan, který chce do vsi, nevidí s počátku živé duše. Ves jakoby byla vymřela. Ale chytrý cizinec může snadno ves zase zalidniti, t. j. způsobiti, aby se uprchlíci domů vrátili. Zapálí

si jednoduše dýmku, sedne na zem a začne vypravovati nahlas nějakou anekdotu a směje se vlastním vtípům tak vesele a hlasitě, jakoby měl okolo sebe celou společnost posluchačů. Posluchačstvo je už vlastně tu, jenom že se skrývá. Sotva se cizinec přestal smáti, vynoří se z křoví hlava, pak druhá, třetí atd. Černoši ze svých úkrytů vylézající usnivají se, ale na tváři jim viděti dosud hrůzu a strach. Konečně přiblížili se smělejší až k samému cizinci a vidouce jej v dobré náladě obklopují se všech stran a za chvíli stojí okolo něho celý zástup. Několik nepatrných dáreků přivádí je do ohromného nadšení, ve kterém radostí tančí a křičí až uši zaléhají. Na ten křik objevují se také bojovníci, kteří se byli opatrně za dveřmi svých chalup zatarasili; za to ženy se vrací se svými hrnci a nádobami do vsi. Potom teprve může missionář mezi žertovná slova vmísiti také něco o náboženství, ovšem velmi málo, neboť není zabezpečnějšího nářadka na světě nad Baluby. Nejjistější znamenání, že jsme nějakého úspěchu se domohli a jejich důvěru si získali, je, když nám Balubové některé své děti, mezi nimi povyroslé, nabízejí darem. Za to jim dáváme několik loktů plátna anebo malé zvonky, z čehož mají velkou radost. Co mně zpočátku nemile dojívalo bylo, že malí černoši, které nám darovali, odcházejíce s námi z rodné vsi, ani nejmenšího zármutku nedávali na jevo, jakoby byli bez citu. Za to přilnuli k nám velmi brzy a na své příbuzné docela zapomněli.

Také konají se ještě ve zdejší krajině skutečné trhy na otroky, jak se ukázalo nedávno v jisté vesnici, jejíž pohlavár je s námi sprátcem. Tento člověk prosil, abych sám na trh nechodil, ale abych poslal jednoho ze svých služů pro ten případ, kdybychom některé otroky chtěli vykoupiti. Za příčinu uvedl, že by jedině mé objevení se stačilo, kupce i zboží jako stádo ovcí rozehnati. Nedbaje tohoto vzkázání pohlavárůva vydal jsem se na cestu, abych otročí trh na vlastní oči viděl. Trh se konal na rovině, na jejížto konci se vypínal nízký pahorek. Když jsem ve stínu svého slunečníku s pahorku sestupoval, zpozoroval jsem zástup černochoů oddělený od ostatních. Byli to otoci. Zpozoroval jsem brzy, že se všech zmocňuje velký nepokoj. Křik umkl, nastalo ticho a všechno dívalo se na mne. Kdyby byl v tom okamžiku některý z otroků přehl.

byli by ho všichni ostatní následovali. Dal jsem se tedy honem do smíchu a to pomohlo; bázeň proměnila se v palčivou zvědavost.

Několik minut potom seděl jsem na židli, pohlaví kolem mne. I přivedli ke mně několik otroků, které jsem koupil. Když jsem se však potom zvedl a také ty ostatní jal se prohlížeti, viděl jsem, že strach se vrací. Podařilo se mi však strach zažehnati tím, že jsem koupil od černochů směšnou okrasu na způsob našich ostatkových a koupě ta proměnila bázeň v divokou

radost. Byla to paruka, jakou nosívají pohlaví o velikých slavnostech, na metr vysoká, půl metru široká. A kdybych si byl tuto „okrasu“ posadil na hlavu, byli by se možná „černoši radostí zbláznili! A k takovým pošetilostem musíme často bráti útočiště, abychom duše těchto velikých dětí pro sebe získali. Ano, kdyby to mělo být prospěšno spáse jediné duše, neváhal bych třeba i diadem z červených papoušcích pír posaditi si na hlavu — ovšem nesměl bych k tomu zvoliti okamžik, kdy by mne nějaký fotograf svým okamžikovým aparátem mohl zachytiti!

U Matky Boží.

Každý den jdu k Matce Boží
do chrámu, kde stan má svůj
a prosím, by s duše sňala
strast i všeliký bol můj.

Pokleknú tu před oltářem
a modlím se zkroušené:
„Slyš mne, Panno, dobrá Máti
ulev duši ztrápené!“

Neopouštěj svého dítěte
když žal trápí jeho hruď,
pomoci své neodepři,
buď mu těchou, sladkou buď!

A Maria, Máti milá
slyší svého dítěte hlas,
poskytne mu těchy svojí
v srdce vrátí klid a jas! . . .

A. M. Kadláková.

Slavnost Panny Marie Karmelské

čili slavnost svatého Škapulíře.

„Protož až na pouště povedu ji
a mluvíti budu k srdci jejímu.“
(Oseáš 2, 14.)

Mezi slavnosti mariánské lidu katolického a zvláště i zbožnému lidu našemu — náleží také slavnost Panny Marie Karmelské, čili jinak zvaná slavnost sv. Škapulíře. Jelikož zajisté mezi čtenáři Školy Božského Srdce Páně jest značný počet údů bratrstva sv. Škapulíře, nebude nemístné, se o slavnosti této bližší zmíniti

Hora Karmel na břehu mořském v severozápadní Palestýně byla již v šerém dávnověku horou posvátnou a známou. Tam zajisté bývalo bohoslužebné místo, proto i prorok Eliáš vybral si horu tuto za místo své oběti, při které dokázal, že Bůh jest pravým pánem a modly že jsou pověrou a lží. Když totiž, jak nám vypravuje Písmo sv. ve 3. knize královské, za špatného krále Achaba a manželky jeho Isabely, rozmohlo se v Izraeli modlářství a král i lid odpadli od jediného pravého Boha a pronásledovali věrné služebníky Boží, zvláště proroka Eliáše, na smrt i proto musil uprchnouti, aby zachránil život svůj. A tu zjevil se mu Hospodin a Eliáš stěžoval si mu, řka: »Horlivostí horlil jsem pro Hospodina Boha zástupův, neboť zrušili úmluvu tvou synové israelští: oltáře tvé zbořili, proroky tvé pobili mečem, i zůstal jsem já samotný a hledají života mého, aby mi jej odňali!« Za trest zaslal Hospodin na zemi veliké sucho — po tři léta nepršelo — i byl hlad veliký v zemi. Po třech letech rozkázal Hospodin Eliášovi, aby řekl Achabovi, že zavolati má kněze falešného Boha Béla na horu Karmel. I učinil tak Achab a svolal syny Israelské i proroky Bělovy na onu horu. A tu přišel Eliáš vytýkal lidu slovy důtklivými nevěru k Hospodinovi Bohu zástupu a lid neodpověděl mu, neboť dobře cítil, že pravdu mluví. I řekl dále Eliáš: »Já jsem samotný pozůstal prorok Hospodina: proroků pak Bělových jest čtyry sta padesát mužů! Necht jsou nám dáni dva vola oni necht vyberou sobě vola jednoho

a rozsekají ho na kusy, necht jej vloží na dříví, ale ohně at nepodkládají, a já také připravím vola druhého, vložím na dříví a ohně pak nepodložím. Vyzvějte vy jména bohů vaších — já pak vyzývati budu jméno Hospodina Boha svého, a který Bůh vyslyší nás ohledně ohně — at jest Bohem!« I byl veškerý lid srozuměn s návrhem prorokovým. A co se stalo? Kněží Bělovy vyzývali bůžka svého od jitra až do poledne, volajíce: »Béli, vyslyš nás!« Ale nic to nepomohlo. I posmíval se jim Eliáš, řka: »Volejte více, snad Běl — bůh váš spí nebo jest na cestě nebo má návštěvu anebo jest v hospodě!« I volali úsilovněji — ale nadarmo. I řekl Eliáš: »Pojďte ke mně!« I upravil oltář Hospodinův, který byl sbořený, udělal struhu kolem oltáře, narovnal dříví a rozsekal vola na kusy a vložil jej na dříví. I dal nad to ještě tříkrátě politi jak obět tak oltář vodou, tak že voda tekla kolem oltáře ve struze. A když byl čas, aby obětována byla Bohu obět zápalná, volal Eliáš: »Hospodine, Bože Abrahamův, Isákův a Israelův, ukaž dnes, že jsi ty Bůh a že jsem vedle přikázání tvého učinil všechny věci tyto! Vyslyš mne, Hospodine, aby poznal lid tento, že ty jsi Bůh — Hospodin a že jsi ty obrátil zase srdce jejich!« I spadl oheň Hospodinův a spálil obět zápalnou, i dříví, kamení, hlinu a vodu, kteráž byla ve struze, strávil. Což když uzřel lid, padl na tvář svou a řekl: »Hospodin, on jest Bůh — Hospodin, on jest Bůh!« A hned na to ukázal se obláček a rostl — nebesa se zamračila, stal se vítr a přišel déšť veliký, který zavlažil celou zemi. Tak ukázal Hospodin zázrakem na hoře Karmelu, že on jest pravým, všemohoucím Bohem.

Proto byla hora tato od těch dob místem posvátným a poustevníci rádi se tam zdržovali, aby v lítosti Bohu sloužili modlitbou, rozjímáním a sebeumrtvováním. I křesťanští poustevníci hned v prvních dobách pronásledování následovali příkladu zbožných Israelitů a uchýlovali se na horu tu, kde obzvláště uctí

vali Rodičku Boží Marii Pannu. Když pak se počet těchto poustevníků a ctitelů Mariánských na hoře Karmelské dostatečně roznožil, dal jim r. 1205 patriarcha jerusalemský Albert zvláštní řeholi a řeholní společnost tato přijala jméno: »Karmelitův«.

Za doby křižáckých tažení poznala evropská kníždka řád tento, kterýžto se jim velice zamlouval a proto toužila zavésti ho také v Evropě. Dvě kníždka anglická pohnula tři Karmelity, že opustili horu Karmel a přemístili se do Anglie — kde brzy dva znamenité kláštery karmelitánské povstaly. Přísný od světa odloučený život řeholníkův těchto nadchl mnohé k následování, tak že během času zřizeno bylo na 40 klášterů řádu tohoto, které odpadlík a pronásledovatel církve katolické v Anglii — král Jindřich VIII. zrušil.

Za času, kdy první Karmelitě do Anglie přišli, žil v hrabství kentském zbožný poustevník jménem Šimon. Ač z vysokého a bohatého rodu pocházel, přece již jako 14letý jinoch opustil vše — rodiče, bohatství a slávu rodu svého a odebral se na poušť, kde si v jakémsi dutém dubu zrobil bídny příbytek. Od toho dostal později přijmení: »Štok«. Tak žil deset let — když od jistého pastýře zvěděl, že přes moře připluli cizí mnichové, kteří ustavičným postem a modlitbou Boží požehnání svolávají na vlast a zvláště vroucně uctívají Rodičku Boží. Uslyšev to Šimon ihned odebral se k nim a dal se přijmouti do řádu karmelského, jehož přední ozdobou se státi měl. V krátkém čase totiž vyznamenal se tak horlivostí v řeholi, že již r. 1215 ustanoven byl za vrchního představeného řádu. Šimon dal si řád svůj potvrditi také nejvyšší hlavou katolické církve a to jak od papeže Honoria III., tak i Řehoře IX. Šimon navštívil i mateřský klášter na hoře Karmelské, kdež pobyl šest let, vždy a všudy usiluje o to, aby původní přísná řehole ode všech svědomitě se zachovávala. Té doby začínali Saracenové křesťany v Palestýně utiskovati, proto usnesl se řád většinu členů svých do Evropy a Anglie poslati. Z Anglie rozšířil se řád Karmelitů i do zemí jiných — i také do naší milé vlasti — Čech a Moravy. V Praze měli Karmelitě

znamenitý klášter, v jehož kostele uctívali milostné pražské Jesulátko, jehož úctu všudy rozšiřovali, tak že zavedena jest skoro v celém světě katolickém. Na Moravě měli klášter v Kostelním Vydří, který v posledním čase zase řádu tomu navrácen byl.

Zbožný Šimon, jež Bůh již za živa obdařil darem prorockým a divotvorným, založil také při řádě svém bratrstvo sv. Škapulíře a to následkem zjevení se bl. Panny Marie. Když byl totiž Šimon zvolen priorem řádu, tu zjevila se mu dne 16. července bl. Panna Maria a nabádala ho, aby i mezi věřícími úctu k ní rozmnožovati hleděl a podala mu škapulír, jakožto zevnější znamení ctitelů jejích; zároveň pak slíbila všem svou mateřskou pomoc a ochranu v životě i smrti, kdož škapulír její nositi a se čistotou mravů vyznamenáti budou. Na památku této milosti zavedena byla v církvi slavnost sv. Škapulíře bl. Panny Marie Karmelské na den 16. července.

Škapulír, který členové bratrstva toho nosí, bývá posvěcen — jakožto štít viry a naděje ve všemocnou pomoc Boží proti všem nepřátelům spásy naší, jakožto zevnější znamení zvláštní úcty, lásky a zbožnosti k Rodičce Boží a její za to ochrany, tak aby se zbožnost, mravnost a poctivost mezi lidmi rozmáhala a tak všichni pravými dítkami té byli, která Bohu nejlépe a nejčistěji sloužila, Marie, matky Kristovy. Církev udělila bratrstvu sv. Škapulíře mnoho milostí a odpustků, z nichž nejdůležitější jsou odpustky v hodině smrti.

Škapulír se nosí pod obyčejným oděvem a dosti je příkladů, kterak Rodička Boží své ctitele nosící její roucho — škapulír — chránila v rozličných nebezpečích a pokušeních. Pisatel tohoto zná jistého kněze, který kdykoli někam jede nebo na cestu se vydává, nikdy bez škapulíře není a doznává, že často vyvázl z očividného nebezpečí bez úhony. Ovšem musí býti se škapulířem spojena i horlivost ve službě Boží a zachovávaní příkázání.

Podivuhodná událost vypravuje se v životopise bl. Simona Štoka, která zároveň podává svědectví, kterak Rodička Boží skrze škapulír svůj mnohdy v největších potřebách pomáhá. Když byl bl.

Šimon v Anglii, stalo se, že jakýsi šlechtic byl v souboji smrtelně poraněn. Šimon dozvěděl se to spěchal k němu, nalezl jej však ve stavu skoro šiléném. Nemocný volal ďábla na pomoc proti svému sokovi a o zpovědi a přijetí sv. svátostí nechtěl nic slyšeti. Vysiliv se zuřením upadl nemocný v bezvědomí a okolostojící očekávali každým okamžikem poslední jeho vzdech. Jediný Šimon byl klidným a plným důvěry. Požehnal nemocného sv. křížem a položil na něho škapulíř, který byl od Rodičky Boží obdržel a vroucně prosil Pána o smilování pro ubožáka. Sotva že dokončil modlitbu svou procitl nemocný z mdloby své a milostí Boží jsa puzen, s hojnými slzami vyznával hříchy své, odřikal se ďábla a odsuzoval dosavadní život svůj. S příkladnou zbožností přijal sv. svátostí a zemřel potom docela klidně. Po smrti zjevil se bratru svému děkanovi z Lifkolnu, který pochyboval o jeho spáse a ubezpečoval ho, že na zvláštní přimluvu bl. Panny Marie, že měl na těle její sv. Škapulíř, dostal tolik posily od Boha, že všechny nástrahy a pokušení zlého ducha mohl přemoci a se pak k Bohu kajicně navrátiti.

Bratrstvo sv. Škapulíře se velice rozšířilo mezi katol. křesťany. Mezi prvními, kteří k němu přistoupili byli: Eduard I., král anglický, Ludvik IX., král francouzský, sv. Anežka česká a j. v.

V oněch dobách, kdy víra sv. neochvějně tkvěla v srdcích křesťanů a bohubilý život se vedl, nebylo země, kde by bratrstvo sv. Škapulíře nemělo své členy, ba byly osady, kde v každé

rodině nosili členové na počest Rodičky Boží její sv. Škapulíř. Vzdor tomu, že za dob našich zajisté daleko stojíme ve zbožnosti a kajicnosti za dobami oněmi — má bratrstvo sv. Škapulíře mnoho členů a zajisté by prospívalo všem, kdyby tento způsob uctívání Rodičky Boží mezi námi se rozmáhal. Nemysleme, že je to věc malicherná — Bůh mnohdy malých věcí používá k velkým milostem a co zdá se očím lidským býti nepatrné, jest v očích Božích velké a záslužné. Kdo nosí škapulíř bl. Panny Marie, dozrává, že chce býti dítětem jejím, vždy a všude ji na paměti míti a že životem celým chce Matičce nebeské čest i radost působiti. Jako je sv. kříž odznakem Kristovým, tak sv. Škapulíř odznakem Matky Páně a Královny naší a bratrstvo sv. Škapulíře jest vojsko mariánské, šik dobře uspořádaný, který veden jsa příkladem nejsv. Matky Kristovy, za ní kráčí a následuje Krista zbožností, poctivým a kajícím životem — jak byl Kristus Pán sám řekl: »Kdo chce za mnou přijíti, zapřij sebe sám — vezmi kříž svůj a následuj mne.«

Je zajisté potřeba, abychom si všemožným způsobem zajistili lásku a pomoc mocné matere Boží u trůnu Božího a to jak v životě celém, tak i zejména v hodině smrti. A jedním z těch způsobů jest také sv. Škapulíř, pakli že nosíme ho dle pravidel bratrství a spojujeme s ním i skutky pobožnosti i kajicnosti a hledíme co nejvíce vystříhati se těžkých hříchů. Budiž slavnost Panny Marie Karmelské čili sv. Škapulíře nám k tomu mocnou pobídkou!

Boh. Hendl.

Pobožnost k Nejsv. Srdci Páně a Apoštolát modlitby.

Píše P. A.

I.

»Viz toto srdce, které tak velice lidi milovalo a jež od nich tak málo jest milováno! . . . Toto srdce Mé nesnese již déle touhy s dušemi se spojit; pomoz Mi, milá dcero, žár lásky, který Mne šířá, zmírniti! Zvěstuj a dej po všem světě zvěstovati, že nebudu klásti žádných mezi milosti pro ty duše, které ji hledati budou v tomto mém srdci . . .« »Nemůžeš Mi dokázati větší lásky, než budeš-li činiti, zač jsem tě již tolikráté žádal! Slibuji, že srdce mé se otevře, aby vyliho požehnaní hojných na ty, které je cítiti budou a svou péči vynaloží, aby ctěno bylo i od jiných.« Slovy těmito, jež božský Spasitel v rozličných zjeveních promluvil ku služebnici své, blahoslavené Marii Markétě Alacoque, vyslovil snažné přání, aby Jeho Nejsvětější Srdce bylo uctíváno obzvláštním způsobem, jež byl sám naznačil. A přání toto během časů se vždy více splňovalo. Pobožnost k nejsv. Srdci Páně přes všeliké překážky rozšířena po celém světě katolickém a vzrůstá se vždy více zvláště v době nejnovější, když na sklonku 19. století blahé paměti sv. Otec Lev XIII. celý svět zasvětil Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu, v pevné naději ve spasnou pomoc Jeho v tak vážných a těžkých dobách. Takto pobožnost k nejsv. Srdci Páně, která kdysi byla vyhrazena jen nepatrnému počtu duší zvláště významaných, stává se nyní vždy více přístupnou všem a není v naší době horlivého křesťana, který by se nesnažil konati tuto pobožnost.

Zvláště jest měsíc červen této pobožnosti ode dávna věnováný dobou vždy nové úrody pro tento předmět pobožnosti a v nejnovější době tím více, jakmile zavznělo vyzvání náměstkův Ježíše Krista na zemi, zvláště Lva XIII. a Pia X., »aby v církvi svaté se ustálila jistá vlastní missie, která by co rok po celém světě se obnovovala a takto obnovila všechny v Kristu Ježíši.« Touto svatou velikou

missií jest pobožnost k Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu, která se vykonává po celý měsíc červen, jenž proto nazývá se měsícem Nejsv. Srdce Ježíšova,*) podobně jako květen jest měsícem Panny Marie.

Letos pak byl měsíc červen, jakožto měsíc pobožnosti k božskému Srdci ještě obzvláště označen a významan, poněvadž pro tento měsíc byl ustanoven a od sv. Otce žehnan úmysl Apoštolátu modlitby: Velké missie nejsvětějšího Srdce Páně. Na obvyklém místě tohoto časopisu podává se o úmyslu tomto bližší poučení.

Missie Nejsv. Srdce Ježíšova! Jak případně voleno zde slovo missie! Missie záleží v delší řadě kázání po několik dnů pro sobě konaných, která směřují k tomu, obrátiti hříšníky, nazpět přivésti zbloudilé a je vytrhnouti jako nějakou živou moci z jejich poklesků a nepravosti a uvésti je na drsnou sice, avšak čestnou a slavnou cestu, která vede k nebi. Podobně působí pobožnost k božskému Srdci v měsíci červnu. Učiniti z tohoto měsíce missií, znamená, hlásati lásku Boží nejen duším zbožným, které v něho již věří, nýbrž zvěstovati tuto lásku také oněm, kteří

*) Právě co tyto řádky píšeme, dostala se nám do ruky vzácná knížka v českém překladu, která zajisté vyšla v čas a bude s radostí přijata u nás od každého čitatele bož. Srdce Páně: Příručka k pobožnosti Srdce Páně pro kněze a věřící lid Německy sestavil P. Josef Hilgers. Vydala knihtiskárna benediktinův rajhradských 1911. Tam na str. 121 a 122 čteme stručné poučení o »Měsíci Srdce Páně«. Odtud se dovidíme o původu pobožnosti k bož. Srdci Páně v měsíci červnu — o způsobu, jak se má konati a o hojných odpustcích, kterými jest od sv. Církve obdařena Z těchto velikých milostí třeba vytknouti zvláště onu, jinak dosti řídkou, že sv. Otec Pius X., aby zajistě ku horlivému konání pobožnosti této více povzbudil, kazatelům měsíce Ježíšova a správčům chrámů nebo kaplí, v nichž se veřejná pobožnost k bož. Srdci Páně toho měsíce koná, udělil privilegium oltáře Gregoriana svého (větší milost než »privilegium altaris«) pro mši sv. v poslední neděli měsíce června.

nevěří, kázati o této lásce onomu množství křesťanů, které Ježíš Kristus tak velice miloval a v jejich srdci víra svatá v něho jako ve spánek jest pohřížena.

Takové missie přinesou jistě hojně pozeňnaného ovoce; jejich dobrý výsledek jest zabezpečen — vždyť jej koná a řídí sám božský Spasitel svým nejsvětějším předobrotivým Srdcem, jemuž nelze odolati. O dobrém výsledku není tedy žádné pochybnosti, jen když missie takové budou skutečně konány. A to jest právě velmi důležité, aby missie nejsvětějšího Srdce Ježíšova byly možny, aby byly všude co nejvíce rozšířeny. Na ten úmysl máme se modliti, k tomu máme všemožně napomáhati; o to žádá nás božský Spasitel již ve svém evangeliu slovy: »Oheň na zem pustit jsem přišel a co chci (jiného), než aby se vznítíl?« (Luk. 12, 49.) O to žádá nás oněmi slovy ku bl. Markétě Alacoque, s nimiž začíná tuto úvahu.

Konati v měsíci červnu takovéto velké missie nejsvět. Srdce Páně, předpokládá již větší rozšíření a horlivější vykonávání pobožnosti k témuž nejsvětějšímu Srdci. Kde pobožnost tato se již déle pěstuje a sice v nejhlavnějších cvičeních, jako jest na př. slavení svátku nejsvětějšího Srdce Ježíšova a to věrně dle přání božského Spasitele se sv. přijímáním usmířujícím a zasvěcením se nejsvětějšímu Srdci a odprošením jeho pobožnost k bož. Srdci Páně prvního pátku v měsíci podobným způsobem; kde jest kanovnický zřízené bratrstvo k nejsv. Srdci Páně a Apoštolát modlitby s náležitou organizací a činností a tudíž při celém životě, tam jest půda pro missijní činnost měsíce Srdce Ježíšova připravena a snadno se taková stálá pobožnost ujme a též bude mítí trvání. Na mnohých místech již ode dávna koná se každoročně po celý měsíc červen pobožnost toho druhu, zavedena jsouc zcela dobrovolně právě jako ovoce oné tam již stávající horlivosti v uctívání nejsvětějšího Srdce Páně.

Tento více neb méně příznivý stav pobožnosti k božskému Srdci lze posouditi nejlépe dle horlivosti, s jakou odebírají a čítají se časopisy jednající o této pobožnosti, jako jest na př. naše »Škola božského Srdce Páně«.

Na jiném místě hodláme podati podrobnější obrazec, vykazující, kterak časopisy takové v jednotlivých zemích v rozličných jazycích jsou rozšířeny. Zde postačí poukázati jen na naši říši Rak.-Uherskou.

V Rakousku samém čítá časopis uctív Nejsvětějšího Srdce věnovaný v jazyku:

českém	založeném r. 1868	odběratelů	4.000
chorvatském	» » 1892	»	26.000
německém	» » 1865	»	48.100
polském	» » 1872	»	153.000
	(r. 1909: 142.000)		
rusinském	založeném r. 1896	odběratelů	(?)
slovinském	» » 1902	»	(?)
	v Uhrách v jazyku:		
maďarském	založeném r. 1867	odběratelů	4.500
slováckém (utr.)	» » 1897	»	13.000
	(r. 1909: 10.850)		

Mimo to odebírá se v jazyku německém v Americe vycházející časopis založený r. 1874 v 13.500 výt. a nově založený rusinský časopis »Misionar« pro výtěhovalce rusinské v Brasílii.

Dle této ukázky ku svému smutnému překvapení doznáváme, že časopis náš český má nejméně odběratelů, ač jest dle doby založení na prvém místě mezi všemi ostatními časopisy slovanskými a že tudíž dle toho i pobožnost k nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu není, ba ani nemůže u nás býti rozšířena a pěstována tak horlivě, jako u ostatních národů naší říše a zvláště u našich slovanských bratří, jmenovitě Poláků, Chorvatů a Slováků. A co jest toho vlastně příčinou? Schází nám jeden velmi důležitý činitel, s pobožností k nejsv. Srdci Páně velmi úzce souvisící, na jehož důležitost chceme zde právě snažně poukázati, který se velmi osvědčuje právě tam, kde počet odběratelů jmenovaného časopisu vykazuje nejvyšší číslíce. Jest to spolek, t. zv. Apoštolát modlitby, ve spojení s Nejsvětějším Srdcem Ježíšovým. Svrchu zmíněná nově vyšlá »Příručka k pobožnostem Srdce Páně« od P. Jos. Hilgersa uvádí na str. 152—162 zevrubně poučení o podstatě zavedení a organizaci tohoto spolku a proto laskavě členáťe na tuto knihu zvláště upozorňujeme.

II.

Apoštolát modlitby jest zcela rozdílným spolkem od »Bratrstva Nejsvět. Srdce Ježíšova«, o jehož stanovách a zřízení opět uvedená příručka podává náležitě poučení na str. 140—148 a má též svůj zcela zvláštní a vlastní účel, při tom však celou svou činností na základě organizace stanovy přesně stanovené, napomáhá nejvíce k rozšíření úcty a pobožnosti k Nejsvětějšímu srdci Ježíšovu a jest sám — dle slov »Příručky« — jednou z nejdokonalejších pobožností k Srdci Ježíšovu« (str. 152 »Příručky Hilgersovy«).

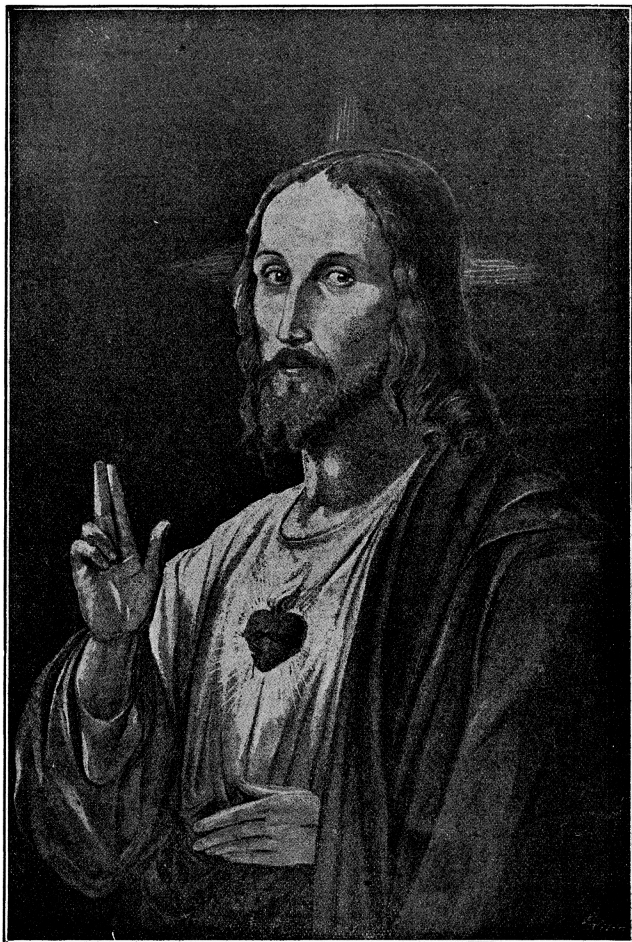
Apoštolát modlitby napomáhá velmi k rozšíření úcty a pobožnosti k Nejsv. Srdci Páně, více než vše ostatní — ovšem, dbá-li se přesně na zachování předpisů, jesti v pravdě živou organizací. A ta spočívá v tom, že zavedení jeho se děje úplně dle stanov prostřednictvím nejdůst. ordinariatu ustanovením diecesního ředitele, který bývá pak splnomocněn od generalního ředitelství zasláním zvláštního diplomu. Na tuto cestu ordinariatu obrací se důst. duchovní správcové, majíce úmysl zaříditi ve svém působišti Apoštolát a on vydáním diplomu ustanovuje je jakožto místní ředitele a jiným diplomem aggregačním přivtěluje dotyčné místo (farnost, ústav, kat. školu) k ústřednímu spolku Apoštolátu. Takto jest Apoštolát v jednotlivých místech právoplatně zřízen a ředitelé místní mají právo přijímati členy a mohou členové získati odpustky a jiné milosti spolku toho. O získání členů pečují hostitelé Apoštolátu, jež ustanovují místní ředitelé mezi členy, »kteří pro spolek horlí a proto horlitelé a hostitelky (zelatores zelatrices) slují a mají se všemožně přičiniti, aby se denně množila čest a sláva Boží, spása duší a pobožnost k nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu podle stanov Apoštolátu. Proto se mají hostitelé v určité době scházeti a učiniti patriční opatření k dosažení cíle vytčeného.« (»Hilgersova Příručka« str. 154, čl. 6.). Pro tyto horlitely vydávají místní ředitelé zvláštní diplomy (horlitelské), jakož i zvláštní poučení a návod, jak třeba jest úřad ten blahodárně zastávati. Na těchto

horlitelích velmi mnoho záleží; bez nich, bez jejich horlivosti a obětavosti Apoštolát nemůže prospívati, nedosáhl by svého účelu, jen by živořil a trval snad dle jména, ale pravým Apoštolátem by nebyl.

Kde v Apoštolátu modlitby se přesně dbá, aby vše se dalo podle jeho účelu a dle jeho zařízení, tam jest život, který jeví činnost všestrannou, apoštolskou; tam konají se modlitby, tam se pracuje, trpí a obětuje pro nejsvětější zájmy a záměry Božského Srdce, jako jsou: čest Boží a spása duší, vyplnění prosby páně: »Adveniat regnum tuum« — Přijď království tvé — kterážto prosba jest heslem Apoštolátu, vyjadřujícím nejstručněji a nejlépe účel jeho.

Kde Apoštolát modlitby v celém zařízení ve všech členech plní věrně svůj úkol, tam jest též čilý styk členstva s představeným jeho (z koliatury a místních ředitelů s diecésí s ředitelem a generalním ředitelem); tam jest též živý zájem jednotlivých místních spolků a ostatní spolky Apoštolátu celého světa, tam je snaha podávati zprávy o činnosti a o životě jednotlivých spolků a přijímati zprávy odjinud, ba z celého katolického světa o rozšiřování a apoštolském působení tohoto zajisté největšího nábožného spolku, který čítá toho času na 26 milionů členů a asi 65 tisíc spolků místních, kteréžto vědomí zajisté každého člena potěší a povzbudí. Tam jest třeba snahu zvláště odporučovati modlitbám tak velikého spolku modlitebního a zvláštní dobré úmysly jednotlivců i celých společností rodin. zvláště celé sv. církve v rozličných životních potřebách.

A takto se jeví samozřejmě potřeba mítí vlastní časopis, v němž tento potřebný styk se nejlépe uskutečňuje a potřebám a zájmům členů vyhovuje podáváním zpráv o Apoštolátu se strany členů, horlitelů a jich ředitelů zasláním žádostí o zprostředkování jeho zřízení a zaslání diplomů ustanovovacích a aggregačních a přijímáním poučení a povzbuzení, jež podává časopis svými zprávami a úvahami o Apoštolátu, pobožností k nejsvětějšímu Srdci Páně — oznamováním nových zřízení a aggregací

Srdce plné dobroty a lásky.

Apoštolátu Bratrstva Božského Srdce Páně ročním výkazem statistickým o stavu obou spolků v jednotlivých diecesích a p. Tímto způsobem jest pak možno založiti a udržovati vlastní list Apoštolátu modlitby, který jest orgánem tohoto spolku a může pak dle množství odběratelů a přispívatelů z četných řad členů Apoštolátu modlitby se vždy více rozšiřovati a zdokonalovati jak co do obsahu tak i úpravy zevnější, ilustrací i při levnějším obnosu předplatného.

Takovými listy, orgány Apoštolátu modlitby jsou všechny svrchu zmíněné časopisy vycházející v rozličných řečích, jichž názvy jsou:

Česky: »Škola Božského Srdce Páně«.

Chorvatsky: »Glasnik Presveta Soca Isusova«.

Německy: »Sendbote des göttlichen Herzens Jesu«.

Polsky: »Poslaniec Serca Jezusowego czyli Intencya miesięczna Apostolstwa Modlitwy«.

Rusinsky: »Misionar« se zvláštním oddílem: »Poslanec Presvjatogo Serca Isusovoho« a s přílohou pro dívky: »Malij Misionarčik«.

Slovinsky: »Glasnik Najsvejših Soc. Molitveno apostolstvo«.

Slovácky (utr.): »Posol Božského Srdca Ježíšova«.

Maďarsky: »Jezus Szentséges Szívenek Hirnöke«.

Že všechny tyto jmenované časopisy vycházející ve vlasti naší, jakož i ostatní listy toho jména (všech čítá se celkem 38) jsou spolkovými listy Apoštolátu modlitby, vysvítá zcela určitě z titulu časopisu francouzského, který jest orgánem generálního ředitelství Apoštolátu a tudíž vzorem všech ostatních časopisů toho druhu a zároveň prvním co do doby založení (r. 1861; slaví tedy letos 50leté jubileum). Titul jeho totiž zní: »Le Messenger du Coeur de Jésus«. Organ principal de l' Apostolat de la Prière. (»Poslanec Srdce Ježíšova«. Hlavní orgán Apoštolátu modlitby.) Dle tohoto vzoru francouzského časopisu jest snad nej-

věrněji upraven a řízen časopis polský. Označuje to již jeho vedlejší titul (Intencya mies. Apostolstwa Modlitwy) a ještě více obsah, který věrně a přesně odpovídá účelu Apoštolátu modlitby. Tak na př. v letošim ročníku přináší stále články o Apoštolátu modlitby, jako pokračování intence měsíce ledna t. r. — Rozšíření Apoštolátu modlitby mezi lidem. V každém čísle uveřejňuje hojně (stručných) dopisů, věnuje velkou péči kalendáři denních úmyslů, jež mu zasílají členové Apoštolátu; vůbec jeví čilý život členů spolku Apoštolátu i Bratrstva Nejsv. Srdce, kteří svou horlivostí sami nejvíce napomáhají k tak velkému rozšíření časopisu.

I naše Škola božského Srdce Páně jest orgánem Apoštolátu modlitby byla jím dříve, nežli veškeré ostatní slovanské časopisy stejného jména; vyniká ctihodným stářím nad mnohé ostatní časopisy cizozemské toho druhu, neboť jest dle roku založení (1868) na pátém místě po prvním časopisu (francouzském). Když r. 1884 byla od P. Hattlera vydána německá příručka Handbüchlein des Gebetsapostolates dle francouzského originálu »Manuel d. l' apostolat de la prière« od P. Ramière, ještě téhož roku Škola božského Srdce Páně se postarala o český překlad, jenž vyšel pod názvem: **Příruční knížka apoštolátu modlitby** ve spojení s nejsv. Srdcem Ježíšovým.*) Časopis náš rád přijímá vše, co se týká pobožnosti k Božskému Srdci Páně a Apoštolátu, jen že málo jest těch, kteří by podávali zprávy, dopisy neb výklady týkající se přesně těchto hlavních předmětů. A to proto, poněvadž není v našich krajinách československých dosti rozšířen Apoštolát modlitby neb nemá čilejšího života a nejeví se pro něho náležitý zájem a to pro nedostatek přesně udržované organizace.

*) Doporučujeme ji jakožto důkladnou a nezbytnou pomůcku.

Slunce.

V jarní záři
slunce blaží
duši, srdce mé;
v myslí trudné
snění rmutné
rozum ovine.

Slunce svítí
jasně třpytí
dolů s nebička;
z bolných zraků
jako z mraků
padá slzička.

Slunce tiše
stoupá výše,
hřeje celý svět;
a má duše
v bolné tuše
též chce zapomnět! . . .

Anna Marie Kadlčková.

Falešní proroci.

V našich dnech je mnoho lidí, které nazvati můžeme falešnými proroky. Neboť přicházejí k našemu dobrému lidu v ovčím rouše, ale uvnitř jsou hltaví vlci. Po ovoci jejich můžeme je poznati. Není otázky, která by hýbala více myslí všeho lidu, jako otázka náboženská. Vždyť není snad v nás schůze lidové, není přednášky lidové, v níž by se řečník nezmínil o víře, o biskupech, o kněžích, o papeži. Děje se tak často v úmyslu dobrém, aby lid poučen byl, ale budíž Bohu žalováno, přecasto děje se tak v úmyslu špatném, aby naše svatá víra byla v srdcích lidu zviklána, zneuctěna, znetvořena, v posměch uvedena. Ke slunci obrácíme každodenně svou pozornost, slunce je pro nás životní otázkou, od slunce závisí život vši přírody. Svítí-li slunce, je pěkný, slunečný den, je radost dívat se pak na ten Boží svět; vše v přírodě se vzkřísí, žije, pučí, kvete a připravuje se přinéstí stonásobný užitek. Je-li pod mrakem, nevidíme-li slunce, hřeje-li málo, anebo jestli vůbec tepla nevydává, je vše jaksi zasmušilé, nespě, všecka příroda spí, odpočívá.

Otázka náboženská hýbá nyní celým světem. Proč nařikají na víru i nevěrci, naší zarytí nepřátelé, proč stále mají v ústech nadávky, posměch na vše svaté?

Srdce jejich je přeplněno vzpomínkami na víru, na Krista, rádi by se zbavili těchto výčitek svého svědomí, proto často o víře, o Kristu mluví, třeba i ve smyslu nepřátelském.

My, jimž Kristus je Spasitelem, odměnitelem, soudcem, vším, my hledme víru víc a více poznávati, vřejeji si ji zamilovati. Povšimněme si dnes dvou námitek, jež nám nepřátelé činívají, poznáme-li stín, tím zářivěji zasvitne pravda. Vším právem varuje nás Ježíš před falešnými proroky, nedbejme na ně!

1. Víra jako víra? Každého, kdo cestuje po Francii překvapí, kterak v zemi, která republikou jest a zavrhuje krále i císaře, tolik jest uctíván císař Napoleon. Až doposud je Napoleon chloubou všech Francouzů — Napoleona čítají Francouzové za svého největšího velikána, po celé zemi francouzské viděti mnoho památek na Napoleona. Napoleonův hrob v Paříži, v dómě vojenských vysloužilců bývá až doposud často ozdoben čerstvými květinami. Měl Napoleon zajisté své chyby, ale i nepřítel jeho musí uznati, že byl geniálním mužem. Poslední dobu svého života žil opuštěný život ve vyhnanství na ostrově sv. Heleny; přemnoží z bývalých věrných ho opustili, ale ně-

kteří vytrvali i když byl ze země vyhnán a slunce slávy jeho pobledlo, ba skoro úplně zapadlo. Mezi jinými zůstal mu věrným generál Montholon.

Žije o samotě, skoro ode všech opuštěn mnoho Napoleon přemýšlel a o přemnohých věcech úplně změnil své názory. Též mnoho četl a mezi knihami, jež opětně bral do ruky, bylo Písmo svaté. Jednoho dne pravil ku svému věrnému Montholonovi: »Doposud mělo lidstvo jen tři skutečné, opravdové vojevůdce: Alexandra Velikého, krále macedonského, Julia Caesara, proslulého Římana a mne. A kdo dnes vzpomene si na Alexandra, kdo na Caesara, kdo je dnes miluje? Kolik je milionů lidí, kteří o nich ani neslyšeli, ač byli opravdoví velikáni? A za několik let, kdo si na mne vzpomene, kdo mě bude milovati? Za padesát let málo kdo se ke mně ve vzpomínkách přihlásí. Jen jediný žil, jež všechno lidstvo doposud miluje, osmnáct set let jest v ústech všech. Ten jediný je Kristus, ale víš, milý Montholone, ten — nebyl člověkem!«

Kristus hýbe až doposud světem. Není nikoho na světě, kdo by neznal jména — Kristus. Nynější svět rozdělil se ve dvě části: v nepřátele a ve přátele Kristovy — v ty, kteří ho milují a v ty, kteří ho nenávidějí. Mezi které přináležíme? My jsme jistě věrnými následovníky Kristovými, máme v paměti Jeho slova: »Já jsem Syn Boží. Já jsem cesta, pravda a život! Kdo ve mne věří, spasen bude! Nikdo nepřijde k Otci než skrze mne! Já jsem pastýř dobrý, znám své ovce a ony znají mne!«

Je rouháním, říci: »vira jako vira!« Snad hrozil Ježíš nevěřícím — kdo neuvěří, bude zatracen, protože nezáleží na víře? Jest velkou urážkou Boha, řekne-li kdo: »na víře nezáleží«. Proč pak přikázal Pán Ježíš, aby národové v něj věřili, jej poznali! Proč naporučil apoštolům a jich nástupcům: »Jdouce do celého světa, učte všechny národy a křtíte je!« Proč nenechal pohanů a židů při jejich náboženství? Nad zatvrzelými židy, kteří nepřijali jeho pravdy, plakal a trest jim předpověděl.

Pánu Bohu nemůže býti lhotejným, zdali se člověk klaní mrtvému dřevu, neživému kameni, jak činili pohané, či

Bohu samému? Není mu stejně milo, zdali se mu obětuje nejdražší obět mše svaté, jak činíme my katolíci, či zdali se tato obět zavrhuje, jak činí protestanté. Jenom náboženství, které nám dal Ježíš Kristus, je pravé, jenom církev katolická, Ježíšem založená, zachovává učení Jeho čisté a neporušené. Hlavou naší církve je náměstek Kristův — papež.

Po ovoci jejich poznáte je, pravil Ježíš, popisuje činnost falešných proroků. Každý, kdo má oči otevřené vidí, kam vede nevěra — rozvazuje svazky rodinné; tak daleko to u nás došlo, že v rodinách jsou zhusta členové různých náboženských přesvědčení, otec je věřící, syn, dcera nevěřící. Otec je horlivým členem katolických spolků, pilným čtenářem katolických listů, syn upadl ve špatnou společnost, je pravým opakem svého otce, je neustálým předmětem otcova znepokojení. A at otec, matka dělají co chtějí, nemohou těchto nešťastných dětí převrátiti. Ve Vidni byl syn vyššího úředníka. Byl jedináček. Měl macechu od útlého věku a ani vlastně nepoznal, že není jeho matkou, neboť starala se o něho, jako o své vlastní dítě. Syn vyrostl a stal se úředníkem; když macecha nemlčela k jeho nepořádnému životu, když ho varovala před špatnostmi — za dik ji zardousil. Ano, kdo se Boha spustí, opouští cestu ctnosti, víry, stane se špatným a vše je mu lhotejno. Hrozné jest upadnutí v ruce trestajícího Boha!

Rouháním je tvrditi: »vira jako vira — nechte každého při jeho přesvědčení«. Ovšem, má-li dobré přesvědčení, at při něm setrvá. Má-li nesprávné, at se poučí. Lupiči, nevěrci, zlosynové všeho druhu, zháří, vrazi, zloději mají též přesvědčení, ale přesvědčení zhoubné jim i všemu lidstvu, proto trestá je spravedlnost a nenechává jich při jejich přesvědčení

V Paříži chytili a zavřeli r. 1893 vraha jménem Vaillanta, který pomou zničil mnoho lidských životů. Při výslechu se vymlouval, že je jeho přesvědčením: »Jediný anarchismus je spásitelem lidstva!« Nikdo necíl a nezávil si jeho přesvědčení — byl popraven. Kdo poznal Ježíše, jeho učení, byl údem jeho církve a odpadl, přesvědčí se jednou o pravdivosti slov: »Kdo nevěří, bude

zatracen!« »Ne každý, kdo mi říká Pane, Pane — vejde do království nebeského, ale kdo činí vůli Otce mého, jenž jest v nebesích, ten vejde do království nebeského.«

2. Poslušnost. Poslušnost je krásná — za našich dnů vzácná a dosti řídká ctnost! Boj proti vši autoritě je nyní něčím obyčejným. Nikdo nechce poslouchati, každý chce býti pánem, každý chce poroučeti. Lidé nechtějí uznati ani světské ani duchovní vrchnosti. Služky neposlouchají pánů, děti rodičů, školáci učitelů, občané starosty, poddání představených. Běda tobě, kdybys někoho napomínal Napomeň na příklad v kostele nezdárné děcko, aby se slušně chovalo, majíc v paměti přítomnost Ježíše, skrytého v nejsvětější svátosti. Jako litá saň přiletí na tebe matka, spoustu slov — jen ne pěkných — vychrlí na tebe její ústa, dělej co dělej, nedohájíš se. Dítě prý chudáček fantaziruje, celé noci nespí, bojí se vyjiti před chalupu — až tě hlava z toho rozbolí... A co jsi udělal? Konal svou povinnost!

Opovaž se a napomeň dospělou mládež — ať jsi kdo chceš! Mládež nezná úcty před žádným stavem, před stářím, před nikým, vynadá ti, řekneš-li nějaké ostřejší slovo, udá tě u soudu a zažaluje. Šel kdesi někdo a uslyšel, jak nějaké děvče řve, jak by ji na nože bral. Pospíšil a uviděl mladíka neslušně si počínajícího. Měl v ruce hůlku a přeměřil ji záda nezbedy. Ten však žaloval a soud odsoudil onoho muže k pokutě 50 korun. Koupil si za ně novou hůl na procházku a mohl se pak aspoň pochlubiti, že má drahocennou hůl — neboť ho stála padesát korun. Více příkladů uváděti není třeba, každodenní zkušenosť učí, že je mládež nevázaná, zlá, nezvedená, nepoddajná, neposlušná.

Poslušnost je nezbytnou pro celou společnost lidskou. Poslušnost váže a spojuje národy, státy, obce a rodiny. Podívejme se na úl včel. Včelstvo, které nemá královny, »zahyne«. Díváme-li se na pilné včelky, myslíme si: »Co na tom, je-li o jednu méně či více, mohou stejně dále pracovati a přece zmizeli královna, zhyne celé včelstvo.« Není žádné společné pásky, není žádného pojídla, není radostí v práci, včelíčky ne-

shromažďují, alerozptylují. Je-li ve včelstvu královna, je jedno, zhyne-li jedna anebo více včelek, práce jde dále ve svém obyčejném pořádku, celé včelstvo žije. Kde není vrchnosti, není pořádku, není jednoty — což nás učí pohled do úlu. Co by se stalo z vojska stojícího před nepřitelem, kdyby nebylo vůdce žádného? Co by bylo z pluku bez plukovníka, ze setniny bez setníka? Kdyby nemělo vojsko hlavy, která vše řídí, o vše se stará, nepřítel by měl lehkou práci, vše by bylo brzy uvedeno ve zmatek a útěk. Co by se stalo se stádem, které by nemělo pastýře? Ovce by zabloudily a nikdy by se nevrátily v ovčinec. Co by bylo s lodí, kdyby neměla kormidelníka, který určuje její směr? Plula by na zdařbůh a nedoplula k určitému cíli.

Všichni žijeme v poměrech od starodávna upravených. Jako katolici, jako údové církve Kristovy žijeme v jednotlivých farnostech, jsme poddáni své duchovní vrchnosti, jejíž hlavou je náš biskup. Jako občané žijeme v obci, řízené starostou, žijeme ve státu, jehož hlavou je dědic trůnu habsburského, náš císař a král František Josef I. Máme tedy dvoji vrchnost — duchovní a světskou; prvá stará se o spásu naší duše, druhá o blahobyt pozemský — o pokoj k vývoji života potřebný. Heslem mnohých je nyní: »volnost, rovnost, svoboda!« Pryč se všemi pouty, nám nemá nikdo co poroučeti! Takové zásady lichotí sice povaze lidské, ale kam přijdeme, když se jich lidstvo přidrzí? Kolik falešných proroků svedlo již lidi nezkušené, nerozvážené, že pak jim bylo zle pykati, když se prohřešili proti starodávnému pořádku, proti vrchnosti své.

Kdyby měli tito a podobní křiklouni pravdu, nač pronesl Kristus slova: »Kdo vás slyší, mne slyší, kdo vámi pohrdá, mnou pohrdá — kdo pak mnou pohrdá, pohrdá tím, který mne poslal.« Kristus nám dal duchovní vrchnosti, řka: »Kdo by neposlechl církve, je horší než pohan a veřejný hříšník.« Svatý Pavel napomíná, abychom i světské vrchnosti byli poslušni a poddáni; pišet: »Každá duše poddána buď vyšším mocnostem: není mocnosti leč od Boha a kteréž jsou, ty od Boha zřízeny jsou. Protož kdo se mocnosti protivi, zřízení božímu se pro-

tiví a kteříž se protiví, odsouzení sobě dobývají.« (Řím. 13, 1—2.) A podobných výroků dalo by se velice mnoho uvésti z knih Starého i Nového zákona. Uspokojme se tímto jediným, ať mluví k nám za všechny ostatní.

Kéž každý, kdo má příležitost učí se poslušnosti a napomíná, aby tato ctnost došla obliby. Hlavně rodičové použijte každé příležitosti, abyste své děti cvičili v poslušnosti. Kněz Jocham vypravuje ve svých vzpomínkách o faráři jménem Flattichovi: »Přišel k němu známý statkář ptáti se o radu, že je pln zoufalství, nevěda, co má počítí se synem? Podívejte se, pane faráři, vše jsem učinil, co je vůbec možného. Povzbuzoval jsem ho chválou jak jsem mohl. Když zasloužil, potrestal jsem ho, hrozil jsem vyhrůžkami, pobádal jsem sliby, našlehal jsem mu a použil jsem všech možných trestů. Zkrátka, co jsem mohl učinil jsem, neznám prostředku, jehož bych již nebyl použil, abych jen přivedl mého chlapce na dobrou cestu. Farář laskavě této řeči naslouchal a pak se jen zeptal: »Modlil jste se již za svého syna?«

Zaražen odpověděl statkář: »Nikoliv, toho jsem doposud neučinil.« Tu pravil farář: »Když jste se doposud za svého syna nemodlil, neučinil jste tedy doposud

všeho, co jste mohl učiniti. Modlete se, pane, za něho a Bůh změní jeho srdce, syn bude růsti a prospívati k vaší útěše a radosti.«

Nikdo nedbej řečí, slibů, pochlebnosti falešných proroků. Mluví sladce, vědí jak by srdce dojali, jak by si přízeň lidskou získali. Chytří jsou jako hadové, přicházejí v rouše ovčím a uvnitř jsou hltaví vlci, zevně jsou krásní jako archanděl, uvnitř však jsou černí jako ďábel. Děkujme Bohu, že nás přijal do své církve, za své děti a za spoludědice svého království, važno si své víry a žijme podle ní. Zachovávejme, co nám předpisuje. Poslušnost je vzácná ctnost, chrání před mnohými hříchy. Je sice nejobtížnější mezi všemi ctnostmi, ale přičiňme se a Bůh nám požehná. Svátá Teresia doporučí poslušnost jako nejjistější cestu, která vede ku křesťanské dokonalosti, proto používá zlý duch všeho, aby nás od ní odvrátil. Odpor proti poslušnosti zdá se jakoby byl člověku vrozen. Již maličké dítě nerado poslouchá a kde může se vyhnout, aby nemusilo učiniti, co otec a matka rozkazují. Přemáhejme se, bojujeme; neposlušnost nebe zamkla a peklo otevřela. Poslušnost však otvírá nebe a zavírá peklo. Vyvolme si poslušnost za hvězdu, již chceme následovati. *Ig. Zhdněl.*

Večerní.

Tichý večer po krajíně
již se žene vpřed,
slunce skrylo svoji hlavu
a obzor hned zbled'.

Z blízke vísky Anděl Páně
oznamuje zvon,
jeho zvuky v dál se nesou
v duši zní ten tón.

Na obloze jasné hvězdy
již se míhají
a sem dolů s nebes výše
k nám se dívají.

Sepnu ruce ku modlitbě
když zní klekání,
Matce Boží krásné Zdrávas
s retí tíše zní.

Tichý večer po krajíně
zvonek tíše lká,
a to srdce unavené
v spánku umlká! . . .

A. M. Kadlčáková

Díkůvzdání božskému Srdci Páně.

Z Brna. A. M. Plníc svůj slib, vzdávám srdečné díky božskému Srdci Páně, Marii, Matce ustavičné pomoci a sv. Josefu za vyslyšení prosby.

Z Olomouce. Srdečné vzdávám díky nejsv. Srdci Páně, nejbl. Panně Marii za vyslyšení důležité prosby. K. D.

Z Pardubic. Vroucné díky vzdávají za vyslyšení prosby školské sestry.

Z Jindř. Hradce. Plníc svůj slib, který jsem učinila v těžké nemoci své, že totiž, budu-li uzdravena, uveřejním to ve „Škole Božsk. Srdce Páně“ a zároveň stanu se odběratelkou tohoto časopisu. Aťkoliv to byla nemoc velmi nebezpečná a zároveň též velice zdlobhavá, cítím se již skoro úplně zdráva i dosti silna ku vykonávání svých povinností k úžasu těch, kteří mne znají. Pročez tisícere díky vzdávám nejsvětějšímu Srdci Páně a zároveň vybízím i jiné, aby s neobmezenou důvěrou k tomuto slitování plnému Srdci ve všelikých svých potřebách se utíkali. N.

Od Batelova. Božskému Srdci Páně díky vzdávají dvě sestry za vyslyšení prosby,

jíž Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu přednesly. Uzdravení sestry, zač úpěnlivé prosily, nastalo úplné. Sestra zdráva — prosba vyslyšena. Srdce Ježíšovo, spáso v Tebe doufajících, smiluj se nad námi! —a.

Znojmo. Plníce svůj slib, vzdávám nejvroucnější díky sv. Josefu a nejbl. Panně Marii za jejich mocnou přímluvu, neboť nám vyprosili na božském Srdci Páně uzdravení našeho milého příbuzného. Lékaři dávali velmi slabou naději na jeho uzdravení a tu v naší velké úzkosti s celou důvěrou vzali jsme útočiště k sv. Josefu konáním 9denní pobožnosti, neb bylo právě před svátkem sv. Josefa. A ejhle, naše důvěra byla přehojně odměněna, neb po ukončení této pobožnosti se stav nemocného stále lepšil a dnes můžeme s potěšením říci, že jest opětně zdráv. Proto z vděčného srdce voláme: „Chváleno, vzýváno a milováno buďiž vždy a všude nejsv. Srdce Ježíšovo!“ K Vám, nejbl. Panno Maria a sv. Josefe, ať každý ve svém zármutku a potřebách s důvěrou se utíká a bude jistě vyslyšen a potěšen! F. M.

Pašiové hry v Horní Ammergavě.

Vypravuje Karel Balík, děkan. — (Pokračování.)

Nastává i starost o obleky. K novým hrám pravidelně pořizovány vždy nové nádherné obleky. Některé obleky byly přímo ve východních krajinách a z východních látek šity, ale ostatní vše pořizuje se doma.

Pašiové komité zasedá skoro denně a stále má dosti práce.

Dne 3. listopadu 1909 začaly zkoušky zpěvákův a dne 8. prosince byla první zkouška herců. Každý prozatím svou úlohu jenom četl. A potom začaly již zkoušky častěji.

Každý herec podepíše zvláštní smlouvu, že bude zkoušky pravidelně navštěvovat, že přidělenou roli přijímá, ji hrát

bude a že se dle svého nejlepšího vědomí svědomí přičiní, aby úlohu vždy dobře sehrál. Každý se také podrobuje zvláštním pravidlům po dobu hry platným. Tak ku příkladu za každý případ opilosti jest určena pokuta 10 M, nedostaví-li se muž ku hře 5 M pokuty, nedostaví-li se žena 3 M pokuty atd.

Po celou zimu pilně se cvičilo ve zděném divadle uvnitř vesnice. Tam se za chladných zimních večerů také topilo.

V masopustě r. 1910 nebylo v místě žádných věnečkův ani tanečních zábav. Rok her jest rokem posvátným a nesluší se, aby světskými zábavami a tancem byl znesvěcován.

Blíží se půst. Ve svatém týdnu zpěváci své navčičené zpěvy k budoucím hrám přednášejí při bohoslužbě v kostele na chóru. Na květnou neděli zpívají »Hosanna synu Davidovu«, na velký pátek melodram plný bolesti nad Ukřížovaným a na bílou sobotu radostně »Halleluja« na pozdrav Vzkříšenému.

Údolí se zazelenalo, jenom ještě na okolních vysokých horách bělá se rozměklý sníh. Na vrcholku hory Kofelu, na jejímž úpatí H. Ammergava leží, vysoký dřevěný kříž hezky se vyjímá.

Zkoušky konají se již v divadle za vesnicí. Nutno jest navčičiti hlavně dívky k živým obrazům. Zkouška v krojích již rovná se úplnému představení a ke zkoušce »hlavní« připuštěno již zdarma obecnostvo. Ženy domácí zasednou v jevišti, neboť jakmile začnou vlastní hry, budou mít doma mnoho starostí a nebudou mít ani času na hry se podívat. Na hlavní zkoušku dostaví se i obyvatelstvo okolních vesnic a zasednou na židlích, pokud dostačí místa.

Do ubytovací kanceláře docházejí první poptávky a objednávky lístků.

Byty se čistí, postele převlékají, krámy a hostince cizincům pronajímají. Vlak přiváží různé zásoby a místa svá nastupují různí sklepníci, sklepnice, prodáváci a prodavačky.

Jindy tichá vesnice ožívuje více a více a hnedle by's jí ani nepoznal. Kočáry a automobily tryskem projíždějí, v ulicích objevují se bohatí cizinci, všude plno hluku a nádhery.

První hlavní hra dobře dopadla a novináři přítomní rozesílají o ní svým listům pochvalné úsudky.

A nyní již jest po celé léto ve vesnici velmi živo. Někteří přijíždějí den nebo dva napřed, jiní po hře se nějaký den zdrží, na některé nedostalo se místa a tak od otevření her až do konce je stále hlučno.

Dne 23. srpna navečer vyšel jsem se svým společníkem trochu procházkou vesnicí. Lístky jsme měli, nocleh také a po cestě již jsme si trochu odpočinuli. Kam jsme vyšli a kam jsme se podívali, všude plno lidu. Snad polovice obecnostva byli Angličané, neboť hovor anglický bylo stále slyšeti. Loňského roku navštívilo Horní Ammergavu velmi mnoho Angličanů z Ameriky.

Řezbářské závody byly plné lidu, skoro každý kupoval si nějaké památky z Horní Ammergavy, když nic jiného, alespoň nějakou pohlednici. Vozy, kočáry a automobily tryskem projížděly ulicemi. Lidé různého stáří, různého výrazu a různého kroje tvořili pestrou směsici. Viděli jsme stupnice od prosté babičky s různěcím ovitým kolem ruky až ku vznešené dámě v závoji jedoucí v automobilu.

Proudícím lidstvem procházelo se i četné kněží. Zde šli františkáni v šedém habitu s odkrytou hlavou, tam zase Assumptionisté z Vestfalska, onde kněží z Benátska v talárech s »vlečkou«, silní faráři z Rakous v černých, dlouhých kabátech, bílí premonstráti z Čech atd. Tu a tam nějaký kanovník s fialovou náprsenkou, ano i biskup v lesklém klobouku.

Aby dívky nepřekážely na ulicích, jest od místního obecního úřadu přísně nařízeno, nepouštětí jich z domu. Ano nakladatel Kvido Lang založil zvláštní nadaci na ošetřování dítek, jejich rodiče jich sami doma držeti a opatrovatí nemohou.

Celá vesnice jest večer elektricky osvětlena. I v jednotlivých domech jest elektrické osvětlení.

V hostincích sedí plno cizincův u večeře. Zdá se ti, že jsi někde v lázeňském místě, ale nevidíš, co v místech lázeňských tak zhusta viděti — postavy židů. Sem

na pašiové hry židé vůbec nepřicházejí. Obrázek jejich předků byl by jim nemilý.

Po ulicích procházejí se domácí lidé s cizinci, rozmlouvají s nimi, vykládají jim vše, podepisují jim pohlednice a podobně. I v jednotlivých domech mluví domácí s cizinci. Jim přenechávají v případě potřeby i své vlastní postele a sami spí na zemi. Nejvíce práce mají hostinští a různí obchodníci.

Úhledné balkony jednotlivých domů jsou obsazeny diváky. Jsou to cizinci, kteří v domě dostali nocleh a chtějí pozorovati chvíli proudění lidstva v této světoznámé vesnici.

V 1¹/₉ začne místní kapela na náměstíčku u kašny koncertovati, a obecenstvo z celé vesnice shlukuje se kolem dovedných mladých hudebníků. Po chvíli hudebníci ve čterstupu nastoupí cestu k ubytovací kanceláři a rozejdou se.

Proudy obecenstva řídou. Mnozí jdou spát. Ovšem ani potom nenastane na ulicích úplný klid. Ještě třeba i o půlnoci potkal bys chodce, kteří buď z okolních míst pěšky přicházejí nebo pro druhý den nějaké neodkladné řízení mají. Ještě asi o desáté hodině viděl jsem hlouček Angličanů, kterak k vile uměleckého hrncíře A. Langa spěchali a chtěli na představiteli Krista podpis na pohlednice. Ale bylo jim řečeno, že představitel Krista již spí a že potřebuje k zítřejšímu představení klidného posilujícího spánku.

Odebrali jsme se do svého bytu, vykonali svoji večerní modlitbu, zatáhli elektrické světlo, zamkli svůj útulný pokojik a odebrali jsme se na lůžko.

Den pašiové hry.

Jestliže proudění obecenstva na ulicích trvalo dlouho do noci, časně z rána začalo znova. Hlavní proud směřoval ke kostelu. Vždy v den hry jest v kostele v 6 hodin ráno zpívaná mše svatá, již se množství cizích hostů účastňuje.

Již od časně z rána u všech pěti oltářů sloužily se mše svaté. Množství kněží cizích se vystřídalo. Ministrovali jim domácí ministranti s dlouhými vlasy. U některých oltářů ministrovali kněžím již muži dospělí.

V 6 hodin sloužil u hlavního oltáře zpívanou mši sv. kterýsi biskup. Téměř vždy o hře slouží tuto slavnou mši sv. některý cizí vysoký církevní hodnostář, jenž právě náhodou na pašiové hry se dostavil.

Při mši svaté domácí zpěváci na chóru krásně zpívali. Mnozí cizinci a také i někteří domácí přistoupili při mši sv. ke stolu Páně. Nejvíce ke stolu Páně přistupují Francouzi a Angličané. Návštěvu pašiových her považují za jakousi pout, jež svatým přijímáním má býtí dovršena.

V posledních letech jest návštěva kostela vždy přede hrou daleko větší nežli byla dříve, což se vysvětluje jednak tím, že náboženské uvědomění namnoze v poslední době stouplu a jednak tím, že postavena jest nová, pohodlná budova. Kdežto dříve trvalo dlouho nežli tisíce diváků do divadla se dostalo, mohou při nynější stavbě právě tytéž tisíce se sejítí a zasednouti na svá místa ve třech minutách. Dříve již časně s rána spěchali k divadlu a ze strachu, aby se tam včas a pohodlně dostali, již od šesti hodin zaujímalí svá místa. Toho nyní není potřeba a proto klidně mohou jítí do kostela, po kostele na snídání a potom zcela klidně teprve do divadla.

Před sedmou hodinou vyšli jsme z kostela. Zaskočili jsme »domů«, nasnídali se, za kávu, kterou nám na naši žádost naši domácí přichystali, zaplatili po 1 M, vzali si svá kukátka, textové knížky, nějaký zákusek do kapsy a ubírali jsme se k divadlu. Směrem tím pohybovaly se celé mraky lidstva.

Za vesnicí padla rána — vždy půl hodiny před představením vypálí se rána z hmoždíře. Ta jest upozorněním, že jest nutno již k divadlu jítí.

Lesklé kočáry a automobily přivázely vznešené panstvo. Asi na 20 krokův od budovy se zastavovaly. Jely volně, neboť rychlá jízda jest policejně zakázána, aby někdo snad z kolemjdoucích nepřišel k úrazu.

Všechny brány byly již otevřeny. Z venku všude již bylo napsáno, kterou branou kdo podle čísla svého lístku vstoupiti má.

U dveří ukázali jsme lístky dvěma starým uniformovaným mužům, kteří jich polovičku utrhlí a s druhou po-

lovičkou nás dále propustili. Dívajice se na čísla na židličkách napsaná, vyhledali jsme si již sami svá sedadla.

V tom za vesnici padla rána druhá. Obecenstva dolinou přibývalo. V budově ozýval se hukot jako v úle. Mnozí stojící u svých židli obraceli se do zadu, aby si prohlédli různé malby na zadní stěně. Snad ze všech dílů světa sešli se tito lidé. Neznají se, mluví různými jazyky. Jsou různého vzezření, různého postavení, různého věku, jedny vede zbožnost, jiné zvědavost, některým již přejedly se pařížské opery a proto jdou na — pašijové hry.

Divadlo jest plné. Za vesnici padla třetí rána. Jest přesně osm hodin. Hudebníci začali hrát. Není jich vidět. S počátku zvuky jejich zanikají v hukotu mluvícího obecenstva, ale jakmile proniknou aspoň k prvním řadám, utišení nese se od předu do zadních řad. Vše sedá. Ještě poslední přicházejí a zaujmají svá místa. Vše jest obsazeno — není ani jedinkého místa prázdného.

Mezitím na jevišti za spuštěnou oponou dle starobylého zvyku shromáždí se všichni účinkující a starosta obce modlí se s nimi společně »Otčenáš«. Obecenstvo jich však ani nevidí ani neslyší. Požehnání Boží si vyprosili, mohou začít...

S pravé strany vystupuje již vůdce chóru, kovář Jakub Rutz. Jde krokem vážným. Má volný, splývající šat z nádherné látky, opasán stuhou, na hlavě lesknoucí se náčelenkou, pestrý hedvábný plášť, černý vous, dlouhý splývající vlas, majestátní postavu. Tutéž úlohu měl také již před deseti lety. Za ním vážným krokem kráčí deklamátor »Prologu«, učitel řezbářské školy, Antonín Lechner. I on jest nádherně oděn. V levé ruce drží dlouhou, stříbrnou berlu, kterou se o zemi opírá. Za nimi kráčejí jiní, rovněž lesklými náčelenkami opatření a nádhernými řízami odění zpěváci a zpěvačky. Současně vystupují i z levé strany. Postaví se na »proscénium« jeden vedle druhého. Tvoří dlouhou řadu, čelem jsou všichni obráceni ku hledišti. Jest jich všech třicet osm. Každý má řízu jiné barvy.

V tom již vůdce jejich, stojící uprostřed, začne s doprovodem hudby zpívat: »Skoň se pokolení lidské v povsátném úžasu před Božím hněvem. Pokoj

tobě! Ze Sionu milost přichází. Nehněvá se věčně. Uražený, ačkoliv hněv Jeho je spravedlivý! Nechci, praví Pán, smrti hříšníka, chci mu odpustiti, chci aby žil. Usmíří mne sama krev mého Syna — usmíří. — Chvála, dikučinění, slzy radosti Tobě věčný...«

Táhlé zvuky hudby ještě se nesou divadlem, když vůdce chóru ustupuje do zadu. Za ním ustupují s prostředka, začínajíc v ladném polokruhu, zpěváci a ostatní. Ustoupí tak, aby bylo viděti na vlastní jeviště. V tom již zdvihá se opona a na jevišti objeví se nádherný živý obraz »Vyhánání z ráje«.

Mezitím co diváci pozorují malebně sestavený živý obraz, na němž jednotlivé osoby ani se nepohnou, přednáší vůdce chóru dále: »Lidstvo jest vyhánáno z ráje, hříchem obtíženo, smrti podrobena. Ku stromu života, ach, jest mu zavřen vchod. V ruce cheruba mu hrozí plamenný meč.«

Opona se zase stahuje, zpěváci zase nastupují do řady, v níž dříve stáli.

Hudba hraje a jeden zpěvák opět v průvodu hudby zvučným tenorovým hlasem zpívá: »Ale z dálky, z Kalvářských výšin do noci září ranní červánky, z větví stromu kříže vanou světem větérky míru.«

Hned na to všichni společně v chóru zpívají: »O Bože! Slitovniče! Aby's hříšníky, kteří potupně Tvým zákonem pohrdli, vykoupil a kletbu z nich sňal, dávaš Svého Jednorozeného Syna na smrt.«

Divák jest úplně touto »Předehrou« zaujat. Oči sledují nádherná roucha a ladné pohyby zpěváků, sluch opojen je krásnou jemnou hudbou, a vyškolným zpěvem, mysl zapomíná na vše a cítí se jako v jiném světě. Po tváři stékají ti, třeba o tom ani nevíš a ani toho netušíš, první slzy mocného dojmů.

Sotva že poslední zvuky zpěvu dozněly, deklamátor »Prologu« začne bez průvodu hudby přednášet: »Pozdravení buďte všichni, které láska ku Spasiteli zde shromáždila a kteří jste odhodláni provázeti Ho cestou Jeho utrpení až ku Jeho hrobu. Všichni, kteří z blízka i z daleka dnes sem přišli, cítí se v bratrské lásce jako učedníci Jednoho, jenž pro nás všechny trpěti račil, jenž se pro nás vydal, pln jsa věrného slitování, na hořkou smrt K Němu buďtež nyní obráceny naše zraky a naše srdce

v jednomyslném díkyčinění. K Němu obráceny buďtež myšlenky naše všechny! Modlete se, modlete se s námi, neboť se přiblížila chvíle, kdy dluh svatého slibu splácíme Věčnému.*

Zpěváci opět se rozestupují, opona se otevírá a následuje nevýslovně krásná scéna »Uctívání svatého kříže.« Hudba hraje, zpěváci krásně zpívají, nikdo v divadle nedýchá. Strom v ráji přinesl hřích, strom na Kalvarii přinesl milost. Zpěváci na prosceui a dívky na jevišti kle-

kají před křížem a v průvodu hudby nádherně zpívají: »Večný! Slyš dítek Svých vzlykání! Slyš hlasitý dik srdce, jež k veliké oběti se shromáždily a klaní se Ti ve svaté uctivosti. Následujte nyní Usmířitele, až projde v mukách drsnou trnitou stezkou a v hořkém boji krvácej za nás dotrpí. Chór odchází ve dvojstupu na obě strany, až zmizí úplně.

Úvod k velikému dramatu je skončen, nyní může začít vlastní jednání.

(Pokračování)

U Matičky.

V šeru korun hustých stromů
na pahorku vedle stráně,
zvedá kostelíček malý
ku nebi své zlaté báně.

Večer, v poledne i ráno
když zvon zvoní ku klekání
pospíchá má duše chvějná
v kostelíček pode strání.

Pokleká tu před oltářem
hlavu v modlitbě níž kloní,
ze srdce se žal a bolest
jako rosné perly roní.

Buď tvé jméno pochváleno
rety chvějně zašeptají,
když již dumné hlasy zvonů
v temném znění umlkají.

A naposled zašeptají:
„Ó Maria, nebes Máti
dej, bych v celém žití svojím
směla Tebe milovati! . . .“

A. M. Kadlčáková.

Různé zprávy.

Mezinárodní statistika zločinů.

Vraždy připadně průměrně na 100.000 obyvatel v Itálii 8, ve Francii 1·5, v Belgii 1·7, v Německu 1·1, ve Velké Británii 0 6, v Rakousku 2·2, v Uhrách 6·09, ve Španělsku 7·8. Trestů za těžké poškození tělesné bylo v Rakousku 248 na 100.000 obyvatel, v Belgii 177, v Itálii 162, v Německu 122, ve Francii 65, v Uhrách 46, ve Velké Británii 7·19. Trestů za přečiny proti mravnosti bylo v Belgii 15·11 na 100.000 obyvatel, v Německu 14·03, ve Francii 9·77, v Rakousku 9·13, v Uhrách 6·52, v Itálii 3·77, ve Velké Británii 1·79 a ve Španělsku 0·95. Zlodějů bylo odsouzeno v Německu 222 ze 100.000 obyvatel v Itálii 147, v Belgii 125, ve Francii 112, v Holandsku 77, v Rakousku 60, ve Španělsku 56.

Surovost mládeže. Mezi příčiny, proč nynější mládež tolik sesurověla, uvádějí mnozí také to, že nerozumní rodičové berou s sebou nedospělé děti do hostinců. Kdosi se obíral touto otázkou a navštívil v Mohuči v neděli o 5. hod. odpo. tři větší hostince a spočítal v nich 192 dětí, kteří byli tam za průvodu rodičů a příbuzných. O půl 8. hod. večer přišel opět týž pozorovatel a našel ještě 98 dětí. A podobný úkaz dal by se asi všude (i u nás) učiniti.

Přibývá učeného proletariátu. V Německu bylo r. 1891 49·2 mil. obyvatelstva, nyní čítá se ho 64·8 mil. Tedy ho přibýlo okrouhle o 30 procent. Roku 1891 bylo na všech univerzitách v Německu zapsáno 28.359 studentů, nyní je jich jednou tolik, totiž 54.182. Roku 1840 jich bylo 11.567, 1872 15.227, 1900 32.834. Již nyní mají ti, kdož vystudovali, malou naději na místo, jak bude za 5—10 let?

Alkohol u vojska. V Německu bylo ze všech trestů, jimiž vojáci byli potrestáni, u tří čtvrtin příčina opilství.

Nemocnice ve Francii. Roku 1892 obdrželi zřízcenci ve francouzských nemocnicích 7·38 mil. franků a dnů ošetřovacích bylo 8·6 milionů. Roku 1908 bylo vydání 18·01 mil. K, dny ošetřovací vstoupily jen na 10·7 mil. Vydání přibýlo

o 146 procent, dnů ošetřovacích však jen o 20 procent.

Katoličtí studenti v Belgii. Belgická vláda rozdává každoročně 10 stipendií po 4000 K (někdy se rozdělí) pro studující všech čtyř universit. Tři, totiž lovaňská, gentská a lytyšská jsou katolické, brusselská je zednářská. Od r. 1890 do r. 1910 připadlo z těchto státních stipendií na Lovañ 142, na Lytych 100, na Gent též 100 a na Brussel 48.

Zbožný professor. Před málo lety zemřel v Pavii professor práva Contardo Ferrini. Žil právě křesťanský život. Každodenně přistupoval ke stolu Páně. Jedná se o jeho blahořečení. I nepřátelé naši o něm vyznali, že žil i zemřel jako světec, že byl velkým ve vědě, ale větším ve víře.

Odmrštěné miliony. V Londýně zdědil písař soudní, který mimo svůj malý plat nic neměl, po svém strýci, hostinském v předměstí londýnském 25 milionů korun. Dědic byl volán k soudu a když byla poslední vůle přečtena, byl vyzván, aby dědicovi převzal. Dědic však prohlásil, že dědicství nepřijímá. Notář zavolał několik přátel písařových, kteří náhodou byli přítomni a ptal se, zda je tento mladý muž zdravých smyslů, vždyť zdálo se víře nepodobno, aby někdo, kdo má zdravý rozum, odepřel něco podobného. Pan Charrier, tak se dědic nazýval, zůstal při svém odporu i když lékaři uznali ho za zdravého. Byl ovšem tázán, co ho přimělo, aby tolik peněz, jichž přece nutně sám potřebuje, odepřel. Tu vykládal: Před několika lety byl jsem u nebožtíka strýce, který mne podporoval a šel jsem večer domů. Náhodou jsem chvíli stál před dveřmi jeho hostince a tu vyřítl se z něho mladý muž, který dle všeho byl z tak zvané lepší třídy. Šel k dámě, která byla poblízku a co nejsurověji se na ni obořil se slovy: „Opovaž se ještě jednou zde mne špehovati. Já sem pjdju každý večer, zde se mně líbí, ale ty se mi ošklivíš, na tvé uplakané oči nemohu se dívati, ty mne svým fňukáním přivádíš o rozum.“ Žena tiše, prosebně mluvila, ale muž na ni nedbal. Smál se

neustále a surově ji urážel. Když ho pobízela, aby šel domů, zvolal: „Tato hospůdka jest mi vším, tebe nechci viděti, jdi sama domů.“ Když ho žena prosila o peníze, že sama i děti umírají hladem, odvětil: „Zhyňte hladem, vy spreži osklivá, já si své peníze zde v hospodě utratím!“ Tehdy umínil jsem si, pravil chudý písař, že z peněz strýcových nikdy nic nepřijmu, neboť jsem z hloubi své duše přesvědčen, že jich Bůh nemůže požehnat. A není-li na nich požehnaní Božího, nechci jich. — A zůstal věren svému úmyslu. Zajisté příliš řídký a vzácný případ šlechtěného srdce!

Katolíci ve smíšených obcích.

V Rixdorfě u Berlína ženilo se roku 1909 348 katolických mužů, ale jen 87 vzalo si katoličky za manželky. V celé osadě bylo 662 sňatků a z nich jen 115 církevních. Ze všech těchto 662 sňatků byli snoubenci ve 106 případech oba katolíci, ve 299 byl muž katolík, ve 257 žena katolička. Ze všech smíšených manželství bylo jen 9 církevních. Roku 1910 zrodilo se 1799 dětí z katolických a ze smíšených manželství a jen 352 dětí bylo křtěno po katolicku a 158 po protestantsku (510 dohromady). Jak viděti, má katolická církev při smíšených manželstvích obrovské ztráty.

Francouzská vláda a milosrdné sestry. Francouzská vláda pronásleduje zuřivě víru katolickou a vše, co s ní souvisí. A přece byl nucen její president Fallières dne 2. března t. r. veřejně ozdobiti záslužným křížem pět milosrdných sester, které s nasazením vlastního života opatrovaly vojáky v epidemické nemocnici.

Ženy jako pastoři. Farní synoda protestantská v Churu ve Švýcarsku se usnesla, že nemá žádných zásadních námitek proti ustanovení žen za pastory. Jednotlivým obcím ponecháno na vůli, chtějí-li si ustanoviti ženy za své pastory.

Ostatky sv. Václava. Tři leta po zavraždění sv. Václava byly jeho ostatky roku 938 uloženy na hradě pražském. Kající bratrovrah Boleslav I. dal je tehdy převésti do chrámu sv. Víta, jež byl založil sv. Václav. Karel, otec vlasti dal roku 1346 zhotoviti novou nádhernou kapli a lebku sv. Václava dal obložit ryzím zlatem, ostatní ostatky uloženy do bohatě vyzdobené schránky. Za následujících válek odvezena vyzdoba oltáře svatováclavského do min-

covny a uchoval se v kapli jednoduchý oltář. Zvěčnělý probošt na Hradčanech — Hora, odkázal velký obnos peněz na nový oltář v kapli sv. Václava. Byly tudíž ostatky sv. Václava 4. dubna l. r. z oltáře vyzvednuty a až bude nový oltář dohotoven, budou do něho zase znovu dány. Lebka světcová, jíž některé části chybějí, byla od znalců prozkoumána a jednohlasně prohlášena za pravou. Část čelisti, která byla kdysi darována do Olomouce a několik zubů, kterými byly poděleny různé kostely, chybějí v lebce. Ale uchovalo se v ní doposud pět zdravých zubů. Též shledáno a protokoly potvrzeno, že chybějící části úplně odpovídají ostatkům, jež nyní jsou po různu. Máme tedy úředně a přísežnými znalci potvrzeno, že tyto ostatky skutečně přináležejí našemu svatému patronovi — Václavovi.

Svěcení neděle. Znameníť učenek chemik Hofman byl ve Škotsku na vědecké cestě. Jednu neděli chtěl navštívit v Glasgově známého profesora. Přišel k bytu a po dlouhém zvonění otevřela mu služka. Na otázku: „Kde je panstvo“ — služka pravila: „Jsou všichni v kostele“ a dodala: „Vy tam také máte býti a neobtěžovati lidí — v neděli každý u nás chodí do kostela! Proč vy tam nejdete?“

Katolíci a vzdělání lidu. Roku 1870 bylo v Belgii 15-92 procent analfabetů. Od té doby, co vládou v Belgii katolíci, se poměr tento zlepšil, nyní je tam jen 8-97 procent analfabetů. V okrese Hennegan, kde vládou socialisté, je doposud 12 06 procent analfabetů, kdežto v katol. Lytychu je jich 4-71, v kat. Luxemburgu 1-87.

Katolíci mezi protestanty. V Saské Kamenici jsou dva katolické farní úřady, k nimž je přifařeno 21 tisíc katolíků, bydlících v městě v 281 osadách. Roku 1910 zrodilo se tu z katolických rodičů 405 dětí, ale jen 379 bylo po katolicku pokřtěno. Ze smíšených kat. manželství se zrodilo 663 dětí a jen 69 jich bylo po katolicku pokřtěno. V čase velikonocním bylo 3400 komunikantů, za celý rok 11.402. Jedna dospělá osoba stala se katoličkou — od kat. víry odpadlo 149 (z nich bylo z Čech 91). 44 katolíků bylo po evangelickou pohněno.

Sebevraždy v Rakousko-Uhersku. Roku 1908 bylo v Rakousku spácháno

4914 sebevražd, z toho 3773 muži a 1141 žena. Na věk mezi 20 a 30 lety připadá jedna čtvrtina všech případů, ale ještě na věk od 60 do 70 let 307 případů. V krajích průmyslových je mnohem více sebevražd než v krajích zemědělských. V zemích koruny české je r. 1908 počet sebevražd poměrně pětkrát větší než v zemích karpatských. Stejný rozdíl jeví se mezi obyvatelstvem městským a venkovským. Ve velkoměstech a průmyslových střediskách jsou sebevraždy nejčastější. Sebevražd přibývá v poměru k obyvatelstvu. V Uhrách zhytno v uvedeném roce 3895 osob sebevraždou. V obou polovinách říše pozorováno, že ti, kteří duševně pracují, jako úředníci a pod., poměrně k počtu svých příslušníků nejčastěji umírají sebevraždou.

Samovraždy studentů. Bohužel přibývá ve všech zemích mnoho samovražd mladých lidí, hlavně studentů. Professor Charkotinin v Petrohradě založil museum

pro žákovské sebevraždy, kde se mají zjistiti příčiny, jež vedly mládež ku sebevraždě. Většinou činí tak jen na základě dopisů, jimiž se loučí kandidáti smrti s rodiči anebo se spolužáky. Je tedy rozbor v celku jednostranný.

Spolek sv. Vojtěcha. Měsíčník »Sv. Vojtěch« výborně si vede. Přináší vždy zdařilé a časové články. Z výtěžku listu tohoto podporují se hlavně stavby kostelů. Spolek sv. Vojtěcha měl za rok 1910 v celku 436 tisíc korun příjmu, z nichž věnoval na své spolkové účely 404 tisíc korun, tak že zbylo v pokladně přes 31 tisíc korun. Nyní stará se hlavně o dva kostely, jež chce postavit a sice o kostel v Žižkově a v Holešovicích u Prahy. Na první přispěje obnosem 125 tisíc kor.; druhý má stát 350 tisíc korun; stát poskytl pomoc 70. město Praha 50, spolek sv. Vojtěcha 30 a od dobrodinců 40 tisíc K. Podporujeme tento záslušný spolek.

Náboženství a křesť. mravy ve Spoj. Státech v Americe.

(Hlavní úmysl.)

Ve Spojených Státech severní Ameriky jest množství rozličných vyznání kromě katolické naší víry. Je tam rozšířena církev anglikánská, protestantská, tato zase se rozpadá na množství menších, od sebe rozdílných církvíček, mnoho je tam mormonův a takových lidí, kteří nejsou ani toho ani onoho vyznání, kterým jest bohatství a radosti světa všim. Čítají totiž nyní Spojené Státy sev. Ameriky asi 80 mil. obyvatel, z nich asi 13 mil. jest katolíků, žijících roztroušeně mezi ostatními vyznáními křesťanskými a nekřesťanskými. Nový svět dosud láká mnohé lidi skvělou budoucností, rychlým zbohatnutím, nebo aspoň větší mzdou a lacinějším živobytím. Za doby naší zdá se, jakoby nastalo nové stěhování se národů z Evropy do Ameriky. Co toho příčinou? Smutné společenské poměry ve starém světě spojené s nespokojeností a s touhou po blaženém stavu v ráji, kterého však ani v Americe naléztí nelze. Zajímavá jsou statistická data, která Spojené Státy americké o stěhování v letech 1905/06 uveřejňují. V této době přistěhovalo se 1,100.735 vystěhovalců. Předěšlého roku bylo jich jen 1,026.400, tedy přibýlo jich 74.236. Nejvíce vystěhovalců přijelo z Itálie 273.120, z Rak.-Uherska 275.138, z Ruska 215.665. Z Evropy vůbec pospolu 1,018.365, takže na jiné země odpadá jen malé procento. Z vystěhovalců bylo 764.463 mužův a 336.272 žen, tedy 2 třetiny mužův a 1 třetina žen. Děti bylo 136.273, z nichž bylo mnoho ve stáří od 14 let výše, 50.507 lidí bylo starší než 45 let.

A co tam najdou v tom vytouženém novém světě? Kteří nemají peněz a jdou na nejisto, nalézají bídný život a zlý konec, ti pak, kteří mají peníze a jdou za jistým cílem, mohou si pomoci při střídém životě a velikém přičinění. Neštěstím těchto lidí je, že nemají škol a kostelů. Jsou sice školy a kostely, ale v městech, kamž je příliš daleko. Proto zůstávají tito ubožáci bez všeliké útěchy náboženské a ztráci tu trochu náboženství, co s sebou přivezli, přílišnou starostí o vezdejší život. Tím hyne život křesťanský u takových víc a více. Ba i tam, kde jsou školy, jsou většinou protestantské, protože tito jsou bohatší, a do těchto chodí i katoličtí mladíci, protože ve školách katolických nemají vyhlídek do budoucnosti. Katolíci jsou většinou chudý lid, a tudíž rodiče nemohou synům svým dopřát lepšího vzdělání na vysokých školách, v obchodních školách anebo ve velikých závodech. Proto hledají si katoličtí mladíci službu, aby si vydělali peníze a stali se samostatnými, při tom nehlídají se na to, zdali slouží u protestanta nebo jiné víry. Následek toho je, že takový mladík odvykne povinností náboženským, stane se netečným, lhostejným k církvi své a tím upadá život křesťanský u mužské mládeže. K tomu se přidá láska ke světu, k bohatství, k rozkošem světa a život křesťanský mizí víc a více u mužů i u jinochů. Neméně zlým jest vychování dívek. Tyto již z domu jsou zhýčkané, ve školách se ještě více zpovykají, naučí se světským mravům, parádě a jsou příliš vzdělané. slovem emancipované a sotva vyjde z dívčí školy, již se ohlíží po ženichu, již se chce vdáti, aby mohla dělat velikou paní, nehlídá na vyznání svého ženicha, ať katolík nebo nekatolík, jen když se vdá. Tím se stává, že bývají velmi často uzavírány smíšené sňatky, které jsou vždy na úkor křesťanského ducha jak u spoluzemšťáků, tak u dítek. Ducha křesťanského ubývá, za to protestantismus se úžasně rozmáhá. Toto však jest již jen následek náboženské lhostejnosti, které jest víra jako víra. Jako víra klesá a mizí, tak klesají i mravy křesťanské, což škodí velice církvi katolické. Na venkově od města vzáleném nedostává se těmto lidem kněze, nemají, kdo by je poučoval, napomínal a káral, a ve městě, kde jest kostel i škola, jsou zase jiné nástrahy, které ubíjí dobrého ducha křesťanského. Platí sice mnozí na kostel katolický i na školu, ale do kostela nejdou, slovo Boží neslyší, sv. svátosti opouštějí, posty ustanovené nezachovávají — a tak více a více upadají v obětí protestantismu. K tomu ke všmu jest ve Spojených Státech veliký nedostatek katolických kněží a katolíci jsou často stádece bez pastýře. A nemá-li stádo ovcí pastýře, rozprchnou se stáda, přijdou draví vlci a rozhání stádece — a požírají je.

Proto je třeba především kde možno zabránit vystěhovalectví, i u nás kdo chce pracovat, může se uživit a nemusí hledat daleké Ameriky. A co platí v ohledu hmotném, platí i v ohledu duchovním. U nás přece jsou školy, jsou kostely, je dosti pomůcek ku vzdělání a k oživení víry v životě našem, jen chytí je třeba. Nemohouce jinak ubohým katolíkům ve Spojených Státech amerických přispěti, hledme jim aspoň modlitbou pomoci, aby nehylna víra jejich, nýbrž aby oživla a křesťanské mravy aby opět zavládly mezi katolíky. Katolíci aby si vážili své zděděné víry a nevydávali se jí za žádných okolností, aby se pevně drželi svého duchovního, svého kostela a své katolické školy. Modleme se za ně, aby tuto víru slovy i skutky osvědčovali a jiných vyznání pilně se varovali a nedali se ničím svést k bludům nebo i k nepřátelství sv. církve katolické. Modleme

se, aby Pán nebeský vzbudil nadšené jinochy, kteří by měli povolání ke stavu kněžskému, aby pak mezi sobě svěřeným lidem zdárně působiti mohli. Modleme se, aby jak jinoši tak i panny vstupovali do mariánských družin, v nichž naleznou velikou oporu proti soudnictví světa a zlych lidí. Ne hostejností ani leností, ale násilím můžeme uchvátiti království nebeské. Nikdo nemůže dvěma páním najednou sloužiti — Bohu a světu — a proto se modleme, aby se rozhodli sloužiti Bohu, pečovatí o spásu duše své, hledati nejprve království Božího a spravedlnosti jeho. Ostatně nemysleme, že takové smutné poměry panují jen ve Spojených Státech amerických; můžeme je naléztí též i u nás — a proto modlíce se za katolíky v krajinách zámořských nezapomínejme na sebe samy a na naše spoluvěřící, abychom všichni milostí Ducha sv. obnoveni viru sv. statečně vyznávali a podle ní živi byli.

Obětovní denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za oživení víry a křesťanského života ve Spojených Státech v Sev. Americe a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby!

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce, Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrono titelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michæli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Modlití se a dáti se modlit za rozkvět křesť. života v Americe.

Úmysl v srpnu: Pokoj mezi křesťanskými národy.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník XLV.

Vychází počátkem každého měsíce.

SRPEN 1911.

Kteří pracují ve mně, nebudou hřešiti a kteří vysvětlují mne, život věčný mají budou. (Sir. 24. 30.)
Bůh jest láska a kdo zůstává v lásce, v Bohu zůstává a Bůh v něm. (Jan I)

A. M. Kadlěčková:

Na pouti.

Jde procesí k Matce Boží
zvony slavně vyzvání,
Marianská píseň z retů
zbožných poutníků tu zní.

Pomoz, Máti, hříšným dětem,
pomoc Máti, v bídě nám,
přimluv se u Syna svého
dej se povždy znáti k nám.

Litujeme hříchu svého
opravdu ho želíme,
že jsme Boha urazili
by odpustil prosíme.

Vyslyš Matko hlasy naše,
vyslyš vroucí prosby hlas,
dej ať milost Boha Otce
ozáří nám duši zas.

Tak zpívali poutníčkově
zpěv se chrámem zbožné nes,
před oltářem Matky Boží
na kolena každý kles.

A když se tu pomodlili
vraceli se domů zas,
v srdci nesli tichou radost
v duši klid a v tváři jas.

Vyslyšená prosba.

Zaševelil jemný vánek
zaševelil tichounce,
a matička v tichém spánku
usmála se sladince.

Hleděla jsem na ni něžně
a pak tiše vyšla ven,
na zahrádce vydral se mi
z ňader přebolestný sten.

Dívalo se oko moje
tam v tu jasnou nebes báň,
ústa v chvíli zašeptala:
„Bože, matičku mou chraň!“

Nemocná je již tak dlouho
velkou starost o ni mám
a proto jen dobrý Bože
k tobě s prosbou utíkám.

Dej, by matka zdráva byla
tak tu šeptá chvějný ret —
tichým krokem do světničky
navracím se zase zpět.

Vyslyšel Bůh na nebesích
vyslyšel mé prosby hlas,
než uplynul týden pouhý
matka byla zdráva zas!

1861—1911.

K jubileu 50letého vydávání prvního časopisu Apoštolátu modlitby a pobožnosti k Nejsv. Srdci Páně »Le Messenger du Coeur de Jesus«.

(„Poslanec Nejsvětějšího Srdce Ježíšova“)

Francouzský časopis Apoštolátu modlitby a pobožnosti k nejsvětějšímu Srdci Páně — »Le Messenger du Coeur de Jesus«, který jest úředním orgánem (Organe officiel) generálního ředitelství Apoštolátu modlitby, slaví letos 50. rok svého založení. Byltž založen roku 1861, jakožto první časopis toho druhu, od kněze z řádu Tovaryšstva Ježíšova, P. Jindřicha Ramière, horlivého rozšiřovatele Apoštolátu (žil r. 1821—1884). Po tomto časopise a dle jeho vzoru byly pak zakládány časopisy s tímže účelem v rozličných řečech. Letos (v jubilejním roce svého prvního vůdčího orgánu má Apoštolát modlitby 41 časopisů vycházejících v 26 řečech. Některá řeč má více časopisů. Dle abecedního pořádku) vydává se časopis Apoštolátu modlitby a pobožnosti k božskému Srdci Páně:

1 albánsky, 6 anglicky, 1 bretoňsky, 1 česky, 1 čínsky, 1 flámsky, 3 francouzsky, 1 gaělsky (gálsky, v Irsku a Škotsku) 1 guzerátsky, 1 holandsky, 1 chorvátsky, 1 indiánsky (»Kri«), 3 italsky, 1 katalonsky (ve Španělsku), 1 maďarsky, 1 malagalamsky (ind.), 1 maratsky (maharati, ind.), 2 německy, 1 polsky, 2 por-

tugalsky, 1 rusinsky, 1 novořecky, 1 slovinicky, 1 slovensky (utr.), 5 španělsky, 1 tamulsky (Hindostan, vých. Ind.).

Svatý Otec Pius X., který žádne přiležitosti neopomene, aby neprojevilsvou obzvláštní přízeň všelikým snahám pro rozšíření zájmů sv. Cirkve, toho království Božího na zemi, použil i této příležitosti, kdy »Apoštolát modlitby« oslavuje 50. rok trvání svého prvního časopisu a hlavního úředního orgánu, a zaslal generálnímu řediteli Apoštolátu modlitby v Tournai (Belgie), který jest zároveň hlavním redaktorem téhož časopisu, vlastnoruční list, na důkaz své obzvláštní náklonnosti a přízně Apoštolátu modlitby, kterou i jinak stále jemu projevuje tím, že každou jeho hlavní měsíční intenci (úmysl) schvaluje a žehná, jak udáváno v kalendáři Apoštolátu modlitby.*)

*) Generální ředitelství v Tournai vydává též Mariaňský časopis: »Petit Messenger du Coeur de Marie« (Malý Poslanec Srdce Panny Marie), který dle hesla: »Per Mariam ad Jesum« (skrže Pannu Marii k Pánu Ježíši) podporuje vydání Apoštolát modlitby a pobožnost k Nejsvět. Srdci Páně. Dle toho účelu obsahuje též články, vsta-

Podáváme zde vzácný list v překladě (dle latinského originálu):

**Milovanému synu Josefu Baubée
z Tovaryšstva Ježíšova, generálnímu řediteli
Apoštolátu modlitby.
Pius PP. X.**

Ve svém horlení odpomoci zlům tak velikým a rozličným, pod nimiž sténá společnost lidská, založili katolíci sice mnoho užitečných děl, avšak není nic užitečnějšího, nad toto dílo a zaměstnání, jemuž tebe, milovaný synu, představena, spatřujeme. Ačkoliv totiž pečlivě a snažně namáhají se a pracují lidé pro všeobecné blaho, přece námaha jejich jest úplně marna, není-li snaze jejich nápomocen Bůh. Neboť jako všechno, cokoli jsme a cokoli máme, od něho pochází, tak i všech dober, kterých nám třeba, jest pramenem on jediný. Že však k němu žádná jiná cesta nepřivádí, leč pokorné modlitby, kdož by z učení sv. Evangelia nevěděl?

Vy tedy, snažice se všude vzbuditi důvěru v božskou dobrotu a horlivost v modlení, na to nejvíce vynakládáte svou péči, aby lidé nejlaskavějšího Vykupitele, co nejvíce poznali a milovali, a takto srdci v lásce k němu, co nejužěji

spojenými, zájmy svaté Cirkve tím snažněji chránili a zastávali.

Abyste tedy bylo možno dosíci tohoto tak velice příhodného cíle, v němž dle našeho úsudku spočívá blaho, jak jednodotlivců, tak celých národů, používáte k tomu jakožto nástroje již po padesáti let s nejlepším výsledkem Poslanec (Messenger, Nuntius) Nejsvětějšího Srdce Ježíšova. Jest nám dobře známo, že časopis tento, vydávaný v rozličných jazycích a daleko rozšířený, jest čítán od mnoha tisíců lidí a že proto počet členů zapsaných do Apoštolátu Modlitby úžasně vzrostl, z čehož se velice radujeme; snadno lze totiž posouditi, k jak velikému prospěchu křesťanského lidu to napomáhá.

Proto blahopřejeme Vám a povzbuzujeme Vás, abyste v započatém díle vytrvali; a jakožto záruku božských darů, **udělujeme milerádi tobě, milovaný synu, jakož i ostatním ředitelům a členům toho spolku — Apoštolátu modlitby** — zvláště těm, kteří písmem pracují na vydávání zmíněných časopisů — Apoštolátské pozhájení.

Dáno v Římě u Svatého Petra,
dne 9. dubna 1911
v osmém roce našeho pontifikátu.

PIUS PP. X.

* * *

Patrně tedy z toho vzácného projevu svatého Otce, jak velikou důležitost přikládá on spolku Apoštolátu modlitby a časopisům jeho všem, které dle vzoru prvního časopisu francouzského byly během 50 let založeny po celém světě katolickém. Projevuje svou obzvláštní přízeň Apoštolátu modlitby a jeho prvnímu časopisu francouzskému u příležitosti jeho jubilea, pamatuje svatý Otec na všechny členy tohoto největšího spolku katolického — Apoštolátu modlitby — na jeho ředitele, jakož i vydavatele všech 41 ča-

hující se k tomu předmětu, a na prvním místě má vždy výklad měsíční intence (úmyslu) pro ten který měsíc a vychází pravidelně vždy napřed před vydáním čísla hlavního časopisu: »Le Messager«, jako by nějaký předchůdce, připravující »Poslanec« (Vorböte) následujícího velkého, hlavního »Poslanec«. Zároveň jest časopis tento zvláštním orgánem Kongregací Mariánských. (Cena 1 fr. 50 cent., pro země mimo Francii a Belgii 1 fr. 75 ct.). Totéž ředitelství generální vydává měsíční list, zvaný »Communications mensuelles« (Zprávy měsíční), důležité pro ředitele diecézní a místní, jakož i horlitele Apoštolátu modlitby a zvláště pro všechny ostatní časopisy Apoštolátu modlitby. Vychází měsíc napřed před vyjitím vlastního časopisu Ap. modl. a přináší stručně vyloženou intenci měsíční, aby jednotliví ředitelé Apoštolátu modlitby a správcové časopisů dotýčných, mohli pro své spolky místní a redakce pro své časopisy a jejich čtenáře, vše závčas zaříditi a připravit, čeho třeba v jednotné práci pro dílo Apoštolátu modlitby. V čísle červencovém 1911 udány napřed již intence měsíční (hlavní) pro měsíc srpen a září. Cena 50 cent., mimo Francii a Belgii 1 fr. 50 cent. Též vydává ředitelství gen. Ap. modl. ročně Kalendář Apoštolátu modlitby, v němž lze nalézti vše potřebné pro zvelebení Apoštolátu modlitby.

sopisů v 26 řečích vydávaných, se spolupracovníky i čtenáři jejich a uděluje všem své apoštolské požehnání.

Tento obzvláštní důkaz přízně Apoštolátu modlitby a časopisům jeho projevový od nejvyšší viditelné hlavy sv. Církve, budiž i nám útěchou a povzbuzením, bychom sobě Apoštolátu modlitby i u nás vždy více vážili, jeho závazky horlivě plnili a k rozšíření jeho všemožně napomáhali, zvláště pak horlivým čtením, doporučováním a rozšiřováním našeho časopisu, věnovaného Apoštolátu

modlitby a pěstování pobožnosti k Nejsvětějšímu Srdci Páně. Pamatujme, že náš časopis — Škola božského Srdce Páně, patří mezi nejprvnější »apoštol y« »Poslance« Nejsvětějšího Srdce a blíží se již k svému 50. roku jubilejnímu. Kéž do té doby počet jeho odběratelů a čtenářů se hojně rozmnoží ku zvelebení pobožnosti k Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu. Výkaz statistický o stavu časopisů toho druhu u ostatních národů, zvláště u našich slovanských bratrů, jest nám nemálo poučným a povzbuzujícím!

Pomni, abys den sváteční světil!

Podává Fr. Janovský. (Pokračování.)

V.

„K oltáři Páně plni touhy spějme,
ku Kristu Pánu drahé sběti,
ze hloubi duše Hospodinu pějme,
by sblédl mile na své — na děti!“

Kolika lidem za našich dnů jest neděle místo dnem odpočinku a služeb Božích, dnem zbytečné práce, dnem všelijakého sportu, dnem nestřídmosti, dnem rozpustilých a hříšných radovánek! Jaká to nevděčnost vůči Pánu života i smrti, vůči Dárci všeho času, vůči Bohu nejdobrotivějšímu!

Potkal kdysi muž na cestě chudáka, jenž ho svou bídou velice dojal. I vytáhl měšec, dal mu šest peněz — jediný si podržel. Než, ejhle, co učinil podarovaný! Vrhel se na dobrodince a uloupil mu i jediný onen peníz. Toť podobenství: Bůh nám daruje každý týden šest dní k práci, sedmý vyhrazuje sobě, bychom jej strávili ve svatě službě Boží a k svému posvěcení. Avšak, tisíce, tisíce lidu okrádá Boha o tento jeho svatý den, nemá nižádné vděčnosti a uznalosti; a jako onen

lupič v podobenství zasloužil trestu, tak i lidé neděli znesvěcující trestu zasluhují a také ho docházejí; trestají se vlastně již sami; připravují se o nejkrásnější den, připravují se o Boží požehnání.

Již tělo potřebuje neděle, což teprve duše! Toť brzy poznali i zlatokopové v Kalifornii. Plni chtivosti zlata a zisku kopali i v neděli; ale brzy viděli, že by si místo zlata vykopali předčasný hrob; tělo nestačilo, síly jim vypovídaly službu.

Bez neděle, totiž bez náležitého svěcení neděle, člověk brzy sestárne a jako květina zvadne. Divil se jednou kdosi, že v celém zástupě zedníků neviděl žádného staršího člověka a ptal se po příčině? Odpověděli mu: »Přes 40 let, málo kdo z nás vydrží — nemáme neděle.«

Dle výpočtů lékaře Dra. Musvaye, prodlouží si člověk, neděli pravidelně světicí, život o sedmý díl. Dokladem jsou tu též Židé, kteří svědomitě světicí sobotu, dosahovali a dosahují podnes vysokého věku.

I nemá tvář, zvláště tažný dobytek, potřebuje dne odpočinku. Veliká společnost drozdkářů v Londýně zkoušela jednou, jaký výsledek bude, bude-li jeden díl jejich koní jezdit jenom šest dní, druhý sedm dní. I ukázalo se, že koně, jezdící sedm dní, byli časem stížení hojnějšími nemocemi a dříve stali se neschopnými další práce. Proto společnost ona přestala vůbec v neděli jezdit.

Cestovatel vypravuje: »Šel jsem v neděli kolem uhelných dolů v Pennsylvanii; na poli viděl jsem plno mezků. Hoch, průvodce, pravil mi, že mezcí ti šest dní jsou pod zemí v šachtách při práci, na neděle však vytáhnou se vždycky nahoru, sice že by dole oslepli. Kdykoliv jsem potom slyšel o znesvěcování neděle, vždy jsem si vzpomněl na ony mezky v Pennsylvanii.«

Dobře tedy praví slavný lékař Dr. Pavel Niemeyer: »Zachovávaní klidu nedělního jest velenutnou ochranou proti vlekoucím chorobám a proti náhlému povalení těla. Nařízení odpočinku po šesti dnech práce, není tudíž ustanovením libovolným, nýbrž nutným požadavkem naší přirozenosti.« Dobře praví Dr. Warner: »Pokud má zkušenost sahá, vždycky jsem shledal, že lidé, kteří se v neděli zhostili všelikých světských starostí a prací, dovedou pak během týdne vykonati sebe těžší a značnější práce.« Denní práci opotřebovaná síla nenahradí se úplně jenom nočním odpočinkem; na nahrazení úbytku síl musí nastoupiti neděle. Dobře nazval hrabě Shaftenburg neděli »spolitelnou lidstva«.

Krásně dí slovatný jeden spisovatel: »Jest to pravda, že o nedělích slunce krásněji září než jindy? Jest tomu asi tak, vím to již od svého dětinství, a nad to možno se o tom vždycky znova přesvědčiti. Jestliže jest u nás neděle, vidíme neděli v celém světě. Takto rozněcuje se na našem srdci nedělním i slunce nebeské, a proto o nedělích krásněji září než kdy jindy.«

Tolik lidí rádo by vidělo ve své pokladnici zlato se třpytiti — rádo by slyšelo stříbro zníti. Což není jiného ještě půvabného lesku, jiného ještě libého zvuku? Radím vám: Jděte si za ranního jitra Boží přírodou. S každé

trávy, s každého stébla, s každého listku na stromě třpytí se překrásné krůpěje rosy a vůkol vás zaznívá velebný chorál plectva zpěvavého, pěvců to, kteří nesejí, nežnou, neshromažďují do stodol, a Otec nebeský živí je. A když se rozezvučí zvony kostelní, zvoucí vás na služby Boží, zdaž slavnostněji než kdy jindy nezní hlas jejich? Slavnostní to zvonění budí vroucí touhu srdce našeho, budí naši naději, vyzývá k modlitbě, unaší nás do nebes.

Dobře, že se i lidští zákonodárcové konečně rozpomenli na neděli a k třetímu přikázání Božímu přidali i své zákony o neděli. Sluší se zajisté růženci našeho života, aby po šesti železných perlách následovala jedna růže. Lidé hamiždní chtěli již tuto zlatou perličku roztepati v plech, chtěli tuto milou růžičku nechati zakrněti vlivem lakoty a hrabivosti. Všední dnové připadají mně jako začazená komora, kdežto neděle jako čistounké okenko, kterým viděti daleko do světa, ba až na věčnost... Neděle jest více než jenom den odpočinku, jest řebříkem Jakubovým, po němž duše stoupá k Otci nebeskému — nebe jest věčná neděle. Naše neděle jest kouskem nebe na zemi, jest poslem s nebe. Kdo zhrdá neděli, zhrdá nebem; kdo zlehčuje neděli, zlehčuje sebe...

* * *

Třetí přikázání Boží jest nejsladším přikázáním, jest jako otevřenou branou do ztraceného ráje. Jak laskavě zve nás Otec nebeský, abychom, světice den jeho, zabezpečili si své štěstí! Právě tak mile: »Pomni, abys den sváteční světil!« A slibuje: »Odvrátíš-li v sobotu v den sváteční nohu svou, tak abys nečinil vůli svou v den svatý můj, a nazveš-li sobotu dnem rozkošným (t. j. svou rozkoší, čili budeš-li jí rád světití způsobem Bohu příjemným) a svátek Hospodina dnem slavným, a budeš-li jej slaviti, tak abys nečinil cest tvých (t. j. žádného díla a obchodu — jakož ani žádných hříchů a nepravostí), ani aby se nalézala vůle tvá a abys mluvil řeč (t. j. abys neprovzoval své zvůle a nemluvil daremných řečí); tehdy se kochati budeš v Hospodinu a vyzdvihnu

tě (dí Hospodin) na výsosti země a nakrmím tě dědictvím Jakuba, otce tvého; neb ústa Hospodinova to mluvila (Is. 58, 13, 14).

Neříkej tudíž nikdo: »Musím nedělit světití«, nýbrž řekni raději: »Smím ji světití«. Jestliť ona milým darem Božím Tak jak otec, jenž ráno musí po své práci odejítí, praví milým svým dítkám, jež rovněž musejí se rozejítí do školy nebo po práci: »Děti, v sedm hodin večer budu již doma; hleďte, aby nikdo z vás nescházal; porozprávíme si, přečteme si něco, pobavíme se!« — Tak nás volá i milý Otec nebeský na neděli, volá nás k svému srdci, chce nás potěšiti. »Soboty mé světte, aby byly znamením mezi mnou a vámi, a abyste věděli, že já jsem Hospodin Bůh váš.« (Ezech. 20, 20.) I mluvil k Mojžíšovi, řka: Mluv synům israelským a díš k nim: »Vizte, abyste soboty mé ostříhali; neboť znamením jest mezi mnou a vámi v národech vašich, abyste věděli, že já jsem Hospodin, jenž posvěcuje vás.« (2. Mojž. 31, 12, 13.)

* * *

Špatný člověk nemá mnoho z neděle, pokud zůstane hluchým k laskavé výzvě zvonů nedělních: »Oslavujte Boha, smiřte se s Bohem!«

V Jižní Africe v území Namaqua darován před lety křesťanské obci první zvon. Veliká z toho byla radost; upřímně a vděčně vyznal jeden tuzemec: »Zaslechnu-li hlas zvonu, jako bych slyšel nebeský hlas: »Jdi sloužit Bohu!«

Kéž tedy i v naší drahé vlasti volají nám srozumitelně zvony chrámové: »Važte si neděle, jděte sloužit Bohu!« Kéž, slyšíce milý jejich zvuk, chvátáme do chrámu, do předsíně to nebeské, Boha uctítí, jej odprositi, za přijatá dobrodiní poděkovati, za nové milosti a potřebná požehnání poprositi, sebe posvětití, svých drahých svatých patronů vzpomenouti, jak vyjadřuje naše krásná píseň:

„K oltáři Páně plni touhy spějme,
ku Krista Pána drahé oběti,
ze hloubi duše Hospodinu pějme,
by shlédl mile na své — na děti!

Tobě, ó Bože, z vin se vyznáváme,
na milost přijmi díky zbloudilé!
Patrone svatý, jehož v nebi máme,
oroduj za nás, svatý Cyrille!

Ó, budiž sláva Hospodinu vzdána,
a lidem mír, již dobré vůle jsou!
Nebeská všem jest otevřena brána,
kdož plní víry, za Ježíšem jdou.

Vzdávej svým Otcům díky neustále,
za světlo víry, vděčný národe,
aby nám jasně zářilo i dále:
oroduj za nás, svatý Metode!

Věříme v Boha, Otce všemocného,
i v Jezu Krista stejné podstaty,
i v Ducha Těšitele přesvatého,
který jest milosti zdroj bohatý.

Statečně chceme při své víře státi,
pilně se stříci cesty nepravé,
jak svatý dědic život za ni dáti:
oroduj za nás, svatý Václave!

Chleba i vína obět Tobě nésem
dle vůle Tvé ó Pane na nebi!
Tobě se v obět skýtá země s plesem,
Tvé svaté jméno církev velebí.

Pastýře ctného dal jsi vlasti naší
biskupem svatým lidu k potěše,
chraň ovce své, kdy dravý vlk je plaší:
oroduj za nás, svatý Vojtěše!

S anděly pějme píseň věčné slávy,
které jsou plna nebesa i svět,
kteroužto pěji archandělů davy,
a komu dáno s nebešťany pět.

S anděly pěj naše kněžna zbožná,
jejížto srdce Boha chvátilo
také, kdy smrt jí nastávala hrozná:
oroduj za nás, svatá Ludmilo!

Požehnan budiž, jenžto jménem Páně
přichází s nebe plný milosti,
ó, kéž se mile v našich duších staně
se všemi dary svými uhostí!

Dej, by se z Tvoji přítomnosti blahé
radoval stále zbožný národ Tvůj!
Za mír a blaho naší vlasti drahé,
ó, svatý Jene, v nebi oroduj!

Beránku Boží, který snímáš viny
celého světa, jež jsi vykoupil,
pohlédni na nás, na své hříšné syny,
zlého zbav nás a ve všem dobrém sil!

Chraň naši duši v bouři světa lité,
netrestej hříchů našich pretěžko!
Pros za nás, svatý Prokope a Víte:
oroduj za nás, svatá Anežko!

Požehnej nás, ó Bože všemohoucí,
spravuj a veď nás ve všem jednání,
ať plane srdce láskou k Tobě vroucí
a hříchem nikdy Tebe nezhaní!

Ochránci svatí naší drahé vlasti,
kteří nám za stráž s Bohem dáni jsou:
ó stůjte při nás ve všeliké strasti,
národ svůj ochraňte mocnou přímlouvou![«]

Vlad. Štátný.

Lživí proroci.

V evangeliu 7. neděle po Svatém Duchu varuje nás Kristus Pán před lživými proroky. Už ve Starém zákoně bylo dosti lživých, nepravých, falešných proroků. Práví proroci varovali zhusta před nimi a vyhrožovali jim trestem Božím, ku příkladu prorok Jeremiáš: Tak praví Hospodin zástupů: Neposlouchejte slov proroků, kteří vám prorokují a vás klamou; zjevení svá berou ze svého srdce a ne z úst Božích.

První, který si hrál na proroka, byl ďábel v ráji. On prorokoval: Nikterak nezemřete, budete-li z něho jísti; oči se vám otevrou a budete jako bozi. Byla to lež, a proto byl ďábel prvním lživým prorokem.

Lživé proroky máme i v Novém zákoně; byli za všech časů a budou podle slov Ježíšových: Povstanou falešní Kristové a falešní proroci a budou konati veliká znamení a divy, tak že i vyvolení, kdyby to možné bylo, byli by do bludu uvedeni.

Jak vystupují lživí proroci? V oděvu béránčím; ale uvnitř jsou vlci hltaví. To jest: Oni dělají pěkně s člověkem a předstírají, jak kdyby byli ti nejlepší lidé a měli ten nejlepší úmysl; a přece není tomu tak. Na ovoci můžeme je poznati, na jejich se chování a počinání, na zlých následcích jejich působnosti; neboť je-li ovoce špatné, musí býti i strom špatný. Dobrý strom nenese špatného ovoce.

Kdo jsou to ti lživí proroci? Různí lidé. Předně ti, co rozšiřují bludné a špatné nauky, kacíři, bludaři, zakladatelé sekt. Zdaž-li nám nenapadnou na mysl lživí proroci, slyšíme-li lidi volati: »Pryč od Říma«, kazatele »čistého

evangelia«, kteří katolický lid svádějí? Přicházejí v ovčí kůži, umějí dělati pěkné kázání, jež nás zrovna oslepuje. Hlásají prý »čisté evangelium«; oni je však tak důkladně očistili, že z křesťanství nic v něm nezůstalo, ani Pán Ježíš nemá býti Synem Božím.

Staré bludy zanikají a nové povstávají. To jsou ku příkladu spiritisté. Ti se od křesťanství úplně odloučili; jejich náboženství je nejasné a zaměřené učení o jedné božské bytosti; život přírody že je touto božskou bytostí. Zaměňují stvořitele se stvořením. V Ježíše a Pannu Marii nevěří. Přicházejí k nám v rouše ovčím, učíce, že jsme všickni bratři a sestry a máme se milovati. To by si člověk mohl mysliti: Jsou to ale hodní lidé! Katolické náboženství učí též, že se máme jako bratři v Kristu milovati; nač tedy choditi k spiritistům? — Jest ještě jiný druh spiritistů, kteří duchy vyvolávají. To jsou též lživí proroci. Je dokázáno, že nestojí v žádném spojení s dušemi zemřelých. Všechno, co dělají, závisí od osobních vidin media, jež se nachází v nejvyšším rozčilení, a v němž působí jisté přírodní síly, o nichž nemáme dosud dostatečné známosti; z největšího dílu je však všecko u nich podvod a kejklřství; byliť už často při tom chyceni. Katolická církev zapovídá přísně súčastňovati se spiritistických schůzek a takové věci provozovati.

Jako lživé proroky označují i nevěřící učence. Oni dovedou sypati nezkušeným písek do očí, poukazující na nejnovější výzkumy a vymoženosti. Všecko jinak vynalezli a vyzpytovali, než to je v bibli, než to vira učí. Naj-

dou-li několik kostí z předhistorických časů, jež prý pocházejí z člověka-zvířete, obrazejí celou víru na ruby. Přicházejí v rouše beránčím, v nevinném rouše vymoženosti lidského ducha, a jak lehkou jest jim, svéstí houfy lidu. Skutečně se jim i podařilo, atheismus, to jest učení, že není žádného Boha, naseti do nejnížších vrstev obyvatelstva; neboť nevercem je dnes i zcela obyčejný nádeník. Veliká část dělnického lidu nevěří na nic.

Za lživé proroky prohlašují socialistické-demokratické vůdce. Prorokují zlaté časy v budoucím státě, v němž nikdo nebude k náboženství nucen, klerikální tmy budou zažehnány, volná láska dovolena, rozdíl mezi bohatým a chudým, pánem a služebníkem zrušen. To bude to pravé nebe; jiného nebe, tak jako tak není. Prozatím třeba trpělivě vyčkáti, za svobodu, rovnoprávnost a bratrství bojovati, lidi poučovati a pilně přispěvků platiti (aby vůdcové mohli pohodlně a vesele žíti). Ovčí roucho, v němž přicházejí, je materiální a morální zlepšení životních poměrů v kruzích dělnických.

Lživí proroci jsou špatné časopisy a knihy. Přicházejí k nám v beránčím rouše pěkné vazby, skvostných ilustrací, elegantního slohu, velikého objemu, laciných cen. Předstírají, že nechtějí sloužiti žádné straně, že jsou nejlépe informováni a přinášejí nejnovější zprávy. Po ovoci jejich poznáte je, po podpichování a pobuřování, potírání klerikalismu, vlastně náboženství, neslušných inserátech, oplzlých románech se samým cizoložstvím, dvojsmyslných vtipch atd.

Lživí proroci jsou i ti, co k hříchu svádějí. Prorokují nezkušenému děvčeti brzké provdání, nádherný a rozkošný život v manželství. Blíží se v beránčím rouše elegantního oděvu, jemných a panských manýrů, sladkých řečí. Jak lehkou se nechá děvče zaslepití, láska je totiž slepá. Potom však se ukáží jak hltaví vlci. Když připravili děvče o čest a dobré jméno, nechají je seděti, aby jinde zase zkusili svoje umění a z lehkověrnosti kapital vyloukli. A dojde-li to skutečně ke vdavkám, potom teprve objeví se ve své pravé postavě, jako tyraní, pijáci, karbaníci, lenoši a potlukači, lidé bez Boha. Varujte se takých lživých

proroků! Chasníci necht se varují špatných kamarádů. Pod škraboškou přátelství vočkují člověku špatné zásady, svedou k lehkomyšlnému životu, k pití a hraní; přivedou lehkomyšlného na kraj záhuby.

Lživý prorok je i naše tělo. Slibuje nám rozkoše všeho druhu, budeme-li mu po vůli a uspokojíme jeho pud; místo toho dostaví se ošklivost a hlodající červ svědomí. Slibuje nám zdraví a dlouhý život, nebudeme-li se postiti, na kostelní vzduch nechoditi, v němž člověk tak snadno přechladne. A hle, smrt přijde dříve, než si člověk pomyslí. Slibuje nám bezstarostné stáří, budeme-li spořívati, správně řečeno, lakomí, a nebudeme-li to v obchodě bráti tak na vlas. Co však člověk nalakotil, přijde do děravé kabely: nepoctivý majetek nepřinese žádného požehnání.

Lživým prorokem je konečně ďábel. On nám maluje hřích v nejrůzovějších barvách a podává jed v ocukrovaných pilulkách. On praví: Kdo chce patřiti k vzdělaným, nesmí býti bigotním; obraz nevěry zastrkuje do rámu vzdělanosti. Je-li kdo vzpurným a neposlušným, praví: ten má pevný charakter. Soubor prý je nutným, nechce-li býti považován člověk za sketu. Mládež musí prý se vybouřiti, jako mladé víno; potom prý je teprve ono dobré. Zkrátka: ďábel nám nikdy neukáže své pravé podoby; vždy má na sobě larvu, abychom se ho nepolekali.

Slyšme, co píše svatý Pavel o falešných prorocích svému žákovi Timotheovi: V posledních časech odpadnou někteří od víry a budou poslouchati učení ďábelské a duchy poblouzející, kteří zdánlivě svatě lživě věci budou mluvit. A svatý Petr zase píše takto: Byli lživí proroci mezi lidem, tak jako i mezi vámi budou lživí učitelé, kteří zavedou bludy záhubné, Pána, jenž je vykoupil, zaprou a rychlou záhubu na sebe přitáhnou. A mnozí budou jejich prostopášnosti následovati, skrze něž cesta pravdy v rouhání dána bude, a z lakomství vymyšlenými slovy o vás kupčiti budou. Rouhají se tomu, čemu nerozumějí; jsou skvrnou hanebnou a hovada v rozkoš pohřížená, hejřící na hodech mezi vámi; oči mají plné cizoložství a neustávajícího hříchu; lákají k sobě lehkověrné duše,

srdce jejich je vycvičeno v ziskuchtivosti, jsou synové ďáblůvi.

Varujme se tedy lživých proroků, kteří nás chtějí svést k nevěře a nemravnosti. Zůstaňme věrní u víře, zijme podle víry; čiňme svědomitě, čemu nás

víra učí, co Pán Bůh a svatá církev přikazují. Neboť Spasitel praví v témž evangeliu: Ne každý, kdo mi říká: Pane, pane, vejde do království nebeského, ale kdo plní vůli Otce mého, jenž jest v nebesích.

St. Pavlůk.

Smír.

Za základ této rozpravy beru poslední slova evangelia, jež se čte na pátou neděli po sv. Duchu: Doneseš-li dar svůj na oltář a tu se rozpomeňš, že bratr tvůj má něco proti tobě, polož dar svůj před oltář, a jdi napřed a smíř se s bratrem svým, a potom přijď a obětuj svůj dar! Těmi slovy ukládá nám Spasitel povinnost, prositi za odpuštění, když jsme druhé urazili, jakož i odpustiti, když jsme byli uraženi.

Už slušnost a dobrý mrav vyžaduje, prositi za prominutí, když jsme se nějaké chyby dopustili: Již děti mají býti k tomu naváděny, neboť mnoho chybují. V tom případě, když prosí za odpuštění, má se jim trest zmírniti nebo úplně prominouti.

Urazili-li jsme bližního, chybili-li jsme, prosme za prominutí. Ovšem nám připadá taková prosba velmi za těžko; avšak tu obtíž máme přijati jako pokání za svou chybu, a vůbec povážiti. Že zákon křesťanský nám ukládá obět, mrtvení a sebezapření. Jedna švadlena byla od bohaté rodiny podezřívána z krádeže. Tvrdila sice, že je nevinou, ale nechťeli jí jaksi věřiti. Ztratila dobré jméno i zákazniky a upadla v bídu. Později přišla její nevinost na jevo. Ona rodina pospíšila si, prositi ji za odpuštění a škodu jí nahraditi.

Uražený má zase býti ochotným, odpustiti; jinak by nemohl s dobrým svědomím modlit se Otčenáš: Odpust nám naše viny, jakož i my odpouštíme svým vinníkům. Odpuštění též je těžkým, jako prosba o odpuštění, ale ne nemožným. Pán Bůh nežádá nic nemožného. Co jiní mohli, můžeme i my.

Uražený řekne třeba: Toho mu nemohu zapomenouti. Tím by ukázal, že chce v nepřátelském poměru setrvati. Kolikrát jsme se již zpovídali a Pána Boha za odpuštění prosili! Neodpusť nám pokaždé naše hříchy, nezapomněl pokaždé na naše poklesky? U proroka Ezechiela praví Bůh: Bude-li bezbožný káti se ze svých hříchů, jichž se dopustil, a spravedlivě jednati, živ bude; ano, živ bude a neumře. Na všechny jeho nepravosti, jež spáchal, nebude více vzpomínati. A my bychom chtěli stále pamatovati na bezpráví, jež nám bylo učiněno?

Snad řekne uražený: Kdyby to bylo poprvé, rád bych odpustil; ale již tak často jsem uražen. Co prospěje moje smíření, když nemá žádného trvání? »Kolikrát mám odpustiti svému bližnímu?« tázal se Petr Božského Spasitele; sedmkrát? A tento mu odpověděl: Pravím tobě, ne sedmkrát, ale sedmdesátkrát. To jest, pokaždé! Jak často jsme již Pánu Bohu ve svaté zpovědi slibili polepení! Mělo dlouhé trvání? Zdaž-li jsme neurazili zase brzo Pána Boha? Jak často si přejeme, aby nám Pán Bůh odpustil? Zajisté tolikrát, kolikrát se nám přihodí neštěstí, do hříchu upadnouti.

Uražený namítne: Já jsem ochoten se smířiti, ale on nechť udělá začátek! Kdo má udělati začátek? Kdyby oba čekali, až ten druhý udělá první krok, nedošlo by nikdy k smíru. Urazitel musí ovšem učiniti první krok; ale když on nechce, tak nechť ho udělá uražený. Zdali s výsledkem nebo ne, na tom nezáleží. Aspoň může říci: Co

bylo možno, jsem učinil; více nemohu učiniti. Pán Bůh též je uražený a dělá začátek ku smíření; namáhá se, aby hříšníka obrátil, a předchází mu se svou pomocnou milostí.

Já mu odpouštím, ale ať mi nechodí na oči! Kdyby se Pán Bůh řídil podle toho pravidla, nepřišli bychom nikdy do nebe, jemu na oči. Není sice přikázáno, že bychom musili s nepřáteli tak důvěrně a přátelsky obcovati, jako se svými příbuznými, přáteli, sousedy a známými; nesmíme však se mu úmyslně vyhýbati; musíme s ním tak zdvořile a přívětivě obcovati, jako vůbec s každým člověkem, jej pozdraviti, na pozdrav odpovéděti, s ním mluvit, jak by se nic nebylo stalo. Protože přijde věc v zapomenutí, a přátelský poměr najde se sám od sebe.

Chci udati několik prostředků hodících se k znovuzískání dobrého poměru, jenž byl urážkou porušen.

Stále obcování s lidmi a mnohé mluvení přináší to s sebou, že nerozvažujeme na vlas každé slovo, že použijeme tu a tam výrazu, nad nímž se bližní pozastaví, že něco opomeneme a přehlédneme; při nejlepší vůli narazíme tu nebo tam. Třeba tedy ohled vzíti na lidskou slabost, a že žádný člověk není bez chyby. Neberme všecko tak na vlas; není všecko tak miněno, jak je řečeno. — Potlačujeme pomstychtivost! Se mstivými myšlenkami má se to tak, jako vůbec s hříšnými myšlenkami. Vzniku jejich nemůžeme zabrániti, přijdou samy od sebe; potud nejsou žádným hřichem.

Musíme se však přičiniti, abychom je z mysli vyrazili, a aby vůle s nimi nesouhlasila. Pomsta necht je však od nás vzdálená. Svätý Petr praví v epištrole 5. vedle: Nesplácejte zlé zlým, ne slova hanlivá slovy hanlivými; naopak žehnejte sobě vespolek.

Pamatujme si, co řekl Spasitel: Odpustte, a bude vám odpuštěno. Neodpustíte-li lidem, tak vám ani váš Otec vaše hříchy neodpustí. Vzpomeňme si na příklad na Ježíše, Krista Pána našeho, jenž se za své nepřátele modlil. Modleme se i my za ně, uzavřeme je do mše svaté, dejme za ně sloužití mši svatou, obětujme za ně svaté přijímání. Kdo se za svého bližního modlí, již se na něho nehněvá.

Pátřejme po příležitosti, kde bychom mohli, jak urážiteli, tak uraženému, prokázati nějakou službičku, nějaký skutek lásky, nějaké dobrodíní. Tím se rychle přátelský poměr napraví. Lačni-li tvůj nepřítel, čteme v Písmě svatém, dej mu jísti; žízni-li, dej mu píti; tím shromáždíš na jeho hlavě řeřavé uhlí! To jest: To mu půjde k srdci.

Mnohé nepřátelství si uspoříme, budeme-li v řeči opatrní. Svätý Petr praví v též epištrole, na niž jsem svrchu poukázal — slovy jeho zakončují tento článek: Kdo miluje svůj život a chce viděti dobré dny, necht opatruje svůj jazyk před zlým, a své rty, co by nic klamného nemluvil. Necht se odvrátí od zlého a činí dobré; necht hledá pokoj a shání se po něm. *St. Pavlík.*

Cestou víry.

Cestou víry kráčíím směle
v žití trudném, ve štěstí,
smutná-li je duše moje,
když mne stíhá neštěstí.

Cestou víry kráčíím směle
v pravo, v levo, ku předu,
klesám-li však, občerstvím se
v milém Krista pohledu.

Cestou víry kráčíím směle
sproštěna všech těžkých vin,
které za mne z lásky nesl
Ježíš Kristus, Boží Syn.

Cestou víry kráčíím směle
jak to káže milý Bůh,
doufaje, že jednou přijdu
v nadhvězdný nebes luh.

A. M. Kadlěková.

Obrázky z katolických missií.

Podává MAXIMILIAN WEINBERGER.

XV. Pevná víra čínského seminaristy.

Z listu missionáře P. Zieglera.

Sdělím s Vámi — píše jmenovaný missionář novicmistru svého řádu — o jednom z našich seminaristů všelicos, z čehož seznáte, že i mezi našimi novokřesťany jsou duše ušlechtilé a květinky, které zahradě Boží jsou na velkou ozdobu.

Dovolte, abych nejprve něco předeslal. V listopadu r. 1908 přišel jsem do jisté křesťanské obce v Tsaoshienu. Již častěji přišli ke mne ze sousední asi hodinu vzdálené osady někteří pohané, kteří projevili přání, státí se katolíky. Prostí tito lidé činili na mne dojem velmi příznivý. Jejich vůdce byl mnoho let členem jedné pohané sekty a také někteří z ostatních jí náleželi. Obyčejně bývají z takovýchto sektářů po svém obrácení dobří a horliví křesťané.

Pravili mi, že celá obec se chce státí křesťanskou. Ježto jsem tehdy neměl žádného katechistu po ruce, poslal jsem tam spolehlivého křesťana, aby je vyučoval. Nedlouho potom přišel jsem tam sám. Jak se všichni radovali! Již z daleka přicházeli mi naproti. Pobyl jsem mezi nimi tři dny a měl jsem velkou radost. Dobráci učinili seč byli, aby mi pobyt mezi sebou zpříjemnili. Představený nové křesťanské obce vyklidil část svého domu a upravil na modlitebnu. Dal jsem jim potom velmi důkladného katechistu.

Později sebrali obyvatelé této vesnice, ač vesměs chudí, co měli a vystavěli slušný domek jako modlitebnu a spolu obydli pro katechistu. Brzy stala se celá obec katolickou vyjma dvě rodiny. Také ženy chodily na kázání. V neděli chodívali, ač ještě nebyli pokřtěni, do kostela do města Tsaoshienu, kdykoliv se dověděli, že tam přišel katolický

kněz. Kdykoli mi bylo možno, navštěvoval jsem rád tuto mladou křesťanskou obec, která mi svým dobrým duchem a svou horlivostí mnohou radost způsobila. Jak rádi byli, kdykoli k nim kněz zavítal! Zvláště radovali se chlapi. V zimě zřídil jsem pro děti, chlapece i děvčata, školu, a následujícího roku mohl jsem mnohé z nich pokřtiti.

Mezi křesťany byli zvláště tři muži velmi horliví. Již prve, než sami byli pokřtěni, nejenom ve své rodné obci, ale i v sousedních osadách pokřtiti v nebezpečnosti smrti mnoho dětí i dospělých.

Mezi chlapi, kteří ke katechistovi do školy docházeli, byl tichý, mravní mladík, který se svou skromností, svou pilností a spořádaností nad jiné vyznamenával. Jak snažně prosil mne na př., aby s ostatními hochy mohl být pokřtěn! Bohužel musil jsem mu to odepřít, ačkoli katechismus a modlitby dobře znal, ve sv. náboženství dobře byl vyučen a od křesťanů dostal nejlepší vysvědčení. Ale jeho otec, vlastní to bratr našeho dobrého představeného, jakož i jeho matka, byli pohané! On sám byl jediným synem. Jeho starší sestra byla již provdána a on sám byl, ač teprve 14 let stár, s pohanským děvčetem zasnouben. Otec byl velmi proti křesťanství zaujat, ačkoli jeho vlastní matka, tedy babička hochova, křesťankou byla, byla to žena velmi stará, mající přes 80 let. Křtil jsem ji a birmoval a před 4—5 roky zemřela smrtí blaženou. Otec zakázal nyní hochovi chodit do kostela; hoch přicházel však přec, kdykoli jen to možno bylo! Jednou odvedl ho otec z kostela před mými zraky spílaje mu a nadávaje; chlapec šel plačky domů.

Na svátky spěchával s jinými křesťany do města a pobyl tam obyčejně dva—tři dny. Suchý chléb brával si z domu a pitné vody k tomu bylo v místě s dostatek. To mu stačilo. Nejednou však odvedl ho otec odtud násilím. Když jsem tam později zřídil školu pro křtence, dovolil jsem mu přípravy na křest sv. se účastniti. Sám pak promluvil jsem s otcem a prosil ho, aby synovi nebránil státi se křesťanem, aby se jeho štěstí nestavěl v cestu; já sám že jej budu napomínati, aby otce svého ve všem byl poslušen, co by nebylo proti Božím příkázáním. Otec byl tentokrát ke mně velmi vlídný a svolil. Od toho dne mohl syn celý měsíc v městě v naší missii bydlet. Jednoho dne přišel sice otec a prosil

mne, aby chlapce pustil domů, že má mnoho práce, ale domlouval jsem mu tak dlouho, aby chlapce z učení nevytrhoval, až pravdu mých důvodů uznal a bez chlapce odešel. Tak byl konečně syn maje věku 16 let pokřtěn a dostal na křtu sv. jméno Josef. Všecek šťasten byl by rád v missii zůstal navždy, ale já jsem nemohl k vůli otci toho dovoliti. Od té doby přicházel na mši sv. do města, kdykoli tam nějaký kněz zavítal; z rána vycházel z domu a v poledne se domů vracel.

V následující zimě přišel jednoho dne ke mně a překvapil mne prosbou, aby se mohl státi seminaristou. Jak na tu myšlenku přišel, nevím. Až dosud žádného seminaristy a vůbec žádného čínského kněze neviděl, ježto mimo rodnou ves a zmíněné město dosud nikde nebyl. Odmítl jsem ovšem jeho prosbu a snažil jsem se podobné myšlenky mu vymluviti.

Zatím přijal také první sv. přijímání. V květnu téhož roku, nedlouho po křtu Josefově, přišel msgr. Henninghaus do Tsaoshien, aby tam udílel svátost sv. birmování. Ovšem připravoval se i Josef Dšan na přijetí této svátosti. Před tím však přišel ke mně a prosil mne snažně, abych jménem jeho biskupa požádal, aby byl přijat do semináře. Vzhledem k nepříznivým okolnostem odmítl jsem jeho prosbu znovu řka, že je příliš starý, a že jeho otec k tomu nikdy nesvolí, an jest jediným synem a k tomu již zasnouben — Konečně prosil mne, abych mu dovolil, aby se se svou prosbou na biskupa samého mohl obrátiti. Proti tomu jsem ovšem ničeho nemohl namítati. Tehdy zůstal biskup asi 3—4 dny u nás. Po celý ten čas zůstal také Josef v městě, ač ostatní křesťané přijavše svátost birmování většinou domů se vrátili. Biskupovi byl pro svou zbožnost a své klidné tiché vzezření nápadný. Když s prosbou k biskupovi přišel a jemu svou prosbu přednesl, radoval se tento velmi a pravil, že s radostí jej přijme do semináře, přinese-li dovolení otcovo.

Po té navštívil biskup okolní osady. Sdělil jsem s Josefem, že za několik dní přijdu s biskupem i do jeho rodné obce. Byl jsem tam na jaře s pomocí tamějších křesťanů postavil jednoduchou kapli, ježto tam bylo již přes 60 pokřtěných.

V určitý den jsme tam skutečně přišli. Celá obec a křesťané nejbližšího okolí byli

tam shromáždění. Biskup doptával se ihned po Josefovi, ale ku podivu Josefa nikde nebylo, ačkoliv nikdy dříve z města neodešel, dokud tam biskup meškal. Tu nám vypravovali křesťané, že otec uslyšev, že biskup přijde, již časně z rána vzal s sebou chlapce na pole, a že mu nikterak nedovolí, aby šel do kostela. Odpoledne ubírali jsme se dále. Za léta docházel Josef často do města a přijímal horlivé sv. svátosti.

V září následujícího roku byl jsem z nenadání z milého sobě Tsaoshienu přesazen do semináře v Jentsoufu. Když se Josef dověděl, že kněz opustí jeho otcínu, bylo mu těžko u srdce. Až dosud doufal, že se jeho toužebné přání, státí se seminaristou, vyplní.

Bylo to v listopadu téhož roku; byl chladný deštivý den. Tu najednou objevil se zde Josef z nenadání a sám. Byltě vykonal ze svého domova cestu dobrých 30 hodin dalekou a prosil mne, abych ho tedy konečně přijal do semináře. Na mou otázku, jak se sem dostal, sdělil se mnou, že tajně z domu uprchl. Přišel sem beze všeho. To-liko malou částku peněz vzal si na cestu, ostatní vše nechal doma. Opustil otce i matku, jež jinak měl velmi rád, aby u nás mohli zůstat. Při té příležitosti vypravoval mi, že jeho matka je často nemocná a ráda by se stala křesťankou, otec však že to sotva dovolí.

Co jsem měl nyní dělat? Biskup nebyl zde; šel jsem tedy k zvěčnělému provikáři P. Freinadmetzovi a vše jsem mu předložil. Provikář rozhodl, abych chlapce zatím zde podržel časem že se vše objasní. Nebylo šťastnějšího člověka nad Josefa. Od toho dne chodil zde do školy. S počátku šlo mu učení dosti těžko; ale Josef chopil se studií se železnou pílí a pevnou důvěrou v Boha. Co se týče chování a zbožnosti, byl vzorem nepřekonatelným: nevěšel sice hlavu a neštítil se lidí, naopak byl tu a tam vesel a dobré myslí, ale celkem byl více vážný a časem zadumán. Mnohou volnou hodinu ztrávil v kapli před svatostánkem. Často musil jsem ho z kaple poslat pryč, aby šel spát. Svou zbožností byl všem příkladem. Studie mu dělaly mnohé obtíže, zvláště výslovnost latinská mu překážela. Ale ve sv. náboženství vynikal nad všechny spolužáky; sám jsem často žasl nad jeho krásnými, zřetelnými odpovědmi. Brzy naučil se i při mši sv. přisluhovatí a nyní byl nad míru šťasten. Chtěl-li jsem mu učiniti zvláštní

radost, ustanovil jsem ho, aby přisluhoval u oltáře, když tu a tam některý kněz pro neodkladnou cestu mši sv. záhy z rána sloužiti musil, vstával ochotně, záhy, aby při ní mohl ministrovati. Poslední dvě léta přisluhoval také při biskupských mších svatých. Ponenáhlu dařilo se mu lépe i ve studiích.

Co pak se však zatím dělo v jeho otcině? Josef se ničeho nedovídal, a z důvodů na snadě jsoucích ani o sobě žádných zpráv domů nepodával. Než na jaře příštího roku přišel otec sám, aby ho navštívil. Choval se velmi vlídně a přívětivě a měl radost, jak mi pravil, že jeho syn je u nás; že je zde dobře uschován. Tázal se také, zda bude moci na prázdniny přijíti domů. Odpověděl jsem mu, že seminaristé zpravidla každý třetí rok smějí svůj domov navštívit. Otec bydlel v noclehárně, zůstal zde tři dny, mluvil častěji velmi přívětivě se svým synem a konečně odešel domů.

Na podzim přišel otec podruhé a prosil mne, aby mohl syna na několik dní domů s sebou vzíti. Nesvolil jsem ani tentokrát. Přes to rozloučil se se mnou v pokoji, ale synu svému domlouval, aby u nás nezůstal, nýbrž šel domů. Syn však nedal se přemluvití a pravil otci sám, dokud nebude zasnoubení jeho zrušeno a sňubní smlouva odvolána, že domů nepůjde. Otec mu odpověděl, že jeho nevěsta se ráda stane křesťankou, a že ani on ani matka nebudou mu ve vykonávání jeho křesťanských povinností překážeti, jenom aby šel s ním. Také já jsem chlapci domlouval, aby otec poslechl doma, že také může svou duši spasiti, že jest jediným synem a má z čeho žíti, ježto rodiče mají slušný majetek, studování že je těžké a dlouho trvá atd. Než na všechno domlouvání Josef se pouze usmíval a měl jenom jednu odpověď: „Chci zůstatí seminaristou.“

Ještě třikrát přišel sem otec, aby svého syna navštívil; pokaždé přišel také ke mně. Josef se vždy velmi bál, kdykoli otec přišel, neboť byl velmi silný a zlobivý. Často psal také, že matka je nemocna, aby proto domů přišel. Když však Josef nešel, přišel ještě jednou sám a přinesl s sebou obojí smlouvu sňubní. Při každém zasnoubení napíší se totiž dvě smlouvy a každá strana si jednu ponechá. Zrušení zasnoubení jest jenom tehdy možné, když ta neb ona strana smlouvu dobrovolně vrátí. Kdyby tedy jedna strana v manželství vejíti nechtěla, může druhá

strana žalovati a každý čínský soudce dá jí za pravdu. Otec pravil, že obě smlouvy jsou zrušeny, o čemž svědčí dole učiněné podpisy. Vynechal jsem si obě smlouvy, jinak velmi krásně napsané. Přes to chlapec domů nešel, ačkoli otec slíbil, že jej za 8—10 dní

zase zpět pošle. Syn otci nevěřil a měl v té příčině pravdu, neboť otec hleděl synka za každou cenu domů dostat. Jak se později ukázalo, nebyly sňubní smlouvy ve skutečnosti zrušeny.

(Příště ostatek.)

Pobožnost k Nejsv. Srdci Páně a Apoštolát modlitby.

Píše P. A. — (Pokračování.)

Naše »Škola« na. př. uveřejnila r. 1897 a 1898 nové stanovy Apoštolátu modlitby i s výkladem v několika číslech (Apoštolát modlitby a jeho nové zřízení). V čísle 1. roku 1898 ochotně a nadšeně oznamuje redakce: »Pořadatelstvo tohoto časopisu dostalo na dopis ku generalnímu ředitelství Apoštolátu modlitby v Toulouse velmi přátelský list, v němž projevuje radost a zároveň děkuje, že »Škola B. S. P.« tak drahně let pracuje o rozšíření úcty nejsvětějšího Srdce Pána Ježíše a zároveň i Apoštolátu modlitby. Zvláště s radostí přijalo oznámení, že nová statuta budou v tomto ročníku uveřejněna a případně vysvětlena, což oznamujeme všem místním ředitelům Apoštolátu modlitby. S povděkem vyznáváme, že dostalo se redakci »Š. B. S. P.« od ředitelstva generalního spolku Apoštolátu modlitby zvláštního otisku v jazyku francouzském, což přetlumočivše sdělujeme se všemi členy Apoštolátu modlitby...«

Ku konci podány pokyny, co třeba činiti, kam se obrátiti, aby Apoštolát modlitby mohl dle nových stanov býti zřízen a poukázáno na to, jak »záleží nyní na duchovenstvu, aby spolek Apoštolátu modlitby co nejvíce zakládalo, podporovalo a obezřetným vedením zbožných horlitelův a horlitelek nalezlo, kteří by s opravdovou horlivostí pracovali na vzkvétání Apoštolátu pro spásu duší, ku cti a slávě Boží, ku spojení srdcí věřících s nejsv. Srdcem Pána Ježíše a neposkvrněným Srdcem Panny Marie.«

Od té doby však nezdá se, že by Apoštolát modlitby u nás se byl značněji vzmohl; neboť nebylo o nějakém větším rozkvětu jeho v časopisu oznamováno a počet odběratelů časopisu »Š. B. S. P.« asi též nevzrostl. Musil tedy časopis jako dříve vzhledem Apoštolátu omeziti se na nejnnutnější, na pouhé oznamování a výklad měsíčního úmyslu a uveřejňování úmyslů denních Apoštolátu. Pro větší rozšíření spolku toho bylo i duchovenstvu těžko působiti zvláště proto, že buď nedostávalo se (neb nebylo dosti známo) bližší praktické navedení vzhledem k novým stanovám Apoštolátu — jak třeba v zařizování a vedení Apoštolátu postupovati; jak třeba si počínati vzhledem ku schůzím a poradám horlitelů; ba nebylo u nás všude diecesanních ředitelů, neb se o to nedbalo na ně se v záležitosti zařízení Apoštolátu obracet jako zprostředkovatele a hlavní představené spolku v jednotlivých diecesích. Zvláště pak bylo znesnadněno u nás právoplatné kanonické zavádění Apoštolátu modlitby tím, že bylo třeba ustanovení a schválení místních ředitelův a aggregování místních spolkův Apoštolátu zprostředkovati buď zřímá v Římě — v ústavu Germanika — neb v Toulouse u generalního ředitelství, neb v redakci »Sendbote des göttlichen Herzen Jesu« v Innosti, která byla u nás posud jedině všeobecným oficiálním prostředníkem u generalního ředitelství. U redakce časopisu tohoto bylo třeba též oznamovati nové aggregace v našich zemích. Tak se stávalo, že někde

byli členové sice zapsáni a obdrželi přijímací listky (i nové) o trojím stupni Ap. — ale dále byli členové ponecháni sobě samým a neměli žádného styku s představenstvem Apoštolátu.

III.

Však již, bohudík, nastává obrat k lepšímu, ve prospěch Apoštolátu modlitby a pobožnosti k Nejsvětějšímu Srdci Páně. Zdá se, že úmysl měsíční Apoštolátu modlitby pro měsíc leden letošního roku sv. Otcem žehnaný: rozšíření Apoštolátu modlitby, jakož i onen z r. 1908 na měsíc prosinec: Apoštolát lidu (laiků) blíží se poněmáhu ku svému uskutečnění i u nás. Počíná se též jevití spasitelný účinek slov sv. Otce Pia X., která promluvil dne 13. října r. 1908, když u příležitosti římské pouti Moravanů ve slyšení asi 300 poustnikům kladl na srdce, aby zůstali věrni svatě víře a pěstovali pobožnost k Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu. (Tak oznamoval s radostnou účastí chorvatský »Glasnik Presv. Srca Isusova« v č. 1. r. 1909 ve zprávě: Pijo X. i Moravci.

A proto lze doufat, že splní se brzy ona modlitba »Nejsvětější Srdce Ježíšovo, panuj v Čechách«, kterou sv. Otec Pius X. u příležitosti blahřečení bl. M. Žofie Baratové obdařil odpustky 300 dní; aby Srdce Páně skutečně panovalo v celé naší vlasti větším rozšířením pobožnosti k Němu a hojným udílením milosti a milosrdenství v těchto těžkých dobách, jak modlití se máme k témuž Nejsvětějšímu Srdci v modlitbě jiné, k božskému Srdci Páně za Rakousko: »Nejsvětější Srdce Ježíšovo, slituj se nad naší vlasti! Ó nejsvětější Srdce Ježíšovo, vylej přebohaté požehnání své na matku naši, sv. církve, na sv. Otce, na našeho císaře, na biskupy a kněze! Zachovej spravedlivé, obrať hříšníky, osvět nevěrce, žehnej našim příbuzným a přátelům, přispěj umírajícím, vysvoboď ubohé duše duše z očistcových muk a rozestři láskyplnou vládu Svou nad celou vlasti naši. Amen.« Odpustky: 300 dní jednou denně pro věřící celého Rakouska. Lev XIII. 16. května 1885. Pří-

ručně k pobožnostem Srdce P. Hilgers. str. 94 a 95. — Touž modlitbu s patřičnou změnou ustanovil sv. Otec Pius X. jako prosbu za potřeby celé sv. církve a obdařil odpustky 300 dní, jednou za den. 16. června 1906. Viz »Návštěvy nejsv. Svátostí olt.« Vyd. v Olomouci 1911. Kníž.-arcibiskupská. knihtiskárna, str. 19 a 20.

Okolnosti pro větší rozšíření Apoštolátu modlitby a tudíž i pobožnosti k Božskému Srdci Páně jsou nyní příznivější, půda k činnosti na tom poli je více připravena, což je zajisté ovocem blahodárného působení sv. Otce Pia X. dle jeho hesla: »Instaurare omnia in Christo« (»Obnoviti vše v Kristu«) a jeho apoštolské snahy: »Soustřeďovati život církve; konati dílo vniterné, náboženské, koncentrující, jdoucí do hloubky« (Guibert v »Revue pratique d'Apologétique«, 15. října 1910. Dle »Hlídky« 1911 č. 1.), vůbec více přihlížeti ku stránce náboženské, nadpřirozené. Co v příčině našeho přednětu bylo nesnadno, obtížno před nějakými 15–20 lety, je za našich dnů již snadnějším. Připravena jest lépe půda, zvláště vzcházejí se pobožnosti k nejsvětější Svátosti oltářní (častým, denním sv. přijímáním) a nejblahoslavenější Panně Marii (zvláště obnovením a rozšiřováním Mariánských Družin). Apoštolát modlitby jest mezi ostatními náboženskými spolky právě za těchto okolností obzvláště vhodným a časovým i důležitým, jmenovitě pro nás.

IV.

Mají-li naše náboženské spolky působiti blahodárně, musí míti pevný náboženský cíl na stejné pevném základě víry katolické (a ne pouze na základě tak zvaného »návoru« křesťanského), musí míti přesnou organizaci, již také věrně udržují a utužují; musí míti prostředky náboženským a katolickým spolkům nejpřirozenější, nejvlastnější a pro působení jejich nejúčinnější. A to vše má náš Apoštolát modlitby. Má především pevný

náboženský cíl na základě víry katolické. Jestliže to Apoštolát modlitby, nábožné sdružení, které plní úkol apoštolský, přispěti ke cti Boží a spásu duší, obrácení hříšníků, ochraně nevinnosti, utvrzení a posile spravedlivých, zkrátka k udržení a rozšíření království Božího dle slov Páně a úmyslů jeho nejsvětějšího Srdce: Přijď království tvé. Nazývá se Apoštolátem, poněvadž cílem jeho jest, takto ze všech věřících učiniti pravdivé apoštoly, horující všude pro čest Boží a spásu duší.

Má též za základ pevný, víru v Ježíše Krista, Bohočlověka, našeho jediného a věčného Velelence a Prostředníka, jenž »žije stále, by za nás orodoval« (Žid. 7, 25) a vede ustavičný život modlitby svého božského Srdce na nebi a na našich oltářích v nejsvětější Svátosti oltářní.

Má dále přesnou svoji organizaci a tvoří organickou jednotu čítající t. č. po celém katolickém světě na 26,000.000 členů řádně zapsaných, v bezmála 65.000 agregovaných odvětvích s ústředním generálním ředitelstvím a jest tudíž zajisté největším zbožným a dobře zorganizovaným spolkem celého světa.

Apoštolát užívá k dosažení svého velikého účelu též nejprůhodnějšího a neúčinnějšího, sobě nejvlastnějšího prostředku, totiž **modlitby**. Modlitba ta děje se ne právě tak nějakou určitou ústní formulí, jako spíše **úmyslem**, který se vztahuje na vše naše myšlenky, city, žádosti, slova, skutky, práce a utrpení. **Modlitba** tato koná se ve spojení s úmysly a modlitbami samého božského Spasitele, jak je ve svém božském Srdci konal kdysi na zemi a posud koná na nebi a ve Svátosti oltářní. Dle toho jest pak Apoštolát modlitby, jinými slovy: sdružení modliteb ve spojení s nejsvětějším Srdcem Ježíšovým (dle diplomu pro místní ředitele: Foederatio precum una cum Sanctissimo Corde Jesu) čili spolkem (lépe ligou) horlivosti a modlitby v sjednocení s nejsvětějším Srdcem Páně. Pro toto spojení má modlitba taková zajisté velmi účinnou moc. Z té příčiny jest Apoštolát modlitby nejen — dle počtu — největším, ale co

do účelu základu a svých prostředků, též nejmocnějším spolkem náboženským a vzhledem k účtování a oslavování Nejsvětějšího Srdce Páně, též jedním z nejlepších a nejdokonalejších způsobů pobožnosti k božskému Srdci Páně, čili Apoštolát modlitby není nic jiného, než praktické vykonávání pobožnosti k božskému Srdci, rozumíme-li jí obětování se a horlivost. Státí se členem Apoštolátu modlitby znamená tolik, jako vykonávat prakticky pobožnost k božskému Srdci Páně. (Annuaire-Almanach de Apostolat de la Prière 1911, str. 50.)

Tak působí Apoštolát modlitby vůbec, hledě k jeho původnímu zařízení, které nazývá se dle nového sestavení a zkonalení stanov jeho papežem Lvem XIII. r. 1896 prvním stupněm čili cvičbou. Tento stupeň (cvičbu) tvoří ti, kteří denně všechny své skutky, modlitby a utrpení nějakou modlitbou (úmyslem) Bohu zasvěti a obětují ve spojení s nejsvětějším Srdcem Ježíšovým a sice k onomu cíli, za něž Pán náš neustále za nás oroduje a se obětuje. A stačí též, staně-li se kdo členem tohoto prvního stupně Apoštolátu modlitby; již takto přispívá k velikému dílu, jež sleduje svým účelem Apoštolát modlitby, jen věrně-li plní tento závazek stupně prvního. Sám sebe více posvěcuje, a žije život nadpřirozený, život živé víry, konaje denně vše s dobrým, nadpřirozeným úmyslem; spojuje se se svým Spasitelem a koná zároveň dílo apoštolské pro čest Boží a spásu duší; uctívá nejlépe nejsvětější Srdce Spasitelovo.

Aby Apoštolát modlitby mohl zvláště v naší době ještě více apoštolsky působiti pro čest Boží a spásu duší, zřízen byl dle nových stanov ještě na dva další stupně: druhý a třetí. Přístup k těmto oběma ponechán na vůli horlivosti členů. Kdo přistoupí ke druhému stupni, béře na sebe povinnost uctívati horlivě Marii Pannu, dle účelu Apoštolátu zvláště jakožto Královnu apoštolův a prosvítati ji denně aspoň jedním desátkem sv. růžence o její přispění k dosažení účelu Apoštolátu modlitby dle úmyslů měsíčních a denních, jak udávány v časopisech Apoštolátu. Takto se jeví Apoštolát modlitby opět spolkem pro naši dobu příhodným a včasným, an napomáhá takto jednak k rozšíření pobožnosti k Panně

Marii, která sv. církvi se tak snažně doporučuje jako mocný prostředek spásy, a jednak získává svému úkolu hojného požehnání Matky naší nebeské, naší milé Paní Nejsvětějšího Srdce Ježíšova. Vzhledem k účelu tohoto stupně řekněme — Marianského — vydává Apoštolát zpravidla zvláštní časopis marianský, jako jest na př. francouzský »Le Petit Messenger du Coeur de Marie« (»Malý Poslanec Srdce Panny Marie«) a naše »Květy Marianské«. V kalendáři, jež vydává generální ředitelství Apoštolátu modlitby v Tournai (Belgie) »Annuaire-Almanach de L'Apostolat de la Prière« uvedeny na př. na r. 1911 mezi Petit's Messagers ou Revues Mariales de L'Apostolat de la Prière i naše »Květy Marianské« jakožto časopis Marianský, podporující účely Apoštolátu modlitby.

Druhý stupeň Apoštolátu modlitby má v naší době velkou důležitost, zvláště

vzhledem k Marianským Družinám, které nyní obnovují se ku bývalé blahodárné činnosti, o níž dějiny sv. církve v našich vlastech svědectví vydávají o novém rozkvětu budí potěšitelné naděje na obnovení náboženského života u nás. Horliví členové druhého marianského stupně Apoštolátu modlitby zajisté rádi se stanou členy Marianské Družiny, kde je zřízena, poněvadž poznávají její důležitost pro uskutečnění účelu Apoštolátu; a naopak všichni horliví sodálové marianští, majíce dle stanov družinských na mysli účel družiny: »Ctíti nejblahoslavenější Pannu Marii, ji ve ctnostech následovati a přestovati v sobě ducha apoštolského (bohosl.) a z lásky k ní, královně apoštolův, v každém s m ě r u působiti účinně ku zvelebení cti Boží a ku blahu bližního a proto přestovati lásku apoštolskou« — horlivě se chopí takové příležitosti, jaké jim k tomu poskytuje Apoštolát modlitby vůbec a zvláště v III. stupni. (Pokrač.)

Zůstaň s námi!

Zůstaň s námi, Kriste milý,
 Pane, neopouštěj nás,
 zůstaň s námi v tuto chvíli,
 zůstaň s námi v každý čas!

Milost Tvá všem hříšným lidem
 vždy, ó Kriste, pomůže,
 duši plníš svatým klidem,
 který svět dát nemůže.

K Tobě lkáme ve dne, v noci,
 vroucí prosby naše slyš!
 Voláme Tě ku pomoci,
 víme, že nás vyslyšíš!

Vyslyš naše prosby vroucí,
 nejmilejší Ježíši,
 Pomoc Tvoje přezádoucí
 byly v srdci utiší! —

A. M. Kadlčáková.

Svatý Augustin.

„Milostí Boží jsem,
co jsem a milost Boží
nebyla ve mně nadarmo.“
(1. kor. 16, 10.)

V měsíci srpnu staví nám církev sv. několik slavných svých synů před oči, abychom příkladem jejich poučení a k následování povzbuzeni byli. Hned na počátku 2. dne slavi památku velikého biskupa a učitele církve sv. Alfonsa z Liguori, dva dny po tom 4. slavného zakladatele řádu kazatelského sv. Dominika, dále velikého mučedníka Páně — jáhna — sv. Vavřince 10. Dále dne 20. ozdobu církve a řeholníků — sv. Bernarda, velikého ctitele nejsv. Rodičky Boží, a na konec dne 28. srpna svátek sv. Augustýna, velikého to biskupa a učitele církevního. O světcích tomto chceme se zde obšírněji zmíniti, aby tak památka jeho vděčněji a zbožněji uctěna byla.

Jedním z největších učenců, mudrců i světců, kteří kdy na světě žili a k církvi sv. náleželi, jest bez odporu sv. Augustýn, přijímám Aurelius. Žil zcela světu a užíval jeho radosti, ale žil také a to po delší část života svého úplně Bohu a jeho sv. příkázáním. Poznal svět i jeho bláhovosti i marnosti jeho, poznal ale také Boha a jeho zjevení. Tento veliký muž s obrovskými vědomostmi ducha svého, dovedl jak pravověrně, tak bludaře k slzám pohnouti, a to k slzám vděčnosti a radosti, že pravou víru zachovali pravověrní, bludaře k slzám bolesti a lítosti, že pravou víru ztratili. Ovšem nelze zde vypsati život jeho a činnost i zásluhy obšírně, neboť jsou o něm celé knihy napsány; v krátkosti jen chceme naznačiti, jakého muže v církvi své vzbudil Bůh ve služebníku svém Augustýnovi, abychom i my se slzami v očích Bohu děkovali, že náležíme k církvi, která takové syny zplodila a abychom v dobách nynějších ji i víru, kterou hlásá, všim možným způsobem hájili a podporovali.

Augustýn byl rodem Afričan — narodil se 13. listopadu 354 v Tagaste, městě africkém. Otec jeho slul Patricius, byl posud pohanem, ale mužem váženým, neboť zasedal také v radě. Matka jeho byla mírná a ctnostná Monika — horlivá křesťanka — která muže svého tak da-

leko přivedla, že se dal pokřtiti a blaženě zesnul v Pánu. Augustýn byl matkou zbožně vychován, avšak nebyl jako dítě pokřtěn — matka chtěla, aby se ukázal křtu sv. hodným. Mladý Augustýn oprávoňoval k nejlepším nadějím. Avšak všecko zlé a podvrtné spiklo se, aby Augustýn již záhy klesl v propast záhuby. Byv vycvičen v umění řečnickém a básnickém, vrátil se Augustýn ze škol do domu otcovského, maje věku svého 16 let. Zde neměl mnoho na práci a proto spolčil se se zkaženými mladíky, s kterými se všelijakým radovánkám světským pilně oddával. Dobu tuto později hořce oplakával.

Dobrá matka varovala sice pobludilce, avšak nadarmo. Toho litoval později srdečně a sám na sebe žaloval, řka: »napominání matčino zdálo se mi býti ženským vrtochem — a přece to bylo napominání tvoje, o Bože můj a já jsem se nestyděl — neposlechnouti! Ovšem měl vinu na tom také otec sám, který s radostí viděl, kterak mladý jeho syn se ve světě činí a sám ještě, jakoby s chloubou, matce o tom vypravoval. Tak nerozumný otec mnohdy sám přispívá k záhubě dítek. Matka Monika, nemohouc jinak, alespoň to provedla, že Augustýn musil z domu otcovského odejiti, aby vytržen byl ze společnosti zkažených přátel. Odebral se tedy v 17 letech do města Kartaga, kde se zase s takovou pilí věnoval studiu řečnictví, že brzy vzbudil všeobecnou pozornost nad vlohami svými. Ze všech stran se mu lichotilo a to ctižádostivého mladíka svedlo zase s dobré na špatnou cestu; chytil se zase špatných společností a upadal čím dále tím hlouběji. Sám s pláčem později o tom praví: »že upadl v trní vášní smyslných a mlhy žádostí tělesných, že zatemnil srdce jeho tak, že již ani rozdíl nečinil mezi láskou a smyslností.« A udává toho příčinu, řka: »Tak daleko dojde člověk, když opouští Tebe, prameni života, Tebe, jediného pravého stvořitele a ředitele všehomíra a miluje, pln jsa sobecké pýchy, v lidech klam a mam.« Upadl do spárů bludařů — Manichejců, kteří proti pravověrným bojovali — posměchem a pohrdáním, tak že mnohé

slabší duše neodolaly a odpadly od pravé víry. Právě tak, jako za dnů našich. Augustýn se domníval, že snad u nich nalezně klid a pokoj ducha svého, ale náramně se zmylil; neboť ani pravdy ani pokoje v sektě této nenalezl, a jen pouť, které ho vázalo k nekalým přátelům — drželo ho v ní. Tak dospěl Augustýn 21. rok věku svého. Tu zemřel mu otec a Augustýn vrátil se do Tagaste, kde si zřídil školu a vyučoval krásným uměním. Sláva jeho rostla sice u lidí, pro veliké vědomosti jeho, ale s tou také množily se slzy zbožné matičky, která je ronila nad úpadkem nadějného syna svého.

Ubohá matka trápila se až k smrti, neboť v synu jejím zničena byla její celá naděje — a proto nepřestávala dnem i nocí volati k Bohu, aby nedal zahynouti synu jejímu, ale pomohl mu, obrátiti se. Ustavičně s pláčem domlouvala mu a kárala ho — ale nespomohlo to, tak že uražená matka syna z domu vykázala, nechtějíc pod jednou střechou s ním bydleti a u jednoho stolu sedati. Ne-dlouho na to — upadl Augustýn do těžké nemoci, která se zdála smrtelnou. Sám později doznává, že to byl trest Boží a že už měl propadnouti peklu. Avšak Bůh smiloval se přece, pro modlitby matky jeho, nad zbloudilcem a všelikým způsobem hleděl ho ku poznání ubohého a hříšného stavu přivésti. Když jedné noci Monika s pláčem usnula, viděla ve snu mládence přicházejícího — jenž k ní pravil: »Proč jsi tak smutná?« »Jak bych neměla býti smutná,« odvětila Monika — »když syn můj upadá ve zkázu?« »O potěš se,« řekl mládenec, »viz — on je také zde!« Monika pohlédla a uviděla syna svého, stojícího také na tom místě. Sen tento potěšil zarmoucenou matku velice, neboť poznala, že Bůh přece chce syna jejího obrátiti. Když pak druhého dne Augustýnovi sen svůj vypravovala, udělal naň veliký dojem a Augustýn počal v duchu uznávati, že chybje a hřeší. Dobrá matka vzala ho zase do svého domu a ke stolu a nepřestávala ještě úsilovněji volati k Bohu o milosrdenství pro syna Augustýna.

Té doby zemřel Augustýnovi důvěrný přítel, kterého byl k bludu manichejskému svedl. Přítel ten však se před smrtí obrátil, dal se pokřtiti a zemřel s Bo-

hem smířen. Smrt jeho dotkla se bolestně Augustýna, tak že opustil rodiště své a odebral se zase do Kartaga, odtud do Říma, kde zase školu založil a k veliké své slávě na ní učil. Z Říma přišel do Milána, kde poznal tehdejšího slavného a svatého biskupa svatého Ambrože. Tak vedl Bůh Augustýna až k tomuto muži, aby skrze Ambrože poznal pravého Boha. V Miláně oddal se Augustýn čtení epištol sv. Pavla, jelikož jej všechny mudré spisy pohanské neuspokojily. Ve čtení epištol nalézal velikou radost a čím hlouběji se v ně ponořoval, tím větší boj stával se v srdci jeho s posavadní nevěrou.

Jednoho dne navštívil Augustýna a přítele jeho Alipia známý jejich Afričan Tontilianus a vypravoval jim životopis sv. poustevníka Antonína. Augustýn slyše to, zvolal: »Ejhle, co se to děje? Neučení povstávají a dobývají nebe a my s naší srdceprázdnotou učenosti válíme se v žádostech těla a krve.« Slova tato prozradila jeho veliký boj duševní a nepokoj a byla jitřenkou, zvěstující brzké jeho obrácení — neboť došel k poznání smutného stavu svého. Od té doby slyšával každou neděli proslulá kázání sv. biskupa Ambrože a slova tohoto výmluvného kazatele takový naň dělala dojem, že bylo potřebí jen nějakého vnějšího popudu, aby se Augustýn dokonale obrátil.

Jednoho dne, když sám v zahradě dlal a již hořké slzy proléval nad posavadním životem svým, volal k nebi: »Jak dlouho, Pane, ještě budeš se hněvati? Nevzpomínej našich dřívějších provinění!«

Co tak u veliké lítosti se modlil, zaslechl, jakoby z blízkého domu, slova: »Vezmi a čti, vezmi a čti!« Slova tato považoval za hlas Boží a spěchal zpět k místu, kde nechal epištol sv. Pavla. Otevřel knihu na zdarbůh a četl tam slova apoštola: »Ne v obžerství a opilství, ne v ložnicích a nečistotě, ne v hádkách a závisti! Nýbrž oblecte Pána našeho Ježíše Krista a nečítejte choutky těla svého!« Dále nečetl a také nebylo třeba; neboť sotva že slova tato přečetl, vnikl do duše jeho paprsek pokoje a míru, rozplásl tmy, zabral veškerou úzkost a uvedl zase duši jeho k Bohu;

paprsek světla, který nepřestával v duši jeho svítiti a hráti, jej siliti a obnovovati, až Augustýn novým člověkem se stal, v Kristu Ježíši. Tak po dlouhém bloudění přišel Augustýn přece k Bohu a děkoval slovy nadšenými Bohu za lásku a milosrdenství — kterého se mu dostalo.

Se změnou tou svěřil se příteli Alipiovi a oba pak šli k matce Monice a vypravovali jí, co se stalo. Zbožná matka ronila i nyní slzy, slzy hojné, ale radostné a děkovala Bohu, že vyslyšel modlitby její, které tolik let za syna svého konala. Tehdy byla Augustýnovi 32 léta; pevně si pomyslí, věnovati se od té doby službě Boží. Zřekl se svého úřadu učitelského a odebral se na svůj venkovský statek blíž Milánu. kde s matkou a několika přáteli oddal se modlitbám a kajícím skutkům, aby se tak na sv. křest připravoval. Na Bilou sobotu byl Augustýn se synem Adeodatem a přítelem Alipiem od biskupa Ambrože pokřtěn. Chtěje ve vlasti své službě Boží se oddati, odecestoval Augustýn s matkou do Afriky. Avšak v přístavě Ostii rozstala se matka Monika nebezpečně, tak že cestu odložití musil. Umírajíc, pravila ještě: že se raduje, že syn její stane se služebníkem Božím a prosila ho, aby na ni pamatoval u oltáře Páně. Druhého dne nemoci své — zemřela Monika šťastně a svatě, jsouc teprve 56 let stará.

Smrt drahé matky dojala Augustýna hrozně, vždyť věděl, že po Bohu jí co děkovati měl za své obrácení. Deset měsíců oplakával vděčný syn její smrt a teprve potom mohl nastoupiti ujednanou cestu do Kartaga. V rodišti svém Tagaste žil pak tři léta zcela v ústraní — na modlitbách, postech a skutcích kajících. Vše, co po otcí zdědil, prodal a rozdál chudým. Zač se nejvíce modlíval, bylo: čistota srdce a láska k Bohu. Toto vše chtěl Augustýn až do smrti co nejvěrněji zachovávat, aby tak nahradil, co byl dříve provinil. Toho času zemřel mu syn Adeodatus, hodný a zbožný to mládenec a Augustýn odešel do města Hyppo, kde se seznámil s tamějším biskupem Valeriem, jenž ho také na kněze posvětil. A nyní započal Augustýn život v pravdě apoštolský. Neunavně, pln ducha sv. a horlivosti kázal lidu a kde poznal chyby

a bludy, napomínal co nejdůtklivěji k obrácení. Biskup Valerius, vida takovou horlivost a zdatnost Augustýnova, posvětil jej na biskupa a ustanovil svým nástupcem. Augustýn nepovažoval to za vyznamenání, nýbrž za trest Boží, že tak dlouho byl hřešil.

Jako biskup, shromáždil Augustýn všecko své duchovenstvo městské ve svém domě, aby všickni vespolek žili podle příkladu sv. apoštolů, a se tak v prostotě, pokoře, zbožnosti cvičili a tím lépe úřad vůdce a otců lidu zastávati mohli. Jest tedy sv. Augustýn prvním zakladatelem kláštera křesťanského.

Obzvláštní péči vedl biskup Augustýn o své chudé křesťany. Co měl, rozdával, a neměl-li už, co by dal, tu vystoupil na kazatelnu a obci křesťanské vložil bídu ubohých s prosbou, aby přispěli; a když ani to nepostačilo, dal i kostelní zlaté a stříbrné nádoby prodati a peníze mezi chudé rozdati.

Všecky veliké činy a skutky, které vykonal Augustýn ke cti Boží a prospěchu sv. cirkve Kristovy, nelze vypočítati. Vždyť celý jeho čas byl rozdělen — mezi modlitbou a službou Boží — prací kazatelskou a spisovatelskou a skutky kajícími.

V životě a potřebách svých byl velice skrovný, k jiným pohostinný, ke všem laskavý a spravedlivý. Nad jeho stolem bylo napsáno: »Kdo si libuje v tom, aby nepřítomně pomlouval, věz, že tento stůl židů není.« Mnoho se modlil, mnoho se postil. Aby úplné pokání učinil za svůj bývalý hříšný život, sepsal knihu, nazvanou: »Vyznání«, kde bez obalu se vyznává ze všeho, čeho se byl dříve dopouštěl, aby jednak sebe pokořil a potrestal, jednak jiné od podobného neštěstí ušetřil. Věru, jest se diviti, že mohl Augustýn, tak daleko sebe zapřítí a nitro své světu odhaliti. To dokáže jen duch veliký a v pravdě Bohu oddaný a kající upřímně. Vyznání tato však nejsou Augustýnovi k hanbě, naopak ke cti, neboť jest vidno, kterak se z propasti hřichu vybral na výsost svatosti.

Milost Boží se ho dotkla a Augustýn jí neodporoval, nýbrž s ní spolupůsobil. Z »Vyznání« těch také poznáváme, že hlavní a základní ctnost Augustýnova byla pokora, a z té vycházelo všecko,

jeho bohumilé jednání. Bůh miluje pokorné a dává jim svou milost. Augustýn dočkal se vysokého věku. Žil 76 let. Ke konci svého svatého a záslužného života viděl ještě s bolestí, která vlast jeho od Vandalů byla pustošena a samo město Hyppo od nepřátel těch obleháno. Když onemocněl, cítil, že nastává mu konec života, i dal si napsati kající žalmy na velké listy a pověsiti proti lůžku, aby se je ustavičně modliti mohl. Aby se lépe k smrti připraviti mohl, zapověděl si všechny návštěvy a světské rozhovory. Srdce jeho prahlo po okamžiku, kdy z tohoto světa vykročí a uvidí toho, jenž mu byl nejvyšším dobrem. »Potom se s ním spojíme se všemi silami našeho ducha a s celým citem našeho srdce — pravil světec ten; budeme ho viděti kralovati, jej milovati a chváliti. Neustanu plakati až přijde a já se před ním objevím, a tyto slzy jsou mně tak milé, jako potravě.«

Augustýn zemřel klidně a svatě dne 28. srpna r. 430 v 76. roce věku svého, z nichž 40 let prožil ve službě Boží a církve svatě.

Když se Vandalové rok po smrti Augustýnově města Hypponu zmocnili, chtěli i knihovnu Augustýnovu spáliti, ale nemohli, neboť sami andělé jim v tom překáželi, aby tak drahocenné spisy bi-

skupa Augustýna nazmar nepřišly k veliké škodě církve sv.

Ostatky sv. biskupa, které Bůh zábraky oslavil, byly r. 508 od biskupa Fulgentia do Sardinie převezeny a roku 722 v chrámu sv. Petra v Pavii uloženy.

Hle, tento veliký muž byl v mládí svým nepřítelem Božím a jeho milostí! Vzpíral se božím vnuknutí a tak zabředl hluboko v hříchy. Ptejme se sami sebe, neodpíráme-li často také milosti Boží? Jak jsme prožili své mládí? Kdy počali jsme Bohu věrně sloužiti? Či neustále ještě jsme zapleteni ve světě? O, Pane, dej at poznáme, jako Augustýn, lichost a marnost všeho pozemského a obrátíme srdce své k Tobě, prameni radosti, potěšení a spásy naší. Augustýn se obrátil — z nepřítele milosti Boží stal se syn lásky Boží! O, pojďme za ním! I nás táhne Bůh k sobě! Slyšme hlas jeho v srdci svém a prosme den co den za osvětlení jeho duchem. Augustýn došel milosti a jiné k milosti Boží vedl. Hleďme i my jiným přispěti, aby Boha poznali, jej si zamilovali a jemu sloužili, tak bude i život náš v pravdě apoštolský a zásluh plný. Ty pak, sv. Otče Augustýne, jenž z vlastní zkušenosti znáš zlobu hříchu i cenu ctnosti, vypros nám u Boha tolik pomoci, abychom tebe v životě následovali a také jako ty jednou k Bohu přišli!

Boh. Hendl.

Kdo je pravým křesťanem?

„Ne každý, kdo mně říká: Pane, Pane, vejde do království nebeského, ale kdo plní vůli otce mého, který jest v nebesích, ten dojde do království nebeského.“

Za našich dob jest veliké zmatení pojmu a zajisté by si nynější lidé měli vzíti k srdci napomenutí sv. Otce Pia IX. blahé paměti, který vida, která se pojmy

pletou, zvolal: »Vratte slovům jejich význam!« Ano, vratme slovům význam, který původně měla a mítí mají a potom leckterý blud sám sebou pomine. Tak se to má se slovem — »křesťan«. Nyní si i neznabohové a veřejní nepřátelé církve a Krista přikládají název: křesťan — ano, říkají, my jsme lepšími křesťany

nežli vy zpátečníci — klerikálové, ba než sami biskupové a kněží a my máme to čisté učení Kristovo — ovšem, že jim skoro z něho nic už nezbylo, tak ho řadili. Proto zajisté není od místa zkoumati, co vlastně slovo »křesťan« znamená a jaký je pravý pojem jeho. Kdo nám to povědětí má? Zajisté ten, jenž zakladatelem učení křesťanského jest a jehož vyznavači »křesťané« býti mají — Ježíš Kristus, božský náš Spasitel a učitel.

Vždyt je-li kdo učedníkem mistra — musí se dle slov mistrových řídití — a chce-li dobrým býti učedníkem — musí takovým býti, aby jej mistr za dobrého uznal; následovně i člověk, chce-li dobrým a pravým křesťanem býti a slouti, musí nevyhnutelně takým býti, jakým jej míti chce Ježíš Kristus. A pravého učedníka Páně, pravého křesťana poznáváme dle slov Kristových, která pravil k ženě Samaritánce u studnice Jakubovy, blize města Sichar. Ježíš, cestou umdlen jsa, posadil se u studnice a žena jedna přišla vážit vodu. »Dej mi pítí,« pravil Pán; ale žena odvětila: »kterak ty, jsa Žid, žádáš ode mne pítí, ježto jsem žena Samaritánka, neboť neobcuje Židé se Samaritány.« Avšak Ježíš řekl jí: »Kdybys znala dar Boží — a kdo jest ten, který praví k tobě: dej mi pítí, ty bys sama prosila jej a dal by ti pítí vody živé.« I dí mu žena: »Pane, ani nemáš, čím bys navázil a studnice jest hluboká — odkudž tedy máš vodu živou? Zdali jsi ty větší nežli otec náš Jakob, který nám dal tu studnici a sám z ní pil, i synové i dobytek jeho?« Odpověděl pak Ježíš a řekl: »Každý, kdo pije z vody této žiznití bude opět; ale kdo se napije vody, kterouž já dám jemu, bude v něm studnici vody, výskakující do života věčného.« »O, Pane, dej mi té vody (pravila k němu rychle žena, aniž by byla pochopila hluboký smysl těchto slov), abych nežiznila již, aniž chodila sem vážit!« Tolik vypravuje nám sv. evangelium. Nuže, tato voda, jež hasí žízeň po věcech světských a pomíjejících — tato voda spasitelné moudrosti, jak ji mudrc nazývá, není nic jiného, než učení Ježíše Krista, slovo života. v něž kdo upřímně věří a víru skutky dokazuje, ten právem sluje a jest opravdovým křesťanem; kdo ale víru skutky svými zapírá,

falešným křesťanem nazván býti musí, neboť jako tělo bez duše mrtvé jest, tak i víra bez skutků mrtvá, píše sv. apoštol Jakob. Než bohužel, kolik jest křesťanů slovy jen a kolik v duchu a v pravdě? Vzkročíme-li v palác velmože a boháče, či v továrnu, či v obydlí dělníka, rolníka, chatu žebráka, všudy snad nalezneme náboženství nějaké → ale ne všude pravé křesťanství — ne všudy zbožné srdce; vidíme někde spíše bázeň nežli lásku k Bohu, jinde zase mnoho předsevzetí dobrých, ale ne svaté život, vidíme sice, že se nazývají vyznavači Kristovými, ale nejsou věrnými učedníky a následovníky Ježíše Krista.

Veliká část lidí shání se po statečích pomíjejících a po rozkoších tohoto světa a nepečuje o to, kterak by si získala nehybnoucích pokladů ctnosti a odplaty nebeské! Pravý křesťan jest jen ten, kdo učení Kristovo, vedoucí k nadpřirozenému životu, přijímá a věří a také se o dosažení nadpřirozeného života snaží pěstováním bohudobé ctnosti. Víra a skutek — jdou zde ruku v ruce, jedna bez druhého nepomáhá. Víra jest zde jako kořen — a skutek, jako ovoce stromu. O učení svém pravil sám Kristus, že jest věčné, neb řekl: »Nebe a země pominou, ale slova má nepomnou« — t. j., spíše nebe i země pominou, nežli učení mé, které z Boha vyšlo — věčné platí a k Bohu vede.

Proto slovu Božimu se nevyrovná nic jiného — ono nepodléhá změnám, nemůže býti rozmnoženo ani zdokonaleno. Před Kristem bylo mnoho temného v poznání božím, mnoho nejistého a záhadného — Kristus zjevil pravdu a hned vše se ojasnilo, ozřejmilo — že nikdo tomu odporovati nemůže, leč by byl na rozumu chybný, anebo zaslepenec zatvrzelý. Kristus zjevil nejdůležitější pravdy, týkající se Stvořitele i stvoření, poučil nás o právech jednoho a o povinnostech druhého, o lásce Otce a slitovnosti Syna, jenž je Bůh a spolu člověk. Zjevil nám, že tento Bůh, kterýž jest bytost nejvyšší a život svrchovaný, vše proniká, vším hýbe, všemu život dává; že v Něm a od Něho a skrze Něho máme vše, co jsme, vše, co můžeme — cit, rozum, vůli a konání. Že, ač jest svrchovaným Pánem naším, přece k nám upřímněji a laskavěji se má, nežli my sami a je otcem všech lidí, jen od něho jméno

a počátek vzalo všeliké otcovství na nebi i na zemi.

Této příbuznosti Tvůrce s lidmi a tvory, nepoznali mudrcové před Ježíšem. A příbuznost tato ještě více utužena byla skrze veliké tajemství — vykoupení Kristem, Synem Božím, skrze toto nevýslovné tajemství lasky, pro něž ráčil Syn Boží lidské tělo na se vzítí a krví svou vlastní nás očistiti na spásu duší našich. Tak Bůh, nevýslovně dobrotivý, skrze Krista Ježíše nás znovu oživil a povolal, bychom seděli s ním na výsostech nebeských v jeho království, kde sedí On na pravici Velebnosti Boží. Ukázati chtěl i věkům budoucím nevycerpateľné poklady milosti své dobrodiním, jakéž jednorozený Syn jeho prokázal. Z toho plyne, že pobyt náš na zemi není trvalý ani ten pravý, nýbrž že trvalý pobyt mítí budeme v nebesích: ne na pouti, nýbrž ve vlasti: ne, dokud hosty jsme, ale až budeme domácí a ne pouze domácí, nýbrž synové, spojení jsouce s velikou rodinou Otce svého, s kterýmž i my, poněvadž od věčnosti do věčnosti žije, věčně žítí máme. Toto jest tedy povolání naše, vznešené a důstojné povolání, které ukazovati a plniti máme dobrými skutky a snahou po pravé dokonalosti, následujícíce onoho velikého vládce dobra, jako jeho milení synové — znovuzrození z milosti Ducha svatého. Než, které jsou to skutky, kterými člověk, přemáhaje hřích, jenž v nás jest, vyvolení své si pojistí? Sv. Evangelium zahrnuje je ve slově jednom — t. j. láska, neboť ta právě jest zákon duchovní, zákon úplné a dokonalé svobody, který vyžaduje čistého srdce, dobrého svědomí a víry upřímné, jímž duch uvolněn jsa, rád kráčí svatou cestou božích přikázání; jest ctnost, v níž obaženo jest jádro vši svatosti. Nuže tato láska, která ve dvojím rozvětvení svém, ač od jednoho Boha, jako pramene pocházejíc, skrze Ježíše Krista na nás se vylévá, má opět od nás prostřednictvím Ježíše Krista povznášeti se k Bohu. Boha tedy nade všecko milovati máme, a věci i lidi ostatní jen pro něho, neboť jsou dílem jeho a za tím účelem stvořeny, by nás na něho pamatovaly, že On jest počátek všeho i konec. Proto nevažme si daru více, abychom při tom zapomněli na dárci, utíkajíce před tímto světem —

který není z Boha, nýbrž jeho protivníkem, nedbejme na jeho lásku, aniž se bojme jeho hrozeb — aniž následujme jej v hříších jeho, bychom mohli jednou podíl míti na svobodě a slávě synů Božích a neupadli ve strašné očekávání soudů Božích, aniž hořeti musili v onom plameni, který pohltí nepřátele jeho. A proto třeba jest, by láska naše k Bohu spojená byla s onou čistou a dětinnou bázní, která bojí se urazití Boha proto, že ho miluje a pro tuto lásku k němu odhání od sebe a zapuzuje všelikou bázeň smyslounu a otrockou, která ne miluje spravedlnost, nýbrž pouze trestu se hrozí. Ano, tato vznešená a ušlechtilá láska jediné jest s to, aby smířila a spojila člověka s Bohem; neboť, jestliže nás Bůh sám z pouhé lásky z ničeho stvořil a vykoupil a nás zachovává, neodpustí nám a nespasí nás, leda zase skrze lásku. Jedním slovem: láska k Bohu jest ostříhání jeho přikázání, ostříhání přikázání jest dovršení a doplnění neporušenosti, s neporušeností a čistým srdcem přibližujeme se k Bohu. To jest ta pravá moudrost životní; tato vede k štěstí a blaženosti věčné. Velmi veliký jest tedy rozdíl mezi křesťanem pravým a křesťanem dle jména — člověkem tohoto světa. Člověk světský sice také napravuje, co se mu nezdá býti pěkným a dobrým v jednání a to k vůli lidem, křesťan pravý napravuje vlastní náklonností své k vůli Bohu. Člověk světský zakrývá své nepravosti, aby se zdál lepší před světem, pravý křesťan odkládá je před vševědoucím Bohem. Pravý křesťan snaží se očistiti nitro své, syn tohoto světa hledí okrášliti zevnějšek. Pro lidi světa jest jediným soudcem, kterého se bojí: veřejné mínění — ta otázka, »co by tomu lidé řekli,« je pro ně rozhodující; Boha ale a svědomí bojí se jen následovníci Ježíše Krista. Pravý křesťan, jestliže není pokálen všemi neřestmi — ještě se nikterak nedomnívá, že už má všeliké ctnosti, nýbrž snaží se upřímně, aby každého dne víc a více v ctnostech prospíval, je skromný na vrcholu slávy, v hojnosti strídmy, při urážkách mírný, shovívající k bližním svým, přisným však k sobě samému. Pravý křesťan jest nejbohatším, kdyby i ve světě byl nejchudším, neboť píše sv. Pavel: život, smrt, nebe, země, věci přítomné i budoucí, vše ná-

leží křesťanu, protože křesťan náleží Bohu. Nemusí tedy člověk, chce-li být pravým křesťanem, milovati učení Ježíše Krista a vážit si ho jako daru s nebes seslaného a největšího našeho pokladu? Může být pravým křesťanem tedy člověk, který si ho neváží, je snad ještě nad to tupí, haní, nebo tupiti a haněti od jiných nechává? Může být křesťanem pravým člověk, jenž by rád světu i Bohu sloužil, aneb ten, jenž sice slovy se k Bohu přiznává, skutky ho však zapírá? Může být křesťanem pravým člověk, který k náboženství Kristovu lhostejným jest a o ně se nestará, byť snad jeho nepřitelem nebyl? »Kdo není se mnou — proti mně jest«, pravil Kristus Pán. Vždyť lhostejnost u víře jest smrtí rozumu a nezůstává státi, nýbrž konečně vede k nepřátelství proti Bohu a ku pádu do hříchu. Proto také hrozný soud vyřkl Pán nad lhostejnými, řka: »Žes nebyl studený ani teplý, nýbrž vlažný — počnu tě vyvrhovati z úst svých.« Jak nešťastným jest na konec světský člověk bez Boha a jak šťastným pravý křesťan! Ještě nikdo na smrtelné posteli nelitoval, že v Boha věřil a v něho doufal a jej miloval a jemu sloužil — ale naopak přemnozí litovali pak hrozně — že to neučinili. Co je tedy lepší? V každém člověku jest touha po dobru, po štěstí, spokojenosti trvalé; člověk světský hledí ukojiti touhu tuto ve světě, v jeho počitcích a statech — ale neukojí ji nikdy; pravý křesťan ukouje ji v Bohu a nalézá, co hledá, vnitřní

mir, radost a naději na nebe. Necht tedy synové tohoto světa hrdě se vznášejí, my vztýčíme prapor jména Božího — pod tímto praporem jako praví křesťané žiti, pracovati, trpěti, vítěziti i dokonati chceme.

O, kterak tedy blahoslaveni jsou ti, kteří ostříhají příkázání Kristových, kteří naučili se zákonům jeho spravedlnosti a duchem i srdcem upřímným jemu se klanějí, neboť slovo jeho činí je moudřími. Takoví nedají sebou zmítati každým větrem ledajakého učení, nedají se svéstí od jeho láskyplných příkázání leccjakou lží, aby snad bloudili po křivých stezkách, neboť těm, kdož odvrátili oči své od ničemné marnosti tohoto údolí pozemského, uvolní srdce laskavost zaslíbení jeho. Proto Ježíše, dobrého našeho Otce a Pána velebiti budeme povždy na krátké a obtížné pouti, která životem sluje. Duše naše posilněna jsouc milostí Jeho, vždy bude ochotná kráčet za spasením. Neboť svět tento, ač je obdivuhodný, přece podléhá nevyhnutelným proměnám a bere konec. Slovo Boží, ale jest stále a věčné a to bude naším dědictvím a potěšením naším, naši slávu a naším vítězstvím.

O Ježíši, nauč nás pro lásku a slávu jména Tvého žiti a dej nám jednati vždy dle ducha pravdy Tvé, dle svatě milosti Tvé. Toť, ano, toť, jest pramen vzakující do života věčného — k němu pospěšme všichni, kdož po pravém dobru žijeme a pravými křesťany slouti i býti chceme.

Eob Hendl.

Zdrávas Maria.

V blankytné tam nebes výši
jitřenka se třepetá,
skrivan opouští svou skrýši,
s písní k nebi zalétá:
„Zdrávas Maria“.

Slunce zlatou září leje
na zem naši mile zas
ve květech se rosa chvěje
a ve hrudi ptáčka hlas:
„Zdrávas Maria“.

A když soumrak krajem letí,
slunný umírá nám den,
ptáček v hnízdo svoje letí,
s věže zavzní zvonek jen:
„Zdrávas Maria“.

A když v nebi hvězdy hoří,
měsíček se usmívá,
duše má se v spánek noří,
ret se tiše modlívá:
„Zdrávas Maria“.

A. M. Kadlěčková.

Tři řeči Tomáše Kempenského o Duchu svatém.

I.

Dary Ducha svatého.

1. Naplnění jsou všichni Duchem svatým, a počali mluvití rozličnými jazyky, jakž Duch svatý dával jim vymlouvati. (Sk. ap. 2.) Dnes koná se v Církvi svaté slavná památka Ducha svatého. Dnes zbožnou radostí všude sbor křesťanů se veselí. Zástupy kněží v písních a žalmích plesají. Kněží obětují mše svaté, a všickni společně příchodem Ducha svatého Boha vyvyšují a chválí. Dnes totiž apoštolé přijali Ducha svatého ve způsobě ohnivých jazyků, a ihned uvnitř láskou Ducha svatého byli mile rozniceni, zevně pak Slovo Boží důvěrně a neohroženě hlásali. Dnes začala se vira křesťanská šířiti, a počet věřících v Jerusalemě se rozhojnil. Dnes lid velikou radostí zaplesal, a skrze apoštolu dala se zázračná uzdravení nemocných. Neboť od počátku světa nebylo slyšáno, aby Duch svatý měrou tak netušenou se rozléval a dary své štědře uděloval. Dnes náboženství křesťanské a život apoštolský zapustil pevné kořeny, kterýžto život byl později vzorem všech řádů nábožných, tak že mnozi zhostili se majetku, aby mohli společně žiti. Dnes apoštolé v lásce Kristově tak byli utvrzeni, a milostí Ducha svatého tak byli zvelebeni, že ani v neštěstí neklesali, ve štěstí se nevyvíjali, bludům se nepoddali, a nižádým rozumováním od pravé víry se neodvrátili. Dnes lidé pokorní a prostí stali se moudřími, a chudí rybaři učiněni velikými učenci, a čemu se nenaučili ve školách mudrců, to jim bylo vnuknuto nábožnou modlitbou. Dnes lidé neučení a bázlívi proměnění v muže výmluvné a neohrožené a ti, kteří pouze jedním jazykem mluvili, všemi jazyky o Bohu rozmlouvali. Dnes lidé zemští stali se lidmi nebeskými, a kteří byli dříve povrženi, byli ode všech národů obdivováni, a kteří před tím malou, ba skoro žádnou známostí Písem nemohli se prokázati, nyní ze zákona a proroků svědectví o Kristu pronášejí. Dnes andělský život vypučel na zemi, a nové nebe objevilo se na zemi, pro-

tože věrní Kristovi učedníci naučili se podrobovati tělo duchu, vyměnili netečnost za horlivost, zemi za nebe.

2. O jak horliví byli, kteří s málem brali za vděk. Jak zbožní a poslušní byli, kteří radou apoštolskou dobrovolně se řídili. Tytoť jsou účinky Ducha svatého, jenž srdce věřících z rozličných národů v jednotu víry spojil, k naději v odměnu věčnou je povýšil, a nad to plamenem lásky své náhle je roznil. Těmito svatými apoštolu prvotní Církev byla založena, svatým učením odkojena, a mnohými zázraky nezvratně upevněna. Od těchto svatých apoštolů první poustevníci, vzor života zapírání a odřikání přijali, a nad to i přčetné žáky pozdějším věkům zanechali. Od těchto apoštolských mužů a poustevníků bohumilých i náš slavný otec Augustin, výtečný učitel, naučil se pohrdati světem. Stal se posléze knězem, ano i biskupem, a jako biskup založil řád, v němž s mnohými nábožnými muži dle rad apoštolských společně žil, jimž také pravidla řádová napsal a zanechal. Podobně i svatý otec Benedikt byl horlivým následovníkem života apoštolského, kterýž zase jiná pravidla řeholní sepsal vnuknutím Ducha svatého, dle nichž mniši mohli snadno a jistě dosíci věčné blaženosti. Avšak i jim přčetní svatí mužové, nadšení milostí Ducha svatého, v rozličných zemích naplnění byli touhou, by mohli následovati život apoštolský, zakládali různé řády a řehole. A takovou milostí byli od Boha obdařeni, že konali takové divy jako apoštolé, a svatou Církev i zbožným i učeným životem oslavili. Slušno tedy a spravedливо, aby všickni věrní křesťané dnešní den se zvláštní zbožností slavili a Ducha svatého o milost vyzvali, aby návštěvou téhož Ducha svatého byli naplnění a potěšeni, aby láskou jeho byli rozniceni a ode všech hříchů a nepravostí očištěni.

3. Všickni svatí a vyvolení Boží hned od počátku světa milostí Ducha svatého ku zbožnému životu byli nadchnuti a od bludů pohanských ochráněni, a kteříkoliv darem zázraků byli obmyšleni, pokorou Bohu velmi se zalíbili. Dosud

ještě Duch svatý působí ve věrných svých mnohé dobré účinky božské lásky, kteréž Bohu jsou příjemné a lidem prospěšné a užitečné. A byt i nepůsobil Duch svatý zevně skutků zázračných, nicméně v duši rozlévá útěchu nebeskou. Otvíráť těm, kteří zbožně se modlí a nadšené písně prospěvují, smysl svatých Písem. čímž podává jim neklamně známky poznání a lásky své. Podává také svaté léky duchovní síly a statečnosti proti mnohonásobným pokleskům lidské mdloby a slabosti. Onť jest, jenž věrně své vyučuje svatými výroky, jenž je řídí představenými, jenž jim svátosti udílí kněžskými, aby na vezdejší pouti od pravé cesty se neodchýlili a v práci a namáhání neklesli. Duch svatý nakloňuje srdce lidské k litości nad hříchy spáchanými, vytýká člověku nedbalosti každodenní, ano i nepatrné poklesky a nedopouští, aby duše věrná obtížena byla jakoukoliv vinou všední. Duch svatý povzbuzuje k obnově ochablé horlivosti, nabádá k stálému učení a čtení, vybízí k ochotné poslušnosti, povzbuzuje k pokoře a k setrvání v dobrém předsevzetí. Onť odvrací od žádostí pozemských a vyzývá k hledání pravého pokoje. vystřihá před daremnou řečí, mírní zlost, vypuzuje oplzlost, zabraňuje závist, poráží nestřídmost. Radí, abychom se varovali rozmaritosti a přidrželi se kázně. Vy-

učuje, co činiti a čeho třeba se varovati vnitř i zevně. Onť jest přítomen těm, kteří jsou sklíčení srdcem, těší ponížená, pozdvihuje malomyslné, vyslyšhá lkající, smilovává se nad plačícími a uděluje odpuštění kajícím.

4. Kdykoliv tedy jsi souzen anebo pokoušen, ihned k nebeskému Pomocníkovi se uchyl, milost Ducha svatého vroucně vzývej, veškeru tíseň mu zjev a úplně dobrotě jeho se odevzdej. Aby svou dobrotivostí a milostí veškery obtíže a nesnáze tvé k hojnému prospěchu duše milostivě obrátil, aby vše ku spáse ti prospělo. Vždyť Duch svatý všecko zná, vše proniká a zpytuje, a neodpustí, aby bez příčiny tě cos potkalo, onť šlehá, ale zároveň uzdravuje, ponízuje, ale také povyšuje. Tot jsou zvláštní účinky Ducha svatého, v této tělesnosti naší, kteráž jest mnohým bídám podrobena. aby pravou kajcností byly zhlazeny skvrny hříchů, aby nehody a nesnáze naučily nás pokoře, a aby skutky dobré, jež jsme si uminili vykonati, dokonale byly vykonány, aby nížádný den neminul bez duchovního prospěchu, ale veškery skutky, slova a myšlenky směřovaly ke cti a chvále Boží a ku slávě nejsvětější Trojice. Kež udělí nám prosícím všeho toho Duch svatý svou svatou milostí, jenž dnes srdce svatých apoštolů přehojnými dary oblažil a naplnil. Amen.

(Pokračování.)

Bojování je život člověka na zemi.

Píše Iqnot Zhdněl.

1. Životy svatých. Jedním z nejslavnějších hudebních skladatelů všech věků byl Jiří Friedrich Händel (1685 až 1759). Kdysi složil velkolepé oratorium, t. j. skladbu dramatickou se zpěvy a hudbou, která se neprovozuje v divadle,

ale v koncertní síni. Setkal se s několika ctiteli svými, kteří mu blahopřáli k jeho novému dílu a když se s ním rozházeli, pravili: »Velice se těšíme na provedení vašeho nového arcidíla, bude to pro nás krásná zábava!« Tu se Händel rozhorlil

a rozhořčen zvolal: »Baviti se chcete? Ale já vás chci polepšiti a nikoliv povaviti!«

Z našich nyní žijících katolických spisovatelů vřadíme zajisté do první řady Petra Kopala. Půl století píše své překrásné feuilletony do katolického deníku »Čecha« a též jeho cílem jest: příjemnou četbou poučiti. Ve kterémsi ze svých v poslední době uveřejněných článků píše: »Neznám poučnější četby nad životopisy velikánů duševních, hlavně světců. A čím více stárnu, čím větších zkušeností životních nabývám, tím častěji vracím se k této četbě, tím raději se jí obírám.« Jakého poučení i povzbuzení můžeme dosáhnouti, povšimneme-li si bližší osudů životních světce a učitele církevního Augustina? Měl-li skladatel Händel o své hudbě tak vznešený názor, že chtěl své posluchače polepšiti, tím větší láskou přilnouti bychom měli ku četbě dobrých knih. Neboť mluví z nich ten onen veleduch, z knih svých káže nám i když dávno zemřel. Jak dlouho svět světem bude, simě dobře, které uloženo jest v knihách, nezhyne a přináseti bude užitek stonásobný.

2. Samoláska. Nechybil Job, když řekl: »Bojování jest život člověka na zemi« (7, 1). Dlouhá léta bojoval Augustin, ale zvítězil. Naplnilo se na něm slovo Písma svatého: »Kdo zvítězí, učiním jej sloupem v chrámě Boha svého« (Zjev. sv. Jana 3, 12). Kolik slz prolila zbožná matka Augustinova, svatá Monika, než se dočkala radosti, že syn její se obrátil k lepšímu životu. Velkou překážkou v tomto boji životním, když se chceme polepšiti a oddati životu ctnostnému, bývá samoláska. Často zahnízdí se v útroby naše, vládne námi, opanuje nás a ani nepozorujeme, že učinili jsme samolásku královnou a panovnicí srdce svého. Tato zhoubná samoláska plete se do všeho, je nejhorší nepřítelkyní, je zrádkyní všeho, co bychom rádi ukryli před světem, je drzou, všetečnou, neodbytnou. Všude se vetře, chce mít podíl na všech našich pracích, dobrých, lhotejných i zlých, poroučí, radí, přemlouvá vždy bez ustání, bezohledně.

Samoláska má brnění, jaké nosivali za starých časů rytíři, aby byli chráněni před úrazem na vojně. Samoláska je

výborným hercem, který se umí vpraviti ve všechny úlohy, umí se přestrojiti, že nikdo nepozná, kdo se vlastně pod škraboškou skrývá. Protože je samoláska tak krutou vládkyní, užívali světci a světice boží všelikých prostředkův, aby účinně se proti ní obhájili. Běda jezdcí, který by popustil úzdu bujnému koni a neřídil by směr. kam chce jeti. Kůň by se splašil a shodil by neopatrného jezdce někam do propasti. Podobně nemoudře jedná, kdo pustí z ruky úzdu nad svým tělem a dovolí samolásce, aby jim vládla. Nesvrhne-li jejího jha, bude věčně nešťasten.

Každý plavec, který se plaví se svou lodí, musí dobře znáti moře a hlavně dává pozor na úskali, jež jsou skryta pod hladinou vodní. Kdyby loď vzdor vši opatrnosti narazila na skálu, vnikne voda do vnitř a kdo na lodi, bídne se utopí. Podobně kdo nedá na sebe pozor, nevaruje se zlých příležitostí, nebojuje proti samolásce, žádostivosti těla, očí a proti pýše života, vydává se v nebezpečí věčné smrti a nepolepší-li se, jest na věky ztracen. Za míru cvičí se neustále, každý den vojsko, léta však trvá, než je tolik vycvičeno, aby s úspěchem mohlo bojovati proti nepříteli. A i když vytáhne do pole, potřebuje obezřetného, moudrého vůdce, který si připravil dobře promyšlený plán a jím se řídí. I my se připravujeme, budme jako dobrý voják vždy pohotově utkati se s nepřitelem. Nikdy nedovolme, aby samoláska se uhnízdila v našem srdci jako ve hnízdě, do něhož se ptáče ustavičně vrací a v němž přebývá.

Pohoršení. Nedlouho před smrtí vydal sv. Augustin spis »Pravy«, v němž odvolává pohoršení, jež dal, opravuje, doplňuje, vysvětluje své četné spisy. Za dob pohanských konaly se veřejné hry, v nichž bojovníci, zvaní gladiatoři, jen pro zábavu se vespolek potírali. Tisíce lidí dávalo se na tuto krutost a radost jejich byla tím větší, čím více krve teklo.

Bohudíky neodehrávají se u nás podobná divadla, tato krvelačnost, surovost zmiyela, ale dějí se věci, jež se oněm divadlům starověkým přece v němž podobají. U nás hrá se divadlo, na němž křesťané jsou pronásledovateli křesťanů, bez meče, bez zbraně poražují, zlými je

příklady svými neusmrcují sice tělo, ale ničí duši lidskou. Proto volá Kristus: »Běda světu pro pohoršení, běda člověku, skrze něhož pohoršení pochází« (Mat. 18, 7). Hřichu tohoto dopouštějí se lidé dle slov svatého Tomáše Akvinského hlavně trojím způsobem a sice drážděním, příkladem a příležitostí.

Za našich dob je bohužel špatným zvykem, že pořádají se četné schůze, přednášky, že vydává se mnoho časopisův a knih, v nichž se zlehčuje naše svatá víra, v nichž ctnosti činí se směšnými a hřichy se vychvalují. Kolik nerozumných lidí je, kteří nedávají pozor na ústa a mluví před jinými řeči a slova, o nichž praví apoštol Páně, že nikdo mezi křesťany by se neměl o nich ani zmiňovati. Toto a podobné dráždění a lichocení mnohého už přivedlo k pádu. Zlý příklad způsobil už mnoho zlého. Zalmista Páně praví: »Blahoslavený muž, který neseděl na stolici morového nakažení.« (Zalm 1, 1.) Lidmi, sedícími na stolici morového nakažení, rozumějí se hlavně ti, kteří svými řečmi, příklady a skutky nakazují a usmrcují jako morová rána. Již staří říkali: slova hýbají, ale příklady táhnou. Není žádné pochybnosti, že dobrý příklad je velmi účinný, naopak příklad zlý velmi škodlivý. Příležitostí ke zlému bývá vždy tak mnoho, že jich často ani nedbáme. Či nemůže býti pohoršením každá zábava, vycházky, vyhledávání společnosti, vtip atd.? Dejme pozor na sebe, aby chom nikdy nebyli příčinou, že by někdo skrze nás vzal pohoršení. U sv. Matouše čteme: »Kdo by pohoršil jedno z malých těchto těchto, kteří ve mne věří, tomu bylo by lépe, aby žernov osličí zavěšen byl na hrdlo jeho a on pohroužen byl do hlubokosti mořské (18, 6). Žernovem osličím rozumí se svrchní kámen mlýnský, který býval otáčen od oslů. Bylo by lépe takovému člověku, aby byl utopen, než aby dal pohoršení, neboť tak ztratil by toliko život časný, když však dává pohoršení, páše těžký hřich a vydává se v nebezpečství, že ztratí život věčný, neučiní-li totiž včas pokání a nenapraví-li daného pohoršení.

4. Pryč se vši polovičatosti: Obrátiv se, věnoval se Augustýn všecek,

se všemi silami církvi a službě Kristově. Nikdo neupřel, že jsou nyní časy naší svaté církvi nanejvýš nepřátelské. Jestli jsme kdy potřebovali statných, neohrožených, neoblomných bojovníků, je to naše doba. Chybí nám celí mužové, celé ženy, kteří by všechny síly své věnovali své svaté matce — církvi. Je boj až na nůž; my jsme často nesjednoceni, ale nepřátelé naši jsou vinni, spojenými silami útočí na nás. Život náboženský je u nás bohužel někdy málo vyvinutý, málo obětavý.

V Lužnici v okrese Lisse chtěl se přesvědčiti školní okresní dozorce, kolik dítek šestiletých, které vstoupily do školy, umějí se modlití. Nařídil, aby se učitel při zápisu vždy na to zeptal a pak během prvních čtyř neděl se přesvědčil, zda udání bylo správné. Výsledek byl: něco málo přes polovici dětí umělo se modlití, skoro polovice o modlitbě nikdy nic neslyšela, ba v jedné osadě, která ležela hluboko v lesích a odkud měli dvě hodiny do kostela, umělo jen 17 procent dětí se modlití. Ze všech dvanácti farních osad byly jen dvě, kde všechny děti znaly modlitbu. Ovšem jedná se tu o protestantské obce, ale považovány jsou za křesťanské a za věřící. Mezi námi katolíky by v mnohých krajínách byl asi bohužel též nepříznivý poměr.

»Kdo není se mnou, proti mně jest,« praví sv. Lukáš (11, 23). Každý příznej pravdu, nestyď se za víru, buď celým srdcem, všemi svými silami dobrým a rozhodným katolíkem. Život tvůj budiž právě katolický, čemu v srdci pevně věříš, to také vyznávej, podle toho buď živ. Prohlásme rozhodný boj vši polovičatosti, pamětlivi slov Písma svatého: vim skutky tvé, že nejsi ani studený ani horký; ó, bys byl studený anebo horký, ale že jsi vlažný, a nejsi ani studený ani horký, počnu tě vyvrhovati z úst svých (Zjev. sv. Jana 3, 15—16). Patrný zlosyn snáže bude přiveden k pokání, vlažný však nepomyšlí na své polepšení, stále je odkládá a tak asi ve své vlažnosti zahyne a zavržen bude. Rozhodněme se pro Krista! Naš cíl, naší vlastní není tento svět, ale život po smrti. Bez boje však nevíťezíme. Bojujati je náš úděl, pokud žijeme, bez boje se nikdo z nás neobejde.

5. **Budme připraveni.** Po svém obrácení žil Augustýn tak, že přijat byl mezi vyvolené Páně, neboť prohlásila ho neomylná církev za svätce. Kdo častěji churaví, jde ke zkušenému lékaři a radí se, co má činiti, aby zabránil opětování nemoci. Co mu umění a věda lékařská poradí, vykoná a tak připraven očekává nemoc a často jí předejde, že se vůbec nedostaví. Když stojí voják ve válce na stráži, dává bedlivý pozor na vše a pohne-li se někde něco, ihned svírá pevně v ruce zbraň, aby ho snad nepřítel nezastal nepřipraveného, vždyť neví, kdy přijde a může v každém okamžiku učiniti vpád. Námořník leze za pohody po lodních ráhnech, po stožáru, připravuje, svinuje, zavinuje plachty. Kdyby snad náhle zadul zlý vítr, jest okamžitě připraven a zdolá bouři.

Budme i my připraveni, aby nás smrt nepřekvapila, neboť, »aj, přicházím jako zloděj« (Zjev. sv. Jana 16, 15). Nic nám nezbyvá než uposlechnouti slov Kristových: »Bdětež, poněvadž nevíte, v kterou hodinu pán váš přijde! Toto pak vězte, že kdyby věděl hospodář, v kterou hodinu má zloděj přijíti, bděl by zajisté a nedal by podkopati domu svého« (Mat. 24, 42—43). Život je příliš vážný, velmi zřídka příležitost radovati se, ale častěji pozorujeme, že je pravým slzavým údolím.

Stůj každý pevně, nedej se nikým a ničím zviklati ve své víře. Buď stále připraven, kdyby snad Pán zavolal, abys mohl uposlechnouti hlasu jeho a aby

tě mohl odměniti věčnou slávou. Všimni si dobrých příkladů a řiď se jimi. Spisovatel Rosegger vypravuje ve svých spisech o údolí Waldbašském, kdež se udržela až po dnešní den pamět na hrdinství jejich příslušníka — Antonína Hirthausera, který za dob tureckých válek, hrdinně, sám se obětovav, zachránil život mnohým ze svých krajanů. Šel totiž po svých obchodech a přenocoval v jedné osadě. V noci vpadli tam Turci a donutili ho, aby jim ukázal cestu do jisté samoty, a dle řeči a posunků poznal, že se nějak dozvěděli, že jsou tam shromážděni okolní lidé, aby se uradili, jak se brániti proti nepřátelům. Vida nezbyti, podvolil se. Uvažoval: nepovedu-li je, zabijí mne hned a donutí někoho jiného, aby vypil jejich vůli. Povedu je, ale zdržím je tak dlouho, až nás zpozorují a připraveni budou očekávati. Vedl je hrozně namahavou cestou a zavedl až do sněhových polí, kdež však spustila se lavina, která vůdce i velkou část vojáků zničila.

Každý z nás budiž připraven k boji! Nikdo nebude ušetřen různých nástrah, jimiž nás vůdce obsypávají, ale nedejme se svést! Stůjme pevně při své katolické víře, vyznávejme ji slovy i skutky. Naše doba je příliš vážná, vyžaduje všechny naše síly, schopnosti. Vzpomeňme si častěji na slova svätého Augustýna, který vida dobrý příklad svých souvěrců, povzbuzoval se k jejich následování těmito slovy: mohli-li ti a oni, proč ne ty, Augustýne?

Různé zprávy.

Účastníkům II. lidové pouti do Sv. země oznamujeme, že jsme Generálním komisařstvím Sv. země ve Vídni byli pověřeni, bychom na památku této pouti loni tak se zdarem uspořádané, rozšířili niklové kříže, jež jsou pěknou, důstojnou výzdobou křesťanského příbytku a trvalou připomínkou na posvátná místa. Památný tento kříž je niklovaný, 53 cm vysoký, se soškami Panny Marie a svatě Magdalény, opatřený lampou na večné světlo, v jehož podstavci umístěny jsou usušené květiny, jež byly utrženy na posvátných místech ve Svaté zemi pod dozorem Strážců Božího Hrobu v Jerusalemě a pravost jich na každém kříži zaručena úředním razítkem Generálního komisařství pro Sv. zemi ve Vídni. Květiny jsou před odesláním do Evropy na oltáři Božího Hrobu v Jerusalemě posvěceny. Hlavní část výtežku odvádí se k rukoum Generálního komisařství ve prospěch udržování a podporování zanedbaných našich křesťanských podniků ve Svaté zemi a stává se tudíž každý, kdož si tento sv. kříž pořídí, podporovatelem těchto podniků. Za všechny tyto dobrodince jsou na posvátných místech v Jerusalemě slouženy máše svatě. Zaslá se úplně vyplacené na každou stanici poštovní v bedně řádně zabalené, dobírkou, za úhrnou cenu K 12.—. Stačí dopsati si lístkem na adresu expedice: Podnik ku rozšiřování sv. křížů zdobených květinami ze Sv. země, v Holešově, kterýžto jest ku rozšiřování těchto památných křížů jedině oprávněn. — O solidnosti a reálnosti podniku svědčí nejlépe, že zašle každému, kdož o to požádá,

kříž ku prohlédnutí, aby se mohl přesvědčiti, že kříž za účtovaný obnos stojí a že jest krásný. V případě, že by se na ukázkou zaslaný sv. kříž nelíbil, možno jej beze všeho nazpět zaslati. — Doporučujeme podnik, který k tak vznešenému účelu jest určen, hojně přízni všeho křesťanského obecnstva!

Katolíci v Severní Americe. Zarmucujícím jest, že ze 96 milionů obyvatelstva Severoamerických Spojených států je pouze 60 milionů křesťanů a skoro 40 milionů je vůbec pohanů, kteří se pranic nestarají o víru a naboženství. Počet katolíků jest jen 13 milionů! Za rok 1910 obnášel počet návratů k církvi katolické 38.000. Přistěhovalců katolických bylo 44.000, novorozenců bylo asi 142.000, měl by býti tedy přirozený přírůstek katolíků 620 tisíc duší, obnášel však ve skutečnosti jen 115 tisíc. Kam se podělo těch ostatních 505.000 věřících? ty tvoří schodek jen za jediný rok 1910! Nejvíce ztrácí církev smíšenými sňatky. Dítky z těchto manželství jsou v 65% protestanty, ba i z čistě katolických manželství jest 8% dětí ztraceno, přestupuje ku protestantismu. Hlavní příčina tohoto smutného útvaru je, že katolické dívky bývají často vychovávány nad svůj stav, vyhledávají vyšší školy řeholnicemi řízené, a pak se vdají za protestanty, kteří v celku jménem i vzděláním vynikají nad katolíky.

Denné Otčenáš. Císař německý Vilém II. při každé příležitosti podává důkazy, že je věřícím mužem. Když měl letos řeč při přísaze rekrutů v Berlíně pravil mezi jiným: přeji si, aby se moji vojáci denně modlili Otčenáš.

Pokoj mezi křesť. národy.

(Hlavní úmysl.)

»Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle«, pěli andělé při narození Spasitele. Té doby právě panoval pokoj mezi národy a tu přišel kníže pokoje — Ježíš Kristus, aby zjednal všem, kdož v něho uvěří — pokoj a spásu

věčnou. Než lidé nejsou všichni dobré vůle. Jsou lidé, také zlou majice vůli. Tito protiví se úmyslům Prozřetelnosti božské. Tím se stávalo, že pokoj mezi národy býval velmi často rušen válkami, utiskováním a pronásledováním slabších národů se strany mocnějších. I tehdy, když křesťanství proniklo za hranice Palestiny do cizích, dalekých krajů, na východ i na západ, na sever i na jih, tehdy, kdy již národové po většině známost měli o Spasiteli světa a učení jeho přijali, i tehdy nepřestaly mezi národy různé třenice. Tu přepadl mocnější národ slabšího souseda, chtěje se zmocniti území jeho; slabší opět bránil se až do krve proti nepříteli svému, aby uhájil své bytí, své statky vezdejší i duchovní. Válka sledovala válku, mocnáři válčili proti svým spolumocnářům, buď aby rozšířili hranice říše své, buď aby ztrestali svého protivníka za nájezdy jeho. Víme z dějin, co války zpusťošily zemí, co pohltily peněz, co lidu zahynulo, co drahých a vzácných památek zničeno! I na mravy lidu měly války veliký vliv, lid sesurověl a ztrácel ducha dobrého, křesťanského. Jak mohl býti pokoj mezi národy země! Nejen válčilo se pro získání zemí, ale i pro bludy náboženské povstaly boje veliké z jedné a na obhájení pravé víry z druhé strany. Hrozná to doba válek husitských! Křesťané bojovali proti křesťanům, synové jednoho národa bojovali proti svým bratrům! Nešťastná byla též doba 30leté války a válek císaře Napoleona I., který si chtěl podmaniti celou téměř Evropu. To byl opravdu boj křesťanů proti křesťanům, až ruka Páně dotkla se hrdého vítěze Francie! V pozdější době umenšily se sice války krvavé, ale začal boj kulturní, pronásledování katolíků a církve katolické, jako se stalo ve Francii, v Německu, na Rusi a v jiných dílech světa rovněž.

Než nemusíme ani za hranice hleděti a rozhledneme-li se jen po své vlasti, vidíme smutný boj bratrovražedný. Co tu rozličných stran v národě našem, co tu rozličných frakcí! Jsou jedni lidovci, jiní pokrokoví, jiní agrární, jiní socialisté a jak se všichni jmenují a tito všichni trou se mezi sebou, ale všichni jsou za jedno proti katolíkům, ač se sami nazývají též křesťany! Tedy křesťané proti křesťanům, Slovan proti Slovanu, bratr proti bratru! Pěkný to boj! Prospěje národu? Nebude to hrob náš? Z jaké příčiny potírá bratr bratra? Proto, že jsou oba katoličtí křesťané? Či proto, že jsou synové jedné vlasti, jednoho národa? Ach, nikoliv, je to pekelná zášť a nenávisť zlých protivníků proti katolické církvi a proti nám, kteří věrně k církvi této se hlásíme. Již nastal boj kulturní, který zadržuje vývin blaha, štěstí, blahobytu a pravé vzdělanosti křesťanské. Ctnost se utlačuje, nepravost se vyvyšuje! Nevěra pozdvihuje hrdě hlavu svou, aby zničila víru v Boha, v učení Pána Ježíše! Následky toho boje již viděti. Bohu se neslouží, ale světu; den Páně se nesvětí, ale hanobí a znesvěcuje zábavami hříšnými a lakotnou prací; kostely jsou prázdné, hospody plny; na bídu se nařiká a hojně se utrácí; křesťany se nazývají a pohansky jsou živi! — A co teprve máme říci o boji národnostním! Jak ten překáží v každém ohledu nám i protivníkům! Proč nepřije jeden národ druhému trochu toho práva a spravedlnosti? Proč utiskuje mocnější slabšího, aby jej zničil? Schází tu křesťanská láska! Zapomínají, že máme milovati Pána Boha nade všechno a pro Boha bližního svého, jako sebe samého! O, jen trochu křesťanské lásky a bude po boji, po nevráživosti, přestane nenávisť, zhasne zášť jedněch proti druhým. Kde jest ta láska, jakou milovali se křesťané v prvních dobách po Kristu? Jedni druhým dobře činili, jedni o druhé se starali, bohatí chudým dávali, tak že

volali pohané s údivem: Ejhle, jak se milují! Proč bojovati proti sobě, když nás víže jeden Pán, jedna víra, jeden křest? Jeden druhého břemena neste, tak naplníte zákon Kristův! Jak - jeden druhého břemena nésti? Tomu nynější lidé nerozumějí? A proč? Pro nesmírné sobectví! Kdo s koho! Každý chce býti vyšším než jeho bližní, každý touží dosáhnouti cíle svého přes mrtvolu jiných, což na tom! Láska? Ano, láska hříšná, k světu, k ďáblu a hříchu, tu ještě panuje; ale o lásce Boží nechtějí lidé slyšeti. A přece jen tato láska jest pravým lékem, který zhojiti může nemoc nynějšího lidu. Láska v rodinách, láska v obcích, láska v celé zemi, v celém národě, v celé říši, v celé církvi, odstraní boje, nenávisť, nespravedlnost, utiskování vespolné. O to tedy prosme tento měsíc nejsv. Srdce Páně! Spěchejme k ohnisku lásky Boží, aby rozehrála se i srdce naše, srdce všech lidí, by jako křesťané vespolek se milovali a jedni druhým dobře činili a tak by zavládl pokoj a mír, po němž touží všichni lidé dobré vůle.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vsi zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjimaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za pokoj a mír mezi křesťanskými národy a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tentoden členům Apoštolátu modlitby!

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce, Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michéli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Působiti ku smíření národů.

Úmysl v září: Křesťanská střídmost.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník XLV.

Vychází počátkem každého měsíce.

ZÁŘÍ 1911.

Prosím i za ty, kteří slova jejich (apoštolů) uvěří ve mně, aby všickni jedno byli, jako ty, Otče v mně a já v tobě, aby i oni v nás jedno byli, by svět uvěřil, že jsi ty mne poslal (Jan 17).

Dobrota matky Boží.

Jak jsi dobrá, jak jsi milá
Panno svatá, Marie,
ve Tvém chrámě plno světél
krásných, vonných květů je!

Vůně libá naplňuje
veliký ten svatý chrám,
když tu s vroucí modlitbičkou
před oltář Tvůj poklekám.

Modlím se zde s důvěrností,
šeptám vroucí Otčenáš,
doufaje, že požehnání
duši moji jistě dáš.

Prosím Tebe, Matko boží
za jiné i za sebe,
štěstí jim „Zdrávasem krásným“
vyprosit chci u Tebe.

Dobrota Tvá všemu tvorstvu
od staletí známa jest,
proto k Tobě každý spěchá
vzdát Ti slávu, úctu, čest!

A. M. Kadláčková.

Jak Bůh velí.

Bůh mi tento život dal,
bych jej nad vše miloval,
proto budiž starost má
hříchu ať si nevšímám!

Duše má se hříchu chraň,
jeho se jak hada straň,
jestli však se prohřeším,
Boha vroucně odprosím.

Ve svátosti pokání
učiním své vyznání,
Bůh mi podá ruku svou
a potěší duši mou.

Vždyť On s námi zůstává,
za pokrm se podává,
celý svět to zvěstuje,
že se s každým slituje.

Nuže, nechte všech zlých cest,
Bohu vzdávejte jen čest,
a když jednou skonáme,
s Ním se v nebi shledáme!

A. M. Kadláčková.

Pobožnost k Nejsv. Srdci Páně a Apoštolát modlitby.

Píše P. A. — (Dokončení.)

Neméně jest právě pro naši dobu časovým a důležitým třetí stupeň Apoštolátu modlitby, který od členů k tomuto stupni dobrovolně přistupujících žádá, aby osvědčili svou útrpnou lásku k božskému Spasiteli nahražováním urážek jemu, jeho božskému Srdci činěných, a sice tím, že obětují týdně neb měsíčně jedno sv. přijímání na usmíření jeho nejsvětějšího Srdce. Proto lze nazvat tento stupeň usmířujícím, eucharistickým; kdo přistupují k tomuto stupni, pěstují takto zároveň časté sv. přijímání a jednájí takto dle úmyslu sv. Otce Pia X. A s jiné strany právě ta volnost, dle dekretu sv. Otce Pia X., ze dne 20. prosince 1905, pro časté a denní sv. přijímání za určitých podmínek, činí vykonávání povinnosti tohoto třetího stupně velmi snadným, u členů samých činí to možným, aby dobrovolně ještě častěji obětovali sv. přijímání na usmíření a jest také pohnutkou, aby i ostatní věřící, majíce tak snadný přístup ku sv. přijímání, stali se členy Apoštolátu modlitby a plnili tak snadnou nyní povinnost třetího stupně.

Nuže opět lépe poznáváme, jak vhodným, časovým a důležitým jest Apoštolát modlitby právě ve svém novém zřízení; jak blahodárně zasahuje do celého náboženského i společenského života v duchu katolickém u členů samých a jejich bližních, celých náboženských spolků, a kterak jest schopen pracovati

pro rozšíření království Božího a spásu duší; prostředky tak mocnými, jež má v moci jen církev katolická a jež jsou také nejvýznačnějšími známkami katolické víry, jako jsou: apoštolská modlitba ve spojení s modlícím se Srdcem Páně (I. stupeň apoštolátu); pobožnost k Panně Marii a přímluva její (II. stupeň); nejsvětější Svátost oltářní a usmířující sv. přijímání (III. stupeň). Dle toho můžeme posouditi důležitost Apoštolátu modlitby pro naši dobu a poměr jeho vzhledem k vzrůstající se činnosti rozličných katolických spolků a podniků ve prospěch sv. víry a církve katolické, vzhledem k rozličným apoštolátům, jako jest na př. apoštolát tisku a milosrdenství (spolek sv. Vincence), ap. utrpení; ap. lidí světských v rodině, dílně, na ulici (pro opuštěné, zanedbané dívky) a j. Apoštolát modlitby dle svého účelu může v sebe pojati všechny ostatní náboženské spolky a apoštoláty; tyto pak mohou dosáhnouti svého pravého účelu jen tehdy, jsou-li ve spojení s Apoštolátem modlitby buď skutečně neb aspoň dle svého zařízení a užívání nadpřirozených prostředků.

Apoštolát modlitby vzhledem ku všem jiným náboženským spolkům a apoštolátům má přednost a všem prospívá a nelze jej proto dosti doporučiti, aby všude byl zřizován. Kde jest Apoštolát modlitby a věřící jsou o něm náležitě poučeni a dle zařízení jeho stanov

organisování, tam zavládne pravý duch v pravděkatolického života, duch modlitby, zbožnosti, živé víry, mužné obětavosti, duch horlivosti pro spásu vlastní a bližních všech bez rozdílu národnosti a vzdálenosti. Takto jest položen základ a připravena cesta pro jiné náboženské, křesťanské spolky a organisace.

Budou-li členové jiných katolických spolků přistupovati horlivě do Apoštolátu modlitby, pak jest naděje, že spolky tyto budou, jak toho nanejvýše třeba, v sobě udržovati ducha náboženského a budou též na venek, i v soukromí i veřejně jeviti život víry, a budou vůbec v pravdě činnými, horlivými a obětavými členy spolků, do nichž byli již vstoupili.

Apoštolát modlitby jest jako velký kruh, který ve svém obvodu může pojmáti vše, ať se tím rozumějí katolické spolky, bratrstva neb katol. podniky, ostatní kruhy a kroužky, spočívají-li na základě katolického a sledují-li svaté cíle dle úmyslu nejsvětějšího Srdce Páně.

Proto jest velmi důležitý právě u nás, v naší užší vlasti Apoštolát modlitby pro žádoucí rozkvět, zdar a požehnané působení našeho náboženského života v těch našich mnohých katolických spolicích, sdruženích a podnicích. Zvláště pak zdá se nám velmi důležitým v jedné pro nás, celé Slovanstvo a zároveň tím i pro celou sv. Církev důležité záležitosti, která nyní mocně hýbá celým světem katolickým. Jest to otázka sjednocení rozkolnického východu se sv. Církví římskou, otázka zvaná u nás Cyrillo-Methodějská — krátce Unie. Jak velice a úzce souvisí tento vznešený předmět a jeho veliký, v pravdě katolický cíl s Apoštolátem modlitby, který napomáhá ku splnění nejsvětějších zájmů a nejslechetnějších zájmů božského Srdce, mezi nimiž zajisté na prvním místě jest sjednocení všech křesťanů ve víře a sv. lásce! Vždyť o to prosil božský Spasitel ve své velekněžské modlitbě a prosí posud ustavičně v nebi i ve svato-stánku svého nebeského Otce: »(Prosím) i za ty, kteří skrze slova jejich (apostolů) uvěři ve mne, aby všickni jedno byli, jako ty, Otče, ve mně a já v tobě, aby i oni v nás jedno byli, by svět uvěřil, že jsi ty mě poslal. A já jsem jim dal slávu, kterou jsi mi dal, aby

byli jedno, jakož i my jedno jsme: já v nich a ty ve mně, aby byli v jednotě dokonalé, by svět poznal, že jsi ty mě poslal a že jsi je miloval, jako jsi miloval mne. Otče, chci, aby, kde jsem já, byli se mnou i ti, které jsi mi dal, by viděli slávu mou, kterou jsi mi dal, neboť jsi mě miloval před stvořením světa. Otče spravedlivý, svět tě nepoznal, ale já jsem tě poznal; i tito poznali, že jsi ty mne poslal. A ve známost uvedl jsem jim jméno tvé a v známost uvedu, aby ta láska, kterou jsi mne miloval, byla v nich i já v nich« (Jan 17, 20—26.)

Záležitost sjednocení církevního jest právě záležitostí vlastní Apoštolátu modlitby, poněvadž jest obsažena v jeho účelu i heslu: *Adveniat regnum tuum, Přijď království tvé, království jednotné sv. Církve v celém světě.* Proto v úmyslech jak měsíčních tak denních Apoštolát tak často doporučuje modlitbám členů záležitost jednoty církevní vůbec a jednotlivých rozkolnických církví a celých říší zvlášť. Právě minulého roku pro měsíc říjen ustanoven a sv. Otcem schválen a požehnaný úmysl: svoboda Církve na východě, zvláště v Rusku, o němž s doporučením přinesly své zvláštní úvahy všechny časopisy Apoštolátu. Jinak přichází podobný úmysl často v kalendáři úmyslů Apoštolátu, zvláště ve »Škole«. Samo generální ředitelství sobě otázky té zajisté velmi pilně všimá a používá příležitosti jí vhodně doporučiti, jak patrné na př. z úmyslu v časopise francouzském letos na svátek našeho sv. Jana Nepomuckého, kde čteme ku dni 16. května: *S. Jean Nepomucéne, martyr du secret de la confession (Mučedník tajemství zpovědního) . . . 31.048 hérétiques ou schismatiques; což znamená, že tolik členů Apoštolátu ohlašuje, že pro ten den obětují své modlitby a dobré skutky atd. za kacíře a rozkolníky, tedy za církevní sjednocení. Když tedy Apoštolát modlitby věnuje vůbec i u jiných národů otázce sjednocení zvláštní pozornost, bude tak činiti tím více u nás ve věci nám tak blízké a u nás nejvíce pěstované, zvláště unionistickým sjednocením na Velehradě. Apoštolátem sv. Cyrilla a Methoděje, Akademii Velehradskou, časopisem »Apoštolát sv. Cyrilla a Methoděje«, pak jest zajisté pro nás právě*

věci velmi důležitou a časovou, aby Apoštolát modlitby byl co nejvíce rozšiřován v našich vlastech. Neboť takto se dostane od členů domácích, spojených s oněmi 26 miliony členů celého světa přemocné pomoci a posily — a zároveň bude se pěstovati onen potřebný duch apoštolský, duch horlivosti a obětavosti (duchovní i hmotné), jakého třeba všem těm podnikům a který pěstuje tak požehnaně Apoštolát modlitby. Proto jest záhodno, aby členové Apoštolátu sv. Cyrilla a Metoděje přistupovali hojně k Apoštolátu modlitby, jakož i členové tohoto spolku též ochotně stanou se údy Apoštolátu Cyrillo-Methodějského. Tyto dva Apoštoláty se dají u nás velmi snadno takto spojití k obapolné podpoře. Tak doporučuji ve svém »Glasniku Presv. Srca Is.« Chorvaté, v obou směrech velmi horliví. Nejvíce ovšem získá náš domácí Apoštolát a tím i úkol jeho. (Blíží poučení o Apoštolátu sv. Cyrilla a Metoděje, stojícího pod ochranou nejbl. Panny Marie, podává časopis téhož jména, vycházející v Kroměříži na Moravě, kde lze obdržeti též stanovы spolku toho a zvláštní brožurku . . .

Ukončujeme svou úvahu věnovanou předmětu tak vážnému a důležitému. Připojujeme řádky tyto jako příspěvek ku »Velkým Missiím nejsvětějšího Srdce Páně« pro tento měsíc, aby pobožnost k nejsvětějšímu Srdci Páně u nás vždy více se rozšiřovala a to nejsvětější Srdce mohlo pak tím více mítí dělníků spolupracovníků na vinici našich vlastí a mohlo konati pak tím hojněji nyní i budoucně, každoročně, ba stále velké missie neskončeného milosrdenství. Napřed třeba většího rozšíření této pobožnosti. Kéž se splní i u nás, co píše polský »Poslaniec Serca Jezusowego« pro tento měsíc svým čtenářům: Pobožnost k nejsvět. Srdci Páně, tato pobožnost lásky, má proniknouti duše starce i dítky, člověka zámožného i chudého dělníka, ale zvláště toho poslednějšího, všech ztrápených a trpících; neboť to Srdce Boží uprostřed zármutku a utrpení na kříži otevřené, jest zvláště pozorně a citlivo na hlas nouze a bolu, jak žádá jiné srdce. A proto vzhůru, k pobožnosti nejsladšího Srdce, na missie, drazí bratři a sestry! Kéž uplynulý

měsíc červen přinesl stonásobné ovoce těchto missií!

Také u nás jest to možno. Vinice jest připravena, duše milující nejsvětější Srdce Páně, jsou též v našich krajích a proto i ochotní učiniti vše, co možno pro čest nejsvětějšího Srdce a dle úmyslu Jeho pro spásu duší. K takovým třeba čítati předně vás, drazí čtenářové naši »Školy B. S. P.« Jen třeba chopiti se díla bez prodlení. A tážete se, co činiti, jak začíti? Poslyšte některé pokyny:

Předně modlivejte se v měsíci červnu horlivěji než kdy jindy na úmysl měsíční. Apoštolátu modlitby obětujte dle toho úmyslu dobré skutky a slyšení mše sv. a zvláště svatá přijímání, k nimž máte zajisté přístup tak snadný, a činite tak, aby, kde »velké missie nejsvět. Srdce Páně« v měsíci červnu se konají, t. j. kde v měsíci tom konají se již stále denní neb aspoň častější pobožnosti k božskému Srdci, byly hojně požehnaný od nejsv. Srdce Páně.

Kde není takových pobožností, kde se tedy velké missie nekonají, modlete se tím více, aby se takto modlitbou připravila cesta aspoň pro budoucí léta.

V takovém případě konejte soukromě pobožnost takovou, dle známých knížek pro měsíc červen, zvláště dle uvedených příručky od P. Hilgersa neb jiných již dříve v knihtiskárně benedikt. vydaných a v »Škole« ohlášených. Věnujte letos obzvláštní péči pobožnosti prvního pátku v měsíci a ještě více slavnosti nejsv. Srdce Ježíšova.

Povzbuzujte jiné k podobným pobožnostem. Jste-li členy Apoštolátu modlitby, snažte se plniti věrně, co žádá I. stupeň a odhodlejte se k tomu, konati též cvičby stupně II. i III. Poučení udáno na novějších přijímacích listcích do Apoštolátu modlitby. Nejste-li členy Apoštolátu, snažte se jimi státi a přihlaste se v svých duchovních. Ziskávejte jiné pro Apoštolát modlitby a buďte jeho »horlители« skutečnou horlivostí pro jeho rozšíření — upozorňující na jeho důležitost dle podané úvahy této. A opět se modlete na tento úmysl, aby Apoštolát modlitby u vás a všude byl více znám a rozšířen.

Buďte též horlители pro rozšíření a zvelebení našeho časopisu »Školy B. S. P.«, který pěstuje a pěstovati bude pobožnost k božskému Srdci, zvláště skrze Apoštolát modlitby. Obracejte se ve věcech Apoštolátu modlitby a pobožnosti k božskému Srdci na tento list, který jest orgánem a zprostředkovatelem takových záležitostí. Bude-li více styku členstva Apoštolátu a pobožnosti k nejsv. Srdci Páně s tímto časopisem, budou-li členové sami podávají zajímavé zprávy o věcech pobožnosti k božskému Srdci, bude-li komu možno podporovati list příspěvků písemnými neb i hmotnými (zvláště odebráním jeho), bude i časopis náš moci lépe prospívati a působiti dle svého účelu.

Zjednávejte proto odběratele pro tento list. To mohou činiti za vás i dívky, jak to zvykem u Chorvatů, jichž časopis »Glasnik« má své nejhorlivější a nejšťastnější horlitele mezi mládeží školní. Dívky samy odebírají a čtou časopis ten, který jest i pro ně obsahem velmi uzpůsoben — a dostane se jim za tuto horlivost čestného titulu: povjerenik, povjerenica (důvěrník). Často lze spatřiti v »Glasniku« milou postavu takovýchto horlitelů dětských v krásném kroji jihoslovanském. Chorvaté podporují svůj »Glasnik« též zvláštními dobrovolnými peněžitými příspěvků, které se vykazují ve stálé rubrice: Za rozšírenje Glasnika Srca Isusova. Pozorovati tam velkou obětavost v té příčině, zvláště u chudých

služebných, které obětují někdy najednou i po 5—10 kor. Též pilně čtenáři chorvatští do »Glasnika« dopisují a to i ze všech končin světa, kde má časopis čtenáře. Tak možno, že »Glasnik« i při větším objemu a četných pěkných ilustracích jest tak laciný (48 hal. ročně) a že se tak vzmohl (26.000 výt.).

Buďte tedy též horlители pro naši »Školu B. S. P.«, jejimi důvěrníky a důvěrníci a přispějete velmi k jejímu většímu rozšíření a zdokonalení. Jsou to také missie pro pobožnost k b. Srdci P., pro Apoštolát modlitby.

Ano, konejme všichni z lásky k božskému Srdci horlivě vše, co nám možno, budme takto též poslanci, missionáři tohoto přelaskavého Srdce, aby i na nás i v té příčině mohla se vztahovati slova zaslíbení Páně bl. Markety Alacoque: »Jména těch, kteří tuto úctu (k mému Srdci) podporují, budou zapsána v Srdci mém a nikdy z něho nevymizí.«

Abyste úmysly naše, naše snahy pro missie božského Srdce Páně byly tím milejší nejsvětějšímu Srdci a dosáhly hojného pozhánání jeho, doporučíme je nejčistšímu Srdci Panny Marie, Naší milé Paní nejsvětějšího Srdce Páně. Tak nejjistěji dosáhneme svého cíle. Per Mariam ad Jesum. Skrze Marii Pannu k Ježíši Kristu. Proto se k Panně Marii mnoho a vroucně modleme.

Ave Maria.

Tři řeči Tomáše Kempenského o Duchu svatém.

II.

O útěše Ducha svatého.

1. A já prositi budu Otce a jiného Utěšitele dá vám. (Jan 14.) Když Pán Ježíš měl opustiti své věrné, tak že nemohli se kochati jeho osobní přítomností, slíbil jim, vida, že jsou zamroucení pro odchod Páně, duchovní útěchu svatého Ducha, kterýž nikdy ze srdcí jejich nevymizí, ale ustavičně s nimi

zůstane. O, toho utěšeného zaslíbení Kristova, ne radosti světské, nýbrž útěchy Ducha svatého, kteráž jest tak drahá a vzácná, že k ní nic ve světě přirovnáno býti nemůže. Mělit zajisté svatí apoštolé velikou radost z tělesné přítomnosti Kristovy, jelikož naslouchali božským výrokům, vycházejícím z úst Ježíšových, a patřili očima na podivné skutky Kristovy. Proto ne bez příčiny rmoutili se nad odchodem Kristovým, ne nepodobní

sírotkům, jimž odchází nejmilejší a nejlaskavější otec, a kteří se obávali pronásledování a útrap uchystaných od Židů, strachující se, že bez ochránce jim podlehnou. Proto přemilý Mistr, jenž zná myšlenky lidské a předvidá věci budoucí, apoštoly milované těší v nastávajícím zármutku, přislíbujíc jim hojnou a jistou duchovní útěchu. Byliť již apoštolé schopni této duchovní útěchy a hodni přijmouti nebeského hosta, jelikož pohrdali světem a byli dokonalemi následovníky pokorného života Kristova. Neboť takové Otec nebeský miluje, Syn Boží za takové se modlí a Duch svatý takové vyslyší a osvěcuje.

2. Viz nyní neocenitelnou milost božské dobrotivosti, že totiž Syn Boží vyvolil muže chudé a prosté za své společníky a hlasatele učení svého, aby jimi svět byl k Bohu obrácen, jimž nad to za malicherné a pomíjející statky vejdejší, jimž pohrdli, zaslíbil drahocenné dary Ducha svatého. A proč se tak stalo? Aby nás naučil pohrdati světskou slávou a ukázal nám, že nade vše líbí se mu pokora a poníženost. Nasloucháš-li a věříš-li těmto božským výrokům, řeholníku, vyhybej se počtám a rozkošem světským. Nepřikládej srdce svého k světským péčím, ale uprav je, aby hodno bylo útěchy Ducha svatého, jizto musíš si vyprositi zbožnou modlitbou. Jsi-li však již v dobrém ustálen, a dals-li výhost světu a žádostem jeho, neobracej se zpět, nebuď spokojen s tím, čeho jsi dosáhl, ale přičiň se, abys v pobožnosti a svatosti prospíval, a abys nové milosti došel, dběj o zkroušenost a lítost, a v cele jako ve večeradle s apoštoly se uzavři. Neboť to jest neklamná známka milosti Boží, přebývající v nás, když dychtíme prospívat v dokonalosti, když oplakáváme každodenní poklesky, když i věci dovolených rádi se zdržujeme, když stále pomýšlíme, jak bychom v dobrém prospívali, abychom se nedomyšleli, že jsme dokonalosti dosáhli, anebo že jsme něco dobře a dokonale vykonali. Musíš zajisté všeho úplně se zhostiti, chceš-li útěchou Ducha svatého býti občerstven, chceš-li v ctnostech prospívat, chceš-li láskou Ducha svatého se roznititi.

3. Ale ještě třeba se poohlédnouti, jaká cvičení svatí apoštolé konali, že

takové milosti Ducha svatého došli? Nedospělť k ní okamžikem, nedosáhli jí jediným dnem, ale znenáhla prospívali ve ctnostech ve škole Kristově, jako dobří žáci, kteří se dávají vésti moudrým učitelem. Nejprve dobrovolně všecko z lásky ku Kristu opustili, zřeklť se rodičů, příbuzných i jiných všech světských marností, ochotni trpěti s Kristem zároveň chudobu, opovrzení, námahy a zlořečení a pronásledování od lidí. Proto také Pán před utrpením jim řekl: Vy jste, kteří jste vytrvali se mnou v pokušeních. (Luk. 22.) A ejhle, dobrý začátek práce apoštolské; že všeho světa zbaveni, v souzeních vyzkoušeni, ku Kristu upřímně se přivinuli. A ač v době utrpení Páně z bázně před smrtí poněkud od Krista se vzdálili, nicméně za nedlouho velmi toho želeli, a poznavše slabost a mdlou svou, s tím větší láskou a přítulností ku Kristu se vinuli. Neboť po vzkříšení byli hodni návštěvy Kristovy, a byli Kristem slovy i Písmem utvrzeni, aby ve víře a duchovním životě hodně prospívali. Když pak konečně Krista, vstupujícího na nebesa provázeli, tuť veškeru naději svou v nebes říši složili, a tehda již necítili zármutku nad odchodem Páně, ale raději se radovali a těšili ze slávy a velebnosti Kristovy, tak že s radostí vraceli se do Jerusalema. Tam pak ve večeradle jednomyslně trvali na modlitbách a svatém rozjímání, připravující se pokorně a toužebně na příchod Ducha svatého, jenž jim byl zaslíben. Tam byli shromážděni s Marií, Matkou Ježíšovou, připomínající siskutky, učení a zázraky Kristovy, a jakž za to mám, mnohé ještě neznámé události ze života Kristova z úst Marie Panny slyšeli.

4. Tam zhostivše se starostí pozemských a řečí marných, veškeru touhu ku věcem nebeským a duchovním obrátili, žádající, by kromě darů, jimž byli oblaženi, ještě plnost darů Ducha svatého mohli přijmouti. Vždyť ve příchodu Ducha svatého všickni byli naplněni velikými milostmi a dary, že zázraky, znamením, ctnostmi a uměním převyšovali patriarchy i proroky. Cokoliv totiž v zákoně o prorociích bylo utajeno a zahaleno, to všecko poznávali, jsouce osvěceni Duchem svatým, ano i různými jazyky o tom rozmlouvali. Čehož také nevyhnutelně bylo třeba k za-

ložení Církve Kristovy, aby totiž ti popředně veškerá tajemství spásy znali, a dokonale ve všem vycvičení byli, kteří později v celém světě všemu stvoření evangelium Kristovo měli hlásati. Dal tudíž nebeský Otec Ducha dobrého těm, kteří o něj prosili, a nad to takým přehojným pozeňáním srdce apoštolů naplnil. Žeť již nežádali věci pomíjejících, že nebáli se protivienství, ale radovali se, kdykoliv bylo jim přáno pro jméno Ježíš protivienství trpěti. Připojil také Pán k hojnému umění i zbroj duchovní, aby proti bludům pohanským mohli se honositi moudrostí nebeskou, aby pomocí její mohli odolati i výmluvnosti mudrců, a proti těm, kteří je pronásledovali, mohli se ozbrojiti vítěznou palmou trpělivosti. Věru veliká milost v apoštolích se skví, tím, že ač byli dle mínění světského, lidmi nezkušenými, v krátké době k vrcholu svatosti dospěli, tak že až do končin země působením Ducha svatého, kázání jejich po širém světě se hlásalo.

5. Ku konci pak z nadřečeného vysvítá, že svatí apoštolé, kteří byli Pánu Ježíši velemili, ne bez práce a náležitě přípravy, této duchovní útěchy došli, že také nežili ve světě bez zápasů a soužení, ale že tím úžeji ku Kristu se vinuli a tím horlivěji o spásu lidské pracovali, čím více poznávali, že jim Duch svatý nad jiné hojnějších darů užštěřil. Těchto pak darů neužívali pro vlastní slávu, ani pro pomíjející odměnu, také jimi nevyhledávali chvály a zalíbení lidského, ale jedině se trudili o slávu Boží, o rozšíření Církve Kristovy, toť jim bylo dostatečnou odměnou za práce apoštolské. Obcováním pak svým mezi pohany vyznamenávali se pokorou a tichostí srdce, nad to usilovali zachovati milost Ducha svatého, tak že neodávali se lenosti, nevyhledávali, co tělu lahodí, ale pouze spásu duši na mysli měli, vedouce podané slovy i skutky a vydávajice hojně ovoce nebeskému hospodáři. Protož velmi prospěje osobám řeholným, uvažují-li bedlivě slova a skutky svatých apoštolů, kteří kříž z lásky ku Kristu nesli. Budou-li často rozjímati život svatých apoštolů, budou i ve zbožnosti a dokonalosti víc a více prospívati, nevybočí z pravidel kázně řeholní, a podporování jsouce

milostí Ducha svatého, dojdou života šťastného a blaženého se všemi svatými. Amen.

III.

O svatém a jednomyslném obcování prvních křesťanů, naplněných Duchem svatým.

1. Množství pak věřících bylo jedno srdce a jedna mysl v Bohu. (Sk. ap. 4.) O, jak svatě a milé bylo shromáždění věřících v prvotní Církvi, která Duchem svatým byla řízena, kteráž ničím nemohla býti sklíčena, pokud jednota víry páskou lásky byla držána. K zachování lásky jednotné nejvíce prospívá odřící se statků pozemkých, zachovati kázeň, poddati se ochotně představeným i zbožný život kněží, soustrast se mdlými a slabými, trestání přestupků a náležitý řád v konání povinností. A aby snad někdo ve shromáždění neutrpěl zkázy, třeba, aby všickni dle možnosti měli na mysli obecné dobro, aby ve všem probleskovala láska v dobrých skutcích, čímž by Bůh byl zveleben a oslaven. Všecka tato pravidla sv. apoštolé hned na počátku nejenom věrně zachovávali, ale také i pozdějším věkům je doporučili; avšak nejvíce třeba, aby biskupové a kněží jimi se řídili ve správe lidu Božího. Neboť pokud život apoštolský v Církvi prokvétal v hlavě i v údech, potud dobře jim bylo a milosti hojné a lásky požívali u všech. Že pak nejprve Boha hledali, pohrdajice věcmi pozemskými, dána jim nad dary nebeské i také potřebná výživa tělesná. Požívali tím větší lásky, čím více se pokořili a veškeru pozemskou slávu nenáviděli. Dobře a mírně užívali statků vezdejších a nikterak se nenadýmali v hodnostech a přednostech, ale otcovskou pečlivostí starali se o podřízené, držice je v kázní a bázni Boží. Nad to útrpnost měli s chudými a nuznými, jimž dle možnosti pomáhali; těm pak, kteří byli sklíčeni a zarmouceni, útěchy potřebné poskytovali, zbytečných a marných řečí se vystříhali, dobře vedouce, že z každého marného slova musíme vydati počet v den soudu.

2. Sotva však někteří v horlivosti a ve víře zvlažněli, uchylujice se k žá-

dostem tělesným, vyhledávající věci časných, bažice po hodnostech, tu již bylo nejedno pohoršení, nejedno reptání, objevilať se i koukol nesvornosti, zasetá škodolibým nepřitelem v tom úmyslu, aby pšenice, zasetá na poli Církve, byla zkažena. Avšak tomuto moru zákaznosnému nadskočili apoštolé, uradivše se mezi sebou a vyvolivše věrné sluhy, kteří věřícím chudým rozdávali potřebné pokrmy. Oni pak setrvali na modlitbě a ve hlásání slova Božího, jak svatým Duchem byli vyučeni, ceniliť duchovní dary nad dary tělesné, a kdykoliv roztržky nějaké povstaly, pokaždě dle Pisma a výroků prorockých je odklidili. K tomu Duch svatý štědrě dary své a milosti hojně uděloval i v nově na víru obráceným. Neboť naplnil některé z věřících duchem prorockým pro útěchu prvotní Církve. Také ustanovil některé jako učitele, aby vyučovali neumělé. Také některé z kněží a zákonníků přivedl ku Kristu na potvrzení pravdy sv. evangelia. Také mnohé divy a zázraky činil Duch svatý mezi národy pohanskými, aby i tam zaštipena byla víra křesťanská. Vše viděl a pozoroval závistivě krutý nepřítel — ďábel. Lstivě pohnul panovníky a knížata mnohá, aby zbraněmi pronásledovali a hubili učedníky Kristovy. Že pak v Jerusalemě Církve Páně utěšené se rozvíjela a horlivost apoštolská hojně ovoce klidila, proto i ďábel tam více zuřil a metlou pronásledování počátky vyrůstající Církve chtěl zahladiti, domnívaje se, že vějičkou krutého pronásledování je opět k pohanství přivede. Avšak tuto zlobu ďábelskou a kruté pronásledování věřících, obrátil Bůh ku spáse mnohých a ku zvelebení svatého jména svého. Dopustil Pán časné souzení spravedlivých, jako očišťující oheň hříšných, co chytří protivník nastrojil na záhubu, toho Spasitel použil, aby věřící po přestálém utrpení korunou slávy ozdobil. Neboť kdyby nebylo krutého pronásledování věrných na zemi, nebylo by ani tolik mučedníků na nebi. Přemnozí věrní vyznavači Kristovi volili raději krev svou prolítí, nežli víru zapřítí, a raději volili smrt podstoupiti, nežli od lásky Kristovy se odloučiti.

3. Jakž by také mohl býti satan s pomocníky svými silnějším k zahu-

bení, nežli Kristus s anděly svými k udržení a opevnění Církve své. Nemohliť nic podniknouti zloduch proti učedníkům Kristovým, když mu Bůh nedal moci, kterýžto znaje sílu a statečnost svých vojinů, takovými útrapami věrné své k radosti věčné provázel, odpůrce pak a protivníky jejich zahynutím věčným trestal. Tak i dobří i zlí dle zásluhy, jakož slušno a spravedливо, byli odměněni; neboť spravedlnost Boží nemůže nechati nižádného dobrého skutku bez odměny a nižádného činu zlého bez trestu.

4. Netřeba, aby mdlí a slabí se nad tím horšili, že v Církvi Páně záhy se objevil koukol a neshoda, protože dobrým vždy jsou přimícháni i zlí a s dokonalými obují spolu i nedokonalí a nehodní. Neboť svatých jest na zemi pořádku, jak nás každodenní zkušenost učí. Vždyť počet nováčků jest vždy větší než dokonalých, a menší jest počet těch, kteří se oddávají životu rozjímavému, nežli těch, kteří se oddali životu dělnému. Mezi mnohými poddanými málo jest těch, kteří by povinnosti své věrně plnili, a méně ještě těch, kteří by sebe i jiné dobře řídili a spravovali. V tom právě zračí se lidská křehkost a pokoriti se musí naše pýcha, že jsme tak náchylni ku zlému a tak nehybní k dobrému. Avšak nikdo nesmí právem druhému vytýkati, že jest křehký a nedokonalý, protože jako jeden snadno může klesnouti, tak i druhý. Zřídka jenom dokonalého člověka nalezněš, a na každém místě nalezněš rozbité nádoby. Proto třeba, aby každý sám nad sebou bděl a aby s bližním, poklesl-li, měl útrpnost, a aby se nehněval, když někdy narazí a poklesne. Proto i sv. Jakob napomíná: Ve mnohých věcech klesáme všickni. (Jak. 3.) Proto třeba vyznati nestatečnost, aby, v čem svatost naše jest nedostatečná, tím více uzřejmela křehkost lidská. A abychom tím více se pokorili, čím méně jsme v dokonalosti pokročili. Jsmeť ku pádu a ku hříchu nachýleni, bratří přemilí, nikdo nemá jistoty, že v dobrém setrvá až do konce. Pokud tedy na pozemsku žijeme, třeba abychom mdlé snášeli, ba abychom i bez odpůrců a protivníků nebyli. Vždyť i Kristus sám nedokonalosti a křehkosti

apoštolů dlouho snášel, také pomlvy a na cti utrhaní fariseů nejdnou poslouchal, ač byl nejvýše dokonalý. Umí Bůh z protivnosti a ze zlého vytvořiti dobré, bez čehož zřídka jsou dobří a spravedliví. Neboť takým trním a soužením nelpí duch na věcech pozemských. Srdce povznáší se k výšinám nebeským, a člověk cvičí se v trpělivosti. Učí se útrpnost míti se souzenými, pokořuje se v bolestech a přirovnán bývá Kristu trpícímu. Stává se litostivým a nebývá rozpustilým. Horlivěji se modlí a srdečněji vzdychá. Hnuší se mu živu býti, a přeje si býti s Kristem, neboť není pokoje pravého na zemi. Avšak laskavý Hospodin, jenž dobře ví a zná, co nám ku spase prospívá, častěji váhá naplniti toužebnost svých miláčků, protože jest tak lépe, aby ještě více se očistili a mohli pak požívatí radostí nebeských. Slyšít křik jejich, vidí vzdechy soužených; avšak ne hned oddaluje od nich bolesti, aby tím větší zásluhy došli, čím více bolestí trpěli. Smilovává se a dopřává spásy, ale ne dle vůle toho, který po spase touží. Že pak ustanovil dáti jim království věčné blaženosti, namichá jim v životě nejen jeden kališň horké trpkosti, aby naděje své nekladli ve věcech pozemských, a aby nemilovali vyhnanství vezdejšího a tím více zatoužili po slasti věčné.

3. Mnoho prospívají soužení a útrapy, jež trpělivě snášíme, na obmytí hříchů a dosažení milosrdenství Božího, na umenšení trestů očistcových a dojití větší slávy i pro rozmnožení radosti nebeské. Kdo z lidí jest tak čistý, tak ostražitý, tak dokonalý v obcování svém

od rána až do večera, že by nikdy nepoklesl slovem nebo skutkem anebo myšlenkou vědomky anebo nevědomky. Kdo má tak čisté svědomí, že by nemusil se z ničeho zpovídati? Kdo jest tak čist a zdrženliv, že by nemusil se strachovati trestu před soudnou stolicí Kristovou? Neboť všecko zevrubně bude souzeno před Bohem, soudcem spravedlivým, i to, čeho si nyní nevšímáme, ba za nic počítáme. Dokud tedy čas jest, a brána milosrdenství nám se otevírá, všickni čiňme pokání a horlivě o nápravu života dbejme. Dobrotivý jest Bůh a milosrdný, milerád odpouští viny naše, uznáváme-li je a litujeme-li jich. Že pak všickni jsme bratřími v Kristu, modlemež se za sebe, jak toho bratrská láska žádá. Poslužmež si vespolek, snášejmež se vespolek, napomínejmež se vespolek, těšmež se vespolek, radujmež se vespolek, rmuťmež a plačmež vespolek. Milujmež se vespolek, jakož i Kristus miloval nás, a vydal sebe samého za nás, kterýž i dlouho shovíval nám, ano i nyní ještě shovívá nám, doufaje, že se polepšíme, abychom i my shovívali bližním svým a za ně se modlili. Toho-li budeme dbáti, a tak-li budeme jednati, naplníme zákon Kristův, budeme pravými učedníky Páně a přáteli milými, bude nás milovati Otec, přijme nás za syny Ježíš Kristus, osvítí nás světlem nebeským Duch svatý, budeme požeňnání od nejsvětější Trojice Boží. Pak i o nás bude platiti, co řečeno o prvních věřících ve skutcích apoštolských. Že množství věřících bylo srdce jedno a mysl jedna v Boha, a že všecky věci byly jim společné.

Amen.

Hrob Svatého Václava.

„Opatruje Pán všechny kosti spravedlivých ; ani jedna z nich zmlčena nebude.“

Radostná rozlehla se z Prahy s Král. Hradčan po vlastech českých zvěst, že dne 4. dubna t. r. nalezeny byly šťastně ostatky svatého knížete českého a patrona Václava v kapli jemu zasvěcené ve velechrámě sv. Víta. A věru jest to dilem Prozřetelnosti Boží, která právě v našich dobách dala na světlo vznéstí ostatky tohoto světce, aby národ náš český, tolikými bouřemi vnitřními zmlitaný, upozorněn byl na velikého světce, knížete a patrona, chloubu to českého jména, sv. Václava a zase k němu se s důvěrou obracel a dle předků svých příkladu k němu volal: »Svatý Václave, vévodo české země, kníže náš, pros za nás Boha ! Nedej zahynouti nám ani budoucím !« Tak modlívali se k sv. Václavu předkové naši od starodávna, kdykoli nepřátelé na ně útočili a válečná vřava vlasti české pustošila ; i my máme dosti příčiny, totéž k patronu našemu sv. Václavovi volati, neboť, ač válka nezuří, přece nepřátelé četní a mocní na náš lid dorážejí, aby obrali ho o nejdražší statek — sv. víru Kristovu, učinili z něho nevěře a tak snadněji ho porobili a nad ním panovali. Loni našli v chrámě čáslavském při opravě některé kosti z dob starých, o nichž se myslí, že jsou to kosti válečníka husitského Jana Žižky z Trocnova, který sice byl velikým a udatným vojevůdcem ve válkách husitských a mnoho potřel nepřátel, avšak přece jen i nepřitelem katolíků byl a pronásledoval je krvavě. Zříceniny tak mnohých hradů, klášterů, měst a dědin českých svédčily o jeho ukrutnostech a tisíce životů katolických kněží, mnichů a jeptišek i věřících obojího pohlaví padlo na svědomí tohoto muže. A hle, sotva že se roznesla pověst, že nalezeny byly jeho ostatky — jaká to radost v táboře svobodomyšlných Čechů, již chtěli obnoviti památku dob husitských a chtěli vystavěti pro ostatky Žižkovy nádhernou kapli, která se měla státi cílem pouti českých, husitsky smýšlejících vlastenců. Než sešlo z toho ze všeho, neboť nelze dokázati, zdali ostatky opravdu slavnému voje-

vůdci Žižkovi náležely. A tu Pán Bůh dopustil, že pro věrně katolické Čechy nalezen byl jiný poklad, jiný předmět úcty, ostatky sv. Václava, k jehož jménu poji se tu krásné upomínky na začátek říše české, na to jaro našeho národa, kdy pod stínem vyrůstajícího stromu křesťanství, začínal žiti život národa vzdělaného, místo majícího mezi národy křesťanskými, kdy ctnosti křesť. vypučely v krásný květ a přinášely hojně ovoce poctivého a svatého života tolika českých duší, kdy pořádek, blahobyť, čest a sláva českého jména dostala svůj pevný základ. Sv. Václav jest pravým otcem národa našeho, on postavil ho na základ Kristem založený — sv. církev katolickou, zabezpečil mu samostatnost říšskou, uchránil od poroby německé, zaváděl pořádek v zemi a zakládal školy a kostely ku duchovnímu blahu svého lidu.

Doba naše odvracuje se však od všeho, co katolické jest, byť by to bylo sebe lepší a užitečnější a přikloňuje se ke všemu, co katolictví potíralo a potírá, byť by to byla i zkáza národa samého. Duch vzpoury a pýchy lidské proti Bohu, Kristu a církvi zavládl i u nás a proto oslavují doby husitské, které národ náš přivedly na pokraj záhuby, ale nevšímají si a nedbají dob, kdy církev katolická národ povznášela a to jak v ohledu duchovním, tak i hmotném. A věru veliké v tom tkví nebezpečí pro nás, neboť tím odlouzen má býti lid od křesťanství katolického a přiveden buď k protestantismu buď k samé nevěře. A tu Pán Bůh nám ukazuje na ostatky sv. knížete a patrona Václava, jakoby k nám volati chtěl: »vizte svého krále, jenž po cestě dobré a užitečné vedl vaše předky a to proto, že zbožným byl a věřícím katolíkem. Toho se držte a ne falešných proroků, kteří vás zavedou a uhnětou ; jen tam, kde Václav byl, v lůně církve katol., jest místo vaše, jen tam uhájíte své duchovní i hmotné blaho

K potěšení a povzbuzení milých čtenářů Školy B. S. P. proto podáváme zde dle popisu vldp. kanovníka Podlahy zprávy o hrobu sv. knížete našeho a patrona Václava a nálezů sv. jeho ostatků,

aby data k němu, jenž také prvním jest patronem diecese moravských, v lidu našem oživena byla.

Známo jest zajisté čtenářům Školy B. S. P., že Václav, vnuk Bořivoje, knížete českého a sv. Ludmily, kteřížto oba byli od sv. Metoděje pokřtěni, již v mládí se ujal vlády nad zemí českou a všudy horlivě k tomu působil, aby náboženství křesťanské se šířilo a blahodárně na národ působilo. To se ovšem nelíbilo některým pánům českým, jimž také přisnost sv. knížete nebyla po chuti a proto spikli se proti němu, a aby lépe pochodili, získali i bratra Václava v Boleslavi, který sám po koruně české toužil, na svou stranu. Záhadným způsobem pozval Boleslav bratra Václava na svůj hrad Starou Boleslav u Prahy, ke křtu synka svého. Svátý kníže nic zlého netuše, přišel. A den po křtu, když časné ráno, dle obyčeje svého, Václav se ubíral do chrámu k jitřním modlitbám, přepadeno byl dvěma spiklenci a u dveří chrámových zavražděn. Sv. tělo jeho bylo ve vši tichosti ve chrámě sv. Kosmy a Damiana pohřbeno. Než svědomí nedalo Boleslavovi pokoje, i lid začal Václava, jako světce svého ctíti, a proto hleděl Boleslav hřích svůj napravit. Dal tělo zavražděného bratra, tři léta po smrti jeho, r. 938 po Kr., ze Staré Boleslavy na hrad pražský převézt a tam v kostele sv. Víta, který sv. Václav sám byl založil, pohřbiti. Ve století XI. byl kostel sv. Víta rozšířen a tu pro hrob sv. Václava vystavěna zvláštní kaple, která stála na tomtéž místě, na němž dosud kaple sv. Václavská se nalézá.

Hrob sv. Václava býval ozdobován v kapli té drahocennými pokrývkami. Největším ctitelům sv. Václava a především okrašlovatelem hrobu jeho byl císař a král Karel IV., otec vlasti zvaný. Již jako kralevic, jsa správcem země české, za otce svého, krále Jana Lucemburského, ozdobil hrob sv. Václava stříbrnými sochami dvanácti sv. apoštolů. Otec jeho, Jan Lucemburský, však máje ustavičně nedostatek peněz, dal sochy tyto rozliti a ze stříbra peníze raziti. Později toho litoval a stědě škodu učiněnou nahradil. Karel IV. pořídil také r. 1346 novou korunu královskou a ustanovil, že má ustavičně spočívat na

lebce sv. Václava a že jen ke korunovaci si ji smí král český vypůjčiti, ale ještě téhož dne hlavě sv. Václava vrátiti. Lebku sv. Václava dal Karel čistým zlatem obložit a v klenotnici kostela sv. Víta pod korunou chovati. V té době od r. 1346—1348 byly i ostatní ostatky sv. Václava z hrobu vyňaty a uloženy do dřevěné schránky, na způsob domečku zbudované, která během časů nádherně byla ozdobována. Karel IV. nešetřil ani zlata, stříbra, ani drahých kamenů, aby jen hrobek sv. Václava náležitě ozdobil a okrášlil, tak že se tumba skvěla přepychem nevidaným.

Když r. 1366 dostavěna byla nynější kaple sv. Václava ve velehrámu sv. Víta, byla tumba s ostatky sv. Václava umístěna na oltáři tam zvlášť zřízeném. Truhla tato byla co nejnádherněji ozdobena, fezanými drahokamy a soškami zlatými: Krista Pána, Panny Marie, sv. Petra a Pavla a čtyř evangelistů, sv. Víta, Vojtěcha, sv. Václava, sv. Ludmily, sv. pěti bratří; dále obrazy zlatými: císaře Karla IV. a manželky jeho, zlatým křížem se dvěma anděly. Prázdná místa byla pokryta zlatými pláty. Délka tumby měla 150 cm a výška 90 cm. Roku 1371 byla tumba opravována a vynaloženo na opravu tu 72 zlatých dukátů.

Na přání vznešených hostů bývala tumba častěji otevřena, aby se lid podívatí mohl na ostatky sv. svého krále Václava. Tak o vánocích r. 1394 otevřena byla na žádost strýce královnina, bavorského vévodky Štěpána, roku pak následujícího na rozkaz kapitulního děkana, na přání kancléře krále uherského.

Hodného císaře a krále Karla IV. nehodný syn král Zikmund, neměl po korunovaci své r. 1420, čím by vyplatil žold vojákům. I sebral velkou část pokladu kostela sv. Víta a také vztáhl ruku na ozdoby hrobu sv. Václava. Sliboval sice, že vše zase nahradí, ba že dá mnohem více, ale nedošlo k tomu. Na tumbě sv. Václava zbyly jen některé drahocenné okrasy, které i s ostatky odvezeny byly na hrad Karlštejn, aby uchovány byly před nepřáteli. Avšak, když obhájčům hradu proti husitům se peněz nedostávalo, sáhli i na skvosty tumby sv. Václava a tak byl hrob dědice země české o všecku svou ozdobu úplně

oloupen. Cena veliká ozdob těch záležela jak v drahocenném materiálu, zlatě, drahokamech a stříbře, tak a to ještě větší, v uměleckém provedení. To vše bylo zničeno a tak nejcennější památky starého českého umění zlatnického — navždy ztraceny. Na oltáři zbyla jen holá schránka s ostatky sv. patrona, která musila býti proto přikrývána hedvábnými látkami.

Tumba byla potom vložena do kamenného podstavce na oltáři a kamenem přikryta. To zachránilo sv. ostatky při požáru chrámu sv. Vítského r. 1541, při němž i v kapli sv. Václavské vše, co od dřeva bylo, shořelo. Potom se kaple jen z nouze zřídila a postavil se jednoduchý oltář. Po sto třiceti letech dal vřelý cítil sv. Václava, arcibiskup Matouš Ferdinand Sobek z Bilenberka obložit oltář sv. Václava bílým a červeným mramorem. Při tom otevřena kamenná schránka a tumba s ostatky zase vyňata a uložena do větší truhlice dřevěné, do níž přidány byly ostatky jiných ještě svatých. Když byl oltář hotový, vložena byla truhlice do kamenného stolu i s ostatky, které v dřívějším oltáři byly a s přiloženou listinou pověřovací zazděna, a oltář samým arcibiskupem slavně byl posvěcen dne 22. listopadu r. 1671. Tentýž arcibiskup ozdobil nový tento oltář šesti velkými stříbrnými svícny, dvěma stříbrnými anděly a stříbrnou vysokou sochou sv. Václava. Císař Leopold I. daroval na oltář ten roku 1680 svatostánek z českých polodrahokamů zřízený, který až posud se v pokladnici chrámové uchovává.

Než ani ta stříbrná okrasa hrobu sv. Václava, kterou pořídil zbožný arcibiskup Matouš, nedochovala se na naše časy. Roku 1806 musily stříbrné svícny i sochy odvedeny býti do císařské mincovny a proměněny se za peníze. Na místě stříbrných soch postaveny na oltář sochy dřevěné. R. 1881 dal světicí biskup Průcha postaviti na oltář dřevěnou sochu sv. knížete Václava. A v tak chudíčkém stavu trval hrob nej přednějšího našeho světce a patrona sv. Václava v kapli téhož světce, která svou vyzdobou a malbami, ač sešlymi, přece ještě upomíná na nádherné vyzdobení kaple i hrobu z dob otce vlasti Karla IV. Avšak

našel se přece dobrodinec, kterému se zželelo dosavadního nedůstojného hrobu tak velikého světce sv. Václava, jenž odkazem svým 100.000 korun, umožnil důstojnou jeho opravu a ozdobu. Jest to zvěčnělý probošt kapitoly sv. Vítské Dr. Antonín Hora, který r. 1905 zemřel.

Abyste mohl nový oltář znovu zbudován býti, musil býti odstraněn oltář starý. I přikročeno k otevření jeho dne 4. dubna 1911, za přítomnosti kardinála pražského Iva svob. Pána ze Skrbenšských, probošta Dra Frieda, děkana Frant. Brusáka, prelátů a kanovníků sv. Vítských, místopředsedatele českého hr. Františka Thuna a jiných slovutných a vzácných hostů přizvaných.

Když byla oltářní deska odstraněna, objevil se v oltáři zděný, obdélníkovitý prostor, obložený kvádry pískovcovými. Na dně otvoru viděti bylo několik ztrouchnivělých desek a mezi nimi domečkový relikviiář, ona tumba, Karlem IV. pořízená. Ač pozorně vyzvednuta, přece se rozpadla, ale mezi prkénky bylo k radosti všech viděti neporušené kosti, ostatky to sv. Václava. Pan kardinál sám vjímal pozorně jednotlivé ostatky, které pečlivě byly zaobaleny do lněných šátečků.

Když oltář rozebrán, nalezena pod ním veliká dutina vyzděná a v ní truhlice olovená, starými zámký opatřená. Na truhle ležela deska olovená, na níž napsáno, že v truhlici olovené jest ona hlína, v níž tělo sv. mučedníka Václava od r. 938 až do r. 1346 leželo; jelikož byla dotekem sv. těla posvěcena, sebral ji pečlivě první arcibiskup pražský Arnošt z Pardubic a uložil za přítomnosti samého císaře Karla IV. a mnoha pánův v této truhlici. Po dostavění kaple sv. Václavské byla truhlice ta i s hlinou zase do země vložena a nad ní oltář s ostatky světcovými postaven. Ejhle, jak velikou úctu a lásku měli naši zbožní předkové k ostatkům svého dědice a patrona, že tak pečlivě i o hlinu se postarali, v níž několik století ležely.

Ostatků sv. Václava takto nalezených, jest celkem 10, z nichž některé jsou dobře zachovalé. Zejména dobře zachovalá jest lebka sv. Václava, na níž jsou zbytky i vlasův světlohnedých. V dutině ústní jest posud 8 zubů, dobře za-

chovalých a čistých. Ostatní byly bezpechyby po smrti vyňaty a darovány. V lebce lze posud pozorovati stopu nějakého poranění — snad způsobeného při smrti světcově.

Mimo tyto sv. ostatky, nalezené v hrobě světcově, pátráno bylo ještě po ostatech sv. Václava, jinde již dříve uložených a tu nalezena ve stříbrném poprsí sv. Václava (reliquiari), zhotoveném r. 1486, jakožto dar krále Vladislava, zabalená v hedvábném sáčku dolejší čelist lebky sv. Václava, se šesti celými zuby a dvěma úlomky zubovými. Obrysy lebky shodují se s onou podobou tváře světcovy — kterou spatřujeme na starých vyobrazeních a sochách sv. Václava: podlouhlá, pravidelná tvář ušlechtilého výrazu, vroubená plnovousem. Z těchto starých obrazů uvádíme:

1. Kněžna Emma, vdova po knížeti Boleslavu II., dala asi kolem r. 1000 zhotoviti obrázek sv. Václava, na němž vpodobněn jest, jako prostřední postavy, hlavu jeho pokrývá hustý, naryšavělý vlas, uprostřed rozčesaný, tvář jeho vroubena jest plnovousem téže barvy.

2. Na obraze ve chrámu P. Marie za Tiberou v Římě, asi z roku 1335, jest vpodobněn sv. Václav, s vlasy i vousem světlehnědým.

3. Socha sv. Václava, zhotovená pro chrám sv. Víta kolem r. 1372 Petrem Parléřem, má hlavu, která rozměry svými úplně se srovnává s nalezenou lebkou, kterou tehdy sochař onen viděl a změnil a podle toho pracoval. Tvář sochy té jest velice pěkná, milá a hustým vlasem i vousem ozdobená. Jest to zajisté, pokud lze viděti, věrná podobizna světcova.

Mimo onu část lebky, našly se ještě jiné, menší ostatky z těla sv. Václava, uchovávané po různu v drahocenných relikvářích, křížích, soškách atd. Také arcibiskupský kostel v Olomouci chová větší částku sv. ostatků světcových, jelikož jest zasvěcen sv. Václavu, hlavnímu to patronu arcidiecese olomoucké.

Všecky ostatky nalezené v kapli sv. Václava a v hrobě jeho, byly po skončeném prozkoumání dne 11. května 1911 uloženy prozatímně v pokladnici velechrámu Svatovítského, než bude vystavěn nový nádherný oltář pro ně. A tak můžeme děkovati Pánu Bohu, že

ráčil nám zachovati ostatky našeho slavného světce, svého mučedníka a našeho knížete sv. Václava — patrona a prvního orodovníka našich českých vlastí u Boha — a to po tak dlouhý čas — skoro již tisíc let, většinou neporušené, a objeviti je dal v čase tak bouřném a nepokojném, abychom zpět hleděli na ctnosti svého křesťanského knížete — prováděli jeho šlechetné úmysly, drželi se toho, čeho on se držel, sv. církve Kristovy a tak zase se s pomocí Boží dodělali klidu a pokoje, upevnění víry v národě, ušlechtnění mravů a spokojenosti pozemské. Abychom jako on horlivě Bohu sloužili, zejména věrnými byli ctiteli Krista Pána a Nejsv. Svátosti Oltářní, jako sv. Václav a blahoslavené Marie Panny, Matky Boží, jako on, a tak kráčeje po stopách jeho sv. života, i my jednou došli, jako on, cíle svého, života věčného.

Vážme si tohoto našeho předního světce a vzývejme ho s ostatními patrony našimi — těmito květy, vpučelými v národě našem, aby u trůnu Božího orodovali za lid svůj a vyprosili mu tolik pomoci Boží, aby nezahynul duchovně, nepropadl nevěře a odboji proti jedině pravé církvi Páně a tak také nezahynul tělesně.

Sv. Václav zajisté miluje lid náš jako otec a chce jen dobro jeho, proto spoléhati na něho můžeme, že zastane se nás u Pána Boha. Slavme slavné svátek jeho, den to smrti jeho mučednické, obrazy jeho buďtež ozdobou našich příbytků, jméno jeho necht hojně se dáva při křtu sv. nově narozeným dítkám českým. Sv. Václav jest znamením naší české národnosti, ale také našeho katol. vyznání.

Obojí dovedl spojití v ladný celek. Kdo dnes jedno od druhého trhá, prohrěšuje se na národě samém, neboť mu škodí. Česká naše národnost, tak je úzce spojena s celými dějinami — s církví katolickou, že, jak dějepis učí — održena byvší od ní — hyne a propadá cizáctví. Toho tedy ochraňujž nás Bůh sám, na přímluvu sv. Václava a všech našich sv. patronů.

Svatý Václave, dědici české země, kníže náš! Nedej zahynouti nám ani budoucím!

Boh. Hendl.

Smrt přijde! . . .

Dnes vážné dumy létly hlavou
a chmury obestřely lice
a v duši mé se vyřinulo
těch zašlých dnů již na tisíce.

Smrt přijde, přijde, vím to jistě,
jak zloděj přijde nevtaný
a nepřipravím-li se na ni
v pekelné mne uvede stany.

Co potom? Potom přijde Kristus
a s ním Bůh Otec, vševládnoucí
a spravedlivě soudit budou
ze svého trůnu v slávě skvoucí.

Na zlatých vázkách anděl váží
tíž dobrých skutků a zlých činů
a podá zprávu o tom Kristu,
i Jeho otci, Hospodinu! . . .

Dnes vážné dumy létly hlavou
a naděj lice ozářila,
já spěchala před stánek Kristův
a milost — k smrti vyprosila!

A. M. Kadlčáková.

Slyš, Matko! . . .

Slyš, Matko, moje volání,
když v kapli tvůj lkám
a bol své duše umdlené
v důvěře vylévám.

Slyš, Matko, Panno panen všech,
když k Tobě zní můj hlas,
slyš vroucí prosby duše mé
a útěchu dej zas.

Slyš, Matko, Boží rodičko,
svou láskou plň mou hruď,
chraň protivensství každého,
mé duši těchou buď!

Slyš, Matko, nezamítej mne,
vždyť Tebe jenom mám,
jen k Tobě se svým trápením
se vždycky utíkám.

A Matka Boží vyslyší
mé duše vroucí hlas,
když z kaple domů odcházím,
mám v srdci klid a jas!

A. M. Kadlčáková.

Vzkříšení mládence z Naimu.

Kdož by z nás neznal jména Naimu?
A kdo byl tak šťasten a mohl na své
pouti do Svaté země městečko toto
shlédnouti, tím radostněji naslouchá,
když se předčítá svaté evangelium, kterak
Ježíš, přijda k bráně městečka Naimu,
potkal pohřební průvod a mrtvého mládence
vzkřísil z mrtvých.

Povšimněme si tentokrátě poněkud
více osob, jež hrály při tomto Ježíšově
zázraku nějakou úlohu. Jsou to hlavně:
matka mládencova, která s pláčem šla
za rakví. Dále Ježíš Kristus, který zázrak
učinil, potom zemřelý mladík, jež Ježíš
z mrtvých vzkřísil a konečně lid, který
viděl tento zázrak.

1. Matka mládencova. Je nyní
zvykem, že kdo může, vydá se na cesty.
V létě naplněny jsou všechny vlaky
lidmi, kteří si vyjeli podívatí se na ten
krásný Boží svět. Do Kodaně, hlavního
města říše dánské, přijel kdysi nějaký
professor. Měl s sebou popis tohoto
zajímavého města a vešel do kteréhosi
kostela, kdež měla býti mramorová socha
Spasitelova, již velebil uštětný průvodce
jako umělecké dílo prvního řádu. Pro-
fessor si stoupl před sochu, prohlížel ji
znaleckým okem a pořáde se mu zdálo,
že není na ní nic obzvláštního. Kdosi
z přítomných si ho povšiml a řekl:
pane, chcete-li mítí pravý umělecký po-

žitek, jděte několik kroků zpět, klekněte si na obě kolena a pozorujte sochu ze spodu. Pak uvidíte, jaké je mistrovské dílo.

Není-liž mnoho lidí, kteří ve své domýšlivosti s vysoka, jaksi s patra pohlížejí na své spolublížni, nemají je za hodny, aby si jich blíže povšimli — nemají pokory. Pyšný nevidí tak jasně a neporozumí tak lehce mnohým věcem, které snadno, bez nesnáze pochopí pokorný.

Jak veliký byl zármutek matky, které v Naimu zemřel jediný syn. Byl její jedinou nadějí a byla též vdovou. Snad již slyšela o láskyplném Ježíšovi, snad již zvěděla, že koná zázraky? Pokorně vzhlížela k němu, pokorně své uplakané oči k Němu obracela, a Pán jí pomohl. Ač slovy nevyjádřila své prosby, přece ji vyslyšel.

Jak nařikají rodičové nad ztrátou svých dětí! Jaké přehořké slzy prolévají, když stojí u otevřeného hrobu, do něhož se spouští rakev milovaného syna, milované dcery? Ale pláčete, vy rodičové, také tak úpěnlivě nad ztrátou duše svých dětí, nařikáte, když vaše dítky těžce zhřešili a tak věčné smrti propadly? Jak hrozné případy slyšíme o nezdárnosti mládeže.

Ve Vidni vytýkal v obecné škole ve druhé třídě učitel kterémusi chlapci nějaké chyby, které udělal v domácím úkolu. Vadil se s ním, proč nebyl bedlivější, proč nevěnoval uložené práci větší pozornost. Jako trest mu uložil, aby práci ještě jednou opsal. Žák zdánlivě klidně poslouchal a odstoupil od stolu učitelova, k němuž byl ze svého místa v lavici povolán. Ale hoch místo do lavice, šel k oknu a dříve než si učitel uvědomil, co se vlastně děje, vyhoupl se na okno a skočil z druhého patra na ulici. Padl na dlážku, na níž zůstal ležeti poraněn zevně i uvnitř. Byl dopraven do nemocnice, kdež brzy podlehl svým poraněním. Případ tento dává jistě špatné svědectví o výchově našich rodičů. Dítě, které nečítá ještě úplných osm let, má již takové ponětí o svobodě, nepoddajnosti, nezávislosti, volnosti! Ten moderní duch, ta moderní výchova, vrhají toto příšerné světlo, těžce obviňují mnohé rodiče i vychovatele.

Jak pečlivě starají se přemnozí rodičové o tělesnou výživu, o tělesný výcvik, o tělesnou zdatnost, o tělesnou výchovu! Kdyby se stejně pečlivě starali o výchovu nesmrtelné duše svých dětí, byly by tyto a podobné hrozné případy vůbec nemožny, anebo by byly aspoň ojediněly, kdežto nyní jsou bohužel až příliš časty a četny.

Svaté evangelium nic nepovídá, že by matka mládence Naimského, byla slovy prosbu svou pronesla. Slzy její mluvilily úpěnlivěji a výmluvněji, než by ústa dovedla. Ježíš, jsa vševedoucí, znal její myšlenky, jsa nejvyšše milosrdný, smiloval se a řekl jí: neplač! Ježíš nekárá jejího pláče, nevytýká jí, že prolévá tolik slz, neboť »plakal s plačícími, radoval se s radujícími«.

Vy otcové, vy matky, vy všichni, kteří poddané máte, dejte ruku na srdce a rcete před Bohem, zda plníte povinnosti své k dětem a k osobám, které vám jsou podřízeny. Staráte se o jejich nesmrtelné duše? Pečujete, aby plnili všechny své náboženské povinnosti a žili život pravě křesťanský? Dáváte jim dobrý příklad? Běda vám, nestaráte-li se o nesmrtelné duše dítek, Bohem Vám k vychování svěřených! Běda, není-li čeleď vaše a vůbec všichni, kdož vám jsou podřízeni, vedena v duchu křesťanském a není-li naváděna žiti dle víry katolické.

2. Ježíš Kristus. Jsou lidé, kteří všechny poněkud podivné případy v životě lidském jmenují — náhodou. Ale není žádné náhody, vše co se děje, děje se z vůle Boží, vše řídí prozřetelnost Boží. Připomeňme si slova Ježíšova, jež nám napsal svatý evangelista Matouš: »Zdaliž neprodávají dvou vrbců za penizek a jeden z nich nepadne na zem bez otce vašeho. Vaši pak vlasové na hlavě sčítání jsou. Protož nebojte se; lepší jste vy nad mnoho vrbců« (10, 29—31). Jeden znamenitý vykládač Pisma svatého (Kornelius a Lapidé) navazuje na slova: »bez otce vašeho« a praví: bez řízení, vůle, péče, ustanovení otce vašeho nic se nestane. Čím více a čím spíše postará se Bůh o vás, když jest otcem vaším a nikoliv otcem vrbců; vždyť vás stvořil k obrazu a k podobnosti Božímu, svého jednorozeného syna poslal z nebes na svět,

aby vás vykoupil, v vás sobě poddanými učinil.

Kdyby člověk s otevřenými očima vše pozoroval, ó, jak často přesvědčil by se, že vládne námi prozřetelnost Boží, že Bůh řídí a spravuje všechn svět. Lidé rádi mluví o náhodě a zapominají na prozřetelnost Boží. Ve Švýcarsku bylo pohromadě při přátelském rozhovoru několik sedláků, kteří měli, jak je ve Švýcarsku zvykem, mnoho luk. Jeden z nich, Petr, velice se horšil, že mu jeho soused Langer nechce ponechat dosti vody ku zavodňování. Tu mu Langer odpověděl: ty, Petře, nemáš nikdy ničeho dosti, pořád ti něco schází. Ani té vody ti dosti nedodávám, ač teče na tvou louku celý potok; bude potřebí, abych ti dal jednou i do rakve konev s vodou. Stalo se, že nedlouho potom sedlák Petr zemřel. Nesli ho do kostela hodně vzdáleného; na cestě zpozorovali, že jde z rakve kouř. Postavili maryl na zem, z blízkého domu přinesli kladivo a dláto, odpáčili víko rakve a jeden z přítomných utíkal pro vodu. Donesl konev vody a aby uhasil hořící šaty, vylil do rakve plnou konev — a byl to týž Langer, který před krátkou dobou nebožtíkovi totéž předpověděl. Byla to náhoda, či chtěl Bůh ukázat, že k ničemu není neustálé vedení processů, neustálé soudní žalování? Každý ze čtenářů rozsud sám — byla to náhoda, či promluvil tu Bůh?

Mnohý, kdož slyšel předčítati dnešní svaté evangelium, pomyslí si: náhodou přišel Ježíš ku branám města Naimu, právě v tom okamžiku, když nesli na hřbitov mrtvolu mládenčovu. Jak často je nám Ježíš všemohoucí tolik blízký, stojí u nás, je v naší bezprostřední blízkosti, podává nám ruku svou, ale my ji odmítáme a nepřijímáme. Jak šťastné bylo toto setkání u brány naimské! Nikdo jiný nemohl vdovy potěšiti, než Pán nad životem a smrtí — nikdo jiný nemohl syna vdovina z mrtvých vzkřísiti, než ten, jehož poslouchal život a a smrt. Aníž Ježíš něco poručil, zastavili se ti, kteří nesli maryl, Ježíš přistoupil k mrtvému a řekl: mládenče, tobě pravím, vstaň! I posadil se, kterýž byl umřel a počal mluvit.

Ó, jak často volá dobrotivý Ježíš i k nam duchovním způsobem: pravím tobě, vstaň! Jak často volá Ježíš k naší duši, již jsme poskvrnili těžkým hříchem: vzpamatuj se, synu, dcero, vstaň z mrtvých hříchů a čiň pokání, přičiň se, aby duše tvá obživla, aby se vzkřísila k životu věčnému. A jak mnozí jsou, kteří neuposlechnou tohoto volání. Dny, měsíce, ano snad léta žijí ve hříchu. Uposlechni každý tohoto varovného hlasu svého Vykupitele, vzpamatuj se, čiň pokání, polepši se Mladík z Naimu vstal k novému životu, i ty vstaň, obživni duchovním způsobem.

3. K životu vzkříšený mladík. Naše přísloví pravi: mladý může, starý musí (zemřít). Mnoho je mladých lidí, kteří se nijak nestarají o smrt; říkávají: jsem mladý, jsem mladá, nezemru, dlouho bude trvati, než mne Bůh zavolá. Povšimni si, mládeži, mrtvého, o němž vypravuje dnešní svaté evangelium: byl mládenec a byl tedy mladý a zemřel. Má někdo z mladých lidí ujištění, že nezemře ve svém mládí, že dočká se dlouhého života? Neplatí pro mladá: určeno jest každému jednou umřítí? Proto i ty mládeži pamatuj na poslední věci, vzpomeň si častěji: i já mohu, ač jsem příliš mlád, zemřít. Ale otaž se: jsem připraven? Kdyby mne v tomto okamžiku Bůh k sobě povolal, kde by se octla duše má? Mládeži, varuj se všech hříchů a častěji si opakuj slova moudrého krále Šalomouna: »pamatuj na stvořitele svého ve dnech mladosti své, prvé než přijde čas trápení a přiblíží se léta, o nichž diš: nelíbí se mi.« (Kor. 12, 1.)

Mládenec naimský je odstrašujícím příkladem nejenom mládeži, ale vůbec každému z nás. Každý z nás bude tak živ, aby, když Pán zavolá, byls pohotov. Každý použivej vloh, jež ti Bůh udělil, pracuj o spásu své duše a přičiň se, abys druhým byl dobrým příkladem a nikdy nedal pohoršení. Lidé se sice vymlouvají a říkají: není mi možno v mém povolání se osvědčiti jako pilný katolik, nemám času, nemám vloh, nemám příležitosti, abych prospěl bližnímu. Nikdo se takto a podobně nevymlouvaj, kdo vážně chce, jistě často najde příležitosti milovati Boha i bližního. Uvažuj

o následujícím příkladě, zdali bys nemohl podobně činiti.

Jeden kovář v Belgii s velkou bolestí pozoroval, jak mnoho lidí jest, kteří urážejí Boha nesmyslným klením. Vyprávěl své stesky několika podobně smýšlejícím kamarádům a usnesli se, že založí spolek proti klení. Sotva se vytasili s tímto návrhem, měli tolik nepřátel, že se až zalekli. Nač zaváděti něco nového, kdo jakživ slyšel, aby kovář se pokoušel založiti nový spolek, nemáme těch spolků až příliš mnoho; takto a podobně volali horlivci, ale statečný kovář nedal se zastrašiti. Pracoval dále, vytrval v započatém díle a brzy přidalo se k němu čtrnáct podobných horlivců. Za 25 let svého působení obrátili 13.478 lidí, že zanechali klení, odstranili 4860 divokých manželstev, pohnuli 204 židy, že se dali pokřtiti a odstranili 12.140 špatných a nevěreckých časopisů z rozličných rodin. Ejhle, viz příklad, jak se zachovati máš. Kdo chce, může pracovati; stále naskytá se mu příležitost, jen jí použivej.

IV. Lid. Konečně si povšimneme zástupu lidu, který byl přítomen, když Ježíš mládencovi vrátil život. »Pojala pak všechny bázeň a velebili Boha, řkouce: prorok veliký povstal mezi námi a Bůh navštívil lid-svůj.« Všichni přítomní byli přesvědčeni, že může mrtvého jen Bůh vzkřísiti, proto cítili v srdcích svých přítomnost boží a hrůzou byli pojata. Zapomínáme často na přítomnost boží, žijeme, jakoby Boha ani nebylo. Kdokoliv z nás míní hřešiti, vzpomeň si, že i kdyby tě nikdo z lidí neviděl, přece tě vidí a o jednání tvém ví vševědoucí Bůh. Před očima lidí může býti čistý jako neposkvrněná lilie, Bůh však ví, zdali je duše poskvrněna hříchy anebo je-li nevinná.

Avšak ti, kteří přítomni byli, když Ježíš mládenci život navrátil, nespokojili se jenom tím, že je všechny pojala

hrůza, ale vypukli v živý jásot a plni nadšení volali: »prorok veliký povstal mezi námi a Bůh navštívil lid svůj.« I my, katolici, máme Boha svého mezi sebou, bydlí uprostřed nás, na našich oltářích. Každého dne obětuje se v našich kostelích obět nového zákona — mše svatá. Kdykoliv se slouží tato novozákonní obět, sestupuje Ježíš Kristus na oltář. Jeho radostí jest, býti mezi námi. Ale bohužel, jak málo je našich, kteří by i ve všední dny spěchali do kostelů, aby mohli býti přítomni této oběti

Vše, co máme, od Boha jest a my tak nevděční jsme, tolikerá a tak častá dobrodini, jež nám štědrý Bůh uděluje, splácíme černým nevědekem. Kolik osad je vzdálených od chrámu Páně, přáli by si, aby mohla u nich každodenně sloužena býti mše svatá, ale není možno, aby jejich přání bylo vyplněno. Proto, kdo jsi blízko kostela, v němž se každého dne slouží mše svatá, přijď a klaněj se Ježíši, skrytému v nejsvětější Svátosti oltářní.

Ti, kteří přítomni byli, když Ježíš mrtvého mládence naimského vzkřísil z mrtvých, velebili Boha. Budtež i naše řeči plny chvály Boží, nikdo neposkvrň úst svých ničím, co by bylo proti Bohu a proti jeho svaté víře. Povzbuzujme jeden druhého, dávejme si vespolek dobrý příklad, uctivejme Ježíše, který bydlí mezi námi ve svatostánku. Volejme z hloubi srdce svého: pochválena budiž nejsvětější svátost oltářní!

Konec. Povšimneme sobě napomenutí, jež jsme právě četli Umiňme si, že se zachováme podle nich. Prosme Ježíše, aby nám dal milost, aby duše naše nebyla mrtva, ale byla živa pro nebe. Pokud možno, choďme často a rádi na mši svatou. Navštěvujme chrám Páně i ve všední den. Obnovujme často pevné předsevzetí. Jež chceme býti věrnými syny, věrnými dcerami Pána našeho, Ježíše Krista. Amen. *Ignác Zhdněl.*

Ztracené dědictví.

Moudrý vypravovatel zdařilých podobností — otec Bonaventura, vypravuje mezi jinými i toto: Geront, bohatý stařec, chtěl, an cítil blížiti se konec života svého, učiniti poslední pořizeni o majetku svém. Neměl žádných příbuzných na živé, neboť před ním zemřeli; přemýšlel tedy, komu by z cizích bohatství své odkázal. Vzpomněl si na dávného svého přítele, jenž požeňán byl četnou rodinou a vyvolil si z jeho synův jednoho za svého dědice. I psal mu, aby přijel k němu do Paříže. Byl to mluvka, který se právě chtěl oženiti, ale měl malické jmění; proto zajisté s radostí přijal zprávu o bohatství, které mu jakoby s nebe do klína spadne a odebral se ihned ku svému dobrodinci. Tento uvítal jej s velikou vřelostí a opětoval mu, že zamýšlí ho učiniti dědicem všeho, co má.

Kleon, tak se mladík jmenoval, pobyl nějaký čas u strýce, ale brzy se mu jednotvárný život zprotivil a proto každého dne, sotva že lžici odložil, do města odešel k rozličným radovánkám a přicházel obyčejně pozdě v noci domů, tak že starce již před spaním nezastihl. Tak si zvykl poněmáhle nevázanému životu ve velikém městě s veselými druhy a zapomínal na dobrodince svého, který si přál, aby v jeho společnosti větší část dne trávil. S takovým tedy chováním jeho Geront spokojen býti nemohl, neboť očekával více lásky a více šetrnosti. I prohodil před sluhy svými leckdy, že Kleona, zůstane-li takovým, vůbec dědictvím neobmyslí. Sluhové to záhy donesli Kleonovi, který se ulekl a slíbil, že opomenutí své napravit. Několik dní se nutil alespoň u stolu děle se starcem se baviti, avšak brzy zase vrátil se ke starému životu, a nejen dny i noci trávil mimo dům dobrodince svého. Geront se rozhořčil a uvažuje, že by dědictví v takých rukou dobře uloženo nebylo, zavolal notáře a odkázal celé jmění své velké nemocnici pařížské. Roztrpčení a rozčilení, které mu lhostejnost Kleonova způsobila, bylo příčinou, že upadl do nemoci a za několik dní zemřel.

Kleon byl právě ve víru svých radovánek a jelikož po několik dní se doma ani neukázal, nevěděl co se stalo a tak přišed jednoho večera, nalezl starce v rakvi a slyšel, že nesmí ani toho nejmenšího z dědictví očekávati. Zpráva tato Kleona ohromila. V hrozném rozčilení začal zuřiti sám proti sobě, rval si vlasy, nehty i obličej drásal, kousal se do rukou a křičel strašně, tak že ho svázati musili, aby si snad život nevzal v zoufalství svém. To však nebylo vše. Kleon v dřívější své hřivivosti netoliko jmění své promarnil, nýbrž i dluhy nadělal, odkazuje věřitele na budoucí dědictví. Nyní však, když rozneslo se, že vyděděn jest, obléhali ho již druhého dne četní věřitelé, a když nemohl platiti, dali jej vsaditi do žaláře.

Nyní dostoupila zoufalost jeho svého vrcholu. Mohl v hojnosti a vážnosti jen býti a nyní viděl se v nejhroznějším stavu, uvězněna a bez naděje, zdali kdy z vézení vyvázne. Tato ukrutná myšlenka byla pro něho strašnou trýzní, tak že několikráte se pokoušel, vzíti si život. Nepodařilo se mu to; ale ohromné hoře, jež jej hryzlo, nahradilo mu ocel i jed a učinilo brzo konec smutnému jeho žiti.

Není tento zoufalý mladík obrazem nenapravidelného hříšníka? Upadl do šílenství proto, že pozbyl časného štěstí a pro viny své v dočasně chudobě a hanbě se viděl; což teprve ale trpěti budou v pekle zatvrzeli hříšníci, kteří vlastní vinou nevýslovné, nekonečné štěstí ztratili a sebe sama do propasti hrozných, nekonečných muk uvrhli. O uvažujme jen příklad tento! Jak bláhový jest hříšník, jenž na místě, co by křesť. životem překrásné štěstí, jež Bůh sám jim nabízí, si zabezpečiti mohl, na místě, co by přízeň jeho, častou modlitbou a věrností k přikázáním jeho si udržeti měl, nedbá toho, zapomíná na to, vrhá se všem marnostem, všem zpodilostem světským v náruč; myslí jen na to, jak by náruživostem svým hověl, smyslům lahodil, všech radostí hříšných plným douškem užíval. Co pak se stane, když po smrti má ujeti se dědictví nebeského,

Svatý Václav.

kteřé ho navždy bohatým učiniti má? Místo dědictví uslyší v hrozném zoufalství, že není v nebi proň místa, uzří se obtíženým hroznými dluhy, za které Spravedlnost božská vykáže mu strašlivý žalář, kdež ho bez ustání hrýzti bude červ nejhroznějších výčitek svědomí. Mladík náš došel alespoň ve smrti konce svého neštěstí, ale muka hříšníků nebudou mít nikdy konce. Jen zničení by mohlo je od nich vysvoboditi, ale duše jest nesmrtná, žije na věky.

Jak hrozný to obraz! Avšak zoufati nemá nikdo! Dokud duše v těle, dotud vždycky ještě naděje. Není však radno odkládati s pokáním a polepšením se, aby snad nebylo pozdě. Bůh zajisté nikomu nedal ujištění, že s milostí svou čekati bude, až se hříšniku uzdá; naopak pravil: nevíte dne ani hodiny. Milost Boží neustále se nám nabízí

v církvi sv. ve svatých svátostech, kdo včas však jich neužívá neb jimi pohrdá, ubíhá v nebezpečí, že na konec jí nedostane. A konec takový bývá smutný pro smutnou svou věčnost. Proto s Augustýnem včas se postarejme o život svůj, co kde chybi, nahradme, co špatného jest, opravme, a za hříchy Bohu kajcností zadost učinme. Potom steče nejen krev Spasitelova na nás a obmyje nás, a jako balsám uzdraví rány duše naše. Jen zatvrzelost má za následek zavržení, kajcnost vede k radosti věčné, nebof velká jest radost v nebi nad hříšníkem pokání činícím. Jsme dítkami Božími, dědici království Božího, spoludědici Kristovými, nechtějme ztratiti tak veliké poklady pro malichernost světskou. Žijme s Bohem na světě a on dá nám žíti s ním i na věčnosti.

Boh. Hendl.

Obrázky z katolických missií.

Podává MAXIMILIAN WEINBERGER.

XVI. Pevná víra čínského seminaristy.

(Dokončení.)

V lednu r. 1910, osm dní před čínským novým rokem, přišel otec opět. Plačky pravil synovi: „Tvá matka zemřela; musíš hned se mnou na pohřeb.“ S pláčem přišel Josef ke mně a sdělil se mnou, že jeho matka je mrtva. Když jsem se ho tázal, chce-li nyní jíti domů, odvětil klidně, že to ještě nemůže jistě říci. Hleděl jsem ho potěšiti, ale upozornil jsem ho zároveň, že je mi celá věc podezřelá, že mi nelze věřiti, že by jeho matka byla skutečně mrtva. Potom jsem povolal otce k sobě a ptal jsem se ho, je-li už matka pochována? „Nikoliv,“ odpověděl. — „Kdy umřela?“ — „Před šesti dny.“ — „Jak je to tedy možno, že jsi mohl po její smrti vykonati

cestu tak dalekou (4 dny), aby jsi svého syna odvedl? To je přece proti zdejšímu obyčeji; tys měl vlastně poslati za sebe někoho jiného. Dostanu-li od vašeho missionáře zprávu, že matka tvého syna zemřela, půjde okamžitě domů.“ Ježto otec pozoroval, že jsem ho prohlédl, nemluvil více o smrti matčině, ale pravil: „Slíbil jsi, že po třech letech bude chlapec moci jíti domů. Nyní je tomu více než tři léta, co je u vás, propusť ho tedy. Ty jsi to sám řekl.“ Odpověděl jsem mu klidně: „Chce-li tvůj syn jíti domů, dobře, nechať jde.“ Ale Josef nechtěl. Tu se otec velmi rozhněval, nadával, vyhrožoval a křičel. Chlapec prchl strachem do kaple. Snažil jsem se otce upokojiti; sotva jsem jej dostal ze své světnice. Co nyní? Otec vyhrožoval, že nás u soudu zahaluje a odešel. Biskup, jemuž jsem věc

přednesl, mnil, že za těchto okolností nemáme chlapce déle u nás podržeti, a kdyby otec opět přišel, abychom mu syna vydali. Josef slyšev to, byl pln strachu a úzkosti. Ale otec už nepřišel. Matka ovšem neumřela, ba nebyla ani vážně nemocna. O otci jsme více neslyšeli a syn studoval pokojně dále.

Dne 30. dubna přišel k nám neočekávaně jeden z jeho příbuzných, bratr jeho matky na návštěvu. Přál si se svým synovcem mluvit. Netuše nic zlého svolil jsem. Privil mu, že přichází sem náhodou, že je právě na cestách za obchodem — provozuje totiž malý obchod — a že se zde zastavil, aby zvěděl, jak se mu vede. Choval se ke chlapci velmi přívětivě a o návratu domů se ani nezmínil. Následujícího dne — bylo to v neděli 1. května — prosil Josef za dovolení, aby směl svému strýci ukázatí kostel; po sv. požehnání, že chce dále cestovati. Dovolil jsem to, ale hoch od toho okamžiku zmizel. Naposledy byl viděn se svým strýcem po sv. požehnání, ale potom nebylo po něm ani stopy. Nezanednal o sobě žádné zprávy a také nic nevezal s sebou. Když se ani večer nevrátil, nedomníval jsem se jinak, že byl násilně odveden. Také biskup byl toho náhledu, doložil však, že nyní se ukáže, je-li Josef ve svých úmyslech pevný.

Dlouho jsme o něm nic neslyšeli. Teprve 13. května odpoledne znenadání se vrátil. Všichni jeho spolužáci se sešli, aby zvěděli, jak se mu za ten čas vedlo. Věc se přihodila takto: Na prosbu svého strýce vyprovodil ho až k městské bráně. Strýc byl velmi vlidný a mluvil o lhotejných věcech. Najednou vyřítíl se za posledním domem z ulice otec s dvěma muži a chlapce se chopili. Ač se bránil jak mohl, byl spoután a odvečen. Všecky prosby, aby mohl aspoň svůj oděv a obuv zaměnití, nic nepomohly; musil domů. Cestou se mluvilo málo; konečně 4. května dorazili do domu strýcova. Tam měl zůstatí až do své svatby, která se již 8. května měla konati. Ke svatbě bylo již všechno přichystáno, svatební hostina připravena, hudebníci objednáni. Dne 8. května měl ženich z rána na pékném čínském voze pro nevěstu do jejího 2¹/₂ hodiny vzdáleného domova přijeti. Otec byl rodině nevěstině vše vysvětlil, proč se svatbou se tak dlouho otálelo. Zatím byl Josef dobře střežen, aby neprechl; jakoby se o jeho svatbu ani nejednalo, byl

velmi vážný, mluvil málo a modlil se pilně růženec. Večer před svatbou přišli už někteří hosté. Aby mohli býti všichni v domě umístěni, měl Josef se svým strýcem a s několika pacholky spátí ve vedlejší místnosti. Vedle byli přivázáni také mezci, kteří měli příštího dne do svatebního vozu zapraženi býti. Otec sám spal z opatrnosti bezprostředně přede dveřmi na voze.

Josef byl velmi nepokojný a smutný a ač přísně střežen, pomýšlel přece na útěk. Okolo půlnoci vstal strýc, aby nakrmil mezky. Domnívaje se, že chlapec spí, zavřel tiše dvře za sebou a venku zasadil řetěz do háku. Této příležitosti použil Josef k útěku. Čínané dvře dobře neuzavírají a tak se mu podařilo ruku prostrčiti a řetěz pozvednouti. Tiše otevřel dvře a zase je za sebou zavřel. Když se strýc vrátil, našel dvře zavřeny a na útěk chlapcův ani nepomyslel. Josef zůstal v tmavém koutku tak dlouho ukryt, až se domníval, že všechno pevně spí a potom vyšinul se na nízkou dvorní zeď a sestoupil na silnici. Vše dalo se tak opatrně, že ani pes nezaštěkal.

Abý své pronásledovatele oklamal, nedal se hned směrem k Jenfu, nýbrž utíkal půl hodiny směrem opačným. Byla hvězdná noc a Hawleyova kometa zářila tak jasně, jakoby chtěla uprchlíku ukazovati cestu. Neslyše potom pronásledovatele se blížiti, pokládal se za zachráněna a umírnil své kroky. Domnívaje pak se, že ho možná bude otec hledati u missionáře té krajiny, vyhnul se osadě, kde missionář síděl. Tak cestoval bez peněz celý den, k večeru však trápil jej hlad tak velice, že jakéhosi starého muže prosil o kousek jídla. Stařec nejen že mu dal jísti, ale upozornil ho též na blízkou křesťanskou osadu. Tam tedy zaměřil své kroky, tam nastal bratrské přijetí, pohostinství, ano dostal i peníze na další cestu. Takovoto případy bratrské lásky pozoroval jsem mezi našimi křesťany už bezpočtukráte. Oklikou vydal se nyní chlapec na cestu do našeho semináře v Jenfu. Nejprve přišel k čínskému knězi, který ho dobře znal, laskavě přijal a posílil. Následujícího dne přišel do naší ústřední velké stanice v Dätja, kde jeho dřívější učitel P. Jürgens řídí školu. Tam byl přede všemi úklady bezpečen a proto jeden den si odpočinul. Sláb a náramně unaven přišel konečně následujícího dne k nám. Za ten krátký čas vykonal cestu 80 hodin a jakoby

se nebylo nic stalo, dal se ihned do svých studií.

Není-li tázán, nemluví nikdy o svém utrpení. Jen když mně o svém strašném hladu vypravoval, který trpěl na cestě k nám, vstoupily mu slzy do očí. Jak se právem domníval, přišel otec časně z rána do města, kde bydlí missionář toho kraje. Když ho tam nenalezl, byl přesvědčen, že je jistě zase v Jenfu v semináři. Brzy na to sdělil s námi zmíněný missionář, že otec mírní, provázen pěti muži, chlapce zase odvléci. Abychom všem nepřijemnostem předešli, poslali jsme Josefa potají ke vzdálenému missionáři. Zdálo se však, že sám Bůh mírní násilně zakročiti. Otec, ubíraje se totiž se svými průvodci do Jenfu, aby svého syna násilím odvedl, byl přepaden loupežníky, o peníze ano i svůj oděv oloupen a tak přinucen domů se vrátiti. Jakmile jsme se toho dověděli, přišel Josef opět do semináře. Avšak poslední události dojaly jej tak, že těžce onemocněl a my jsme se o jeho život obávali. Nyní se zase zotavil. Zdali však také otec jeho změní své záměry? Josef je pevně odhodlán, že u nás zde zůstane, a státi se knězem, jest jeho nejvroucnějším přáním. Jest již 21 roků star a ví, co činí. Denně chodívá ke sv. přijímání; při tom je veselý, úslužný a ochotný: vzorem pro své spolužáky.

Tato, jakož i mnohé jiné příhody podávají důkaz, že mezi čínskou mládeží jsou mnozí jinoši, kteří by mohli se státi dobrými kněžími. Mezi všemi missijními zeměmi dodává církvi katolické nejvíce domorodých kněží Čína. Národ však, který mravně tak vysoko stojí, že hned na počátku nejkrásnější květy katolického křesťanství, panictví a kněžství vydává, zasluhuje zajiště zvláštního povšimnutí a je hoden velkých obětí, které dobročinný katolický svět ve prospěch této missijní země přináší.

XVII. Z nejnovější japonské missijní stanice.

Naše nejmladší japonská stanice — přise missionář P. Friese — je Takata, pole to činnosti dosud zcela neznámé. Byl tam sice již před 15 lety ustanoven katolický missionář, avšak pro odpor obyvatelstva, asi 30.000 duší čítajícího, nemohl se tam

udržeti. Později pokoušeli se protestanté v této pevnůstce buddhismu se usaditi, ale marně. Jejich škola byla zbořena a protestantští kazatelé uchýlili se do vzdáleného města Niigaty. Nejstarší ze stávajících nyní křesťanských osad je obec Methodistů. Později založili zde stanici Angličané a loňského roku za příčinou zřízených zde velkých vojenských kasáren, dostavili se i missionáři katoličtí. Mezi vojáky jsou totiž také mnozí katolíci. Ovšem od té doby, co se přistěhovalo vojsko, nabývá město znenáhla rázu moderního a konservativní povaha obyvatelstva víc a více mizí. Také buddhismus se rychle rozpadává a je naděje, že svým časem mnozí ctitelé Budhovi, až jednou pravou víru poznají, s toutéž horlivostí se jí přidrzí, s jakou nyní Budhu uctívají.

Nablická missijní stanice je ovšem teprve v prvních počátcích. Na nějaký kotlíček, byť i ze dřeva, nelze zatím pomyslet. Stanice nemá zatím nic, než natřené dům, kde jedna světnice, pokud to šlo, na kapli byla upravena. Na nedostatek místa si naši nedělní návštěvníci dosud zřídka stěžovali. Lze li očekávati větší návštěvu, pošine se papírová stěna vedlejší světnice, a je-li třeba i třetí světničky, anebo docela odstraní, a celé poschodí je pak jedinou místností. Stanice s kaplí stojí na bývalém majetku chrámovém a mým sousedem je buddhistický bonca, t. j. mnich. Tato čest ovšem mnoho neznamena, neboť je prý v Tabaté na 120 buddhistických chrámů. Ježto chrámových příjmů stále ubývá — znamená to, že i zde nevěry a náboženské lhovosti stále přibývá — přicházejí boncové do peněžních neznází a jsou nuceni chrámovou půdu po částkách prodávati. Dříve byl chrám mělo pana souseda pokládán bohatým, ale časy se změnily a zhoršily, a to tím více, ježto prý nynější pán chrámu následkem příliš horlivého studia buddhistického bohosloví, se trochu pominul rozumem. Jako pokojný soused, chtěl jsem mu udělati návštěvu, ale všechna námaha, abych byl připuštěn, byla nadarmo; patrně nebyl novým sousedstvím valně potěšen. Kdyby byl později nucen chrám prodati, byla by koupě pro nás velmi výhodná a z chrámu pohanského bylo by snadno vybudovati chrám křesťanský. Než po lidsku řečeno, je na uskutečnění takových plánů malá vyhlídka

i v tom případě, kdyby naše sv. víra zde pevně zapustila kořeny, což ostatně pevně doufáme.

Počet křesťanů je dosud velmi skrovný. Přišel sem nalezl jsem zde dvě křesťanské rodiny, které před jedenácti roky, když se zde postavila velká věznice, jako vězenští úředníci sem z Niigaty přeloženy byly. Ježto sem katolický missionář jenom jednou za rok, v čas velikonoční přicházel, vytratila se časem mnohá křesťanská pravda z jejich paměti. Jedna z rodin, která má jen jedno a to nevlastní dítě, a tudíž vezdejšími starostmi není tolik stísněna, stala se zatím velmi horlivou. U druhé rodiny jde to s křesťanstvím trochu pomalu; ne snad, že by nebylo dobré vůle, ale na otce rodiny doléhají velké starosti. Má deset dětí a to i v Japonsku něco znamená. Jinak je dobrým křesťanem a už několikrát vyslovil přání, že by také rád pro rozšíření víry něco učinil. Příští neděli chce veškeré své čelné sousedstvo svolati do svého domu, vlastně bídné chatrče, kde potom já a katechista, dále pak on sám a

druhý křesťanský úředník křesťanské pravdy přednášeti mají. Jestliže schůze ta dobře dopadne, bude se budoucně tímtež nebo podobným způsobem sv. evangelium zdejšímu obyvatelstvu hlásati. Svých vlastních dětí však učiti se katechismu zatím nenechá; slibuje, že tak učiní, až budou lepší časy. Chápu to zcela dobře, neboť hlad bolí všude, i v Japonsku. Sám vydělává, podle práce, 25—40 korun měsíčně, kdežto na stravu a oděv nejméně 60 korun potřebuje. Tu nepomůže složití ruce do klína, tu třeba pracovat; nedostávající se peníze samy nepřijdou. Na štěstí zadávají se zde v městě práce háčkovací a to se mu zdálo býti jediným prostředkem, aby netrpěl hladu. Proto všichni, malí i velcí, musí, jakmile jenom prsty dovedou ohýbat, do práce. Jakmile děti nejkratší cestou přišly ze školy, odloží ihned knihy a počítadlo, které v Japonsku k výzbroji školní vždy náleží, do nejbližšího kouta a zasednou rychle za dlouhý stůl a pletou a háčkují. Ve škole bylo jim se starati o potravu duševní, nyní hledí si výživy tělesné.

(Příště ostatek.)

Obrázky z pouťi palestinské.

Podává poutník číslo 406.

Již dlouho nemohl jsem milým čtenářům podati nový obrázek z naší pouťi do Sv. země v r. 1910 konané, a sice nemohlo se tak státi pro nával jiných důležitých prací. Za to chci to zanedbání nyní napraviti a zavéstí milé čtenáře naše na hory sv. Jana.

Dne 18. srpna večer přišla do našeho hospice u Assumptionistů zpráva, že naše skupina podnikne 19. srpna časně ráno pout na hory sv. Jana. Již doma slyšel jsem a četl o tom, že je to nejkrásnější krajinka v okolí Jerusalema, že tam milo pobýti si, že tam jako v ráji, protože více pramenů vody vytéká z hor svatojanských.

Proto jsme se všichni těšili, až nám bude řečeno, že pojedeme na hory svatojanské. Když při večeři bylo oznámeno, že zítra (19. srpna) je naše cesta na hory sv. Jana, tu zaplesali všichni radostí. Chvála sv. Janu Křtiteli, zítra uvidíme místo narození jeho, velikého to proroka a předchůdce Páně! Radostí jsme ani spáti nemohli. Ráno bylo ještě přítmí a již byli naši poutníci všichni na cestu připraveni a ve velké dvoraně dole shromážděni. Před hospicem stály po vozy najaté. Vsedali jsme do nich po 5 osobách a již hrčely vozy jeden za druhým po kamenité cestě dolů, vzhůru a zase dolů, asi 1 hodinu. Ráno byla cesta dosti pří-

jemná, okřáli jsme na čerstvém vzduchu, ale za to nadýchali jsme se prachu dosti. Na cestě potkávali jsme muže i ženy arabské, nesoucí zeleninu a rozličné plody na trh do města, anebo pohánějící velbloudy a osly s břemeny. Slunéčko již pořádně hrálo a již jsme stírali krůpěje potu houbami. Po 1hodinné cestě povozy zastavily na silnici a my slezli s vozů, sestavili se do průvodu a šli dolů do údolí a zase nahoru, modlíce se růženec radostný ke chrámu sv. Jana Křtitele, u něhož jest klášter otců františkánů. My kněží jsme sloužili mši sv. v tomto krásném kostelíčku sv. Janu Křtiteli zasvěcenému. Kostel má tři lodě, klenutí a kopule spočívají na mohutných pilířích. Podlaha jest krásným mramorem vydlážděna a částečně i mosaikou vyzdobena. Mramorový oltář jest ozdoben krásnými sochami Panny Marie, sv. Joachima a Anny, sv. Zachariáše a Alžběty. Před mramorovým stolem stojí v životní velikosti dvě překrásné sochy sv. Františka a sv. Kláry. Chrám tento jest nejkrásnějším ze všech kostelů, které náležejí otcům františkánům. Obrazy představují sv. Jana na poušti a stěti sv. Jana. Na konci levé lodi vedou schody do jeskyně, upravené za kapli, místo to narození sv. Jana, nad něhož mezi syny lidskými nepovstal větší. Lamy hoří ustavičně před a pod oltářem mramorovým, kde je znamení s nápisem: Zde předchůdce Páně se narodil. Mramorové reliefy představují nám rozličné doby ze života tohoto velikého světce. Zde tedy narodil se sv. Jan, jehož narození zvěstoval anděl Gabriel Zachariášovi ve chrámě jerusalemském. Nad narozením slíbeného dítěte přeplyvalo srdce Zachariášovo radostí a díky; proto pln jsa Duchem sv. velebil Boha a prorokoval říka: „Požehnaný buď Pán Bůh israel'ský; neboť navštívil lid svůj a připravil vykoupení jemu, jehož byl skrze ústa svatých proroků svých na všechny časy zaslíbil. I chce nás vysvoboditi nyní z moci nepřátel našich a z rukou všech, kteří nenávidí nás. I chce učiniti milosrdenství s námi, jako oněhdy s otcí našimi a rozpomenouti se na svatou smlouvu svou, na přísahu, kterouž přísahal Abrahamovi otcí našemu. Chce nám dáti, abychom, z ruky nepřátel našich jsouce vysvobozeni, beze strachu sloužili jemu ve svatosti a spravedlnosti po všechny dny života svého. A ty, dítě mé — pravil, obrátiv se k ma-

lému Janovi — prorokem nejvyššího slouiti budeš. Nebo půjdeš před tváří Páně připravovati cesty jeho a vésti lid jeho k poznání spasení, na odpuštění hříchů, skrze srdečné milosrdenství Boha našeho, v němžto navštívil nás, vyšel z výsosti, aby posvítíl těm, kteříž ve tmě a v stínu smrti sedí a nohy naše zpracoval na cestu pokoje.“ Také my jsme za příkladem sv. Zachariáše zapěli chvalozpěv: Požehnaný buď Pán Bůh israel'ský. V levé lodi jest kaple sv. Alžběty. Okolo chrámu postaven františkánský klášter a hospic pro poutníky. Po pobožnosti a po modlitbách k počtě svatého Jana Křtitele, byli jsme pohostěni snídaní, kávou a pšeničným chlebem, hrozny a dobrým vínem. Takto občerstveni jsme šli zase dále údolím a na horu k druhému vrchu, modlíce se sv. růženec, k místu, kde setkala se sv. Alžběta s Pannou Marií, která přichvátala z Nazareta k své příbuzné, aby jí zvěstovala poselství Boží a též posloužila ve starobě její. Šli jsme okolo studně mariánské, trochu jižně od osady položené, jež má jméno své od Panny Marie, která sem chodila pro vodu. Okolo je pořáde množství lidu i domácích zvířat. Odtud svádí rolníci prameny vody do svých blízkých zahrádek. Mohamedáni mají nad tímto pramenem místo k modlení a koupelnu. Veliký strom morušový stíní toto idyllické místočko. Voda z tohoto pramene jest dobrá a zdravá, které jsme se i my s chutí napili. Odtud zase se stoupá vzhůru ku kostelíku Navštívení Panny Marie. Od roku 1621 měli tu františkáni jen kapli z nouze; až r. 1861 byla při přestavbě objevena původní svatyně s pramenem. Kaple tato jest vlastně vystavěna nad 2 jeskyněmi se 2 oltáři, z nichž jeden připomíná návštěvu Panny Marie a druhý obřezání sv. Jana Křtitele. Zde tedy pozdravila Alžběta Pannu Marii a zvolala hlasem velikým: Požehnaná ty mezi ženami a požehnaný plod života Tvého! Odkud ta veliká milost, že matka Pána mého přišla ke mně? Blahoslavená jsi, žes uvěřila; neboť vykonáno bude, co tobě od Pána pověděno jest. Zde zapěla nejsv. Panna přerokozkošný chvalozpěv: »Velebí duše má Hospodina a duch můj plesá v Bobu. Spasiteli mém, že shlédl na ponížení dívky své. Aj, od této chvíle blahoslavenou mne nazývají budou všickni národové; nebo veliké věci učinil mi ten, jenž mocný a jehož jméno svaté jest. On

milosrdný jest od pokolení až do pokolení bojcím se ho. Činí moc ramenem svým a rozptyluje pyšné v myslí a srdce jejich. Mocně sesazuje s trůnu a povyšuje ponížené. Lačným dává statky a bohaté pouští prázdné. Ujímá se Israele, služebníka svého, rozpomenuv se na milosrdenství své, jakož byl mluvil k otcům našim, k Abrahamovi a potomkům jeho na věky. Do pravé zdi kaple jest zazděn kus skaliska s otiskem malého dítěte. Vypravuje se o tom následovně: Když přišli katové Herodesovi také sem pobítí veškerá pacholata, až do stáří dvou let, prchala Alžběta a v úzkostech srdce svého přitiskla pacholátko na tvrdé skalisko, jež povolilo a přijalo otisk malého tobo tělíčka, jako měkký vosk. Zde jsme se pomodlili, abychom získali odpustky a rozloučivše se s památným tímto místem, ubírali jsme se zase touž cestou dolů k prameni Panny Marie. Ale ještě něco upoutalo pozornost naši. Naproti nám viděli jsme jiné návrší, porostlé bujným stromovím, mezi nímž leží značná osada dcer s hory Sionu, či sester sionských s krásným chrámem a dívčím sirotčincem. V klášterní zahradě pod krásným tamaryškem a ve vůni růží, odpočívá zakladatel kostela: „Ecce homo“ v Jerusalemě a tohoto kláštera P. Alfons Maria Ratisbonne, jenž tam zemřel r. 1884.

Nad hrobem jeho stojí socha neposkvrněného Početí s nápisem: „Maria, pamatuj na dítě své, jež jest sladkou a slavnou kořistí Tvé lásky!“ Byl P. Ratisbonne

konvertitou, ze židovství na víru naši — katolickou.

Obyvatelé jsou chudí a pěstují ve svých zavodněných zahrádkách zeleninu a pak žijí se hotovením devocionalí, ale jen katolíci a těch je zde poskrovnu. Větší část obyvatel jsou mohamedáni. Tam nás netahali prodavači za rukávy, jako jinde, jen nabízelí, ale tak se na vás dobrácky dívali, že musil každý něco koupiti, vždyť je to jejich živobytí. Jak byl každý rád, odprodal-li něco křížků, růženců a jiných památek!

Když jsme odcházeli ke svým povozům, abychom se vrátili zpět, tu za námi běželi staří i mladí, nabízeli své památky, prosili o bakšiš, a zářili radostí, dostali-li něco od nás. A kdo by jim nedal? Takové umouněné, ale krásné děti a ty oči jejich, tak se na vás upřímně dívaly, až slzely. Neubráníl se člověk, musil ještě něco koupiti. Když jsme již seděli v povozech a jeli kamenitou silnicí a prach se za námi zvedal, jako mraky, běželi ti chudáci vedle vozů div neupadli, pot se jim finul s tváří snědlých a přece dál a dále s námi běželi jako o závod, aby ještě něco ze svých věcí odbyli. A ty děti! Hodili-li jste jim několik dvouhaléřů, již se hrabaly v prachu a zase za námi běžely o závod až do polovice cesty k Jerusalemu, kamž jsme přijeli asi o 11. hod. dopoledne a pochvalovali si tuto pout k sv. Janu — na hory — do Ain-Karimu!

Ejhle člověk, přijímající tělo Páně!

Píše Alois Křemenský.

Když přiblížila se již ona chvíle, kdy měl Syn Boží podstoupiti za naše hříchy potupnou smrt kříže, aby nás svou krví vykoupil, »milovav svoje, pomiloval je na výsoť« (Jan 13, 1). Jeho láska k nám byla tak nezměrná, že zanechal nám sebe samého na památku svého přehořkého umučení, své tělo a svou krev nám dal za pokrm, vybízejé nás: »Vezměte a jezte — toto jest tělo mé« a podobně: »Pijte z toho všichni,

neboť toto jest krev má Nového zákona, která se vylévá za mnohé na odpuštění hříchů« (Mat. 26, 26—28). Ó Pane, co jest člověk, že jsi naň tak pamětliv byl a svou vlastní je napájíš krví? Jak nevyšlovná to blaženost. jaká to slast, my smíme požívatí tělo Páně! Pod těžkým hříchem jest každý věřící zavázán, obnoviti nejméně jednou v roce tuto památku přehořkého umučení Krista Pána, přijati nejsv. tělo a krev Páně a

to v čase velikonočním. Kristus Pán pravil: »Nebudete-li jísti těla Syna člověka a píti jeho krve, nebudete mítí v sobě života« (Jan 6, 54).

Uvažme tedy, co má člověk s sebou bráti ke stolu Páně a co tam přijímá.

Ve sv. přijímání spojuje se nejúžeji s námi Vykupitel náš, své tělo a svou krev spojuje s tělem a krví naší. Kristus Pán chce, by tělo a krev jeho byly naším pokrmem a nápojem, aby byly naším chlebem vezdejší. Proto ubírá se po sv. zpovědi kající hříšník k hodům nevinného Beránka, kde se před ním celé nebe otvírá. A co má bráti s sebou k hodům tak vznešeným?

Srdce čisté jest hodovním rouchem a první podmínkou k hodnému sv. přijímání. Sv. přijímání jest svátostí živých a proto třeba, abychom, přistupující ke stolu Páně, byli duševně živi, t. j. prosti všeho těžkého hříchu, vši naruživosti a náklonnosti ke hříchu. Proto máme nejprve očistiti duši svou pokáním, dobrou sv. zpovědí a pevným předsevzetím se polepsíti. Tak můžeme býti spoluhodovníky Kristovými a účastní hojných milostí, kterých každému hodně přijímajícímu se dostává.

Dále nás musí ke stolu Páně provázeti víra, pevná, nezvratná víra, že přijímáme samého Krista Pána pod způsobem chleba. »Neboť tělo mé jest pokrm a krev má právě jest nápoj« (Jan 6, 56). Pod způsobou chleba jest přítomen Ježíš Kristus, celý s tělem i krví svou a rovněž i pod způsobou vína jest přítomen Kristus Pán s tělem i krví svou. Proto přijímá-li katolický křesťan jen pod způsobou chleba, přijímá v pravdě tělo a krev Krista Pána. S vírou touto bližme se tedy ke stolu Páně a obětujeme jemu své srdce — svou lásku.

I láska provázejž nás vždy ke stolu Páně. Když dokonal Ježíš Kristus dílo vykopení, zvolil stánek svůj na zemi, na té nevděčné zemi, kteráž se jménu jeho rouhala, srdce jeho probodla a jeho sv. krev do sebe ssála. Kristus Pán plní tím svou přípověď: »Aj, já s vámi jsem až do skonání světa« a uvádí ji v nejsv. svátosti oltářní ve skutek. A vzdor tomu, že bezbožnost, velezrada, nevděk a rouhání až dosud všude se opakuje, volá

k nám Kristus s oltářů svých: »Rozkoš má jest, býti mezi syny lidskými.« Ó Bože, jaká to něžná a vřelá láska k nám! A tuto lásku neměli bychom láskou spláceti? Myšlenka, že přijímáme svého největšího dobrodince, svého Boha a Vykupitele, neměla by nás láskou k němu rozplameniti?

Pokud čas, požívejme této milosti a přistupujme často ke stolu Páně, přistupujme však se srdcem čistým, věrou pevnou, láskou planoucí a zajisté okusíme nevýslovného blaha, v němž účinky večere Páně záleží.

S radostí pohlížíme i po letech ještě na památku, kterou nám zanechal věrný přítel; se slzami v očích pohlížíme na obraz, jenž nám zachoval památku zemřelých rodičů; — než, co jsou tyto památky u přirovnání k oně, již nám Ježíš Kristus zanechal v nejsv. svátosti oltářní?

Není to obraz, co nám zde dává Spasitel na památku, nikoliv! »Ejhle, Beránek Boží«, volá kněz před sv. přijímáním a tak již samého přijímáme, neboť řekl: »To číňte na mou památku.« Avšak i pokrm duševní zde přijímáme jakožto pokrm na cestu do nebeských krajin, kde jedině jest naše pravá vlast, po níž všichni toužíme.

Ve sv. přijímání sjednocujeme se s Bohem svým. »Kdo jí mé tělo a pije mou krev, zůstává ve mně a já v něm.« (Jan 6, 57.) Jaká to láska, když člověk hříšník spojuje se s Bohem svým! Ve sv. přijímání obcujeme nejdůvěrněji s Ježíšem Kristem a s Bohem mocným a svatým splýváme jako v jedno. Sv. Bonaventura praví: »V sebe, ó Pane, chceš náš proměnití, v sebe chceš nás přetvořiti, v sebe samého chceš nás obrátiti, své srdce na naše položití a nás láskou k Tobě naplniti, tak abychom s Tebou jednu jen duši, jedno jen tělo měli.«

Sv. přijímání dodává léku duši proti všelikému hříchu a jest pramenem všech ctností. Zde dostává se nám mnoho milostí, které brání hříšným myšlenkám přístup do srdce našeho. Avšak i vášně a naruživosti krotí a potlačuje nejsv. svátost, neb rozněcuje vždy více v duši naší oheň svatě lásky, hasí žár žádostí tělesných a povzbuzuje nás ku konání ctností.

Čistá a pokorná duše se ve sv. přijímání osvětčuje. Při těchto božských hodech lásky stoupá člověk takřka na nový svět a spojen se svým Bohem, spatřuje své nejmenší nedokonalosti, poznává, že jedině v Bohu naléztí může veškerou blaženost a spokojenost duševní, tak že se sv. Augustinem může zvolati: »Nepokojno jest srdce naše, dokud nespočine v Tobě, ó Bože!«

Ejhle, Beránek Boží, jenž nás při sv. přijímání posilňuje v boji proti zlému, jemuž člověk tak snadno podléhá. Bez Krista jsme hříčkou nestálosti, avšak proudí-li krev Ježíšova našimi žilami, pak nemůže žádné pokušení nad námi zvítěziti, neboť svaté jest tělo, jež jsme přijali a požehnaná duše, jež se s ním sjednotila. Nejsv. svátost má v sobě tu moc, že nás chrání před pokušením a jako nebeský protijed duši opatruje, aby smrtonosným jedem vášni tak snadno nakažena nebyla.

Stůl Páně jest zdrojem vši útěchy v strastech vezdejšího života. Z nejsv. svátosti, z tohoto výhně lásky božské, tak veliký počet panen a vyznavačů čerpal tolik světla, tolik síly a útěchy. Zde nalézá občerstvení unavený člověk, jimž vlnobití vnitřní zmitá; zde nalézá

hříšník balsám útěchy a učí se plakat a modliti. Protož spěchejme všichni v čase velikonočním ke stolu Páně, kde smutek mění se v radost, žal v rozkoš, kde neštěstí umírá, země přestává a nebe začíná!

Sv. přijímání jest konečně zárukou nesmrtelnosti. Neb Kristus Pán pravil: »Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný, a já ho vzkřísím v den poslední« (Jan 6, 55).

Nesmrtelnost slibil nám tedy Ježíš Kristus a na důkaz toho dal nám sebe sama v nejsv. svátosti oltářní. »Jak by mohlo,« — táže se Irenej — »zůstati porušené a neobdržeti opět života to tělo, které tělem a krví Páně živeno bylo? Zdaliz není Ježíš Kristus vzkříšení a život?«

To jsou ty hlavní milosti, jichž nabýváme ve sv. přijímání. Odtud dá se vysvětliti, proč všichni svatí s takovou rozkoší svátost tuto přijímali, proč sv. Teresie celé dny a noci u stánku Beránkova prodlévala a proč sv. Aloisovi tvář zářila, když se blížil ke stolu Páně. Všichni zajisté cítili, že všude jest nebe, kde tělo Páně, a sv. přijímáním že již na zemi člověk se andělem stává.

Prosba.

Slyš, dobrý Bože, Otče všech
mé smutné duše žalný vzdech,
slyš, Bože, svého dítku hlas
a ochraňuj jej ve zlý čas!

Ty srdce moje nejlíp znáš
a rady své mi jistě dáš,
když padnu před oltářem Tvým
a zvolám hlasem prosebným:

„Rač pro svou lásku prominout
m srdci léku poskytnout,
když úpí v kruté žalosti,
ať mír se v duši uhostí.“

A dobrý Pán Bůh vyslyší
mé bolné srdce utíší,
On sešle v srdce mír a klid,
kdo jde se k Němu pomodlit!

A. M. Kadlčáková.

Pašiové hry v Horní Ammergavě.

Vypravuje Karel Balík, děkan. — (Pokračování.)

Oddělení první.

(Od slavného vjezdu Kristova do Jerusalema, až ku Jeho zajetí v zahradě Getsemanské.)

1. představení.

Kristus přijíždí, sedě na skutečném živém oslátku, k předsíni Jerusalemského kostela. Provázejí ho Jeho učedníci a veliký zástup dospělých i dítek. Zástup mává ratolestmi, prostírá na cestu roucha a zpívá čtyři verše vznešené písně, jež se každoročně na květnou neděli v H. Ammergavě zpívá „Hosanna Synu Davidovu!“ stále se opakuje. Kristus vjíždí doprostřed jeviště. Zástupu stále přibývá a zpěv jeho stále se sesiluje. Mužů, žen i dítek jest nepřehledná řada. Přes 500 hlav objeví se na jevišti. Divák nevychází z úžasu neboť ve svém životě dosud nikdy tolik lidu na jevišti neviděl. Kristus přijíždí ke kostelu. Slézá s oslátku, jež jeden z učedníků odvádí. Vchází do kostela. „Co vidím zde?“ jsou Jeho první slova. Kristus spatří v kostele prodávající a kupující, rozhorlí se, vezme provaz a vyhlání kupce z chrámu. Při tom odpovídá na otázky a vyhrážky kupců, kteří zatínajíce pěsti vyhrožují a zlostně křičí. Když Kristus převrátí stoly penězoměnců, kutálejí se skutečné peníze po zemi. Když převrhne klec, skuteční holubi vylétají z jeviště a letí napřed směrem k hledišti a odtud ven do Boží přírody. I dvě skutečné živé ovečky utíkají za kulisy.

Kdo by neznal vlastní přičiny, proč Kristus vydal se na smrt, nýbrž kdo by byl jenom divákem při tomto dramatu. domníval by se, že vypuzení kupců z kostela jest vlastní zápletkou budoucího dramatického děje. Není-li fariseů poji se se zlostí kupců a usilují společně zbavit se Krista a pomstít se mu. Židovský kněz Nathanael a Dathan, přední z kupců, popuzují lid proti Kristu. Když Kristus odchází a lidé s láskou jdou za ním, Nathanael zlostně je odhání. Začne jim hlásati, že Mojžíš jest jejich prorokem a že jsou povinni držeti se zákona Božho a Mojžíšova. A lid, ten vznětlivý a rychle se měnící lid, na konec volá: „Ano, my jdeme s Vámi, Mojžíš je náš prorok!“

Lehčí práci nežli Nathanael má Dathan. Nathanael zadržel mnohé ze zástupu jdoucího za Kristem a přemluvil je, aby se drželi zákona Mojžíšova, kdežto Dathan má rozohniti zlost ostatních kupců proti Kristu. To se mu lehce podaří, poněvadž i ostatní kupci utrpěli ztrátu následkem Kristova zakročení v kostele.

Židovští kněží, fariseové a kupci slibují si vzájemnou podporu a společnou pomstu Kristu. Tím první představení končí. Opona spadá.

2. představení.

Hned po ukončení prvního představení začne hráti hudba, a s obou stran vystupují pestře odění zpěváci a zpěvačky a řadí se do jedné dlouhé řady. Je vůlce choru, přednášející prolog, osm tenoristů, osm basistů, deset sopranistek a deset altistek. Zpěváci stojí uprostřed, zpěvačky na obou koncích řady. Již pohled na řadu zpěváků a zpěvaček je mohutný.

V „prologu“, který se recituje s průvodem hudby, se vypráví, kterak zlí duchové vzdýcky bojují proti Božskému. Zároveň se naznačuje zlost vysoké rady židovské proti Kristu. Tento chór vystupuje vždy před každým představením, naznačuje nenápadně obsah budoucího děje, připravuje náladu u posluchačstva, vždy cítí a sympatizuje s Trpítelem. Chór jest „hlas lidu“. Má tutěž úlohu, jak v staročeských truchlohách.

Potom následuje předobraz, znázorňující, kterak synové patriarchy Jakuba se usnášejí prodati svého bratra Josefa. Vůdce chóru zpívá s průvodem hudby, potom se řada zpěváků rozestupuje, opona otevírá a na jevišti vidíme vše názorně. Vidíme, kterak Josef se blíží ku svým bratrům pasoucím svá stáda. Vše znázorněno jest živým obrazem. Jednotlivé postavy jsou ovšem živí lidé, ale tak nepohnuté stojí, že se ti zdá, jakobys viděl krásné mramorové sochy. Obraz ovšem netrvá dlouho, nýbrž jenom kratinkou dobu — jen co hlavní zpěvák jeden verš písně přednese. Hned potom opona se zase sta-

huje, zpěváci nastupují svoji obvyklou řadu a zpívají dále.

Tyto živé obrazy jsou sestaveny dle velmi vytříbeného vkusu ředitele rezbářské školy v H. Ammergavé a prvního regisseura her L. Langra a jsou tak vkusně sestaveny, že se v celém světě považují za vzor, jak živé obrazy sestaveny býti mají.

V chóru, brzy zpívá vůdce, brzy má sólo některý muž nebo dívka, nebo se zpívá duetto, nebo celý sbor. Jakmile dozpívají, řadí se do dvojstupu, polovice jich odchází na pravo a polovice na levo.

Jakmile odejdou, zdvíhá se opona a nastává vlastní děj. V tomto druhém jednání vidíme shromážděnou veleradu židovskou. Radí se, jak by Ježíše lapiti mohli. Ananáš a Kaifáš sedí uprostřed na vyvýšeném místě. V pravo a v levo ve dvou řadách sedí ostatní členové vysoké rady. Nathanael přednáší obžalobu. Na jeho radu zavalání jsou kupci, kterým uloženo popuditi lid proti „Nazaretskému“ a s jeho věrnými navázati styky. Všichni členové velerady pronášejí své náhledy. Všichni mluví ohnivě, srozumitelně všichni jsou velmi vyškolení řečníci. Když rozhodnou zričiti Ježíše, všichni na konec společně zvolají: „Veleben budiž Bůh Abrahamův, Isákův a Jakubův!“ Opona padá. Obecenstvo, jež s napětím poslouchalo, si oddychne. Druhé představení jest skončeno.

3. představení.

Začíná jako všechno ostatní „Prologem“, potom jest předobraz: „Mladý Tobíáš loučí se se svými rodiči, aby odešel ke Gabellovi do Rages, pro dluh deseti talentů stříbra.“

Opona se stáhne, zpěváci dále zpívají, deklamátor „Prologu“ přednáší žalozpěv nevěsty Šalomounovy, hledající svého ženicha.

Opona se opět rozestupuje a vidíme druhý předobraz, kterak snědá nevěsta pláče nad ztrátou svého ženicha a její družky pláčí s ní.

Po těchto dvou předobrazech následuje představení třetí — nejdojemnější ze všech sedmnácti. Vidíme světlici Šimona z Bethanie. Brzy objeví se i Lazar a jeho sestry Marta a Marie Magdalena. Marie maže nohy Mistrovy drahocennou masťou nardovou, jejíž cenu lakomý Jidáš s mrzutým bručením odhaduje na 300 denárů (= asi 236 K.). Když Kristus chce odejít, přichází jeho Matka Panna Maria se svými přítelkyněmi, aby se s ním naposledy rozloučila. Scéna loučení se Pána Ježíše s Pannou Marií jest neskonale dojemná. V divadle všichni slzí, mnozí i hlasitě vzlykají. Když spadne opona, všichni mlčíc utírají si slzy na očích a na tvářích.

4. představení.

Předobraz znázorňuje, kterak perský král Assver (asi Xerxes I.) chtěl, aby sličná manželka jeho Basthi při hostině se ukázala a pro svou krásu od velmožů říše obdivovati se dala. Když však se zdráhala přání královu vyhověti, byla od něho zavržena a na její místo dívka židovská, jménem Esther, na trůn královský povýšena. (Synagoga zavržena, Nový zákon povýšen!)

Jednání. Jevišťe znázorňuje návrší hory Olivetské u Jerusalema. Kristus přichází se svými apoštoly. V hlubokém zármutku předpovídá brzkou zkázu svatého města. Potom vysílá Petra a Jana, aby připravili velikonočního beránka. Potom pokračuje ve své cestě. Jidáš jde také, ale pozadu. Jakmile se od průvodu ostatních apoštolů oddělí, přistoupí k němu vyslanci velerady židovské, příslibují mu peníze a doživotní zaopatření, chtějíce ho pro své plány získati. Jidáš svolí.

Různé zprávy.

Katolíci v Severní Americe. Dle úředně vydané zprávy, je počátkem roku 1911 ve Spojených severoamerických státech 14,618.761 katolíků, což znamená přírůstek 271.734 za jediný rok 1910. Přičítá-li se Havanna, Portorico a Filipínské ostrovy, je počet všech katolíků 22,886.072. Ve Spojených státech vydržují si katolíci svým nákladem 4972 církevních škol s 1,237.251 žáky, přes 200 gymnasií, 82 seminářů a 700 vyšších dívčích škol. Pozorujeme-li tyto číslce, jsme nuceni říci, že tu pracují katolíci s podivuhodnou pílí a vytrvalostí a že jim přibývá na vlivu, vážnosti a moci.

Apoštol chudiny. Kněz Jan Bosco, zemřelý r. 1888, založil první svůj sirotčinec v Turíně r. 1846. Za svého života sebral 80 milionů korun, založil 152 sirotčinců, vyživil, vyučil, zaopatřil a vzdělal 130.000 dětí opuštěných a zpustlých.

Židé v Haliči. Roku 1861 bylo v celé Haliči 38 židovských velkostatkářů, r. 1870 již 68, r. 1889 docela 314, r. 1908 bylo mezi 2187 velkostatkáři 478

židovských. Mají tedy Židé 20 procent všech haličských velkostatků.

Zhovadilost lidská. Na Slovensku u Nitry přepadli pytláci tamějšího lesníka a pomstili se mu hrozným způsobem za jeho dřívější horlivost v úřadě. Chytli ho, uvázali ke stromu, přelámali mu kosti u prstů i rukou a přerazili lebeční kost. Lesník byl nalezen v bezvědomí a zemřel. Zlosyni byli polapeni a zcela klidně se přiznali ku svému činu, při čemž uvedli, že vše provedli z pomsty.

Professor missionářství. Na bohoslovecké fakultě v Münsteru v Německu byla před lety založena stolice vědy missijní. Professorem této jediné svého druhu stolice je dr. Schneidlin. Vydává časopis missijní, který má být přehledem činnosti missijní po celém světě.

Pověra. Ve kterémsi obci v pruském Slezsku zemřel hrobař. Z pověrečnosti nikdo mu nechtěl vykopati hrobu. Konečně vzal sám farář motyku, rýč a jiné náčiní, a učinil, oč po dva dny marně prosil — vykopal starci místo k poslednímu odpočinku.

Křesťanská střídmost.

(Hlavní úmysl.)

Jedenkaždý dobře ví, že Duch sv. evangelia žádá od nás, abychom se zdržovali nestřídmosti a jmenovitě požívání lihových nápojů a přece, jak málo dbají toho lidé. Ba zdá se, že milovníků alkoholu co den přibývá. Pořáde se nařiká na zlé časy, na bídu a pije se víc a více a utrácí, jako o překot. Jsou sice nyní spolky střídmosti, ale nenalézají ještě pravého pochopení. Bohužel tato hnusná nepravost nestřídmosti a opilství šíří se víc a více a uchvacuje celé národy, celé země, jednotlivce i celé rodiny. Není města, není dědiny, kde bychom neviděli lidí nestřídmych a opilých. Mnozí to ani nepovažují za hanebný hřích, ale myslí, že to pouhé vyražení. Kolik bída a chudoby zaviniła nestřídmost! Kolik nemocj již zaviniło opilství! Kolik nepravostí jiných má kořen svůj v nestřídmosti!

»Kdo miluje hodování, bude v chudobě a kdo miluje víno a tučné věci, nezbohatne,« praví kniha přísloví. Že tomu tak jest, uzná každý. Nestřídmost

zbavuje člověka příčinnosti a pracovitosti, nestřídmeho zmocňuje se lenost a leností ještě nikdo nezbohatl. Lenost a bída kráčí ruku v ruce. Kdo je oddán nestřídmosti, zapomíná na Boha a na všechny povinnosti k Bohu i k lidem; zanedbává své práce. stává se víc a více lenivým a konečně i práce neschopným; nestřídmeému protivi se každá práce, každé zaměstnání, libuje si v nečinnosti a zahálce a tím klesá do bídy víc a více. Nestřídmeý, co vydělá, promarní, a strhuje do bídy a nouze i svou rodinu. Tak mnohý řemeslník i rolník přišel na mizinu. Zvykne-li nestřídmosti člověk, má pak srdce zatvrzelé, nic jej neodvrátí od opilství, i když do bídy upadne, nepolepší se a co žebrák nepravosti této se oddává. Již pohané uznávali ohavnost opilství a hleděli dítky své odvrátiti od této neřesti tím, že své otroky opijeli a ukazující na ně dětem, říkali: Vizte, co způsobí nestřídmost a jak člověka zohyzdí. Spravedliví jedí a naplňují duši svou, břicho pak bezbožných jest nenasytné, praví přísloví a sv. Bonaventura dí: »Nestřídmeý nemá nikdy dosti« a tím snižuje sebe i pod nerozumné zvíře. Proto jest třeba střídmosti a ta pomůže k blahobytu.

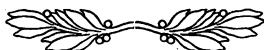
Hypokrates, znamenitý lékař, který sám přes 100 let věku dosáhl, pravil, že nejlepší prostředek k zachování zdraví je střídmost v jídle a pití. Když nemocný se radí s lékařem, jistě mu tento uloží zdržování se toho neb onoho pokrmu nebo nápoje a předepíše dietu, t. j. střídmost. Největší počet bolestných a záhubných nemocí pochází z nestřídmosti v jídle a pití. Kdo tedy nestřídmosti se oddává, škodí sobě na zdraví a těžko se uzdravuje, protože léky člověku nestřídmeému podané, málo nebo nic neúčinkují a proto hyne víc a více, jak dosvědčuje moudrý Sirach: »Pro obžerství mnozí zemřeli a kdo střídmeý jest, přiloží sobě života.« Kdo chce tedy zachovati své zdraví, chraň se nestřídmostí, obžerství a opilství, které jest jedním z hlavních pramenů mnoha zlého. Nestřídmost jest matka mnohých nepravostí. Z nestřídmosti pochází bujnost těla, hříšná myšlení, žádosti a skutky, hádky, různé vraždy, smilstvo, proto napomíná sv. Pavel (k Efes.): Neopíjejte se vinem. v němž je chlípnost. Herodes král při tučných hodech a při veselí dal stíti sv. Jana Křtitele, kterého si jindy tak vážil a rád poslouchal. Sv. Augustýn přirovnává duši opilce k bahně a praví, jako v bahně rodi se a přebývá mnoho ohyzných zvířat, tak i v duši opilce rodi se nestydatost, nečistota, nestoudné řeči a podobné nepravosti. Kdy stává se nejvíce pohoršení, nejvíce urážek, rvaček a jiných takových výtržností — jako v opilství! Člověk nestřídmeý často i sebe poranil, zmrzačil, o život připravil. Není člověk nestřídmeý svým vlastním nepřítelem? Nepřipravuje se o jmění, o čest, o zdraví a spásu duše své? Nečiní sebe i celou svou rodinu nešťastnou? Proto volá prorok Joël: »Procítež opilí a plačte — kvilte všichni, kteříž pijete víno a sladkosti, neb zhytno od úst vašich.« A sv. Ambrož praví: »Kdyby tebe přemlouvali, abys pil, sice že musíš zemřít, lépe by bylo pro tebe, abys dle těla zemřel, nežli abys nestřídmostí duši o život připravil.« Jak jinak jsou ku př. Arabové zdržliví! Takové horko, pracují na stavbě, až z nich pot se řine a přece nepijí ani vody ani jiné tekutiny, jak se stalo při stavbě kláštera a kostela na hoře Sionu. Po ukončení stavby dali jim maso s rýží, hodně mastné a kofeněné, dávali jim limonády a nechtěli ničeho, jen se najedli. Tot u nás neslýháno! U nás by nikdy pití nezamítli. Jiné kraje, jiné obyčeje.

A proto, kdo chce se uvarovati bídy a nouze, zanech opilství, nebuď nestřídmeý a budeš pilný, příčinnivý a Pán Bůh ti požehná.

Kdo chceš uvarovati se rozličných nemocí, bolestí a těžkostí, buď střídmy v jídle a pití, raději buď trochu hladový, než abys se přejedl. Střídmost jest dobrou lékařkou; střídmost jest ochraňkyní zdraví a svěžestí duše i těla. Střídmost nebo půst nikdy tak neškodí, jako nestřídmost a obžerství.

Kdo chceš uvarovati se hříchů, neobtěžuj srdce své obžerstvím a hodováním, ale dej tělu jen tolik, co potřebuje, aby bylo při síle a zdraví zachováno, ale aby nezbujnělo. »Tresci tělo své a ve službu je podrobuj, abys sám an jiným kážeš nebyl zavržen,« praví sv. Pavel. Všichni svatí, co jich v nebi jest stali se svatými jen postem a střídmostí, tím, že ukřižovali tělo své i se žádostmi jeho.

Buďme střídmi a střídmost posilní nás proti mnohým pokušením ke hříchu, pomůže nám zachovati čistotu těla i duše, povzbudí v nás touhu po nebi, po věčném spojení s Ježíšem, Spasitelem našim, k němuž s celou duší nésti se máme!

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ic), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za křesťanskou ctnost střídmosti a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby!

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce, Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plno-mocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrono ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michæli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Všechny věsti ke střídmosti.

Úmysl v říjnu: Missie ethiopské.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník XLV.

Vychází počátkem každého měsíce.

ŘÍJEN 1911.

Plesej a chválu vzdávej, příbytku sionský, neboť veliký jest uprostřed tebe Svatý israelský. (Is. 12, 6).
Kdy, o Ježíši můj, uzřím spanilou tvář tvou?

U Matky Boží.

Každý den jdu k Matce Boží
do chrámu, kde stan má svůj
a prosím, by s duše sňala
strast i všeliký bol můj.

Pokleknú tu před oltářem
a modlím se zkroušeně;
„Slyš mě, Panno, dobrá Máti
ulev duši ztrápené!“

Neopouštěj svého dítka,
když žal trápí jeho hrud'
pomoci mu neodepři,
buď mu těchou, sladkou buď!

A Maria, Máti milá,
slyší svého dítka hlas,
poskytne mu téchy svojí
v srdce vrátí klid a jas!

A. M. Kadlěčková.

O, modli se! . . .

Ó, modli se, když krutý bol
tvou duši, srdce schvátí,
Bůh dobrý opět klid a mír
v tvé srdce jistě vrátí.

Ó, modli se, když v bolesti
je zmítáno tvé tělo,
jen před křížem vždy poklekní
a ukloní v prach čelo.

Ó, modli se, když smutná smrt
ti přítele rve divě,
tu opět zapři duše stesk
a k Bohu volej tklivě.

Ó, modli se, když zoufalost
a pláč ti ňadra ouží,
když ztratíš vše, přec Boha máš,
On sejme, co tě souží!

A. M. Kadlěčková.

Dnes v domě tvém musím zůstatí.

Napsal *Ignát Zhdáněl.*

1. Ježíš Kristus přišel do městečka Jericha, v němž bydlil Zachaeus. Protože byl Zachaeus malé postavy, běžel napřed, vylezl na planý fik a čekal až půjde božský mistr okolo. Když pak přiblížil se Ježíš, pohlédl vzhůru a uzřev tam Zachaeae, zvolal: »Zachaeae, sestup špěšně dolů, neboť dnes v domě tvém musím zůstatí. I sestoupil špěšně a přijal ho, raduje se.«

Zachaeus nijak neváhal, použil příležitosti, která se mu skýtala. Nečekal, zda podruhé táž vhodná chvíle přijde. Kdyby se byl opozdil, kdyby byl ihned nesestoupil se stromu, sotva byla by se naskytla rovněž tak příhodná chvíle jako ta, v níž řekl k němu Ježíš: »Dnes musím zůstatí v domě tvém.«

Často i nám naskytuje se podobná vhodná příležitost. Hlas Boží tě volá; ve zpovědnici uslyšel jsi snad slova zpovědníková; napomínal tě ku pokání, ku polepšení tvého života. Snad jsi přítomen byl v kostele kázání, některá ze slov kazatelových tě tolik dojala, že's řekl u sebe: má pravdu, je tomu tak, chci se polepšiti. Snad čel jsi v některé zbožné knize pojednání, jak je důležité a nezbytně potřebno, použití každé příležitosti k dobrému a jak je nebezpečno, odkládati něco na zítřejší den

Již staří Římané měli krásné rčení, které povzbuzovalo, aby každý použil okamžiku vhodného a nic neodkládal. Říkali: »Letí čas, nelze ho zpět zavolati.

Nikdy nevrátí se vlna, která právě nás minula. Nemůže se vrátiti hodina, která uplynula.« Nikdo nám nemůže slíbíti, že dočkáme se zítřejšího dne. Řídneme se příkladem Zachaeovým: uslyšíme-li hlas Boží: sestup dolů se stromu planého fiku, to jest opust' hřích, uposlechněme, obraťme se! Protože nikdo nás nemůže ujistiti, že přežijeme šťastně dnešní den a dočkáme se ve zdraví zítřejšího, proto nikdy neužívejme výrazu: zítra, až zítra! ale buďme ochotni ihned uposlechnouti a ihned se obrátiti.

2. Pěkný příklad, kterak ihned se uchopiti máme každé vhodné příležitosti, podává nám svatý evangelista Matouš (kap. 20.). Vypravuje o Kristu Pánu: Když vycházel z Jericha, seděli u cesty dva slepí žebráci. Uslyševši, že jde Ježíš okolo nich, použili této příležitosti a co hrdlo stačilo volali: Pane, synu Davidův, smiluj se nad námi! Zástupu, který Krista následoval, nijak se nelíbil tento křik, proto slepé žebráky okřikli, neboť pro jejich křik neslyšeli, co Kristus hlásal.

Ale žebráci volali tím více, řkouce: Pane, synu Davidův, smiluj se nad námi! Myslil si: vždyť proto voláme, aby nás Kristus uslyšel, vždyť, neuchopíme-li se této příležitosti a propaseme ji, sotva kdy naskytne se nám jiná vhodná chvíle, že bychom mohli uzdraveni býti; my vime o Kristu, že dává hluchým sluch, němým řeč, slepým zrak, proto voláme, prosíme o slitování. Co bude v budouc-

nosti nevíme, proto používáme přítomného, vhodného okamžiku a chceme Ježíše na sebe upozornit.

A vskutku nejvyšš milosrdný a přelaskavý Pán se zastavil a ve své nekončené dobrotě je oslovil, řka: co chcete, abych vám učinil? Tu slepi žebraři plni radostí Mu řekli: »Pane, kéž se otevrou naše oči!« A Ježíš milosrdností hnut, vyslyšel jejich pokornou prosbu a »slitovav se nad nimi, dotekl se jejich očí a hned prohlédli a šli za ním.« — Učiňme po příkladu těchto slepců, volejme o milosrdnosti, prosme o slitování, dokud čas, dokud vhodná příležitost; neodkládejme nikdy na zítřek, co vykonati můžeme dnes. Svátý Jeroným napomíná: »Nikdy neoddávejme se spánku, v žádnou hodinu nejsme jisti. Ničím tolik se lidstvo neklame, jako když slibuje si dlouhý život, vždyť nikdo nezná rozsahu a délky svého života.« Když se ti naskytne vhodná příležitost, použij jí. Neviš, co ti přinese budoucnost, proto použij přítomného okamžiku.

3. Neodkládej nic na zítřek, vždyť nevíš, zda se dočkáš zítřejšího dne. Kterýsi kazatel žertovně pravil: Krejčí, kteří šijí šaty pro paničky a slečny, které se odivají v panský kroj, dnem a nocí přemýšlejí, jak by vše zhotovili, jakého střihu by použili. Ti, kdož jim zhotovují klobouky, mají tolik dovednosti, že jste neviděli mezi tisíci dámskými klobouky, dva stejné. A týž kazatel dokládá: ještě rozmanitější jsou způsoby a okolnosti, za jakých Bůh nás volá se světa.

Několik známých vydalo se do veřejného parku na procházku. Nedaleko byla vojenská střelnice, jedna osoba z nich byla zastřelena. Kulka se nějak odrazila a nic netušící, pokojně se procházející osobu zastihla. Jindy kázal kněz o smrti, a v okamžiku, kdy skončil a sahal po knize ohlášek, byl raněn mrtvicí. Jindy čistil někdo lampu, aby večer lépe svítila, a právě v tom okamžiku shaslo jeho světlo, zemřel. Někdo oblékl se o masopustě za maškaru, baví celou společnost, všichni se smějí, až jim slzy tekou z očí; maškaru chce se otočiti, padne na zem a je mrtva. Voják jezdec jede při cvičení cvalem přes louku, padne do špatně přikryté studně a utopí se. Ano tisícery, ba nesčetný, nevyslovitelné

rozmanitý je způsob, jakým Bůh nás volá na věčnost.

Je proto rozumnou říci: až zítra se polepším? Nebylo by lépe, použití přítomného okamžiku a ihned se obrátiti?

4. »Bůh slibuje ti odpuštění,« píše svatý Augustin, »ale neslibuje ti zítřejšího dne; žil-li jsi špatně, již dnes počni žiti dobře.« Znáte snad obrázek: Ježíš stojí u dveří a klepe na ně; což má každého povzbuditi, aby okamžitě uposlechl volajícího a klepajícího Ježíše, aby otevřel mu bránu svého srdce. »Neprodlévej obrátiti se ku Pánu, aniž odkládej den ode dne,« napomíná moudrý Sirach (5, 8), ihned se obrať, neotálej, »neboť náhle přijde hněv jeho a v čas pomsty rozptýlí tě« (5, 9). Bídny člověče, volá svatý Bernard, chceš určitě něco o své budoucnosti, zapomínáš, že nedal ti moc nebeský Otec, abys vládl dle libosti své časem a okamžikem.

Ano, tuto si připomeňme, co praví svatý Matouš v evangeliu, které se předčítá v den posvěcení chrámu Páně. Ježíš volá: »Zachae, sestup spěšně dolů, neboť dnes musím zůstat v domě tvém.« Podobně volá k nám božský Spasitel: stojím u srdce tvého a tluku, nuže, otevřme Mu. Volá k nám: i sestup dolů, ne pomalu, ale rychle, zanech těch zlých příležitostí, poslechni hlasu svého zpovědníka, povimni si napomenutí svých dobrých rodičů, dbej rad svých pánů, svých upřímných přátel; byl jsi dojat k slzám, jdi a dokonči dílo své spásy, neodkládej, ale ihned se přičiň. Ano, »pokud máme čas, čiňme dobře« (ku Gal. 6, 10). Pravdivé je slovo, jež čteme v druhé knize královské: »jedním toliko krokem já a smrt dělíme se« (20, 3). Proto nabízi-li nám Bůh milost svou, použijme jí a nikdy neotálejme, vždyť jediný krok dělí náš život od smrti.

5. Naskytne-li se nám příležitost učiniti něco dobrého, prospěti nějakým způsobem bližnímu, neotálejme, ale ihned učiňme, čeho vhodný okamžik vyžaduje. Budiž nám vzorem otec, který přijal vrátivšího se marnotratného syna. Syn tento tak dlouho trápil otce svého, aby mu vydal díl statku, který mu přináležel, až vyplnil jeho vůli. Pak odešel a vedl život prostopášný, úplně zpustl, špatně konal. Když vše promarnil, nemohl na-

jíti výživy a dal se najmouti za pasáka vepřů. Nedostal ani jídla, jímž vepře krmili. Tu po dlouhém zpytování svého stavu odhodlal se, že půjde k otci; šel a padnuv před ním na kolena, pln opravdové lítosti zvolal: Otče, zhřešil jsem proti nebi a před tebou, již nejsem hoden slouiti synem tvým. I řekl otec služebníkům svým: **rychle** přineste roucho a oblectě ho, dejte prsten na ruku jeho a obuv na nohy jeho (Luk. 15).

Povšimněme si toho slova **rychle**. Otec si asi myslil: je mým synem, musím mu pomoci, proto **rychle** mu pomohu; jsem již stár, kdož ví, jak dlouho nechá mne Bůh na světě, proto **rychle**; kdybych zemřel, sotva by můj starší syn měl s mladším tolik soucitu jako já, proto **rychle**; lépe nyní, lépe ihned, lépe **rychle**, než až bude pozdě. Proto i my neodkládejme nikdy se žádným dobrým skutkem, ale **rychle** ho vykonejme. Nikdy neodkládejme na zítřek, co můžeme dnes vykonati. »Život náš zmizí jako mlha, která rozehnána jest od paprsků slunce.« (Kniha Moudr. 2, 3.)

V kterémsi blázinci byla žena, která vždy držela ukazováček u pravé ruky natažený, nikdy ho nechtěla ohnouti. Měla tu představu mylnou, že drží na něm zeměkouli a kdyby ho ohnula, že by celá země, celý svět zahynuly. Člověk zdravých smyslů usměje se, slyše o tomto bláznovství. A nezasluhuje rovněž pohrdlivého úsměvu člověk, který spoléhá na svůj život, na svou budoucnost a myslí, že tak brzy neumře, že dosti času obrátiti se a činiti pokání? Proč tak často zapomináme, že »jako mlha mizí náš život?« Dnes kvetou růže na našich tvářích a zítra je snad na nich smrtelná úzkost, smrtelný pot.

6. Kdyby byl někdo tak krásný jako Absolon, tolik moudrý jako Salomoun, tolik silný jako Samson, tolik bohatý jako Kroesus, přece i o něm platí slova Jobova: »Krátkí jsou dnové života« (14, 5). Jak poučné je podobenství, jež vyprávěl Ježíš Kristus o člověku, který měl všeho dostatek a takovou hojnou úrodu, že si umínil sbořiti svoje stodoly a vystavěti větší. Chtěl si zaříditi vše pohodlnější, aby mohl odpočinouti po svých pracích a pak chtěl užívati světa, jísti, píti a hodovati, eo hrdlo ráci. I řekl mu Pán: blázne, této noci požadují duše tvé od tebe. Luk. 12, 16—20.

Dne 4. prosince 1865 zemřel v Kolíně nad Rýnem kněz Adolf Kolping, kterého právem nazývají »otcem tovaryšův.« Sám byl dlouhá leta tovaryšem obuvnickým a byv později vysvěcen na kněze, určil si za svůj životní účel, založiti spolky, v nichž by tovaryši byli chráněni ode všech nebezpečství duše a vzdělávání a uslechtní. Když umíral, podal svému bratrovi, který stál poblísku, kříž a pravil: »vezmi si tento kříž, daruji ti ho; braň se jím.«

Budiž kříž Kristův naší zbraní. Milujme Krista, milujme kříž, na němž visel, hajme kříž Kristův. Žijme život, jaký nám předpisuje Ten, který na kříži za nás zemřel. Nedbejme lidských řečí, lidských předsudků; co uznáme za dobré, to konejme, všeho, což je zlé, se varujme. Uzná-li nás Ježíš za hodny, že chce zůstat u nás, jako zůstal v domě Zachaeově, **rychle** sestupme dolů se stromu hřichu, netečnosti, a žijme životem křesťanským, cnotným. Ano, tak světlo naše, aby viděli lidé naše dobré skutky, a aby tím povzbuzeni, rovněž si oblíbili Krista a jeho zákon, jeho učení.

Ó Kriste, budiž pozdraven!

Ó Kriste, budiž pozdraven
tak volá ret můj každý den,
když při mši svatě sluha kněz
rce: svaté tělo moje jez!

Zde padám před tvou velebou
a lituji provinou svou,
své požeňnání vlej v mou hruď
a milost Tvoje se mnou buď.

Ó Kriste, budiž pozdraven,
můj duch je žalem unaven,
dej srdci mému mír a klid,
když jdu se k Tobě pomodlit.

Ó neopouštěj dítě své
jež domáhá se lásky Tvé,
mé srdce touží po Tobě,
ve chleba svatě způsobě.

Ó Kriste budiž pozdraven
tak neustále volám jen,
když Tebe, Pána svého mám,
všem nástrahám tu odolám!

A. M. Kadlčáková.

Naděje.

Očekávání spravedlivých jest veselí;
naděje pak bezbožných zahyne.
(Přísál. 10.)

Nesnesitelní byli by nám přečasto
dnové života, kdyby nebylo naděje. Často
by duše naše klesala v malomyslnost,
kdyby ji nedržela silná opora — naděje.
Sotva že člověk povstal z kolébky, již
mu přichází naděje vstříc; ona provází
ho po celý věk a když necitelná smrt
studenou rukou po něm sahá, naděje
je to zase, která, jako věrná přítelkyně,
neopustí ho i v tomto nejbolestnějším
okamžiku. Nemůže-li pomoci, alespoň
těší a ulehčuje poslední boj. Naděje do-
dává rolníkovi síly a vytrvalosti, aby
v potu tváří své vzdělával zemi, plavci
na rozbouřeném moři pak dodává od-
vahy, aby opíral se vlnám a prudkosti
větru, vojínovi — aby, nešetře života
vlastního, hájil udatně a věrně vlast
i krále svého. Naděje ujímá nemocným
bolesti, vězňům v oknech nadlehčuje
a oči zarmoucených vyjasňuje. Jednou
tázal se římský voják Cesara, vida ne-
smírné marnotratnictví jeho: »Co pak
si ponecháš?« A Cesar odvětil: »Naději.«

Naše vezdejší radosti jsou velmi
nedokonale. Člověk, byť měl nesmírné
bohatství a velikou moc, byť i požíval
slávy celého světa a trůnů nejvyšších
se dopídil, tím vším nenasytí srdce své;
prázdnota jakási zůstává vždycky, která
se ničím jiným vyplniti nedá nežli —
nadějí. A jestliže naděje tolik potřebná
je těm, na které štěstí tohoto světa ne-
ustále se usmívá, čím více třeba je těm,
na které bída, nouze a jiná rozličná
břemena se svalily? Naděje umí všecko
od nás vzdalovati, co se tak blízké nám
zdálo — a vše zase přitahovati, co se
zdálo býti vzdáleno; ona učí nás zapo-
mínati na zlou přítomnost a pohlížeti
do daleké, milé budoucnosti. Než tato
pozemská naděje jest jen přece velice
nejistá, křehká a krátká jako všechny věci
pozemské. Pevná a stálá jest jenom na-
děje božská — jest jako všecko, co
vzalo a běže počátek svůj z Boha. Naděje
pozemská často příslibuje, ale nedodržíže
— klame, naděje božská příslibuje a
dodržíže, nikdy neklame. Jak mnoho
kupcův a obchodníků, kteří nadějí po-

zemskou zklamání byli, za den ztratili vše, co byli za mnohá léta vytěžili. Jak mnoho jest vojenských vůdců, kteří naději pozemskou zavedení jsouce hledali vítězství, kde měli porážku! Již mnozí vladařové s trůnů byli svrženi, kteří se domnívali, že se jim světy kladou za podnoží a že i nebe bude poslouchati jejich rozkazů!

Jiná veskrze však jest naděje křesťanská, která počátek a původ má z Boha. Naděje taková nikdy není a nemůže býti přílišná, jelikož předmětem jejím jest Bůh nekonečný; nikdy nás nemůže klamati, ježto zaručena je slovem pravdy věčné. Naděje tato jako anděl, jako neunavný anděl těká po světě ke slovu Nejvyššího a všude, kamkoli zavítá, zanechává útěchu, ne planou a lichou, ale podstatnou. Ona dochází stejně jak do paláců královských a boháčů, tak i do chatek chudých, do domů štěstí i příbytků neštěstí. Jestliže se však všude neotvírá štědrá ruka její, není to vinou její. Štědrost její jeví se tam, kde nalézá lidi, kteří musí zápasiti s protivenstvím, bídou, bolestí a trampotami, kde však hlas srdce volá k Bohu — tam rozdává křesťanská naděje dary své plnými rukama. K opuštěným mluví o mocném ochránce, o lásce vševědoucí; připomíná pronásledovaným slova sv. Pavla: »Nesjou strast, utrpení a pronásledování naše k té slávě, která se zjeví v nás.« Ona říká k chudým: »Bůh má více nežli rozdál.« Našeptává zarmouceným, že potěšení budou tam, kde slze netekou a kde není bolesti, ani loučení, ani smrti.

Kdo jest, jenž jsa zachvácen neštěstím, nebyl by posilněn touto nadějí? Kdo jest, jenž ztratí otce, matku, přítele, manželku neb jiného srdci milého, nebyl by nalezl útěchy, jestliže nalezl ji v naději božské?

Naděje to byla, která zkracovala léta tisícová nábožným praotcům v předpekli; ona také mírní dušičkám muka očistcová, ona naplnila nebe nesčetnými mučedníky, kteří božskou nadějí posilněni jsouce, největší bolesti snášeli i život obětovali pro Krista Boha a Pána svého. Proč jest peklo tak strašlivé? Proto, že zbaveno jest naděje.

Avšak nikdo nemyslí, že naděje tato božská obstojí sama o sobě. Nikoliv!

Státí musí pevně na základě víry — o tu se opírá, v té má svůj kořen a z té běře sílu. Sv. Apoštol Pavel napsal: »Jest pak víra možných věcí podstata, důvod neviditelných« (k Žid. 11.). Možné jest, by člověk věřil, co nedoufá, ale nelze doujati, leč kdo věří. Silná jest naděje s vírou, ale bez víry slabá jest a bez lásky k Bohu hyne. Proto jsou »víra, naděje a láska« tři nerozdílné sestry nebeské, ctnosti to nejvyšší, k Bohu táhnoucí, z Boha původ mající a proto jsou také tak mocné, stálé a člověku k štěstí pozemskému i věčnému tolik potřebné. Bohaprázdný člověk sám sebe obelhává, praví-li, že doufá; Bohu se rouhá, kdo osobi sobě naději a lásky nemá.

Naděje — jak krásný to kvítek z rajske zahrady nebeské! Kristus Pán nám ho přinesl a zalil svým krvavým potem, svou předrahou krví, aby vždycky kvetl těm, kdož v Krista věří a jej milují. Jiní přirovnávají naději s příjemným větérkem schlazujícím horko parných dnu; jiní s paprsky slunečnimi po přestále bouřce a opět jiní s jasnou hvězdou na obloze nebeské za tmavých nocí svítící; ale všecko toto přirovnání kulhá. Nic zajisté není na světě, co by se k naději křesťanské přirovnati mohlo, neboť ona přišla s nebe, jehožto věci nedají se měřiti s věcmi vezdejšími. Naděje spojuje zemi s nebem, lidi s Bohem — tam je chce přivésti. Proto posypává naděje toto naše slzavé údolí vonným kvítím a povznáší duši naši k výšinám nebeským. Drží nás, stojí při nás, vede nás tak dlouho, dokud ji potřebujeme a to jest až do doby, kdy spojení budeme úplně s Bohem v životě věčném, kde již nebudeme nic více si přát, neboť každé přání bude vyplněno a duše upokojena, neboť spočine v Bohu. V tom blaženém stavu, kdy přestane víra, neboť nazíratí bude duše to, več zde věřila, přestane i naděje, která svůj úkol vyplnila, ale láska zůstane ustavičně, ba zdokonalena bude a posvěcena, neboť nebude již překážek, které se jí na světě v cestu staví. Záchovejme tedy víru neochvějnou, zapalme v srdci lásku planoucí a potom i naděje naše bude pevná, silná a mocná, oblaží nás v životě, ulehčí nám boj smrtelný a ovoce její uvidíme na věčnosti ve spáse své!

Boh. Hendl.

»Náboženství mně nic nedá!«

„Jak milí jsou stanové tvoji, Ho-podine mocnosti;
Touží a omdlévá duše má po sitech Hospodinových!“
Zalm 83.

V době naší, kdy lhotejnost náboženská vždy více se šíří a povinnosti křesťanské vůči Bohu a církvi se zanedbávají, slyšeti bývá často rozličné výmluvy a vytáčky, aby jen nedbalost ve službě Boží nějak se omluvila. Je z toho viděti, že na dně srdce lidského přece jen leží vědomí povinnosti k Nejvyššímu Pánu, Tvůrci a Soudci — Bohu; a proto jestliže těchto povinností kdo nedbá, neklidné má svědomí a hledá všelijaké omluvy, aby je uklidnil a omámil.

Jednou a to předležitou povinností náboženskou katolika jest, aby víru svou veřejně vyznával, jí si vážil, jí hájil, a také veřejně společně bohoslužby ve dnech nedělních a svátečních ve chrámě se účastnil, aby tak na jevo dal příslušnost svou a poslušnost k církvi Páně. Avšak bohužel, kterak smutně to vypadá s plněním této svaté povinnosti katolické! Víry u mnohých je málo neb snad není žádná (pokud to vůbec možné jest, aby člověk víry neměl), a o kostel také mnozí málo kdy zavadí, neplníce tak přikázání církevní i Boží o svěcení dne nedělního a svátečního. A aby se upokojili a u jiných omluvili, říkají: co pak mám z víry — ta mi nic nedá proč bych chodil do kostela — tam mně nic nedají; víra odkazuje jen na život posmrtný, já však se chci míti dobře již zde na světě a proto si musím hleděti světa a jeho věci atd. Tak a podobně omlouvají tak zvaní „katolíci“ svou nedbalost a svou nevěru. Jsou tyto vytáčky a omluvy správné a pravdivé? Jest pravda, že z náboženství nic nemáme, že v kostele nic nedostáváme? Nikoliv! Je to klam a mam, a lidé, kteří tak soudí, dávají si smutné vysvědčení, že buď náboženskou podstatu a prospěch jeho neznají, anebo že ze zlé vůle si ho neváží, ba proti němu brojí. Jedno i druhé však jest nešlechtné a člověka nedůstojné. Proti všem takovým lhotejným a nepřátelům vůbec můžeme právem říci: „náboženství“ jest každé společnosti lidské, jak celku tak jednotlivcům potřebné, neboť ono zabezpečuje co nejvíce práva každého člověka a jest zároveň vydatným pramenem jeho pozemského blaha. Bez náboženství nemůže

společnost lidská obstáti a také bez něho není práva, ani bezpečnosti majetku a života i cti. Proberme to poněkud obsírněji:

1. Náboženství ochraňuje náš životездеjší. A život je přece první a nejpřednější dobro člověka, neboť jest podmínkou a základem všeho ostatního jeho blaha. Bez života není ničeho! Proto jest nám život nejdražším pokladem a člověk dá všecko, aby jen život zachoval. A tu sv. náboženství chrání tento náš poklad co nejúčinněji. Svaté jest přikázání páté „nezabiješ“! Není dovoleno člověku jiného o život připraviti. Proto každá vražda a zabítí z nepřátelství, ze vzteku, zášti, závisti, ze msty, pro loupež atd., ba každé utracení člověka v lůně mateřském jest zapovězeno Bohem a jest těžkým hříchem. I samovražda jest přísně zapovězena. A podle přikázání Božího jedná církev, neboť veliké tresty ukládá na vrahy a samovrahy, když je ovšem prokázáno, že čin provedli při dobrém rozumu. Kdo by nenarozené dítě ještě v životě mateřském utratil, jest z církve vyobcován a kdo svědomně sobě život bere, nemá církevní pohřben býti. Jak by život lidský byl bezpečný a jistý, kdyby se všichni podle přikázání Božích řídili! Pak by každý mohl jíti kam by chtěl, ať za dne či tmavé noci a nemusil se báti o život.

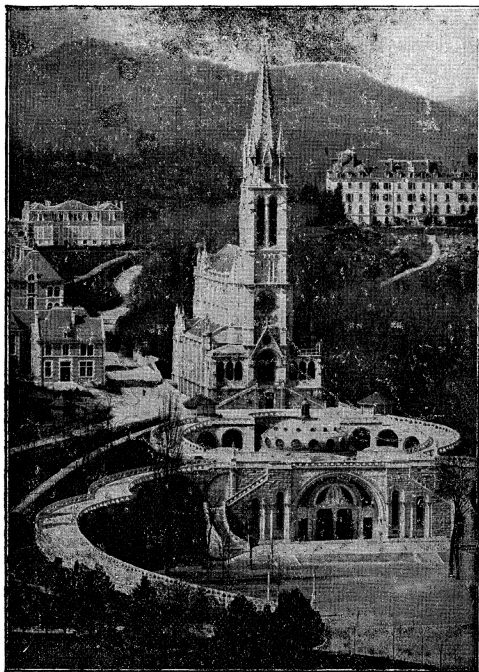
2. Druhým dobremездеjším jest zdraví. Jak často se říkává: „jen když jest člověk zdrav, to je hlavní věc!“ A zase jest to sv. náboženství, které nám zdraví chrání. Ovšem jest mnoho příčin, z nichž rozličné nemoce tělesné pocházejí a které se vymykají z moci člověka. Avšak jsou mnohé zase, které pocházejí z nestřídmosti. Kolik nemocí, a to hrozných, pochází z opilství? Náboženství přikazuje střídmost a zakazuje jak obžerství tak opilství a trestá je jako hříchy hlavní. A proto abychom se snadněji varovali nestřídmosti, předpisuje církev půst a radí, bychom si i dovolené počitky odpírali; člo- věčenstvo by bylo daleko zdravější, kdyby bylo zbožnější a víry a náboženství více dbalo!

3. Náboženství podporuje docela i k r á s u č l o v ě k a. Člověk sestává z těla a duše a tyto dva ustavičně spolu obcují, jsouce osobně spojeni. Tělo vykonává vliv

na duši a opačné — duše na tělo. Ctnost i neřest jsou vlastnosti sice duševní, avšak jeví se také na těle, jako stopy nohou v písku. Oči, čelo, tváře, pohyby těla jsou tlumočníkem duše. Pýcha, lakomství, zlost, žárlivost a zvláště nečistota srdce vtiskují

milým a příjemným a získává mu lásku a přízeň jiného.

4. Náboženství chrání náš majetek. Proudhon — francouzský socialista napsal: „soukromý majetek jest nemravný a majetek jest krádeží.“ Jest to slovo zajisté hrozné

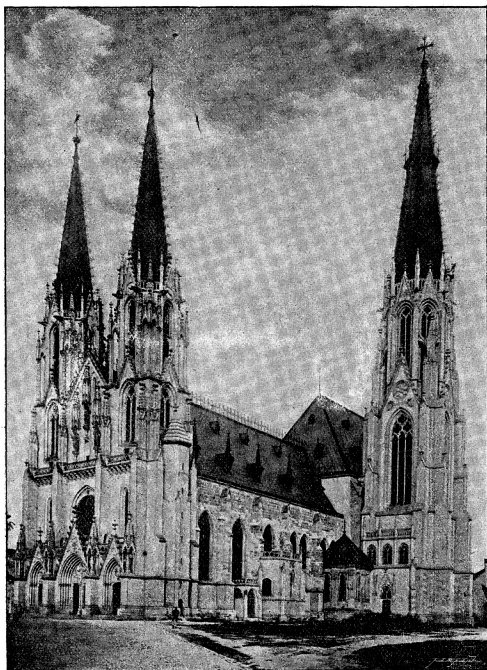
Lurdy: Basilika růžencová.

člověku i zevně svou pečet a činí tvář jeho nepěknou. Naopak, jak milý jest obličej člověka mírného, skromného, čistotného a cudného. Proto krásně praví sv. Písmo: „Jak krásné jest pokolení cudné!“ Duše čistá, svatá dodává i tělu krásy a něžnosti, vábí k sobě jiné činí člověka i zevně

av důsledcích svých záhubné, avšak Proudhon už není sám, který tak myslí, má tisíce tisíců následníků. Všecko se má státi společným všem, žádný nemá pro sebe nic míti, aby všichni všecko měli, tak učí sociální demokracie. Kam by to vedlo? Jinak učí církev katol. dle sv. náboženství,

řkouc: že právně a poctivě nabytý majetek jest posvátný, nedotknutelný a že se dopouští hříchu krádeže, kdo by jej poškodil nebo zničil. „Nepokradeš“! zní svaté přísné Boží přikázání. Avšak kolik je těch, kteří ho nedbají? Denní listy jsou plny

ještě lichva, vykořistění bídy a chudoby člověka, zaviněné úpadky v obchodech a podvody v peněžních ústavech. Ba, co horšího jest, i mládež již spolčuje se v bandy zlodějské, jak to ve Vídni se děje a jiných velkých městech mládež sotva škole od-

Olomouc: Katedrál sv. Václava.

zpráv o krádežích, loupežích, vraždách, sebevraždách všeho druhu, o podvodech a všelijakých zločinech na majetku bližního způsobených — bohužel „také katolíky“! Je to smutný doklad, kterak se Boží přikázání přestupují a to ke škodě všech! A co zlého, co neštěstí natropila a tropí

rostlá, ba bohužel — i také ještě školou povinná! Jak upadla poslušnost k Bohu a jeho sv. přikázáním — a jaká škoda vzešla z toho jak jednotlivcům tak i lidstvu, neboť zlé mravy rozlézají se a kazí příkladem i mládež, budoucí to pokolení. Kdyby se žilo a jednalo po katolicku, byl

by majetek každého v bezpečí. Za dob, kdy víra kvetla a zbožnost zdobila lidstvo, nebylo třeba ani zámkův, dvěře zavřely se na petlici — nebylo třeba úmluv podepsaných, zapečetěných a kolkovaných, rukou dáním stvrzovalo a dodržovalo se — tehdy slovíčko „tvoje“ bylo každému tak svaté jako „moje“ a majetek i právo jednotlivcův bylo v bezpečí. Necht' se do lidu vrátí víra a náboženství — a vrátí se také poctivost ku prospěchu a vezdejšímu blahu všech.

5. Sv. náboženství chrání další náš poklad, t. j. čest a dobré jméno.

Čest a dobré jméno platí člověku poctivému a dobrému více nežli zlato. Tak mnohý člověk, jemuž se sáhlo na dobré jméno jeho, bolestně zvolal: všechno bych strpěl, i nemoc i chudobu, jen ať se mi nesáhá na dobré jméno! Čest a dobré jméno jest také u veliké části lidstva jediný poklad jednotlivcův, neboť pozemským bohatstvím neoplývají všichni, a také dobří rodičové hledí, aby dětem svým neposkvrněné dobré jméno zůstavili. A co se děje nyní ve světě? S jakou prohnaností strhuje se toto čisté roucho cti a dobrého jména s beder bližního a trhá na cáry a vrhá v bláto! Pomluva a na cti utrhaní slaví vítězství a nalézá sluchu skoro všude a byť by člověk, proti němuž se takovýmto způsobem bojuje, byl čistší nad sněh, pokálen bývá přece blátem, neboť pomluva najde vždy ohlasu a vždy zůstane něco viseti. Pomluva má na svědomí i životy lidské, neboť dohnala mnohé k zoufalství a sebevraždě. A tu jest sv. náboženství, které přísně zapovídá bližním dobré jeho jméno a čest ukrádati nebo hanobiti — dle božího přikázání svého: „nepromluviš proti bližnímu svému krivého svědectví.“ A jinde se říká: „miluj bližního svého jako sebe samého, co nechceš, aby jiní tobě činili, nečiň jim.“ A církev přísně nařizuje, aby ten, kdo se proběhl na cti a dobrém jméne bližního svého, má-li obdržeti rozhršení — vším způsobem se přičinil odvolati, napraviti, tak jako jest povinen nahraditi krádež, loupež a podobné. Žijme a jednejme podle náboženství a nikdo nám čest a dobré jméno bráti nebude.

6. Ještě jedno dobro musíme uvéstí, bez něhož ani zdraví, ani majetek ani čest a dobré jméno mnohému člověku neprospívají a to jest pokoj srdce — spo-

kojenost života. A tento pokoj dává, udržuje a chrání sv. náboženství. „Pokoj svůj dávám vám“ — pravil Kristus Pán k apoštolům, „ne jako svět dává, já dávám vám.“ Nikdo nepřestupuje přikázání boží bez trestu. Jako se prach chytá na nohy chodce, tak chytají se výčítky svědomí na nich. Dějepisci dokazují, že i ten netvor a necita na trůně císařském, tyran Nero, při vši své zkaženosti, bez výčitek svědomí nebyl. Často se mu zdálo, že slyší zvuky robu, který zněl při popravě matky jeho a manželky. Zvuky tyto jej lekaly až na smrt. Král Antioch ztratil spánek při vzpomínce na loupežnou svatokrádež, kterou provedl v chrámě jerusalemském. Básník Heine, který často pérem svým zhanobil věci posvátné, najednou napsal 20. srpna 1844 jistě své přítelkyni toto: „trpím obyčejným svým neduhem, bolením hlavy a bolesti tyto stávají se přece horšími — nepokojem srdce.“ Náboženství je to a sice jedině, které zachovává v nás pokoj a chrání před nepokojem duše, neboť zapovídá hřích a hřích jest pramenem vši nespokojenosti a všeho vnitřního neštěstí. Kdo však kdy pokoj duše ztratil, jak ho zase nalezne? Nijak jinak, nežli zase jen v náboženství a skrze náboženství ve svátosti sv. pokání. Vnitřní nepokoj, rozervanost v duši však zhoubně působí také na celou tělesnou soustavu, proto také lékařové radí zachovati vnitřní klid a radí, aby těžce nemocný před operací byl zaopatřen sv. svátostmi a tak duše jeho byla upokojená, potom se i obtížná operace snáze podaří. A přecasto slýchati jest od nemocných, kteří se dali zaopatřiti, výrok: „to se mně nyní ulevilo, už i bolesti nejsou tak silné.“ Ba často se stává, že uklidnila-li se pořádně duše a smířila s Bohem, i tělo brzy zase ozdravelo. Ejhle, jakou moc má sv. náboženství a to moc blahodárnou na duši i tělo naše! A proto jak počítá jest a klamná výmluva a výtáčka: „nemám nic z náboženství“ — naopak z náboženství máme všechno. Dle slov sv. Pavla: „spravedlivý žije z víry,“ t. j. víra a náboženství mu dodává vše, aby spravedlivě, bohulibě žil a jednal a toto zase mu pojišťuje pokojné svědomí a chrání před hříchem.

7. Kdyby všichni lidé tak žili, jak náboženství předpisuje, byla by země polovičním rájem. Ne bez příčiny pravíme, „polovičním rájem“, neboť celý ráj na zemi

není možný. Od prvního hříchu našich prarodičů jest země i lidstvo mnohými kříži a utrpeními stíženo. Vždyť Kristus sám praví: „Kdo chce za mnou přijíti, zapí sám sebe, vezmi kříž svůj a následuj mne.“ A není to zajisté lehké „nésti kříž“, t. j. ty rozličné útrapy a svízele života pozemského srdnatě, trpělivě a bohubíbě snášeti. A tu přichází zase sv. náboženství, těší, posiluje, chrání, pomáhá, zastává se každého a neopouští žádného v žádném utrpení, v žádném boji, i když, jak se říká, „všecko praská“ a nic na světě již pomoci nemůže, tu náboženství jediné svou pomocnou ruku nám podává. Nejhorším utrpením člověka jest chudoba, nemoc a smrt, a právě v těchto vidíti blahodárnou pomoc sv. náboženství.

1. **Chudoba.** Kdyby lidé připustili, aby náboženství svůj vliv na nich uplatňovalo, bylo by daleko méně chudoby a bídy nežli jest skutečně, neboť nebylo by pak těch ohromných boháčů, kteří na úkor ostatních jen peníze a zlato hromadí ve svých pokladnách. Tak jako ve zdravém těle koluje krev všude, až do nejkrajnějších údů a udržuje tělo ve zdraví, tak by se i majetek vezdejší stejnoměrněji rozděloval do všech odvětví a stavů lidské společnosti. Uplně rovnosti všech v majetku nebylo by ovšem, neboť při povaze lidské není ani možná ani žádoucná, avšak nebylo by té zející propasti mezi chudými a boháči, nebylo by toho hrozného zjevu, že v městech, kde bohatství zrovna hýří, mrou lidé chudí hladu, jako je to v Londýně. Náboženství podporuje pracovitost a sporiťovost a tak brání, aby nevznikla chudoba, náboženství zapovídá hazardní hry o peníze, ony nešťastné, náruživé hry, v nichž tak mnohý otec prohrál za noc celý svůj statek a uvrhl sebe i rodinu v bídu. Náboženství radí ke skromnosti, aby se nikdo nad stav svůj a poměry nevyvyšoval a tak dluhy nedělal, které potom jak se říká „z jedné mísy jedí“ a majetek užívají; náboženství zapovídá hýřivost a marnotratnost, která hledá útočiště a pomoc u lichvářů a tak kope blahobytnou rodinu hrob, náboženství zapovídá lenost a lehkomyšlnost dle zásady: „kdo nepracuje, ať nejí.“ Ovšem rozdíl v majetku, jak jsme již pravili, by i při tom zůstával, neboť jest podmíněn povahou lidstva — chudí by také vždy byli, ale bídy by nebylo, hladu by nebylo, neboť křesťanské milosrdenství a láska by toho nedopustily. Bohatý by věděl, že bo-

hatství není jeho, že ho užívati nemá jen pro sebe, aby jako onen bohatec v evangeliu lakoměl anebo zase hýřil, nýbrž že jest jeho správcem, že ho k svým potřebám užívati smí s rozumem a ctí a rád že má sdíleti s chudými spolublížními, aby tak skrze modlitbu jejich získával požehnání Božího a dělal si dle slov Páně „přítele z mamony“. Chudý jen by pohlížel na Ježíše, jenž ač Bohem, byl pánem všeho a přece na tomto světě práci i chudobu si vyvolil, je posvětil a ukázal, že i tak člověk spokojeným býti může, a proto by nereptal, nezavídel bohatším, nýbrž za Ježíšem kříž svůj nesl a dle slov Šalomounových prosil Boha „ne o bohatství, nýbrž o vezdejší chléb“. Že schází náboženství jak u boháčů tak u chudých, není mezi nimi pojiťka, není mostu, který by propast mezi nimi zející překlenul a proto jsou sobě odcizeni a nepřátelství panuje mezi nimi; na jedné straně tvrdost, opovrhování, na druhé zase závist a nepřátelství, které mnohdy až v násilí propukává. Jen náboženství může chudým pomoci a bohatší zachrániti, jinak vypukne boj, v němž hrozných škod utrpí lidstvo s té i oné strany.

2. **Nemoc jest druhým zlem lidstva.** Jak hroznou ranou nemoc jest, vidíme z knihy Jobovy. A sv. Alfons vypravuje o sv. Lidvině, že byla 38 let těžce nemocná a to většinou bez lékaře, bez ošetřování, bez lidské útechy, celá ranami poseta, trpící jako Job. Nemohla se ani ubrániti dotěrným mouchám, které se živily v jejích hnisajících ranách, což jí ovšem hroznou působilo bolest. A přece nevyšlo jí z úst ani slůvka netrpělivosti neb reptání, povždy byla do vůle Boží oddána a plná veselosti a dobrého rozmaru.

Sv. Jan z Boha, zakladatel řádu milosrd. bratří, měl po léta otevřené nohy, plny ran. Často nazýval rány své v žertu: „milosrdenstvím Božím“, ač ho pálily, že sotva vydržeti mohl. A kdo je v tomto ponechal, kdo je těšil, kdo je silil? Svět? Nikoliv. Lidé? Nikoliv. Jen náboženství to bylo, které ukazovalo jim ukřižovaného Krista a bolestnou Rodičku Boží a tak je sililo a těšilo útechou a pomocí s hůry. Vždyť náboženství nám praví, že nemocí můžeme si odpykati časné tresty za hříchy zasloužené, které bychom jinak v očistci trpěti musili. Učí nás, že nemocemi a bolestmi podáváme uraženému Bohu dosti-

učinění a činíme tak pokání; učí nás, že v utrpení zásluhy naše rychle rostou a že Pán Bůh právě ty křížkem navštívuje, které miluje a jimž příležitost dává k pokání a zásluhám. Náboženství ukazuje na Spasitele světa, jenž s nebe na tento svět přišel ne proto, aby zde všech možných příjemností užíval, nýbrž aby trpěl — a to od narození svého až do smrti. Náboženství praví, že nemocí a utrpením klepe Bůh na srdce lidské, aby se poznalo, jemu otevřelo a tak spaseno bylo a že právě utrpením vešli mnozí do nebe. Tak ssaje nemocný z náboženství útěchu a odevzdanost, ba i radost a veselost z ran Kristových a upomíná se na slova sv. Pavla: „jestliže s ním trpíme, i s ním oslaveni budeme.“ Je tedy pravda, že z náboženství nic nemáme?

3. Trpkým zlem pro lidstvo jest smrt. Smrti neujde nikdo a zármutku nad smrtí milých osob ušetřen nezůstane také nikdo. Všecko se ponenáhlu ztrácí; i ty nejužší a nejněžnější svazky trhají se ledovou rukou smrti. Jaká to bolest pro děti, když stojí u rakve otce či matky! Jaká bolest trhá srdce mateřské, vidí li, kterak milované dítě hyne a umírá! Co se napláče manžel či manželka nad smrtí chotě či choti své, s níž u oltáře uzavřeli svazek nejužší. A co teprve jest smrt pro nevěře! Nevěří v život věčný, nevěří ve shledání na věčnosti, vše jest pro něho ztraceno, na věky ztraceno! Nevěrec nemá útěchy, nemá odevzdanosti ve vůli Nejvyššího — a proto jest bolest jeho nad smrtí milých osob dvojnásobná.

Jinak u katolika věřícího. Víra mu sice bolest nebere, ale zmírňuje ji, povznáší ji, činí ji snesitelnou. Pohleďte jen o slavnosti věrných dušiček na hřbitovy. U rovu světly ozářeného klečí rodina — jest to hrob matičky drahé, nedávno zemřelé. Všichni, otec i děti horké roní slzy nad hrobem matky a manželky, ale přece nebeský klid spočívá v očích jejich — jakoby s neobčoukovořili, jako by přítomnost její tušili, s ní se těší — za ni se modlí, neboť vědí, že nezemřela zcela, jen na čas že je opustila, že se shledají na věčnosti. A jediné jejich přání jest, aby duše její přišla do nebe — proto jejich modlitba. Ejhle, toť výjev u hrobu věřících. A pohleďte třebaš tam do té nádherné brocky! Svíce hoří tam, věnců hojnost — i příbuzní tam stojí — snad i slza skane s očí jejich, ale vše je tak chladné, cizí, jaksi nucené; žádná modlitba, proto

i žádná útěcha; buď bezměrná bolest a zármutek, aneb lhostejnost a nuda jeví se tam. Vše jen na oko, „aby lidé nepomluvili“. Schází víra, schází útěcha živým, schází pomoc nebhovým zesnulým. Na hřbitově v městě Bologni jest krásný a významný pomník; matka stojí u paty kříže s věncem v ruce. Krásný jinoch, na jehož prsou jméno „Ježíš“ se skví, bere od ní věncem a klade ho na hrob. A nad hrobem stojí psáno: „Fiat“, t. j. staň se (vůle Boží)! Ejhle, jaké to hrdinství víry křesťanské. Na jednom hrobečku dítěta lze čísti tento nápis:

Josífek se jmenuji,
do nebička cestuji;
chci tam vidět Krista Pána moc,
drazí rodičové, dobrou noc!

Může býti něco něžnějšího, dojemnějšího nad tyto slova? Kolik útěchy jest v nich pro matku, která nejdražší dítě ztratila? Kdo da jí útěchu podobnou? Nic nemůže dát a nedá, leda sv. náboženství. A což když vzpomínáme na smrt vlastní! Kdy vše nás opustí i svět i jmění i přátelé i příbuzní — tu jediný Bůh nám zůstává, a blaze nám, zůstane-li nám až do konce. Ve smrti teprve člověk poznává cenu sv. náboženství, jemuž se nevyrovná nic na světě. Kéž bychom je nepoznali pozdě!

Ze všeho, co tuto řečeno bylo, vychází na jevo, že pravdivá jsou slova apoštola Pavla: „bohobojnost jest všem užitečná“. Ovšem má bohobojnost nejprve za cíl — spásu duše — avšak napomáhá i dobru zdejšímu, jak jsme viděli. Náboženství Kristovo vede k nebi, ale také podporuje blaho ve zdejší, abychom tak spíše, cestou jistou, ochotně kráčeli k nebesům. Proto není a nemůže býti šťastným a spokojeným na světě ten, kdo víry nemá, byť by i zdráv, bohat a vážen byl.

Na misce jeho štěstí jest otrávená usedlina. Co nám zbylo z blaženosti rajské, to možno najíti jen v srdci a duši „spravedlivého, jenž z víry žije“.

Klamná tedy jest omluva: z náboženství nemám ničeho. Neboť pravda usvědčuje ze lži každého, kdo tak mluví. Klamná a ničemná jest vytáčka: „nejdu do kostela, tam mně nic nedají“ — neboť právě v kostele se víra povzbuzuje, upevňuje, v život a skutky uvádí, v kostele se zbožnost

rozněcuje, v kostele sv. svátostmi milost Boží získává k očistění duše a posilnění vůle, v kostele se cítí člověk blíže Bohu svému a modlitby jeho dojdou spíše vyslyšení. Bez kostela, modlitby, bohoslužby a svatosti víra hyne, bohabojnost slabne, náboženství ztrácí blahodárný vliv a proto

také jak duše tak tělo, jak časnost i věčnost trpí škodu.

Važme si proto chrámů našich, navštěvujme je pilně, abychom v sobě udrželi poklad sv. víry, roznítili žár sv. lásky k Bohu, a tak sobě nejvíce prospívali jak v životě, tak ve smrti, nejvíce ale na věčnosti.

Boh. Hendl.

Znám růži krásnou . . .

Znám růži krásnou, červenou
je lásky čisté květ to spanilý,
jí uložím si v duši svou
a přivoním k ní v bouřné chvíli.

Znám růži krásnou, bělostnou
je nevinností květ to vznešený,
jí klesám často u nohou
když duch můj bývá žalem umdlený.

Znám růži krásnou, lahodnou
je Maria to, Boží Matička,
jí obětují duši svou
vždyť Ona jest mé lásky růžička.

A. M. Kadlčková.

K svatému kříži.

Budiž uctěn svatý kříž
zbav nás všeho, co nás tíží,
zbav nás zlého Ježíši,
ať se srdce utíší!

Budiž slaven svatý kříž
v paláci i v chudé chýži,
budiž všem útěchou nám,
milý Ježíši, Ty sám!

Budiž vzýván svatý kříž
když se smrt k nám kvapem blíží,
od hříchu nás stále chraň
a pak veď nás v nebes stán!

A. M. Kadlčková.

Pašiové hry v Horní Ammergavě.

Vypravuje *Karel Balík, děkan.* — (Pokračování.)

5. představení.

První předobraz: Bůh posílá národu Israelskému mannu Lid israelský hledí k nebi a se shora jeviště lehce se snášejí kousičky bílého papíru. Tím znázorňuje se padání manny.

2. předobraz: S pouště Pharan vyslal Mojžiš vyzvědače, aby shlédli zemi,

kteřou Bůh dítkám israelským dáti přislíbil. Tito v krajině u Hebronu uřizli vinný keř s obrovskými hrozny a nesli na sochoru na ukázkou lidu israelskému. Na živém obraze vidíme vše toto znázorněno. V zadu obrazu stojí palma, bohaté klasy kukuřice — divákovi se zdá, že se ocitl někde v bohaté rovině saronské.

Jednání: Ve večeradle jerusalemském u stolu stojí Kristus a mluví ku svým apoštolům, kteří sedí kolem stolu, onu pamětihodnou řeč, kterou nám i svatě evangelium podává. Potom jí se svými apoštoly z předložených pokrmů a pije víno. Po jídle odkládá vrchní roucho, opasuje se bílým plátnem, nalévá vody do mēdēnice a všem umývá nohy. Vše děje se věrně tak, jak nám vyličují svatá evangelia a jak světoznámý umělec Leonardo da Vinci na svém obraze »Poslední večeře Páně« znázornil. Mezitím co Kristus jde od jednoho apoštola ke druhému a mlčky umývá každému nohy, ozývá se uvnitř za kulisami jemný zpěv. Potom odkládá Kristus bílé plátno, bere svůj vrchní šat, bere chléb, ustanovuje Nejsvětější Svátost Oltářní, jde od jednoho apoštola ke druhému a všem podává. Za kulisami opět ozývají se zvuky dojemného chorálu. I Jidáš přijímá, ale stále nejistě se dívá po Kristu. Vždy hned zase odvrací uděšeně svůj zrak. Když ho Kristus podáním sousta omočeného v mise před ostatními apoštoly označí jako zrádce, vstane od stolu a rychle odejde. Po poslední večeři pomodlí se Kristus společně s ostatními apoštoly a nastoupí s nimi cestu k hoře Olivetské.

6. představení.

Předobraz: Josef jest od svých bratří do Egypta prodán. Patriarcha Jakub miloval svého 16letého Josefa více než ostatní své syny. Proto ho nenáviděli ho bratři a chtěli ho zabít. Na prosbu Rubenovu ho sice nezabili, ale prodali ho za dvacet stříbrných peněz (asi 24 K) madianským kupcům, kteří ho odvezli do Egypta.

Jednání: Vysoká rada shromáždila se podruhé. Kupec Dathan předvede Jidáše do sezení. Jidáš se konečně podrobí za 30 stříbrných peněz Krista zraditi. Se slovy »U brány Betfage budu vaše lidi očekávatí« odejde. Vysoká rada ve svém jednání pokračuje. Všichni členové naléhají, aby Kristus násilně byl zničen, jenom Josef z Arimatie a Nikodém rázně proti tomu se ohrazují, a jsouce přehlasováni ze shromáždění rychle ode-

jdou. Konečně Kaifáš bouřlivě shromáždění uzavře.

7. představení.

1. předobraz: Adam v potu tváří musí si svůj chléb těžce vydělávati.

2. předobraz: Joab předstíraje, že chce dáti Aniasovi polibek lásky, vrazí mu dýku do těla (II. Král. 20, 9).

Jednání: Jsme v zahradě Getsemanské. Kristus úzkostí krví se potí. Potom blíží se Jidáš se zástupem a polibkem zrazuje Pána. Petr mává mečem chtěje se brániti, ale na vyzvání Kristovo schovává meč svůj do pochvy. Zraněného služebníka Kristus uzdravuje. Zástup svazuje Krista a odvádí ho ze zahrady. Apoštolové ve zděšení utíkají ven do tmavé noci.

Tím končí sedmé představení a zároveň I. oddělení hry. Jest poledne. Vše vstává a odchází do hostinců, restaurací a do »svých« příbytků. Potraviny, které si snad někdo s sebou do divadla vzal, nese netknuté zase zpátky, neboť každý byl divadlem tak zaujat, že ani na hlad anebo žízeň nepomyslel. V několika minutách jest celá obrovská budova prázdná, každý jde tise, skoro zadumaný, má ještě plnou duši dojmů, nemluví hlasitě, nýbrž tise vyhledá si v restauraci své místočko, zasedne a trpělivě čeká na objednanou polévku — — Jen tu a tam dva nebo tři známí hlasitěji podávají svůj úsudek, jenž ovšem jest pro herce velmi příznivý. Na polední přestávku a odpočinek vyměřeny jsou dvě hodiny. Přesně ve dvě hodiny začne druhé oddělení.

Oddělení II.

(Od Kristova zajmutí až k Jeho odsouzení Pilátem).

V ½2 hodiny odpoledne padla na návrší za vesnicí zase rána z hmoždíře — přichystejte se, za ½ hodiny začne zase představení. Hostince, restaurace a soukromé domy se prázdní, a proudy lidstva hrnou se zase k divadlu. Jest příjenný den. Slunce stojí vysoko na modré obloze, po níž tu a tam plují bílé varhánky. Není horko, ale také ne zima. Ve ¾2 padla rána druhá. Řady diváků

v hledišti houstnou. Brzy jest vše do posledního místečka obsazeno. Každý odevzdal u vchodu druhou polovici své vstupenky a vešel.

Rázem druhé hodiny padla třetí rána a již vystupuje vůdce chóru s ostatním sborem na proscénium. Zase nepřetržitě za sebou plyne scéna za scénou. Odpoledne nás čeká dalších deset představení. Každé z nich má zase svoji předmluvu (prolog), sborový a sólový zpěv, předobraz (jeden nebo dva) a vlastní jednání. Jakmile skončí jedno představení, již s obou stran vystupují zpěváci v nádherných, pestrých, starobylych šatech se zlatými náčelenkami, a již začíná jednání další. Herci hrají zmazenitě, výprava hry jest přímo báječná. Akustika jest výborná, takže odevšad každé slovo jest dobře slyšet. Každý z diváků přinesl si zase s sebou, jako ráno, kukátko, knížku s textem hry, někteří i modré stínítko na čelo.

8. představení.

Předobraz: Prorok Micheáš dostane políček, protože králi Achabovi řekl pravdu do očí. Achab chtěl králi syrskému uzmouti Ramoth. Chtěje předem zvěděti, zda se mu plán jeho vydaří, mezi nimiž byl i kněz Sedeciaš. Ti předpověděli králi, že jeho úmysl se zdarem bude proveden. Ale král Achab ptal se ještě potom proroka Micheáše, který však mu předpověděl záhubu. Tu k němu přiskočil Sedeciaš a dal mu políček se slovo: »Což tedy mne opustil Duch Hospodinův a mluvil k tobě?«

Jednání: Annáš vyjde ze dveří svého paláce se třemi jinými kněžími. Uslyší zvěst, že Kristus jest lapen. Přejde i Jidáš a slyše, že Kristus má zemřít, jest naplněn zoufalstvím. Zástup přivádí spoutaného Ježíše. Jeden ze služebníků dává mu políček. Ostatní se smějí, posměšně do něho strkajíce. Annáš posílá Ježíše ke Kaifášovi. Když zástup s Ježíšem odchází, připlíží se Petr a Jan a táží se jednoho kněze úzkostlivě po Ježíšovi.

9. představení.

1. předobraz: Nábót měl vedle paláce krále Achab v Samařsku vinici, které králi přepustiti nechtěl. Proto královna Jezabel obstarala křivé svědky, kteří na Nábota falešně svědčili. Nábót byl odsouzen k smrti, ukamenován, a vinice připadla králi.

2. předobraz. Trpělivý Job. Job navštíven byl těžkou nemocí. Manželka jeho neměla s ním soustrasti. Tři jeho přátelé navštívivše ho, nemohli ho ani poznati. I oni i jeho manželka se mu posmívali.

Jednání: Kristus jest veden ke Kaifášovi, a od něho vyslýchán. Křiví svědkové přicházejí a falešně proti Kristu svědčí. Kristus jest k smrti odsouzen. Jidáš utíká do tmy — — Na dvoře Kaifášově v několika měděných kotlich jest řehavé uhlí, u něhož se služebníci ohřívají. I dvě služky jsou zde. Přichází Petr a Jan a ptají se, pídí po Kristu. Vzbudí svou nejistotou, plachým vzezřením a řečí podezření. Petr třikráte zapře Krista. V tom zástup surových služebníků přivádí Pána. Jedinký jeho pohled postačí, aby Petr se vzpamatoval a rozplakal nad svým hřichem. Potácej se odchází do tmy, aby tam hřích svůj oplakával. Služebníci pak posadí Krista na stůl a nejsurovějším způsobem se Mu posmívají a Ho trýzní.

10. představení.

Předobraz: Bratrovrah Kain, trápen výčitkami svědomí, v zoufalství bloudí po zemi.

Jednání: Jidáš v zadumaní pomalu kráčí k paláci Annášovu. Na jevišti vidíme znova zasedání velerady židovské. Jidáš vběhne do schůze, protestuje proti Kristovu odsouzení a v největším rozčilení hodí mzdou krve doprostřed zasedací místnosti. Tím ovšem nezadržel vynesení rozsudku smrti. Mezitím co vysílá velerada trojčlennou deputaci k Pilátovi, Jidáš zachvácen trapnými výčitkami svědomí, odvažuje provazec, kterým je opásán a chystá se na něm oběsiti. V tom opona padá.

Maliř Jan Zwink sehrál úlohu Jidášovu znamenitě — snad až příliš dobře, neboť na konec s ubohým Jidášem všichni cítí upřímnou soustrast. Vystižněji hrál Jidáše před lety Řehoř Lechner, který ho představoval tak dobře, že když jednou po divadle šel na procházku, poznali ho vesniční mladíci — kteří na divadle byli — a — ztloukli ho . . .

11. představení.

Předobraz: Velmožové říše obviní Daniela u krále Daria a chtějí, aby byl uvřzen do jámy lvové a tak zničen.

Jednání: Velerada sehnala obrovský zástup lidu, popudila ho a vedla k Pontskému Pilátovi. Kaifáš lichocením chce Pontského Piláta pro sebe získati. Kristus jest vyveden po schodech do předsíně Pilátova paláce. Vladař vyjde k němu a dosti vlídně s ním jedná. Jest přesvědčen o jeho nevině, ale pro vyhrůžování velerady a křik lidu bojí se ho propustiti. Přichází mu vhod, když se dovídá, že Kristus jest z Galileie, a proto posílá ho k Herodesovi, který té doby také byl v Jerusalemě.

12. představení.

Předobraz: Silák Samson byl od Filištinských chycen a oslepen. Při hostině za zpěvu a tance ho nutili, aby jim hrál a posmívali se mu.

Jednání: Ve svém nádherně zařízeném paláci sedí král Herodes na trůně. Několik dvořeninů sedí u něho. Předstoupí Annáš, Kaifáš a někteří kněží. Rota společně s nimi přivádí Krista. Žalobci žádají vydání na smrt, ale Herodes chce napřed viděti od něho nějaký zázrak. Když Kristus mlčí a nechce jeho zvědavost ukojiti, posmívá se mu, k větší potupě dá Ho obléci do bílého starého pláště a bez vynesení rozsudku pošle Ho zpět k Pilátovi.

13. představení.

1. předobraz: Bratři Josefovi prodali bratra svého za 20 stříbrných do Egypta. Aby oklamali otce a podezření od sebe odvrátili, zabili kozelce, Josefovu sukni namočili do krve kozelce a poslali ji tak domů svému otci.

2. předobraz: Bůh chtěje zkoušeti Abrahamovu poslušnost poručil mu obětovati vlastního syna Isáka. Anděl však zadržel Abrahama od vykonání jeho rozhodnutí. Místo syna obětoval Abraham skopce rohy svými v trní zachyčeného.

Jednání: Velekněži, kupci a svědci znova se objeví před Pilátem a žádají, aby Kristus vydán byl na smrt. Pilát dá však Krista jenom zbičovati domnívaje se, že tím jejich krvelačnost upokojí, ale oni znova popuzují lid a znova po jeho ukřižování volají. Na dvoře Pilátově byl Kristus bičován, trním korunován a všelijak jinak duševně i tělesně trýzněn.

14. představení.

1. předobraz: Král egyptský Faraó měl sen, jež mu nikdo vyložiti nemohl. Josef, který již dvě léta nevinně seděl ve vězení, sen dobře vyložil. Proto daroval mu král nejen svobodu, ale učinil ho i po králi prvním pánem v zemi a poručil, aby všem poddaným byl představen.

2. předobraz: Starozákonní velekněz každoročně předváděl dva kozelce. Jeden, na něhož los padl, byl obětován v obět zápalnou, druhý na znamení odpuštění hříchů lidu israelského zahnán byl na poušť.

Jednání: Pilát zbičovaného a trním korunovaného Krista představuje lidu, ale nejvyššími kněžími, Nathanielem a Ezechielem popuzený, rozohněný a zfanatisovaný dav nechce o propuštění ani slyšeti. Dav žádá propuštění Barabášovo a ukřižování Ježíšovo. Pilát obávaje se vzpoury a povstání lidu, prohlašuje sice Krista nevinným, ale přece vydává ho nepřátelům. Dav s různými pokřiky upokojení a radosti rozchází se do ulic Jerusalemských. (Pokrač.)

Obrázky z katolických missií.

Podává MAXMILIAN WEINBERG.

XVIII. Z nejnovější japonské missijní stanice. — (Dokonč.)

Ať si přijdu kdykoliv, pravidelně sedí všechno, co je doma, na rohožkách kolem pracovního stola, nad nímž obyčejně stará lampa visí. O 7 hodinách večer objeví se ve dveřích velká mísa s rýží. Očka malých zalesknou se bezděky a z unavených ruček vypadává dlouhá žela z nekonečným přádemem. Zároveň objeví se na stole pěkné dřevěné mísky a 24 tyček místo lžic. Najednou se jeviště změní. Prstičky, které dovedly s jehlou tak hbitě zacházeti, držice jídelní tyčky jsou ještě rychlejší. Ale všecko má svůj konec. Také mísa s kouřící rýží se vyprázdnila, pro malé dělníky bohužel dříve, než si toho přáli.

Po jídle nastane úleva a krátký odpočinek. Všechno zmizí pod velkou, vedle stola rozprostřenou příkrývkou. Zvláštní nějaké podložky není třeba; i bez ní zapadají víčka dřív, než bys napočítal deset, a po několika minutách sní se to tak krásně a sladce. Bohužel, i sladkého odpočinku je brzy na mále a dostavuje se zase krušná doba práce. Právě bije devět hodin. Matka, která byla zatím mísu a mísky odnesla a sama potichu háčkovala, jde nyní pro děti, které byly pod velkou pokrývkou zmizely, popadne jedno po druhém, anebo dvě najednou za kstici a vytahuje je ven k povědomému stolu. Nepěkný to zajisté konec krásného výletu do říše snů. Polo bdíce, polo sníce ještě vytírají si, nejdéle to nejmenší z nich, spánek z očí. Kdyby matka dobrými i přísnými slovy nevy-pomáhala, trvala by tato příprava ku práci u mnohé dlouho ještě. Konečně začínají prstičky zase pracovat, s počátku pomalu, ale čím dál, tím rychleji. Čím více se blíží půlnoc, tím častěji jehly píchají vedle, a ježto konečně všechno napomínání je marné, dává se tomu neb onomu z dítek dovolená k nočnímu odpočinku. Které z dítek dovolenou dostalo, zmizí ihned pod pokrývkou. Na záměně oděvu denního za noční není kdy; ostatně šaty, tak mudruje Japonec, které tělo za dne v teple udržují, činí tak i v noci.

Úřední zakončení práce nastává teprve o dvanácté hodině půlnocí.

Je mi vždycky divno u srdce, kdykoliv do této rodiny přijdu, abych děti aspoň poněkud ve sv. náboženství vyučil. Vždycky slyším totéž: »Děti nemají kdy, my nemůžeme býti živi, až někdy později.« Anebo když rodiče napomínám, aby v neděli posílali děti na mši svatou, vždy dostávám tutéž odpověď: »My víme, že by děti měly do kostela jít, ale . . .«

Že jim skutečně na dobré vůli neschází, je důkazem otec, jehož prsty pro svou neohobnost již dávno pro drobnou práci se nehodí. Každou neděli přichází pravidelně do kaple, ač-li za příčinou obchodu neodcestoval, a na svých cestách nazapomíná též na neděli. Avšak, jak zlu odpomoci? Já sám pomoci nemohu, neboť mé příjmy, které dostávám většinou za vyučování francíně a němčině, sotva stačí na mé životní potřeby. Mimo to je zdejší stanice nejnovější a missie v prvních počátcích. Až budou pohané ke mně docházeti, aby pravou víru poznali, to bude asi ještě dlouho trvati. Až se s řečí japonskou důkladněji obeznámím, najmu si některý dům v městě a tam zařídím přednášky pro vzdělanější obyvatele. Jakmile si něco uspořím, věnuji to na tento účel. Mým zamilovaným úmyslem jest, podobné přednášky konati v různých částech města, což ovšem záviseti bude na mých úsporách a na přispěvcích našich dobrodinců v Evropě.

Vratme se nyní k hodnému otci a jeho rodině. Jeho nejstarší syn je 15 let star a má od loňska školu za sebou. S počátku pracoval se svými bratry a sestrami celý den za stolem. Ježto však je čilý a podnikavý, práce za stolem se mu brzy znechutila. Příčiněním otcovým dostal v jedné bance místo posluhy; má služební plat asi 10 korun měsíčně. Z toho si platí stravu, t. j., rýží a něco mu z toho zbude na šaty, ježto bydlí doma. Kdyby bydlel u cizích lidí, služné by daleko nestačilo.

Pro své nadání zasluhoval by býti něčím více než obyčejným sluhou. Mým úmyslem jest dáti ho vyučiti za učitele. Za jedno je učitel v osadě vlivuplnou

osobou a mohl by tudíž jako takový pro rozšíření katolické víry mnoho učiniti. Za druhé, je provedení toho úmyslu také nejlacinější. Kandidát učitelství bydlí v učitelském ústavu od vlády vydržovaném a může s 6—8 korunami za měsíc vystačiti. Tak by se stal za 3 léta učitelem, což při jeho velmi dobrém nadání lze očekávati a obdržel by pak plat měsíční 40 korun. Není to sice mnoho, neboť vysokých platů nesmíme v Japonsku hledati, ale přece více než dosavadních 10 korun. Tak by mohl i své rodiče více podporovati, i pro dobrou věc všelicos učiniti. Že jeho otec 6—8 korun měsíčně platiti nemůže, rád uznávám. Má-li však cíle býti dosaženo, je tento náklad nevyhnutelně nutný. Běží o to, kdo ho dá studovati, kdo tohoto nadaného hochy, dosavadního posilkáře, učiní národním učitelem anebo aspoň něčím k tomu přispěje. Výlohy nejsou velké; asi 150 korunami by se vždy spravila. Kdyby se mě naděje vyplnily, pomohl bych tímto způsobem také synovi jistého křesťana v nejbližším městečku, 7 km. odtud jeho vzdáleném. Syn je 16 let star a otec jeho nalézá se v podobných stísňených poměrech.

Zima v Severním Japonsku.

Píše missonář P. Jan Welg.

Podlouhlá ostrovní říše japonská, která na jihu do horkého, na severu do studeného pásma sahá, má podnebí velmi nestejné. Příjemnější zimy nelze sobě mysliti, jako na ostrově Kiušiu a jihozápadním cípu hlavního ostrova; žádný déšť, žádný sníh, žádná zima, ale za to obloha vždy modrá, vzduch čistý, suchý a zdravý; k tomu krásná, půvabná příroda a skoro všude vyhlídka na modré, nescetnými bílými loďkami rybářskými oživené moře. Jaký div tedy, že každoročně celý proud amerických turistů do Japonska a zvláště do této krajiny se rozlévá.

Avšak ne všude v Japonsku je v zimě tak krásně a příjemno. Na př. na severním velkém ostrově Hokaido klesl teploměr minulou zimu na 40° C. Také na ostrově Hondo je zima v některých krajínách velmi tuhá. Podobně

jako Itálie horami Apeninskými od severu a jihu je prostoupena, také v Japonsku táhne se tímže směrem vysoké pásmo horské. Toto pásmo je spolu rozvodím mezi Tichým oceánem a mořem Japonským a částečně i hranicí dvou podnebí. Na východním pobřeží daleko na sever je zima slunná a příjemná. Západní pobřeží však má sice mírné jaro a příjemné léto, ale bouřlivý podzim a drsnou zimu. Zima začíná pravidelně v polovici listopadu prudkými sněhovými vánicemi; je to vlastně předchůdce zimy a trvá do vánoc, je však nepříjemnější než zima sama, ježto se počásí a teplota stále střídají. Před nebo po vánocích sněží silně po dva nebo tři dni a od té doby zůstává sníh do začátku dubna ležeti. Za tu dobu napadnou takové spousty sněhu, že na venkově každoročně vesnice níže položené sněhem bývají zasypany. Jsou krajiny, kde sníh 8—10 stop leží vysoko. Obyvatelům vesnice nezbyvá pak než vyhrabati sobě pod sněhem dlouhé tunely a tak spojení chaty s chatou udržovati. Celá vesnice podobá se pak římským katakombám.

Rozumí se, že správným železničním vznikají v zimě velké obtíže a značná vydání. Podél železné trati pracuje den ze dne na sta mužů a žen vyhazujících sníh dřevěnými lopatami v koleji. Dělníci mají nohy rýžovou slámou pevně obvázané, hlavu a obličej šátkem ovinutý a slaměný pláštík chrání oděv před vlhkostí. Ježto mimo to na severu všechny dráhy mají jen jednu kolej a přes vysoké hřebeny, kde zvláště mnoho sněhu napadá, jsou vedeny, opozdují se vlaky pravidelně o celé hodiny. Také vozy, které za horkého léta pro mnohá velká okna — obyčejně nemají žádných oddílů — velmi příjemny jsou, způsobují cestujícím v zimě mnohé nepříjemnosti. Okna a dveře špatně zavírají. Často viděl jsem sám, kterak ostrý vítr skulinami snih metal na lavice; mimo to pozůstává topení v rouře naplněné vřelou vodou, která se položí do vozu. Ježto Japonci proti průvanu nejsou příliš citliví — japonské domy jsou tak stavěny, že ve světnicích vždycky táhne — a také zimu snadno snášeji, otvírá brzy ten, brzy onen cestující okna nebo dveře. Na větších stanicích je zvykem, všechny

dvěře a okna až do odjezdu vlaku nechat otevřeny. Takový 10—15 minutový pobyt na stanici je ovšem pro Evropana pravou útrapou. Příjemnou tedy jízda v zimě v těchto krajinách Japonska není.

A nyní něco o radostech a zábavách zimních. Především poskytuje toto roční počasí lidskému tělu parným letem se slaběnému pravého zotavení. Člověk může zase dobře spát, ježto už není moskytů, má zase dobrou chuť na jídlo, čehož se v létě zhusta nedostává. Čerstvý studený vzduch sílí a utvrzuje čivý a krev osvěžuje a otepluje.

Ježto Japonci jako málokterý jiný národ proti zimě jsou otužili, jsou cesty, silnice i ulice skoro rovně tak v zimě oživeny jako v létě. Všechna doprava děje se na saních. Dvoukolové kočárky sluhy tažené mění se za saně. Malé děti vozí se na saních dětských. Chlapci a děvčata na bruslích spěchají do školy. Po školním vyučování vypouštějí děti, které často i v zimě bosky chodí, své papírové draky. Jejich ruce, nohy a tváře jsou od zimy modry a na nosích třpytí se malé rampouchy. Mládež jako by zimy necítila. Dospělejší zhotovují sněhuláky, které se podobají indickým bůžkům. Rády pojíždají japonské děti čerstvě napadaný sníh a led. Házení sněhovými koulemi viděl jsem jenom u gymnastů a to zřídka. Ježto jsou cesty velmi hladké, nosí koně, aby měli jistý krok, slaměné střevíce. Pro vojáky je zimní služba velmi těžká. Za svítání musí hlubokým čerstvě napadlým sněhem na

cvičiště a tam všechna vojenská cvičení konati; puškou zacházeti, střileti, choditi krokem i poklusem, sebou na zem vrhati jako ve válce atd. Velmi často konají se v zimě i noční cvičení. V minulé zimě musila pěchota do nehostinných, hlubokým sněhem pokrytých krajin horských se prodrati; jízda učinila tehdy pokus přejíti velké zamrzlé jezero. Kdo znal japonské vojsko, nesdílil zajisté ve válce rusko-japonské mínění mnohých, že mandžurská zima Japonce zahubí.

Do zimy spadá konečně hlavní svátek pohanských Japonců, Nový rok, úředně slaví se nyní 1. leden jako začátek Nového roku. Venkovský lid však řídí se dosud ještě kalendářem čínským, dle něhož Nový rok v dobu od 20. ledna až do 15. února spadá. Nový rok je svátkem všech svátků; tu teče »sake« (růžové víno) proudem. Pomerančů, koláčů a cukroví požívá se v nesmírném množství. Pohostinství pěstuje se v ten den více než kdy jindy, děti bývají hojně obdarovány od rodičů a příbuzných. Před každým domem stojí dvě máje a dvě bambusové tyče. Nad domovními dveřmi je natažen slaměný provaz, který má přístup zlých duchů do domu brániti.

Před domácím oltářkem a před tabulkami předků do zdi zasazenými stojí čerstvé květiny, anebo aspoň ratolesti a na oltáři leží obětné dary, hlavně z růžového vína, rýže a pomerančů pozůstávající. Úředně trvá japonský Nový rok tři dni.

Něco o růženci.

Napsal Jarolím St. Pavlík.

Ze všech modliteb, jež katolická církev dítkám svým doporučí, nejvíce se rozšířil růženec. Žádné jiné bratrstvo nebude čítati tolik členů jako bratrstvo živého růžence. Málo bude farností, kde by nebylo zavedeno; v mnohých čítá 20,

30 i 50 růží. Kdo je v stavu spočítati růže, jež v zahradách všech pěti dílů kvetou? A kdo teprve může spočítati ty růžence, jež ve všech kostelích, ve všech křesťanských domech, o poutích, průvodech, pohřbech průběhem roku bývají

vymodleny? Věru, kdybychom jenom na ony růžence vzali ohled, které za jeden den bývají vymodleny, jak ohromná a překrásná kytice by z toho byla, kytice s trojimi růžemi, plná libezné vůně! Jaké potěšení připraví ona Matce Boží!

Růženec je modlitba velmi dobrá. Je tak jednoduchý, že se jej může modliti i dítě, i stařenka čtení neznalá, neb křesťanský černoch v Africe; při tom je pln tak vznešených a hlubokých myšlenek, že i studovaný člověk dost má při něm co rozjímati. Růženec je modlitbou hodící se pro každou příležitost. Není žádnou jednotvárnou modlitbou; před jednotvárností chrání nás oněch 15 tajemství, jež modlitbě příjemné změny dodávají. Jednotvárným je jenom tehdy, když se jej modlíme bezmyšlenkovitě, zběžně a mechanicky. Růženec je i modlitbou mocnou a působivou. Mnohá velkolepá vítězství nad kacíři, nad Turky, mnohá vyslyšení ve všech možných potřebách mají křesťané růženci k poděkování.

Třetího listopadu 1856 byl v jedné bavorské osadě zavolán kněz k nemocnému děvčeti, jež se proti šestému příkázání moc bylo prohřešilo. Dávalo sice znamení lítosti, mluvilo však pomateně. Až do 15. listopadu navštěvoval ji často onen kněz; v ten den udělil jí poslední pomazání, neboť s ní bylo zle. Na ráz dívka zmodrala v obličejí, oči jí vystoupily z důlků, vlasy se jí sjezily, a počala křičeti: Jsem zatracena, zatracena do pekla! Dáblí, dáblí! Kněz ji vybídl, aby vyslovila svatá jména Ježíš Maria; ale ona řekla: Já nemohu! Dábla měla pořád před očima a neustále křičela; přítomní zbledli, dali se do pláče a lomili rukama. Kněz pokropil dívku svčenuou vodou; nic nepomohlo; neustále křičela, že čerti pro ni jdou. Kněz si nevěděl rady a vyzval konečně přítomné, aby s ním se pomodlili růženec. Přes modlení dívka se utišovala, až se konečně úplně upokojila. Kněz jí řekl, aby teď vyslovila svatá jména. Teď mohla. Tázal se jí: Jsou již dáblí pryč? Ano! Potom se modlil dále a dívka se modlila s ním. Po chvíli tiše zemřela. Růženec pomohl.

Jednomu vojákovi zachránil růženec život. Bylo to v německo-francouzské válce. Nic nevěděl, že naň francouzský

voják mířil. Že však vytáhl a začal se modliti růženec, byl ušetřen. Nepřítel se neodvážil vojáka se modlícího zastřeliti.

Růženec je mocnou modlitbou, jež už mnohé lidi z nebezpečnosti a nouze zachránila. Můžeme se jej sice i zapaměti modliti, počítajice ku příkladu zdrávasy na prstech; je však lépe máme-li a nosíme-li u sebe skutečný růženec, aspoň v čas modlitby nebo bohoslužby. Mnozí klášterníci musí jej nositi veřejně, ku př. redemptoristé; i mnohé sestry klášterní. Nestydí se zaň, spíše jej považují za čestný odznak, na němž lze poznati, že Marii Pannu ctí, milují a jejími dítkami býti chtějí. Sama Panna Maria se ukázala v Lurdech s růžencem na rukou. Kuličky jejího růžence byly ze zlata. Když se Bernadetta svůj růženec modlila, pohybovaly se i perly růžence Mariina. Nikdy neukázala se dříve, až když se Bernadetta začala modliti růženec. Když s ním byla hotova, zmizelo i zjevení. Zlaté byly perly růžence Mariina; tím chtěla dáti na jevo, že růženec není zlatem k zaplacení, a že nám má býti milejší než všechno zlato, stříbro, drahé kameny a všechny poklady. Má větší cenu než zlaté náramky, náhrdelníky a hodinkové řetízky a všechny šperky tohoto světa ješitného. Když přijde smrtelná hodina, ach tu se neptáme po řetízkách k hodinkám a na krk; tu obhlídáme se po růženci a ovinem si jej kolem rukou; s růžencem v ruce chceme býti pochováni. Blahoslavený Jan Berchmanns, nástupce svatého Aloisia, nosil vždy u sebe růženec. Mám tři poklady, pravil, s kterými rád bych umřel: můj křížiček, můj růženec, a knihu regulí.

Každý křesťan má míti mezi věcmi, jež mu patří, i růženec. Každý má míti svůj vlastní růženec; otec svůj, matka svůj a každé dítě svůj. Za růženec nemá se nikdo stydět i kdyby byl nevím jakým pánem. I velcí páni nosili a modlili se růženec, ku př. generál Radecký. Stojte v dešti kulí, komandoval armádu a zároveň říkal na růženci. Druhého Radeckého se nedožijem. Někteří z jeho důstojníků našli na zemi růženec; bylo to kdesi v parku. Zdvihli ho a bavili se hloupými vtipy jak o růženci, tak i o onom »bigottním« člověku, jenž ho ztratil. Tu právě potkal je Radecký,

poznal svůj růženec a zvolal radostně: Ach, to je můj růženec, já jsem ho ztratil! Jak jsem rád, že ho zase mám! Děkuji vám, pánové! Pánové se styděli.

Je dobře, necháme-li růženec posvětit, protože můžeme na něm získati odpustky. Plnomoc k svěcení růženců má od staletí řád dominikánský, a sice z té příčiny, protože svatý Dominik růženec zavedl aspoň v té podobě, jak se jej nyní modlíme. Každý kněz, který si chce získati tu plnomoc, musí se obrátiti na řád dominikánský. Ne každý růženec se světi; jenom ten, jenž má 5 desátků. Šestý desátek za dušičky nepatří vlastně k růženci. Za dušičky můžeme i tak růženec obětovati, zvláště bolestný. Též se požaduje, aby byl růženec z pevného materiálu, a ne z křehkého skla. Darováním a prodáním pozbude růženec odpustky; i půjčením, má-li kdo úmysl na vypůjčeném růženci odpustky získati. Proto má míti každý svůj vlastní růženec.

Jak se světi růženec? Kněz vezme bílou štolu a začne: Pomoc naše ve jménu Páně, kterýž stvořil nebe i zemi. Pane vyslyš atd. Modleme se: Všemohoucí milosrdný Bože, jehož převeliká láska, kterouž jsi nás miloval, pohnula poslati k nám na svět s nebe svého jednorozeného Syna, Pána našeho Ježíše Krista, jenž potom podle vůle tvé na poselství andělské z přesvatého života nejblahoslavenější Panny Marie, naší Paní, tělo přijal, smrt kříže podstoupil a třetího dne slavně vstal z mrtvých, aby nás vysvobodil z moci ďablových; vzýváme tvé převeliké milosrdenství, abys tento růženec, jenž od tvé věrné církve k rozmnožení cti a

chvály tétéž Rodičky Syna tvého je určen a věnován, požehnal † a posvětil † a takou silu Ducha Svateho v něj vлил, aby každý, kdo jej bude u sebe nositi, ve svém domě uctivě přechovávat i podle tohoto svatého řádu, božská tajemství rozjímaje, bude se jej modliti, též se jej užitečně, vytrvale a pobožně modlil a stal se účasten všech milostí, výsad a odpustků, jež témuž řádu svatou apoštolskou stolicí byly propůjčeny; aby dále všech viditelných a neviditelných nepřátel vždy a všude v tomto životě byl zachován a zasloužil, při své smrti od samé nejblahoslavenější Panny a Rodičky Boží Marie, na dobré skutky bohatý, tobě býti představen. Skrze téhož Krista Pána našeho. Amen. Kněz pokropí naposled růženec svěcenou vodou. Kdo nějaký posvěcený růženec zdědil neb darem dostal od osoby, která ho už sama používala, nechť jej dá pro svoji osobu znovu posvětit.

Za nynějších časů je všude mnoho věnečků: besedních, společenských, hasičských, veteránských, rekrutů, omladiny atd. Nejlepší věneček, jenž všem, zvláště mladým lidem obojího pohlaví, doporučím, zůstane vždy růženeček, v čase vánočním radostný, v čase postním a v pátky bolestný, v čase velikonočním a svatodušním slavný. K tomu věnečku má každý přístup, i ten nejchudobnější; vstupného není třeba platiti, zdraví se ušetří, a duše má velký užitek pro čas i věčnost. Když hříšníci, jak stojí v Písmě, pravi: Pojďte, ozdobme se růžemi! tak i my, kteří nechceme hřešiti, řekněme: Pojďme, ozdobme se růžemi, ale růžemi Marie Panny, jež nikdy nevadnou.

Duch mše svaté.

Ta hvězdná nebes báň, ty miliony světů, jež ve věčných drahách kolují, ty nesmírné všehomíra prostory v ladné harmonii jak ohromná harfa pějí chválu Věčnému. Pějí svou krásou, svou velebou a svou úchvatnou ladností. A nad nimi otevírá se ta volná duchů říš, plná jasu a světla, kde trojnásobné „Svatý“ zaznívá Trojici Nejvyšší, která jako oživující, oblažující dech proniká veškerý končiny světů, jež tímá v moci prozřetelné vlády své.

I ta země, ta krásná naše máti, ta přidružuje se k tomuto hymnu chvály. Tisícere květy její vydychují libou vůni, hučení vichřů, šumění lesů, zpěv ptáčat — vše, vše ve vesmíru pje obět chvály.

A člověk, ten, jenž spojuje v sobě dva světy, tělo a duši, zemi a nebe, ten, v jehož duši září oblesk Ducha Božího, ten druží se k onomu velkolepému hymnu slávy — obětí mše svaté.

Když zavřely se brány ráje. tu obět to byla, kterou člověk obracel se k Bohu. V oběti vyznával svoji vinu, obět ta pozvňasela jeho naději, že se Pán Bůh zase smiluje. Oběti zvěstovaly, že blíží se vykoupění, až láska boží spojila se se spravedlností a dala lidstvu toužícímu Vykupitele. A ten druhý protec náš, jenž v posvátném člověčenství svém zahrnul lidstvo celé, ten, jehož jméno nevyslovuje nikdo bez upomínek na nejkrásnější dny, kdy je poznal, ten, v něhož doufali tisícové, jež vzyvají milionové, ten se smiloval.

On, světlo, život a vzkříšení naše, v mukách nekrutějších a bolestí největší první obět přinesl na kříží, tam smířil nás s Bohem, tam rozžehl plamen víry, nadeje a lásky, aby plamen ten věčně hořel a věčně se obnovoval v oběti nejsvětější.

On odešel tam v nebes končiny, kde mohl říci: Otče, dokonal jsem obět svou a zvelebil jsem jméno Tvé; hle, od východu slunce až na západ obětována bude nyní obět čistá, neb veliké jest jméno Tvé mezi všemi národy země. Před obětí tou mizí obětí zákona Starého, ona jest tou obětí nejdokonalejší — obětí čistou — nejkrásnější obětí prosby, chvály a dikůčinění. Nuž vstupme v ten svatý chrám, jež Duch Boží proniká a stopujme zbožně a s posvátným nadšením ten úkon po-

svátý, jež kněz jako zástupce Velekněze Krista koná ve jménu těch, kdož z blízka i z dále sešli se k velebné oběti.

Stupní modlitba.

„Vstupuji k oltáři božímu“ — tak počíná kněz, jenž vstupuje k oltáři Nejvyššího a lid rozradostněn, že mu popráno blížiti se a pozdvihnouti z prachu země k výši slávy boží — odpovídá: k Bohu, jenž obveseluje mne od mladosti mé. Avšak hned tane oběma na myslí obraz Boha spravedlivého, jenž zkoumá ledví i srdce lidská, před nímž svatou bázní trnou i ti nejčistší duchové nebes a proto uznávají kněz svou slabost a hříšnost odevzdává se Pánu Všehomíra, chtěje od něho souzen býti a přijati pomocnou ruku Jeho v slabosti své, ruku milosrdnou a slitovnou. A lid odpovídá mu tím, že vyznává, že Bůh je silou lidstva, jež smutno putuje cestou života, putuje v boji a v naději. Avšak již probleskuje temnotou bláhá záře vykoupění a kněz nadšen vzyvá: Sešli mi světlo své a pravdu svou, sešli Toho, jenž světlo dá těm, kteří putují ve tmách a pravdu těm, kdož po ní touží a pak zajisté dospěje lidstvo k cíli svému.

Potom pozdvihuje opět kněz rozradostněn blahou nadějí hlasu svého k Bohu, jež velebiti chce na harfě slávy, ale paprsek radosti halí chmura nicoty, ba tísní hrud k chvále Nejvyššího nadšenou. Ale hlas lidu svatou line útěchu — by jen doufal v toho, jenž povždy k lidstvu jako dobrotivý otec se skláněl a v důvěře se opět vracející pozdvihují oba hlasů svých ku chvále Věčnému, Jedinému v Trojici nevystihlé a hlas ten letí výš a spojuje se s chvalozpěvy, jež zněly na počátku světa, jež zaznívaly po pádu, zněly v době vykoupění a nepřestanou zníti nikdy. Jímí tlumočí lidstvo své naděje, svou radost a svou důvěru v toho, jenž dopouští, ale nepouští. „Pomoc naše ve jménu Páně“ — ve jménu toho, jenž stvořil jasné nebe a miliony světů kolujících kolem něho — tak volá kněz dále a obtížen hříchy svými a hříchy lidu skládá je u vroucím vyznání zde před oltářem, kde sám poskvrněný chce obětovati beránka bez poskvrny.

Vyznává hříchy své Bohu všemohoucímu a vševedoucímu, vyznává je svaté, panenské mateři boží, vyznává je těm duchům nebeským, svatým a čistým, a těm svatým a světicím božím, kteří obklopují trůn Věčného, vyznává je všem přítomným a tito opět jemu, bije se kajicně v prsa svá a ve znamení spásy dosáhnouv odpuštění, volá nadšeně: již obrátil's, Pane, tvář svou k nám a lid tvůj oblažen přistoupiti může k oltáři tvému. Potom prosí Hospodina ještě jednou, by v milosrdenství náklonil se k probám dítě, vstupuje po stupních nahoru do svatyně svatých a líbá oltář, hrob to svatý, kde odpočívají svatí mučedníci a vyznavači očekávající věčného vzkříšení. Jak krásný to obraz vznešené modlitby, která nesmírnými prostory světů v harmonii věčných sfér, kolujících kol toho, jenž je život, síla, střed — vznáší se k cíli člověka tam nad hvězdami. Zaznívá jako žalm země z toho šumění lesů na výšinách, z hučení ručejů horských a klokotání potůčků, z vlnění oceánů a dunění bouře lavin, ze hřímání blesků a jemného větříku vaní — otevírají se brány ráje ztraceného a s hůry line se blahá zvěst — že není opuštěno lidstvo.

Proměna. — Pozdvihování.

A nyní, kdy církev učinila vše, aby **duchy ty** posvětili mohla, počíná tajemný **úkon** — proměnění.

V té vážné chvíli, kde zanechávajíc hluk světa stranou, ovívána živou vírou v taje nadhvězdých říší nahlédá. v té chvíli, kdy Bohu svému je blíží než Mojžíš na hoře svaté, v tom okamžiku, kdy čas a prostor mizí a věčnost nekonečná plyne v ducha útroby — tu opakuje před očima Všemocného tu velkou hodinu z večera dle Jerusalema, v níž nejsvětější odkaz v předvečer smrti své dal lidstvu Boží Syn. On sám na památku smrti své, kterou bude věčně slavit lidstvo, vstupuje v prosté způsoby chleba a vína, by z nich připravil pokrm věčný, nehynoucí — chléb svatý života věčného a kalich spasení ustavičného.

Dle tajemných, smrtelníku nepochopitelných zákonů života vzrůstá ze zetřívajícího zrnka zelený stonek, a silen životní šťávou země vypučí v kvetoucí klas, jenž ohříván paprskem slunce a sycen rosou země přináší bohatý plod, který vkládá

příroda do rukou člověka, by různým pochodem proměnil jej v potravu svou.

A Pán života a smrti v oné vážné chvíli, kdy předobraziti chtěl nasycení věčné, shrnul práci sta a sta lidí, kteří chtěli úrodu země proměnit v potravu živnou v dílo okamžiku a žehnajících pravici svou nasýtil z pěti chlebů tisíce.

Dle tajemných, lidstvu neznámých zákonů vine se na rozpadávající rozvalině v bujném vzrostu vinná réva vzhůru, ze suché země čerpá šťávu svou a v žáru slunka a v chladu větrů mění ji ve svou vlastní krev, již v sladkém hroznu plodu klade v ruce člověka, by pospolnou a delší prací změnil ji v ohnivý vína mok, jímž by plašil strasti a trudy své.

A to, co dlouho tvoří ta divná příroda, co společná práce lidí dlouho mění i připravuje všecky ty stupně, jež voda i vzduch projíti musí, než v sladké promění se víno, to vše pouhým pokynem a všemohoucím slovem přešel Bůh sám, když v prvním zázraku svém, jako mocný přírody Pán, vodu změnil v perlicí víno.

Člověk sám vnitřním, tak moudře spořádaným ústrojím mění přijatou potravu chleba a vína v šťávy životní, jež proniknuvše v krev tvoří svaly i kosti a budují tělo lidské, mění to postupem dlouhým, kterého nemusí dbáti ten, jenž tvoří vše a oživuje v tajemných dílnách života, ten, jenž okamžitě mocným, tvůrčím slovem svým chléb a víno najednou mění v tělo a krev svou.

On oslavený, vzkříšený, jenž je pánem života, prostoru i času, jehož hlas na místě smrti křísil život, jehož ruka tisíce divů stvořila, jehož moc pronikala světem tisíc větry a bouře — on může vše učiniti, on stále žije, tvoří, oživuje.

Může-li člověk slovem svým ovládnouti duchy lidské a rozumem svým vládnouti přírodě a těm mocným silám a živlům jejím, proč by to nemohl Všemohoucí — jehož slabým odleskem jen je člověk sám.

Ve chvíli té zanechává nám věčné živou památku smrti své, upomíná nás na to, po čem toužily hlasy proroků, k čemu se nesla zaslíbení patriarehů. Bůh s námi sestupuje s nebe, by s lidstvem vešel v úmluvu novou, kterou posvětil krví svou na kříži. Kdož zná spojení vznešenějšího než toto, kde Bůh věčný, věčné slovo láska vstupuje v obět tu a chce, aby člověk spojil se s tou obětí co nejúžeji a skrze tu

obět opět vejíti mohl k Bohu svému. Kdo zná obět vznešenější nad obět tuto, kterou Velekněz nejvyšší svěřil církvi své, aby jeho slovy, slovy života ji tvořila, přinášela a obětovala po věky — spojuc v ní nebe se zemí.

A církev méně dary ty, Bůh sám vstupuje na oltáře své, ne v slávě té, jakou zářil na hoře Tábor, ne v jasnosti svého vzkříšení, ale v bolu hrozného utrpení a nevyvažitelné trpělivosti beránka věčného smíření, jenž snímá hříchy světa a synům ztraceným nese odpuštění od Otce nebes.

Zde opětuje se to, co hlásala nadšená ústa proroka božího, jenž v duchu patřil

na obět tu, jak vznáší se ze všech končin země v tu svatou hvězdnou výš, jako libý zápal pánu světů pravé dostiudinění, pravý, vznešený dar, hodný vznešeného dárece.

O, třikrát blažená chvíle tato, v níž lidstvo jako omladlé v temné života noci patřil na růžový východ dne věčného, kdy s nebe sestupuje pravá mana života, života blaženého — jež žíti budeme jednou tam nahoře, kdy ve vzkříšeném těle spatříme toho tváří v tvář, toho, jenž skryl se v tajemné způsoby životodárné, by nás občerstvil pramenem živým, který plyne z chrámu, by na věky utišil žízeň a touhu srdce lidského — které najde pokoje jen v Bohu svém

Úcta k svatému kříži.

Svatý kříži, Tebe vzývám
tvrdé lůžko Ježíše,
na němž tolik muk a bolů
trpěl's, kdo to vypíše?

Sám jsi musil kříž ten nésti
třikrát pod ním upadl,
ale dav žoldněfů krutých
na Tě ohled neklade.

Plvali Ti v tvář Tvou svatou
ruku k bití pozvedli,
hřeby vkláli v nohy, ruce,
pak tě s křížem vyzvedli.

Svatý kříži, Tebe vzývám
praporem mi v žití buď,
v duši mojí pevnou víru,
naději a lásku vzbud.

Ty památko umučení
kdo se k Tobě přivine,
ten již cíle vytknutého
nikdy již se nemine.

Uprímným je moje přání
bych slávu Tvou hlásala
a svatý kříž lásky Tvoje
honit nikdy nedala.

Nuže, pomoz, Kriste drahý,
zaruč svou mi obranu,
kříž Tvůj ctíti, milovati
nikdy ať nepřestanu!

A. M. Kadlědková.

Sjezd »papírové rodiny« na Sv. Kopečku u Olomouce.

Je to podivná »rodina«, která si dává jméno »papírová«. Člověk by myslil, že je to něco žertovného, lehkého, ale mylil by se velice. Název tento si dávají čtenářové lidových měsíčníků »Ludmily«, »Václava«, »Anežky«, které před 25 lety založil monsign. Dr. Skočdopole v Čes. Budějovicích a které dosahují pěkného čísla odběratelův, asi 7000. Je to tedy »papír«, který drží tuto rodinu pohromadě, ale papír pevný, neboť je popsán dobrou četbou, vedoucí k Bohu, ke ctnosti a poctivému, byť skromnému životu. A jak drží tato pohromadě! Jak se mají vespolek rádi, jak si váží svých vůdců — jimž říkají »dědeček«, »babička«, »tatiček«, »maminka«, »kmotr« atd., právě jako v rodině.

A tato velká rodina, roztroušena po vlastech českých, ale přece v duchu láskou spojena, slavila ve dnech 9. a 10. září t. roku sjezd svůj na slavném poutním místě mariánském, na Svatém Kopečku u Olomouce. Přišlo jich hodně Ludmil, Vaclavův a Anežek, na 400 — s tatičkem, vdp. Drem. Budařem, prof. v Budějovicích, dědečkem, starým panem Lendou, maminkou, tetičkou atd., aby se vespolek poznali, potěšili a posilnili k další práci. Přišli právě na svátek Jména Panny Marie — tedy svátek rodinný, celé té velké rodiny církve katolické, aby matičku svou nebeskou uctili, jí k svátku přáli a jí ukázali, kterak ji milují — jako děti dobré, matku nejlepší. Přišli právě v den, kdy na Sv. Kopečku slaví se výroční památka slavné korunovace zázračného obrazu Panny Marie Svatokopecké, která se stala na rozkaz papeže Klementa XII. r. 1732, kdy zázračný obraz ten korunkami zlatými, kapitulou vatikánskou darovanými a papežem posvěcenými za velikého jáso tu lidu věřícího s velkou slávou byl korunován. Chtěli i oni ukázati, že Pannu Marii ctí jako svou královnu a že pod její mocnou ochranu se utíkají. A mají toho také zapotřebí. Vždyť žijí ve světě, v rozličných stavech a povoláních, mnozí z nich musejí těžkou prací chleba ve-

zdejšího si vydělávati, mnozí trpí všelicos a každý z nich zajisté má své starosti a bolesti a tu dobře dělají, když hledají pomoc i potěchu u té, která mocná i laskava jest, královny a matky blah. Panny Marie.

A sjezd jejich se zdařil. V noci sprchlo, cesta z Olomouce byla příjemná a k radosti své byli u Sv. Kopečku slavně uvítáni. Před chrámem stožáry s prapory a slavnostní brána, na chrámě i klášteře prapory vlály jim na přivítanou a krásný hlaloh zvonů Svatokopeckých volal je před trůn Mateře Boží.

Vsdp. probošt Hendl s vldp. Odonem Vejvodou, svolavatelem sjezdu, uvítali přichozí před kostelem a uvedli do velkolepého a nádherně ozdobeného chrámu Svatokopeckého. Hned vldp. Odo ve slavnostním kázání rozohnil posluchače k lásce, úctě i důvěře k Matce Boží a to obzvláště na tomto posvátném místě, kde ona posud divy tvoří a prosby vyslýchá, a vzýval »rodinu«, aby držela pevně pohromadě, spojená jsouc páskou sv. víry a křesť. lásky. Po tom byly slavně Služby Boží — po nichž všichni uctivě polibili zázračný obraz Panny Marie Svatokopecké.

Odpoledne o půl 2. hodině začalo sjezdové jednání na krásném a ozdobeném nádvoří klášterním, které tak vhodně se hodí k sjezdům a schůzím. Čteny pozdravy členů nepřítomných, pozdraven byl sjezd vsdp. proboštem a vldp. Juliem Půdou, proneseny krásné řeči na počest Rodičky Boží a o 3 hod. zase se šlo na slavné požehnání. Po něm pokračováno, v jednání; ukázalo se, že »rodina« jest velice obětavá, že ráda a štědrě podporuje vše dobré, zejména že velikou dobroditelkou jest Čechů vídeňských, kterým pomáhá spláceti veliký dluh, vězící na českém kostele. Také jí přítomní členové z Vídně srdečně poděkovali. Po jednání rozproudila se upřímná zábava členů »rodiny«. Bylo to krásné věru podívání, kterak k sobě lnou a se rádi mají — ač se před tím snad ani neviděli. To vše zmůže dobrý tisk. V pon-

děli pak po tklivém a bolestném loučení jak s rodičkou Boží Svatokopectkou tak vespolek, rozjeli se členové »papírové rodiny« na všechny strany ujistivše se, že se, dá-li Bůh, za rok zase někde shledají.

Byl to krásný sjezd, dojímavíci svou upřímností, prostotou a srdečností, co možné je zase jenom u lidí prodchnutých sv. Kristovou a láskou bliženskou, které jen na stromě sv. víry se dobře daří. »Papírové rodině« všecka čest a všecko uznání!

A když jsem tak viděl to krásné působení malých těch knížek »Ludmily«, »Václava« a »Anežky«, tu vzniklo v srdci mém přání, což pak čtenářové »Školy B. S. P.«, kterých je také slušný počet, by něco takového nesvedli? Vždyť má

»Škola B. S. P.« již 43. ročník a zajisté také dobře působí ve směru svém na četné čtenáře své; zdaž by nebylo také možné, aby se čtenářové jednou sjeli, se povznesli, potěšili a také podobnou »rodinu« jako jest »papírová« tvořili? Prospělo by to zajisté mnoho k utužení pobožnosti k nejsv. Srdci Páně a pře-velebné Svátosti Oltářní a mnohým by vzešel z toho veliký užitek duchovní. Vyzývám tedy milé čtenáře a čtenářky »Školy B. S. P.«, aby o tom přemýšleli a přání svá vldp. redaktorovi »Školy B. S. P.« do Rajhradu poslali — který je laskavě ve »Škole« uveřejní. Jsem jist, že většina souhlasití bude s návrhem mým. Pročež volám budoucímu našemu sjezdu »Zdař Bůh!«

Boh. Hendl.

Anděle Boží! . . .

Anděle boží, strážce můj
v životě celém při mně stůj,
stůj při mně stále, neustaň,
před zlobou světa vždy mé chraň!

Anděle boží, strážce můj
duši mou hříchu uvaruj,
dbej, aby dětská duše má
zůstala čistá, neklamná!

Anděle boží, strážce můj
se mnou kdys pout tu dobojuj,
uveď mne v nebes rajský stan,
kde na nás čeká Kristus Pán!

A. M. Kadlčíková.

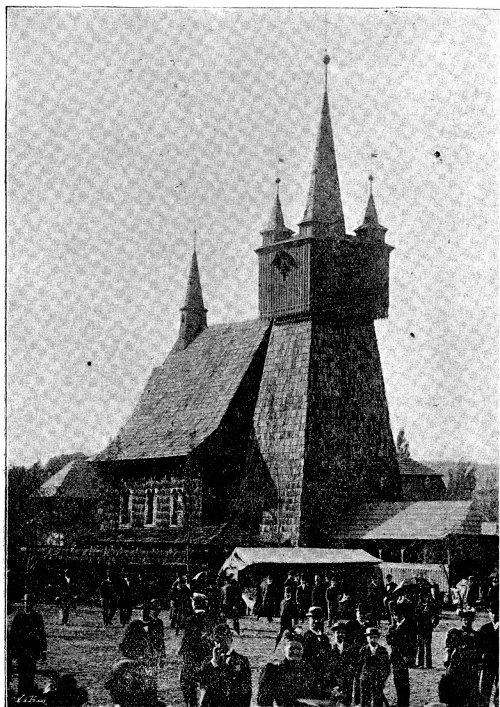
Homilie na 18. neděli po sv. Duchu.

Napsal Jarolím St. Favlík.

Uzdravení člověka, jenž trpěl dnou či pakostnicí, událo se v Kafarnaum. Pán Ježíš učil tam v jednom domě. Měl tolik posluchačů, že neměli v pokoji místa; mnozí stáli před domem. Ti dobří

lidé! Na jejich horlivosti měli bychom si vzít příklad. Bohu díky, i dnes je ještě dosti dobrých lidí, kteří v neděle a svátky v kostele u Pána Ježíše tak četně se sejdou, že nezůstane místa prázdného,

a lidé i venku musí státi. Kdyby tak všude bylo! Bohužel, není tomu tak, alespoň ne vždy. Vidíme-li ve veliké svátky chrám Páně přeplněný, namane se nám otázka! Nemohlo by býti v ne- člověk a přece nejde, protože si není dosti vědom své povinnosti. Není právě zlá vůle při tom, ale jakási lehkomyšlnost a pohodlnost, mnoho starostí o pozemské věci, pro něž se zapomíná na

Nejstarší dřevěný kostelík.

děti též tak? Je snad povinnost službám Božím obcovati v neděle méně závažná než ve svátky? Jistě si ostane povinnost stejná. Ovšem nežádá Pán Bůh nic nemožného; když nemůžeme jíti do kostela, tak nemůžeme. Ale jak často může

nebeské. I školní děti chybí často v kostele. Proč? Protože je rodiče nepošlou; nechají je pástí krávy neb husy, používají jich za posly právě v čas bohoslužeb, dovolují, aby šly třeba na jahody místo do kostela atd. Nepřejde-li vědomí po-

vinnosti nedělní dětem dlouhým zvykem takřka do krve, nebudou to s ní ani později bráti na vlas.

Když tedy Pán Ježíš učil v domě, přišli muži s jedním nemocným, jež nesli na nosítkách. Nemohli se však dostat dovnitř; vchod byl lidmi úplně zacpán. Ale láska činí vynalézavým. Ti nosiči vystoupili z venku na střechu — střechy jsou ve východních krajinách vodorovné — udělali ve stropě otvor a spustili nemocného právě před nohy Ježíšovy. Horliví ti muži zasluhují chválu; jsou nám příkladem, že i my se máme nemocných ujmouti, nejenom vlastních, ale i cizích. Nemocné navštěvovati je skutkem milosrdenství; vyzrozumíváme tím ne tak nelice návštěvu, jež podle okolností mohla by býti i nemocnému obtížná, jako spíše srdečnou účast na jeho stavu zdravotním, různé služby, jež mu prokážeme, pomoc v nouzi, dobrou obsluhu, zvláště však starost o duševní blaho nemocného.

Člověk ten, jehož k božskému Lékaři donesli, byl nejenom na těle, ale i na duši nemocen. Spasitel věděl, čeho má nejvíce potřeby; uzdravení duše bylo zde potřebnější než uzdravení těla. Proto řekl Spasitel k nemocnému, jehož litost a touhu po míru duše viděl: Těš se, synu odpouštějí se tobě hříchy tvé. Kéž by všeci nemocní pamatovali napřed na svou duši. Ale mnozí nemají žádného jiného většího přání, jak vysvobození býti od bolesti místo od hříchů. I při zaopatřování mají na mysli světské myšlenky a pozemské tužby, chtějí vypravovati o všem možném, a hlavní věc, svatou zповěď považují za vedlejší věc a jsou jenom na polo při zbožném úkonu. Nemocný má nechati tělo tělem a napřed hleděti, aby se dobře připravil na věčnost. Tělo zachrániti tak jako tak nemůžeme, jednou musí zemřít; teď platí, co missonáři káží: Zachraň svou nesmrtelnou duši!

Pán Ježíš rozhřešil tedy nemocného. Nevíme, měl-li úmysl jej uzdraviti; možná, že neměl toho úmyslu, protože řekl: Abyste věděli, že má Syn člověka moc hříchů odpouštěti, chci jej uzdraviti. Uzdravení není nám vždy k prospěchu; mnohdy je lépe, zůstane-li člověk nemocným. Je-li člověk zdravý, stává se často

lehkomyšlným a vyhodí si, jak se říká, z kopytka; nemoc udělá jej pokorným, zbožným a opatrným; nepoddá se tak lehkou pokušením, žije v posvěcující milosti a má nejpěknější příležitost, hodné mnoho zásluh pro nebe si získati.

Když Pán Ježíš dal nemocnému rozhrěšení, řekli někteří zákoníci u sebe! Ten se rouhá Bohu. Pán Ježíš, znaje jejich myšlenky — mohl je znáti, neboť byl Bohem — řekl: Proč myslíte zlé v srdci svém? Ano, Pán Bůh ví naše myšlenky, on ví i naše zlé myšlenky. I v myšlenkách může se člověk prohřešiti, ba i těžce může se prohřešiti, jak víme ze slov Kristových: Kdo pohledne na ženu se žádostí po ní, zcizoložil. Ohavnost jsou Hospodinu zlé myšlenky, čteme v knize přísloví; a v knize moudrosti zas: Převrácené myšlenky odlučují od Boha. Hříchem jsou špatné myšlenky tehdy, když je dobrovolně přivoláváme a se u nich zdržujeme, s nimi souhlasíme, na nich dobrovolnou zálibu máme. Arci nám přijde mnohdy za těžko rozoznati, zdali jsme tou neb onou myšlenkou těžce, nebo jen všedně, aneb vůbec se prohřešili. Jako jsme povinni druh hříchu ve zpovědi udati, tak musíme i druh zlých myšlenek udati, předpokládaje, že je považujeme za těžce hříšné. Máme tedy říci, pakli vůbec víme, zdali to byly myšlenky pyšné, nečisté, závistné, hněvivé, podezřívavé, rouhavé atd.

Zákoníci měli podezřívavé myšlenky, měli Pána bez příčiny ze zlého v podezření; pravděpodobno, že měli to zlé, jež mu přičítali, za jisté a pravdivé; v tomto případě byl to krivý úsudek. Podezřívavost zapovídá Bůh již ve Starém zákoně. Čteme u proroka Zachariáše: Nikdo nemysli zlé v srdci o bližním svém a nemiluj krivé přísahy, neboť všecko to nenávidím, dí Hospodin. Láska nemyslí nic zlého, píše sv. Pavel. Nesudte před časem, dokud nepřijde Pán, k soudu totiž. Nesudte, a nebudete souzeni, pravi Spasitel. Bližního máme tak dlouho považovati za hodného, dokud není dokázáno, že je zlým. Též nemáme předčasně věřiti lidem, kteří druhé obviňují. O Alexandru Velikém se vypravuje, že si vždy zacpával jedno ucho, když přišel někdo k němu s nějakou žalobou, právě k žalobci: Tobě propůjčuji jen jedno

ucho a druhé otevru obžalovanému. Když byl Ježíš nemocného na duši i na těle uzdravil, přišla bázeň na lid, a velebili Boha, jenž takovou moc dal lidem. Kněžím též je dána velká moc. Ačkoliv nemohou žádných zázraků konati, přece mohou jako Pán Ježíš říci: Odpuštěny jsou ti hříchy tvé, rozhřešují tě

z hříchů tvých. Velebme Boha, jenž takovou moc dal kněžím, použijme moci této k svému prospěchu. Varujme se podezřívavých myšlenek, ujímejme se nemocných a navštěvujme pravidelně i v obyčejné neděle, dle možnosti i ve všední dny, služby Boží: to jsou ta dobrá poučení, jež nám dává svaté evangelium.

Děkuvzdání božskému Srdci Páně.

Dle slibu svého vzdávám nejvroucnější díky nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu, Jeho přesvaté Máti, sv. Josefu a sv. Janu Nepomuckému za ochránění cti a dobrého jména úctyhodné osoby. M. S. z T.

Z Přerova. Nejmenovaná z Přerova vzdává vroucí dik Nejsvětější Panně, sv. Josefu a sv. Antonínu za vyprošení zdraví po dlouhé, trapné nemoci.

Předst. Školských sester.

Z Německého Brodu. Nejsvětějšímu Srdci Pána Ježíše, Matiáce Boží, sv. Josefu a sv. Judovi Tadeášii vzdáváme tímto vřelé díky za vyslyšení úpěnlivé prosby v těžké nemoci a za dar navrácení zdraví. Z vděčnosti za vyslyšení uveřejňujeme toto děkuvzdání, by tím úcta k božskému Srdci Páně, Panně Marii, sv. Josefu a sv. Judovi Tadeášii stále a více se šířila. B. E.

Z Roketnice. Plním tímto svůj slib a vzdávám srdečné díky Nejsv. Srdci Páně, nejbl. Panně Marii a sv. Antonínu Pad. za vyslyšení v důležité záležitosti.

N.

Z Letovic. Plním svůj slib, vzdávám díky božskému Srdci Páně, P. Marii, Matce ustavičné pomoci, sv. Josefu a sv. Antonínu za pomoc v potřebách mých.

Ze Štěpánova. Vzdávám dle slibu nejsrdečnější díky božskému Srdci Páně, nejbl. P. Marii, sv. Antonínu Pad. za vyslyšení prosby v potřebách rozličných po vykonané 9denní pobožnosti.

Čtenátka Školy.

Od Přerova. V tísní své obrátila jsem se s důvěrnou prosbou k božskému Srdci Páně, k bl. P. Marii a sv. Anně a byla jsem vyslyšena. Za to vzdávám nejvroucnější díky!

Různé zprávy.

Velká monstrance. V Toledě ve Španělsku mají monstranci v katedrále, která váží 172 kilogramů, jest ozdobena 260 pozlacenými soškami a měří čtyři a půl metru výšky. Je pravým divem zlatnictví a 80 tisíc šroubků prý spojuje jednotlivé částky.

Universita pro konvertity. Jesuité vždy mají výtečné nápady a zřizují věci, jimž se lze jen podívat, jež nutno zplna srdce chváliti a jim díky činiti. V severo-amerických Spojených státech mají Jesuité v městě St. Louis universitu sv. Aloisa. Zřídili při ní stolici pro ty, kteří po ná-

ležitém seznámení se s katolickým náboženstvím chtějí přestoupiti na katolickou víru. Zpráva o této novotě velmi mile byla přijata všude v Americe. Přibývá těch, kteří jsou nespokojeni s vírou v různých sektách náboženských a hledají útěchu a pokoj svědomí ve víře katolické. Ti zaslужují, aby jim byla poskytnuta plná příležitost dokonale poznati katolickou víru. Že zřízením této universitní stolice pro konvertity posloužilo se hnutí od sektářských náboženství k náboženství katolickému, nasvědčují četnější přestoupení ku katolictví.

Dívčí lycea. V naší rakouské říši je nyní 56 lyceí, na nichž studují 10.504 dívky. Kromě toho je 2856 dívek na gymnasiích a realkách chlapeckých. Čechy mají 7 českých lyceí s 1351, 3 německé s 501, Morava 1 české s 302 a 4 německé s 642 žákyněmi. Na osmi rakouských universitách studuje nyní 28.662 posluchačů. Studentstva středoškolského je nyní v Rakousku 149.574.

Proslulý konvertita. Dne 19. února 1911 zemřel v Kristianii dr. Krogh-Tonning, bývalý proslulý luteránský duchovní, později katolický kněz. Byl považován za největšího theologa norského nynější doby. Narodil se roku 1842 a 1867 stal se protestantským duchovním. Napsal několik znamenitých děl, za něž se mu dostalo čestného doktorátu luteránské theologie. Působil mnoho let jako farář při hlavním kostele v Kristianii, který byl založen v jedenáctém století a zasvěcen Panně Marii. Zde pracoval o svém nejhlavnějším díle, o křesťanské dogmatice. Čtením svatých Otců a

novějších katolických spisovatelů, hlavně kardinála anglického Newmanna, rostla jeho láska ku církvi katolické. Po nějakém čase opustil svou milovanou farnost a odešel do Arrhů do Dánska k Jesuitům, kde však hned na počátku těžce onemocněl. Přes to statečně vytrval a dne 13. června 1900 byl přijat do katolické církve. Tento jeho krok provázely velké peněžité i jiné oběti. Veliký básník Björnson o něm napsal: „Zřídka, zvláště za našich dob, slyšeti o někom, že by tolik obětoval pro svědomí.“ Jako katolik napsal více děl, za něž byl r. 1905 jmenován čestným doktorem theologie. Dne 19. února t. r. čekal na ulici na elektriku a byl raněn mrtvicí. Pohřbu jeho účastnilo se veliké množství lidu všech společenských vrstev, jakož i 37 bývalých kolegů, luteránských pastorů. Všechny norské i švédské protestantské noviny velebily ho jako muže velkého, vznešeného a přímého, jenž vše obětoval k vůli svědomí.

Nedostatek kněží. V Krkské diecesi, jejíž biskup sídlí v hlavním městě koruntanském v Celovci, je velký nedostatek kněží. Počátkem letošního roku nebylo proto nedostatek možno obsaditi 75 far, 109 hejtmanství a 15 beneficí, jež jsou vesměs uprázdněny. Chybí na dvě stě kněží!

Katolický tisk český. Nakladatel pražského katolického deníku „Čech“, pan Kotrba sdělil, že měl tento list za rok 1910 deficit 29.700 K. Piův spolek přispěl na tento deficit 1400 K, ostatní hradila tiskárna. Málo tedy podporují a odebírají naši katolický list!

Missie etiopské.

(Hlavní úmysl.)

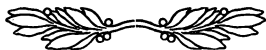
Až po dnes plní se rozkaz Páně: Jdouce do celého světa, učte všechny národy, křtíce je ve jménu Otce i Syna i Ducha sv. a učte je zachovávatí všecko, cokoliv přikázal jsem vám. Nejen po zemi Palestiny rozléhal se hlas sv. apoštolův a učedníků Páně, ale i v jiných krajinách sousedních, ba i zámořských hlásáno učení Ježíše Krista. Tak založena církev i v té zemi, do níž ušel Syn Boží útekem před úklady krále Herodesa a z níž dle pověsti pocházel jeden ze tří králů, kteří se přijeli poklonit Spasiteli světa. Je to země rozložená v severo-východní části Afriky, císařství nynější Ethiopeie a Habeše; říše rozsáhlá císaře Menelika, jeho vítězstvím tak proslavena, čítajíc 5 až 6 milionů duší a to křesťanů. Říše tato

leží mezi územím anglickým, egyptským Sudanem, mezi italskou kolonií Erythreou a mezi územím francouzským, bydlíštěm Somalův. Ač náleží k horkému pásmu říše ta, přece je žití snesitelné a podnebí někdy mírné. K této říši a poměru křesťanů obrací náš zřetel Apoštolát modlitby, abychom modlitbou vyprosili missionářům hojného požehnaní Božího.

Křesťanství vniklo do severní Afriky na konci I. a začátku II. století z Říma a rozšířilo se až ke Kanarským ostrovům, tak že okolo r. 400 po Kristu čítalo se zde 600 biskupství. Přes pronásledování, přes mor, vpády nepřátelské a přes všeliké roztržky přece se křesťanská kultura vyvíjela a hluboko zapouštěla své kořeny. Co vykonali řečtí Alexandrinové pro křesťanskou vzdělanost, překonali mnohem více latinští Afrikáni, jmenovitě sv. Augustin, biskup v Hippo. V polovici 7. století zničili Arabové, co zbudováno po minulá století. V 16. až 19. století stali se Turci pány severní Afriky. Jen malé zbytky křesťanské kultury se uchovaly a překonaly Islam, a to katolickým missionářstvím od 13. a 14. století začínajíc. V severní Africe působili nejvíce františkáni a na západním pobřeží zase dominikáni; jen v oblasti turecké se katolickým missiím nedařilo. Nyní čítá Afrika kromě asiatských patriarchův a koptického patriarchátu, a kromě armenského biskupství, církevní provincie Kartago a Alžír, Port Louis a Port Viktoria, 9 diecesí patřících evropským metropolím, prelaturu Mozambique, 30 apoštolských vikariatů, 24 apoštolských prefektur a 2 stanice missijní. Od 18. století pokouší se také protestanti o missionářství v západní a jižní Africe a na přiléhajících ostrovech. Daleko však nevyvážá horlivost a obětavost katolických missionářů, bílých otcův a Trappistů. Při pobytu v Jerusalemě měl jsem potěšení mluvit s jedním důstojným missionářem od bílých otců, kteří mají v Jerusalemě seminář pro katol. mladíky černochoy, aby je cvičili a po ukončených studiích na kněze dali vysvětit, aby jako domorodci mezi svými spolurodáky v Africe křesťanství šířili. Hlavním účelem bílých otců jest: Rozšiřovati pravou víru v Africe a vykupovati černé otroky. V Africe mají své semináře a sirotčince. Těmto obětavým missionářům pomáhají kongregace bílých sester. Tyto zase vyučují pohanské ženy ve sv. náboženství a vychovávají sirotky, dále vyučují a vychovávají v pensionátech a školách domorodé i evropské dívky z rodin v Africe žijících; ošetřují nemocné v nemocnicích; navštěvují a ošetřují choré domorodce v jejich příbytcích. Oboje založil kardina Lavigerie, který si dobyl neocenitelných zásluh o missie mezi černochoy, zvláště zrušením otroctví. Pro vznešené své povolání zasluhují tyto obětaví missionáři i pomocnice jejich všeliké podpory nás Evropanů, kteří nemáme ani pojem o útrapách a nebezpečích těchto mužův a žen.

Nemenší podpory zasluhují i františkáni a dominikáni, kteří konají missie také mezi černochoy a že s výsledkem potěšitelným, máme důkaz na velikém množství Koptů, kteří přestoupili ke katolické církvi. Bylo zajímavou poslechnouti jejich zpěvy ve chrámě Božího hrobu v Jerusalemě. Mají totiž tyto černí Kopti za kapli Božího hrobu svou chudičkou kapli jednoduše ohraděnou a tam konají své pobožnosti. Zpívají žalmy ve své řeči, které jsme ovšem nerozuměli, ale zpěvu jsme přece porozuměli. Byl jednoduchý a stejná melodie, ustavičně se opakující. Vidouce, že se na ně díváme a je posloucháme, činili se jak mohli, zejména jejich mladíci. Pomyslili jsme si, že missionáři mají s nimi dosti práce, než je něčemu pořádně naučí.

Od 19. století působí mezi černochoy v Etiopii a Habeši dvě řeholní rodiny a sice jesuitů portugalských. Na severu zase lazarisťe za vedení ctihodného Justina de Jacobis, který založil missii v Habeši. Jsou vydáni katoličtí missionáři útiskům a pronásledováním bludařův. U nás se zdá, že církev katolická již sestarala, že se přežila a tam opět a opět z bojů vítězně povstává a všude pokoj a blaho a křesťanskou vzdělanost šíří. Nuže modleme se vroucně předně sami za sebe, aby víra naše sv. nehynula, ale zachována, upevněna byla v srdcích křesťanských; o to pečuje Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda a Apoštolát modlitby. Modleme se ale též za katolické missionáře v zemích dalekých, v zemích pohanských, v krajích nehostinných, aby Bůh žehnal pracím jejich a hodně mnoho povolal do pravého ovčince Kristova. Než podporujeme štědře tyto missionáře, aby časnými prostředky zaopatření, tím více pro spásu duší v pohanských zemích pracovatí mohli. Vezměte si časopisek »Echo z Afriky« a poučíte se dosti o těchto missiích mezi černochoy.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vší zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ic), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za z dar katolických missií mezi africkými černochoy a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby!

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce, Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plno-mocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patronu ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michæli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Podporovatí missie modlitbou i dary.

Úmysl v listopadu: Pobožnost kněžská.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČNÍK XLV.

Vychází počátkem každého měsíce.

LISTOPAD 1911.

Z otevřena srdce rány svítí lásky Boží zář, vane milost z různé brány na pokornou, zbožnou tvář.
Splyá hlasů zvuk a srdcí tluk v ples jeden věčný Tvůj, a v noci v den té stráže člen Ti
chválu prozpěvují!

Coelestis aulae.

Nebes auly posel skvělý
spíchá do panenské celly,
jménem Božím děvů zdraví,
a že bude matkou, praví.

Panna Bohem požehnaná
navštívit jde matku Jana,
jenž, ač dosud uzavřený,
plesá, Kristem posvěcený.

Ten, ježž Otec věčný zplodil,
z Panny Marie se zrodil;
jehož bytí věčnost zřelo,
v smrtelné se oděl tělo.

Stařec Boha svého vidí
v Pacholíku, jenž se řídí
zákonem, jímž vázán není,
aby dal nám naučení.

Ježíš, matkou oslzený,
ve chrámě jest nalezený,
s učitelý rozmlouvaje,
v srdci matky radost plaje

Olivy kde stinné stojí,
Ježíš třese se a bojí,
krev mu na čelo se věší,
anděl ho však v muce těší.

Zrazen bídne od Jidáše,
veden k soudu před Kaifáše,
před Piláta, kdež jej kati
jali hrozně bičovati.

Věvec z trní na pohanu
tisknou židé v čelo Pánu,
rudý plášť a v ruce titina
tupíť mají Boha Syna.

Na šíji kříž těžký nesa,
třikrát pod ním Ježíš klesá,
avšak beze smilování
rota dál jej popohání.

Na kříž přibit Ježíš nahý
prosí Otce za své vrahý,
trpí žízeň, v mukách zmírá,
tma co kol se rozprostírá.

Jaroš St. Pavlík.

Promluva při pobožnosti milostné novény prvního pátku v měsíci.

Začínáme pobožnost milostné novény, t. j. sv. přijímání 9ti pátků k uctění Božského Srdce Páně, za šťastnou hodinku smrti. Co jest tato pobožnost, nebo v čem spočívá? Zakládá se tato pobožnost na velké přípovědi, již dal Božský Spasitel řeholnici bl. Marii Markétě Alaçoque za uctívání svého Nejsvětějšího Srdce. Pravíť tato svěťice: »Jednoho pátku za sv. přijímání Pán mluvil k své nehodné služebnici takto: »Z nesmírného milosrdenství svého Srdce slubuji ti, že všemohoucí láska mého Srdce udělí milost kajicného konce všem, kteří devět měsíců po sobě o prvním pátku nejsv. Svátost oltářní přijmou; nezemřou v nemilosti a nezaopatření, jelikož mé Božské Srdce bude v posledním okamžiku jejich jistým útočištěm.«

Hle, jak veliká, útěchyplná to přípověď, ve které nám Božský Spasitel slubuje, že nezemřeme v nemilosti a nezaopatření, budeme-li po devět prvních pátků v měsíci hodně přistupovati k sv. přijímání a to za tím účelem, abychom Božskému Srdci vynahradili urážky, jež se mu v nejsv. Svátosti oltářní od lidí stávají. Jest sice veliký úkol, který na sebe bereme a snad s obavou pohlížíme do budoucnosti a tážeme se: Ach! dopřeje nám předobrotivý Pán zdraví a síly, abychom mohli po devět měsíců tuto pobožnost konati a šťastně ji dokonati? Nenaskytne se nám nepředvídaná nějaká překážka, pro kterou nebudeme moci pobožnost tuto dokonati? To vše

v rukou Božích. Ale my chceme šťastně v milosti Boží zaopatření svátostmi umírajících zemřítí a proto také jsme odhodláni přes všechny obtíže a překážky, jež by se nám v budoucnosti naskytly, pobožnost milostné novény vykonati, abychom se stali účastnými veliké přípovědi Božského Srdce.

Abychom pak dobře pobožnost tuto vykonali (neboť jen dobře vykonané pobožnosti Božský Spasitel dává svou přípověď), budeme o každém prvním pátku měsíce při pobožnosti rozjímati o Božském Srdci Páně.

Představme si Božské Srdce Páně! Jak se vyobrazuje? Vidíme Srdce, z něhož vyšlehuje plamen, uprostřed plamene kříž, ovinuté jest Srdce trnovou korunou, na straně pak Srdce zeje pluboká rána, z níž se prýští krev.

Tážete se, co znamenají jednotlivé ty věci na Božském Srdci Páně? O tom chceme během naší pobožnosti uvažovati. Dnes ihned rozjímati budeme, co znamená plamen vyšlehující z Božského Srdce?

Plamen značí lásku, kterou Božské Srdce plápolalo. A zajisté velmi příhodně plamen jest symbolem (znamením) lásky: Neboť plamen hřeje, působí teplo a podobně láska v srdci lidském působí hřejivé teplo. Plamen vydává též světlo, jímž jednotlivé předměty osvětluje a podobně láska osvětluje jednotlivé věci mezi těmi, kteří se milují. Plamen činí některé tvrdé věci měkkými; a podobně láska ohměkčuje zatvrzelé srdce lidské.

Veliká jest síla plamene, ale větší jest síla lásky. V Písmě sv. v knize Moudrosti v kap. 8. praví se o lásce: »Neboť silné jako smrt jest milování, tvrdé jako pekla horlení, lampy jeho jsou lampy ohně a plamenů. Vody mnohé nemohou uhasiti lásky, aniž řeky zatopí ji, dali by člověk všechen statek za milování, jako ničím pohrdne jím.«

Ejhle, jak veliká síla lásky, a jak krásně přirovnává Písmo sv. srdce naplněné láskou k lampám ohně a plamenů. A této silné, šlechetné a vzácné lásky plno bylo Božské Srdce Páně, takže láskou překypovalo, neboť plameny lásky vyšlehují z Božského Srdce. A tento oheň lásky chce Božský Spasitel zapáliti též v srdcích našich, jak dosvědčuje sám svým učedníkům řka: »Oheň jsem přišel pustit na zemi, a což chci, než aby hořel (Luk. 12, 49.) Ano, chce Božský Spasitel, aby oheň Jeho nejsv. lásky vznítit se též v srdcích našich. Mnoho zajisté máme se učiti od Pána Ježíše (neboť sám nás k tomu vybízí řka: »Učte se ode mne«!) ale zejména učiti se máme od Něho «lásc». Pozorujme tudíž lásku Božského Srdce, a srovnajme ji s láskou mnohých lidí!

Mají lidé v srdci lásku? O ano, mají lásku, ale velmi různou. Velikou má lakomec lásku, ale k čemu? K penězům a statkům pozemským. Co všechno lakomec neučiní, co všechno netrpí pro peníze. Raději hlad trpí, zimou se třese, než by sobě za peníze pokrmu koupil, nebo dříví, aby v přibytku si zatopil. A tak lakomec z lásky, kterou v srdci svém chová k penězům, zmirá hladem a zimou. A táží se, jakého zločinu leká se k vůli penězům? Žádného! Ani podvodu, lsti, krádeže, křivého svědectví, vraždy atd. se neleká, aby co nejvíce peněz sobě nahnabal.

Tážeme se, jest láska lakomcova pravá? O nikoliv! Toť klamná, nepravá, ano hříšná láska v srdci jeho plápolá. Co jest předmětem lásky? Jsou to peníze, — tedy věc, kterou rez a mol kazí, zloději vykopávají a kradou — věc pomíjející. A jaký konec této hříšné lásky? Smrt vezme lakomcovi všechny peníze, a on, který na tomto světě nestaral se o statky nebeské, půjde na věčnost ne-

vyšlovně chudý. O jaké to bolestné zklamání připraví lakomci smrt!

Zdaž také Božské Srdce takovouto láskou planulo? O nikoliv! Ani stín této lásky nebylo v něm, neboť láska lakomcova je hříšná láska. Čím to dokázal? Božský Spasitel byl docela chud a ačkoliv byl Pánem nebes a země, v Jehož rukou všechny poklady světa jsou, přece neměl ani, kam by hlavy své sklonil. Stěžujeť sobě: »Ptáci mají hnízda svá a lišky doupata svá, ale Syn člověka nemá, kde by hlavy své sklonil«. Netoužil tedy Božský Spasitel po statcích pozemských a penězích, ale za to tím více Božské Srdce Jeho Inulo ke statkům nebeským. Pro tyto nebeské statky pracoval na světě 33 let, aby nám je zjednal, tyto nebeské statky (jež jsou dobré skutky, ctnosti, milost a. j.) miloval, a lásku k těmto statkům, jež v Jeho Srdci planula, chtěl roznítili také v srdcích našich, když pravil: »Neshromazďujte poklady, jež rez a mol kazí, zloději vykopávají a kradou, ale shromazďujte poklady, jež ani rez ani mol nekazí, aniž zloději vykopávají a kradou.«

Jak dojemné a tklivé napomenutí! Zdaž bude hluché a necitelné naše srdce k tomuto napomenutí Božského Srdce, jež chce zanítili v srdci našem oheň lásky ku statkům nebeským? O nikoliv! Rozumíme lásc Božského Srdce, jež miluje statky nebeské a opovrhuje statky pozemskými. Tuto lásku Božského Srdce chceme si přisvojit, lásku k věcem pozemským ze svého srdce vyhostiti. Ve statcích pozemských chceme býti tak chudobní jako Božský náš Spasitel, za to však bohati také ve věcech nebeských chceme býti. Budeme milovati chudobu, poněvadž i Božské Srdce Páně chudobu milovalo, a budeme děkovati Božskému Srdci, že nás sobě podobnými učinilo alespoň v chudobě. Pak-li že nás nějakými statky pozemskými obdarovalo, chceme býti chudými aspoň duchem, t. j. nebudeme si na těchto statcích zakládati, ale chceme pomoci těchto statků svých pozemských získávati si statky nebeské, t. j. dobré skutky činiti. V lásce k chudobě chceme od dnešního prvního pátku tohoto měsíce evičiti se až zase do příštího prvního pátku náledujícího měsíce a k této lásce zvláště pobádati nás

bude příslibení Božského Srdce v osmeru blahoslavenství: »Blahoslavení chudí duchem, neboť jejich jest království nebeské.« Věříme pak pevně, že v této lásce k chudobě se nezklameme, ale že

v poslední své hodině udělí nám za ni Božské Srdce Páně hojnost statků nebeských, zvláště posvěčující milosti, kterou ozdobení vejdemo do blaženosti věčné.

AI. V.

Troje podobenství o duši lidské.

Zbožná Marina z Eskoberu ráda při rozjímání svém obírala se v duchu výroků Písma sv., a tu přechoťo jí Pán Bůh ukazoval, jakoby ve skutečnosti. co který výrok znamená. Blahoslavená Marina zaznamenala trojí takové podobenství k duchovnímu prospěchu svých sester.

1. Podobenství o panně přikované k otroku. Při rozjímání slov apoštolových: »tělo žádá proti duchu, duch pak proti tělu« (Gal. 5. 17), ukázal Bůh blahoslavené Marině ten urputný boj, který se vede mezi tělem a duší, tímto způsobem: Viděla totiž krásnou a skromnou pannu, bílým rouchem přioděnou a poněkud nad zemí pozvednutou. Po boku jejím ležel na zemi muž černé pleťi a ošklivého obličejce, avšak velmi libezných očí. Oba dva, i panna i muž měli pouta na nohou, která spolu dlouhým řetězem spojena byla. Ošklivý ten muž neměl jiného přání, než aby se krásná ona panna naň dívala. Tato však jim povrhovala. Jen asi dvakrát třikrát, nemohouc odolati jeho lákání, pohlédla naň. Po každém pohledu však sesmutněla a hlava jí klesla. Muž však za to se vzpřimil a postavil před ni. Jakmile však jej přísněji změřila, položil se zase na zem. Najednou však dal se onen ošklivý muž do běhu a táhl ubohou pannu, ře téžem k sobě připoutanou, za sebou, a to cesta necesta, přes kamení, trní, močály a přiběhna k srázné propasti chtěl se již sám do ní vrhnouti, aby tak i pannu s sebou zahubil. Panna však poznala nebezpečí, zachytila se ještě v čas vyčnívajícího kamene a celou silou šplhala se vzhůru, táhnouc ošklivce za sebou.

Volala k Bohu o pomoc, neboť muž sebou škulbal a trhal a hrozil každou chvíli jí přece do propasti strhnouti. Panna neustávala volati k Bohu a kdykoli ošklivý muž k ní se přiblížiti chtěl, odstrčila jej vši mocí od sebe.

To jest ten úporný boj, který duše lidská po celý život vésti musí s tělem, v němž zavřena jest. Jakmile v nezřízené žádosti pohlédne na tělo — již jí, jako onen ošklivec, chce strhnouti do propasti hřichu. Zprvu láká, lichotí a slibuje, aby jen duše alespoň v něčem povolila: běda, pakli tak učiní, neboť potom užívá prostředků horších. Co pomůže takové duši? Nic jiného, nežli aby do sebe šla, tuhé pokání činila a ustavičně k Bohu o pomoc a posilu volala, aby tak silnému tomu nepříteli odolati mohla. I když potom zase tělo duši pokouší a svádí, musí ho duše přinutiti, aby jejím rozkazům se podrobilo; ne duše má býti otrokyní těla, nýbrž tělo otrokem duše. Duše, dokud člověk žije, připoutána jest k tělu, zbaviti se ho nelze; proto alespoň si ho mocí podrobiti musí.

2. Podobenství o přerušené stavbě. Jindy ukázal Bůh bl. Marině při modlitbě stav duše vlašné a lhostejné, která sice se modlívá, ale o pokání a zapírání sama sebe se nestará.

Viděla uprostřed rozsáhlé roviny hluboké základy vykopané, a to oslňující bělosti, jakoby byly ze slonové kosti. Nad započatou touto stavbou kráčel mladík — krásný, krev a mléko, jenž duši vlašnou volal k sobě slovy: »Jsem synem krále nejmocnějšího. Tyto základy jsem položil, abych na nich vystavěl palác, v němž bys bydliti a mne hostiti

mohla. Příjdu často, jestli mne ráda uvidíš a mně místo v domě připravíš.

A přijde jednou čas, kdy u tebe ustavičně zstanou. Potom budeš úplně šťastna, neboť v moji přítomnosti nebude ti ničeho chybět. Z velikosti a krásy základů můžeš již soudit, jaké asi stavení to bude. Jest nyní jen třeba, abys potřebné stavivo mně zaopatřila, potom dokončím dílo.

Slyšíc slova, ta zkormoutila se duše vlašná, neboť měla za to, že jest zcela nemožné, aby všechno stavivo snesla ku stavbě tak obrovské.

Avšak mládenec ji těšil řka: »Nepochybuji, půjde to dobře, jen začni něco nosit — já ti už pomohu.«

A duše na slova ta se vzbopila a opravdu něco přinesla. Brzy však zase horlivost její ochabla, a to tak, že se již skorem o mládence nestarala. Pohled naň ji sice ještě těšil, ale nikterak se nenamáhala, aby se mu zalíbila. Měla sice k němu úctu, avšak přece se neostýchala býti mu neposlušnou. Za krátký čas viděla, kerak základy dřive tak čisté a krásné pokryvjí se prachem a špinou. Když přišly bouře, nanesl víchor tolik smetí na stavbu, že ji bylo sotva vidět. Potom přišly povodně a zaplavily stavbu blátem, z něhož za krátký čas osklivé, jedovaté byliny vyrůstaly. Nyní už byly základy tak pokryty, že z nich skoro ničeho vidětí nebylo, nežli místo, kde nohy mládence stály. Potom bouře a vichry přikryly smetím a blátem i mládence, takže byl nad základy jeden močál. To vidouc vlašná duše sesmutněla a padnouc na kolena hlasitě nařikala na svou lenost.

« Majíc za to, že mládenec zasypaný ještě dli na základech, volala ze všech sil: »Ano, pane, už přicházím, chci vše učinit, čeho jsi si přál. Pojď jen ven a započni zase stavbu! Ó jak toho lituji, že jsem ve své netečnosti tak dlouho váhala a k tobě nespěchala! Ony základy znamenají ctnost sv. viry, které Kristus ve křtu sv. duši vlití ráčil. Jest jeho vůlí, aby duše na základě tomto krásný palác nejvyšší dokonalosti vystavěla. Ovšem pomáhá nám, ale duše se musí také ze všech sil přičinit. Stavivo, které má duše přinášeti, jsou zákon boží, který má zachovávat, poslušnost

sebezapírání, ochota a vytrvalost. A tu jest mnohá duše vlašná a liná, neposlouchá svého Spasitele. A tu poněnáhu ty ctnosti, které jí Spasitel udělil, mizí, všední hříchy se množí, oči její se kali a zaslepují, takže nemůže na Spasitele již tak pohlížeti jako dřive. Mnohdy třestá Spasitel duši za to tím, že dopouští, aby upadla do těžkého hříchu, který všechno pokálí a vše dobré zničí. Hřích smrtelný vyhání milost a lásku svatou z duše a potom tam nezůstává nežli víra a naděje — jakožto základy. Avšak, jakmile se duše pozná a pokání činí, vrací se milosrdenství Boží zase zpět, pomáhá duši dobrým vnknutím, aby snášela zase kamení, vápno a maltu lítosti, sv. zpovědi a dostiučinění, ke stavbě duchovního světa paláce. Lítosti, sv. zpovědi a opravdovým úmyslem může duše zase se zachrániti, k Spasiteli svému se povznéti, jenž ve víře se jí zjevuje a ji volá, aby se vrátila k ranám jeho na rukou, nohou a nejsv. Srdci. V těchto ranách Páně najde potom nejbezpečnější útočiště a také nejúčinnější lék. Potom může zase započít se stavbou a ji dle vůle a s pomocí Spasitelovou dovršiti k výši a kráse nevidané.

3. Podobenství o rozbité nádobě. Rozjímajíc jedné chvíle o slovech Jeremiáše (12, 2): »Vstaň a jdi do domu hrncířova a tam uslyšíš slova má«, měla bl. Marina toto vidění: Bylo jí, jakoby sama sestupovala do jasné a velké dílny, v níž bylo mnoho hlíny hrncířské, v dílně té procházel se vážný stařec, oděný dlouhým rouchem. Nebyl to asi hrncíř, neboť ruce jeho byly bílé a čisté. Nyní však vzal stařec kus hlíny a uhněl z ní několik nádob, které pak pořadem postavil na stolec, mající podobu stolku zlatnického. Posuňkem dával na jevo, že mají nádoby ty sloužiti za poháry k pití. K úžasu svému shledal však, že některé jsou puklé. I vzal je a hodil do kouta, kde již mnoho střepů leželo. Dával na jevo, že mu to není milé a že mohl zabrániti, aby nepukly. Bl. Marina však si netroufala ptáti se ho, proč tak neucínil, neboť vážnost starcova ji odstrašovala. Stařec potom chodil zase po dílně a prohlížel si brzo ty, brzo ony nádoby. Když přišel kam střepům, vyňal některé, splel je a postavil zase na stolec

k ostatním. I zdálo se jí, že nádoby samy se k starci přibližují, aby je tak do rukou bral a na stolek stavěl. A tu viděla, že sama je takovou nádobou, která rukou Boží z hlíny země udělána jest, aby na stolek božské velebnosti postavena byla, která však vlastní vinou pukla, jelikož prvotní milost a dokonalost ztratila. Ačkoliv tu mohl Bůh jsa všemohoucí zabrániti, neučinil tak, nýbrž ponechal jednomu každému svobodnou vůli. Vidouc, že její nádoba rozbita jest, vrhla se na ostatní střepy a prosila, aby stařec se nad nimi i jí smíloval a zase je dohromady slepil. Tato naděje, že

Pán ji zase na místo předešlé postaví, jí těšila a silila, tak jako silila kdysi hříšnici Magdalenu, když činila pokání.

Jsme-li také takovými rozbitými nádobami v rukou Božích, prosme a přičiňme se, aby nás Bůh zase dohromady dal, t. j. nás takřka znovu stvořil, předešlé, a milost svou zase nám navrátil. Toho dbejme obrácením života svého, upřímnou lítostí a sv. pokáním, které již tolik duší hříšných přivedlo k Bohu a do nebe. Nebudme rozbitými, nýbrž celými nádobami v rukou Božích.

Bol. Henil.

Komu sloužiti ?

Prvého a druhého listopadu slavíme v církvi svaté dva památné dny. Prvého je svátek Všech svatých a druhého památka všech dušiček. Prvého dne zalétáme v duchu na ono místo, kde svatí a svěťice Boží u trůnu Božího prospěvují: »Svatý, svatý, svatý. Hospodin Bůh zástupů.« Druhého dne máme se upamatovati na tu hroznou pravdu: »Ustanoveny jsou každému jedenkrátě umřítí.« Jest jisto, že my všichni jednou zemřeme. Víra nás učí, že po smrti následuje soud, při němž bude duše odsouzena buď na místo šťastné neb nešťastné. Kam přijde duše tvá? Dle toho jak jsi byl živ! Dle toho, komu jsi zde na zemi sloužil; byl jsi věrným sluhou Boha našeho, či následoval jsi ve všem světě?

V listopadu, kdy i všechna příroda jako smutně a vážně naladěna jest, předkládáme sobě častěji tu předléžitou otázku: pro kterou službu se rozhodneme? Pro službu Boží či pro službu světa?

I. Služba Boží.

Ježíš Kristus pobízí všechny laskavými slovy, by vzali k němu útočiště ve všech svých potřebách. Pravi: »Pojď-

tež ke mně všichni, kteříž pracujete a obtíženi jste a já vás občerstvím. Vezměte jho mé na sebe a učte se ode mne. Jho mé zajiště je sladké a břímě mé lehké« (Mat. 11, 28—30). Kdyby někdo nazval učení a přikázání našeho Spasitele jhem, t. j. břemenem, je toto jho snadné, libé a lehké. Vždyť nezavírá v sobě nic jiného, než co by sloužilo k šťastnému a věčnému životu, jakož zde časné, tak tam věčné.

Jho mé je sladké. Kdo má dobrou vůli, vytrvalost, trpělivost, kdo Boha prosí, by svou milostí nás naplnil a posilnil, snadně zachová vše, co předpisuje Bůh k dosažení věčného života. Ke Kristu Ježíši přišel jednou mládenec a tázal se: »Mistře, co čině odbržím život věčný?« I otázal se ho Ježíš: »V zákoně co jest psáno? Kterak tam čteš?« On odpověděl: »Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého a z celé duše své a ze vsí síly své i ze vsí myslí své a bližního svého jako sebe samého.«

Ježíš Kristus klade tedy jako hlavní podmínku: lásku k Bohu a k bližnímu. A kterak tato obojí láska uspořádána býti má, jest předepsáno v desateru, jež dal Bůh na hoře Sinai a v pateru přikázání, jež dala Ježíšem založená církev

Že jho Ježíšovo sladké je, toho jsou nám důkazem životopisy všech svatých i světic Božích. Nikde se nedočteme, že by si stěžovali na službu Boží, že jest nepřijemná, hořká, přenesnadná. Ovšem nebyli ani jeden ze světcův, ani jedna ze světic ušetřeni od velikých křížův a pokušení, ale když jim poslal Bůh tyto trpké zkoušky, dal jim zároveň i milost a sílu, aby necitili břímě a jha tohoto hořkost, ale aby v trpělivosti, v bázni Boží srdnatě a tak dlouho vše snášeli, jak se líbí nejvyšší milosrdnému a dobrovtivému Bohu.

Je zajisté dobře, že míváme tu a tam všeliké obtíže a protivenství, neboť jimi se člověk vzpamatuje a uvědomí si, že není stvořen jenom pro tento svět a že zde na světě jsme jako ve vyhnanství. Jak povznášející myšlenkou je: čas našich obtíží netrvá dlouho, brzy nastane večer, slunce zajde a Bůh nás zavolá. Vždyť ten život jest příliš krátký, proto snadno vytrpíme ty kříže a ta trápení, jež nám zde Bůh posílá, by nás zkoušel. Ano, jen vytrvej tu malou chvilku! Brzy přijde hodina, kdy všechny bídý lidské ukončeny budou, kdy po nepokoji nastane klid, po bouřce pokoj, po žalosti radost.

Zde na světě považuje se za nejčestnější službu: sloužiti trůnu, sloužiti mocnáři, ať je to císař či král, či jinak pojmenovaný panovník. Ale jak bývá tato služba často obtížná, jakých vyžaduje obětí, času, jmění, sebezapření? Mnohem čestnější jest však služba Boží. Sloužiti Pánu všech pánů, Králi všech králů, sloužiti tomu, který je Stvořitelem všeho, který svou moudrostí vše řídí, budiž nám všem svatou povinností a největší cťou i radostí. Jaký nesčetný počet je těch svatých a světic, kteří také byli na světě a protože věrně Bohu sloužili, odměněni byli životem věčným. Ano, jho Ježíšovo je sladké, neboť přináší nám spásu věčnou. Již se jednou rozhodneme, určíme si za svůj cíl věrně zachovávání příkazání Božích i příkazání církevních a přesvědčíme se o pravdivosti slov, jež nám napsal svatý Jan ve své epistoletě: »Neboť to jest láska Boží, abychom příkazání jeho ostříhali, a příkazání jeho nejsou těžká« (I, 5, 3).

Kdo má dobrou vůli najde vždy vhodné prostředky, by Bohu sloužil a dobré konal. V Americe mají velký nedostatek kostelů. Tu umínila si statečná žena, mladá dáma, Veronika Murphy, že seč síly její jsou, pomůže. Byla rozená v Chicagu a měla znamenité hudební nadání. Její zámožní rodičové dali jí co nepečlivěji vychovati a protože měla velikou zálibu ve hře na klavír, dali jí nejlepší učitele a poslali na nejznamenitější konservatoře (hudební ústavy). Děvče pracovalo s největší píli o svém hudebním vzdělání a umínilo si, že bude těžiti ze svého talentu nikoliv ku zbohatnutí, ale pro Krista a pro rozšíření jeho svaté víry. Když byla již dosti v hudbě vycvičena a vzdělána, dávala ve věku poměrně ještě dosti mladistvém a sice nejdříve ve školách a klášterech koncerty. Když navykla na veřejné vystupování a doznala vsudy uznání nejnadšenějšího, odhodlala se vystoupiti v širší veřejnosti. Čistý výnos ze všech koncertův ukládala si v chicagské bance a když měla pohromadě větší obnos, darovala jistě společnosti, která si určila za cíl, odbývatí bohoslužby v osadách, v nichž není kostela. Byl za tyto peníze zakoupen železniční vůz, zařízen za kapli a na každou neděli někam s ním zajel kněz, kde bylo málo katolíků a neměli žádného kostela. Když zřídila tato horlivá missionářka tento kostelík na Kolích, umínila si, že odhodlá se ku stavbě kamenných trvalých kostelův. Roku 1910 zbudovala z výtěžku svých koncertův v jednom malém, opuštěném státě Washington pěkný kostel a roku 1911 miní zbudovati dva. Třeba se však také zmíniti, že klášterní sestry v Chicagu přivedly tuto slechetnou dívku k tomuto úmyslu, vzbudily v ní nadšení a pohnuly jí ku veřejnému vystoupení. Slečna Veronika Murphy je nyní miláčkem amerických katolíkův, je první missionářkou, která hudbou rozšiřuje království Boží zde na světě. Všechny americké listy přinášejí její podobiznu jako zvláštnost. Ano, kdo pevnou vůli má, může vždy a za každých okolností Bohu sloužiti.

* * *

II. Služba světa.

Jakých obtíží, obětí, jakých nadlidských sil vyžaduje mnohdy služba světa a jak milerád podrobuje se jí člověk. Znameníť francouzský spisovatel Jules Verne vydal mezi svými četnými a zajímavými spisy knihu, již dal název »Carův kurýř«. Tam vypravuje slohem lahodným, co vše vykonal (v letech asi 1850) kurýř Ivan Strogoff, by vyplnil rozkaz carův: uvědomiti bratra carova, že říši i jemu hrozí nebezpečí a zrada. Kurýř cestuje do Sibíře do Irkutska, vytrpí ty nejhroznější útrapy, jež člověk vůbec snéstí může; vrátí se zpět a je carem skvěle odměněn. Podobných příkladů zdatnosti, vytrvalosti ve službě lidí a světa dalo by se jistě mnoho a mnoho uvésti. Ač kyne za ně odměna pomíjející, trvající jen krátkou dobu, rád se těmto obtížím člověk podvolí, rád je bere na sebe. Národové východní jmenují život lidský »bydlení po pět dní v hotelu.« Zajistě velice případné označení. A ať tedy bydlíme vlastně zde na světě jen jakobychom se zdrželi pět dní v nějakém hotelu, přece tak milujeme svět, tak rádi mu sloužíme, tak četné oběti všeho druhu mu přinášíme.

Nikdo nemyslí, že by snad Ježíš Kristus zapovídal všechnu starost o pozemské věci. Nikoliv, Bůh jen zakazuje přílišně, ustavičně a vylučně pracování o tom, co světu přináleží. Ježíš Kristus nás napomíná: »Proč se tak přílišně staráte o život svůj, co byste jedli, a o tělo, čím byste se odívali? Pohlédněte na ptactvo nebeské, žeť neseje a nežne, ani shromažďuje do stodol a Otec váš nebeský krmí je. Zdalíž vy nejste dražší nežli ono (ptactvo)? A o oděv se staráte? Patříte na kvítí polní, která rostou, nepracují, nepřede. Pravím pak vám, že ani Salamoun ve vši slávě své tak odín nebyl, jako jedno z nich« (Mat. 6, 25—29). Nikdo z nás nemůže přidati postavě jednoho loktu; to jest, ať člověk dělá co chce, přemýšlí a pečuje jak může, nic nepomůže k prodloužení svého života a k dlouhosti věku svého nic nepřidá. Není tedy potřebí starati se až přílišně o věci pozemské, Bůh nás doposud neopustil a zajistě také dále nám

přispěje, budeme-li mu věrni a poprosíme-li ho o pomoc.

Je tedy nekřesťanské starati se výlučně a jedině o věci světa tohoto a při tom zapominati na věčnost. Jak často se modlíváme, říkáme: Věřím v Boha Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země. Máme-li však na paměti jen starosti o tělo, o výživu, o věci pozemské, tu zdá se, jako bychom zapomínali, že Bůh jest všemohoucí, že chce a může se o nás starati. Proto praví tak krásně naše národní přísloví: Člověče přičiň se a Bůh ti požehná. Nikdo neskládá rukou svých ve klin, ale pracuj, seč síly tvé jsou, starej se o svou rodinu, pečuj, abys dítky své v bázni a kázni Boží vychovával, ale nebuď péče o tělo tvé, péče o pozemské věci jediným a neustálým cílem všech tvých snah, nikdy nezapomínejme, že máme kromě smrtelného těla i nesmrtelnou duši a že duše jediná bude na věky živa.

Sám Ježíš Kristus učil nás a poručil nám, bychom Boha nazývali svým Otcem, bychom, modlice se, říkali: Otče náš! A nechá některý otec dítě své umřítí hladem? Proto praví náš Spasitel: »Když vy lidé dáváte dětem svým, co co máte nejlepšího, dá vám Otec váš nebeský nějaký špatný dar? Kdo z vás bude prositi Otce za chléb a zdali kámen dá jemu? Anebo za rybu, zdali místo ryby dá jemu hada?« (Luk. 11, 11.) Jest nekřesťanské, jest katolického křesťana nehodné jednání, slovům Kristovým nevěřiti a přílišně a vylučně se starati o věci pozemské a při tom zanedbávati spásu své nesmrtelné duše.

Žádná lidská služba nevynese nám tolik, jako služba Boží. Naříká se nyní všeobecně na služebné. Páni nejsou spokojeni se svými služebnými a služební nejsou spokojeni s pány. Přijde-li služebník do služby a nastupuje-li, bývá první jeho otázkou: Kolik dostanu služebného? Co budu mít na práci? Zeptejme se též Boha, jakou nám dá odplatu. A Ježíš nás ujišťuje: Ví Otec váš, čeho vám potřebí, prve než byste ho prosili. Odplata vaše hojná bude v nebesích. Služebníče věrný, vejdí do království, které tobě připraveno jest. Nikdo nemůže dvěma pánům sloužiti, nebo zajistě jednoho nenáviděti bude a druhého mi-

lovati, anebo jednoho strpí a druhým pohrdne.

Konec.

Jde-li někdo do služby, nejraději převezme tu, v níž dostane velký plat

Španělský král Filip II. seděl jednou dlouho do noci při lampě a napsal obširný list tehdejšímu svatému Otci. Když byl hotov, byla již skoro půlnoc. Zazvonil na sluhu, který byl v předsíni. Sluha pak unaven denní prací, zdfimnul

SVATÁ KATEŘINA.

a má méně práce než jinde. A když pak pochlubí se mezi svými, jak dobře se má, jak mu všichni závidí, jak by ho rádi připravili o onu službu a sami se do ní dostali. Každý rozumný pán váží si a ctí svého věrného služebníka.

si a teprve na opětné zvonění přišel. Král odevzdal mu list a poručil, by ho složil a zapečetil. Protože byl inkoust ještě mokrý, chtěl sluha usušiti pismo pískem, ale ve své rozespalosti vzal omylem místo nádobky s pískem kalamáf

s inkoustem a celý, právě králem napsaný dopis zničil a učinil nečitelným. Velice se lekl a pln strachu čekal, jak asi král se rozhněvá a nepěknými slovy ho vyplísí. Král však znal věrnost a oddanost tohoto sluhy a proto docela klidně řekl: »Nestrachuj se, neštěstí tvé jest brzy odčiněno, co záleží na archu papíru? Znovu dopis napiší.« A Filip II. si sedl a psal až do rána. Tak jednal král pozemský, král šlechtný se svým věrným sluhou.

Učíme si za heslo všeho svého jednání: »Clověče přičiň se a Bůh ti požehná!« Přičinili se svatí a svěťice Boží, když zde na světě živi byli, Bůh

jich neopustil, žehnal pracím jejím a odměnil je slávou věčnou. Připravil jim radost, »jakých oko lidské nevidalo, o nichž ucho lidské neslychalo.« Mohli-li svatí a svěťice Boží vykonávati věrně vůli Boží a odměnění býti slávou věčnou, proč bychom my toho nedokázali? Vždyt byli tak slabí a tak křehcí lidé jako my jsme. Kdykoliv vstoupíme na hřbitov, připomeňme sobě slova: »Blahoslavení mrtví, kteří v P'ánu umírají. Nebot skutkové jejich následují je« (Zj. 14, 13). Služme Bohu věrně, vytrvale a Bůh nám jednou ukáže, že ne nadarmo říkali jsme mu a jmenovali jsme Ho »Otcem«.

Ig. Zhděl.

Nejkrásnější pozdrav.

Když slunce ráno vstane,
a k žití vzbudí svět,
zvon třikrát krásné „Zdrávas“
nám z věže počne pět.

A v poledne po druhé
zní krásný pozdrav ten,
jímž uctívati smíme
Matičku Boží jen.

A po třetí lká zvonek,
když slunný mizí den,
toť nejkrásnější pozdrav,
jenž skolébá vše v sen.

A. M. Kadláková.

Pán Ježíš a osmero blahoslavenství.

V osmi blahoslavenstvích ukázal nám náš Božský Spasitel osm cest, jež vedou do nebe. Je to cesta chudoby, lásky, kajinosti, horlivosti v dobrém, skutků milosrdenství, čistoty, mírumilovnosti a trpělivosti. Tak jako se ve velkém městě mnoho silnic a ve velkém nádraží mnoho kolejí sbíhá, tak se rozpíná kolem nebeského města jak hvězda z paprsků síť různých cest. Všechny cesty jsou oživeny, na všech plno cestovatelů a poutníků, kteří putují do věčného Jerusalema, to jsou spravedliví a svatí, kteří se různými ctnostmi vyznamenávají a věčné blaženosti dosáhnou, jeden tím a druhý oním způsobem. Uvádějí do praxe osmero blahoslavenství, jež spasitel ve svém horském kázání zvěstoval. On byl zvyklý, všechno, čemu učil, i sám konati. On je a vždy zůstane nejkrásnějším vzorem a příkladem všech ctností, tedy i osmi blahoslavenství.

Blahoslavení chudí duchem, neboť jejich jest království nebeské. Kdo jsou chudí duchem? Skutečně chudobní, kteří se svou chudobou jsou spokojeni a do vůle Boží odevzdáni; pak i bohatí, kteří nelpí na statcích pozemských, tyto podle vůle Boží k dobrým účelům používají a tak žijí, jak kdyby byli chudobní. Obzvláště však ti, kteří se řídí podle rady, kterou dal Pán Ježíš bohatému mládenci: Chceš-li být dokonalým, jdi, proděj vše, co máš, rozdej chudým, a pak přijď a mne následuj. Chudý, přechudý byl náš milovaný Spasitel, chudobnější než druzí lidé. Ve chlévě přišel na svět, chudobný tesář byl jeho vychovatelem, chudý život vedl v Nazaretě, z almužny žil jako učitel, když chodil po svaté zemi. Řekl o sobě: Lišky mají svá doupata a ptáci svá hnízda; ale syn člověka nemá, kam by hlavy položil. On však snášel obtíže chudoby s trpělivostí obdivuhodnou; on se dobrovolně udělal chudobným, aby nás obohatil. Bohatý byl ovšem jako Bůh, pánem celého světa, velikým divotvorem; sám pro sebe nechtěl však mít z té okolnosti žádného prospěchu; všemohoucností své použil jen tehdy, kdy bylo třeba, bližnímu pomoci.

Blahoslavení tiší, neboť zemí vládnouti budou. To jsou ti, kteří se nerozhněvají a nerozčilují, když jsou uraženi, ale všechno trpělivě přijmou, aniž by na pomstu pomýšleli. Spasitel je nám vznešeným příkladem tichosti. Mlčel, když ho falešně obžalovali, jemu se rouhali, nadávali, posmívali. Žádná urážka nebyla v stavu, porušíti jeho duševní rovnováhu. Nezloučel, když mu zlořečili, praví o něm svatý Petr. Vzdálen toho, pomstíti se na svých nepřátelích, modlil se spíše za ně, více na kříži. Vyzývá nás, abychom se od něho tichosti té učili: Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem.

Blahoslavení truchlíci, neboť oni potěšeni budou. To jsou ti, co mají zármutek jak nad svými vlastními, tak i nad cizími hříchy, kajníci a všeci, co za druhé zadost činí. Spasitel netruchlil ovšem nad svými hříchy, poněvadž žádných neměl; truchlil však nad našimi hříchy, plakal nad zatvrzelostí Jerusalema, trpěl úzkost a potil se krví v Getsemanské zahradě. rmoutě se nad našimi hříchy a pravě: Duše má jest smutná až k smrti. Za naše hříchy činil pokání a nahražoval je uražené velebností Boží svými námahami a pracemi, svým čtyřcetidenním postem, svým utrpením a svou smrtí.

Blahoslavení, kteří lační a žízni po spravedlnosti, nebo nasyceni budou. To jsou ti, co jsou v dobrém horliví, co všechny předpisy zákona svědomitě plní. Takým byl i náš Spasitel. Podrobil se všem zákonným předpisům, jak byl 8 dní, 40 dní a 12 let star. Nechal se pokřtiti, aby vyplnil všechnu spravedlnost, jakž byl svatému Janu řekl. Dle předpisu zákona požíval s učeníky svými beránka velikonočního. Byl přehorlivým ve službě Boží; řekl jednou: Mým pokrmem je, abych činil vůli toho, jenž mne poslal. Dával si horlivou práci, aby druhé k spravedlnosti přivedl; vyhledával k tomu účelu hříšníky, obcoval s nimi přívětivě, prokazoval jim dobrodini, jen aby je zachránil. Dával si práci s vyučováním a používal každé příležitosti k udělení spasitelných napomenů

a poučení. S kříže volal: Žizním! Žiznil nejen po vodě, ale i ještě více po duších lidských, jež chtěl zachrániti.

Blahoslavení milosrdní, neboť milosrdenství dojdou. To jsou ti, co rádi odpouštějí, a potom oni, kteří bližnímu skutky milosrdenství prokazují. V tom je nám Spasitel pěkným příkladem. Odpustil Magdaleně její četné hříchy, kajícimu Petru jeho zapření, kajícimu lotru jeho zločiny; odpustil i svým nepřátelům a modlil se za ně k nebeskému svému Otci, aby též jim odpustil: Otče, odpusť jim, neboť nevědí, co činí. — Konal i všechny skutky milosrdenství křesťanského: sytil lačné na poušti; volal: Kdo žizní, necht' přijde ke mně a pije — necht' pije totiž z pramene mých milostí, necht' pije mou krev! Šatil nahé šatem nevinnosti; přijímal vlídně u sebe všechny, co přišli k němu, na př. Nikodema; těšil nemocné a uzdravoval je; osvobozoval zajaté, zlým duchem posedlé, od jha satanova; jevil účastenství, když někdo umřel, ba i mrtvé budil k životu. Konal i skutky duchovního milosrdenství: učil nevědomé celé hodiny a dny, napomínal hříšníky, na příklad farisey, předstírají jim hříchy jejich a káraje je z nich; těšil zarmoucené, jako na příklad vdovu naimskou; uděloval nerozhodným dobrou radu, tak na příklad bohatému mladíku; trpělivě snášel veliká bezpráví, odpustil těm, co ho urazili, a modlil se mnoho za všechny lidi. Není žádného milosrdného skutku, jehož by byl nekonal.

Blahoslavení čistého srdce, neboť na Boha patřiti budou. Rozuměj zde duše čisté, stydlivé, duše panenské. Panenská čistota byla Spasiteli vlastní; o tom se netřeba zmiňovati. Ukázal zřejmě, jak velice miluje svatou čistotu. Všechny osoby, jež byly kolem něho, musely býti čisté a panenské: jeho matka, jeho pěstoun, jeho předchůdce, jeho milovaný učeník. Chválil čistotu a radil ji zachovávat, kdo chce býti dokonalým.

Blahoslavení pokojní, neboť syny Božími budou nazváni. To jsou ti, co žijí v pokoji s Bohem. se svým svědomím, se spolubližními. Ježíš Kristus je král pokoje. Už při jeho narození zpívali andělé: Pokoj lidem dobré vůle! On

sám miloval pokoj, a nechtěl, aby ho Petr bránil. Schovej meč svůj do pochvy, řekl k němu. Všem, kteří s ním měli co dělati, snesl se nejsladší pokoj do srdce; uspokojení a potěšení odcházeli od něho. Pokoj vám! to byl jeho obyčejný pozdrav. K tomu přišel na svět, aby pokoj a mir zjednal mezi lidstvem a uraženým Bohem. Jdi v pokoji! přál všem, jimž něco dobrého prokázal.

Blahoslavení, kteří protiventství trpí pro spravedlnost, neboť jejich jest království nebeské. Kdo byl více pronásledován pro spravedlnost jak Pán Ježíš? Farižeové, zákonníci, a starší lidu pronásledovali ho krok za krokem, uráželi ho, strojili mu nástrahy, obviňovali ho z rouhání, opovrhování zákonem, spolku s ďáblem. Šli až tak daleko ve své nenávisti, že ho klivě obžalovali, k smrti odsoudili, nelidským způsobem týrali a konečně ukřižovali. Všechna protiventství snášel Spasitel s podivuhodnou trpělivostí jako beránek k zabítí vedený. A proč byl pronásledován? Pro pravdu a spravedlnost, pro spravedlivou věc, protože prohlásil, že je Synem Božím. Zločinec, zloděj, vražedník též je pronásledován, ale ne pro spravedlivou věc, nýbrž pro své zločiny. Toho se netýká blahoslavenství, nemá na ně práva. Jan Hus nechal se spáliti; není však mučenkem, protože zatvrzele setrval v bludu, katolické církvi na vzdor. Ježíš Kristus však trpěl nevinně, pro spravedlivou věc, za víru; on jest králem mučenků.

Pán Ježíš jest nám tedy vznešeným, ba nejkrásnějším příkladem všech ctností, pro něž lidi ve svém horském kázání blahoslaví. On má však i mnoho následovníků, svaté a svěťce, jež vchovala církev katolická. Co slíbil v osmeru blahoslavenství, to se na nich vyplnilo. Jejich jest království nebeské jako nemluvnátek. Oni vládnou zemi, neboť na celé zemi jsou uctíváni a vzýváni, pod jejich ochranou stojí církve bojující. Jsou teď plni útěchy; žádný žal, žádná bolest, žádná slza neruší jejich blaženého klidu. Jsou nasyceni všemi statky nebeskými; na nich se vyplnilo prorocké slovo Mariino: Lačné nasytí dobrými statky, bohaté pustil po prázdnu. Obdrželi milosrdenství od Hospodina; mohou teď říci s Davidem: Milosrdenství Hospo-

dinovo chci opěvati na věky. Vidí Boha tváří v tvář. Jsou teď jeho milované děti, jimž zajištěno jest dědictví nebeské na věky.

Uvádějme ve skutek osmero blahoslavenství za příkladem. Spasitele našeho

a svatých jeho; budme pokorní v chudobě, snášenliví, kající, horliví, milosrdní, stydliví, mírumilovní a trpěliví: pak se můžeme radovati, naše odměna velká bude v nebesích.

J. St. Pavlůk.

Pomněnka.

Pomněnečka při potoku
zjevila se mému oku,
byla pěkná, modřounká,
čerstvá, svěží, hebounká.

Utrhnu tu pomněnečku
zapletu ji do věnečku,
ponesu ji matince
a řeknu jí sladince:

Vemte kytku milá máti
chtějte na mne vzpomínati,
až v té dálné cizině
žít budu v zlé hodině!

A. M. Kadlěková.

Sluší mrtvé pohřbívati či spalovati?

Tklivý den — smutná, avšak přece útěchyplná jest ta slavnost »Dušiček«. U okrášlených a osvětlených rovů svých drahých zemřelých vzpomínáme na doby zašlé, kdy ještě mezi námi dleli, kdy láska jejich nám oslazovala život, kdy práce a péče jejich nám pomahala, kdy sdíleli s námi radost i žalost tohoto života pozemského. Zmizeli nám sice z očí, ale památka zůstala a ta páska lásky se nepřetrhla. Ta vede nás dnes

tam, kde těla jejich v klidu odpočívají, na hřbitov, a tam vzpomínáme i na duše jejich, které na věčnosti jsou, a zbožně za ně k Bohu vysíláme prosby, aby, potřebují-li toho, došli odpuštění a brzké spásy věčné. Hřbitov se nám jeví jako zahrada, v níž rozseta jsou těla naše čekající na slavnost vzkříšení; kříž Kristův, znamení spásy, pokrývá stínem svým všechny rovy a hlídá je jako pastýř stádo své až do dne, kdy ukřižovaný a

vzkříšený Kristus, jako král a soudce zasedne k soudu poslednímu. A hle, tyto naše hřbitovy — plné vzpomínek, plné upřímné touhy, svědkové věčnosti a lásky pozdělých k zemřelým — mají zmizeti, neboť nevěrci doby naší vši silou o to pracují, aby mrtvá těla křesťanů nebyla pochovávána do země, nýbrž v pecích spalována. Pravíme, těla křesťanů, neboť židé si této novoty dokonce nepřejí, ač křesťanům ji vnutití chtějí. Jest to zase jeden útok na obyčej křesťanský, jeden způsob k podkopání vážnosti církve katolické a poněhlému odkřesťanění lidu. Proto věnujme mu trochu pozornosti.

Spalování mrtvol přiči se předně dějepisnému i náboženskému obyčejí křesťanství. Každé náboženství má pro důležité okamžiky života jisté ustálené a také význačné obřady, které jsou vyznaččím jeho posvátné a účtyhodné a které také úzce souvisejí s učením vyznání toho, takže odstranění jejich dotýká se škodlivě i jádra víry samé. Křesťanství, jakožto zákon Nový, vystavěno jest na zákonu Starém, který Bůh národu israelskému dal a proto i tento zákon Starý jest pro nás účtyhodný a církev křesťanská převzala některé obřady a zařízení svá ze zákona Starého, vždyť Kristus Pán nepřišel, »aby zákon zrušil, nýbrž jej doplnil«, t. j. vysvětlil a oduševnil. Israelské pak své mrtvé od pradávna pohřbívali do země. Zemi navrátili, co zemi vzato bylo, tělo lidské, a uctívali hroby předků svých, o nichž říkali, že se »k otčům shromáždili«. Dle Písma sv. koupil již praotec Abraham za 400 síklů dvojí hrob u Mambre, kde pochoval svoji manželku Sárú. kde sám pohřben byl a kde i syn jeho Isák i vnuk jeho Jakub s manželkami svými pochováni byli. I Josef egyptský zavázal bratry své přísahou, aby mrtvolu jeho, až se jednou navrátí do země zaslíbené, s sebou vzali a tam pohřbili.

O Tobíašovi, zbožnímu a poctivému to muž, čteme, že v zajetí babylonském v noci pochovával mrtvá těla svých souvěřů a že mu to přičteno bylo u Boha k zásluze, jakožto skutek milosrdenství. Jestliže jest smrt — jak židé i křesťané věří — jenom přechodem do života nového a i těla naše jednou vstáti mají

z mrtvých, jest nutné, aby se s nimi dle toho také nakládalo, a ne aby se po smrti násilně zničila ohněm.

Křistus Pán jest našim vzorem, jeho život i smrt našim idealem jak v životě tak ve smrti. Sv. apoštol Pavel píše: »Poněvadž spolu vstípeni jsme k podobnosti smrti jeho, spolu i vzkříšení účastni budeme« (Řím. 6. 5). A Křistus Pán byl pochován do země. A hrob jeho bude slavný, předpověděl o něm prorok Isaiáš (11. 10) a to zmrtychvstáním. A proto »kdo v Něho věří, toho vzkřísí v den nejposlednější«, dokládá sv. Jan. (6. 40).

I naše tělo, křtem svatým a Nejsv. Svátostí oltární posvěcené a posílené, odevzdáváme matce zemi, aby tam čekalo na slavné zmrtychvstání. Proto jest pohřeb do země vyznáním naší sv. víry.

Naši zemřelí nejsou zničeni, nýbrž jak duše jejich žijí tam na věčnosti, tak i těla jejich odpočívají v pokoji. A jak květy pučí ze země, tak i těla křesťanů mají jednou ze země vpučeti k novému životu, proto našim hřbitovům říkáme »boží pole«. Z těchto důvodů shoduje se pohřbívání do země nejlépe s našimi názory náboženskými.

Ovšem víme dobře, že tělo naše zase také v prach se obrátí, vždyť nás církev sama na to upomíná, když sypajíc popel na počátku postu na hlavu naši, k nám volá: »Pomni, človče, že prach jsi a v prach se obrátíš!« Víme také dále, že Bůh všemohoucí i tělo spálené neb jinak zničené k novému životu vzbuditi může a také vzbudí. Proto samo sebou by spalování mrtvol křesťanů nebylo nic pravdě nepřírozeného, kdyby jen nepřičilo se původnímu obyčejí křesťanskému, pochovávatí do země. Ano církev sv. spalování mrtvol místo pohřbívání do země zakazuje, za zlovyk protikřesťanský vyhlašuje a také tresty stihá jak ty, kteří si po smrti spálenou býti žádají, tak i ty, kteří k tomu někoho vedli nebo přinutili. A proč to? Proto, že úmysl, za kterým usilují nepřátelé církve, zaváděti spalování mrtvol jest nekalý, čelící proti církvi, jejím zařízením, a její vážnosti. Byli to vlastně sloupové a vůdcové francouzské revoluce, kteří ze zášti a nenávisti zaváděli spalování mrtvol. Od té doby jsou to stoupenci

novověké nevěry, nepřátelé Kristovi a jeho církve, kteří horují pro spalování mrtvol, chtějíce proti církvi zaváděti staré pohanské obyčeje, a tak křesťanské uvéstí v nevážnost a pohrdání. Spalování mrtvol jest zapření článku víry o vzkříšení těl a životu věčném. Jest to znamení úplného zničení člověka, vyznání hrubého hmotářství, jakoby člověk ani nesmrtnou duši neměl; tím ovšem brojí se proti základnímu článku víry křesť., a proto církev spalování mrtvol zapověděti musila. Přestoupení tohoto zákazu jest smrtelným hříchem, proto také církev se takového pohřbu nesúčastňuje, takové mrtvoly nežeňná, ani se za takové zemřelé nemodlí a mši sv. za ně neobětuje.

Nepřátelé, aby zakryli pravý svůj úmysl, uvádějí některé důvody zdravotnické pro spalování mrtvol, avšak zkoumáme-li je blíže, poznáme, že jsou to důvody liché a vratké. Říkají, že hřbitovy jsou živým nebezpečné pro zdraví a že ze hřbitovů se nákaza šíří. Věc tato jest nedokázána. Naopak, kde se na hřbitovech zachovávají předpisy stran hloubky hrobů, čistoty a pořádku, a kde na hřbitově hojně jest stromů a trávy, odamtud nemusí se nikdo nákazy báti.

A věc podivuhodná! Hrobaři, kteří buď na samém hřbitově nebo poblíže bydlivají a s hroby co činiti mívají po mnohá leta, bývají zdraví a dočkávají se vysokého věku. Ostatně jsou nyní předpisy o vzdálenosti hřbitovů od obydlí lidských tak důkladné, že se nelze čeho obávat v ohledu zdravotním. Jiný důvod shledávají v tom, že prý jsou hřbitovy zbytečným plýtváním půdy zemské, která by se k něčemu užitečnějšímu upotřebiti dala. Než — naši milí zemřelí, kterým tolik děkovati máme, nezasluhují ani ten kousek země, kolik zabírá jejich hrob? Proč se nešetří s místem v městech, kde parky, mnohé ulice, veliká náměstí, mnohé pomníky a veliké stavby mnoho půdy zabírají?

Také prý jest pohřbívání do země nehezké. Což spalování jest krásnější? Tě, kdož spalování mrtvol na své oči viděli, vypravují tu hrůzu, kterou při tom pocítili, když v ohromném žáru rakev se spálí a mrtvola sebou kroutí a se svíjí, jakoby živá byla. To by spalování mrtvol u Hindů v Asii, které

se děje na otevřené hranici, mělo ještě přednost. O tom vypravuje následník trůnu, arcivévoda František Ferdinand, ve spisu o své cestě kolem země následovně: »Jest obyčejem u Hindů, že mrtvoly svých spolubližních — sotva že duše vyšla — hned spalují. Lékař musí zde zápasiti s velikými obtížemi, aby zjistil smrt a způsob její, což jest zejména v choleře, nebo jiných nakažlivých nemocech až nemožné. A to právě Hindové chtějí, neboť takto mají příležitost nemilé jim osoby arsenikem nebo opiem otrávití a hned spáliti.« Tim jest ovšem celé soudní vyšetřování zmařeno. Jakým obřadem Hindové mrtvolu spalují, vypravuje arcivévoda dále: »Mrtvola se položí na zem, poleje vodou a od příbuzného nosí se třikrát kolem připravené hranice. Potom položí se na hranici obličejem k východu a přikryje se šesti silnými kládami. Ohněm, z domácího krbu přineseným, zapálí manžel nebo blízký příbuzný svazeček sendelového dřeva a obchází třikrát s ním hranici. Posléze zapálí snopek slámy pod hlavou mrtvoly a tím vznítí se oheň celé hranice. Plameny hltaly tělo nebožtíkovo, jakoby je chtěly zakryti před všetečnými zraky okolostojících.« Zdaž naše pohřbívání v rakvi do země není daleko utěšenější, jemnější, čest neurážející? A přece mnozí tolik pro spalování mrtvol horují.

Nynější svět nechce býti upomínán na smrt a proto jen se chce rychle zbaviti i hrobů i hřbitovů, těchto výmluvných svědků smrti. »Pomni, človče, že zemřeš!« tak volá k nám hrob, tak hlásá hřbitov. A to jest mnohým nynějším světláckým lidem proti mysli. Nechtějí býti vyrušováni z veselého života, nechtějí býti upomínáni na konec všeho pozemského a na soud následující, aby se nemusili báti a třásti, a proto jen s mrtvolou co nejdříve do pece. Trochu toho popelce sebere se do schránky, schránka se někde uloží a brzy se na ni zapomene, a žije se ve všeledě. Jak chladná, jak pustá a bez hřejivé lásky byla pohanská kolumbaria, kde popel upálených byl uchovávan v urnách; koho nadechla ku zbožnosti, koho potěšila v bolu nad ztrátou drahých a milých osob? Jak jinak dojmá nás hřbitov se svým křížem, s těmi pomníky lásky, a

s nápisy útěchy; ti odpočívající zde, jakoby s námi mluvili, jakoby nás o modlitbu a zbožnou vzpomínku prosili, jakoby nás těšili, že se s nimi zase shledáme. A což jest krásnějšího, nežli když o »dušičkách« rodina sejde se u hrobu otce, matčina, manžele, manželky, dobrého přítele, bratra, sestry, a zde pokleká, světlo rozžihá, květinami zdobí a společně se za spásu duše toho zemřelého modlí. Jaký je v tom kus poesie — jak vytryskne zde ta víra, vyznačená v článku víry: »Věřím v obcování svatých, těla vzkříšení a život věčný.«

Nejostřejším důvodem proti spalování mrtvol jest důvod právnícký a soudní. Spalování mrtvol otvírají se do kořan dveře všem zločincům. Byl-li kdo zavražděn, otráven atd., může se po letech zločin tento ještě zjistiti při mrtvolách v zemi pohřbených, nikoli však při spálených. Vinník může býti usvědčen důkazem zločinu svého, na mrtvole viditelným; při spálené mrtvole, v hrstce popele, který se také snadno změnití může a smíchán bývá s rozličnými látkami cizími, toho nelze dokázati. Pak by zlobohům a zločincům usnadněna byla velice zločinná jejich práce, zločiny by se množily, když by se vinníci neměli co obávati prozrazení a nebylo důkazů viny jejich. Proto jest spalování mrtvol nemravné, zlo a zločin podporující a proto nemá býti trpěno. Ovšem v době jako je naše, kdy vše proti církvi katol. vystupuje nepřátelsky, není se co diviti, že i ty nejpádňější důvody proti spalování nejsou oceňovány a že mnohé státy, tak na př. pruský, zákon o spalování mrtvol přijaly. I mnohá města v říši naší nechtějí býti pozadu, jako na př. Liberec, a chtějí s velkým nákladem zříditi spalovací pec, což naším státem posud dovoleno nebylo, neboť náš zákon zná posud jen pohřbívání do země.

Avšak nepřátelé náboženství katol. zajisté neustanou, až se jim snad konečně povolí. Tu musejí katolíci býti

na stráži a takové urážky svých posvátných citů si nedati líbit. Z toho jest zase zřejmo, kterak důležitě jest, aby křesť. lid v zákonodárných sborech zastoupen byl křesťanskými, věřícími poslanci. neboť pak takový zákon nebude možným. Jen tím, že katol. lid ještě většinou spí, a nedá se poučiti o nebezpečí mu hrozícímu, že neužívá práva svého voličského jak se patří, dle svědomí svého a nevolí všudy jen věrné a opravdové katolíky, se stává, že několik málo nepřátel proti ohromné většině lidu katolického může nepřátelsky vystupovati a to bohužel s výsledkem. Tak jako chtějí zákonodárnou cestou prosaditi rozluhu manželskou, rozluhu církve od státu, zbaviti školní vyučování náboženství, tak chtějí i prosaditi zákonem spalování mrtvol, jakožto vzor proti církvi a víře naší. Dá si to katolický lid náš líbiti? Zajisté nikoli, sice by zradil sama sebe a stal by se hříčkou v rukou nepřátel. Hroby naše, hřbitovy naše si vzíti nedáme — proto vždy a všudy bojujeme proti pohanskému zvyku spalování mrtvol. Náš způsob pohřbívání jest našim vyznáním víry v nesmrtelnost duše a život věčný, spalování mrtvol tuto víru popírá a proto jest nekřesťanský a pro nás nepřijatelný.

Nechť lid náš vždy a všudy na pozoru se má, lečky nepřátel prohlédne, lapiti se nedá, nýbrž vždy a všady i obyčejně víry své si hájí a jich si váží, potom i největší zloba nepřátel nic nepořídí. Proto vždy učinme seč jsme, ostatek doporučme prozřetelnosti Boží, která bdí vždycky a pomáhá. Těm pak našim zesnulým miláčkům, u jejichž rovů se dnes shromažďujeme, vyprosme vřelou modlitbou a obětí přesvatou na milém Pánu Bohu božské spásy nesmrtelných duší jejich a jednou slavného vzkříšení i smrtelných jejich těl, které v matce zemi odpočívají a na oslavení své čekají. Odpočinutí lehké dej všem zemřelým, ó-Pane a světlo věčné ať jim svítí. Ať odpočinou v pokoji. Amen!

Beh. Hendl.

Na hřbitově.

Při mši svatě.

Slyš, Bože, Otče všemohoucí
hlas vroucí prosby mojí slyš,
když v srdci krutá bolest víří
nám ulev, chvějně city utiš!

My jdeme k Tobě, Pane svatý,
my jdeme k svatě oběti,
již kněz tvůj v chrámu denně slouží
a k Tobě v nebe zaletí.

Zde padnem před Tvůj, oltář svatý
„Buď milostiv nám voláme,
nám uděl svatě požehnání
dej milost nám, Té žádáme.“

Slyš Bože, Otče všemohoucí.
slyš svého lidu vroucí hlas,
nás ochraň v bídě i v nemoci,
nuž požehnej nás, Otče, zas!

A. M. Kadlěková.

Homilie na 22. neděli po sv. Duchu.

Napsal Jarolím St. Fawlk.

Farizeové byli povždy nepřáteli Ježíšovými. Jak nám sděluje evangelium 22. neděle po sv. Duchu, radili se spolu, jak by mohli Ježíše v řeči polapiti. Nebylo nad jejich chytrost, ale proti Spasiteli nic nezmohli; ten věděl, co mluvil, ten věděl na všecko odpověď. Člověk nemůže býti nikdy dost opatrný. Uvažme napřed to, co chceme říci. Nejlépe, když nemluvíme nic nepřiznivého o svém bližním. Mluvíme-li nepřiznivě, člověk aby měl stále strach, že ten, jemuž to vypravujeme, mohl by to dále říci, třebaš i té samé osobě, o níž jsme mluvili. Mnohdy načnou lidé

schválně takovou rozmluvu, aby z nás něco vytáhli, nás v řeči polapili. Mluvme tedy vždy jen tak, abychom každý čas mohli býti hotovi, složití účet z rozmluvy své.

Farizeové byli chytráci; vzali s sebou Herodiany, přívržence vlády, aby Ježíše dostali do pasti. Tázali se ho, zdali je (zákonem Božím) dovoleno, dávat daň císaři. Ať už byl by řekl ano nebo ne, v každém případě chtěli ho obžalovati. Kdyby řekl: ano, chtěli říci židům: To je přítel Římanů, našich utiskovatelů, on není žádný vlastenec, on je zrádce na vlastní národnosti a na židovském

náboženství. Kdyby byl řekl: ne, byli zas Herodiané uraženi, obžalovali ho u Piláta, řkouce: To je revolucionář, buřič, nepřítel právomocné vlády, on zapovídá dávat daň císaři. Takové žaloby Pilát sám později slyšel.

Zdaž se nám též tak někdy nevede? Zajisté! At už uděláme tak nebo tak, jistým lidem nebude to po chuti. Zvláště kněžím se tak daří. Súčastňují-li se politického života, hned se řekne: Kněz má zůstat v sakristii. Vzdaluje-li se ho, hned je tu námitka: Ten nemá žádného citu pro národ, žádného srdce pro lid. Jde-li mezi lidi, jak lehko ho podezřívají z nedovoleného obcování; zůstane-li doma: Nic se nemá s lidem. Je-li přesný v dodržení času bohoslužby, stěžují si lidé, že nikdy nepřijdou začas do kostela. Čeká-li, pak je jim čas dlouhý. Než každému se tak vede. Všem lidem nelze vyhověti, protože nejsou stejného smýšlení. Nejlépe uděláme, půjdeme-li svou cestou a za svým svědomím, bez ohledu na svět, a může-li se i o nás říci, co řekl Farizeové k Spasiteli, ovšem bez dobrého úmyslu: Vime, že jsi pravdymilovný a cestám Božím podle pravdy učíš a o nikoho se nestaráš, neboť nehleďš na osobu člověka.

Pravdymilovní a pravdomluvní máme být; Lhář je v nenávisti u Boha i u lidí. Máme být i spravedliví, nestraniční; zvláště soudci a představení musí se takovými vlastnostmi vyznamenávat. Audiatur et altera pars, praví latinář, to jest: Budiž popřáno sluchu i druhé straně. Je však i špatné nestraničství. Jsou lidé, co nejsou ani pro ani proti náboženství; bojí se, ukázati se zbožnými, neb státi veřejně na straně katolické církve, ačkoliv, aspoň v srdci, přece mají náboženství. Náboženství není však věcí stranickou (jen pro klerikály, křesťanské sociály), ale věci svědomí, která se každého týká; kněží nejsou žádnou stranou neb partají, ale představenými od Boha povolanými. Jsou však i lidé, kteří ve své nestraničnosti všem dávají za pravdu, pravověřicím i jinověrcům. Počínají si, jako kdysi jeden obecní starosta, k němuž přišly dvě partaje se žalobou. Vyslechl jednu a řekl vážně: Máte pravdu. Potom přišla protivná strana a vylíčila věc

s jiného stanoviska; vyslechl ji trpělivě a rozhodl: Ano, vy máte pravdu! Přítel jeden ho upozornil, jak si sám sobě odpirá, dávaje za pravdu oběma stranám: to přece že nejde. Milá brachu, řekl, ty máš též pravdu! Při té příležitosti varují před novinami, jak se samy nazývají, nestraničnými; neboť mají-li být dobrá, musí státi na straně náboženství. Kdo není se mnou, ten je proti mně, řekl Spasitel.

Farizeové a Herodiané nebyli právě navzájem přáteli, majíce zcela různé náhledy; spojili se však, kde se o to jednalo, Spasiteli uškoditi. O Pilátovi a Herodesovi též čteme v pašijích, že byli napřed k sobě nepřátelští, ale na velký pátek stali se přáteli. Katolická církev má mnoho nepřátel: různé sekty protestantské, starokatolíky, svobodné zednáře, sociální demokracii, radikalismus, výstřední národovce a jiné ještě; třeba se navzájem potírají, jsouc náhledů sobě protivných, ale v nenávisti proti katolické církvi, v boji proti papežství jsou svorní, řídíce se heslem: kráčejte každý svoji cestou, ale bojujte společně. Právě toto všeobecné útočení na naše náboženství je znamením jeho pravdivosti; kdyby nebylo od Boha, nemohlo by se udržeti, muselo by vysílením zahynouti, aniž by bylo nutno, aby nepřátelé proti němu bojovali. Pravdu měl moudrý Gamaliel, an řekl členům vysoké rady: Muži israelští, nechte za pokojem ty lidi (apoštoly); neboť je-li dílo to od lidí, zahyne; je-li však od Boha, nebudete moci ji zničiti.

Farizeové tázali se Spasitele, je-li dovoleno, dávat daň císaři. Spasitel se vyjádřil, že není jenom dovoleno, ale zrovna povinnost, odváděti daň císaři; neboť řekl: Dávejte, co je císařovo, císaři. Svätý Pavel též učí: Daň, komu daň, clo, komu clo patří. Jsme tedy ve svědomí zavázáni, odváděti předepsané poplatky; pašování zboží přes hranice je nespravedlivostí. I vůči světské vrchnosti musíme se držeti pravdy a žádného klamu se nedopouštěti. Za to, že odvádíme daně, požíváme ochrany jak osoby tak jmění. Největší daňka je daň z krve. Císař potřebuje vojsko k udržení pořádku a k zabezpečení říše proti zevnějším nepřátelům. Je to sice ne-

příjemné jak pro odvedené, tak i pro jejich rodiče; musím však říci: Dávejte, co je císařovo, císaři!

Dávejte však i Bohu, co je Božího. Mnohý člověk je sice dobrý vlastenec, znamenitý občan, ale špatný křesťan. Řídí se svědomitě podle státních zákonů, přestupuje však s největší lehkomyšlností zákony církevní. Jako občané nebeského království, musíme přece též zachovávatí přikázání Boží a církevní; jinak jsme jen poloviční křesťané, lidé bezcharakterní. Ostatně nelze oddělití státní správu od náboženství, protože světská vrchnost má svou moc od Boha. Není-li Boha, pak ani stát nemá práva, hrát si na pána, pak by měli anarchisté vlastně pravdu, kteří chtějí odstraniti všelikou vládu. Stát tedy musí náboženství respektovati a hájiti, a státní občané jsou povinni, i náboženské zákony a předpisy zachovávatí.

Či je tento obraz, tázal se Spasitel, ukázav na peniz. Důležitá otázka. Tažme se i my sebe: Či obraz je duše má? Náboženství nám dává odpověď: Obraz Boží. Člověk je dvojmí obrazem Božím, přirozeným a nadpřirozeným. Tím, že má člověk nesmrtnou duši, rozum a svobodnou vůli, je přirozeným obrazem Božím. Daleko větší cenu má obraz nadpřirozený. Takým stává se duše, obdrží-li milost posvěcující a s ní hodnost dítka Božího. Snažme se, tento obraz v nás za každou cenu udržeti; nemá býti znesvěcen ani znetvořen; snažme se, státi se Bohu, čím dál tím více podobnějšími; jděme cestou pravdy, již nás Spasitel vyučil. Dejme Bohu co mu patří; potom i on nám dá, co se patří za ctnostný život, věčnou blaženost v nebi.

Homilie na 23. neděli po sv. Duchu.

O dvou zázracích vypravuje evangelium 23. neděle? O vzkříšení 12leté dcery Jairovy a o uzdravení jedné ženy, která už 12 let byla nemocna. Jairus byl představeným synagogy. Vidíme z toho, že nebyli všichni vznešení židé zlí; byli i hodní lidé, Spasiteli naklonění, Jemu přátelští, na př. Nikodemus. I teď najdeme ve vyšších kruzích společenských lidí velmi hodné, dobročinné a nábožné, kteří hledí

dáti ostatním dobrý příklad. Jsou bohatí, ale chudí duchem, náležejí k šlechtě podle rodu, jsou však starostliví i o šlechetnost duše. Nechceme tedy vznešenou třídu bez rozdílu odsuzovati.

Nesmime se domnívatí, že ti vznešení žijí v samých radostech a rozkoších, nepotřebujeme jim záviděti. Ve mnohé chudobně chatrčí žijí lidé spokojenější a šťastnější než v nějaké ville nebo nějakém paláci. Víme to ze zkušenosti, po příkladech nemusíme se daleko ohlížeti. To nám potvrzuje i evangelium hoře zmíněné. Jairus patřil k třídě vznešené, a hledme, starost, smutek, pláč a nárek zabočily do jeho domu Jeho milená dceruška, která byla pro svou nevinnost, něhu, krásu a dětskou radost mládečkem všech domácích, těžce onemocněla, a žádný lékař nemohl jí pomoci. Cesta do nebe je cestou křížovou, a i bohatí a vznešení musí po ní kráčet. Stane se mnohdy, že vám vezme Bůh milé dítě, snad jedině. Musíte se odevzdati do vůle Boží. Vaše dítě bude též vzkříšeno, ne sice hned jako děvče Jairovo, jež ostatně později bez toho podruhé umřelo, ale přece v poslední den

My všci vstaneme z mrtvých; až do té chvíle budeme spáti v hrobě. Dívka není mrtva, ona jen spí, dosvědčoval Spasitel. Přítomní nechtěli tomu věřiti a posmívali se Spasiteli. Světáci též nechtějí věřiti nauce Ježíšově, smějíce se všemu nábožnému, všemu, čemu víra svatá učí. Víra nás učí, že je duše lidská nesmrtná, a že tělo z mrtvých vstane. Světák praví: Po smrti je všemu konec! Nač se starati o budoucnost? Užijme času přítomného, zijme veselé, člověk je jenom jednou na světě. Pryč s báchorkami v bibli: ty jsou dobré tak pro děti a pro obyčejné lidi, aby dobře poslouchali. A když potom také nějaký nezaboh umře, ach, co se tu nadělá hluku a hřmotu! V domě Jairově též dělali lidé povyk, až je Spasitel vyhnal. Mnoho parády a muziky, ale žádného otěnění.

Odejděte, poručil Pán Kristus lomožícím lidem, pryč odtud! Pryč, řekneme i my, vy světské myšlenky! Pryč odtud, vy kamarádi, kteří jen hýříte, ale na budoucnost nepamatujete. Já chci v tichém ústraní rozjímati o smrti, chci se na ni podívatí ve světle víry. Vím, že zemřítí musím; ale nevím, kdy, kde a jak; musím tedy býti stále na smrt připraven, posvěcující milost ostřihati, žádného smrtelného hřichu na

svědomí netrpět, mnoho dobrého konati. Víra mne učí, že je život pozemský pro mne jen časem zkoušky; blaze mi, složím-li tuto zkoušku. Víra mi praví, že je smrt vlastně jen spánkem. z něhož se jednou vzbudím, když Pán Ježíš poručí, aby všichni mrtví vstali z hrobu! Potom následuje nový, věčný, šťastný život, zůstanu-li věrným. Buď věrným až do smrti, praví Ježíš, a dám ti korunu života.

Vzkříšení dcery Jairovy je obrazem našeho duchovního vzkříšení. Ne v hluku světa, ale v tiché odloučenosti může se provésti. Spasitel vyhnal ven všechny lidi, co hluk dělali. Kajíci hříšník musí pryč z veselé společnosti; všechny zlé myšlenky musí ze svého srdce zahrnouti; musí světu odumřít, aby mohl žít Bohu. Jenom tři učedníky vzal Ježíš sebou, Petra, Jakuba a Jana. Petr je apoštolem pevné víry, Jakub nás učí naději, Jan nás vyzývá k lásce. Ty tři božské ctnosti máme vzbuditi kolikrát přijímáme svátost pokání. Víra v moc rozhrěšující již má kněz, naděje v odpuštění a litość z lásky má provázeti naše obrácení. Ježíš vzal děvče za ruku a řekl: Dívko, vstaň. A děvče vstalo. Spasitel poručil, aby jí dali jísti. Chtěje hříšníka k životu nad přirozenému vzbuditi, potřebuje kněz jen ve jménu Ježíše ruku vztáhnouti a slova svaté absolutě pronésti. Potom jde omilostněný, ale ještě slabý hříšník, aby jedl

chléb života, aby čerpal novou sílu pro nastávající boj o život věčný.

Druhý zázrak stal se na ženě, která už dvanáct let chorovala, ale nikde uzdravení nedošla. Svě jmění obětovala, aby došla zdraví, ale nadarmo. Až když se obrátila na Božského lékaře, nalezla pomoc. Dotekla se roucha Ježíšova; tento hned to spozoroval a tázal se: „Kdo se mne dotekl?“ On to však dobře věděl. Učedníci řekli: „Mistře, jak se můžeš tázati, kdo se Tě dotekl? Vidíš přece, že se lid tlačí kolem Tebe.“ Ježíš však řekl: „Někdo se mne dotekl, neboť vyšla ze mne síla.“ — My máme Ježíše ve svatostánku; oděv jeho je způsobu chleba; dotkneme-li se ho při svatém přijímání vychází z něho síla, již dobře cítíme. Přijímání Svátosti oltářní posiluje nás v pokušeních a bolestech a hojí od nemocí duševních, od hříšných náklonností a zvyků. Vezměme tedy v duševních a tělesných potřebách útočiště své k Pánu Ježíši, jenž všechny občerstvuje, co jsou zemdlení a obtíženi. — „Víra tvá ti pomohla,“ pravil k ženě Spasitel. I nám pomůže víra v Ježíše. Svět nám nebude moci pomoci, když přijde naše smrtelná hodinka. Na hraničnicku pozemského života zůstanete státi světská moc a pomoc. Tam dále může nám jenom víra pomoci. Kdo věří, bude spasen, řekl Spasitel. Zachovejme tedy víru, zůstaňme věrni milému Spasiteli: on duši naši zachráni a šťastnou učiní.

Obrázky z katolických missií.

Podává MAXIMILIAN WEINBERGER.

Mor v Číně.

Od lonského roku řádí v Číně, v provincii Sang-tungu, mor. Nákaza byla tam zavlečena z Mandžurska. Každoročně totiž stěhují se četní obyvatelé zmíněného území do Mandžurska, jini pak pobývše tam několik let vracejí se domů. Tito vracející se vystěhovalci přinesli nákazu do Sang-tungu a odtud rozšířila se i v krajinách sousedních.

Missionáři dostali od svých představených i od světských úřadů podrobný

návod, jak se vůči nemocným mají chovati, jakých ochranných prostředků užívati. Všichni však bez výminky jsou ochotni i život svůj obětovati, kdyby to byla vůle Boží. V Číu umřelo morem do 15. března t. r. celkem asi 1000 lidí. Ve skutečnosti bylo jich však zajisté mnohem více. Pro přenášení morem nemocných do nálezových nemocnic byla zřízena zvláštní zdravotní služba, v již čelo se postavil neohrožený P. Cecil Bonnet, missionář v Číu. Když některý nemocný bývá do nemocnice přinesen a

zjistí se, že onemocněl morem, položí se do některé ze světnic, které pro nakažlivé nemoci jsou vyhrazeny. Je-li případ pochybný, ponechává se nemocný v pozorovací místnosti.

Nedávno udal se tento kratochvilný případ. Policie našla člověka ležícího na zemi a domnívala se, že je to mrtvola. Nosiči dostali ihned rozkaz, mrtvého odnésti a pochovati. Vložili ho tedy do rakve. Jaké však bylo jejich leknutí, když zdánlivě mrtvý najednou vyskočil a dal se do běhu, co mu nohy stačily. Byl se již totiž ze své opice řádně vyspal.

Bezstarostnost Číňanů.

Mnohdy umírá ve dvou třech dnech až deset nemocných morem. Dlouhá řada rakví, které se časně z rána z nemocnice vynášejí, činí příšerný dojem. Číňané nechápu, že proti nákaze třeba užívati ochranných prostředků. Podle výsledků lékařského bádání lze však zjistiti, že každý dech morem nemocného vzduch tisíci mikrobů naplňuje. Proto nosí misionáři na přísný rozkaz lékařův, když nemocného sv. svátostmi zaopatřují, zvláštní desinfikovaný oděv a před nosem a ústy škrabošku, která je činí nepoznatelnými.

Jednoho dne pravil jsem k jistému Číňanu: »Vidíš, že tento muž je nemocen morem, běž tedy ze světnice!« — »A co, odpověděl, umru-li, bylo mi to už napřed souzeno«. A přes mou výstrahu dotýkal se všeho. Za několik dní podlehl nákaze. — Lékař přišel do jednoho domu, kde dva mužové morem byli zemřeli. »Umřete všichni,« pravil k jedenácti posluhům, kteří vedle mrtvol spali, »jestliže co nejrychleji toto místo neopustíte.« — »Co na tom«, pravili všichni lhotejně, a — zůstali.

V nemocnicích bývá ošetřujícím sestram velmi těžko zabrániti, aby sluhové a nosiči oděv po zemřelých morem nekradli. Jeden z hlídačů byl z krádeže takového oděvu usvědčen a k trestu »Kangu« odsouzen. Kango je dřevěné jho, které se trestanci zavěsí okolo krku, takže nemůže hlavou hýbat. Dva dni na to umřel morem.

Jiný z hlídačů si rovněž málo dělal z bacilů v šatech ukrytých a byl proto předvolán před mandarina k výslechu. Zmíníme se o přelíčení obsírněji. Nechme vypravovati ošetřující sestru samu:

»Včera byla jsem zde v nemocnici přítomna soudnímu přelíčení. Jeden z ošetřovatelů nemocných cítil se nevolným a ulehl. Šla jsem k němu se správcem nemocnice, abych zvěděla, co mu schází. U jeho lůžka viděli jsme velký uzal se šaty, které byl morem nemocným uzmul. Mimo jiné poznala jsem dlouhý kabát, který nosil krejčí před několika dny morem zemřelý. Správce dal šaty zanésti k mandarinovi. Mandarin přišel do světnice, kde nemocný ležel, kázal mu vstáti. Nemocný hlídač byl však tak slab, že sotva stál na nohou. »Komu náleží tento uzal?« ptal se mandarin. »Mně, velký muži. Tento kabát koupil jsem kdysi za 500, onen za 800 sapek atd.« — »Lžeš,« vece mandarin, »tyto šaty náležely krejčímu, který před několika dny umřel. Rci pravdu, jinak dán rozkaz, abys byl bit.« Nyni přiznal se nemocný, třesa se na celém těle, že šaty ukradl. Ano musil i nevinu jednoho ze svých druhů dosvědčiti, který byl rovněž předvolán. Po té tážal se mne mandarin, kterou nemocí je stížen. Odpověděla jsem, že morem, a prosila jsem za něho o milost. Mandarin mu odpustil, ale nešťastný zloděj odsoudil se k smrti sám. Již za dva dni na to zemřel. Také dozorce nad ošetřovateli byl k mandarinovi předvolán; dostal přísnou důtku a bylo mu řečeno, že za každou krádež v nemocnici je zodpovědným a že sám jako zloděj trestán bude.«

Čínské léky.

Evropští lékaři nenalezli dosud proti moru žádného léku. Na to se Číňané rádi odvolávají, nepovážíce, jak mnoho času a pile onino na prozkoumání této strašné nákazy vynaložili. Ovšem mají i Číňané své zvláštní léky proti nákaze. Jistý čínský lékař z Čifu tvrdil, že nemoc vyhojí pouštěním žilou. Mandarin poslal ho do nemocnice, aby se tam o to pokusil. Ale než k prvnímu pokusu došlo, zemřel lékař morem sám. Jiný mladý

učenec nalezl prý v knihách, že jakýsi bílý prášek je nejlepším prostředkem a žádal za dovození, aby směl na nemocném učinit pokus. Nemocný tvrdil sice, poživ léku, že mu ulevilo, ale umřel v téže době jako ostatní nemocní.

Než Číňané znají ještě lepší léky. Uvedeme tuto některé. Před několika dny viděla jsem — píše tatáž sestra — v městě na mnohých domácích dveřích na obou stranách kočku z papíru. List missionáře P. Petra Seyra mi záhadný ten obrázek vysvětlil. Je to velmi účinný lék proti moru. Papírová kočka pověsí se na vrata a potkánova nemoc, jak Číňané mor nazývají, bojic se kočky utíká z domu.

Tohoto léku užívá se hlavně v městě Hvangshien. Na jiných místech je léčení ještě směšnější. Před domovní dveře položí se mísa s česnekem a černými fazolemi. Tyto dvě věci zahání mor z následující příčiny: Duch moru vtěluje se často do prasátka. Přijde-li tedy takové morovým duchem posedlé prasátko ku dveřím a nalezne tam pokrm sobě oblíbený, nevkróčí do domu a dům zůstává od nákazy uchován.

P. Yvo Pouliquen poslal sám svého času okružník, který byl na rozkaz prefekta Šangtungského mezi lid rozdáván a celou řadu podobných léků obsahoval. Na př.: Za krásných jarních dnů utrl si jistý lékař, hledaje léčivé byliny, několik listů divokého vína, uvařil je ve vodě, svařeninou vypil a byl před nákazou jist. —

Jiný lék: V šestém měsíci se vezme kus koňského masa a hrst šfovíku, a oboje se až do druhého dne dá na slunci sušiti. Potom se oboje svaří ve vodě a v octu, a v oleji zadělá.

Anebo: Za svítání vhodí se hrst černého hrachu do studně, aniž to kdo zpozoroval. Kdo pak z této studně čerpá vodu, toho se nákaza netkne.

Tyto příklady dostačí na ukázkou. Ale z řečeného okružníku mandarinova viděti, jak daleko pošetilá vira těchto »velkých mužů.« t. j. mandarinů sahá. Jaký div potom, že i prostý lid kolikráte je moudřejší a z takových okružníků si posměch tropí. Na důkaz následující výřek z jistého časopisu v Shanghai: »Přáli bychom si, aby všichni Číňané

morem zemřeli bohy prosili, aby zabili mandarinovy, kteří žádných bezpečnostních opatření neučinili, aby moru zabránili.« Jiný časopis píše neméně ostře: »Telegram z Mandžurska právě došlý sděluje, že více než 6000 obyvatelů morem zemřelo. Přes deset čínských a cizích lékařů léčících morem postižené nákaze podlehlo, ale ani jediný mandarin. Zdá se, že nákaza je velmi stranická. Tisni jenom lid, ale jeho »otce a matky,« rozuměj mandarinovy, nechává na pokoji.«

Pověra.

Pohanští Číňané provozovali také divadelní hry, aby si duchy naklonili, neboť tento způsob »modlitby« se jim nejlépe zamlouvá. Ježto věří, že duchové okolo Nového roku na nebe vstoupají, vypouštěli na jejich počest rakety, zvláště pak na počest boha Isnovanga, jenž se považuje za boha a ochrance domácí kuchyně a je tedy bohem kuchařů. Ale rakety nepomohly a lidé měli morem dále. Za to usnesli se ducha moru potrestati. Udělali si panáka z papíru, vláčeli ho ulicemi, bili holemi a potom spálili. To se stalo v západní části města. Teď však obávali se obyvatelé východní části, že vyhnáný duch přijde k nim a udělali totéž. Zhotovili si bůžka též a podobným způsobem ho se světa sprovodili.

Křty.

Než i dnové smutní mají potěšitelnou stránku. V čas moru přijímali naši křesťané — vzpomínka na smrt je vždycky spasitelná — častěji a s větší pobožností sv. svátosti. V nemocnici v Čifu byli skoro všichni nemocní před smrti pokřtěni. Katechista Josef Nang vyučuje horlivě morem nemocné. Hlídači, kteří jeho vyučování naslouchali a rozuměli, zavolali ho pokaždě v noci, kdykoli nějaký nemocný, dosud nezaopatřený, umíral. O tom nechme sestru Evelinu vypravovati několik dojmavých případů:

»Jeden mladý muž pravil mi s pláčem: »Uzdrav mne, abych svou matku a sestru zase uviděl.« Potěšila jsem ho a povzbudila, aby věřil v pravého Boha

z byl odevzdán do jeho vůle. Prosil tedy a křest sv. a povzbuzoval potom i ostatní nemocné, aby totéž učinili a tak spaseni byli.

Jiný mladý muž, kterého jsme byly ošetřovaly v nemocnici sv. Sebastiáná, dlel již asi měsíc v chudobinci. Předvěrem přinesli ho k nám morem nemocného a umírajícího. Ptala jsem se ho, je-li pokřtěn. »Nikoli,« odpověděl, »právě proto dal jsem se donésti sem, abych byl pokřtěn, dřív než umru.« Žil ještě hodinu.

Jiný nemocný pravil, že sice všemu rozuměl, co Josef o katolické víře vykládal, ale že se ještě nedá pokřtiti. Když však se smrt blížila, prosil úpěnlivě, aby i jemu křest sv. byl udělen.

Zloděj svrchu zmíněný litoval též svého poklesku, prosil Boha za odpuštění svých hříchů a přijal s radostí křest sv.

Včera přišel do nemocnice 20letý mladík morem nemocný. Josef promlouval s ním o našem sv. náboženství a mladík měl pro svaté pravdy srdce velmi chápavé! S příkladnou nábožností opakoval modlitby, které mu Josef předřikával. Po křtu sv. zůstal na kolenu klečeti a vzýval Pána Ježíše, Marii Pannu a sv. Josefa. Po nějakém čase vzdálil se katechista Josef, aby něco pojedl. Když se vrátil, viděl mladého nemocného ještě klečícího, majícího ruce sepjaty a hlavu nakloněnu. Promluvil k němu, nedostal žádné odpovědi; dotekl se ho . . . mladý novokřesťan byl mrtev. Svědkové tohoto výjevu byli hluboce dojati.

Svou něžností a horlivostí získal si Josef důvěru všech hlídačů a ošetřovatelů v nemocnici. Zvláště jeden pohanský dozorce a mladý, rovněž pohanský lékař, jenž také v několika světnicích dohlížel a jejíž byly styky s dvěma katolickými přáteli našemu náboženství naklonily, velmi si jej oblíbili a z jeho poučování velký prospěch měli.

V noci z 5. na 6. března zavolal jeden z hlídačů Josefa a pravil: »Jeden

nemocný umírá; je nejvyšší čas jej pokřtiti.« Ale Josef byl zatím sám morem zachvácen a nemohl více z lůžka povstati. Proto hlídač, jenž základní pravdy sv. víry dobře znal, chtěl sám nemocného pokřtiti, nemohl si však vzpomnouti na slova, kterými křest sv. uděluje. Zanesl tedy nemocného ku křesťanu, jenž ve vedlejší světnici ležel a ten ho pokřtil. Následujícího rána byl novokřtěnec mrtev.

Téže noci cítil jiný nemocný, že je blízek smrti. Zpráva o tom byla podána mladému učenci, který umírajícího v základních pravdách víry vyučil.

Ježto však sám slov křesťních neznal, vyhledal zmíněného nemocného křesťana a naučil se jim od něho. Potom pokřtil pohana, jenž několik minut po přijetí sv. svátosti ducha vypustil.

Josef Vang, náš statečný katechista, zemřel z rána 7. března, jako oběť své horlivosti a své lásky k bližnímu. Několik dní před tím, než onemocněl, pravila mu sestra, že nejvíce morem nemocných křtí na jméno Petr. »Ano,« odpověděl svým prostomyslným způsobem, »činím tak proto, aby je sv. Petr na prahu nebes dobře přijal.« Mladý učenec, kterého nezištná obětavost sester a zvěčnělého katechisty pro víru křesťanskou získala, pravil, dovědév se o smrti Josefově: »Dobře! ode dneška převezmu úřad dobrého Josefa já.« A skutečně, podporuje nyní dobré sestry, jak může.

Až do 19. března bylo v nemocnici přes 300 svatých křtů. Všichni morem nemocní, jejichž stav vyučování v nejhlavnějších pravdách sv. víry ještě připouštěl, přijali křest sv. s radostí. Ostatní pak nemocní, kteří na živu zůstali, modlívají se spolu se sestrami každodenně, aby milosrdný Bůh od ubohé země brzy strašnou metlu moru odňal. Od moru . . . vysvobod nás Pane.

(Přítě ostatak.)

Buď pozdraveno Srdce Páně.

Buď pozdraveno Srdce Páně
ty květe lásky nejčistší,
buď pozdraven a uctěn v světě
můj nejmilejší Ježíši!

Buď pozdraveno Srdce Páně
ty stánku samé dobroty,
buď pozdraven a slaven vždycky
ve světě celém jenom Ty!

Buď pozdraveno Srdce Páně,
ty sladký chlebe andělský,
svou láskou obdař duši moji
můj Spasiteli nebeský!

Buď pozdraveno Srdce Páně,
jen na Tvou milost spoléhám
své srdce, duši, vše Ti dávám
a o Tvou lásku prosívám!

Anna Marie Kadlčáková.

Pašiové hry v Horní Ammergavě.

Vypravuje Karel Balík, děkan. — (Dokončení.)

Oddělení III.

(Od odsouzení Kristova až k jeho slavnému z mrtvých vstání.) Mezi druhým a třetím oddělením jest jeoum zcela nepatrná přestávka. Děj hned zase pokračuje.

15. představení.

1. předobraz: Isák, určený k oběti, nese si sám dříví na svých ramenou na horu Moria.

2. předobraz: Mezitím, co chór na prosцениu zpívá, za oponou v zimničném chvatu mění se kulisy, telegra-

fické depeše litají na všechny strany a se všech stran, sbíhají se ze šaten postavy a zaujímají svá určitá postavení. Když se opona rozestoupí, objeví se zrakům diváků skupina nová „Mojžišův měděný had na poušti.“ Skupina jest velmi vkusně sestavená, jako z mramoru vytesaná, nehybná, ladná . . . Kdybys kukátkem nezpozoroval, že některé dítko mrknulo očima, myslil bys, že jsou to sochy.

Jedání: Kristus s křížem veden jest na Kalvarii. Potkává svou zarmou-

cenou matku, která poznávajíc syna bolesti omdlévá. Šimon z Cyrény jest donucen za Krista kříž nésti. Veronika podává Kristovi plachetku na utření si obličeje. Ženy Jerusalemské pláč nad Kristem. Smutný průvod zachází až mizí za jevištěm.

16. představení.

Chór přichází oděn v černé smuteční pláště. V průvodu hudby ve verších přednáší vůdce »Předmluvu«. Jest plná smutku a bolesti. Mezitím za spuštenou oponou ozývají se rány kladiva. Melodram končí slovy: »Kdo pochopí velikou lásku, která nás až k smrti milovala a která místo nenávisti smeče vrahů ještě žehná a jim odpouští?«

Jednání: Když se opona zdvihne, Kristus přibytý na kříž a na zemi na kříži ležící jest i s křížem zdvihnut a do výše postaven. Představitel Krista musí býti muž silný a zdravý, neboť připevňen za zvláštní triko ke kříži, musí tak nepohnutě plných 18 minut viseti. Při této scéně jest vždy za kulisami lékař přítomen. Dva lotři jenom provazy ke křížům přivazání, zdvihnutí jsou v okamžiku, kdy opona se rozevřívá. Vojáci metají los o šat Kristův. V zadu stojí ustrašené ženy. Fariseové, vojáci a služebníci se Mu posmívají. Kristus pronáší s kříže svých památných sedm slov, sklání hlavu a umírá.

Za rachotu a mimořádných zjevů přírodních odchází lid i kněží k městu. Dvěma lotřům zlámány jsou kosti (naznačuje se jenom ohnutím nohy), kdežto Kristův bok jest kopím otevřen. Na špičce kopí jest měchýřek naplněný červenou tekutinou. Když vojín bodne kopím, měchýřek se protrhne a tekutina vystříkne na zemi. Hledištěm zalomcuje výkřik hrůzy... V tom již přicházejí fariseové, aby těla všech tří ukřižovaných hodili do jámy a tak pohřbili. Ale rozkaz Pilátův zní, že tělo Kristovo má býti vydáno Josefovi z Arimatie, jenž si je u Piláta vyprosil. Kaifáš a jeho průvodčí se zlostnými nadávkami odcházejí do města, a Josef z Arimatie a Nikodem chystají se tělo uctivě pohřbiti. Následuje dojemná a velmi obtížná scéna »Snímání s kříže.« Pozorlivě, za pomoci řebříku a dlouhého bílého

plátna jest tělo Kristovo snato. Když Josef z Arimatie snímá tělo a pravi »ó sladké, svaté břímě, pojď na má ramena«, vše v divadle slzí. V průvodu svých nejvěrnějších nesen jest Kristus ke hrobu.

17. představení.

Chór odložil šat smuteční a vychází zase ve svém slavnostním rouchu. Zpívá píseň obsahem se odnášející ke hrobu Kristovu.

Jednání: Jakmile se opona otevře, vidíme zahradu, v jejímž středu jest velká skála. V ní jest Kristův hrob. Vojáci leží kolem a vyprávějí si o hrozné události minulých dnů. V tom pojednou shroutí a otevře se vchod do hrobu, a z něho vychází Kristus v bílém rouchu. Vojáci zděšeně utíkají. Kristus z mrtvých vstal. — Starý Zákon padl, Nový Zákon zvitězil...

Zakončení.

Chór vystupuje naposledy. Vůdce přednáší báseň oslavující Kristovo vítězství. Chór pěje vítězné »Halleluja.«

Ještě naposledy otevře se opona a v oblacích viděti jest Krista oslaveného a obklopeného svými věrnými. U jeho nohou na zemi poraženi leží jeho nepřátelé.

Vítězný zpěv nese se ke nebesům. Opona padá, radostně »Halleluje« doznívá a s ním i poslední zvuky hudby. (Potlesk jest jakožto nepřipadný policejné zakázán.)

Obecenstvo se zdvihá, zastrkuje kukátko do pouzder, bere své pláště, brašny, deštníky a spěchá ku vchodům. Mnozí jdou pěšky, ale na vznešené hosty čekají opodál hezké kočáry a automobily. Všichni jdou tiše, důstojně, v nejvnitřnějších útrobach rozechvění velkolepým dramatem, známým sice od maličkosti, ale vždy znova a znova mocně dojímavým...

Většina »obecenstva«, nebo abych jasněji se vyjádřil, většina »poutníků« odchází přímo k nádraží, kdež stojí na kolejích osm prázdných dlouhých, zvláštních vlaků. Jeden za druhým se plní a v krátkých přestávkách jeden za druhým odjíždí k Mnichovu. Ve vlaku teprve dochází řada na potraviny, jež si kdo

s sebou vzal. Ještě ve vlaku pronášeji se úsudky a kritisuje se uplynulá hra. Většinou obecenstvo sedí ve vozech klidně a nejeví ani touhy pozorovati oknem krajinu. Oko jest velice unaveno a duše přesyčena jinými dojmy. Nezapomenutelné to drama jistě i světlákem mocně by otřáslo tím více věřícími, kteří ku svému náboženskému osvěžení na pašiové hry do H. Ammergavy přišli.

V dále mizí světoznámá horská vesnice, po chvíli zmizí i hora Kofel s křížem na svém temeni, a vlak bez zastávek přímo ujíždí k Mnichovu.

Přijel jsem dne 24. srpna v 8 hod. večer do Mnichova. Druhý den jel jsem odtud do Passova a po Dunaji parníkem do Lince a dále k Č. Budějovicům. V Č. Budějovicích četl jsem v novinách zprávu, že dne 25. srpna zatklí v Mnichově představitel svatého Jana, osmnáctiletého jinocha Alfréda Bierlinga. Jeho bezvousý obličej a jeho dlouhé vlasy vzbudily v policii podezření, že jest to žena převlečená za muže. Právě policie hledala jakousi zločinnou ženu. Ovšem se brzy omyl vysvětlil a nevinný Bierling byl zase hned propuštěn na svobodu.

P o h ě e.

Některí, zvláště zámožnější hosté neodjíždějí hned po divadle, nýbrž zůstávají ještě nějaký den v místě, chtějíce si buď odpočinouti, nebo život v H. Ammergavě lépe poznati, nebo krásné romantické okolí její si prohlédnouti. Mnozí píší pohlednice a kupují ve skladech různé památky. Posluhové z jednotlivých hostinců a domů neustávají dobíhati pro pohlednice, různé obrázky, rytiny, alba a řezby. Cizinci také rádi si porozpráví s vlídnými, laskavými a zdvořilými domácími obyvateli. Také mnohý rád navštíví jejich dílny. Všichni herci jsou domácími. Cizího ke hře vůbec nepřipustí.

Zatím již zase blíž se nový den hry a od Mnichova přijíždí znova průvod bohatých cizinců. A tak jest tomu celé léto.

Když loni byla hra poslední, při scéně loučení se Panny Marie se Synem v Bethánii, rozplakali se herci i obe-

censtvo. Jak bude za deset let? Kdo se nových her zase dožije? Komu která úloha připadne?

Když uplynou hry, odeberou se zase domácí rodáci do světa. Přišli domů jenom na rok her, odbyli si svou úlohu, k níž jich bylo potřeba, a zase jdou do světa znova.

Když jest po hrách, koná se na poděkování Pánu Bohu vždy společná pouť z H. Ammergavy do kláštera Ettalu.

Čistý výtěžek rozdělí se na tři třetiny. Jedna třetina dá se na zaplacení dluhů divadelních, na pořízení obleků, budov a p. Druhá třetina připadne obci na účely všeobecně prospěšné, na př. na školu, dlažbu, osvětlení, jatky atd. O třetí třetinu rozdělí se herci. Podle velikosti a důležitosti úlohy vyměří »Pašiové komité« také přiměřenou odměnu. V r. 1910 připadlo na rozdělání hercům na půl milionu korun.

Hornoammergavští mají v úmyslu budoucí hry v roku 1920 ještě více zdokonaliti.

Po divadle odstěhují se sklepníci a sklepnice, různí prodavači a prodavačky, zavše se velká divadelní budova, uklidňuje se rušný život a herci zase chápou se svých řezbářských nástrojů.

Poněvadž vesnice leží v horách, má krásné okolí, zdravý horský vzduch, říčku, a poněvadž obyvatelstvo má připraveno množství čistých, nábytkem opatřených pokojů, přijíždí sem každoročně na léto množství hostů. Sídli zde na letním bytě každoročně přes tisíc cizích osob.

Hornoammergavští hrají jenom doma, ale nikdy ne v cizině. Dva američtí impressariové nabízelí jim veliké sumy peněz, aby podnikli cestu po světě a své světoznámé hry i ve světě prováděli, ale byli rozhodně odmítnuti.

Ani mimo určené dni nikdy a nikomu nehrají. Když plachý a bojácný bavorský král Ludvík II. chtěl viděti hry v H. Ammergavě mimo dni určené, a poslal do H. Ammergavy herce Kainze, aby mu zvláštní hru objednal, odpověděl starosta obce: »Nechť jenom Královská Milost přijde v čas ke hře určené — jinak pašiových her nevidí.«

Lonské hry navštívilo mnoho církvekních i světských hodnostářů. Přišel král Saský, Švédský, korunní princ Bavorský a j. Saský král pozval si po představení představitele Krista do svého bytu a pohostil ho. Staříčský princ vladář Bavorský sice loni na hře nebyl, ale dal si 27 předních herců a hereček pozvati na královský zámek Linderhof, mluvil s nimi, a pohostil je a pochválil.

Rottenberský biskup Keppler pravil po hře ku představiteli Krista A. Langovi :

»Vy svou hrou docilujete většího dojmu, nežli my svými kázáními.«

O pašiové hry v H. Ammergavě zajímal se i velice Svatý Otec Pius X. Mnichovský papežský nuntius musil mu o nich častěji podávati zvláštní podrobné správy.

Dá-li ti, milý čtenáři, Pán Bžh zdraví, neopomeň v r. 1920. na pašiové hry v H. Ammergavě se podívati — jistě toho litovati nebudeš . . .

Různé zprávy.

Mniši v pravoslavné církvi. — Koncem minulého století (roku 1900) bylo pravověrných Rusů 70 milionů. Klášterů všech bylo v Rusku 800, totiž pět set mužských a tři sta ženských. V nich bylo 58 tisíc osob. Sliby mělo 8000 klášterníků, 9000 klášternic, ostatních 36 tisíc byli novicové. Na hoře Athosu je 20 klášterů se 7.500 řeholníky. Církve řecká má 2.4 milionu duší. Klášterů má 157 mužských, 10 ženských s 1560 mnichy a 200 jeptiškami. Na ostrově Cypru je jeden klášter s 811 mnichy. Všech pravoslavných je na 122 milionů; řeholníků je přibližně 66 tisíc. Smysl pro řeholní život ve východní církvi mizí.

Kláštery ve Španělsku. Dle zpráv republikána Kurota je nyní ve Španělsku 2656 klášterů ženských, v nichž žije 38.673 Španělek a 1357 cizozemek, úhrnem 40.030 osob. Na jeden klášter by připadlo 16 osob. Z těchto klášterů věnuje se 910 vyučování a 1629 ošetřování nemocných. Mužských klášterů je 597 s 9792 Španěly a 838 cizinci; na jeden klášter připadá 18 mnichů. Velká většina se zabývá vyučováním mládeže, 92 věnuje se missiím mezi pohany, 97 vypomáhá v duchovní správě a 39 věnuje se ošetřování nemocných.

Sňatky v Berlíně. Statistický úřad berlínský vydal právě objemné dílo o pohybu obyvatelstva v roce 1909. Tohoto roku bylo v Berlíně 17.429 sňatků. Manželských dítek se narodilo 45.000. Z manželských matek nemělo 23 ani šestnáct let (nemanželských bylo 7 pod patnáct let), 77 matek mělo 17 let. Rozvodů bylo 1970

První svatě přijímání na moři. Sotva bylo asi kdy uděleno první svatě přijímání na lodi na cestě z Evropy do Ameriky, jako se stalo v červenci 1911 na parníku „Bremen“. Mezi cestujícími byla paní Edith Sinclairová; vezla si domů na prázdniny svou 10letou dcerušku Matyldu, která byla na vychování v pensionátě v Paříži. Na parníku byl též arcibiskup Pavel Bruchezi z Montrealu; hned od počátku věnoval dítěti nemalou pozornost, a když slyšel, že nebylo doposud u prvního svatého přijímání, nabídl matce, že vykoná tento posvátný úkon mezi cestou na loď. Matka s návrhem arcibiskupovým souhlasila, a tento počal dívku k tomuto úkonu připravovati. Jednoho pak dne shromáždili se v salonu čtyři kněží a osm sester z řádu Notre Dame, kteří též konali cestu přes oceán, arcibiskup sloužil mši svatou a po přiměřené promluvě podal dívce, oděné

v obvyklý bílý šat se závojem, první sv. přijímání. Kapitán lodi — ač protestant, oslavil tento krásný a památný obřad skvostnou hostinou.

Řeholníci v Rakousku. Dle nejnovějších zpráv, jež uveřejnil kněz premonstrát P. Žák, je nyní v Rakousku 10.870 řeholníků; z těch je kněží 5511, kleriků 1413, noviců 635 a 3261 bratří. Průměrně připadne jeden řeholník na 2500 obyvatel.

Sjezd katolíků v Mohuči. O prázdninách 1911 odbyvali němečtí říšští katolíci svůj 58. sjezd. Slavnostní průvod trval přes 4 hodiny a zúčastnilo se ho na 52 tisíc lidí. V průvodu bylo padesát hudebních sborů a bylo nesených přes tisíc praporů.

Spalování mrtvol. V Německu je nyní 23 krematorií. Počet pohřbů ohněm přibývá; r. 1904 bylo jich 4774, r. 1910 6074. Spolky založené pro tento účel mají 60 tisíc členů. Kromě Bavorska je pohřbívání ohněm dovoleno ve všech německých státech. Švýcarsko má sedm krematorií a tři se stavějí. Tu bylo pohřbeno ohněm r. 1908 752; r. 1909 914; r. 1910 1210 mrtvých.

Podivný nápis. V Královci oběsil se úředník tamnějšího socialistodemokratického spolku dřevařů, zpronevěřiv 1270 marek. Soudruzi dali mu na rakev věnec, na jehož zvědech dali vytisknouti následující slova: spi blaze, ty udatný bojovníku; bojoval jsi, my budeme dále bojovati.

Spolky proti pití alkoholu. V Německu jsou dva spolky, jejich údové se zavazují, že nebudou nikdy pít opojných nápojů. Koncem roku 1910 měly tyto spolky členů 11.750 a 26.324.

Co způsobí anonymní list P V Münsteru ve Švýcarsku zastřelil se mladý zámečník, který se měl právě oženiti. Jeho nevěsta se utopila. Byl to následek anonymních, lživých listů. Pisatel nemohl být zjištěn. Úšel lidské spravedlnosti.

Katolíčtí učitelé v Německu. V Německu je několik spolků katolických učitelův. Všechny mají 22.480 členů.

Katolické dívčí vyšší školy v Rusku. Koncem školního roku 1911 bylo v Rusku 33 vyšších dívčích škol se 2318 žákyněmi. Z těch bylo 20 procent katolíček a 15 procent židovek, ačkoliv je z celého obyvatelstva jen 1.1 procento židů. Dívčích lyceí bylo 146 s 89.839 žákyněmi, z nich

bylo 25 a půl procent katolíček, 11 procent židovek. Katolické obyvatelstvo má v Prusku 33 a půl procent ze všeho obyvatelstva. Ze všech 206 řiditelů těchto ústavů bylo 8 katolíků, z 12 řiditelek bylo 5 katolíček, z 657 nadučitelů jen 74 katolíků (11 procent), z nadučitelek bylo 17 katolíček (8 procent).

Socialistické tělocvičné spolky. V Německu mají tyto spolky 153.000 členů (z nich je 15 tisíc žáků) a jsou rozděleny v 2000 spolků. Časopis odborný pro muže má 107.000, pro ženy 11.000 výtisků.

Nové desatero. V Americe sešli se v Novém Yorku příslušníci protestantské episkopální církve a chtěli sestaviti nové, na moderní poměry se hodící desatero. Duchovní pýcha tak dalece dospěla, že chce opravovati i boží příkázání, jež dal sám Bůh vyvolenému národu. Malou většinou byl návrh zamítnut.

Kinematograf v Japonsku. Japonský ministr vnitra naporučil: v žádném kinematografu nesmí se představovati neslušné, oplzlé obrazy. Rovněž jsou naprosto zakázány obrazy, jimiž se zlehčuje úcta k rodičům a představeným. Pro školní mládež pak dovoleny pouze obrazy zeměpisné a přírodovědecké.

Nový doklad pro starý zákon. Učenec Brugsch našel a přečetl staroegyptské nápisy, z nichž vysvitá, že jak bible nás učí, byla v Egyptě velká drahota. Sedm let po sobě feka Nil nevystoupila z břehů, tak že obilí vůbec nerostlo a nastala hrozná drahota. Dle těchto zpráv to bylo roku 1700 př. Kr. — a totéž tvrdí písmo svaté.

Socialisté. V Gentu v Belgii vypukla v tkalcovně, kterou si založili a spravují socialisté, stávka. 2000 tkalců žádá lepší zacházení a jiné rozdělení i zkrácení pracovní doby. Kapitola „socialisté jako chleboďárci“ je touto událostí obohacena poučným příkladem.

Apoštolové svobody. V Portugalsku je nyní prohlášena úplná a naprostá svoboda. A přece zakázala vláda každé šíření a čtení nové papežské encykliky.

Katolíci v Indii. Dle nejnovějšího sčítání lidu je nyní v Indii o 2 a půl mil. katolíků, čili o 25 procent více než před 10 lety. Všeho obyvatelstva přibýlo jen o 7 procent.

Alkohol ve Francii. Nyní se vypije ve Francii ročně 128,940.800 litrův alkoholu. Roku 1874 obnášela spotřeba roční 700.000 litrů. Od těch dob je tedy velký postup!

Kněžstvo ve Francii. Ve Francii nemají nyní mnozí katoličtí kněží prázdných hmotných prostředků a nemohou si opatřit ani nejn nutnějších věcí ku živobytí. Přes naléhavé a důtklivé vyzvání biskupů jsou příspěvky k náboženské dani velice nepatrné. Mnozí kněží jsou nuceni žítí se prací svých rukou a vydělávají si jako nádenníci svůj denní chléb. Nedávno bylo zvěstováno v novinách, že se utvořil spolek kněží-dělníků, který má za účel sprotředkovati prodej výrobků jejich rukou. Právem praví katol. denník „Univers“: Ježíš a apoštolové byli sice také dělníky, ale je srdce vroucí, když dnes, po 19 křesťanských stoletích v zemi

úplně katolické mají kněží takovou bídu, že se musí žítí prací svých rukou. Pařížský arcibiskup nedávno sdělil, že v minulém roce vysvětil pro svou tři miliony katolíků čítají diecési, 16 kněží, letos jich bude pouze 11 na příštím roce bezpochyby ještě méně. Málokde je ve Francii nyní dostatečný počet kněží. V Ronenu, kdež je proslavený a kvetoucí kdysi žkněžský seminář, je nyní v pěti ročnících 45 bohoslovců. Z desíti bohoslovců, kteří loňského roku musili učiniti zadost své vojenské povinnosti, vrátili se zpět do bohosloví jen dva. V ostatních diecésích je tomu zrovna tak — ne-li ještě hůře.

Františkáni. V březnu letošního roku čítá řád františkánský 16.707 členů. Počet kněží obnáší 8653, počet kleriků 2165. Regulární třetí řád sv. Františka má 45.135 členů a světský třetí řád má 1,54.275 členů.

Zbožnost kněžská.

(Hlavní úmysl.)

Zbožnost jest ctnost, kterou člověk vzdává Pánu Bohu náležitou poctu, projevuje lásku svou a oddanost k Bohu, jako nejvyššímu Pánu. Zbožnost je darem Ducha sv., který pomocí svou usnadňuje konati tuto ctnost. Touto ctností a darem pobožností stává se člověk schopným ku plnění povinností k Bohu a stavu svého, bez ní se stávají tyto povinnosti odpornými. To platí u každého křesťana, tím více platí to u kněze, který má netoliko sebe, ale i jiné posvěcovat. Čím pilněji snaží se, aby pojal spásení své, tím způsobilější stává se, aby i lidem ukazoval bezpečnou cestu ku spáse věčné. Kněz je viditelným zástupcem kněze nejvyššího s nejsvětějšího a též je strážcem domu Božího. Jako takový má Bohu každodenně přinášet obět nejčistější, má posluhovati sv. svátostmi; kněz má lidu hlásati slovo Boží a vésti jej, kterak by měl plniti příkázání Boží a církevní. Kněz jest prostředníkem mezi lidem a Bohem, proto třeba jest, aby byl přítelem Božím svou svatostí. Kněz potřebuje mnoho milostí, aby jiné spasil a sám nezahynul. Kněz má svítiti dobrým příkladem lidu svému, aby lidé, vidouce dobré skutky jeho, velebili Otce, jenž jest v nebesích. Kněz má lid slovem příkladem odváděti od bludu a falešných hesel nynějšího světa a uváděti na cestu pravdy.

Základem veškeré svatosti a spravedlnosti lidské jest víra, která skrze lásku působí. Sv. apoštol Pavel dí v listu k Židům: „Spravedlivý muž z víry živ jest.“ Živá

víra jest souborn všech ctností pravého kněze. Z víry této prýští všecko jeho smýšlen a jednání. Skrze víru doufá a miluje kněz Boha a bližního pro Boha. Skrze víru pokládá kněz hříchy za největší zlo a bojuje proti tomuto zlu a vydává se v nebezpečí, aby zabránil hříchu. Této ochrany, útěchy a síly z víry potřebuje kněz zvláště v době nynější, kdy nevěra zuřivý vede boj proti Hospodinu a lid křesťanský u velikém jest nebezpečí, že by sveden byl a víry sv. pozbyl.

Víra katolického kněze zůstává pevná a živá dle toho, jak mnohó má církevního ducha, církevního smýšlení. Kdo církev sv., toto dílo Kristovo, miluje, tomu jsou její učení, rozkazy, obyčeje a obřady posvátnými, srdečně bere úcastenství na radostech i utrpeních církve a hledí co může, aby této církvi užitečným byl. Ve víře a církevním duchu, v pokoře a sebezapření záleží zbožnost kněze. Aby ve zbožnosti vytrval, všem nástrahám odolal, stále se posvěcuje, stále se cvičí ve víře, v pokoře a sebezapření a k tomu poskytuje mu přležitosti dost svatý úřad a povolání kněžské. Když věrné koná, co mu povolání a úřad kněžský ukládá, přibývá mu právě, vniterné svatosti, jejíž mocnou podporou jest nábožnost, srdečná to přichylnost k Bohu a k věcem božským.

Jest třeba, aby kněz rozmáhal v sobě ducha pravé nábožnosti a to jistými prostředky, jakéž učitelé duhovního života doporučují a sice: modlitbu a rozjímání, duchovní čtení, navštěvování Ježíše Krista v nejsv. Svatosti, každodenní zpytování svědomí, častou sv. zpověď a duchovní cvičení. Především jest knězi pěstovat modlitbu, která jest každého křesťana nejpřednější náboženskou povinností, tím více kněze, který má úkol, aby nejen za sebe, ale i za církev sv. a za lid sobě svěřený se modlil. Všecko myšlení, všecko jednání, všechny práce duchovní mají býti ustavičnou modlitbou kněze jako prostředníka mezi lidem a Pánem Bohem. K modlitbě má kněz přidati rozjímání, uvažování dle jistých pravidel o vznešených a věčných pravdách sv. víry naší a z toho vyplývající užitek pro život praktický. Z tohoto rozjímání vytryskne pak modlitba upřímná a vroucná. Právě za doby naší jest třeba takové meditace o pravdách věčných a sice každý den, bez níž nelze v dokonalosti ku předu kráčet, bez níž trpí duchovní život každého. Jak krásnou pomůckou k meditaci jest zlatá kniha Tomáše Kempenského o následování Krista Pána nebo rozjímání od Chaignona, zčeštěná a vydaná benediktínskou tiskárnou v Brně. Neméně krásnou pomůckou jest kniha: *Manna kněží*, vydaná v latinské řeči. Konečně připravuje-li se kněz na kázání, musí rozjímat o pravdě té neb oné, aby ji lidem všestranně vysvětlit mohl. Zbožnost a poklad vědomostí svých rozmáhá kněz čtením duchovních knih, dobrých spisů a zkušeností. Písmo sv. jest kniha kněží; pilné a rozjímavé čtení Písma sv. posvěcuje mysl a srdce čtoucího a učí jej o věcech božských mluvit slovy příhodnými a dojemnými. Spisy sv. Otců jsou pramenem zbožné učenosti. Sv. Otcové jsou nejen svědkové víry ale i zdroj krásy, ušlechtilosti a moudrosti a proto ze spisů jejich může kněz čerpat nejen poučení, ale i posilu v povolání duchovním. Ještě zbývá jeden pramen všech milostí a všeho pozhennání pro lid a pro kněze; jest to svatostánek a v něm Ježíš Kristus ve způsobě chleba. A co přimělo Pána, aby tak s námi zůstával? Veliká to láska Boží k nám. Sv. Jan praví, že většio milování nemá žádný nad to, by kdo život svůj položil za přátele své. A co teprve máme říci, že vydal život svůj i za nepřátele své? A nebylo na tom dosti; Ježíš Kristus nás nechtěl docela opustit a proto zůstává s námi v nejsv. Svatosti oltářní! Hle, dcero sionská, král israelský Hospodin jest uprostřed tebe! Blahoslaveni proto, kteří přebývají v domu tvém Hospodine, na věky věkův chváliti

budou tebe! Kde svědčí lépe knězi po práci jako před nejsv. Svátostí oltářní? Zde může jako sv. Václav Pánu svému přednésti všechny své stesky a potřeby, zde může se potěšiti a občerstviti, zde nalezá pramen všech milostí a posvěcení svého. Zde může kněz za sebe i své stádo se modliti, zde Pána svého za milosrdenství prositi, zde může i své svědomí nejlépe zpytovat, hříchů svých i jiných oplakávati, Pánu Ježíši zadostčiniti za všecku chladnost a netečnost, zde před trůnem ve svatostánku může ve svaté lásce a pobožnosti na čestné strážci býti. Aby duch zbožnosti byl zachován a církevní smýšlení upevněno, poslouží velmi dobře duchovní cvičení při nichž kněží se obyčejného života zřeknou, zajdou do zátíší na některé poutní místo jako Velehrad, Hostýn, Červenka a jiné, aby nerušeně věnovali se mohli jen modlitbě, nábožnému rozjímání o důležitých pravdách sv. náboženství a tak posílili se duchovně k nové práci na spáse duše své a duší sobě svěřených. O jak potřebí jest za pohnuté doby naší apostolských, svatých kněží, kněží podle přání nejsv. Srdce Ježíšova. Proseme, aby Ježíš Kristus vzbudil hodně horlivých, apoštolských pracovníků na vinici své.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vší zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ic), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za z dar zbožnosti vroucné všem kněžím a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby!

Pane Ježíši, zastíží ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce, Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patroně ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michæli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Posvěcovati sebe skrze posvěcení kněží.

Úmysl v prosinci: Boj proti špatnému tisku.

Úmysly apoštolátu modlitby.

V listopadu modleme se za zbožnost kněžskou.

(Ustanoven a Lehván Jeho Svatosti papežem Piem X.)

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1. St.	Všech svatých. — Následování příkladu svatých. — Díky za zdar katol. podniků. Větší uctívání B. Srdce P. v I. páteč v měsíci. Zemřelí rodiče.	
2. Č.	Všech věrných zemřelých. (Dušiček). Útrpná láska k duším v očisti. † příbuzní. † kněží. † dobrodinci. Náhle zemřelí. Opuštění.	
3. P.	Sv. Valentina, kn. a Hilaria, m. (304). — Pronásledování katolíci. Přípravu ke sjezdu eucharist. Pobožnost k B. Srdci Páně. † kněží.	
4. S.	Sv. Karla Borom., bisk. (1584). — Velepastyřové naší. Úcta B. Srdce P. v I. neděli v měsíci. Apoštolát dobrého příkladu. Bázeň boží v rodinách.	
5. N.	Neděle XXII. po sv. Duchu. — Sv. Juty, hrab. a poust. — Křesťané na východě. Duch zbožnosti ve vznešených rodinách. Zemřelí rodiče.	
6. P.	Sv. Leonarda, opata (559). — Pohrdání radostmi světa. Mariánské družiny. Duše v očisti nejvíce trpící. Oživení víry u inteligence naší.	
7. Ú.	Sv. Engelberta, bisk. m. (1225). — Katolíci v Anglii. Pravá pobožnost k P. Marii. Pokoření nepřátel církve. Obnova společnosti lidské.	
8. St.	Sv. Bohumíra, řeh. (1118) — Katol. spisovatelé. Strážce chrámu marian. Šíření katol. novin a knih. Vyléčení z duchovních nemocí. † kněží.	
9. Č.	Sv. Theodora, voj. (306). — Ochrana mladíků ve vojstě. Dobré mravy. Naše katol. omladina. Katol. spolky. Bohumilá činnost. Sjednocenost.	
10. P.	Sv. Ondřeje Avel., řeh. (1608). — Šíření katol. tisku. Dar rozjímání. Duše v očisti ode všech zapomenuté. Studující mládež. Duše v očisti.	
11. S.	Sv. Martina, bisk. (400). — Spolky sv. Vincence Paul. Štědrost k chudým. Modlitba za zemřelé. Venkovská omladina. Sirotčí ústavy.	
12. N.	Neděle XXIII. po sv. Duchu. Sv. Kristína a spolumuč. patr. mor. (1005). — Úcta sv. patronů. Smíření církve východní se západní. † rodiče.	
13. P.	Všech svatých řádů bened. a prem. Sv. Stanislava Kostky. (1568). — Láska k čistotě srdce. Povolání ke stavu duchovnímu. Nemocní.	
14. Ú.	Sv. Josafata, bisk. m. (1623). — Sjednocení Slovanů s církví katol. Láska ke křesť. Dar trpělivosti. Bohoslovné ústavy. Církev na Východě.	
15. St.	Sv. Leopolda, markr. (1197). — Spravedlnost mezi národy. Milost setrvání v dobrém. Obrácení zaslepeného. Smíření rodin. Sjednocenost.	
16. Č.	Sv. Otmar, opata. (729). — Katolické řády. Pobožnost k P. Marii za obrácení hříšníků. Šťastná hodinka smrti. Horlivost v dobrém.	
17. P.	Sv. Gertrudy, abat. p. (1292). — Dar pobožnosti vroucné. Odevzdanost do vůle Boží. Rád benedikt. Dar lásky k Pánu Bohu. Nemocní rodiče.	
18. S.	Sv. Odon, bisk. — Horlivé kněžstvo. Překážení zlých útokův. Křesť. školy. Napravení mládeže. Křesť. výchova dítek. Duše v očisti. † rodiče.	
19. N.	Neděle XXIV. po sv. Duchu. Sv. Alžběty, vd. (1234). — Trpělivost v souzení. † císařovna Eliška. Odrázení bouří hrozičích. Nepřátelé.	
20. P.	Sv. Felixe z Valois. (1212). — Bohoslovné ústavy. Smíření stran. Odrázení zlého. Rozšíření apoštolátu modlitby. † spolubratři. Nemocní.	
21. Ú.	Obětování Panny Marie. — Obětování dobrého úmyslu. Sv. Otec Pius X. Vroucí láska ke svátostnému Spasiteli. Ochrana jisté rodině.	
22. St.	Sv. Cecilie, p. a m. (230). — Zvelebení posv. zpěvu. Cyrillské Jednoty. Duše v očisti nejvíce opuštěné. Větší úcta nejsv. Srdce P. † rodiče.	
23. Č.	Sv. Klementa, pap. m. patr. mor. (100). — Sv. Otec Pius X. Láska a oddanost k církvi sv. Důvěrné zývání P. Marie. Šťastná hodinka smrti.	

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný za tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
24. P.	Sv. Jana z kříže , řeh. (1591). — Karmelské bratrstvo. Dar trpělivosti. Věrné následování Spasitele. Dar vděčnosti k Pánu Bohu. † bratři.	
25. S.	Sv. Kateřiny , p. a muč. (307). — Jednoty panen. Obhájeci víry katol. Bohoslovné ústavy. Obrácení hříšníků a bludařů. Posvěcení rodiny.	
26. N.	Neděle XXV. poslední po sv. Duchu. Ochrana P. Marie . — Odvrácení zlého. Přemáhání nespokojenosti. Horliví kazatelé. Spolek katol. učitelů.	
27. P.	Sv. Virgilia , bisk. (784) — Rády ve vlasti naší Lidové missie. Překážení zlého příkladu. Láska k modlitbě. Svornost a jednota. Nemocní rodiče.	
28. Ú.	Sv. Štěpána , opata. (768). — Veliká touha po sv. přijímání. Obnova lidské společnosti skrze Krista. Odstranění svárů a nepřátelství. † rodiče.	
29. St.	Sv. Saturnina , bisk. m. (65). — Horlivost pro spásu duší. Apoštolát sv. C. a M. Církev katol. na východě. Zamezení hříchů. Sjednocenost.	
30. Č.	Sv. Ondřeje , ap. Páně. (62). — Úcta sv. kříže. Láska k utrpení. Duše v očistci nejvíce trpící. Zemřelí údové katol. bratřev. † kněz.	

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Zbožnost je ctnost, kterou člověk vzdává Pánu Bohu povinnou úctu, lásku a oddanost. Ona jsl darem Duchu sv., který milostí svou napomáhá a usnadňuje konati tuto ctnost. Touto zbožností stává se člověk více nakloněným ku plnění náboženských povinností. Kde není této zbožnosti, stávají se tyto povinnosti těžkými a nenáviděnými. Proto je zbožnost velice vzácnou ctností pro laika i pro kněze, ba pro duchovního ještě je potřebnější, poněvadž kněz vlastně má plniti ustavičné povinnosti k Bohu, vzdávati Jemu úctu, lásku a oddanost tu modlitbou, tu obětí, tu rozdávaním sv. tajemství, tu zase hlásáním slova Božího a vyučováním dítek. Aby všechny tyto povinnosti konal a rád konal, vyžaduje se na něm pravá a upřímná zbožnost v celém jeho smýšlení a ve všem jeho jednání. Má-li kněz posvěcovati jiné, musí napřed sám sebe posvěcovati modlitbou, rozjímáním a věrným konáním kněžských povinností, aby tak byl příkladem zbožnosti věřícím a všechny vedl ku prameni všeliké milosti k Ježíši svatostnému, by jednou i kněží i lid tváří v tvář na Něj přitíti mohli na věčnosti.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ie), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. r. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za zdar zbožnosti vroucné všem kněžím a na všechny úmysly, jež doporučený jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, řiší rakouskou, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učni, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrono ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Posvěcovati sebe skrze posvěcení kněží.

Úmysl v prosinci: Boj proti špatnému tisku.

Tiskem a nákladem benediktinské knihtiskárny v Brně.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČNÍK XLV.

Vychází počátkem každého měsíce.

PROSINEC 1911.

•Pevněji věřím, že jest jeden Bůh ve třech osobách, než že tento obraz visí na stěně; neboť moje smysly mohou mne klamati, Bůh však nikoliv!« Sv. Klement Maria.

Coelestis aulae.

Dokonav svou spasnou práci,
z podsvětí se vítěz vrací;
sňav nám s beder hřích a hanu,
otevřít rajskou bránu.

Učedníky ještě zdraví,
a již triumf v nebi slaví;
arcioctce s sebou veda,
na pravici Boží sedá.

Hříchů tmy Duch Svatý plaší,
an se v ohni dolů snáší,
těší smutné, choré léčí,
vyučuje každé řeči.

Smrtelnost co s Panny klesá,
stoupá slavně na nebesa;
vítají tam Božskou Máti
andělé a všichni svatí.

Dvanáct hvězd jí kolem hlavy
v zářnou korunu se staví;
krása její věčně zkvétá,
královnou je všeho světa.

Sláva budiž Tobě, Kriste,
narozený z Panny čisté,
chvála Otci, chvála Duchu
rozlíhej se v zemském vzduchu.

Jarolím St. Pavlík

Vánoční pozdrav.

Několik dní jen a již zase slaviti budeme ty krásné, útěchy a milosti plné svátky vánoční, narození to našeho Spasitele, jednorozeného Syna Božího. Zase zavzní z chrámů našich ta blahá zvěst do celého světa, a vnikne jak do paláců bohatých tak i do chýžek chudiny, ta zvěst, již pozdravuje na počátku svátků těchto církev všechny své ditky slovy: »vzete, že blízko jest království Boží.«

Zdá se ovšem, jako by spíše království satanovo se blížilo, nežli království Boží, jako by odpůrce Kristův zvaný »ancikrist« zmocniti se měl vlády nad lidstvem, neboť smutné věru divadlo poskytuje nám svět. Vidíme zajisté, kterak nepřátelé Boží rostou a rozlézají se po všech zemích, dobývají moci jak hmotné, za kterou si kupují přesvědčení a svědomí slabochův, tak i duševní moci, neboť proto jich sedí ve sborech zákonodárných, kde zákony se kuji proti církvi sv. v zastupitelstvích zemí, obcí, kde hledí věrné katolíky utiskovati; mnoho jich jest ve sborech učitelských, jak vysokých tak středních a nižších škol, kde své pokrokářské a protináboženské názory vštěpují nedospělé a neprozíravé mládeži, a tak kazí celé budoucí pokolení hned v počátcích. A kdekoli tací lidé přijdou k veslu vlády, hned ukáží své nitro plné záští a nepřátelství proti Kristu a víře jeho, kteroužto zášť si schlazují na církvi, kněžstvu, řeholích a věrných katolících.

Letošní rok ukázal nám to jasně na Portugalsku, kde převratem státním

přišla země pod moc zavilých nepřátel Božích, a kde hned církev zakusila jejich zloby, jsouc vydána na pospas, oloupena a zbavena skoro všech práv. Po jiných zemích dějí se pokusy — a mnohdy s výsledkem — pokusy zničití poněnáhlu to království Boží na zemi, církev Kristovu, a zajisté neustanou nájezdy tyto, nýbrž se spíše zdvojnásobí. Věru platí o světě nynějším slovo Páně: »svět ve zlém postaven jest.« A tu věru klesala by mysl všech věrných vidoucích tu strašnou moc i zlobu tolikerých nepřátel, a jako kdysi volali apoštolové na rozbouřeném moři, tak měli bychom i my volati: »Pane, zachovej nás, hyneme!« A tu přichází církev — vědomá jsouc svého poslání i těch krásných zaslíbení jí daných, a těší a povzbuzuje věrné své po celém světě slovy: »vzete, že blízko jest království Boží« — a doplňuje útěchu svou slovy Písma: »Amen, pravím vám, přijde a nebude otáletí.« Neboť, kde je nouze nejvyšší, tam pomoc Boží nejbližší, a kde zloba nepřátel Božích zdánlivě již již vítězí, tu není ani vítězství církve daleké. Ovšem vidíme, že jako za oněch dob stěhování národů celé země pokryty byly zříceninami, smutnými to důkazy surovosti lidské, tak i za našich dob novověké pohanství ničí památky staré křesť. osvěty v národech, a získává si vždy víc a více přívrženců. Avšak to nás nesmí mýlití. Ony zříceniny a ono zpuštění, které barbarové po sobě zanechávali v zemích říše římské, a které smáčeny bývaly slzami i krví ne-

sčíslných mučedníků křesťanských — sloužily k posvěcení a očistění země od hniloby starého pohanstva a k přípravě nového světa — světa sv. evangelia. A tak také nepochybně, že i škody, které nadělali barbaři novověci, dobré budou mít následky. I kdyby oni usilovali o potření a zničení církve Páně, přeče jen na konec pracovatí budou v její prospěch, neboť jejich útoky probudí tak mnohé vlažné a lhostejné katolíky ze spánku, ukáží jim bídný stav, do kterého vlastní vinou upadli, a to járho nečestné, které na sebe vzali; vyburcování jsouce v době nebezpečí chopí se zase práce a budou hleděti dohnati, co byli zanedbali. Nepráteleství utvrdí a zocelí věrné katolíky, neboť jako zlato ohněm zkoušeno bývá, tak i v utrpení a boji skrývá se věrnost ku Kristu a věrnost tato potom tím pevnější jest, že odolá všem nárazům.

Dějiny církve dokazují to po všeska století. A díky Bohu, i za dob našich probouzí se lid, a s hrůzou poznává to řádění nečestných, ale za to mocných a vlivuplných nepřátel. A lid počíná nahližeti, že přišla doba, kdy k záchraně nejdražších statků světa, náboženství a svých práv povstati musí, a proto se spolčuje na základě náboženském, neboť co nedokáže jednotlivec, dokáže se »spojenými silami.« I v zemích, které nepřátelé Kristovi úplně opanovali — ve Francii, Portugalsku, Španělech — ukazuje se slibný obrat; i tam zhnusilo se lidu ustavičné brojení proti církvi a utiskování věrných katolíků, a lid povstává a volá: »až sem a ně dále.« A kde lid katolický povstane, tam zajisté zvítězí, neboť v něm tkví veliká moc a síla, a mimo to má pomoc Boží, zajištěnou. Neztrácejme tedy mysl, neboť hle, kolik bylo již zarputilých nepřátel církve — slavných, mocných — a co pořídili? Vzpomeňme na císaře Nerona, Juliana, na Theodoricha a Desideria, na Barbarossa a Napoleona, kteří všichni nad církví nějaký čas zvítězili, ale přeče na konec »podnožím jejím se stali.« Ovšem nemůžeme se spoléhati jen a jen na vnitřní sílu církve a pomoc Boží nýbrž

máme sami přiložiti ruku k dílu. Všemí možnými a dovolenými prostředky braňme a hajme viru svou a církev svou, neboť tím hájme a bráníme své právo. Podporujme a čtème katolický tisk a ani haléře neobětujme na tisk nevěrecký a nám nepřátelský. Užijeme práva svého volebního svědomitě jen a jen pro muže osvědčené, čisté povahy, věrné katolíky, aby tak i na místech zákonodárných a rozhodujících měli jsme obhájce a zástupce, na něž se můžeme spolehnouti.

Slučujme se v družinách a spolcích na základě náboženském, ať již mají za úkol tu nebo onu dobrou věc ku prospěchu lidu. A jelikož mládež naše naději jest národa, pečujme co nejvíce o to, aby došla vychování náboženského a mravního, aby z ní byli poctiví lidé, dobří křesťané milující vlast a národ a poctivé povahy, jimž přiči se vše nečestné a podlé. Buďme ale, a to především, sami celými katolíky, kteří povinnosti své k Bohu plní svědomitě a celým životem svým dokazují onen blahodárný vliv náboženství na život člověka.

Vzpomeňme, kterak bídný byl svět při narození Krista Pána, a co z něho Kristus a církev jeho učinila. Proto »pozvedněte hlavy své — volá církev k nám v těchto dnech radostiplných — ejhle, přiblížilo se vykopení naše!« To děťátko v jeslích betlemských, ač slabé a malé jest, přeče mocným Pánem, knížetem nepremožitelným, králem věků, knížetem pokoje, Bohem a Pánem našim, jehož kolébku obletovali s chvalozpěvy andělé, jak pravili pastýřové: »dítka jsme viděli a zástupy andělů chválicích Pána.« To Jezulátko v jesličkách, »jehož království nebude konce,« jest nám bezpečnou zárukou slavného vítězství, pakliže přidržíme se jeho. Nechť tedy slavný Hod Narození Jeho naplní radostnou naději duše naše a rozohní nás láska jeho k nám k lásce k Němu tak, abychom všecko pro Krista a všecko s Kristem konali. Do chrámu jeho dnes spěchejme a poslechněme volání církve: »Kristus narodil se nám — pojďme a klaňme se!« Všem čtenářům Š. B. S. P. šťastné a veselé svátky!

Boh. Hendl.

Vydařil se?

Vánoční črta: Podává Ig. Zhdněl.

„Martinovi jest již dávno čtrnáct let, nic nepomůže, musíme pomýšleti, co s ním uděláme. Nyní jest již skoro konec listopadu, začínají mrazy, nebude možno, by hnal ještě dále na pastvu náš dobytek, musí z domu. Jen kam s ním?“

„Nejraději by byl nějakým řezbářem,“ odpovídala na tuto řeč svému muži Pipalovi jeho manželka. „Víš dobře, že jak jen má kudlu v ruce a kus dřeva, neustále řeze. Nadělal všem našim děvčatům pěkné panny na hračku, chlapcům pak vyrobí šavle, vojáky, koně, zkrátka kdo co chce. Ve škole ho chválil pan učitel, že jest výborný kreslič.“

„Víš co,“ odpovídá domkař Pipal, „nejlépe by snad bylo, pojďme k našemu panu faráři, poprosme ho, zda nezná nějakého mistra, který by přijal našeho Martina do učení. Ovšem, musilo by to býti úplné zdarma, máme ještě po něm pět mladších dětí, ty stále něco potřebují. Díky Bohu, máme doposud vždy dosti chleba pro ně, nepoznali jsme, co jest nouze, ale proto přece nemůžeme nic na Martina platiti. Ať jest raději déle v učení, jen když bude vše zadarmo.“

„Co nejdříve začnou nám, jak víš, matko, rořáty, některý den počkám u sakristie a přednesu panu faráři naši prosbu. Vždyť beztoho míval rád našeho Martinka. Dokud příliš nevyrostl, ministroval a oba naši kněží, pan farář i pan kaplan brávali ho často a jak myslím rádi ku ministrování.“

Skutečně čekal v prvních dnech prosince 189. ráno po rořátech u sakristie domkař Pipal. V Rusové na Slovácku, kde bydlil, bylo několik přífařených obcí, z nichž všichni velmi rádi chodívali na rořáty. Byly tu od dávných dob zavedeny krásné adventní písně, jež všechen lid s nadšením zpíval. Proto byl zvyk, že nebyly rořáty tak brzy za tmy, ale zvonilo se na ně poněkud později. Lidé chodívali tedy z kostela již za úplného světla.

„Co mi dobrého nesete,“ ptal se farář Mokry, vycházeje z kostela a vida, že stojí u dveří domkař Pipal.

„Mám prosbu, důstojný pane a prosím již předem, byste, možno-li Vám, mně ji vyplnil; týče se našeho Martinka.“

„S radostí učiním, co jest možného. Váš Martinek býval sporádaný, hodný a pilný školák, doufám, že zůstane i nyní hodným, když odrostl škole.“

„I my, jeho rodiče, totéž doufáme a za to Pána Boha i Pannu Marii vroucně prosíme,“ dodal Pipal. „A abych dlouho nezdržoval důstojného pana faráře, chci předněsti tuto záležitost: jsme nuceni dáti našeho Martinka někam na učení. Nejraději vyřezává ze dřeva všelijaké figurky, též z blata, těsta zrobí všelicos, tož si myslíme a prosíme, zda by nemohl jíti na nějaké řemeslo, kde by mu tyto vlohy prospěly.“

„Bylo by nejlépe dáti ho na řezbářství,“ dokládal farář. „Ale u nás neznám žádného řezbářského mistra. Objednal jsem sice již několik soch pro náš kostel, ale byly z cizozemska anebo z Tyrolska. Tam ovšem není možno se obrátiti. Ale počkejte, milý sousede, právě mi něco napadá. Znáám se v Brně se sochařem Tomolou, je vzácně dobrotivý pán, srdce má ze zlata, snad mne vyslyší.“

„A kdo je to prosím,“ vypytał se blíže otec.

„Má velký závod, jest v něm mnoho lidí, dělá kříže do polí, na hroby a zkrátka vše, k čemu se upotřebuje kámen a mramor. Má v práci jednoduché kameníky, ale i umělce sochaře. Bude-li k čemu váš Martin, může býti z něho pořádný řemeslník a třeba i velký umělec.“

„Pán Bůh zaplať,“ líbal starý Pipal ruku knězovu. „Račte mu laskavě dopsati, snad se smiluje nad chudým otcem.“

„Počkejte ještě,“ zadržel farář již odcházejícího otce. „Uděláme to takto. Znáám pana Tomolu, že co může, udělá. Ale není daleko do vánoc. Napiší mu: mám zde hodného chlapce, který by rád byl jednou sochařem. Jest chudým, smilujte se nad ním. Přineste jeho rodičům vánoční dárek, který by je nejvíce potěšil a vezměte chlapce zdarma do učení. Již to nějak udělám, běžte, sousede, domů a doufejte ve šťastný výsledek.“

S tím se rozešli. Farář počkal až se přiblížily vánoc. Napsal pak do Brna prosbu, odůvodnil ji, jak se dříve již zmínil, právě se přiblížujícími vánocemi, prosil, by se pan Tomola smiloval a hochu zdarma

do učení přijal. Tím že udělá rodičům i chlapci nejlepší vánoční dar, že neopomenou být mu vděční a za něj se pilně modlí. A došla příznivá odpověď.

Martinek stal se s počátku kameníkem. Otesával balvany určené ku spracování na kříže, na sochy, na pamětní desky anebo k jiným účelům. Netrvalo to dlouho a všichni se přesvědčili, že má hoch velké nadání ku modelování.

Brzy používal ho Tomola ku pracím, které vyžadovaly větší zručnosti. Právě se chystal rozsáhlý Tomolův závod. Je vystaví velikolepé dílo, totiž gotický hlavní oltář pro bruňenský chrám sv. Jakuba. Martin byl určen, aby z méně tvrdého kamene vydlabal všechny věžky, sloupky a vůbec všechny hrubší práce, jež ku stavbě byly potřebny. Oltář je totiž, hlavně jeho zadní část příliš vysoký a jest ozdoben předčetnými menšími věžkami, sloupky, žebry, jež musili pracně vytesávat z kamene.

Dlouho trvalo, než Martin vše dohotovil. Ještě déle pak trvalo, než vše bylo tak pohotové, by oltář svatojakubský mohl být celý postaven a odevzdán svému účelu.

„Kde je Martin,“ ptal jsem se jako pilný návštěvovatel uměleckého závodu

Tomolova, jednou brzy po Novém roce, „když jsem zde byl před vánočními, byl tu ještě, kam pak zmizel?“

Právě otvíral dvěře majitel závodu pan Tomola a zaslechl ještě mou otázku. Odpověděl: „Račte se doptávatí po Martinu Pipalovi? Již není u mne, odešel. Jak račte věděti, přijal jsem ho před třemi lety zdarma za učně. Na žádost a na přímluvu jejich pana faráře, mého dobrého přítele, zaslal jsem tehdy pro rodiče Martinovy přepis a požádal, by jim sdělil pan farář na štědrý den, když budou slaviti slavnost stromku vánočního, že rád a zdarma přijmu jejich hochu do učení. Před čtrnácti dny, na Boží Hod vánoční, chtěl jsem opět učiniti Martinovi radost a dal jsem mu za vyučenou, prohlásiv ho za tovaryše. Doufal jsem, že nyní se teprve u mne uplatní a že z něho udělám umělce, sochaře. Ale nepodařil se můj úmysl. Martin mi vypověděl službu a oznámil, že jde do Vídně.“

Martin jest asi až do dneška ve Vídni. Zůstal zbožným křesťanem či stal se nevěrcem? Doufám a přeji mu to prvnější. Stal se z něho umělec, či zůstal pouhým řemeslníkem, kameníkem? — Nikdy již jsem o něm nic nevěděl.

Obrázky z katolických missií.

Pořádká MAXMILIAN WEINBERGER.

Mor v Číně. (Dokončení.)

Vai — hai — vai.

Přese všechny rozkazy anglických úřadů odejel jistý Číňan zde usedlý na pohřeb svého morem zemřelého bratra do Hing-Laie a vrátil se morem jsa postižen. Byl ihned přenesen do nákazové nemocnice, kde nemocné rovněž ošetřují františkánky jako v Čifu. Po přijetí sv. křtu nemocný zemřel. —

List sestry Marie Evelyny na její rodiče.

„Milí rodiče! Dne 11. dubna vrátila jsem se zdráva do svého kláštera, přese

všechna nebezpečství, kterým jsem po dva měsíce v každou hodinu byla vydána. Dne 18. ledna byla jsem s milou sestrou Marií Marcellou, která po devíti dnech moru podlehla, v nemocnici uzavřena. Spaly jsme obě v malé celi, ve které bylo právě tolik místa, že jsme se mohly oblékati.

V noci z 26. na 27. leden cítila se sestra Marie Marcella nevolnou; nemyslila jsem však, že by strašnou nemocí mohla být postižena. Vstávaly jsme obě o 5 hodinách; po ranní modlitbě jak obyčejně snídala. Ježto jsem věděla, že po celou noc ani oka nezamhouřila, poslala jsem ji, aby si odpočinula, aby mne pak odpolehne na pochůzce k nemocným doprovázeti

mohla. K jedenácté hodině dohlédla jsem, co dělá. Vstoupivši do světnice slyšela jsem, že kašle, a viděla jsem, že vyplivla krev. Nebylo pochybnosti, poznala jsem všechny příznaky moru. Nicméně nechtěla jsem věřit, že by nemoc byla vážná. „To nic neznamená,“ těšila jsem ji, „bezpochyby je to jen zápal plic.“ — „Nelze se více klamati,“ odpověděla, „všecky příznaky jsou tytéž jako u jiných nemocných. Jak je mi líto, že Vás musím opustit, my jsme si tak dobře rozuměly. Ale hodina přišla, musíme se rozloučit. Svatá vůle Boží staň se. O můj Bože, buď vůle Tvá!“

„Staň se,“ pravily jsme obě plačícce a vzlykajícce. Psala jsem ihned matce představené a našemu missionáři, aby vyslyšel její zповědi. Čas kvapil, neboť nemoc pokračovala rychle. Ležely jsme si v náručí, když přišel palankin, t. j. nosítka, která byla matka představená sem pro sestru Marii Marcellu poslala. Musila totiž býti přenesena do sv. Šebastiána, ježto naše nemocnice byla výhradně určena pro Čiňany. Objaly jsme se naposledy. „Na shledanou v nebi,“ pravila jsem, „v několika dnech budu Vás bezpochyby následovati.“ O Bože, jaké to loučení. Nezapomenu nikdy, co jsem v onom okamžiku trpěla. A přece zářila z obličeje mé milé družky svatá radost. Vědělaté, že v krátkce obdrží odměnu za své práce a strasti. Jenom krátkkou chvílku spočinul stín smutku na její tváři. Tázala jsem se jí po příčině její starosti. „Ach,“ odpověděla, „doufala jsem vždycky, že umru smrtí mučednickou a nyní musím umřítí morem.“ — „I když neumřete pod rukama mučitelů,“ těšila jsem ji, „umřete nicméně jako mučednice lásky k bližnímu a budete mítí zásluhy mučednictví.“ Tímto ujistěním se má milá společnicce spokojila, a radost a spokojenost zářila zase z jejího obličeje. To bylo 27. ledna. V noci z 28. na 29. ledna umřela.

K večeru 27. ledna přišla sestra Marie Ambrosie, aby převzala místo po sestře Marcelle. Musily jsme si zaříditi jinou světnici, dosavadní, kterou jsme obývaly se sestrou Marcellou, byla morem otrávena: Nejlepší, co jsme v celém domě našly, byla špinavá čínská jizba vedle čeledníku.

Několik dní potom byl náš katechista, jehož světnička naproti naší ležela, morem zachvácen a zemřel po třech dnech. Naše matka představená byla proto ve velkém

strachu vidouc, v jakém nebezpečí se nalézáme. Z té příčiny najala pro nás slušný čínský dům naproti nemocnici, kde jsme před nákazou byly bezpečnější. Po několika nedělích však onemocněla sestra Ambrosie prudkou zimnicí. Zanesli ji tedy rovněž jako sestru Marcellu do nemocnice sv. Šebastiána, kde se po několika dnech zase zotavila. Odtud vrátila se do našeho kláštera, a do naší nemocnice přišla na její místo sestra Maria Pomfala.

Bůh dal mi hořký kalich vypítí. Po pořádku viděla jsem všechny sluh, všechny katechisty a většinu ošetřovatelů morem umíratí. Každodenně vyžádala si nákaza aspoň jedné oběti, mnohdy tří i pěti najednou. Já jediná zůstala jsem na nohou, plna srdnatosti a odvaby, jaká mi jistě nebyla vrozena. Uprostřed tohoto trápení poskytl mi Bůh tak mnohé útěchy. Od 18. ledna do 11. dubna žádalo a obdrželo 357 umírajících pohanů křest sv. Spasení tolika duší bylo zajisté nějaké oběti hodno. Doufám, že se v nebi za mne modlí.

Nyní jsme se z nemocnice, právě to říše smrti, vrátily. Dne 11. dubna z rána přišla pro nás naše dobrá matka představená a odvedla si nás do našeho milého kláštera.

S mnohými srdečnými pozdravy sestra
Maria Evelina.“

Potěšitelná zpráva z Ugandy.

Z listu missionáře P. Streichera dovidáme se zajímavých zpráv o katolické missii v Buddu v území Uganda ve Východní Africe. Missijní stanice leží malebně na nevysokém návrší a nazývá se „Villa Maria“. Návrší, které dříve jakémusi pohan-skému bůžku bylo zasvěceno, je dokola obklopeno pohořím, vesničkami černochů v banánových lesích zpola ukrytými takofka posetým. Na úpatí návrší, pět minut od missijní stanice, teče silný, čistý potok.

Pozdvížení missijního kříže. —
Horlivost nověobrázcených.

Mohutný kříž zvýší 23 metrů z tvrdého dřeva zdobí předdvorí missie. Kmen byl od křestanů čtyřty hodiny odtud poražen

a s nevýslovnou námahou křovinami a močály sem dovléčen. Den pozdvižení byl velkým svátkem. Toliko nověpokřtění směli při pozdvižení k práci ruku přiložit. Pozdvižení dělo se silnými podpěrami a vidlicemi ze silných větví. Missionáři mínili, že by se kříž mnohem lépe vyjímал, kdyby stál na podstavci ověnceném palmovými stromy. Myšlenka byla ode všech uvítána s radostí a hned k dílu přikročeno. Křesťané pospíšili do lesa a přinesli asi 40 mladých palm. Potom měl Pokino, vrchní pohlavár z Buddu, krátkou promluvu: „Moje děti,“ pravil, „dnes jest nám pro Boha a Ježíše, který pro nás na kříži umřel, pracovat. Dejme mu tedy náhradou za jeho krev náš pot.“ A obrátiv se k přítomnému svému vojenskému veliteli pravil: „Gabrieli, dnes není žádných pohlavárů. Pracujeme všichni spolu, aby podstavec co nejdříve byl hotov.“ Hlasitý jásot uvítal tato slova. Ihned naděláno košů ze silných banánových listů a mužové, ženy a děti, v čele pohlaváři Pokino a Gabriel začali pracovat. Již večer byl podstavec hotov. Má sedm stupňů, je dva metry vysoký a strany základů jsou šest metrů široké. Kdo zná přirozený odpor černochů k těžké, zvláště takovéto práci, musí nad jejich horlivostí skutečně zasnouti. Všichni se zvláště divili, jak pohlaváři, kteří jinak ve svém pestrém kroji rádi a hrdě si vykračují, polo obnaženi své koše k podstavci tahali. Také manželka Pokinova všecka spocena přišla se svým košem. A když jí služka chtěla břemeno odebrati, pravila odmítavě: „Nech mne; či chceš mi zabrániti, abych pro Boha pracovala?“

Založení hřbitova.

Na bílou sobotu byl missijní kříž biskupem, jenž schválně na tuto slavnost sem přijel, posvěcen. Také čekatelé sv. křtu čili katechumeni nechtěli za ostatními zůstatí pozadu. Když k nim několik dní později missionář P. Haussin mluvil o zbožné lásce, jakou katolická církev ke svým zemřelým chová, jali se ihned velké prostranné místo, trním porostlé, sekyrou a motykou mýti a pro obecní hřbitov upravovati. Místo má 150 metrů v objemu a je plotem z rákosí ohrázeno.

Dojímavá horlivost katechumenů.

Velmi poučné je, co missionář o horlivosti svých černých čekatelů sv. křtu vypravuje. Každý čekatel musí, prve nežli ke křtu sv. bývá připuštěn, prodělati dvojnásobný přípravný běh, tak řečený ranní a večerní katechismus K rannímu katechismu mají přístup pouze ti, kteří po tříletém počátečním vyučování za hodné uznáni byli a všechny otázky katechismu dostatečně zodpovídati dovedou. Po třech měsících následuje druhá zkouška a její výsledek rozhoduje o přístupu k večernímu katechismu, který rovně nejméně 3 měsíce trvá. Před křtem konečně je zkouška závěrečná.

Nelze vylíčiti rozčilení, které se při těchto zkouškách kandidátů zmocňuje. Přistupují ku zkoušce současně po desíti, pokleknou nejprve a pomodlí se k nejsvětější Panně. Ve své horlivosti činí všechny možné sliby, které někdy více než dobrou vůli přesahují. Po zkoušce býváme svědky nejdokladnějších výjevů Ti, kteří při zkoušce neobstáli a na pozdější dobu byli odkázáni, prolévají hořké slzy, objímají naše nohy a snaží se následujícími a podobnými nářky nás obměkčiti: „O můj slitování se mnou, hle, umírám.“ — „Ulož mi práci na celý měsíc a sto ran holí, ale neodmítej mne!“ — „Dábel je v mém srdci a ty nemáš se mnou žádného soucitu.“

V předvečer jedné zkoušky seděl jsem pozdě večer sám ve své světnici a psal jsem. Tu přišli dva katechumeni, kteří se zítřka měli zkoušce podrobiti a sedli si venku ke stěně z rákosí. Na to slyšel jsem následující rozmluvu: „Příteli nepůjdeš spát?“ — „Jak, já spát? ani pomyslení.“ — „Kolik nocí jsi už nespal?“ — „Tři.“ — „A já jsem už čtyry noci oka nezamhouřil strachem.“ Když při zkoušce projdu, slíbil jsem Marii Panně, že se sedm dní budu postit.“ — „A já se budu postit osm dní!“

Starcova velká touha po křtu sv.

„Před několika dny,“ vypravuje P. Streicher, „přišel ke mne ubožák stařec, jenž také při zkoušce neměl štěstí, a pravil plačky: „Otče, viz jenom mé tváře, jak jsou vpadlé, a moje hrud jak hubená! Či nemůžeš všechny kosti na mně sčítati? Vidím,

že mne chceš nechat umřítí bez křtu sv.," Nemohl jsem déle odporovat, musil jsem starocha pokřtít. Čtrnáct dní na to byl mrtvolou."

Šťastná stařena.

Při poslední zkoušce zkoušel P. Madon stařenu, která pod břemenem stárí se až ohýbala. Měli jste viděti její dokořán otevřená ústa a její vypoulené oči, když slyšela, že je ke křtu sv. připuštěna. Po-zvednuvši svých hubených dlouhých rukou

k nebi zvolala: „Byla jsem stará, ale nyní jsem zase mladá! Byla jsem nemocná, ale nyní jsem zase zdravá! Byla jsem chudobná, ale nyní jsem zase bohatá. S cesty, milí přátelé, udělejte místo, abych si mohla poskočiti.“ A skutečně zdálo se, jakoby šťastná starocha byla mladické svěžesti dávno ztracené zase nabyla.

Ti, kteří při zkoušce obstáli, jsou radostí jak omámeni. Muži i ženy, staří i mladí vyrazí ven, utíkají dolů na rovinu, že sotva dechu popadají. křičí radostí a rukama se rozhánějí a vracejce se padají svým přátelům okolo krku. Ovšem dostává

Cesta do Betléma.

se jim od přátel a příbuzných četných poklon a blahopřání, na př.: „Máš ty to štěstí“ — „Bůh sám ti pomohl“ — „Jsi zachráněn“ a p., a šťastný katechumen odpovídá: „Ano, Bůh mne zachránil.“

Nedostatek missionářů.

Lze si mysliti, jakou útěchu tato horlivost a tato dobrá vůle čekatelů sv. křtu missionářům způsobuje. Ovšem přespřílišná práce síly jejich moří. Proto, když biskup Hirt při své poslední návštěvě ve ville

„Maria“ viděl, že se k večernímu katechismu dostavilo 570 a k rannímu katechismu 1900 katechumenů a že se mimo to ještě mnoho jiných domorodců k vyučování tlačilo, uznal za dobré, horlivost missionářů, kteří pod tíží namahavé práce bezmála klesali, trochu zmírniti a nařídil, aby příště k vyučování nebylo připuštěno více než 300 katechumenů a aby každých šest neděl nebylo křtěno více než 100 domorodců. Toto nařízení bylo samozřejmě velmi moudré, ale pro missionáře bylo to obětí nemalou, když svým milým černochům musili je oznámiti. S hlasitým nářkem bylo

oznámení ono přijato. Missionářům krvácelo srdce. „Ale nejlepší rozluštění bylo by,“ končí P. Streicher svou zprávou. „kdyby místo aby počet křesťanů se zmenšil, raději počet missionářů se rozmnožil. Práce nás těší, přijďte nám na pomoc.“

Podobně zní volání o pomoc i ostatních tam působících missionářů. Kéž by bylo brzy vyslyšeno.

Z Kamerunu.

Z německé africké osady Kamerunu píše missionář P. Imhof:

„Apoštolský prefekt Vieter visitoval nedávno missijní stanici v Edei. Nejprve podrobil mládež důkladné zkoušce ze sv. náboženství a potom udílel svátosti svatého birmování. S patrnou zbožností přijali všichni birmovanci tuto důležitou svátost. Vůbec opravňují všichni novokřtenci k nejlepším nadějím. Každých 14 dní přijímají svaté svátosti. Také v plnění jiných náboženských povinností mohli by mnohému evropskému katolíku býti vzorem. Je velmi potěšitelné pro missionáře, vidí-li, že jeho práce nejsou zcela nadarmo, naopak, že na nich spočívá požehnání Boží.“

Chrám Božího narození.

A mohlo by se díti ještě více, kdyby nebylo stálých onemocnění zimnicí. Když apoštolský prefekt sem zavítal, byl jsem právě stížen malárií (zimnice, která se v jižních teplých krajinách vyskytuje). Tato nemoc jeví se různým způsobem. Často považuje se za nemožné, že by ta neb ona nemoc byla následkem zimnice. A přece je tomu tak. U mne na př. vrhla se malaria na sluch, tak že jsem na několik neděl nadobro ohluhl. Proto bylo mi od představených povoleno krátké zotavení v Kribi, kde jsem od našich sester byl pečlivě ošetřován a výspěchováním uší v krátkém

čase úplně vyhojen. Po desítidenním tam pobytu vrátil jsem se do Edei, abych své práce zase převzal. Není nyní žádnou zápravou, na malém člunu plavit se po moři, neboť v měsících červenci a srpnu je velmi nepokojné. Naše „Regina Apostolorum,“ „Královna Apoštolů“ — toť jméno naší loďky — zavezla mne nicméně bezpečně zpět na mou stanici.

Když byl apoštolský prefekt můj skrovný kostelíček Božskému Srdci Páně zasvětil, odebral se ještě na sousední stanici, aby i tam sv. birmování udílel, a konečně vrátil se do Kribi k stálému pobytu.

Pochválen buď Ježíš Kristus!

Pochválen buď Ježíš Kristus :
přicházím s tím pozdravem,
když do chrámu Páně spěchám
ulehčit svým těžkostem.

Pochválen buď Ježíš Kristus :
vstávám s lože každý den,
a hned tímto pozdravením
oslavuji Boha jen.

Pochválen buď Ježíš Kristus :
každého tak oslovím,
neboť tímto pozdravením
Spasitele uctít smím.

Pochválen buď Ježíš Kristus :
tak se k spánku ubírám
prose, by mne dobrý Ježíš
přes noc ochraňoval sám:

Pochválen buď Ježíš Kristus :
s tím slovem chci umírat,
a pak v šťastné žití v nebi
k Ježíši chci pospíchat.

A. M. Kadlčáková.

Nevěřící Tomáš.

Ignat Zhdanov

Od pradávných dob jest ustáleným zvykem, že dává se apoštolu Tomášovi, jehož svátek slavíme dne 21. prosince, příměnění: »nevěřící«. Slova tohoto užívá se ne proto že zůstal nevěřícím, ale že uvěřil, až se sám o všem přesvědčil. Dříve než Ježíš Kristus podstoupil své přehořké umučení, vše předpověděl, předem již mluvil o své smrti na kříži, o zrádci, o svém zmrtyvýchvstání a o jiných událostech ze svého života. Když Ježíš na Boží Hod velikonoční vstal z vlastní moci, jako vítěz nad smrtí a nad ďáblem, z mrtvých, ukázal se všem svým apoštolům, kteří byli pospolu shromážděni; jediný Tomáš nebyl mezi nimi. —

Když mu pak vyprávěli, kterak se jim Mistr zjevil, řekl jim Tomáš: »neuzřím-li v ruku jeho bodení hřebů a nevpustím-li prst svůj v místo hřebů a ruku svou nevlozím-li v bok jeho, neuvěřím.« Od té doby zůstalo Tomášovi ono příjmení »nevěřícího.« A hle! Ježíš smiloval se nad Tomášem, upokojil jeho pochybovačnost. Po osmi dnech, když opět apoštolové shromážděni byli i s Tomášem, přišel Ježíš zavřenými dveřmi a dí Tomášovi: »vlož prst svůj sem a viz ruce mé a vztáhni ruku svou a vpusť v bok můj, a nebudiž nevěřící, ale věřící.« Sám Ježíš tedy nazval Tomáše »nevěřícím« a napomenul ho, by se stal věřícím, což se i stalo. Tomáš

zůstal pak až do smrti věren svému mistru a učiteli. Ano vira je darem nebeským, nevěra darem ďábelským.

Vira — dar nebeský.

Podivuhodné jsou cesty, jimiž prozřetelnost Boží přivádí nevěřící a zbloudilé ku cestě na pravou víru. V Chodově Plané v Jižních Čechách žil bohatý židovský rabin Veith. Svého nadaného syna Jana Emanuela přidržoval ku pilnému čtení knih starozákonních, ale aby se snad nestal nevěrným víře svých otců, zalepil papírem místa v proroku Isaiášovi, v nichž se mluví o příštím Mesiáši. Syn pátral, hloubal, studoval a až měl později skvělé světské zaopatření, vše opustil a stal se katolickým knězem. Hlavně vynikal jako duchaplný kazatel. Svá kázání vydal též tiskem a jsou až doposud ozdobou katolické kazatelské literatury. Anglický učenec Kenelm Henry Digby obíral se jako anglikán studiem středověku a přesvědčil se, že bychom měli tuto dobu nazývatí »věkem víry«; výsledek svých studií vydal v díle o desíti svazcích pod názvem »Katolický život ve středověku«. Toto studium přivedlo ho ku církvi katolické. Na Kavkazu žil v Tiflisu guverner vojenský, generál baron Nikolaj; aby si ukrátil dlouhé zimní večery, psal přátelům svým do Paříže, by mu poslali nějakou zajímavou četbu. Poslali mu velikou bednu knih a ze žertu dali mezi tyto romány malinkou, neúhlednou knížku: »Tomáše Kempenského následování Krista. Generál Nikolaj zamiloval si právě tuto knižku, a její četba byla příčinou, že se stal katolikem a později knězem trapistou.

Vira je věru dar Boží, dar nebeský, vždyť praví svatý Jan ve své epištole: »a toť jest to vítězství, které přemáhá svět — vira naše« I. ep. sv. Jana 5, 4 a svatý Pavel píše v listu k Židům: spravedlivý pak muž z víry živ jest. 10, 38. Vše, čemu nás vira učí, zjevil Bůh buď skrze svého jednorozného Syna nebo skrze sluhy své, proroky. Věříme-li lidem hodnověrným, Bohu, který věčná pravda jest, nechceme věřiti? Slovům lidí věříme hlavně z dvou důvodů: předně jsme přesvědčeni, že ten,

kdo nám něco vykládá, jest úplně poučen a za druhé ho máme za tolik rozšafného a poctivého, že nás nemíní klamati. Protože pak Bůh pravda sama jest, která ani klamati ani oklamána býti nemůže, věříme Bohu úplně a zcela. Jak jsme šťastni, že dopřál nám Bůh štěstí, že zrodili jsme se z katolických rodičů, že vychováni jsme byli již od útlého mládí v katolické víře, že, chceme-li, odevšad vane na nás ovzduší katolické: Svatý Klement Hofbauer, náš rodák moravský, viděl jednou na stěně obraz a pravil: »pevněji věřím, že jest jeden Bůh ve třech osobách. než že tento obraz visí na stěně, neboť moje smysly mohou mne klamati, Bůh však nikoliv.«

Nestačí však, aby někdo věřil, jen co se mu líbí, a aby zavrhoval, co se mu nelíbí, neboť Ježíš Kristus řídí svou církev a udělil jí ve věcech víry a mravů dar neomylnosti. Kdyby zavzněl v krásnou a ladnou hudbu jen jediný falešný ton, je tím pokazena celá souhra (harmonie). Podobně jest i s virou. Kdyby zavrhl někdo jen jedinkou pravdu, je pak celá jeho vira beze vší ceny. Svatý Jakub píše: »Kdo by pak jakkoli celý zákon zachovával, ale přestoupil by v jediném přikázání, učiněn jest všemi vinen« 2, 10. A co se tuto praví o přikázání, lze říci též o víře: kdo by celou viru zachovával a zamítl by jen jedinou pravdu, prohřešuje se proti všem.

Mějme tedy pevný úmysl, že chceme naši svatou viru stále více a více poznávatí, vždyť praví Kristus: »bloslavení jsou, kteří lačnější a žízni po spravedlnosti, neboť nasyceni budou« Mat. 5, 7. Ale nikdy nezapomeňme, že vira sama o sobě nestačí ku spasení. Jsou lidé, kteří po způsobě fariseů fikají: chodím do kostela a posílám tam též své děti, své domácí, já jsem dobrý katolik. Sv. Jakub však praví, vira beze skutků je mrtvá.« Nestačí jenom »Pane! Pane!« ale hlavní a nejdůležitější jest: »plniti vůli otce nebeského,« to jest žiti po křesťanskou, celým životem svým dokazovati: jsem katolik — pak můžeme o sobě tvrditi, že jsme věrnými syny a dcerami našeho Spasitele, Ježíše Krista. Vyjde-li z těla duše, je tělo mrtvo, a podobně jest i vira beze skutků mrtvá (Jakub 2, 14). Kdo by tedy jenom věřil

a Boha nemiloval, této lásky skutky nedokazoval, nemůže býti věčně spasen. Pracně vyučí se někdo cizí řeči. Stojí mnoho práce, než se na příklad někdo naučí anglicky. Ale pak potřebí, aby anglicky mluvil s někým, jinak ztrácí zběhlost v řeči víc a více, až ji snad dopola zapomene. Podobně ztrácí i katolik živost víry, když ji neukazuje na venek. »Srdcem se zajisté věří ku spravedlnosti, ale ústy se děje vyznání ku spasení« Řim. 10, 10. Dle slov těchto jest potřebí víry uvnitř a vyznání zevnitř; je potřebí míti viru v myslí, v srdci, ve vůli a vyznávati ji slovem i skutkem na venek.

Milánský biskup Bonomelli navštívil své krajany, kteří se odebrali do Švýcar po práci. A tu vydal svědectví pravdě řka: Kdo Boha a viry se spustili, upadli do tenat revolucionářů, anarchistů a bezbožníků všeho druhu, duch nevěry je mezi těmito tolik rozšířen, nač si biskup trpce stěžuje. Kdož však viru si zachovali, dokládá dále, jsou sporní, dobří, pilní dělníci a věrní trůnu i církvi.

Nevěra — dar ďábelský.

Skoro všude je nyní víra ve velkém nebezpečí. O viru oúrá se kde kdo, učený i neučený, chytrý i hloupý, dospělý i nedospělý. Víra vystavena je nyní mnohým i velkým zkouškám. Ba někdy, když svět pozorujeme, jsme na váhách nemáme-li plni roztrpčenosti zvolati: svět jest odkřestaněn! Nyní mluví se všude jen o vzdělání, o lidskosti, o humanitě, o lásce — ale málo nebo snad nikdy o víře!

Vypukne-li někde nakažlivá nemoc, je potřebí velké opatrnosti neboť lehce, když někdo onemocní a zameškal by závčas hledati pomoci, může do nakažlivé nemoci upadnouti, neboť zdá se, jakoby celé ovzduší bylo nakaženo. Podobně se může státi ve smyslu duchovním: kdo začíná churavěti ve věcech víry, lehce může upadnouti v úplnou nevěru, která je nakažlivou nemocí naší doby; kdo by ihned nehledal posily a poučení v pochybnostech, je v nebezpečí, že viru úplně pozbude. Je proto velmi důležité i potřebno, pilné a neustále cvičiti se ve víře.

U nás trvá služba vojenská tři léta, u některých vojenských oddílů jen dvě léta. A tu kdo bydlí v městě, vidívá, jak vojáci každého dne z rána jdou za vedení důstojníků na cvičiště ku cvičení; když se k polední vrátili, odpoledne opět se cvičí na dvoře anebo opět vycházejí ven. Neustálého, každodenního, dvou i tříletého výcviku je potřebí, aby voják nabyl potřebné zručnosti a dovednosti. A víra by nepotřebovala výcviku a cvičení? Kdo viru miluje, kdo nechce se státi ve víře lhostejným, ba kdo nechce časem státi se úplným nevěrcem, musí se ve víře cvičiti, musí vzbuzovati viru, navštěvovati Ježíše v nejsvětější Svátosti, čísti katolické knihy, olebírati katolické časopisy, choditi na kázání, býti údem katolických spolků, žíti po křesťansku.

Ještě nikdo nepochybil, kdo se své víry držel. O letoších prázdninách seděl jsem v Solnohradě v nádražní restauraci a obědvál. Přisedl ke mně voják, na jehož límci byly dvě hvězdičky — byl tedy desátníkem. Dal jsem se s ním do řeči a zvěděl, že je krajan, a že jede z dovolené z Čech do Tyrol, kde je právě jeho pluk. Poznal jsem v něm dobrého, uvědomělého katolika, který byl dřívě, než byl odveden, členem katolického sdružení a pokoušel se se zdarem i v přednáškách. I na vojné zůstal věren své víře, odbíral katolické listy dále — a hle! Že zůstal věrným víře, zůstal hodným i ve všem svém životě a byl za málo měsíců po nastoupení do vojenské služby povýšen za svobodníka, později za desátníka a přeložen od setniny do kanceláře. Ano, kdo se Boha nespustí, toho také lidé neopustí. Napomíná nás božský Spasitel: »pilně se varujte falešných proroků, kteří přicházejí k vám v rouše ovčím, uvnitř pak jsou vlci hltaví« Mat. 7, 15, 16, to jest přibližují se k nám často lidé, kteří mají ústa plná medu, mluví jako kniha, lichotí nám, ale jsou plni zloby přímo ďábelské, chtějí nás přivesti k odpadu od víry. Volají: pryč od Říma! pryč od církve katolické!

Hluboce poklesne, kdo viru zapřel a nechce Ježíši Kristu a jeho církvi věřiti! Jest až protivno čísti, čemu věří tak zvaní vzdělanci, jak si jejich po-

hlaváři vzájemně odporují a jak se vespolek kaceřují. Není žádného Boha, tvrdí jeden z nich — Friedrich Strauss, ale druhý zase dokazuje a žádá, by se věřilo: vše je Bůh (Spinoza). Tento svět je nejkrásnější a nejdokonalejší, učí Leibnitz, ale Schopenhauer tvrdí: je nejhorší, horšího ani nemůže být; rationalista rozumí všemu, skeptik nerozumí ničemu atd. atd. Není to moderní Babylon? Kdo se Boha spustí, jest ochoten všemu věřit, co mu kdo namluví. Již dávno se říkalo: není nerozumu, jemuž by některý z filosofů nebyl učil.

Naše doba je bohužel víře nepřívznivá a více přeje nevěře. Kde se o této mluví, tam jest mnoho posluchačů, kteří tleskají a podivují se každému nesmyslu. Nezapomeňme nikdy, že Ježíš řekl: »bez víry nemožno se Bohu libiti« k Židům 11, 6, u svatého Marka čteme: »Kdo neuvěří, bude zatracen« Marek 16, 16. Proto napomíná církevní sněm tridentský: »víra je počátek, základ a kořen vši spravedlnosti.« Každá řeč povstává z říček a potoků, jež povstávají zase z jednotlivých pramenků. Pramenky jsou počátky i té největší řeky. Podobně jest i víra počátkem vši křesťanské spravedlnosti. Každý dům musí míti základ, a čím je základ pevnější, tím pevněji stojí budova; kdyby postavil někdo dům na písku, je v nebezpečí, že ho nejbližší vítr smete. Není-li spravedlnost tvá založena na víře, je slabá, každý vítr jí může otřásti. Strom žije z kořenů; z víry čerpáme sílu, z víry ssajeme šťávy,

jižž je třeba ku křesťanskému životu. Useknou-li se stromu kořeny, zhyne; podobně jest i všechna rozšafnost, všechna spravedlnost bez víry mrtva, marna.

Ovoce nevěry je hrozné! Ve Francii shodili roku 1793 Boha s trůnu a prohlásili: není Boha, není víry křesťanské. Během roku 1793 a 1794 bylo v Paříži gilotinou (nástroj popravní, stínací) utraceno 17.480 osob, v provincii Vendée 937 tisíc, v městě Nantes 37.224, v Lyonu 31 tisíc, tedy během dvou let bylo ve třech městech a v malé provincii popraveno 1,018.204 osoby. Ne-psala tu nevěra svých dějin písmem krvavým!?

Vážme si víry, jest to dar nebeský, varujeme se nevěry, jest to dar ďábelský. Dáveme každému dobrý příklad. V jižní Africe přestoupil z cirkve lutheránské ku víře katolické synovec známého generála z války burské, Bothy, Tomáš Addis Eumett. Bojoval zároveň se strýcem proti Angličanům a viděl, jak jeho katolictví spolubojovníci každou neděli a svátek chodili do kostela, vzdáleného 3 1/2 mile, kdež zůstali na požehnání. Mladý burský bojovník byl tím dojat a zviklán ve svém dosavadním přesvědčení a neustal, až se stal katolíkem. Tak »svět světlo naše, aby lidé viděli vaše dobré skutky.« »Spravedlnost žije z víry.« Když věříme, věříme Ježíši Kristu, neboť ten je život věčný, aby poznali Tebe samého pravého Boha a kteréhož si poslal, Ježíše Krista.« Jan 17, 3.

Vydej počet z vladařství svého!

Tato slova Spasitele našeho Ježíše Krista, která pravil v podobnosti o nespravedlivém správci, platí zajisté také pro jednoho každého z nás a mají nám ustavičně tanouti na mysli, neboť i pro nás přijde čas, »kdy nebudeme moci vládnouti.« Nejživěji však máme se upamatovati na slova ta dnes, kdy chýlí se zase rok ke konci svému. — Rok, dlouhá to dosti doba jak k dobrému

tak ke zlému, důležitý oddíl života našeho, neboť o celý rok ztratil se život náš a my zase hezký kus cesty urazili ku smrti. A jestliže den co den večer máme svědomí své zpytovat, abychom poznali, v čem jsme pokročili, v čem zase nazpět šli, tak obzvláště na konci roku co nebedlivěji prohlížeti máme i ty nejtajnější koutky srdce svého a před Bohem a sebou samými zodpověděti si

důležitou otázku, jak jsme času nám popřáného využili, jak jsme s milostí Boží spolupůsobili, zdali ve ctnosti jsme prospívali, či ve hříších si libovali a proto jak jsme se postarali o nesmrtelnou duši svou, kdyby tak náhle na nás zvolal věčný soudce: »vydej počet z vládařství svého, neboť nebudeš již vládnouti«. Zpytování vlastního svědomí jest věc nám nemilá a také není lehká. Proto mnozí je docela zanedbávají a ovšem ku své vlastní škodě. Soud o jiných lidech, jejich ctnostech i nectnostech bývá nám velice snadný a také milý — ale soud nad sebou samými mítí se nám nelíbí. A přece nelze se mu vyhnouti. Nesoudíme-li se sami, pokud čas jest, na zemi, budeme tím přísněji souzeni na věčnosti.

Na konci roku každý obchodník dělá bilanci, t. j. zkoumá, zdali v roce tom vydělal nebo prodělal v obchodě svém; kdo bilanci nedělá, neví, v jakém stavu se obchod jeho nalézá a proto často upadá ve zkázu. Vzchopme se tedy dnes i my a udělejme bilanci života svého duchovního, abychom poznali, jaký jest stav duše naší, co máme napravit, čeho se máme varovati a co máme v sobě upevniti.

I v tomto roce vedl a pomáhal nám Bůh. Milost jeho a pomoc nadpřirozená provázela nás a na nás bylo s ní spolupůsobiti k duchovnímu blahu svému. Zpytujeme se, jak jsme milostí Božích užívali? Řádné užívání milosti Boží musí se u křesťana jeviti v celém jeho životě, ve všem jeho konání, v jeho radostech i bolestech, ve štěstí i utrpení, v bojích jeho i vítězství. Neboť čím křesťan jest, jest skrze milost Boží; co činí dobrého, činí jsa posilován milostí Boží! milost Boží rozmnožuje radost jeho, tatáž milost oslazuje mu utrpení, a čím více se křesťan milostí Boží poddává a jí užívá, tím více prospívá ve ctnostech a vystřihá se hříchu, tím více získává si u Boha zásluh dobrými skutky a tím menší bývá bázeň před tresty za hříchy.

Milostí Boží uchraňuje se trestu, »aby nedával žádnému pohoršení a nebyl nikomu kamenem úrazu.« Proto se chrání jak špatných věcí tak ukvapených úsudků, dává pozor na skutky své, věda že jako učedník Kristův po-

vinen jest »svítiti světlem dobrých skutků svých« jiným. Milost Boží chrání křesťana ve štěstí před pýchou a nadutostí a udržuje v něm ducha pokory a vděčnosti, v neštěstí pak, utrpení, zármutku a starostech dodává mu trpělivosti a oddanosti do vůle Nejvyššího. Sv. apoštol Pavel sám doznává pomoc Boží »ve svých námáhách, ve bdění a postech.« Řádné užívání milosti Boží ukazuje se na křesťanu ve ctnostech, jimiž chce následovati Spasitele svého, v »čistotě, v moudrosti, v trpělivosti a nelíbené lásce«.

Milost Boží pudí křesťana, aby konal pilně povinnosti stavu svého, do něhož ho Bůh postavil, byl užitečným členem lidské společnosti, staral se o své, jichž péče na něm leží, a byl hodným poddaným vrchnosti světské i církevní, neboť dokud v těle jsme na světě, povinnosti světské plniti máme, jak to sám Spasitel naznačil slovy: »dávejte císaři, co jest císařovo.« Ovšem hlavní péči zůstane vždy starost o spásu duše nesmrtelné a to bez milosti Boží se nikterak neobejdeme. A milostí těchto hojnost skýtá nám Pán. Co jen milostí a pomocí Boží získává nám dobrá a zbožná modlitba, jak nepřebraný poklad milostí jest obět mše sv., jak hluboký a bohatý pramen milostí Boží jsou sv. svátosti; kolik milostí Božích zjednává nám přímluva nejsv. Rodičky Boží a svatých Božích, pakliže je uctíváme a využíváme. Ejhle, jak bohati jsme, jen třeba s bohatstvím tímto dobře hospodařiti a dary tyto vzácné neztraceti, nýbrž jich řádně užívat. K jak vysoké dokonalosti přivedl to sv. apoštol Pavel, že byl hodným nalezen, aby až do »třetího nebe vytržen byl« — a hle, komu připisuje vše to dobré o sobě? »Milostí Boží jsem co jsem« — vyznává vděčně a pokorně — ale také hned dodává, že sám nelenil, nýbrž horlivě spolupůsobil řka: »a milost Boží ve mně marná nebyla.« O kěz bychom mohli rovněž s tak dobrým svědomím dnes na konec roku zvolati: »milostí Boží jsme, co jsme, a milost Boží v nás marná nebyla!« Avšak jak mnoho si musíme vyčítati. O kolikráte mluvil k nám Bůh dobrým vnutnutím a my neposlechli, kolikráte padalo to slovo Boží s kazatelny na neúrodnou půdu našeho srdce a uschlo tam, nebo

bylo udušeno buď radovánkami nebo starostmi světskými! Kolikráte volal nás zvonu hlas do chrámu Páně k nejsv. oběti, a my neposlechli, kolikráte zval nás Spasitel ku stolu svému, této královské hostině, my podobni byli oněm pozvaným z evangelia, kteří odešli do dvora svého nebo po jiném zaměstnání a pozvání nedbali. A kolikráte sténala duše naše pod tíhou hříchův a my nešli do zpovědnice složití hřímě to v kajici sv. zpovědi a proto duše naše usychala jako ratolest odříznutá od kmene, jímž jest Ježíš Kristus. Kolik času věnovali jsme péči o tělo své, obchod, hospodářství a domácnost svou, kolik zábavě a vyražení, a jak málo té nejdůležitější péči o nesmrtelnou duši. Bývali jsme přecasto podobni Martě, ale málokdy Marii, již přece sám Spasitel to krásné svědectví vydal: »že si nejlepší stránku vyvolila, která nebude odňata od ní.« Všecko, čeho jsme si péčí výlučně světskou získali — ztratíme, ale co získali jsme pro duši, to nám zůstane, to nebude odňato od nás; proto péče o duchovní blaho jest, »stránka nejlepší«. A jak dnes se kormoutiti máme teprve, když povážíme, kterak jsme mnohdy i těch darů a milostí Božích špatně užívali, místo bychom jimi Boha chválili, jsme ho uráželi, nevděčni byli, sladké Jeho jho se sebe strásti chtěli a ne dle příkázání Jeho, nýbrž dle své zkažené vůle živi býti a jednati chtěli. Srdce své a lásku Jeho věnovali jsme tvořím a světu, lichotilo nám, když nám svět volával »hosanna« a nepomněli jsme, že bude nám volati také »ukřižuj«. Svého Pána však, jenž z lásky největší za nás se obětoval a ustavičně nás miluje, s ra-

dstí mezi námi dlí, k sobě nás volá, nás posiluje. občerstvuje — Toho jsme povinně nemilovali, lásku Jeho láskou svou nespláceli, ano mnohdy uráželi Jej a hněvali. O jak trpkó jest dnes tomu, kdo všecko toto v srdci svém cítí a sobě vyčítati musí. Zdaž nemusí s bolem zvolati: »ztratil jsem zase rok, ztratil jsem hojnost milostí Boží, kterak to nahradím? Jak blaze však jest křesťanu na konci roku, jenž si říci může: »díky Tobě Pane za lásku a štědrost Tvou, vedl jsi mne po cestě své, opatroval jako dítě své a pomáhal mně, abych na cestě té setrval — díky Tobě Pane, neboť jen milostí Tvou jsem, co jsem — a milost Tvá ve mně marna nebyla. To je ta nejkrásnější bilance duchovního života na konci roku, pakliže si kdo říci může: v Boha jsem věřil, v něho doufal, Jej miloval, jeho poslouchal a co nejvíce hříchu se varoval. A pakliže z křehkosti lidské jsem se někdy provinil, činil jsem pokání a doufám, že Bůh dobrotivý odpustil. Toť ta nejkrásnější příprava na konec jiný, daleko důležitější, konec života, který nastane snad dříve nežli se nadějeme. Proto dnes vřelé díky vzdejme svému Bohu za tolik lásky, shovívavosti, štědrosti a milosrdenství, a odprosme jej za všechny urážky, hříchy, neposlušnost, pýchu a svévoli, spolu se slavným slibem dále věrněji a vytrvaleji mu sloužiti, milostí jeho dobře užívatí a tak celým životem ho chváliti a sobě života věčného zasloužiti. Z duše za to Tě, Pane, prosíme, zachovej nás v ochraně a lásce své, a neodnímej nám pořebných milostí, až dojdeme do království Tvého!

Boh. Hendl.

Jeho Eminence Dr. František Bauer,
prvý kardinál z občanského rodu českého.

V kapliče.

Za naší dědinou pod strání
útulný v háji je domeček,
v něm ukryta ve květech Matička
i její nebeský chlapeček.

Klidno tu za dne i s večera,
kdy slunce kloní se k západu,
v háji však třpítí se domeček
jak by měl ze zlata obradu.

Duše má daleko odletí,
žije tu uprchlým vzpomínkám
radost a štěstí, to neznám víc
Matiče bol jen tu vyzpívám.

Jaká to radost pak v srdci mém
když se tu v kapliče pomodlím,
duši mou obestře tichý mír
a v srdci radost pak ucítím.

Radostně pospíchám každý den
do háje navštívit kapličku,
zde modlím se, zpívám vesele,
uctívám Syna i Matičku.

A. M. Kadlědková.

Sv. apoštol Tomáš, svědek víry.

O životě a působení tohoto svatého apoštola Páně nevíme sice mnoho, ale co víme, dokazuje, že sv. Tomáš byl horlivým apoštolem Krista Ježíše mezi pohany, že mnoho jich na víru obrátil, že i zázraky konal a za víru Kristovu život svůj položil. Známe jest obzvláště svou pochybovačností ve vzkříšení Páně, jelikož nechtěl hned apoštolům uvěřiti.

Tim ale právě se stal hlavním svědkem víry ve vzkříšení Páně, neboť Spasitel jej sám o tom přesvědčil.

Sv. Tomáš se nazývá také jiným jménem Didymus. Obě tato jména — první hebrejské a druhé řecké — značí totéž t. j. »bliženec«, »dvojče«. Pocházel z Galilee, z chudé rybářské rodiny, odkud ho Pán záhy v počet svých

učedníků povolal. Vyznamenával se obzvláštní upřímností a prostností duše; bylo-li však třeba, nebál se ani velkého nebezpečí: a dovedl býti také ohnivým. Když jednou Spasitel pravil, že chce do Judska jíti a tam svého zemřelého přítele Lazara vzkřísiti, protivili se tomu učedníci jeho vědouce, že vysoká rada židovská po Ježíši pase, aby ho usmrtila.

•Mistře — pravili proto k Pánu — nedávno Tě chtěli Židé kamenovati a Ty chceš zase tam jíti?« Pán však odvětil: »pojďte tam přece.« Tu zvolal Tomáš jsa kurážnější ostatních: »I my půjdeme, abychom s ním zemřítí mohli!« Tak velká byla jeho přítulnost a láska k mistru již tehdy, kdy ještě Ducha sv. byl neobdržel. Když pak Spasitel při poslední večeři apoštolům zvěstoval, že je brzy opustí a půjde k Otcí, že ale zase přijde a je s sebou vezme, tu pravil Tomáš: »Pane, nevíme kam jdeš, a jak bychom tedy mohli cestu naléztí?« A tu jim dal Pán odpověď zřetelnou a jasnou řka: »já jsem cesta, pravda a život, a nikdo nepřijde k Otcí leč skrze mne.«

Ovšem i Tomáš — jak ostatní apoštolové — opustil Mistra svého v zahradě Getsemanské, když jímali ho nepřátelé. ale láska k němu nezemřela v srdci Tomášově. Ba smrt Páně uvrhla Tomáše do tak hlubokého smutku, že se z něho ani probrati nemohl, když již apoštolové sami mu zvěstovali »viděli jsme Pána.« Tu Tomáš jsa hluboce ponořen ve smrt Ježíšovu nemohl ani bláhle té zvěsti uvěřiti, a proto zvolal: »leč uzřím v rukou jeho bodení hřebů a vpustím prst svůj v místo hřebů a ruku svou vložím v bok jeho, neuvěřím.« (Jan 20, 25). A Pán nenechal ho dlouho čekati. Z lásky k apoštolu svému se ze shovívavosti k jeho slabosti zjevil Kristus za 8 dní zase apoštolům i Tomášovi přítomnému a pozdraviv je slovy: »pokoj vám«, hned obrátil se k nevěřícímu Tomášovi řka: »vlož prst svůj sem a viz ruce mé, a vztáhni ruku svou a vpust' v bok můj, a nebudiž nevěřící, ale věřící.« (Jan 20, 27). Náhlé toto zjevení se Pána a jasná výčitka jeho dojalý Tomáše tak, že pln bázně a úcty mohl jen zvolati slova: »Pán můj a Bůh můj!« A Spasitel ho ještě napomenul řka: »Že jsi mne viděl Tomáši, uvěřil

jsi; blahoslavení, kteříž neviděli a uvěřili.« Slova tato platí všem, kdož Pána sice neviděli očima tělesnými, ale očima víry, a v něho věří, doufají a jej z celého srdce milují; jak jsou šťastni — vždyť sám Pán je nazývá blahoslavenými! Ostatně použil Spasitel nevěry Tomášovy k většímu potvrzení svého zmrtvýchvstání. Proto dobře praví sv. Řehoř Veliký; nevěra apoštola Tomáše více více prospěla. nežli okamžitě uvěření Maří Magdaleny. Nevěru svou napravil Tomáš horlivostí v úřadě apoštolském a hrdinností ve smrti mučednické. Po seslání Ducha sv. kázal Tomáš nějaký čas sv. evangelium v Judsku, brzy však odešel do vzdálených krajů pohanských, k Partům, Medům, Peršanům a Indům, ano našly se později zjevné stopy jeho apoštolování i mezi Čiňany. Všude kázal neohroženě Krista ukřižovaného, božského Spasitele světa, nedbaje ani velikých překážek, které mu pohanští kněží v cestu kladli, ani hrozného pronásledování, které všude naň čekalo.

Daleko větší část apoštolské činnosti své věnoval však sv. Tomáš Indii, kdež blahodárně působil jak mocí slova víry tak i celým svým zjevením. Šimon Metefrartes o něm napsal, že se chudobně odíval, dlouhými a přísnými posty, jakož i útrapami a pracemi sešle tělo měl, vyzáběle a celé žluté, tak že se spíše stínu člověka nežli člověku samému podobal. V tomto slabém těle však sídlil silný duch plný horlivosti a lásky ke Kristu, božskému Mistru svému, a proto ohnivá a přesvědčivá řeč jeho vnikala do duší posluchačů a mnohé získala Kristu Pánu. A Pán dle zaslíbení svého, provázel kázání Tomášovo také zázraky, kterými dokazoval pravdivost učení jeho. Jistý pohan chtěl popuditi lid proti sv. apoštolovi, a proto zabil vlastního syna, ale vinu svaloval na sv. Tomáše. Avšak sv. apoštol vzkřísil mrtvého syna, který pak před vším lidem vypověděl, kdo jej vlastně zabil, že vlastní jeho otec.

Po druhém apoštolování, mnohých útrapách a svízlech, konečně i pro sv. Tomáše nadešel den odplaty, ovšem dostal se k ní jen krvavou branou smrti mučednické. Pohanský král města Guncčevu v Indii rozzlobil se na sv. Tomáše,

že některé jeho dvořany pokřtil; i vydal ho vojákům, aby ho usmrtili. Tito vyvedli světce na vrch, a tam probodli kopím. Proto také se sv. Tomáši na obrazích a sochách jeho přidává kopí, jakožto znamení smrti jeho mučednické.

takto poznamenávati. Král Jan III. dal ostatky sv. Tomáše uctivě pohřbiti.

Sv. Tomáš byl s počátku nevěřící, chtěl díky. Nevěra tato se božskému Spasiteli nelíbila, a proto mu dal výtku: »nebuď nevěřící, ale věřící.« Jak často,

Narození Páně.

Portugalští dějepiscové pak vypravují, že král Jan III. portugalský dal tělo sv. apoštola Tomáše hledati. I bylo nalezeno r. 1533 u hradeb města Melipuru pod zbořenou kaplí v klenutém hrobě a u těla také nalezena část kopí, kterým usmrcen byl, jakož i láhvička naplněná krví světcovou, jak to bývalo zvykem starých křesťanů mučedníky

přečasto zasloužili bychom i my takového pokárání! Jak slabá mnohdy je ta víra naše! A přece bez víry nelze se libiti Bohu. Sv. apoštol Pavel píše: »bez víry nemožno jest Bohu se libiti. Nebo kdo k Bohu přistupuje, musí věřiti, že jest, a že těm, kteří ho hledají, odplatitelem jest« (Luk. 11, 6). Proto prosme každodenně s onim člověkem

v evangeliu: »věřím Pane, podporuj nevěru mou.« (Marek 19, 23).

Ale Pán náš jest milosrdný, shovívavý, nevhází hned v soud s nevěrou naší. Tak bylo i u sv. Tomáše. Kristus Pán dovolil mu, aby vložil ruku svou v bok jeho a prst v ránu ruky jeho! O jaká to milost! Zajisté bychom se za přešťastné pokládali, kdyby se nám takové milosti dostalo. Ale považme, což nedává nám Spasitel více? Vždyť nám dává celé své přesvaté tělo za pokrm a krev svou za nápoj. To přece daleko větší milost jest, nežli dotýkati se svatých rukou jeho. O učiňme se té milosti jako sv. Tomáš hodnými, pokorou a litoostí, věrnou nadějí a láskou, a volejme i my: »Pán můj a Bůh můj!«

Jako Petr hřích svůj, že zapřel Pána, napravil přehoroucí láskou, jako sv. Tomáš nevěru svou napravil horlivostí pro víru i smrtí mučednickou, zrovna tak číňme i my. Víra by nám neprospěla nic, kdyby skutkové naši nebyly podle ní. Víra bez skutků mrtvá jest, praví sv. apoštol Jakub (Jak. 2, 26). Osvědčujme tedy víru svou vždy a všude skutky, a střežme se následovati těch,

»kteří na čas věří, ale v čas pokušení odstupují« (Luk. 8, 10). Nehleďme se životem svým zalibiti světu, který vždy proti Bohu jest, nýbrž Bohu, a to skutky takovými, které Bůh žádá a nám skrze víru konati poroučí. Svět nyní chce všecko viděti, hmatati, čichati, a co nevidí a smysly nepoznává, zavrhuje. Proto také mnozí zavrhuji Krista i učení jeho, celé zjevení Boží, které založeno je na víře. Ale co pravil Pán k Tomášovi? »Blahoslavení, kteří neviděli a uvěřili.« Takové blaženosti můžeme a máme i my účastnými se státi. Slovo Boží jest slovo pravdy nebeské, nezměnitelné, vždy trvající, a proto rozum náš se mu musí podrobiti i tehdy, kdyby nechápal vše jasně a neporovnával tajemství víry. Vždyť kdybychom zde již všecko viděli a chápali — jaká by nám zůstala zásluha pro věčnost? Pak by víra nebyla ctností nýbrž zkušeností a pozbyla by všechnu zásluhu. Zde je čas k věření, ale ne věčnosti čas k potěšení v patření. Proto věřme zde, modleme se, abychom jednou došli tam, kde úplně zjeví nám Bůh velebnost a slávu svou. Sv. apoštol Tomáši, oroduj za nás!

Promluva při pobožnosti milost. novény prvního pátku v druhém měsíci.

Přiblížil se opět první pátek v měsíci, který nás vybízí, abychom v započaté pobožnosti milostné novény pokračovali. A věru s radostí tak činíme, neboť jho naší pobožnosti je sladké a břímě jejího vykonávání lehké. Pobožnost sama působí nám radost. S radostí též budeme pokračovati v našem rozjímání o lásce božského Srdce Páně.

Minulý první pátek poznali jsme lásku božského Srdce k chudobě. »Učte se ode mne,« volá božské Srdce Páně; »ptáci mají

hnízda svá, lišky doupata svá a Syn člověka nemá, kde by hlavy své sklonil.« Ano chceme se učiti od božského Srdce Páně lásce Jeho k chudobě. Chudé ono bylo, chudobu trpělivě snášelo, chudobu milovalo, i my chceme chudými býti a zůstat, chudobu svou trpělivě nésti, chudobu milovati. Za to však bohaté bylo božské Srdce Páně na statky nebeské, po nich toužilo, je milovalo; i my chceme po statečích nebeských toužiti, je milovati, jimi sebe obohacovati dle přání Božského Srdce Páně.

Než láskou k chudobě daleko ještě není vyčerpána láska božského Srdce. Pozorujme tedy lásku lidí a lásku božského Srdce. Velkou lásku mají lidé ku světu a všemu, co jim svět skýtá, t. j. bohatství, slávu a rozkoše. Vizme jen, jak lidé honí se ve světě za ctí a slávou. Za čest a slávu světskou obětují své bohatství, sílu i zdraví tělesné. Pracují do úmoru, jen aby domohli se nějaké cti neb důstojenství ve světě, jen aby stali se slavnými. Co tu bývá na př. již v malé obci mezi občany hádek, nepřátelství, podezírání a jiných hříchů jen proto, že jeden druhému nepřejí té cti, aby byl starostou obce. Každý chce mít největší čest, každý chce být prvním v obci. A tak také ve vojsku každý by chtěl být nejslavnějším generálem, mezi učenci každý by chtěl být proslaveným učencem, slavným malířem, státníkem atd. A aby cíle svého dosáhl, neštítí se často ani podplácení, ani podezírání, snižování, osočování jiných, kteří nad ně chtějí vyniknouti. A když tito lidé ctižádostiví svého cíle dosáhli a stali se slavnými, bývají na to nesmírně hrdí a pyšní. Zakládají si velice na své cti a slávě zapomínajíce, že všechna světská čest a sláva je jako polní tráva, jež dnes je a zítra na oheň uvržena bývá. Ve své nadutosti a pyšce zapomínají na Boha, ba dokonce jim zhrdají. Bláhoví lidé! Zapomínají, že ti lidé, kteří dnes jim volají „Hosanna,“ a v něž svou veškerou důvěru skládají, zítra je opustí a budou volati jim „ukřížuj ho“. A tak dnes ještě snad vyhřívají se na výsluní slávy, dnes ještě se jim svět koří, a zítra (jakmile je stihlo neštěstí, neb pozbyli svého bohatství) octnou se v blátě pohanění a ti nejlepší jejich přátelé hodí po nich blátem pomluvy a posměchu. A byť by až do smrti žili ve slávě, smrt učiní rázem všemu konec a pak ocitnou se snad před nebeským Soudcem v největším zahanbení, ježto na světě nehledali své cti a slávy u Boha, ale milovali raději slávu klaněného světa,

Než vizme již božské Srdce Páně! Zdaž také milovalo čest a slávu tohoto světa? O nikoliv! Ani stínu této lásky nebylo v božském Srdci. A čím to dokázalo? Dokázalo to častokrát. Na př. když po záračném nasycení 5000 lidí pěti chleby a dvěma rybičkami chtěli zástupové Pána Ježíše učiniti králem a vésti jej do Jerusalema, ušel jim božský Spasitel, aby tak

nemohli učiniti. A tak zřejmě opovrhl slávou a ctí pozemského krále, kteráž mu jakožto nebeskému králi na prvním místě příslušela.

A když veden byl božský Spasitel ve slavnostním průvodě z Bethanie do Jerusalema, lid pak největší čest a slávu mu prokazoval prozpěvuje: „Hosanna Synu Davidovu; požehnaný král irrael-ský! Hosanna na výsostech! farizeové pak mu té slávy záviděli; neradoval se z té slávy a cti, již mu lid prokazoval, ale uprostřed slávy zaplakal hořce na hoře Olivetské a velký bol jimal božské jeho Srdce, jež předvíдалo nešťastný pád města Jerusalema: A tak v celém životě božského Spasitele od jesli betlemských až po tvrdý kříž na hoře Kalvarii zračí se nejhlubší jeho pokora. Z pokory stal se Syn Boží člověkem a přichází na svět jako chudobné dítě, z pokory vyvolil si král nebeský chudý domek nazaretský za svůj palác Královský háv toť jeho chudý oděv, trnová koruna jeho korunou královskou, třtina jeho žezlein, kříž jeho královský trůn, odkud své milosti veškerému lidstvu rozděluje. Ach možno-li větší pokory naléztí v životě lidském? O nikoliv! Nebledalo božské Srdce Páně své slávy, jak sám Spasitel praví: „Ale já nehledám slávy své. Oslavují-li se sám, sláva má nic není; jestiž Otec můj, který mne oslavuje“ (Jan 8, 50. 54.) A skutečně oslavil Otec nebeský svého Syna, povýšil ho a dal mu jméno, kteréž jest nade všeliké jméno, aby ve jménu Ježíše každé koleno klekalo nebeských, zemských i pekelných, a každý jazyk aby vyznával, že Pán Ježíš Kristus jest ve slávě Boha Otce“ (Fil. 2, 9—12.)

Táží se, kde jsou jména pyšných králů, učenců, umělců? Zapadla do moře zapomenutí! Ale jméno Ježíše, jenž skvěl se pokorou, oslavováno bude po všem světě po všechny věky věkův.

Či tedy lásku budeme následovati? Lásku světa, jež baží po marné cti a slávě, nebo lásku božského Srdce, jež dychtilo, toužilo po pokoře? O zajisté učiti se budeme zase lásce k pokoře od božského Srdce. A to tím více, ježto slovy vlídnými a laskavými k tomu nás vyzývá řkouc: „Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem.“

O božské Srdce Páně! jak rádi jsme, že bez obtíží můžeme Tě následovati v

pokoře a tichosti. Neboť tys bylo chudé, i my jsme chudobní. Chudé tvoje obydlí, prostý tvůj šat; i naše obydlí chudé, prostý náš šat. Trnová koruna královská kráslí tvoji přesvatou hlavu; i naši hlavu krásliti bude koruna utrpení a posměchu, jež pokorně snášeti budeme. Srdce tvoje potupami naplněné nezlořečilo těm, kteří je potupami nasycovali, ale projevovalo svou tichost, se kterou všechny potupy trpělivě tiše neslo.

I my chceme se učiti této tichosti od tebe, kterak máme své potupy trpělivě, tiše snášeti. Nehledalo jsi slávy světské, božské Srdce, ale v tichosti žilo jsi v ústraní v malém domku zapadlého městečka Nazareta. I my nechceme bažiti po slávě a cti světské, ale chceme žíti v ústraní tak, aby

o nás ani se nemluvílo, ani svět nevěděl. Za to však po jedné cti a slávě jsi toužilo, a sice po oné slávě a cti, kterou jsi mělo u Boha prve, než byl svět. Po tom jsi dychtilo, božské Srdce, aby Bůh tě oslavil. I my chceme po tom toužiti a dychtiti, abychom měli slávu a čest u Boha, aby Bůh nás jedenkrát oslavil. Pokornými chceme býti až do smrti, neboť „Bůh pyšným se protiví, ale pokorným dává milost.“ A této milosti potřebujeme nejvíce v hodině smrti.

Chceme se tedy v lásce k pokoře učiti od božského Srdce, a v ní cvičiti se nejen po celý měsíc do příštího prvého pátku měsíce, ale po celý svůj život, abychom v hodinu smrti obdrželi za ni od Boha milost posvěcující. Amen. A. V.

Panně Marii.

Maria, nejdražší Matko Páně,
veď kroky mé k nebes zlaté bráně,
přednes prosby moje Ježíši.
pevně věřím, že je vyslyší!

Já jak dítě k Matce, spěchám k tobě,
za přímluvu prosím v těžké době,
vím, žeš studně plna sladkosti,
ochranou mou, chloubou, radostí!

Nuže, Máti, vyslyš prosbu vroucí,
buď mi pomocnicí přežádoucí,
vyslyš prosby mojí vroucí hlas,
svěnu dítěti pomoz v pravý čas.

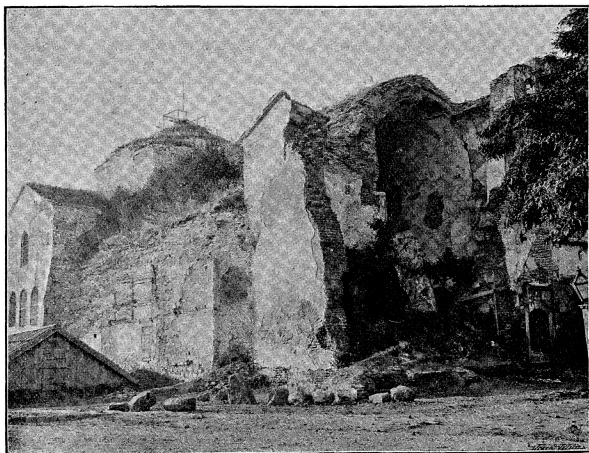
A. M. Kadléřková.

Stav časopisů Apoštolátu modlitby a pobožností k Největějšímu Srdci Ježíšovu v jubilejním roce 1911, jejich prvního vzoru a vůdce.

1. R. 1861 založen v řeči francouzské „Le Messenger du Coeur de Jésus.“ Redaktor P. Josef Boubée T. J. v Tournai, Rue des Choraus 19. Belgie. Počet odběratelů 10.000, form. 8°, počet str. seš. 64, cena 5 fr. (5 fr. 75 c.). — 2. R. 1864 založen v řeči italské „Il Messaggiere del S. Cuore di Gesù.“ Redaktor J. Křt. M. Vitale, barnabita v Římě, Via Chiavari, 6, Italie. Počet odběratelů 50 000, f. 8°, počet stran sešitu 42. — 3. R. 1865 založen v řeči německé „Der Sendbote des göttlichen Herzens Jesu.“ Redaktor P. Josef Hättenschwiller, T. J. v Innostomi, Universitätsstraße 8. Tirolsko. Počet odběratelů 50.000, f. 8°, počet stran sešitu 32, cena 2 kor. — 4. R. 1866 založen v řeči anglické „The Messenger of the Sacred Heart.“ Redaktor P. John O' Rourke, T. J. v New-Yorku, 801, West 181, st. st. Spoj. státy. Počet oběratelů 150.000, f. 8°, počet stran sešitu 80, cena 3·50 centů. — 5. R. 1866 založen v řeči španělské „El Mensajero del Corazon de Jesus.“ Redaktor P. Remigio Vilariño, T. J. v Bilbao, Galle de Ayala. (Biscaye) Špaň. Počet odběratelů 13.000, f. n. 8°, počet stran sešitu 100, cena 5 piécetas 50. — 6. R. 1867 založen v řeči maďarské „Jezus Szentéges Szivenek Hírnöke.“ Redaktor P. M. Toth, T. J. v Kalocsa, kollegium Jesuitské, Uhry. Počet odběratelů 4.100, f. 8°, počet stran sešitu 32, cena 3 kor. — 7. R. 1868 založen v řeči španělské „Il mensajero del Corazón de Jesus en Colombia.“ Redaktor P. Luc. Toledo T. J. v Bogoté, Colegio de San Bartolomé, Kolumbie. Počet odběratelů 2.600, f. 8°, počet stran sešitu 40, cena 5 fr. — 8. R. 1868 založen v řeči anglické „The Messenger of the Sacred Heart.“ Red. P. David Bearne T. J. v Londýně, Wimbledon College, Anglie. Počet odběratelů 52.000, f. 8°, počet stran sešitu 36, cena 1 shilling. — 9. R. 1868 založen v řeči české „Škola Božského Srdce Páně“. Redaktor P. Petr Hlobil, ř. sv. Bened. (Rajhrad fara) v Brně, Biskupská ulice č. 1. Morava. Počet odběratelů 4.000, f. 8°, počet stran sešitu 32, cena 3 K 20 h. — 10. R. 1869 založen v řeči flamské „De Bode van Het Heilig Hart.“ Redaktor P. M. Ballings, T. J. v Alkeni, Retraitenhuis (Limbourg) Belgie. Počet odběratelů 7.600, f. 8°, počet stran sešitu 32, cena 2 fr. — 11. R. 1869 založen v řeči holandské „Maandrozen Ter Eere Van Jesus H. Hart. Redaktor P. Smit, T. J. v Leydeni, Collegium Katwijte, Holandsko. Počet odběratelů 800, f. 8°, počet stran sešitu 32, cena 1 florin 25. — 12. R. 1872 založen v řeči polské „Posłaniec Serca Jezusowego.“ Redaktor P. L. Wojton, T. J. v Krakově, Ulica Kopernika 26, Halič. Počet odběratelů 153.000, f. 16°, počet stran sešitu 32, cena 48 h. — 13. R. 1874 založen v řeči německé „Der Sendbote des göttlichen Herzens Jesu.“ Redaktor P. Denis Engelhard, ř. min. v Cincinnati, Calhaun street, 41 Ohio, Spoj. státy. Počet odběratelů 13.300, f. v. 8°, počet stran sešitu 96, cena 2 dollary. — 14. R. 1875 založen v řeči španělské „El Mensajero del Corazón de Jesus.“ Redaktor P. Bustos, T. J. v Mexiku, Igles. de Santa Brigida Mexičo. Počet odběratelů 5.300, f. 8°, počet stran sešitu 64, cena 2 dollary. — 15. R. 1881 založen v řeči portugalské „O Meñsageiro do Coração de Jesus.“ Redaktor Mons. Abranchez v Pau, Villa Clementia 26. Bié, Basque Francie. Počet odběratelů 4.600, f. 8°, počet stran sešitu 48, cena 1.000 reesů, (real). 1 real jest 1/2 hal. — 16. R. 1884 založen v řeči italské „La Voce del Cuore di Gesù.“ Redaktor Mons. kan. Antonín Laviano v Neapoli, Sapienza, via Constinopoli, Italie. Počet odběratelů 550, f. 8°, počet stran sešitu 64, cena 3 liry 50 ct. — 17. R. 1887 založen v řeči bretonské „Kannad Ar Galoun Zakra Jezuz.“ Ředitel Mons. Grall, Ploudalmézean, Presbytère (fara, Finistère. Administrator Mons. Pichon, Quimper, Lyeceum, Finistère. Počet odběratelů 6.750, f. 32°, počet stran sešitu 24, cena 1 fr. 50 c. — 18. R. 1887 založen v řeči tamulské (Hindostan, vých. Indie). „Sesounaderideya Tirou Iroudeyas Touden.“ Redaktor P. Léon Besse, T. J. v Trichinopoly Cath. Mission Cantonmont, Indie. Collegium s. Josephi. Počet odběratelů 3.789, f. 32° počet stran sešitu 32, cena 12 annas. — 19. R. 1887 založen v řeči španělské „E

Mensajero Venezolano del S. Corazón de Jesus.“ Redaktor P. Manuel Alvares, ř. kaz. v Caracase, Cap. del Sagr Carazon Venezuela, Iglesia de los P. P. Dominicos. Počet odběratelů 1 500, f 8°, počet stran sešitu 34, cena 5 bolivares. — 20. R. 1887 založen v řeči anglické „The Australian Messenger of the Sacred Heart.“ Redaktor P. Mich. Watson, T. J. v Melbourně, S Patrik-Collegium, Australie. Počet odběratelů 34.300, f. 8°, počet stran sešitu 40, cena 2 shil. 6 ct. — 21. R. 1887 založen v řeči Čínské „Chen Simpao.“ Redaktor P. Vavř. Ly, T. J. v Zi-ka-Wei, blíže Šang-Hai, Čína. Počet odběratelů 4.110, f. 12°, počet stran sešitu 32, cena 200 sapeků. — 22. R. 1887 založen v řeči anglické „The Irish Messenger of the Sacred Heart.“ Redaktor P. Jos. Mac. Donnell, T. J., v Dublině, Great Denmark street, Irsko. Počet odběratelů 118.000 f. 16°, počet stran sešitu 48, cena 1 sh. 6 dol. — 23. R. 1891

Skály betlemské.

založen v řeči anglické „The Canadian Messenger of the Sacred Heart.“ Redaktor P. E. Devine, T. J., v Montrealu, Rachel street (P. Q.), Canada. Počet odběratelů 29.500, f. 8°, počet stran sešitu 48, cena 50 cent. — 24. R. 1891 založen v řeči albánské „Elcija i Zemers Jezu Křiřit.“ Redaktor P. Alois Cattaneo, T. J., ve Skutarech, Collegio Pontificio, Albánsko. Počet odběratelů 650, f. 8°, počet stran sešitu 32, cena 7 piastrů. — 25. R. 1892 založen v řeči chorvatské „Glasnik Přesvetoga Srca Isusova.“ Redaktor P. Ed. Zabes, T. J., v Záhřebu, redakce Palmočeva ul. 33, administrace Ant. Šulp, Gajeva ul. 7. Chorvatsko v Rak Uh. Počet odběratelů 26.000, f. 8°, počet stran sešitu 20, cena 48 hal. bez pošty (80 hal. s poštou). — 26. R. 1892 založen v řeči francouzské „Le Massager Canadien an Sacré Coeur.“ Redaktor P. Hudon, T. J., v Montrealu, Rue Rachel. (P. Q.), Canada. Počet odběratelů 18.700, f. 8°, počet stran sešitu 48, cena 50 cent. — 27. R. 1893 založen v řeči katalánské „Lo Missatger del Sagrat Cor de Jesus“ Redaktor Raf. Carreras y Bulbona v Barceloně,

Ronda San Pedro 56. Španělsko. Počet odběratelů 800, f. 8°, počet stran sešitu 32, cena 2 piésetes. — 28. R. 1894 založen v řeči Malayalamské „Tiru Hrudaja Dutan.“ Redaktor P. Ludv. de Sta Maria, ř. kap., ve Vérapolech, Magnammey (Malabas), Indie. Počet odběratelů 400, f. 4°, počet stran sešitu 16, cena 1 rupie. — 29. R. 1896 založen v řeči portugalské „Messageiro do Coração de Jesus.“ Redaktor P. Cletus Manardi, T. J., v Itu, Collegio S. Luiz, São Paulo, Brasilie. Počet odběratelů 5.700, f. 16°, počet stran sešitu 64, cena 5000 reisů (1 reis = $\frac{1}{4}$ hal.). — 30. R. 1897 založen v řeči slovenské „Posol Božského Srdca Ježíšovo“ Redaktor P. Pavel Silvester, T. J., v Trnavě, Košutova ul. 142 (kolej P. P. Jesuitů), Rak. Uhersko. Počet odběratelů 13.000, f. m. 8°, počet stran sešitu 40, cena 1 K 60 h. — 31. R. 1897 založen v řeči rusínské* „Misionar — Píslanec presvjatoho Serca Isusovoho,“ s přílohou pro děti „Misionarčik“ Redaktor P. Epifanius Teodorovič, rád sv. Basileje Vel., ve

Potok Cedron v zimní době.

Žovkva, vydavnictvo Čína (rádu) sv. Vasilija, Halič. Počet odběratelů 16.000, f. m. 8°, počet stran sešitu 32, přílohy 16, cena 1 K 20 h — 32. R. 1901 založen v řeči italské „L' Apostolato della Preghiera.“ Redaktor P. Stanislav de Bonis, T. J., v Neapoli, Gesù Nuovo Calata Trinità Maggiore 53, Italia. Počet odběratelů 1150, f. 8°, počet stran sešitu 80, cena 3 liry 50 ct. — 33. R. 1901 založen v řeči slovinské* „Glasnik najsvetějšíh Src“ (t. j. Pána Ježíše a P. Marie). Red. Ed. Ionas, tisk. sv. Cyrila a Meth. Maribor, fara. Rakousko-Uhersko. Počet odběratelů 12.000, f. v. 8°, počet stran sešitu 16, cena 80 hal. — 34. R. 1903 založen v řeči maratijské „Niropyja.“ Redaktor P. Döring, T. J., v Pooně, Bishopos House, vých. Indie. Počet odběratelů 200, f. 8°, počet stran sešitu 10, cena 1 rupie. — 35. R. 1904 založen v řeči španělské „Mensajero del Corazón de Jesus.“ Redaktor Dr. Agnedo F. Alvarado v Barquisimeto, Calle de Ayacucho, Venezuela. Počet odběratelů 225, f. 8°, počet stran sešitu 12, cena 3 bolivary. — 36. R. 1906 založen v řeči indianské „Kri“ „Kitchitwa Mitah Atchimo-Masinahiganisa.“ Redaktor P. L. Balter, ř. M. I., v Albertě,

Sacred-Heart (P. Q.), Canada. Počet odběratelů 550, f. m 8°, počet stran sešitu 16, 50 cents. — 37. 1909 založen v řeči anglické „The Messenger of the Sacred Heart for India.“ Redaktor P. Rembold, T. J., v Bombaji, St. Mary's College, Maragon, Indie. Počet odběratelů 500, f. m 8°, počet stran sešitu 60, cena 1 rupie. — 38. R. 1909 založen v řeči francouzské „Le Massager du Coeur de Jésus“ Redakce P. Jan Delom, T. J., v Tananarive, Imprimerie catholique, Madagascar. Počet odběratelů 3.400, f. 8° počet stran sešitu 16, cena 2 fr. 50 ct. — 39. R. 1911 založen v řeči řecké „Ἀγγελιαφόρος τῆς ἱεράς Καρδίας τοῦ Ἰησοῦ.“ (Angeliaforos tis ieras Kardias tú Iisu). Redaktor P. Thalasso, T. J., v Syře, Résidence du Mont-Carmel, Řecko. F. 18°, počet stran sešitu 18, 2 drachmy. — 40. R. 1911 založen v řeči guzeratské „Ati Pavitra Antahkaranno Dutguzarat.“ Redaktor P. Herm Zurhausén, T. J., v Anandu, Kaira District, Indie. Počet odběratelů 300, f. 8°, počet stran 12, cana ½ rupie. — 41. R. 1911 založen v řeči gaělské „An Timthiria.“ Redaktor P. Josef Mac Donnel, T. J., v Dublině, Great Denmark street 5., Irsko. Počet odběratelů 4000, f. 8°, počet stran sešitu 24.

Sestavení toto je úplně zpracováno dle statistického seznamu uveřejněného ve francouzském časopise „Le Messager du Coeur de Jesus,“ na památku jubilea jeho založení. Seznam doplněn jen tím, že uvedeny zde časopi-y tam scházející, zde označené hvézdou *: ruský a slovinský.

V kapličce.

Pode mlýnem u potoka
roste plno pomněnek,
tam každého odpoledne
spěchám vít je u víněk.

Viji věnec z pomněnečky
a z růžiček kytičku
a pak spěchám přes lesíček
navštívití Matičku.

Je zde sama, opuštěná
ve své bílé kapličce,
někdy se tu poutník staví,
pomodlí se kratičce.

Ale já sem každý večer
spěchám ze svých procházek,
a věneček zavěšnují
na Mariin obrázek.

A kytičku z planých růží
Ježíškovi v ručku dám,
a pak se tu „Zdravas“ vroucí
k Matičce své modlívám.

Zdá se mi, že úsměv Matky
provází mne cestou zpět —
jak mi blaze v srdci bývá,
nedovedu povědět!

A. M. Kadlěčková.

Různé zprávy.

Kardinálem sv. katol. církve stal se Jeho Eminence, nejdůstojnější kníže-arcibiskup olomucký Dr. Frant. Sal. Bauer, čímž vyznamenána jest celá naše Morava. Bůh zachovejž Jeho Eminenci dlouhá ještě léta ku blahu církve a vlasti naší!

Krejcarový deník v duchu křesťanském vedený začne vycházet od Nového roku, 1. ledna 1912. Kdo zná důležitost dobrých novin, at se stane jeho odběratelem a šifitelem, aby jim vytlačen byl krejcarák »Lidových Novin,« který již natopil dost zlého na Moravě. Všichni katolíci jako jeden odebirejte pak katolický deník laciný a zájmy křesťanské hájící. Bude vycházet v Brně Dominikánské náměstí čís. 5.

Zionismus. Co je to? Je to nynější směr Židů, jimž se podporuje židovské národní sebevědomí. Hlavním jeho účelem jest, sjednotiti veškeré Židovstvo v jeden národ, jehož hlavním městem byl by Jerusalema a zemi Palestýna. Kolem Jaffy několik hodin na sever i na jih, rozkládají se veliké židovské osady. Tak by pomalu svatá nám místa upadla z rukou tureckých do rukou židovských. A co říká křesťanský svět? Či již nikdy nebudou svatá a památná místa patřiti nám katolíkům?

Rusko proti katolíkům. V nejnovejší době mají se katolíci na Rusi zle. Jest tam zapovězeno vyučovati katolickému náboženství. Sblížení církve východní se západní, římskou, se nějak nedaří. Též arcibiskup lvovský Szeptický jest prý pronásledován. Proč? Protože podporuje unii církve východní se západní. Než netřeba zoufati.

Kázání protestantů. V Bremách káže v kostele sv. Ansgara protestantský kazatel Burggraf a veřejně oznámil, že bude po celý rok kázati o Goethově Faustu a o Iphigenii téhož básníka. Úmysl tento též provedl. Na Boží hod velikonoční kázal o zjevení se ducha země (Faustův Erdgeist), o Novém roce předvedl svému posluchačstvu výjev

z Fausta ve studijní světnici a před branou. V době postu kázal o Markétce a o výjevu skřítků atd. A při tom tvrdí pastor Burggraf, že káže podle Písma sv.?

Noviny v Uhersku jsou židovské. V Uhrách vychází 1000 časopisů a z nich je 800 židovských, co do národnosti jsou skoro všechny maďarské. V Budapešti vychází 25 politických deníků, z nich je 15 v rukou židovských, z 15 humoristických listů je jediný křesťanský. Ze 148 odborných časopisů je 68 v rukou židovských. Mezi 40 nakladateli v Budapešti je 40 židů, dvě třetiny knikupců v celé zemi jsou židé, ze 137 uherských tiskáren jsou 103 židovské.

Zločinnost mládeže. Všeobecně vede se nyní veliký nářek na sesurování mládeže. V Haliči vzrostl počet mladistvých zločinců až povážlivě. Roku 1894 připadlo jich na milion obyvatelstva 132, dvacet let později však 268. Počet jejich se tedy více než zdvojnásobil. Zjev tento, který ovšem není jenom v Itálii, je velmi smutný. A je tím smutnější, protože nejde o nahodilé poklesky, po nichž následuje náprava. Právě v Itálii čítá se 90% zpětných provinilců mezi mladistvými. Vinu hledati dlužno v uvolnění kázně rodinné, v neváznosti vši autority, ve škole moderní atd.

Studující jako sebevrah. Abiturient realky ve V. M. se zastřelil ve zmolách za městem. Zanechal dopis, v němž píše o své samovraždě: »příčina konce je ve mně, není to ani chudoba ani láska, ani rozmrzelost života, neboť jsem doposud nežil. Vidím však, že život mi ničeho více nedá a proto ho ukončím. Jsem v poslední chvíli naprosto klidný.« — Zajisté přesmrtný úkaz, přesmrtný výsledek všeho vzdělávání a vůbec vši vzdělanosti bez náboženství. Hluboce klesne, kdo Boha se spustí. Jistý náš katolický list podotýká k tomuto smutnému případu. J. R. studoval s vyznamenáním; po maturitě oddal se však četbě listů nevěreckých i volnomyšlenkářských a navázal důvěrné styky s jejich

agitatory. Následky nedaly na sebe dlouho čekat. Zdravý, mladý, majetný mladík, který opravňoval k nejlepším nadějím, se zastřelil; špatný tisk, špatné společnosti jej zkazily. Budiž tento případ rodičům výstrahou, by pečovali bedlivě, co jejich dítky čtou a v jakých bývají společnostech.

Lidumil. Ve Vídni má šlechtic Götz na Hagrinské třídě veliký dům. Když mu jeho nájemníci dne 1. prosince loňského roku přišli platit měsíční nájemné, prohlásil, že přijímá jen polovici umluveného měsíčního obnosu, druhou polovici že jim odpouští jako vánoční dar. Nájemníci příjemně překvapeni, srdečně děkovali a velebili domácího pána, jakého aby pohledal.

Protišpatným časopisům. Lublaňský biskup Jeglič vydal pastýřský list postní pod heslem: „proti špatným časopisům“, nesený ostrým, ale spravedlivým tónem proti novinám, které kazí lid a podřívají jeho víru a křesťanskou mravnost. Lublaňský biskup uposlechl výzvy svatého Otce Pia X., který napomínal biskupy: „mluvte a nemlčte“ a promluvil k lidu sobě svěřenému tak, jak mu velelo srdce a povinnost.

Nevěra ve velkoměstech. V Berlíně je pryč na devadesát tisíc spiritistů a šest set stálých medií. Jisté podivné známky víry velkoměstské.

Pismo svaté v litevském jazyku. Družstvo svatého Kazimíra v Kovně vydalo tiskem první sešit Pisma svatého v překladě a s poznámkami kněze Jos. Skvireckého, profesora duchovního semináře v Kovně. Celkem bude mít celé dílo 28 sešitů, rozdělených na šest dílů. Všech Litvanů je asi na tři miliony, v Prusku asi 120 tisíc, ostatní jsou v Rusku. Teprve v posledních třiceti letech vzrůstá se u nich národní uvědomění.

Katolický spolkový dům ve Lvově. V březnu t. r. byl ve Lvově slavnostně otevřen nový postavený katolický spolkový dům. Stavební místo v ceně 100.000 K daroval arcibiskup dr. Bilczewski, polská šlechta darovala na stavbu 300.000 K. Dům tento je velkolepá, imponantní budova.

Terorismus ve Varšavě. Během roku 1910 bylo spácháno ve Varšavě v ruském Polsku 179 atentátů. Od roku 1904 do

konce roku 1910 bylo ve Varšavě od teroristů zavražděno 6467 osob.

Milosrdní bratři. V Rakousko-české řádové provincii mají milosrdní bratři 15 nemocnic. V nich zbylo 31. prosince 1909 1389 nemocných, takže celkově bylo ošetřováno 21.822 osob. Z nich bylo 19.143 katolíků, 87 příslušníků řeckého vyznání, 560 evangelíků, 8 starokatolíků, 629 židů, 4 mohamedáni a 12 bez vyznání Propuštěno bylo 19.072 osob, zemřelo 1283 a na rok 1911 pozůstalo v léčení 1477. Počet ošetřovacích dnů obnáší 497.766.

Pozor na děti. V Moravské Třebové poslala matka své dvě děti na půdu pro dříví. Starší bratříček chtěl postrašit mladší sestřičku, uvázal se motouzem za krk a skočil na vozík. Tento mu pod nohama ujel a když na křik děvčátka přichvátali rodiče, našli chlapce již oběšeného a mrtvého.

Není to marnotratnost? V jediných Čechách se vydalo za rok 1910 za lihoviny přes 300 milionů korun. Za tyto peníze bylo by se mohlo vystavět 600 kostelů a bylo by po nouzi po kostelích. Za týž rok se prokouřilo v Čechách 59 milionů korun, kdežto vydání na školství obecné a měšťanské obnášelo 54 milionů korun. Národ, který dá více na tabák než na výchovu svých dětí, který propije šestkrát více, než co ho stojí školství, nemůže počítati s velkými úspěchy se silným a bohatým národním nepřítelem. Očistme svůj rodinný a národní život od alkoholu, bude méně bída, méně dluhů a za to více spokojenosti a bohatství. A co teprve získaly by zbožnost, víra a mravy?

Pracovitost svatého Otce. Jest opravdu úžasno, jak pilně pracuje svatý Otec, ačkoliv má již vysoký věk. Dvořením jeho vypravuje, že papež denně píše 60 dopisů a 50 jich diktuje, prohlíží na 600 došlých dopisů a činí na nich své poznámky. Také přehlíží na 200 denně přicházejících listin a dává sobě přednášet o událostech posledních dnů. A k tomu se ještě druží četné soukromé i hromadné audience.

Sbor kardinálů. Nynější papež jest 258. nástupce sv. Petra. Podle ustanovení papeže Sixta V. z roku 1596 má býti sedmdesát kardinálů, a sice 50 kněží,

6 biskupův a 14 jáhnů. Počátkem letošního roku bylo uprázdněno 17 křesel kardinálských, takže nyní čítá církev 5 kardinálů biskupů, 43 kardinálů kněží a 5 kardinálů jáhnů. Nejstarším kardinálem je vídeňský arcibiskup Gruscha, narozený roku 1820 a nejmladším je státní sekretář Merry de Val, narozený 1865. Z kardinálů, kteří byli jmenováni papežem Piem IX. žije jen jediný; z časů Lva XIII. jich zůstalo 15 Pius X. jmenoval 15 kardinálů. Za vlády papeže nynějšího, Pia X zemřelo 28 kardinálů.

Francie a milosrdné sestry. Na návrh ministra Brianda vyznamenal francouzský president Fallières pět milosrdných sester, udělil jim zlatou medaili za hrdinné ošetřování vojáků v nemoc-

nicích v Laghonatu a v Ghardaji za tyfovou epidemie. V dekretu se pravi, že milosrdné sestry, ošetřující francouzské vojáky, samy si přivodily tyfovou nákazu.

Kolik je řeholníků? Koncem roku 1910 obnášel v celém katolickém světě počet řeholníků: řádových lateránských kanovníků bylo 250, premonstrátů 1250, benediktinů 6457, cisterciáků 4677, trapistů 3472, augustiniánů eremitů 2343, karmelitů 910, dominikánů 4476, františkánů 16.968, kapucínů 10.566, minoritů 1700, milosrdných bratří 1480, barnabitů 400, jesuitů 16 393, lazaristů 3000 a marianistů 1800. Početně největší řády tedy jsou františkáni, po nich následují jesuité a kapucini.

Díkůvzdání
božskému Srdci Páně.

Z Komína. R. 1910 těžce onemocněla naše matka. Lékař zjistil silný zápal plic a podhrudnice. Lidé vyprávějí si, že by to byl Boží zázrak, kdyby okřála. I uminila jsem sobě modlití se za ni devítidenní pobožnost k Panně Marii Filippsdorfské a jestli se uzdraví, že to oznámím ve »Škole Božského Srdce Páně«. Nejvřelejší dík za to vzdávám nejsvětějšímu Srdci Páně a mocné královně Filippsdorfské.

N. N.

Plníc tímto slib svůj, vzdávám tisícere díky božskému Srdci Páně a Panně Marii, Matce ustavičné pomoci, za milostivé vyslyšení mé prosby, o zaopatření mé rodiny. Nehodná ctitelka a odběratelka Školy Božského Srdce Páně.
M. S. v B.

Z Rudslavic u Holešova. Dle učiněného slibu vzdávám srdečné díky božskému Srdci Pána Ježíše a neposkrvněnému S. Panny Marie ustavičné pomoci za vyslyšené prosby v důležité těžké věci.

Bůh, Stvořitel.

Jasně slunce v rudé záři
svítí mile v zemský luh
jeho leskem všecko dvorstvo
volá, že je živí Bůh.

Stromy, lesy, pole, louka
hory, ptactvo, květiny,
všecko řídí a spravuje
Tvůrce dobrý, jediný.

Jenom lidem dovoluje
všelijaké starosti,
by rozumem pracovali
k jeho cti, k své radosti.

A. M. Kadlčíková.

Boj proti špatnému tisku.

(Hlavní úmysl.)

»Jest svatou povinností každého katolíka, katolický tisk podporovati a co možná největší rozšíření v lidu mu zjednati. Dobrý tisk — dílo nejvyšší záslužné a užitečné«, tak volá sv. Otec Pius X. promlouvaje o důležitosti tisku. A ještě řízněji důležitost tisku vyslovil blahé paměti papež Lev XIII.: »Katolíci nemohou nikdy dost učiniti pro svůj tisk, zvláště jako předplatitelé a spolupracovníci.« Věru, že nebude dnes myslícího člověka, jenž by pochyboval o nesmírné důležitosti a velkém významu tisku. Tisk má vznešený úkol. Možno říci, že je jakousi kazatelnou pro široké vrstvy lidové, je školou pro dospělé. Jako příklad působí na člověka, právě tak působí na jeho nitro též tisk — kniha, noviny. Právem se proto říká: »Řekni mi, co čteš, a já ti povím, jaký jsi«.

Dle úředního výkazu bylo v Německu r. 1900 dopraveno poštou 1431 millionů novinářských výtisků, v Belgii 58 mill., v Dánsku 88 mill., v Anglii 163 mill., v Norvéžsku 56 mill., v Rakousku 111 mill., v Uhrách 112 mill. Samo sebou se rozumí, že tato ohromná záplava tištěných myšlenek nemůže zůstat bez vlivu na rozvoj jak mravního tak náboženského života národů. Slavný francouzský císař Napoleon uznával tisk za velmoc světovou a slavný vůdce Arabů Abdel-kader, vida po prvé tiskářský lis, pravil: »To jest dělo myšlenky«. Ano, tisk je rychlopalné dělo, jež chrlí střely — t. j. myšlenky na vše strany.

Jako voda, pokud její tok řídí pevné břehy, jest člověku k užítku, tak též i tisk, pokud sleduje výchovný cíl lidstva, je lidstvu ku prospěchu. Jestli však tisk rozpoutá vášně v lidstvu, tu způsobí horší pousty než hrozné povodně. O kěz by bylo tisku užíváno vždycky ku prospěchu lidstva. Než, Bohu budiž žalováno, že tisk místo požehnání přinesl dnes kletbu proti sobě za hrozné zlo, jež nápáchal: Společnost naše stůně velmi těžce a chorobu její zavinil pouze tisk. Pozorujme:

Před 50 lety založena byla bohatými židy společnost nazvaná »Israelitská alliance«. Společnost tato především zmocnila se tisku, aby provedla svůj plán: vyvrátili křesťanství z kořene.

Spolek »Israelitská alliance« věděl a ví do dnes velmi dobře, že křesťané bez náboženství půjdou jisté mravní v hmotné záhubě vstříc. Proto započal v novinách hrozný boj protináboženský. Všichni myslící lidé jednohlasně dosvědčují, že žádný národ, žádné město, žádný stát nemůže obstát bez víry v Boha, bez náboženství. A právě tuto víru snaží se tisk nevěrecký vyrvatí ze srdcí lidu za každou cenu. Pohané trestali toho, kdo brojil proti víře a náboženství, vyhnanstvím nebo smrtí, vědouce dobře, že nevěrou podrývá se všechno, co tvoří pevný základ státu. Kolik by jich mělo takovým způsobem býti i dnes potrestáno a to i v národě našem! Víra a mravnost zůstanou na vždy sloupy každého národa a kdo je podkopává je národa toho zrádcem.

Kniha, časopis, list musí býti lidu věrným přítelem a dobrým rádcem. Musíme proto všichni, jimž záleží na blahu národa, postavit se proti tisku zvrhlému, který místo přátelství a rady přináší nám zkázu. A jakým způsobem to učiniti radí už zvěčnělý biskup Edvard Brynych: »Proti spolku spolek, proti knize knihu, proti listu list.« Zlo tiskem spáchané musí se opět tiskem vyhojit. Jen vlastním tiskem porazíme tisk nepřátelský. Vizme, jak rozšířen je u nás v Rakousku tisk. Katolické. Rakousko má dle tiskové statistiky vydané spolkem Pioovým jenom 90 katolických a 300 židovsko-liberálně-socialistických listů. Katol. listy mají úhrnem 466.000 odběratelů, protikatolické 1.800.000 čtenářů. Tedy v říši, kde je 90% katolíků, tvoří katol. tisk a jeho čtenáři pouze 25% všech časopisů a čtenářů. Co činit? Pracovat o to, aby každý katolík v domě svém měl katol. noviny, aby se osvěžili v nás jak národní tak i náboženské city, by znovu vrátily se zlaté časy pokoje a blahobytu do naší milé vlasti. Neumdlévejme i když se hned dílo nedaří, přijdou po nás jiní, jimž práce pak se podaří; my snad budeme pouze zasévat, ale těm po nás pak už případnou žně. Podporou katol. tisku konejme apoštolské dílo a ve statisících duší probudíme zase víru, přineseme znovu štěstí.

Má-li býti zlomena moc špatného tisku, tedy je svatou povinností každého, zdržovati se tisku špatného, nečistí a nepodporovati spisů protináboženských a nemravných. Začneme záhy hned u mládeže. Jako strava dospělých neslouží malým dětem, tak třeba říditi se i v ohledu mravním. Spisy pro dospělé vzdalujeme zraku nezkušené mládeže, pilně bděme nad její četbou. Mravně zachovalá mládež bude nejlepší chloubou vlasti. Kež se všichni vážní mužové i ženy sjednotí k potírání nemravné četby. Vyhýbejme se obchodům, v nichž se prodávají a vystavují nemravné spisy, odstraňme z domácnosti časopisy, které svými inseráty nemravnost doporučují. Jako se nesmí všechno jíst, nač člověk přijde, ani pít, co se nabízí — tak se nemá »všecko« číst, co se tiskne. Jen blázen napije se otravného jedu. Četba špatná což jiného jest, než otrava duše. Nejednou vedle mrtvolý sebevraha nalezeny byly spisy druhu nejhoršího, jež otrávilše duši, zahubily i tělo. Zde nejlépe vidět děsné následky tiskové otravy. Nynější svoboda tisku bývá právem přirovnávána ke dravé řece, která hráze trhá a s divokým hukotem žene se do kraje všecko rvouc a ničíc. Jako hrozná povodeň valí se Evropou, žene se světem

nevázaný proud špatného, zhoubného tisku. Dobře vědí nepřátelé víry Kristovy, že slovo mluvené zaniká, slovo však tištěné že bleskem letí, šíří se a trvá. Tisk podryl křesťanskou víru a mravnost, a zapráhl do služeb svých lidstvo, an hovětí se jal nejhorším jeho vášním.

Velká věc žádá velkých obětí. Nepřátelé naši na tisk věnují milliony, dobře cenice jeho velmoc. Nuže! Jakou silou na nás se tlačí tiskem špatným, tak se musíme vzepřítí, abychom útok odrazili. Je známo, že nynější svatý Otec velice podporoval katolický tisk a dokonce jednou jsa ještě kardinálem pravil, že by, kdyby toho bylo třeba, prodal svůj purpur a prsten, aby vydatně pomohl katolickému tisku. Svrhněme tedy okovy špatného tisku odhodlaně a s pomocí Boží i zvítězíme. Aby dílo toto tím lépe se dařilo, chceme se na ten úmysl modlit a prosit nejsv. Srdce Páně, by rozehrálo ledovatá srdce mnohých netečných katolíků, by se probudili a naznali konečně potřebu dobrého katolického tisku pro každého křesťana.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vsí zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za vítězný boj proti špatnému a nekřesť. tisku a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby!

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce, Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrono ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michéli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Šířiti a podporovati katolický tisk.

Úmysl v lednu: Horlitelé a horlitelky nejsv. Srdce Ježíšova.